

MASLAXADA GUUD EE PENNSYLVANIA

Buug-gacmeed Darawalka ee Baabuurta Ganacsiga

pennsylvania
DEPARTMENT OF TRANSPORTATION

www.dmv.pa.gov

PUB 223 (2-24) Somali

BARNAAMIJKA SHATIGA BAABUURTA'XAAMUULKA

1. Saldhigga sharciga ah ee baaritaanka CDL iyo Imtixaanka CDL waxaa laga helay 49 CFR 383 iyo mid kasta oo ka mid ah awoodda dastuuriga ah ee Mareykanka si uu u sharciyeeyo badbaadada iyo daryeelka muwaadiniintiisa.
2. Tijaabooyinka CDL waxa loo isticmaalaa in lagu caawiyo samaynta go'aanka shatiga.
3. Imtixaanka CDL waxa uu buuxinayaa dhammaan shuruudaha tijaabada ee lagu xusay 49 CFR 383.
4. Nidaamka tijaabada CDL looguma talagalay in lagu cabbiro dhamaystirka guusha leh ee shuruudaha tababarka:
 - A. Shirkadaha xamuulka ama basaska
 - B. Gawaarida ama ururada basaska
 - C. baabuurta ganacsiga ama Dugsiyada tababarka wadayaasha baabuurta ee gaarka loo leeyahay
 - D. Manhajka Tababarka Darawalnimada ee Moodelka FHWA
 - E. Manhajka tababarka darawalnimada ee Machadka Xirfadlaha Darawalka Gaariga Xamuulka ee Maraykanka (PTDIA).
5. Aqoonta iyo xirfadaha looga baahan yahay darawalada xirfada leh ee Gawaarida Ganacsiga ama basaska ayaa aad uga balaadhan inta lagu xusay 49 CFR 383.
6. Imtixaanka aqooneed CDL waxa loogu talagalay in lagu go'aamiyo in qofku buuxiyo shuruudaha aqoonta ugu yar ee lagu sheegay 49 CFR 383 ee hawlgalka badbaadada leh ee nooca Baabuurta Ganacsiga iyo nooca uu qofku filayo inuu ku shaqeeyo.
7. Buuga-yaraha CDL waxa loogu talagalay inuu ka kooban yahay dhammaan macluumaadka looga baahan yahay codsadayasha CDL si ay u buuxiyaan shuruudaha aqoonta ugu yar ee lagu dejiyay 49 CFR 383 ee hawlgalka badbaadada leh ee noocyada kala duwan ee Baabuurta Ganacsiga. Intaa waxa dheer, buug-yaraha waxa ku jira aqoon gaar ah oo looga baahan yahay darawallada doonaya inay u qalmaan wadista basaska, baabuurta taangiyada, baabuurta qaada maadooyinka halista ah iyo/ama gaadhiga isku dhafan.
8. Buuga-yaraha CDL waxa uu bixiyaa dhammaan macluumaadka uu u baahan yahay codsada CDL si uu ugu baaso imtixaanada CDL.
9. Imtixaanka xirfadaha CDL waxa loogu talagalay in lagu go'aamiyo in qofku muujin karo aqoonta iyo xirfadaha ugu yar ee lagu sheegay 49 CFR 383 ee hawlgalka badbaadada leh ee nooca baabuurka ganacsiga iyo nooca uu qofku filayo inuu ku shaqeeyo.

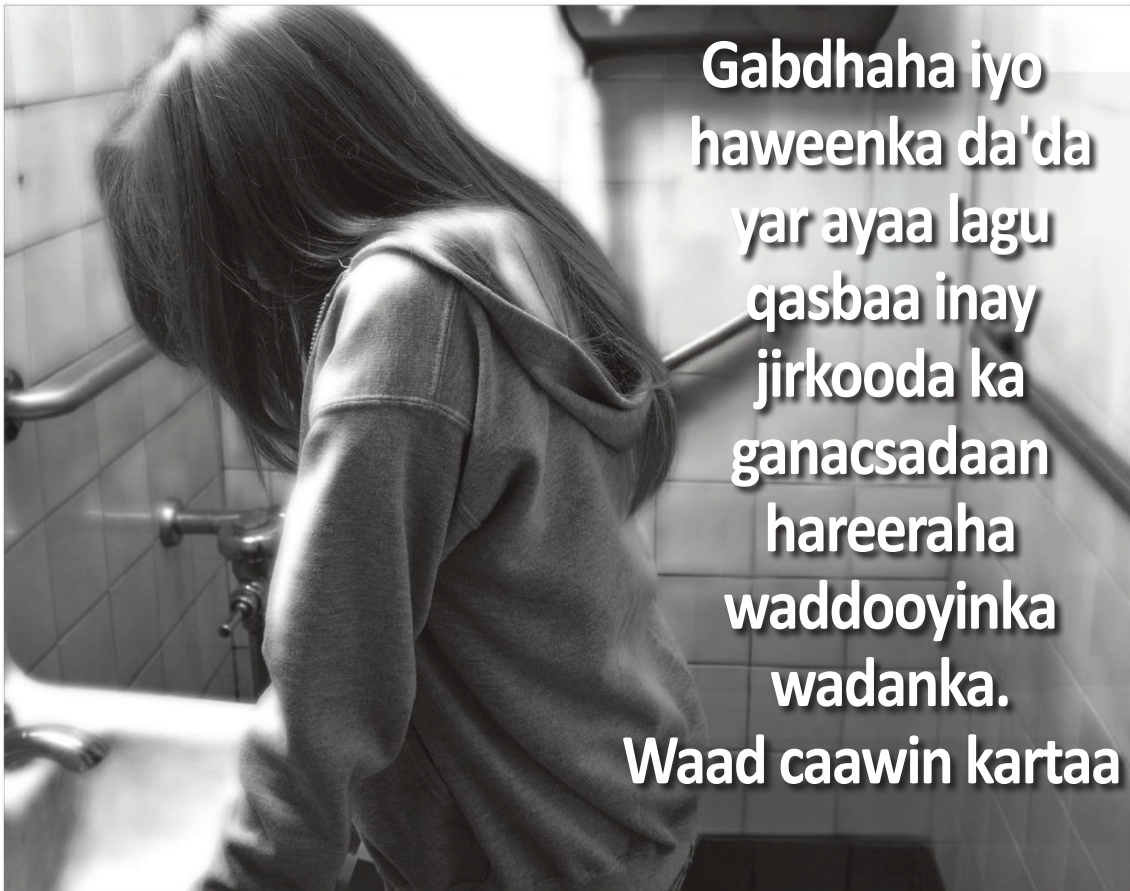
Tareelo ka weyn 102 "ballaca ahaan iyo isku darka ka weyn 75' dheer ahaan Looma ogola goobaha imtixaanka xirfadaha.

Haddii aad haysato baabuur ka weyn, fadlan si toos ah ula xiriir Xarunta Shatiga Darawalnimada si aad u aragto haddii goobta imtixaanka ay aqbali karaan gaadhigaaga. Sharciga federaaliga iyo gobolka ayaa ka doonaya baabuurta inay faaruqiyaan marka ay ku shaqaynayaan ogolaanshaha bartaha baabuurta ganacsiga inta lagu jiro imtixaanka xirfadaha ee CDL.

Gaadiidka loo isticmaalo daabulka maadooyinka halista ah ee muujinaya boodhadhka lama tijaabin doono. Gaadhigu waa inuu maran yahay. Haddii uu yahay gaadhi taagi ah oo loo isticmaalo qaadista walxaha halista ah, haanta waa in la nadiifiyaa. Warqad sheegaya in haanta la nadiifiyay oo ay ku jiraan macluumaadka gaadiidka, taariikhda iyo waqtiga ayaa loo baahan yahay. Nadiifinta gaadhiga haanta waa in la sameeyaa ka hor tijaabada iyo 72 saacadood gudahood. Haddii la go'aamiyo in gaadhigu buuxiyey shuruudaha kor ku taxan, dhammaan boodhadhka ku yaal gaadhiga waa in la daboolaa ka hor imtixaanka xirfada CDL.

Wixii macluumaad ah ee ku saabsan CDL ama si aad u ballansato imtixaanka xirfadaha CDL
Fadlan booqo bogga Adeegyada Darawalka iyo Gaadiidka: www.dmv.pa.gov

Ma hubtid inaad haysatid daabacaaddii ugu dambeysay ee Buugga Darawalka Baabuurka Xamuulka Ah'?
Nooca ugu dambeeya ee daabacaadan waxaa laga heli karaa mareegaheena:
www.dmv.pa.gov

**Gabdhaha iyo
haweenka da'da
yar ayaa lagu
qasbaa inay
jirkooda ka
ganacsadaan
hareeraha
waddooyinka
wadanka.
Waad caawin kartaa**

Geesiyaal Ayaa Loo Baahan Yahay Maalin Walbo.

Wac, badbaadi nolol.

Telefoonka Qaranka:

1-888-373-7888

truckersagainsttrafficking.org

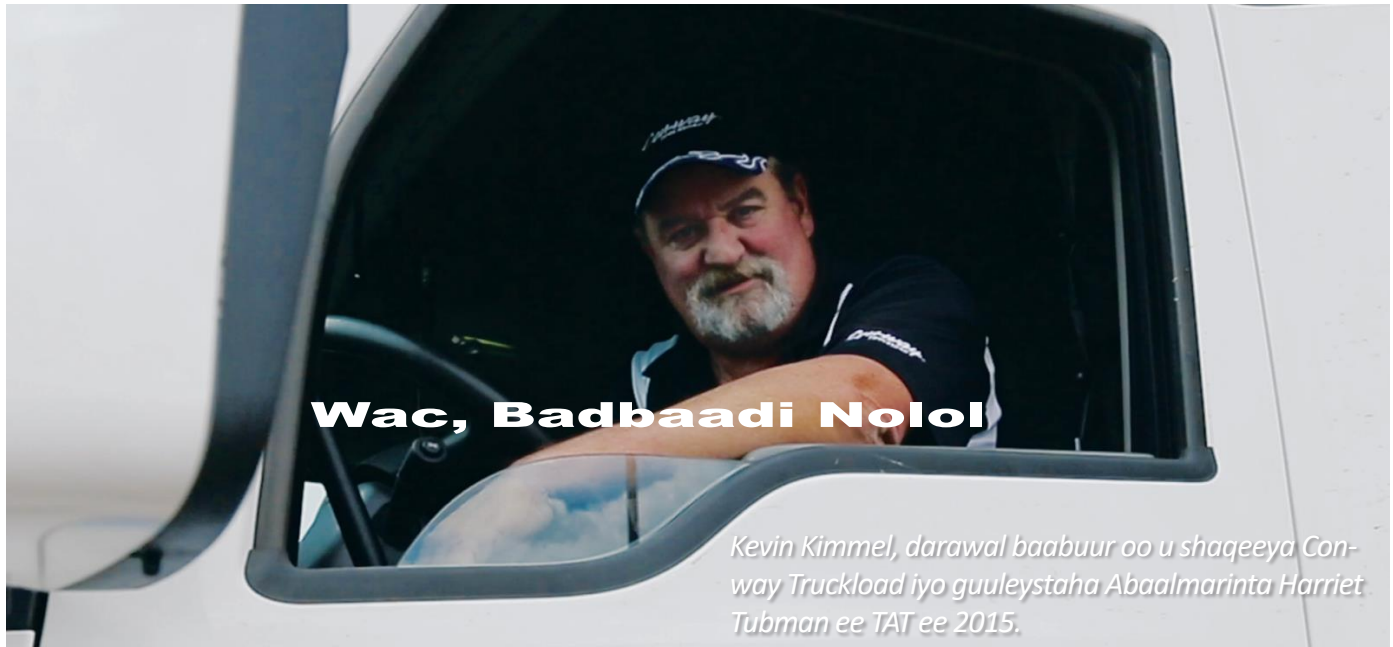
Ka ganacsiga dadku waa addoonsiga casriga ah. Dadka wax tahriibiya waxay adeegsadaan xoog, khiyaamo iyo qasab si ay u xakameeyaan dhibanayaasha. Qof kasta oo aan qaan-gaarin oo ku dhax ka ganacsiga jirka bini'aadanka waa dhibane jirkooda laga ganacsanayo. Ka ganacsiga bini'aadanka ayaa ka dhici kara meelo badan, oo ay ku jiraan meelaha baabuurta la dhigto, makhaayadaha, meelaha lagu nasto, meelaha dhillooyinka, kalaabyada, guryaha gaarka loo leeyahay, iwm.

Gadiidleydu waa indhaha iyo dhegaha waddooyinka waaweyn ee ummaddeenna, waxayna durba soo jeedinayaan baaqyo nafo lagu badbaadinayo. Haddii aad aragto ilmo yar oo ka shaqaynaya mid ka mid ah aagaggaas ama aad ka shakisan tahay xakamaynayo, wac khadka qaranka oo ka warbixi tilmaantaada.

1-888-373-7888 (US)

1-800-222-TIPS (Kanada)

01800-5533-000 (Meksiko)

Bishii Janaayo 2015, baabuurka RV ayaa istaagay goobta boosteejada baabuurta xamuulka ee Virginia. Darawalka gaadhiga ee khabiirka ah Kevin Kimmel waxa uu gartay dhaqdhaqaaqyo shaki leh oo ku xeeran RV-ga, kaas oo dib u soo celiyay khadka gaadhiga, waxaana uu go'aansaday in ay wax khalidan yihiin. Halkii uu indhaha tiri lahaa, waxa uu sameeyay wicitaan oo dhowr daqiiqo gudahood suurtagaliyay in ciidamada ammaanka ay imaadaan goobta. Ka dib markii ay wareysteen dadkii saarnaa gaariga, waxay ogaadeen in gabadh 20 jir ah, laga soo afduubay Iowa laba toddobaad ka hor. Waa la garaacay, la kufsaday, jirkeeda oo dhan ayaa lagu gubay qalab lagu kululeeyay shooladda RV-ga, la takooray oo gaajana lagu dilay. Waxaa iibinayey dadka bin'aadanka ka ganacsado, Laura Sorenson iyo Aldair Hodza, iyada oo loo marayo xayeysiis galmo la geliyay Craigslist, halkaas oo rag ay iibsanaayeen ka dibna ay u yimaadeen RV-ga si ay u kufsadaan. Waxay u dhimanaysay nafaqo darro iyo jirdilkii loo geystay...haddii aan la wicin oo loo yeerin oon sharci fulinta la keenin boosteejadaas, dhakhaatiirtu waxay sheegeen in ay dhiman lahayd maalmaha soo socda. Hadda waa badbaade soo kabanaya, gabadhan yar waxay Kimmel ugu yeedhaa malaa'igteeda oo masuulka ah. Waxa uu isku yeeraa Gaadhi Xamuul ah oo ka hortaga ka ganacsiga bini'aadamka.

Darawallada Ka Horjeeda Tahriibinta Dadka waa urur aan faa'iido ku lahayn oo tan iyo 2009 ka shaqeeya warshadaha gaadiidka si ay u bixiyaan tababar iyo qalab loo baahan yahay, si ay xubnaha warshadaha ugu dhaqmi karaan inay garanayaan dhaqdhaqaaqa dadka la iibsado marka ay arkaan isagoo dhacaya, iyo sidoo kale inay ogaadaan wixii tallaabo ah ee ay qaadi karaan si ay ciidamada booliiska u gargaaraan inay si wax ku ool ah ula dagaallamaan dambiyadan. Tababarkan iyo agabkan, darawallada gaadiidka ayaa noqday Geesiyaal Maalin Walbo ah sida Kevin Kimmel, oo sidoo kale loo magacaabay guuleystaha Abaalmarinta Harriet Tubman ee TAT sanadka 2015.

Mid ka mid ah qalabka TAT ay bixiso waa kaarka boorsada oo leh calammo guduudan si aad u raadiso, su'aalaha la weydiiyo haddii aad ka shakisan tahay qof dhibbanaha ah iyo macluumaadka la qaadi karo oo la gudbin karo. Kaarkan jeebka waxa laga heli karaa Abb ahaan, oo laga soo degisanayo App Store-ka ku haboon, dhamaan telefoonada casriga ah, hadday tahay nooca Android, iPhone ama Windows, iyo sidoo kale iimaylka tat.truckers@gmail.com, si aad u hesho nooc aad ku qaadan karto boorsadaada.

Intaa waxaa dheer, TAT waxay ku siisaa fiidiyow xoog leh, 26-daqqiyo oo tababar ah oo laga heli karo mareegahooda (www.truckersagainsttrafficking.org), kaas oo, marka la daawado oo lala qaato oo laga baaso imtixaan gaaban, ayaa fasax u siinaayo darawalada inay yihiin TAT-Trained (U taba-baran TAT), wax ku ool muhiim oo lagu dari kara resumeysgaaga. Sababtoo ah darawalada xirfada leh waxay inta badan maraan goobaha ay ku badan yihiin oo ay ka faa'iidaystaan dadka wax tahriibiya ama bin'aadanka ka ganacsado, waxay ku sugan yihiin meel gaar ah oo ay ku gartaan calaamadaha tahriibinta dadka iyo inay sameeyaan wicitaano horseedi kara inay badbaadiyaan dhibbanayaasha iyo qabashada dembiilayaasha. Qaado kaarka boorsadaada maanta. Noqo Halayey Maalin Walba! Wac (1-888-3737-888); nolol badbaadi!

Human trafficking is modern-day slavery. Traffickers use force, fraud and coercion to control their victims. Any minor engaged in commercial sex is a victim of human trafficking. Trafficking can occur in many locations, including truck stops, restaurants, rest areas, hotels/motels, strip clubs, private homes, etc. Truckers are the eyes and the ears of our nation's highways. If you see a minor working any of those areas or suspect that the person selling sex is under someone else's control in order to make a quota, call the National Hotline and report your tip:

1-888-3737-888 (US) • 1-800-222-TIPS (Canada)
01800-5533-000 (Mexico) • Text INFO or HELP to BeFree (233733)

For law enforcement to open an investigation on your tip, they need "actionable information," and as many details as you can provide. Specific tips helpful when reporting to the hotline would include:

- Descriptions of cars (make, model, color, license plate number, etc.) and people (height, weight, hair color, eye color, age, etc.)
- Take a picture if you can.
- Specific times and dates (When did you see the event in question take place? What day was it?)
- Addresses and locations where suspicious activity took place

Make the Call, Save Lives.

Questions to Ask:

Do you keep your own money? If not, who does?
Do your parents/siblings/relatives know where you are? If not, why not?
When was the last time you saw your family?
Are you physically or sexually abused? Are you or your family threatened? What is the nature of the threats?

Trafficking Red Flags to Look For:

- Lack of knowledge of their community or whereabouts
- Restricted or controlled communication-not allowed to speak for self
- CB chatter about "commercial company" or flashing lights signaling "buyer" location
- Not in control of own identification documents (ID/passport)
- Any acknowledgement that she/he has a pimp and is making a quota
- Signs of branding or tattooing of trafficker's name (often on the neck)

1-888-3737-888 (US)

1-800-222-TIPS (Kanada)

01800-5533-000 (Meksiko)

Fariin qqoraal erayda INFO ama HELP ugu dir BeFree (233733)

JADWALKA UU KA KOOBAN YAHAY

FARQADDA KOOWAAD

QAYBTA 1

HORDHAC	1 - 1
KALA SOOCIDA	1 - 3
SHATIGA/XAKAMAYNTA	1 - 3
IMTIXAANADA SHATIGA DARAWALNIMADA EE BAABUURKA XAAMUULKA AH.	1 - 4
Imtixaanada Aqoonta	1 - 4
Imtixaanada Xirfadaha	1 - 5
Codsashada Shatiga CDL Adigoo Horay Shatiga uga haysatay Pennsylvania	1 - 7
Dalbashada Shatiga PA CDL Marka aad Shati ka haysto Gobol kale	1 - 7
SHURUUDAHA WARQADAHA CAAFIMAADKA	1 - 8
Dawlada Hoose ama Ganacsiga U dhaxeeya Dawlada Hoose	1 - 8
Ganacsiga u dhexeeya gobolada/Ganacsiga u dhexeeya gobolka: Xaaladda Aan-ka reebnayn ama Laga Reebay?	1 - 8
Odhaahyada Isku Markhaati Furka	1 - 9
U QALMITAAN DARRADA DARAWALNIMADA	1 - 10
Guud	1 - 10
Khamriga, Ka Tagidda Goobta Shiika iyo Gelida Dambiga	1 - 10
Xadgudubyada Khatarta ah ee Gaadiidka	1 - 11
Xadgudubka amarada Adeegga Ka baxsan	1 - 11
Ku xad-gudubka Sharciyada Isgoosyada Tareenka iyo Wadooyinka Baabuurta	1 - 11
Shatiga Lagu Qaado Maadooyinka Halista Ah iyo U-Qalmitaanka Darrada	1 - 11
Xadgudubyada gaadiidka ee gaadhigaaga gaarka ah	1 - 12
XEERARKA KALE EE BADBAADADA	1 - 12
Xeerarka Saacadaha Adeegga/Shaqada	1 - 13
Ilaalinta Kashifaha Sirta	1 - 13
QORSHAHA DIIWAANGELINTA CAALAMIGA AH EE HESHIISKA CANSHUURTA SHIDAALKA	1 - 13

QAYBTA 2 - BAABUURKA OO SI BADBAAD LEH LOO WADO

KORMEERKA/BAADHITAANKA BAABUURKA	2 - 1
Waa maxay sababta Kormeerka	2 - 1
Noocyada Baadhitaanka/Kormeerka Baabuurka	2 - 2
Waxa la Raadinayo	2 - 2
Imtixaanka Kormeerka ee Shatiga CDL	2 - 5
Habka Kormeerka Toddoba-Tallaabo ah	2 - 5
Kormeerka inta lagu jiro safarka	2 - 11
Kormeerka Safarka Kadib iyo Warbixinta	2 - 11
KONTOROLKA AASAASIGA AH EE BAABUURKAAGA	2 - 12
Sheelaraynta	2 - 12
Hagida Isteerinka	2 - 12
Joojinta	2 - 12
Reefiska badbaadada leh	2 - 12
BEDDELKA GEERKA	2 - 13
Beddelka Geerka	2 - 13
Iksalka dambe ee Beddelka Xawaaraha iyo Kaambiyaha	2 - 14
Geerka Otomaatikiga Ah	2 - 14
Faleemo-toor	2 - 14
ARAGTIDA	2 - 15
Horay Araga	2 - 15
Aragtida Dhinacyada iyo Qaybta dambe	2 - 16
XIRIIRINTA	2 - 17
Baaq waxa aad damacsan tahay	2 - 17
Sheegida Joogitaankaaga	2 - 17

Jadwalka uu ka Kooban yahay (waa socotaa)

XAKAMAYNTA XAWAARAH	2 - 19
Joojinta Masaafada	2 - 19
Xawaaraha ku habboon Dusha Waddada	2 - 19
Xawaaraha iyo Qaloocayada	2 - 20
Xawaaraha iyo Fogaanta Kaa Horayso	2 - 20
Xawaaraha iyo socodka Gaadiidka	2 - 20
Hoos u Dhaca Xawaaraha	2 - 21
Goobaha Shaqada ee Waddooyinka	2 - 21
MAARAYNTA BOOSKA	2 - 21
Meel bannaan oo kaa horaysa	2 - 21
Meesha bannaan ee ka dambaysa	2 - 22
Meelaha banaan ee dhinacyada	2 - 23
Dusha sare ee Banaan	2 - 23
Booska Hoose	2 - 23
Booska Leexashada	2 - 23
Booska loo baahan yahay in laga gudbo ama laga galo gaadiidka	2 - 25
ARAGGA KHATARTA	2 - 25
Muhimadda Aragga Khatarta	2 - 25
Waddooyinka Khatar ah	2 - 25
Darawalada Khatarta Ah	2 - 26
Had iyo jeer qorshe yeelo	2 - 28
WADISTA BAABUURKA ADIGOO MASHQUULSAN	2 - 28
Dhibaataada Shilalka ee ka dhalata Wadista Baabuurka Adigoo Mashquulsan	2 - 29
Saamaynta Wadista Baabuurka Adigoo Mashquulsan	2 - 29
Noocyada Mashquulinta	2 - 29
Taleefanka Gacanta/Moobaylka	2 - 29
Fariimaha Gaaban	2 - 30
Ha wadin baabuur adigoo mashquulsan	2 - 30
Ka Digtoonoo darawalada kale ee Mashquulsan	2 - 31
DARAWALIINTA GARDARADA BADAN/XANAAQA WADADA	2 - 31
Waa Maxay?	2 - 31
Ha Noqon Darawal Gardaran	2 - 31
Waxa ay tahay inaad sameyso marka uu ka hor yimaado darawal gardaro miiran ah	2 - 31
WADISTA GAARIGA HABEENKII IYO DAALKA DARAWALK	2 - 32
Aad bay Khatar U tahay	2 - 32
Qodobbada Darawalka	2 - 32
Qodobbada Jidadka	2 - 34
Qodobbada Gaadiidka	2 - 34
Habka Wadista Baabuurta Habeenkii	2 - 34
KU WADISTA BAABUURKA CEERYAAMADA	2 - 35
WADISTA BAABUURTA XILLIGA BARAFKA	2 - 35
Hubinta Gaadiidka	2 - 35
Gaari Wadista	2 - 36
KU WADISTA BAABUURTA CIMILADA AADKA U KULUL	2 - 36
Hubinta Gaadiidka	2 - 36
Wadista Baabuurka	2 - 37
ISGOYSYADA JIDKA TAREENADA-WEYN	2 - 37
Noocyada Isgoysyada	2 - 37
Calaamadaha digniinta iyo Aaladaha	2 - 38
Hababka Wadista	2 - 39
Si Nabadda u istaagida Isgoysyada Jidka Tareennada	2 - 39
Ka gudubka Waddooyinka Tareenada	2 - 39
Xaaladaha Gaarka ah	2 - 39
KU WADISTA BAABUURTA BUURTA	2 - 39

Jadwalka uu ka Kooban yahay (waa socotaa)

Dooro "xawaaraha nabdoon"	2 - 40
Dooro geerka saxda ah ka hor intaadan ka soo degin dalcada	2 - 40
Bareega oo Lumo ama Qabsami maayo	2 - 40
Farsamada Bareega Saxda ah	2 - 40
WADISTA GAWAARIDA GURMADKA	2 - 41
Jihaynta si looga fogaado shil	2 - 41
Sida Loo Joojiyo Si Dhakhso ah oo Badbaado ah	2 - 41
Bareega oo Qabsami waayo/Ciladoowo	2 - 42
Taayirrada oo Banjaro	2 - 42
NIDAAMYADA BAREEGGA EE IS XIRA (ABS)	2 - 43
Sida ay u Shaqeeyaan Nidaamyada Bareegga ee Is Xira	2 - 43
Baabuurta Looga Baahan Yahay Inay Leeyihiin Nidaamyada Bareega Is xira	2 - 43
Sida loo ogaado haddii Baabuurkaagu ku qalabaysan yahay ABS	2 - 43
Sidee ABS ay kuu caawiso	2 - 43
ABS ee Cagafta Kaliya ama Tareelaha oo Keliya	2 - 44
Qabashada Bareega iyadoo la Isticmaalayo ABS	2 - 44
Qabashada bareega Haddii ABS Aanu Shaqaynayn	2 - 44
Xusuusinta Badbaadada	2 - 44
XAKAMAYNTA IYO SOO KABASHADA SIMBIRIRIXADA	2 - 44
Simbiririxada Taayarada	2 - 45
Sixitaanka Simbiririxada Taayarada	2 - 45
Simbiririxada Taayirrada Hore	2 - 45
NIDAAMYADA SHILALKA	2 - 46
Ilaali Aagga	2 - 46
Ogeysii Maamulka	2 - 46
Daryeelka kuwa dhaawacmay	2 - 46
DABKA	2 - 46
Sababaha Dabka Keena	2 - 46
Ka Hortagga Dabka	2 - 46
Dab damiska	2 - 47
KHAMRIGA, DAWOYINKA KALE, IYO BAABUUR WADISTA	2 - 48
Khamriga iyo Baabuur Wadista	2 - 48
Daroogooyinka Kale	2 - 49
XEERARKA ALAABTA KHATARTA AH EE DHAMMAAN WADAYAASHA GAWAARIDA	
GANACSIGA AH	2 - 50
Maxay yihiin Walxaha halista ah?	2 - 50
Waa Maxay Sababta Sharciyo u Jiraan?	2 - 50
Jadwalka Maaddooyinka Khatarta ah	2 - 51

QAYBTA 3 - BADBAADADA QAADISTA XAMUULKA

BAADHITAANKA XAMUULKA	3 - 1
MIISAANKA XAAMUULKA IYO ISU-DHEELITIRNAANKA	3 - 2
Qeexitaannada ay tahay inaad ogaato	3 - 2
Xadka Miisaanka Sharciga ah	3 - 2
Ha noqonin kuwa ugu sarreeya-culus	3 - 2
Dheelitir Miisaanka	3 - 2
HUBINTA XAMUULKA	3 - 3
Xannibaadda iyo Xakamaynta	3 - 3
Shixnadaha Xamuulka – Hoosta looga xiro	3 - 3
3.3.3 -Birta kofanaha	3 - 3
Dabool Shixnad	3 - 3
Xamuulka iyo weelka lagu shubay	3 - 3
XAMUULKA U BAAHAN FEEJIGNAAN GAAR AH	3 - 4
Xajmi qallalan	3 - 4

Jadwalka uu ka Kooban yahay (waa socotaa)

Hilib La Laadlaad ah	3 - 4
Xoolaha	3 - 4
Culayska Weyn	3 - 4

FARQADDA LABAAD

QAYBTA 4 - QAADISTA RAKAABKA SI BADBAADO AH

BAADHITAANKA BAABUURKA	4 - 1
Nidaamyada Gaadiidka	4 - 1
Gelida Albaabada iyo baanelada	4 - 1
Gudaha baska	4 - 1
Qulqullada Saqafka	4 - 2
Isticmaal suunka fadhigaaga!	4 - 2
RARIDA IYO BILAWGA SAFARKA	4 - 2
Sharciga Naafada Maraykanka (ADA)	4 - 3
Maadooyinka halista ah	4 - 3
Maadooyinka Khatarta ah ee la Mamnuucay	4 - 3
Khadka Badbaada Rakaabka Taagan	4 - 3
Meeshaada	4 - 3
WADADA	4 - 3
Kormeerka Rakaabka	4 - 3
Joogsiyada	4 - 4
Shilalka soo noqnoqdo	4 - 4
Xawaaraha Curfyada ama leexashada	4 - 4
Joosiyada Isgoosyada Jidka tareenada-weyn	4 - 4
Buundooyinka kala Baxo	4 - 4
KORMEERKA BAABUURKA SAFARKA KA DIB	4 - 5
DHAQAMADA MAMNUUCA AH	4 - 5
ISTICMAALKA QUFULKA ALBAABKA	4 - 5

QAYBTA 5 - BAREEGYADA AARIYADA

NIDAAMKA QEYBAHA BAREEGGA HAWADA	5 - 1
Hawo-mareenka	5 - 1
Kantaroolaha Cadaadiska	5 - 1
Haamaha Kaydka Aariyada	5 - 1
Meelaha Taangiyada Hawada laga nadiifiyo	5 - 1
Uumi-baxiyaha Khamriga	5 - 2
Cinjirka Badbaadada	5 - 2
Caga saarta Bireega	5 - 2
Biriiga Aasaaska	5 - 2
Cabbiraadaha sahayda cadaadiska	5 - 3
Isticmaalka Cabbirka Cadaadiska	5 - 3
Digniinta Cadaadiska Hawada Hoose	5 - 3
Nalka Bareega	5 - 3
Cinjirka Xakamaynta Barriga hore	5 - 3
Biriigyada Moolada	5 - 3
Koontaroolada Bareegyada Baarkinka	5 - 4
Nidaamyada xannibaadda bareega (ABS)	5 - 4
NIDAAMKA BAREEGA HAWADA LABA-GEESOODKA AH	5 - 6
KORMEERIDA BAREEGGA HAWADA	5 - 6
Inta lagu jiro Talaabada 2 ee hubinta Qolka Matoorka	5 - 6
Inta lagu jiro Tallaabada 5 Kormeerka Socodka	5 - 6
Talaabada 7 Hubinta bareega hawada ee u dambaysa	5 - 7
ISTICMAALKA BAREEGYADA HAWADA	5 - 8
Joogsiyada caadiga ah	5 - 8

Jadwalka uu ka Kooban yahay (waa socotaa)

Bareegyada leh Bareegyada isxira	5 - 8
Joojinta Degdegga ah	5 - 9
Masaafada Joogsiga	5 - 9
Bareega oo Lumo ama Qabsami maayo	5 - 9
Farsamada ku Haboon bareega (SNUB Braking)	5 - 10
Cadaadiska Hawada Hoose	5 - 10
Bareegyada Baarkinka	5 - 10

QAYBTA 6 - GAWAARIDA ISKU-DHAFKA AH

WADISTA GAWAARIDA ISKU-DHAFKA AH SI AMMAAN AH	6 - 1
Khatarta Gadoonka Gawaarida	6 - 1
Si deggan u leexo	6 - 1
Fariinka Hore u Qabso	6 - 1
Isgoysyada Jidka Tareenka iyo Waddada	6 - 2
Ka Hortag In Tareelaha uu simbiririx	6 - 3
Meel Dheer Ka soo Gal Wadada	6 - 3
Garab Gelinta Tareelaha	6 - 4
ISKU-DARKA BAABUURTA BAREEGA HAWADA	6 - 5
Cinjirka tareelaha gacanta	6 - 5
Cinjirka Ilaalinta Cagaf	6 - 5
Xakamaynta keydka Aariyada ee Tareelaha	6 - 5
Tuubooyinka Aariyada ee Tareelaha	6 - 5
Lamaanayaasha Tuubbada (Glad Hands)	6 - 6
Taangiyada Aariyada Tareelaha	6 - 7
Xiridda cinjirada	6 - 7
Adeegga Tareelada baarkinka iyo bareega degdega ah	6 - 7
NIDAAMYADA XAKAMAYNTA BAREEGA	6 - 8
Tareelada waxaa looga baahan yahay ABS	6 - 8
Qabasha Bareega iyadoo la Isticmaalayo ABS	6 - 8
ISKU-XIDHKA IYO KALA FURKA	6 - 9
Isku Xirka Isjiidyada	6 - 9
Kala furka Isjiidyada	6 - 11
Isku-xiritaanka gumeerka gaariga	6 - 12
Kala furfurida gumeerka gaariga	6 - 12
Iskuxirka birta shaaga	6 - 13
Kala furka birta shaaga	6 - 14
Isku-xidhka Qoorta isjiidka	6 - 14
Kala furka Qoorta Isjiidka	6 - 14
BAADHITAANKA BAABUURKA ISKU-DHAFKA AH	6 - 15
Waxyaabo dheeraad ah oo la hubinayo inta lagu jiro Kormeerka Socodka	6 - 15
Isku darka Baarista bareega Baabuurka	6 - 16

QAYBTA 7 - LABA ISJIID IYO SEDDEX ISJIID

JIIDIDDA LABO-ISJIID/SADEX-ISJIID	7 - 1
Ka ilaali Tareelaha in uu rogmo	7 - 1
Ka digtoonow Saameynta Kala Wareega Tareelaha	7 - 1
Si buuxda u baadh	7 - 1
Horey u sii fiiri	7 - 1
Maamul meel bannaan	7 - 1
Xaaladaha xun xun	7 - 1
Baarkin Gelinta Gaadhiga	7 - 2
Nidaamyada xannibaadda Bareega ee Tareelada la jiido	7 - 2
ISKU XIDHKA IYO KALA FURKA	7 - 2
Isku xirka Tareelaha isjiidka leh	7 - 2
Kala-furida Tareelaha Isjiidka ah	7 - 3
Isku xirka iyo Kala furfurka Saddexda Isjiid	7 - 3

Jadwalka uu ka Kooban yahay (waa socotaa)

Isku xidhka iyo kala furidda isku dhafka kale	7 - 4
KORMEERKA LABADA-ISJIID IYO SADDEXDA ISJIID	7 - 4
Baaritaanada dheeraadka ah.	7 - 4
Waxyaabo dheeraad ah oo la hubinayo inta lagu jiro Kormeerka Socodka.	7 - 5
HUBINTA BAREEGYADA LABADA-ISJIID/BAREEGA AARIYADA EE SADDEXDA-ISJIID	7 - 5
Baaritaano dheeri ah oo bareega aariyada ah.	7 - 5

QAYBTA 8 - BAABUURTA TAANGIGA AH

BAADHITAANKA BAABUURTA TAANGIYADA	8 - 1
Daadashada.	8 - 1
Hubi Qalabka Loo Isticmaalo Ujeedooyinka Gaarka ah.	8 - 1
Qalabka Gaarka ah	8 - 1
WADISTA BAABUURTA TAANGIYADA.	8 - 1
Xuddun Cufisjiidadka oo Saraysa	8 - 1
Khatarta Ruxmashada	8 - 2
Qaybinta Taangiyada	8 - 2
Taangiyada Daloolan	8 - 2
Taangiyada aan lahayn Daloolyada Gudaha Ah	8 - 2
Booska Banaan	8 - 2
Intee in le'eg ayaa la rarayaa?	8 - 2
XEERARKA WADISTA EE BADBAADADA LEH.	8 - 3
Si tartiib ah u wad.	8 - 3
Xakamaynta Ruxanka (bareek qabashada).	8 - 3
Qaloocyada	8 - 3
Masaafada Istaaga.	8 - 3
Simbiriirixada Gaariga	8 - 3

QAYBTA 9 - MAADDOOYINKA KHATARTA AH

UJEEDDADA XEERARKA	9 - 3
In la xakameeyo Maaddada	9 - 3
In faahaahinta halista la wadaago	9 - 3
In la xaqiijiyo Darawalo iyo Qalab ammaan ah	9 - 3
QAADISTA MAADDOOYINKA HALISTA AH — DOORKA QOF WALBA	9 - 4
Diraha.	9 - 4
Qaadaha	9 - 4
Darawalka	9 - 4
XEERARKA ISGAARSIINTA	9 - 4
Eray Bixin.	9 - 4
Calaamadaha Xirmooyinka	9 - 5
Liisaska Alaabooyinka La Xakameeyo.	9 - 5
Warqadda Rarida	9 - 8
Sharaxaadda Shayga	9 - 8
Shahaadada Diraha	9 - 9
Calaamadaynta iyo Summadeynta Baakadaha	9 - 9
Garashada Maadooyinka Khatarta ah	9 - 10
Cadaynta Qashinka Khatarta ah	9 - 10
Calaamadaha waawayn.	9 - 10
Jadwalka Calaamadaha.	9 - 11
RARIDA IYO DEJINTA	9 - 12
Shuruudaha Rarista Guud	9 - 12
CALAAMADAYNTA XIRMOOYINKA, RARIDA IYO DEJINTA	9 - 15
Calaamadaynta	9 - 15
Rarida Taangiyada/Haamaha.	9 - 15
Dareereyaalka Dabka Qabsan kara.	9 - 15
Neefta la Cadaadiyay.	9 - 15

Jadwalka uu ka Kooban yahay (waa socotaa)

QALABKA HALISTA AH -- WADISTA IYO XEERARKA BAARKINKA	9 - 16
Dhigashada Qaybta 1.1, 1.2, ama 1.3 Walxaha Qarxa	9 - 16
Baarkin Dhigida Gaari Calaamadaysan oo Safrinaya Maadooyinka Qaybta 1.1, 1.2, ama 1.3 (Nooqa A ama B) Walxaha Qarxa	9 - 16
Imaanshaha Baabuurta Baarkinka Yaalo	9 - 16
Ma jiraan wax olol ah!	9 - 16
Xannibaada Wadooyinka	9 - 17
Waa mamnuuc sigaar cabista	9 - 17
Shidaalka ku shubo gaariga matoorka oo Dansan	9 - 17
10 B:C Dab Damiska	9 - 17
Hubi taayirada	9 - 17
Halka la dhigayo waraaqaha rarida iyo macluumaadka ka jawaabida degdega ah.	9 - 17
Qalabka Koloriinta	9 - 18
Joogso Kahor Isgoysyada Jidka Tareenka.	9 - 18
XAALAD DEGDEG AH – MAADOOYINKA HALISTA AH	9 - 18
Buug-tilmaameedka Ka-jawaabista Degdegga ah (ERG)	9 - 18
Shilalka/dhacdooyinka	9 - 18
Dabka.	9 - 19
Ka jawaabida Khatarta Gaarka ah	9 - 19
Ogeysiiska loo baahan yahay	9 - 20
QAAMUUSKA MAADOOYINKA KHATARTA AH.	9 - 24

FARQADDA SADDEXAAD

QAYBTA 10M - IMTIXAANKA KORMEERKA GAARIGA

BAARITAANKA GUDAHA (DHAMMAAN GAADIIDKA)	10M - 2
Baabuurka Gudihisa/ Bilawga Matoorka	10M - 2
Bareegga Hawada ama dareeraha Hubinta Bareeg Haydarooliga ah (oo ku salaysan nooca nidaamka biriiga).	10M - 4
RAKAABKA IYO BASKA DUGSIGA KALIYA	10M - 5
BASKA DUGSIGA KALIYA.	10M - 6
HUBINTA HAWLAHA LAYDHKA (DHAMMAAN GAADIIDKA)	10M - 6
KORMEERKA DIBADDA (DHAMMAAN GAADIIDKA)	10M - 7
Hore ee Baabuurka / Aagga Matoorka (Matoorka Den).	10M - 7
Qaybaha Gawaarida/Usheeda Hagidda	10M - 8
Baabuurka dhinaca	10M - 10
Dhabarka Gaariga ama Tareelaha	10M - 11
GAWAARIDA ISKU-DHAFKA AH	10M - 11
Gaadiidka Isku-dhafka ah oo kaliya	10M - 11
Tareelayasha Kaliya	10M - 14

QAYBTA 11M - IMTIXAANKA AASAASIGA AH EE XIRFADAHA XAKAMAYNTA GAARIGA

DHIBCAHA	11M - 1
LAYLIGA	11M - 2

QAYBTA 12 - IMTIXAANKA GAARI KU WADISTA WADDADA

SIDA LAGUU TIJAABIN DOONAA	12 - 1
leexashada.	12 - 1
Isgoysyada	12 - 2
Ganacsiga Magaalada	12 - 2
Isbeddellada Haadka	12 - 2
Jidka Weyn/Miyiga/Wadada Soo gelida xadidan	12 - 2
Jooji/Bilow	12 - 3
Qalooca	12 - 4
Isgoysyada tareenada	12 - 4

Jadwalka uu ka Kooban yahay (waa socotaa)

Buundada/jidadka kormara/	12 - 4
Bixinta Ardayga (Baska Dugsiga).	12 - 4
Dhaqanka Wadista Guud	12 - 5
Isticmaalka xajiinta (gudbinta gacanta)	12 - 5
Isticmaalka geerka (gudbinta gacanta)	12 - 6
Isticmaalka biriiga.	12 - 6
Isticmaalka Haadka	12 - 6
Isteerinka	12 - 6
Baaritaannada gaadiidka ee joogtada ah.	12 - 6
Isticmaalka Ishaarooyinka leexashada	12 - 6

FARQADDA KOOWAAD

1. Hordhac
2. Badbaadada Qaadista Xamuulka
3. Rarida Xamuulka Si Badbaado leh

QAYBTAN WAXAY LOOGU TALA
GALAY DHAMAAN
DARAWALADA BAABUURTA
GANACSIGA

QAYBTA 1

★ Hordhac

★ **IMTIXAANADA
AQOONTA**

★ **CDL**

★ **GVWR**

★ **Xadgudubyada Daran ee
Taraafikada**

QAYBTAN WAA LOOGU
TALAGALAY
DHAMMAAN
DARAWALADA
BAABUURTA GANACSIGA

QAYBTA 1

HORDHAC

Qaybtani waxay daboolaysaa

- Imtixaanka Shatiga Wadista Baabuurta Ganacsiga
- Shuruudaha Dukumentiga Caafimaadka
- Diiwaanka U qalmida
- Xeerarka kale ee Badbaadada
- Barnaamijka Diiwangelinta Caalamiga

Natiijadu waxay tahay Sharciga Badbaadada Baabuurta Ganacsiga ee Federaalka ee 1986, Pennsylvania waxay aasaastay Barnaamijka Shatiga Wadayaasha baabuurta ganacsiga. Barnaamijkan waxaa loo sameeyay si kor loogu qaado tayada darawalnimada, in la hubiyo in wadayaasha baabuurta ganacsiga ay leeyihiin xirfadaha looga baahan yahay in ay ku shaqeeyaan Baabuurta Ganacsiga iyo in laga ilaaliyo wadayaasha in ay haystaan wax ka badan hal shati. Barnaamijku wuxuu kaaga baahan yahay inaad haysato CDL haddii aad shaqeyso ama aad qorshaynayso inaad ku shaqeyso mid ka mid ah Gaadiidka Xaamuulka ee soo socda (CMV):

- Isku-darka gaadiidka oo leh miisaanka guud ee isku-darka (GCWR) ee ah 26,001 rodol ama ka badan, iyadoo gaadiidka la jiidayo uu ka badan yahay 10,000 rodol.
- Gaadiid keliya oo leh miisaanka guud ee gaadiidka (GVWR) ee ah 26,001 rodol ama ka badan.
- Gaadiid loogu talagalay in lagu qaado 16 ama in ka badan oo qof, oo ay ku jiraan darawalka.
- Bas dugsiga oo loogu talagalay in lagu qaado 11 rakaab ama ka badan, oo ay ku jiraan darawalka.
- Nooc kasta oo gaadiid ah, oo qaada agab khatar ah oo loo baahan yahay in lagu calaamadeeyo si waafaqsan xeerarka federaalka.
- Nooc kasta oo gaadiid ah oo loo isticmaalo qaadista wax kasta oo agab ah oo u baahan calaamadaha agabka khatar ah ama wax kasta oo tiro ah oo ah agab lagu daray ama sun ah sida ku qoran 42 CFR 73. Shuruudca federaalka ee soo marta Waaxda Amniga Gudaha waxay u baahan yihiin hubinta taariikhda iyo faraha si loo siiyo darawalka shatiga qaadista maadooyinka halista ah.

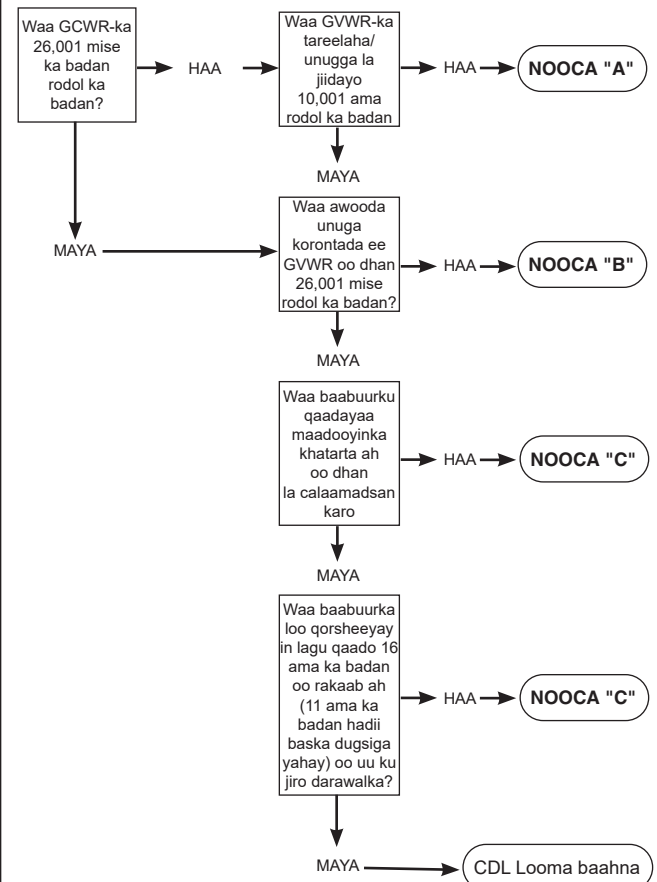
Si aad u hesho CDL, waa inaad dhammaystirtaa Tababbarka Darawalka Heerka Gelitaanka (haddii ay ku khusayso), ku aastaa imtixaannada aqoonta iyo xirfadaha. Buug-yarahan ayaa kaa caawin doona inaad ka baasto imtixaannada. Buug-yarahan ma'ahan bedelka fasalka ama barnaamijka tababarka darawalnimada. Tababarka rasmiga ahi waa habka ugu kalsoonida badan ee lagu baran karo xirfado badan oo gaar ah oo looga baahan yahay si badbaado leh u kaxaynta gaadhi weyn oo xaamuul ah iyo inaad noqoto darawal xirfad leh wadista baabuurada xamuulka ah.

Jaantuska 1.1 wuxuu kaa caawinayaa inaad go'aansato inaad u baahan tahay CDL

Go'aaminta heerka CDL ee loo baahan yahay

Jaantuska 1.1

Go'aaminta heerka CDL ee loo baahan yahay

Qiimeynta guud ee miisaanka isku dhafka ah (GCWR)

Waxaa loola jeedaa qiimaha uu qeexay soo saaraha unugga awooda, haddii qiimihiisu lagu muujiyo summada shahaadaynta Heerka Badbaadada Baabuurta Federaalka (FMVSS); ama wadarta qiimeynta miisaanka guud ee gaadhiga (GVWRs) ama miisaanka guud ee gaadhiga (GVWs) Unugga awoodda iyo unugyada la jiidayo, ama isku darka kasta oo ka mid ah, kuwaasoo soo saara qiimaha ugu sareeya.

(Qormada hoosta laga xarriiqay oo la qaloojiyay ee sare waxa loogu talagalay isticmaalka meel marinta wadada dhinaceeda kaliya ee ujeedada lagu go'aaminayo in darawalka/ baabuurku uu hoos yimaado sharciyada CDL. Looma isticmaalo in lagu go'aamiyo in baabuurku uu matalo ujeedada tijaabada xirfadaha.

Qiimeynta miisaanka guud ee gaadhiga (GVWR) macneheedu waa qiimaha uu soo saaraha ku tilmaamay miisaanka lagu raro hal gaadhi.

FIIRO GAAR AH: Basku waxa uu noqon karaa Nooca A, B, ama C iyada oo ku xidhan haddii GVWR ka badan yahay 26,001 rodol ama uu yahay gaadhi isku dhafka ah.

Ka-dhaafitaanka: Uma baahnid CDL si aad u kaxayso qalabka milatariga markaad xidhan tahay dirayska milatariga; Qalabka dab-damiska iyo xaaladaha degdegga ah oo ay leedahay shirkad dab-demis; ama baabuurta madadaalada; qalabyada xanaanada; ama qalab dhisme oo qaarkood oo matoor ku shaqeeya.

Qaybtani waxay eegaysaa shuruudaha CDL iyo sida aad ku heli karto CDL.

Iyada oo qayb ka ah Sharciga Horumarinta Badbaadada Gaadiidleyda, Maamulka Badbaadada Sidayaasha Baabuurta ee Dawlada Dhexe (FMCSA) ayaa wax ka badashay Shuruudaha Badbaadada Baabuurta ee Dawlada Dhexe (FMCSRs) si loogu baahdo shatiga darawalnimada ganacsiga ee dawlad goboleedyada dhexdooda (CDL), iyadoo ku xidhan shuruudaha u-qalmitaanka jireed ee FMCSRs, si ay u bixiyaan nuqulka hadda jira ee Baadhitaankooda Caafimaad (ee loo yaqaano Kaarka Jirka DOT ee Maraykanka) u gudbiya Hay'adda Shatiga Darawalnimada ee Gobolka.

U kala goynta gobolada waxa lagu qeexaa ganacsi, taraafikada ama gaadiidka u kala goosha gudaha Maraykanka:

- Inta u dhaxaysa meel Gobol iyo meel ka baxsan Gobolkaas (oo ay ku jirto meel ka baxsan Maraykanka); ama
- Inta u dhaxaysa laba meelood oo ka tirsan Gobol ilaa gobol kale ama meel ka baxsan Maraykanka; ama
- Inta u dhaxaysa laba meelood oo ka tirsan Gobolka qayb ahaan ganacsiga, taraafikada, ama gaadiidka ka imaanaya ama ka baxaya meel ka baxsan Gobolka ama Maraykanka.

Intaa waxaa dheer, xeerarka Pennsylvania (ciwaanka 67, cutubka 231:

http://www.pacode.com/secure/data/067/chapter231/067_0231.pdf) ee la xidhiidha dadka haysta CDL ee ka shaqeeya gudaha gobolka ganacsigu waxa uu ku daraa FMCSRs iyadoo la tixraacayo, sidaa awgeed waxay u baahan yihiin, dhamaan darawalada baabuurada xaamuulka ah inay soo gudbiyaan nuqulka shahaadooda caafimaadka PennDOT.

Xeerarkani waxay hubin doonaan in macluumaadka saxda ah iyo kuwa cusub ee ku saabsan Shahaadada shahaada caafimaadka ee Haystaha shatiga CDL ay ku jiri doonto diiwaanka wadista elegtarooniga ah.

Maamulka Badbaadada Baabuurta ee Dawlada Dhexe (FMCSA) waxay dejisay shuruuc federaali ah oo u baahan darawaliinta heerka gelitaanka si ay u dhamaystiraan tababarka darawalnimada heerka gelitaanka (ELDT) marka ay raadinayaan NOOCAA ama B shatiga darawalnimada baabuurta ganacsiga (CDL) markii ugu horeysay, u cusboonaysiinta NOOCAA ama B CDL ama helitaanka rakaabka (P), baska dugsiga (S) ama walxaha halista ah marka ugu horraysay. Xeerarka Tababarka Darawalnimada Heerka Gelitaanka ee FMCSA (ELDT) ayaa dejinaya gundhigga shuruudaha tababbarka ugu yar ee darawallada heerka gelitaanka.

Codsadayaasha heerka gelitaanka darawalnimada waa in ay tababar ka helaan bixiyaha tababarka ee ku qoran Diiwaanka Bixiyaha Tababarka (TPR).

Si aad u hesho macluumaadka ugu cusboonaaday ee ku saabsan xeerarka federaalka ELDT, fadlan booqo barta mareegaha ee FMCSA oo ah www.fmcsa.dot.gov. Macluumaadka kor ku xusan waa la beddeli karaa iyadoo lagu salaynayo hagidda FMCSA ama wax ka beddel kasta oo lagu sameeyo shuruudaha iyo xeerarka federaalka.

Wixii macluumaad ah ee ku saabsan CDL-yada fadlan hoos ka eeg:

Naga soo wac 717-412-5300

TTY soo wacayaasha - fadlan wac 711 si aad noola soo xiriirto

Isniinta ilaa Jimcaha: 8 subaxnimo. - 5 galabnimo

Booqo maragaheena www.dmv.pa.gov

ama qor:

**PennDOT - Bureau of Driver Licensing
CDL Program, P.O. Box 68679
Harrisburg, PA 17106-8679**

KALA SOOCIDA

Iyadoo la hirgelinayo fulinta Barnaamijka Shatiga Darawalnimada ee Baabuurta Ganacsiga, Pennsylvania waxay qaadatay nidaamka kala-soocidda federaalka. Kala soocida CDL waxaa ka mid ah:

NOOCA A

Shatiga Fasalka A waxaa la siiyaa dadka da'doodu tahay 18 ama ka weyn ee muujiyay xirfadooda si ay ugu shaqeeyaan gaadiid kasta oo isku dhafan oo leh GCWR 26,001 rodol ama ka badan, waase haddii GVWR ee baabuurka ama baabuurta la jiido uu ka badan yahay 10,000 rodol. Qofka haysta shatiga A wuxuu u qalmaa inuu kaxeeyo baabuurta lagu bixiyo shatiga Nooca B ama C. Marka loo baahdo, waa in la helaa taageero ku habboon.

NOOCA B

Shatiga Heerka B waxaa la siiyaa dadka da'doodu tahay 18 ama ka weyn ee muujiyay xirfadooda inay ku shaqeeyaan hal baabuur oo GVWR ah 26,001 rodol ama ka badan ama baabuur kasta oo noocaas ah oo jiidaya baabuur leh GVWR aan ka badnayn 10,000 rodol. Qofka haysta shatiga Nooca B wuxuu u qalmaa inuu kaxeeyo baabuurta lagu kaxeeyo shatiga Nooca C. Marka loo baahdo, waa in la helaa taageero ku habboon.

NOOCA C

Shatiga Nooca C waxaa la siiyaa dadka da'doodu tahay 18 ama ka weyn ee muujiyay xirfadooda inay ku shaqeeyaan hal baabuur oo GVWR ah oo aan ka badnayn 26,000 rodol ama baabuur kasta oo isku dhafan, marka laga reebo baabuurta isku dhafka ah ee ku lug leh mootooyinka, oo aan buuxinayn qeexida Nooca A ama Nooca B. Marka loo baahdo, waa in la helaa shatiga ku habboon.

FIIRO GAAR AH: Waa inaad jirtaa 21 sano ama ka weyn si aad uga shaqeyso baabuurka xaamuulka oo isaga kala goosha gobolada. Tani waxay khusaysaa DHAMAAN noocyada.

Marka lagu daro noocyada CDL, waxa kale oo jira taageerooyin gaar ah iyo xannibaadyo ay tahay inaad kaxayso noocyada baabuurta ganacsiga qaarkood. Waxay yihiin:

SHATIGA/XAKAMAYNTA

SHATIGA

- H - Waxaa looga baahan yahay in lagu kaxeeyo baabuur ay ku qoran yihiin calaamadaha walxaha halista ah (waa inaad jirtaa 21 jir).
- N - Looga baahan yahay in lagu wado gaadhi taangiga (49 CFR 383.5 Qeexitaanno)
- T - Looga baahan yahay in lagu wado laba isjiid ama saddex isjiid.
- P - Waxaa loo baahan yahay in lagu kaxeeyo baabuur loogu talagalay inuu qaado 16 rakaab ah ama ka badan, oo ay ku jiraan darawalka (baska).
- S - Waxaa loo baahan yahay in lagu kaxeeyo baska dugsiga loogu talagalay inuu qaado 11 rakaab ah ama ka badan, oo uu ku jiro darawalka.
- X - Waxay matalaysaa isku darka walxaha halista ah iyo shatiga gaadhiga taangiga (waa inaad tahay 21 jir).

XAYIRAADAHA

- A - Waxay ku xakameysaa darawalka in uu ku kaxeeyo oo kaliya gudaha aagga casiirka oo darawalada laga sharciyada qaar oo heer federaal ah (49 CFR § 391.62).
- E - Waxay mamnuucaysaa wadista baabuurta ganacsiga ee otomaatika ah.
- G - Waxay tuseysaa in dareewalku caafimaad ahaan u qalmo inuu wado 49 CFR § 391.62.
- K - Waxay ku xaddiddaysaa ku wadista baabuurka hal gobol.
- L - Waxay ku xakamaysaa darawalka inuu wado kaliya baabuurta leh bareegyada aariyada.
- M - Xadidaada shatiga rakaabka – ma wadi karo basaska Nooca A.
- N - Xadidaada shatiga rakaabka – ma wadi karo basaska Nooca A ama B.
- O - Waxay ka mamnuucaysaa Darawalka nooca A inuu kaxeeyo baabuur cagaf cagaf isku jira oo leh isku xidhka taayir shanaad.
- P - Waxay ka mamnuucaysaa darawalka wax baranaya inuu kaxeeyo bas xaamuul ah oo ay ku jiraan rakaab (wuxuu ka soo muuqan doonaa ogolaanshaha bartaha xaamuulka oo kaliya).
- Q - Waxay u baahan tahay darawalku inuu xidho muraayadaha arraga marka uu wado gaariga xaamuulka ah.
- S - Waxay ku xakameysaa darawalka inuu ku shaqeeyo basaska dugsiga ama nooca ka hoose ee lagu tilmaamay shatiga. (Ku xaddidan PA oo kaliya)
- V - Waxay tuseysaa darawalku inuu u qalmo oo la siiyay (Dokumantiyada caafimaadka waa in la sitaa mar walba marka la shaqaynayo gaadhiga xaamuulka.)
- X - Waxay ka mamnuucday darawalka baranaya inuu kaxeeyo baabuurta xaamuulka qaada (waxay ka muuqan doonaan ogolaanshaha bartaha baabuurta ganacsiga oo kaliya).
- Y - Waxaa looga baahan yahay darawalku inuu xidho qalabka gargaarka maqalka marka uu kaxeeynayo gaadhiga xaamuulka ah.
- Z - Waxay ka mamnuucaysaa kaxaynta gaadhi ganacsi oo leh bareegyada aariyada oo buuxo.

1.1 – IMTIXAANADA SHATIGA DARAWALNIMADA EE BAABUURKA XAAMUULKA AH

1.1.1 – Imtixaanada Aqoonta

Waa inaad qaadaa hal ama in ka badan imtixaano aqooneed, iyadoo ku xidhan nooca shatiga iyo taageerada aad u baahan tahay. Imtixaanada aqoonta CDL waxa ka mid ah:

Imtixaanka Aqoonta Guud:

Codsadayaasha shatiga darawalnimada baabuurta ganacsiga waa in ay ka baasaan imtixaan qoran si ay u muujiyaan aqoonta ku filan ee sharciyada, sharciyada iyo xeerarka ku saabsan shaqada Baabuurta Ganacsiga ee aad doonayso inaad ku wado.

Baabuurka Xaamuulka waxa loo qeexaa sidan soo socota:

- a) Wuxuu leeyahay qiimaynta guud ee miisaanka isku dhafka ah oo 26,001 rodol ah ama ka badan iyadoo GVWR ee baabuurka la jiidayo oo ka badan 10,000; rodol ama
- b) Wuu leeyahay qiimaynta miisaanka guud ee gaadhiga 26,001 rodol ama ka badan; ama
- c) Waxaa loogu talagalay in lagu qaado 16 ama in ka badan oo rakaab ah, oo uu ku jiro darawalka; ama
- d) Bas dugsi oo loogu talagalay inuu qaado 11 rakaab ah ama ka badan, oo uu ku jiro darawalka; ama
- e) Gaadhi kasta oo cabbir ah oo loo isticmaalo daabulka agabka lagu helo in uu khatar u yahay ujeedada Xeerka Gaadiidka Maadooyinka Halista Ah, kaas oo u baahan gaadhiga in lagu calaamadiyo sida hoos timaada Xeerarka Maadooyinka Khatarta ah.

Imtixaanka Aqoonta ee Rakaabka:

Dhammaan darawallada basaska ayaa looga baahan yahay, oo ay ku jiraan hawlgalka Basaska Dugsiga sida lagu qeexay Cinwaanka 75 (Xeerka Gaadiidka PA), Cutubka 15, Qaybaha 1508 iyo 1509.

Tijaabada Aqoonta ee Bareega Aariyada:

Waa inaad qaadaa Imtixaanka Aqoonta Bareegga Aariyada haddii gaadhigaagu leeyahay bareegga aariyada, oo ay ku jirto aariyada bareega Haydarooliga.

Isku dhafka Imtixaanka Aqoonta Gaadiidka:

Imtixaanka baabuurta isku dhafka ah ayaa loo baahan yahay haddii aad rabto inaad waddo baabuurta isku dhafan (Nooca A).

Tijaabada Aqoonta Maadooyinka halista ah:

Tijaabada maadooyinka halista ah ayaa loo baahan yahay haddii aad rabto in aad soo rarto maadooyinka halista ah ama qashinka ah xaddi u baahan calaamadayn ama cadad kasta oo shay ah oo loo aqoonsan yahay door ama sun ah 42 CFR 73. Intaa waxaa dheer, si aad ugu hoggaansanto shuruudaha federaalka, waxaad u baahan doontaa inaad keento caddaynta dhalashada Mareykanka ama heerka socdaal ee kugu habboon; (Tixraac PUB 195NC) buuxi Qiimaynta Khatarta Amniga Federaalka (DL-288); bixi khidmad federaali ah oo dheeri ah; faraha halagaa qaado; oo si guul leh u dhammaystiro baaritaanka taariikhdaada dembiyada ee federaalka. Shatiga maadooyinka halista ah waa in dib loo xaqiijiyaa afartii sanaba mar. Si aad dib u xaqiijiso, waa in aad qaadaa oo aad ka baastaa Imtixaanka Aqoonta Walxaha halista ah oo aad si guul leh u dhammaystirto Qiimaynta Khatarta Amniga.

Imtixaanka aqoonta Taangiyada:

Tijaabada Taangiyada ayaa loo baahan yahay haddii aad rabto inaad ku rarto dareere ama neef dareere ah haanta xamuulka ah ee si joogto ah u raran oo lagu qiimeeyay 119 gaalon ama ka badan ama haan la qaadan karo oo lagu qiimeeyay 1,000 gaalon ama ka badan.

Tijaabada Aqoonta/Imtixaanka Labo/Saddex Isjiid:

ijaabada Aqoonta/Imtixaanka Labo/Saddex Isjiid ayaa loo baahan yahay haddii aad rabto inaad jiiddo Labo/Saddex Isjiid.

Imtixaan Aqooneedka Baska Dugsiga:

Imtixaanka baska dugsiga ayaa loo baahan yahay haddii aad rabto inaad kaxayso baska dugsiga. Shahaadada cusub waxaa ka mid ah ugu yaraan 14 saacadood oo fasal ah iyo ugu yaraan 6 saacadood oo baska dhexdiisa ah. Taageerada baska dugsiga waa in dib loo xaqiijiyaa afartii sanaba mar. Si loo caddeeyo, codsaduho waa inuu qaataa oo ku aflaxaa Imtixaanka Aqoonta Baska Dugsiga, qiimaynta xirfadaha waana inuu si buuxda u qaataa 7 saacadood oo fasalka ah iyo 3 saacadood oo qiimayn xirfadaha baska dhexdiisa ah.

1.1.2 – Imtixaanada Xirfadaha

Haddii aad ka gudubto imtixaanada aqoonta ee loo baahan yahay, waxaad qaadan kartaa imtixaanada xirfadaha CDL. Waxa jira saddex nooc oo xirfadaha guud ah oo la tijaabin doono waana in la dhammaystiro oo si guul leh loogu gudbaa sida soo socota: baadhista baabuurka, xakamaynta aasaasiga ah ee baabuurka iyo ku wadida wadada. Waa inaad ku qaadaa imtixaanadan nooca gaadhiga aad doonayso in lagu sharciyeeyo. Kadib markaad hesho oggolaanshaha bartahaaga, **Sharciga Pennsylvania wuxuu dhigayaa inaad sugto 15 maalmood ka hor intaadan qaadan imtixaankaaga xirfadaha Nooca A, B ama C. Gaadhi kasta oo leh qaybo la calaamadeeyay ama lagu calaamadiyay looma isticmaali karo "Tijaabada Baadhitaanka Baabuurka". Fadlan ogoow haddii aad wax isbeddel ah ku samayso oggolaanshaha bartaha CDL 15-ka maalmood ee sugitaanka ayaa dib loo xisaabiyaa iyadoo lagu salaynayo taariikhda soo saarista cusub ee oggolaanshaha bartaha CDL.**

Kormeerka Baabuurka: Waxaa lagu tijaabin doonaa si aad u ogaato in baabuurkaagu badbaado u yahay wadista. Waxaa lagu waydiin doonaa inaad samayso baadhista gaadhigaaga oo aad u sharaxdo baaraha waxaad baadhayso iyo sababta. Adiga iyo baaraha waxaad samayn doontaan socod ku wareegaya baadhista badbaadada ee gaadhiga tijaabada ah. Kormeerka badbaadada baabuurku waa inuu ka koobnaadaa hubinta bannaanka, gudaha, iyo daboolka ama qaybta matoorka ee baabuurka. Haddii baabuurku qalabaysan bareega aariyada, waxa lagaaga baahan doonaa inaad dhamaystirto tijaabada aariyada ee baabuurka.

Aasaasiga ah Xakamaynta Gaadiidka: Marka xigta waxaa lagu tijaabin doonaa xirfadaada si aad u maamusho baabuurka. Waxaa lagu waydiin doonaa inaad hore u sii waddo, gadaalna u dhaqaaqiso oo aad u leexiso meel cayiman. Meelahan waxaa laga yaabaa in lagu calaamadiyo habab tarafig, koollo, caqabado ama wax la mid ah. Baaraha ayaa kuu sheegi doona sida baaritaan kasta oo kantarool ah loo sameeyo. Waxaa lagaaga baahan doonaa inaad sameyso afar (4) jimicsi oo la rabo oo isku xiga. Waxaa lagugu qiimeyn doonaa sida ugu wanaagsan ee aad uga dhex jirto xudduudaha, inta jeer ee aad horay u socoto iyo booska ugu dambeeya ee gaariga. Xirfadaha xakamaynta aasaasiga ah ayaa lagu maamuli doonaa iyadoo lagu salaynayo qaabka goobta imtixaanka.

Imtixaanka Xirfadaha Wadooyinka: Ugu dambayntii waxaa lagugula wareejinayaa wado uu cayimay imtixaanuhu. Waxaa lagu tijaabin doonaa xirfadaada si aad si badbaado leh ugu wadid gaarigaaga xaaladaha kala duwan ee taraafikada. Xaaladaha waxaa ka mid noqon kara: leexashada bidix iyo midig; isgoysyada; isgoysyada tareenada; qalooca; kor iyo hoos aadida; waddooyin hal ama dhowr haad ah; waddooyinka ama waddooyinka waaweyn. Imtixaan qaaduhu wuxuu buundo ku bixin doonaa hawlo gaar ah: sida leexashada; Isku-dhafka gaadiidka; beddelka haadka iyo xakamaynta xawaaraha ee meelo gaar ah oo jidka ah. Baaraha waxa kale oo uu dhalin doonaa in aad si sax ah u qabato hawlo ay ka mid yihiin calaamadaynta, raadinta khataraha, xakamaynta xawaaraha iyo meelaynta haadka.

Buug-yarahan ayaa kaa caawin doona inaad ka baasto imtixaanka CDL. Jaantuska 1.2 ayaa faahfaahinaya qaybaha buug-yarahan oo ay tahay inaad barato nooc kasta oo shati gaar ah iyo taageero kasta. Haddii aad u baahan tahay shatiga Iskuulka Baska "S", waxaad u baahan tahay inaad sidoo kale barato Buugga Darawalka Baska Dugsiga (PUB 117) iyo macluumaadka gaadiidka rakaabka ee qaybta 4 ee buug-yarahan.

Markaad si guul leh u dhammaystirto dhammaan imtixaanada aqoonta iyo xirfadaha CDL ee loo baahan yahay, waxaa lagu siin doonaa Dukumeenti Wadista CDL (kaarka kaamarada ama shatiga sawirka). Markaad hesho kaarka kaamarada, waa inaad tagtaa Xarunta Shatiga Sawirka, sawirka halaaga qaado oo hel CDL kaaga. Waxaad u baahan doontaa inaad u qaadata caddayn la aqbali karo oo aad u gayso farsamo yaqaanka shatiga sawirka.

Fiir gaar ah: Waxaa jira su'aalo iyo jawaabo imtixaanno gaar ah oo laga helay qaybo kale oo aan ahayn kuwa lagu qeexay "qaybaha daraasadda" ee hoose.

Jaantuska 1.2

SHATIGA LOO BAAHAN YAHAY IYO KAARTADA KAA CAAWINAYSO WAXBARASHADA		
HADDII AAD RABTID IN AAD WADO	NOOCA CDL EE AAD U BAAHAN TAHAY	QAYBTA BARASHADA*
Isku darka kasta ee baabuurta leh GCWR 26,001 ama ka badan oo rodol ah marka loo eego GVWR ee baabuurka(yada) la jiidayo oo ka badan 10,000 rodol - Leh Tareelaha Labo ama Saddex Isjiid Ah - Gaadiidka Haamaha/Taangiyaha - Maadooyinka Halista ah - Leh Bareegyada Aariyada - Leh qayb ka mid ah Bareegyada Aariyada - Aan lahayn Bareegyada Aariyada	NOOCA A Shatiga T Shatiga N Shatiga H Xakamaynta Z Xakamaynta L	Qaybta 2: Baabuurka Oo Si Badbaad Leh Loo Wado Qaybta 3: Badbaadada Qaadista Xamuulka Qaybta 6: Gawaarida Isku-Dhafka ah Qaybta 7: Laba Isjiid Iyo Seddex Isjiid Qaybta 8: Baabuurta Taangiga ah Qaybta 9: Maadooyinka Khatarta ah Qaybta 5: Bareegyada Aariyada
Baabuur kasta oo leh GVWR 26,001 ama in ka badan, ama bas kasta ama baska dugsiga, ama gaadhi kasta oo noocaas ah oo jiidaya gaadhi aan ka badnayn 10,000 rodol - Gaadiidka Haamaha/Taangiyaha - Qaadista Rakaabka ah - Baska Dugsiga - Maadooyinka Halista ah - Leh Bareegyada Aariyada - Leh qayb ka mid ah Bareegyada Aariyada - Aan lahayn Bareegyada Aariyada	NOOCA B Shatiga N Shatiga P Shatiga P & S Shatiga H Xakamaynta Z Xakamaynta L	Qaybta 2: Baabuurka Oo Si Badbaad Leh Loo Wado Qaybta 3: Badbaadada Qaadista Xamuulka Qaybta 8: Baabuurta Taangiga ah Qaybta 4: Qaadista Rakaabka Si Badbaado ah Qaybta 4: Safrinta Rakaabka iyo Buugga Darawalka Baska Dugsiga ee Pennsylvania (PUB 117) Qaybta 9: Maadooyinka Khatarta ah Qaybta 5: Bareegyada Aariyada
Baabuur kasta oo leh GVWR oo ka yar 26,001 rodol ama gaadhi kasta oo noocaas ah oo jiidaya baabuur aan ka badnayn 10,000 rodol, oo ay ku jiraan bas kasta oo loogu talagalay in lagu qaado 16 ama ka badan oo rakaab ah, oo ay ku jiraan darawalka ama baska dugsiga loogu talagalay inuu qaado 11 ama ka badan oo rakaab ah, oo uu ku jiro darawalka. - Qaadista Rakaabka ah - Baska Dugsiga - Maadooyinka Halista ah - Leh Bareegyada Aariyada - Leh qayb ka mid ah Bareegyada Aariyada - Aan lahayn Bareegyada Aariyada	NOOCA C Shatiga P Shatiga P & S Shatiga H Xakamaynta Z Xakamaynta L	Qaybta 2: Baabuurka Oo Si Badbaad Leh Loo Wado Qaybta 3: Badbaadada Qaadista Xamuulka Qaybta 4: Qaadista Rakaabka Si Badbaado ah Qaybta 4: Safrinta Rakaabka iyo Buugga Darawalka Baska Dugsiga ee Pennsylvania (PUB 117) Qaybta 9: Maadooyinka Khatarta ah Qaybta 5: Bareegyada Aariyada

* Qaybaha waxbarashada waxaa loo bixiyay hage ahaan. Su'aalaha waxa laga soo qaadan karaa qaybaha kale ee la xidhiidha buug-yaraha CDL.

1.1.3 – Codsashada Shatiga CDL Adigoo Horay Shatiga uga haysatay Pennsylvania

Waa in aad shatiga darawalnimada gawaarida aan xaamuulka ahayn aad ka hasataa gudaha Pennsylvania si aad u hesho Shatiga CDL. Waxaad ku codsan doontaa oggolaanshahaaga adigoo isticmaalaya foomka DL-31CD, Codsiga Ogolaanshaha Bartayaasha Sida Loo Wado Gawaarida Ganacsiga. Intaa waxaa dheer, waa inaad sidoo kale isu markhaati furto nooca wadista aad doonayso inaad ku lug yeelato adigoo isticmaalaya DL-11CD. Nooca ugu dambeeya ee foomamkan waxa laga heli karaa mareegaheena www.dmv.pa.gov. Foomamka waxa kale oo laga heli karaa xarumaheena shatiga darawalnimada iyo badi adeegyada fariinta iyo naadiyada baabuurta ee Pennsylvania. DL-31CD waxa kale oo isticmaala darawalada PA CDL ee shatiga haysta si ay u cusboonaysiiyaan ama ugu daraan taageerada mudnaanta CDL ee hadda.

Markaad buuxinayso codsiga ogolaanshaha loo baahan yahay si loogu cusboonaysiiyo shatiga darawalnimada ee gawaarida aan Xamuulka ahayn/CDL, waxaad u baahan doontaa inaad bixiso kharashka shatiga sanadlaha ah oo kordhay iyo kharashka sawirka, marka lagu daro khidmadaha ogolaanshaha ee mudnaanta kasta ee la codsado. Khidmada kordhinta ee loo baahan yahay qayb ka ah khidmaddaada sanadlaha ah ee sare waxa lagu kala simayn doonaa iyadoo lagu salaynayo inta sano, oo buuxda ama qayb, ee ka hadhay shatiga darawalnimada ee baabuurta aan xaamuulka ahayn.

Shatiga dhabta ah ee darawalka baabuurta xaamuulka ah waa inuu had iyo jeer ka kooban yahay macluumaadka saxda ah. Iyadoo laga yaabo inaad heshay kaarka taageerada markii macluumaadka la beddelo shatiga darawalnimada ee aan xaamuulka ahayn, marka aad ka baasto imtixaankaaga shatiga CDL, waxaad ku heli doontaa shatiga darawalnimada sawir cusub si uu u muujiyo heerkaaga cusub ee CDL. (Shuruudahani waxa kale oo ay ka dhigan tahay haddii aad haysato shatiga CDL oo aad leedahay beddel magaca ama ciwaanka, waxaad u baahan doontaa inaad codsato shatiga darawalnimada oo nuqul ah si aad u diiwaan geliso isbeddelkaaga.)

Kharashka ogolaanshahaaga shatiga CDL waxa ay ku salaysnaan doontaa inta mudnaanta ee aad codsato oo qayb ka mid ah codsigaga. Waxa jira kharashyo nooc kasta, ansixinta iyo ka saarista xaddidaadda.

Imtixaan kasta oo aqooneed oo loo baahan yahay waa in la dhammeeyaa ka hor inta aanad u qalmin imtixaanada xirfadaha. Marka codsigaaga la habeeyo, waxaa lagu siin doonaa oggolaansho imtixaan aqoon haddii wax mudnaanta la codsado ay u baahnayd imtixaan aqooneed. Marka aad si guul leh u dhammaystirto imtixaannadaada aqoonta, Xarunta Shatiga Darawalku waxay ku siin doontaa oggolaanshaha xirfadda tijaabada xirfadahaaga.

FIIRO GAAR AH: Xeerarka kama dambaysta ah ee FMCSA waxay u baahan yihiin kuwa shatiga haysta inay (qof ahaan) caddeeyaan dhalasho ama joogitaan sharci ah qaab shahaado dhalasho, oo leh shaabad sare leh (Maraykanka oo ay soo saartay hay'ad dawladeed oo idman, oo ay ku jiraan dhulalka Maraykanka ama Puerto Rico), baasaboorka, waraaqo dhalasho ama dukumentiyada socdaalka ee hadda. (Fadlan ogow in shahaadooyinka dhalashada ee aan Maraykanka ahayn lama aqbali doono. Warqadaha dhalashada kale lama aqbali doono.) Dhammaan codsadayasha cusub ee shatiga CDL iyo kuwa hadda haysta ee looga baahan yahay inay cusboonaysiiyaan ama sameeyaan wax isbeddel ah ama saro u qaadista CDL-dooda waxay u baahan doonaan inay si shakhsi ah u sameeyaan haddii aan dukumentiyada horay loogu soo bandhigay PennDOT. Shuruudaha lagu caddeeyo jinsiyadda ama joogitaanka sharciga ah ee deganayaasha rasmiga ah iyo muwaadiniinta waxay u baahan doonaan oo kaliya in la sameeyo hal mar maadaama qoraal lagu samayn doono diiwaankaaga oo xaqiijinaya xaqiijinta la sameeyay iyo taariikhda la sameeyay. Intaa waxaa dheer, dukumentiyada degenaanshaha ayaa loo baahan doonaa marka hore, marka la cusboonaysiinayo iyo mar kasta oo ciwaanka isbeddel ku dhaco. Caddaynta degenaanshaha waxaa lagu gaari karaa iyadoo la bixiyo mid ka mid ah kuwan soo socda: Diiwaannada Canshuuraha, Heshiisyada Kireynta, Dukumentiyada Guryaha, Foomka W-2, Ogolaanshaha Hubka Hadda, Biilasha Hadda (biyaha, gaaska, koronto, fiilada, iwm.), ogeysiiskaaga dib-u-cusboonaysiinta ama shatiga hadda.

1.1.4 – Dalbashada Shatiga PA CDL Marka aad Shati ka haysto Gobol kale

Haddii aad tahay degane cusub oo aad rabto inaad codsato Shatiga Pennsylvania CDL, waa inaad dhiibtaa dhammaan shatiyada darawalnimada ee saxda ah ee ay ku siiyeen gobolka(gobolada kale). Xeerka Badbaadada Baabuurta Ganacsiga ayaa u baahan in qofna aanu haysan wax ka badan hal shati darawalnimo oo sax ah wakhti kasta. Pennsylvania waxay mamnuuci kartaa u soo saarista shatiga darawalnimada ciwaan ka baxsan gobolka.

Si aad u dhiibto shatiga darawalnimada ee ka baxsan gobolka iyo si aad u codsato shatiga Darawalnimada ee Pennsylvania, waa inaad tagtaa Xarunta Shatiga Darawalnimada ee PennDOT oo aad ka qaadato dukumentiyadan soo socda:

- (1) Shatiga darawalnimada ee ka baxsan gobolka,
 - (2) Kaarkaga Lambarka Bulshada,
 - (3) Caddaynta aqoonsiga, iyo
 - (4) Laba cadaymood oo daganaanshaha ah
- (Muwaadiniinta aan Maraykanka ahayn waxay yeelan doonaan shuruudo dheeraad ah.)

Caddaynta aqoonsiga ee la aqbali karo waxaa ka mid ah:

- Shahaadada dhalashada oo shaabad kor ku leh (oo ay bixisay wakaalad katirsan dowlada Maraykanka oo u idman, oo ay ku jiraan Dhulalka Maraykanka ama Puerto Rico. Shahaadooyinka dhalashada aan Maraykanka Ahayn lama aqbali doono.) Fadlan la soco PennDOT ma aqbasho shahaadooyinka dhalashada Puerto Rico ee la bixiyay ka hor Luulyo1, 2010.
- Shahaadada Muwaadinimada ee. Maraykanka(**Foomka BCIS/INS N-560**)
- Shahaadada Dhalasho-Siinta (**Foomka BCIS/INS N-550 ama N-570**)
- Baasaboorka Maraykanka oon ansax ah

FIIRO GAAR AH: Kaliya Baasaaboorka ansaxa ah iyo dukumeenti asalka ahaa ayaa la aqbali doonaa.

Dukumeentiyaada la aqbali karo ee caddaynta degenaanshaha waxaa ka mid ah:

- Biilasha adeegga hadda (*biyo, gaas, koronto, xariga khadka, telefoon, iwm.*)
- Diiwaanada Cashuurta
- Heshiiska Kiraynta
- Dukumeentiyada Amaahda
- Foomka W-2
- Ogolaanshaha Hubka Hadda

FIIRO GAAR AH: Haddii aad qof la deggan tahay, oo aanad biil ah ku bixinin magacaaga, waxaad weli u baahan doontaa inaad keento laba caddayn oo deganansho. Mid ka mid ah caddaynta ayaa ah inaad keento qofka aad la nooshahay oo ay la socoto shatiga darawalnimada ama aqoonsiga sawirka ee Xarunta Shatiga Darawalnimada. Waxa kale oo aad u baahan doontaa inaad keento caddayn labaad oo deganansho sida boostada rasmiga ah (bayaanka bangiga, ogeysiiska cashuurta, iwm.) kaasoo ku yaalo magacaaga iyo cinwaankaaga. Ciwaanka waa inuu la mid yahay kan qofka aad la nooshahay.

Haddii shatiga darawalnimada ee aad dhiibtay uu yahay shati CDL sax ah, waxaa lagaa doonayaa inaad marto baarista aragga. Imtixaan dheeraad ah ayaa loo baahan doonaa si loo helo shatiga lagu qaado maadooyinka halista ah ama shatiga lagu wado baska dugsiga.

Haddii shatiga darawalnimada ee aad dhiibtay uusan ahayn shati CDL, waxaa lagu siin doonaa shatiga darawalnimada ee aan xaamuulka ahayn waana inaad codsataa oggolaanshaha bartaha saxda ah ka hor inta aan lagu oggolaan inaad baabuur xaamuul ah ku dhex waddo Pennsylvania. Ogolaanshaha bartaha waxa uu xaq kuu siinayaa in aad kaxayso kaliya nooca gaadhiga aad codsatay. Si aad ugu kaxayso oggolaanshaha bartaha ganacsiga, waa in uu ku weheliyaa qof sita shatiga darawalnimada oo sax ah nooca gaadhiga aad wadato. Qofkani waa inuu ku fadhiistaa kursiga agtaada ah da'diisuna waa inay tahay ugu yaraan 21 sano.

1.2 – SHURUUDAHA WARQADAHA CAAFIMAADKA

Haddii aad codsanayso Ogolaanshaha shatiga CDL; ama ay dib u cusboonaysiinayaan, ku darayaan taageerada shatiga CDL; ama u wareejinta shatiga CDL gobol kale, waxaa lagaa rabaa inaad siiso macluumaadka Hay'adda Shatiga Darawalnimada ee Gobolka (SDLA) ee ku saabsan nooca hawlgalka gaadhiga ganacsiga ee aad ku dhex waddo ama aad filayso inaad la soo gasho CDL-kaaga. Dareewalada ka shaqeeya noocyada ganacsiga qaarkood waxaa looga baahan doonaa inay soo gudbiyaan shahaado baaraha caafimaadka hadda iyo/ama wixii dukumeenti kala duwanaansho caafimaad ah oo lagu siiyay (tusaale. Aragtida, Waxqabadka Xirfadaha ama dhaafitaanka cudurka macaanka, ama ka-dhaafitaannada kale) ee SDLA-kaaga si aad u hesho xaalad caafimaad oo "ansax ah" taasoo qayb ka ah diiwaanka wadista ee CDLIS.

Haddii lagaa rabo inaad haysato xaalad caafimaad oo "ansax ah" oo aad ku guul darreysato inaad cusboonaysiiso shahaadada caafimaad waxaad noqon doontaa "mid aan shahaado lahayn" oo CDL kaaga hoos ayaa loo dhigi doonaa.

Ujeedada u hoggaansanaanta shuruudaha cusub ee shahaadada caafimaadka, waa muhiim ah in la ogaado sida aad u isticmaalayso CMV. Macluumaadka soo socda ayaa kaa caawin doona inaad go'aansato sida aad isugu markhaati furi karto:

1.2.1 – Dawladaha Hoose ama Ganacsiga U dhaxeeya Dawlada Hoose

Ma isticmaashaa, ama ma isticmaali doontaa, CDL si aad u waddo CMV **ganacsiga u dhaxeeya gobollada** ama **Ganacsiga gudaha gobolka ah?**

Ganacsiga dawlad-goboleedyada U dhaxeeya waa marka aad kaxayso CMV:

Laga soo bilaabo Gobol ilaa Dawlad goboleed kale ama waddan

shisheeye; ama

Inta u dhaxaysa laba meelood oo ka tirsan Gobolka, laakiin xamuulka ama rakaabku waa qayb ka mid ah safarka ka bilaabmay ama ku dhamaan doona Gobol kale ama wadan shisheeye.

Ganacsiga gobolka gudihiisa ah waa marka aad ku dhex wado CMV Gobolka oo aadan la kulmin mid ka mid ah sharaxaadaha sare ee **ganacsiga dawlad-goboleedyada U dhaxeeya**.

Haddii aad ka shaqeyso ganacsiga gobolka gudihiisa iyo ganacsiga gobolada u dhaxeeya, waa inaad doorataa ganacsiga gobolka.

1.2.2 – Ganacsiga u dhaxeeya gobolada/Ganacsiga u dhaxeeya gobolka: Xaaladda Aan-ka reebnayn ama Laga Reebay?

Marka aad go'aansato inaad ka shaqayn doonto **ganacsiga gobolada u dhaxeeya** ama **ganacsiga gudaha gobolka**, waa inaad go'aansataa inaad ku shaqayn doonto (ama filanayso inaad ku shaqeyso) **aan ka reebnayn** ama **xaalad ka reeban**. Go'aankani wuxuu kuu sheegi doonaa midka afarta nooc ee ganacsiga ah ee ay tahay inaad isu markhaati furto.

Ganacsiga Gobolada U Dhaxeeya:

Waxaad ka shaqeysaa **Ganacsiga gobolada ah marka laga reebo** marka aad ku dhex wado CMV ganacsiga gobolada oo kaliya dhaqdhaqaaqyada soo socda marka laga reebo:

Si aad u qaado caruurta dugsiga iyo/ama shaqaalaha dugsiga inta u dhaxaysa guriga iyo dugsiga;

Shaqaale heer Federaal, Gobol ama mid dawlada hoose ahaan;

Si loo qaado meydka dadka ama dadka buka ama dhaawacan

Baabuurka dab-demiska ama darawallada gaadiidka samatabbixinta inta lagu jiro xaaladaha degdegga ah iyo hawlaha kale ee la xiriira;

Asal ahaan rarida shidaalka kuleylka jiilaalka ee barobaynta marka laga jawaabay xaalad degdeg ah oo u baahan jawaab degdeg ah sida dhaawaca nidaamka gaaska barobaynta ka dib duufaan ama daadadka;

Iyadoo laga jawaabay xaaladda degdega ah ee dhuumaha oo u baahan jawaab degdeg ah sida dhuumaha oo dillaaca ama banjara;

Goynta caadiga ah ee beerta ama in lagu raro mishiinada beeraha iyo agabka loo isticmaalo hawlgalka goynta caadada ah ee la geynayo ama laga soo raro dalagyada la goostay ee la geynayo kaydinta ama suuqa;

Qofka shinnida dhaqda ee xilliga shinnida

Waxaa gacanta ku haya oo ku shaqeeya beeralay, laakiin maaha baabuur isku dhafan (qayb koronto iyo unug la jiido), waxaana loo adeegsadaa in lagu raro wax soo saarka beeraha, mishiinada beeraha ama saadka beeraha (ma jiraan waxyaabo halis ah oo la caddeeyey) oo laga soo qaado beer iyo meel 150 hawo-mayl u jirta beerta.

Sida matoorka gaarka ah ee rakaabka ee ujeedooyinka aan ganacsi ahayn; **ama**

Si loo qaado shaqaalaha muhaajiriinta ah.

Haddii aad haa kaga jawaabtay mid ama in ka badan oo ka mid ah hawlaha kor ku xusan oo ah **kaliya** hawlgalka aad baabuurka ku wado, waxaad ka shaqaysaa **marka laga reebo ganacsiga gobolada u dhaxeeya** oo uma baahnid shahaado baadhis caafimaad oo federaali ah.

Haddii aad maya kaga jawaabtay dhammaan hawlaha kor ku xusan, waxaad ka shaqeysaa **ganacsiga aan laga reebin ee gobolada u dhaxeeya** waxaana lagaa rabaa inaad bixiso shahaado baaraha caafimaad ee hadda (49 CFR 391.45), oo badanaa loo gudbiyo shahaado caafimaad ama Kaarka DOT, oo aad siisaa Wakaaladda Shatiga Darawalnimada ee Gobolka (SDLA). Inta badan dadka haysta CDL ee kaxeeya CMV-yada ganacsiga gobolka dhaxdiisa ah waa **darawalada ganacsiga gobollada aan laga reebin**.

Haddii aad ka shaqeyso ganacsiga laga reebay ee gobolada iyo ganacsiga aan laga reebin labadaba, waa inaad doorataa ganacsiga aan laga reebaynin si aad ugu qalanto inaad ka shaqeyso labada nooc ee ganacsiga gobolka gudihiisa ah.

Ganacsiga gobolada u dhaxeeya:

Waxaad ka shaqeysaa **marka laga reebo ganacsiga gobolka gudihiisa ah** marka aad ku wado CMV kaliya hawlaha ganacsiga ee gobolkaaga kaas oo Gobolkaaga shatigiisa uu go'aamiyay in aanu kaaga baahnayn inaad ka soo baxdo shuruudaha shahaadaynta caafimaadka ee Gobolka.

Waxaad ka shaqeysaa **ganacsiga aan laga reebin gudaha gobolka** marka aad ku dhex wado CMV kaliya ganacsiga gobolka dhexdiisa waxaana lagaa rabaa inaad la kulantoo shuruudaha shatiga shahaadaynta caafimaadka Gobolkaaga.

Haddii aad ka shaqeyso labadaba **ganacsiga aan ka reebnayn ee gobolka gudihiisa ahiyo ganacsiga aan laga reebin ee gobolada kale**, waa inaad doorataa **ganacsi gudaha gobolka ee aan laga reebin**.

1.2.3 – Odhaahyada Isku Markhaati Furka

Markaad buuxinayso codsiga CDL-kaaga, waxa lagaaga baahan doonaa inaad calaamayso sanduuqa ku xiga bayaanka qeexaya xaaladaada.

- **NI - Gobolada u Dhaxeeya aan laga reebin:** Waxaan ka xeynayaa gaadiid ganacsi gudaha iyo dibadda xuduudaha Pennsylvania, waxaana hadda haystaa Shahaadada Kormeeraha Caafimaadka (KAARKA DOT).
- **NA - Gobolka Gudihiisa laga reebay:** Waxaan kaxeeyaa gaari xaamuul oo kaliya gudaha xuduudaha Pennsylvania, waxaana haystaa Shahaadada Baadhitaanka Caafimaadka (KAARKA DOT).
- **EI - Gobolka gudihiisa aan laga reebin:** Waxaan kaxeynayaa gaadiid ganacsi gudaha iyo dibadda xuduudaha Pennsylvania, mana haysto Shahaadada Kormeeraha Caafimaadka.
- **EI - Gudaha gobolka oo laga reebay:** Waxaan kaxeeyaa gaari ganacsi oo kaliya gudaha xuduudaha Pennsylvania, mana haysto Shahaadada Baadhaha Caafimaadka.

1.3 – U QALMITAAN DARRADA DARAWALNIMADA

1.3.1 – Guud

Ma wadi kartid Baabuurta Ganacsiga(CMV), haddii lagugu diido sabab kastaba.

1.3.2 – Khamriga, Ka Tagidda Goobta Shilka iyo Gelida Dambiga

Waa sharci-darro in lagu shaqeeyo CMV haddii ay ribnaanta khamriga ee dhiiggaaga (BAC) ay tahay .04% ama ka badan tahay. Haddii aad ka shaqeyso CMV, waxaa lagu aqoonsan doonaa inaad bixisay oggolaanshahaaga baaritaanka khamriga.

Waxaad waayi doontaa CDL-gaaga ugu yaraan hal (1) sano dembiga koowaad ee:

- Wadista CMV haddii ribnaanta khamriga ee dhiigaagu ay tahay .04% ama ka badan.
- Wadista baabuurta CMV adigoo sakhraansan.
- Diidmada in lagugu sameeyo baaritaanka khamriga dhiigga.
- Wadista CMV adigoo isticmaalay walaxaha la kantaroolo.
- Katagida goobta shil uu ku lug lahaa CMV.
- Gelida dambi ku lug leh isticmaalka CMV.
- Shilalka ku lug leh dhimasho ama dhaawac shakhsi ah marka la wado CMV.
- Shilalka ku lug leh burburka gaadhiga ama hantida aan lala joogin marka la wado CMV.
- Wadista CMV iyadoo mudnaantaada wadista la hakiyay, dib loola noqday, la joojiyay ama la soo celiyay ama iyadoo ay ku xiran tahay diidmada amarka adeegga gobolka ka baxsan.
- Istimalka CMV si aad u geysato dambi.

Waxaad waayi doontaa CDL-gaaga ugu yaraan saddex (3) sano haddii dembigu dhaco marka aad ka shaqaynayso CMV kaas oo lagu calaamadeeyay maadooyinka halista ah.

Waxaad u waayi doontaa CDL-gaaga inta noloshaada haddii aad mar labaad dembi gasho.

Waxaad waayi doontaa CDL-gaaga noloshaada inta ka dhiman haddii aad isticmaasho CMV si aad u samayso dembi ku lug leh walxaha la xakameeyey.

Shaqada ayaa lagaa saari doonaa 24 saacadood haddii aad leedahay wax la ogaan karo oo khamri ah oo ka hooseeya .04%.

Haddii aad kaxayso gaadhi dugsiga ama baska dugsiga marka ribnaanta khamriga ee dhiiggaaga (BAC) ay tahay 0.02% ama ka badan, waxaad wadaysaa baabuurka adigoo khamri cabsan. Haddii aad kaxayso nooc kasta oo kale oo Baabuurta Ganacsiga oo BAC-gaagu yahay 0.04% ama ka badan, waxaad ku wadeysaa baabuurka adigoo khamri cabsan. Waxaad waayi doontaa CDL-gaaga hal sano dembigaaga ugu horreeya. Haddii ribnaanta khamriga ee dhiiggaaga ay ka yar tahay 0.02% ee darawalada baska dugsiga iyo baabuurka dugsiga, ama in ka yar 0.04% darawalada baabuurta ganacsiga, laakiin aad hayso wax cadad ah oo la ogaan karo, waxaa lagu saari karaa adeega ilaa 30 maalmood.

Sharciaga Oggolaanshaha ee Pennsylvania

Darewal xaamuulka ahaan, aad bay muhiim u tahay inaad fahanto sharciaga "Oggolaanshaha La Qaadanayo" ee PA. Haddii sarkaalka booliisku uu aaminsan yahay sabab macquul ah oo uu ku aamino in aad waday CMV adiga oo khamri dhiigaagu ku jiray oo aad diido inaad qaadata hal ama in ka badan oo ah shaybaadh kiimikaad ee neefta, dhiigga ama kaadida, mudnaantaada wadista waxa la hakin doonaa hal (1) sano (12 bilood), ama 18 bilood haddii aad hore u leedahay diidmo ama horay lagugu xukumay inaad waday baabuur adigoo Sarkhaansan. Hal diidmo xadgudub, oo ay weheliso xukun Baabuur Wadista Adigoo Khamraysan waxay sababi doontaa mudnaantaada wadista in la hakiyo ugu yaraan laba (2) sano (ka badan, haddii aad leedahay diidmo hore ama dembi Wadista Baabuurka Adigoo Sarkhaansan).

Sharciaga daboolaya baadhista kiimikaad waxa uu leeyahay waxaad ogolaatay inaad baaritaan oo kale qaadata maadaama aad sharci ahaan u haysta inaad ku kaxayso Pennsylvania. Xataa haddii lagugu waayo dembiga baabuur-wadidda adigoo sakhraansan, mudnaantaada wadista waxa lagaa hakin doonaa ugu yaraan hal (1) sano haddii aad diido inaad iska qaado dhiig, neef ama kaadi. Intaa waxaa dheer, haddii aad ku lug yeelato shil ku lug leh baabuur siday ama CMV, oo sarkaal booliis ah ayaa looga baahan yahay inuu baaro, waxaa lagaa doonayaa inaad u gudbisoo baaritaanka khamriga ama walxaha la xakameeyey, iyadoo kharashka baaritaanka uu bixinayo loo-shaqeeyahaaga. Haddii aad diido inaad u gudbisoo aalkolada ama baaritaanka walxaha la xakameeyey, oo lagugu xukumay Qaybta 3756, waxaa lagugu ganaaxi doonaa ilaa \$200 (oo lagu daray kharashyo).

Xeerarkani waxay u wanajin doonaan badbaadada jidka weyn adiga iyo dhammaan isticmaalayaasha jidadka.

FIIRO GAAR AH: Ganaaxyada lagu sheegay daabacaadan waxaa dib u eegi kara, gabi ahaan ama qayb, Golaha Guud wakhti kasta. Fadlan tixraac Ciwaanka 75 PA ee Xeerka Gaadiidka, ama Warqada PA si aad u hesho sharciyo iyo cusbooneysiin gaar ah.

1.3.3 – Xadgudubyada Khatarta ah ee Gaadiidka

Xadgudubyada halista ah ee taraafiggu waa xawaaraha xad dhaafka ah (15 mayl saacdiiba ama in ka badan oo ka sarreeya ee xadka la dajiyay), wadista taxaddar la'aanta ah, isbeddellada haadka khaldan ama khaldan, raacitaanka gaadhiga oo aad kugu dhow iyo dembiyada taraafikada ee lagu sameeyo CMV ee la xidhiidha shilalka taraafig ee dilaaga ah.

Waxaad waayi doontaa CDL:

- Ugu yaraan 60 maalmood haddii aad samaysay laba xadgudub oo taraafikada oo halis ah muddo saddex sano gudahood ah oo ku lug leh CMV.
- Ugu yaraan 120 maalmood ee saddex xadgudubyada taraafiga oo halis ah muddo saddex sano ah gudahood oo ku lug leh CMV. "Xadgudubyada halista ah ee taraafiga" waxaa ka mid ah laakiin aan ku xaddidnayn: Dembiyada gaadiidka ee lagu galo CMV ee la xidhiidha shilalka taraafiga ee dilaaga ah, xawaaraha xad dhaafka ah, kaxaynta taxaddar la'aanta ah ama ka baxsanaanta booliiska.

1.3.4 – Xadgudubka amarada Adeegga Ka baxsan

Waxaad waayi doontaa CDL:

- Ugu yaraan 90 maalmood haddii aad samaysay jebintaadii ugu horreysay ee amarka jebinta adeegga ka baxsan.
- Ugu yaraan hal (1) sano haddii aad samaysay laba (2) amarro ku-xadgudub adeeg oo ka baxsan muddo (10) sano ah.
- Ugu yaraan saddex (3) sano haddii aad samaysay saddex ama in ka badan amarada jebinta adeegga ka baxsan muddo (10) sano ah.

1.3.5 – Ku xad-gudubka Sharciyada Isgoosyada Tareenka iyo Wadooyinka Baabuurta

Waxaad waayi doontaa CDL:

- Ugu yaraan 60 maalmood xad-gudubkaaga koowaad.
- Ugu yaraan 120 maalmood xad-gudubkaaga labaad muddo saddex sano ah gudahood.
- Ugu yaraan hal sano xad-gudubkaaga saddexaad muddo saddex sano ah gudahood.

Xad-gudubyadan waxaa ka mid ah ku xad-gudbida federaalka, gobolka ama sharciga deegaanka ama qaanuunka la xiriira mid ka mid ah lixda dembi ee soo socda ee Ku xad-gudubka Sharciyada Isgoosyada Tareenka iyo Wadooyinka Baabuurta:

- Dareewalada aan looga baahnayn inay had iyo jeer joojiyaan, iyagoo ku guul darraystay inay joojiyaan ka hor intaanay gaadhin isgoosyada haddii aanay jidadku caddayn.
- Darawaliinta aan looga baahnayn inay had iyo jeer istaagaan, ku guul daraysiga inay gaabiyaan oo ay hubiyaan in jidku ka fog yahay tareenka soo socda.
- Darawaliinta had iyo jeer looga baahan yahay inay joojiyaan, oo ku guuldareysto inay joojiyaan ka hor inta aysan ka gudbin isgoyska.
- Dhammaan darawallada ku guuldarraysta inay helaan meel ku filan oo ay si buuxda ugu gudbi karaan isgoyska iyagoon istaagin.
- Dhamaan darawalada ku guul daraystay inay u hogaansamaan qalabka xakamaynta taraafiga ama tilmaamaha sarkaalka fulinta ee isgoyska.
- Dhammaan darawalada ku guul daraystay inay ka gudbaan isgoosyada sababta oo ah fasaxa gaadhiga hoose ee aan ku filnayn.

1.3.6 – Shatiga Lagu Qaado Maadooyinka Halista Ah iyo U-Qalmitaanka Darrada

Haddii aad u baahan tahay shatiga lagu qaado maadooyinka halista ah, waxaa lagaaga baahan doonaa inaad soo gudbiso farahaaga oo lagugu sameeyo baadhitaan.

Waa lagu diidi doonaa ama waxaad waayi doontaa shatiga HAZMAT haddii aad:

- Aadan deganansho sharci oo rasmi ah aadan ka haysan Maraykanka.
- Ka noqoto dhalashadaada Maraykanka.
- Lagu raadinayo ama lagu xukumay fal dambiyo gaar ah.
- Ay kugu riday xukun milatari ama maxkamad rayid ah oo lagu soo oogay dambiyo gaar ah.
- Lagu soo helay inay liidato awoodaada maskaxeed ama si aan ikhtiyaari ah loogu geeyay xarunta caafimaadka dhimirka sida lagu qeexay 49 CFR 1572.109.
- Waxaa loo arkaa inay khatar amni keeni karaan sida uu go'aamiyay Maamulka Amniga Gaadiidka.

Nidaamyada hubinta asalka waa ku kala duwan yihiin gobol ilaa gobol. (Maamul ilaa Maamul)

1.3.7 – Xadgudubyada gaadiidka ee gaadhigaaga gaarka ah

Sharciga Saro u Qaadida Badbaadada Wadayaasha Baabuurta (MCSIA) ee 1999 waxa uu u baahan yahay haystaha CDL in laga reebo inuu wado baabuurta ganacsiga haddii haystaha shatiga CDL lagu xukumay noocyada xadgudubyada socodka qaarkood ee baabuurkooda gaarka ah.

Haddii mudnaantaada wadista baabuurkaaga gaarka ah lagala noqdo, la joojiyo ama loo joojiyo xadgudubyada gaadiidka (marka laga reebo xadgudubyada baarkinka) waxaad waayi doontaa mudnaantaada darawalnimada CDL.

Haddii mudnaantaada wadista baabuurkaaga gaarka ah lagala noqdo, la joojiyo ama loo joojiyo xadgudubyada khamriga awgeed, walaxda la xakameeyey ama dembi, waxaad waayi doontaa CDL-gaaga hal (1) sano ah. Haddii lagugu xukumo dembi labaad oo khamri ah oo la xiriira gaadhigaaga gaarka ah waxaad waayi doontaa CDL-gaaga noloshaada.

Haddii shatiga aad ku shaqeysaneyso gaarigaaga gaarka ah lagaa noqdo, la joojiyo, ama lagaa hakiyo ma heli kartid shatiga "xaddidan" si aad u wado CMV.

1.4 – XEERARKA KALE EE BADBAADADA

Waxaa jira sharciyo kale oo federaal iyo heer gobol ah oo saameeya darawalada ka shaqeeya CMV-yada gobolada oo dhan. Waxaa ka mid ah:

- Ma heli kartid in ka badan hal (1) ruqsad. Haddii aad jebiso sharcigan, maxkamaddu waxay ku ganaaxi kartaa ilaa \$5,000 ama waxay ku xidhi kartaa xabsiga oo ay haysato shatiga gobolka aad degan tahay oo ay soo celiso wixii kale.
- Waa inaad ku wargelisaa cidda aad u shaqayso 30 maalmood gudahooda ka dib marka lagugu xukumo xadgudub kasta oo waddo (marka laga reebo baarkinka). Tani waa dhab iyada oo aan loo eegin nooca gaadhiga aad wadatay.
- Waa inaad ku wargelisaa PennDOT 30 maalmood gudahood haddii lagugu xukumo maamul kasta oo kale oo sharci ah oo la xiriirta xadgudub kasta oo taraafikada (marka laga reebo baarkinka). Tani waa dhab iyada oo aan loo eegin nooca gaadhiga aad wadatay.
- Waa inaad ogeysiisaa loo-shaqeeyahaaga haddii shatiga darawalnimada lagaa hakiyo, lagaala noqdo, ama la joojiyo ama haddii lagaa joojiyo baabuur wadista.
- Waa inaad siiso loo-shaqeeyahaaga macluumaadka ku saabsan dhammaan shaqooyinka baabuur wadista ee aad soo qabatay 10-kii sano ee la soo dhaafay. Waa inaad tan samaysaa marka aad codsanayso shaqada wadista Baabuurta Ganacsiga.
- Qofna ma wadi karo CMV gudaha Pennsylvania shatiga CDL la'aanteed. Maxkamaddu waxay ku ganaaxi kartaa ilaa \$5,000 ama waxay kugu xabsi ayay ku dhigi kartaa jebinta sharcigan awgeed.
- Haddii aad leedahay shatiga qaadista maadooyinka halista ah, waa inaad ogeysiisaa oo aad u celisaa shatiga qaadista maadooyinka halista ah gobolka ku siiyay shatigaas 24 saacadood gudahooda kadib marka laguugu helo dembi ama eedayn kasta oo xukun kasta, rayid ama ciidan, ama lagugu waayo sabab la xidhiidha waalli dembi diidmo ah sida ku qoran 49 CFR 1572.100 kaas oo lagu xukumay in aanu lahayn awood maskaxeed ama si ikhtiyaari ah loogu heellan yahay xarunta caafimaadka dhimirka sida lagu qeexay 49 CFR 1572.109; ama kuwa ka tanaasula dhalashadooda Maraykanka.
- Loo-shaqeeyahaagu waxa laga yaabaa inaanu kuu ogolaan inaad kaxayso CMV haddii aad haysato wax ka badan hal (1) shati ama haddii CDL -kagaa la joojiyo ama lagaa noqdo (tani waxa ku jira tirtirid iyo u-qalmitaan darro). Maxkamaddu waxay ku ganaaxi kartaa loo shaqeeyaha ilaa \$5,000 ama waxay ku ridi kartaa xabsiga jabinta sharcigan awgeed.
- Dhammaan gobolada waxay ku xidhan yihiin hal (1) nidaam kombuyuutar ah si ay u wadaagaan macluumaadka ku saabsan darawalada CDL. PennDOT waxay eegi doontaa diiwaankaaga wadista si ay u hubiso inaad haysan wax ka badan hal shati CDL.
- Darawaliinta xamuulka ee ku hawlan noocyada wadista baabuurta ayaa sidoo kale looga baahan yahay inay soo gudbiyaan Shahaadada Baaritaanka Caafimaadka oo sax ah si loo ilaaliyo shatiga ganacsiga.
- NI - Gobolada u Dhaxeeya aan laga reebin: Darawalada gobolada u kala goosha kuwaas oo hoos imaanaya shuruucda Imtixaanka Shahaadooyinka ee Federaalka. Shahaadada Baaritaanka Caafimaadku waa in ay la socotaa Foomka Isku Markhaati Furka (DL-11CD).
- NA - Gobolka gudihiisa aan laga reebin: Darawalada gobolka gudihiisa kuwaas oo hoos imaanaya shuruucda Imtixaanka Shahaadooyinka ee Federaalka. Shahaadada Baaritaanka Caafimaadku waa in ay la socotaa Foomka Isku Markhaati Furka (DL-11CD).
- Laguuma oggola inaad qabato taleefanka gacanta si aad u samayso isgaarsiin cod ah ama aad garaacdo taleefanka gacanta adigoo riixaya wax ka badan hal badhan markaad baabuurka wadid.
- Laguuma oggola inaad dirto ama akhrido fariimaha qoraalka ah markaad baabuurka wadid.
- Waa in si sax ah u xirato suunka badbaadada markasta markaad ka shaqaynayso gaadhi ganacsi. Naqshada suunka badbaadada waxay u haysaa darawalka si ammaan ah marka shil uu dhaco, ka caawinta darawalka inuu xakameeyo baabuurka waxayna yaraynaysaa fursada dhaawac ama dhimasho halis ah. Haddii aanad xidhin suunka badbaadada, waxa aad afar jeer uga dhowdahay in aad si xun u dhaawacanto haddii lagaa soo tuuro gaadhiga.
- Gobolkaagu waxa laga yaabaa inuu leeyahay sharciyo dheeraad ah oo ay tahay inaad sidoo kale adeecdo.

(Macluumaad dheeri ah, oo ay ku jiraan tusaalooyin, ayaa laga heli karaa xarunta macluumaadka darawalka ganacsiga ee ku taal boggeena www.dmv.pa.gov.)

1.4.1 – Xeerarka Saacadaha Adeegga/Shaqada

DARAWALADA HANTIDA WADA

11-Xadka Saacadaha uu Darawalka Baabuur Wadi Karo. Waxa uu wadi karaa ugu badnaan 11 saacadood ka dib 10 saacadood oo xidhiidh ah uu shaqada ka maqnaa.

14-Xadka Saacadaha uu Darawalka Baabuur Wadi Karo. Ma wadi karo wax ka badan 14-ka saac ee isku xigta ka dib marka aad shaqada soo gasho, ka dib 10 saacadood oo xiriir ah oo aad shaqada ka maqnayd. Wakhtiyada shaqada ka baxsan ma kordhinayso wakhtiga 14-saac.

Nasashooyinka. Waxa uu wadi karaa oo keliya haddii 8 saacadood ama ka yar ay dhaafto dhammaadka wakhtigii ugu dambeeya ee darawalka ee shaqada ka maqnaa ama wakhtiga jifka ugu yaraan ah 30 daqiiqo. Ma khusayso darawalada isticmaalaya mid ka mid ah ka reebanaanshaha gaaban ee 395.1(e). (49 CFR 397.5 wakhtiga "xaadiriitanka" ee qasabka ah waxaa lagu dari karaa fasaxa haddii aan hawlo kale la qaban).

DARAWALIINTA-QAADA RAKAABKA

10-Xadka Saacadaha uu Darawalka Baabuur Wadi Karo. Waxa uu wadi karaa ugu badnaan 10 saacadood kadib 8 saacadood oo xidhiidh ah oo uu shaqada ka maqnaa. Wakhtiga shaqada laga maqan yahay laguma darin 15-saacadood.

10-Xadka Saacadaha uu Darawalka Baabuur Wadi Karo. Ma wadi karo ka dib marka aad shaqada ku jirtay 15 saacadood, ka dib 8 saacadood oo xidhiidh ah oo shaqada ka maqnayd. Wakhtiga shaqada laga maqan yahay laguma darin 15-saacadood.

60/70 - Xadka Saacadda Ma wadi karo ka dib 60/70 saacadood ee shaqada oo 7/8 maalmood oo isku xigta. Darawalku waxa laga yaabaa inuu dib u bilaabo 7/8 maalin oo isku xigta ka dib markuu shaqada ka maqnaa 34 saacadood ama ka badan.

1.4.2 – Ilaalinta Kashifaha Sirta

Xuquuqda shaqaalaha ee uu waydiin karo su'aalaha ku saabsan hababka badbaadada loo shaqeeyaha iyada oo aan khatar ku jirin shaqaalaha in uu waayo shaqadiisa ama uu la kulmo ciqaab kaliya sababta muujinta walaac uu ka qabo badbaado (29 CFR Qaybta 1978)

1.5 – QORSHAHA DIIWAANGELINTA CAALAMIGA AH EE HESHIISKA CANSHUURTA SHIDAALKA

Haddii aad ku shaqaysid gaadiidka loo baahan yahay CDL ee ganacsiga gobolada, gaariga, marka laga reebo dhowr, waxaa looga baahan yahay in lagu diwaan galiyo Qorshaha Diiwaangelinta Caalamiga ah (IRP) iyo Heshiiska Canshuurta Shidaalka Caalamiga ah (IFTA). Barnaamijyadan federaaliga ah ee ay waajibisay waxay bixiyaan ururinta iyo qaybinta sinaanta ee khidmadaha shatiga baabuurta iyo canshuurta shidaalka ee baabuurta dhamaan 48-da gobol ee Maraykanka iyo 10-ka gobol ee Kanada.

Marka loo eego IRP-da, maamulka waa in ay diwaan galiyaan baabuurta la qaybioo ay ku jirto bixinta taariko iyo kaadhahka tagaasida ama shahaadooyinka saxda ah, xisaabiyaan, ururiyaan oo qaybiyaan khidmadaha IRP, siday u xisaabinayaan saxnaanta masaafada la soo sheegay iyo khidmadaha oo ay xoojiyaan shuruudaha IRP.

Mas'uuliyadaha isdiiwaangeliyaha ee hoos yimaada qorshaha waxaa ka mid ah codsashada diiwaangelinta IRP oo leh awood sharci, bixinta dukumeenti ku habboon diiwaangelinta, bixinta khidmadaha diiwaangelinta IRP ee habboon, si habboon u soo bandhigida aqoonsiga diiwaangelinta, ilaalinta diiwaannada masaafada saxda ah, iyo samaynta diiwaannada diyaar u ah dib-u-eegista xukunka.

Fikradda aasaasiga ah ee ka dambeysa IFTA waa in loo oggolaado shatiga (maamulayaasha baabuurta) in uu shati ku yeesho xukunka saldhigga ah ee warbixinta iyo bixinta canshuurta isticmaalka shidaalka.

Sida ku cad IFTA, shatiga waxaa la siinayaa hal nooc oo aqoonsi ah kaas oo oggolaan doona hawlgallada iyada oo loo marayo dhammaan xukumada xubnaha IFTA. Canshuuraha isticmaalka shidaalka ee la ururiyo iyadoo la raacayo IFTA waxaa lagu xisaabiyaan iyadoo lagu salaynayo tirada mayl-ka (kiiloomitir) ee la safray iyo tirada gaalon (litir) ee laga isticmaalo xubnuhu maamulka dariska ah. Shatiga ayaa fayl-gareeya cashuur-celin saddex-biloodle ah iyada oo la raacayo xukunka saldhigga kaas oo shati-hayuhu uu uga warbixin doono dhammaan hawlgallada iyada oo loo marayo dhammaan xukumada xubnaha IFTA.

Waa mas'uuliyada maamulka inay u gudbiyaan canshuuraha laga ururiyo xubnahooda kale iyo inay matalaan awoodaha kale ee xubnaha ka ah habka cashuur ururinta, oo ay ku jirto waxqabadka hanti dhawrka.

Shatiga IFTA waa in uu hayaa diiwaanada si uu u taageero macluumaadka laga sheegay IFTA cashuur celinta saddex biloodlaha ah

Diiwaanka IRP iyo shatiga IFTA waxa laga yaabaa in uu noqdo mulkiilaha gaadhiga ama wadaha gaadhiga.

Shuruudaha lagu heli karo taarikada IRP ee baabuurka iyo shatiga IFTA ee qaadaha waxaa lagu go'aamiyaa qeexitaannada ka yimid Qorshaha IRP iyo IFTA ee Baabuurta U qalma iyo Baabuurka Waaweyn ee U qalma:

Ujeedooyinka IRP:

Baabuurta u qalma waa (marka laga reebo sida hoos lagu sheegay) Qayb kasta oo Koronto ah oo loo isticmaalo ama loogu talagalay in lagu isticmaalo laba ama in ka badan oo awoodaha Xubinta ah loona isticmaalo daabulka dadka kirada ama nashqadaynta, loo isticmaalo, ama lagu hayo ugu horayn rarida hantida, iyo:

- (i) waxa uu leeyahay laba iksal iyo miisaanka guud ee baabuurka ama ka diiwaan gashan miisaanka guud ee
- (ii) ka badan 26,000 rodol (11,793.401 kiiloogaraam), ama
- (iii) waxa uu leeyahay saddex ama in ka badan oo iksal ah, iyadoon loo eegin marka la isku daro, marka la isticmaalo,
- (iv) Miisaanka guud ee baabuurka isku dhafkan oo kale ayaa ka badan 26,000 rodol (11,793.401 kiiloogaraam).

Iyadoo la mid ah, Baabuurka u qalma ee ku jira IFTA waxaa loola jeedaa baabuur loo isticmaalo, nashqadeeyay, ama lagu hayo gaadiidka dadka ama hantida iyo:

- 1) Lahaanshaha laba iksal iyo miisaanka guud ee gaadhiga ama miisaanka gaadhiga guud ee diiwaangashan ee ka badan 26,000 rodol ama 11,797 kiiloogaraam; ama
- 2) Waxaa loo isticmaalayaa isku darka, marka miisaanka isku dhafka noocaan ah uu dhaafdo 26,000 rodol ama 11,797 kiiloogaraam gaadhiga guud ama miisaanka guud ee diiwaangashan. Baabuurka u qalma kuma jiraan baabuurta madadaalada ama lagu dakiiso.

Haddii baabuurka aad ku shaqaynayso uu ka hoos diiwaan gashan yahay IRP oo ah baabuur siday shati hoos yimaada IFTA, markaa waxaa lagaa rabaa inaad u hogaansanto shuruudaha kaydinta diiwaanka ee qasabka ah ee ku shaqaynta gaadhiga. Habka caalamiga ah ee la aqbalay ee lagu soo qaadano macluumaadkan waa iyada oo loo marayo dhammaystirka Diiwaanka Fogaanta ee U dhaxeeya Gaariga iyo Qofka (IVDR), mararka qaarkood loo yaqaan Warbixinta Safarka Darawalnimada. Dukumeentigani waxa uu ka tarjumayaa fogaanta la safray iyo shidaalka lagu soo iibiyay gaadiidka ka shaqeeya gobolada gudaha ah sida loo qaybiyay diiwaangalinta (IRP) iyo aqoonsiga cashuurta shidaalka IFTA.

Inkasta oo qaabka dhabta ah ee IVDR uu kala duwanaan karo, xogta loo baahan yahay si loo xafido diiwaanka saxda ah ma'ahan.

Si loo daboolo shuruudaha Diiwaanka Masaafada Gaadiidka Shakhsiyeed, dukumentiyadani waa inay ka kooban yihiin macluumaadka soo socda:

Masaafada

Sida ku cad Qodobka IV ee Qorshaha IRP

- (i) Taariikhda safarka (bilaabida iyo dhamadka)
- (ii) Asalka safarka iyo meesha uu u socdo - Magaalada iyo Maamul Goboleedka ama Gobolka
- (iii) Wadada safarka
- (iv) Bilawga iyo dhamaynta saacada gaariga ama saacada safarka ee iksalka
- (v) Wadarta masaafada la safray
- (vi) Guud ahaan masaafada la safray
- (vii) Lambarka unugga awoodda ama lambarka aqoonsiga gaadiidka.

Shidaalka

Qeybta P560 ee Buug-yaraha Habraaca ee IFTA .300 Qaadaashada ama rasiidhka la aqbali karo waa inuu ka koobnaadaa, laakiin aan ku ekeyn oo kaliya, waxyaabaha soo socda:

- .005 Taariikhda iibka
- .010 Magaca iyo ciwaanka iibiyaha
- .015 Tirada gaalon ama litir ee la iibsaday;
- .020 Nooca shidaalka
- .025 Qiimaha gaalon ama litir ama wadarta qadarka iibka
- .030 Lambarka cutubka ama aqoonsiga gaadhiga kale ee gaarka ah
- .035 Magaca iibsadaha

Buugga Shatiga Darawalnimada ee Gawaarida Ganacsiga

Tusaale IVDR ah oo ay tahay in la dhammaystiro safar kasta waxa laga heli karaa sawirka 1.3 ee hoose. Shakhsi kasta IVDR waa in lagu buuxiyaa hal baabuur oo keliya. Shuruudaha la raacayo marka la isku dayayo in la go'aamiyo sida iyo goorta loo galo akhriska saacada baabuurka waa kuwan soo socda:

- Bilawga maalinta
- Markaad ka baxayso maamul goboleedka ama gobolka
- Dhammaadka safarka/maalinta

Ma aha oo kaliya in safarrada loo baahan yahay in la qoro, laakiin iibsashada shidaalka ayaa sidoo kale loo baahan yahay in la diiwaangeliyo. Waa inaad heshaa rasiidh dhammaan shidaalka aad qaadatay oo aad ku dartaa IVDR-gaaga dhammaystiran.

Hubi in safar kasta oo aad gasho ay had iyo jeer u buuxsamaan siday u kala horreeyaan iyo in safaradaada ay ku jiraan dhammaan maamul gobolada/gobolada aad ku soo martay jidkaaga.

Waxaa jira wadooyin kala duwan oo uu darawalku mari karo, inta badan maylalka waxa ay ahaan karaan hal maaul gobol ama gobol. Haddii masaafada aad ku safrayso ay ugu horrayn tahay hal maamul ama ku dhex faafsan yihiin dhawr maamul, dhammaan macluumaadka safarka waa in la diiwaangeliyaa. Tan waxaa ku jira taariikhaha, waddooyinka, akhrinta saacada gaariga iyo iibsashada shidaalka.

Markaad dhammaystirto dukumeentigan oo aad hayso dhammaan diiwaannada ay u baahan yihiin IRP iyo IFTA labadaba, waxaad xaqiijin doontaa in adiga iyo shirkaddaada aad u hoggaansantaan dhammaan sharciyada Maamul Gobolka iyo Gobolka ee ku xeeran shuruudaha kaydinta shidaalka iyo masaafada.

IVDR waxay u adeegtaa sida dukumeentiga isha ee xisaabinta khidmadaha iyo cashuuraha ee la siinayo awoodaha gaadhiga lagu shaqeeyo, markaa diiwaanadan asalka ah waa in la hayaa ugu yaraan afar sano.

Intaa waxa dheer, diiwaanadan waxa ay ku xidhan yihiin in ay xisaabin ku sameeyaan awoodaha cashuuraha. Ku guuldareysiga in la ilaaliyo diiwaanada saxda ah oo dhammaystiran waxay keeni kartaa ganaax, ganaaxyo iyo laalis ama burinta diiwaangelinta IRP iyo shatiga IFTA.

Macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan IRP iyo shuruudaha la xidhiidha IRP, la xidhiidh waaxdaada baabuurta ee awooda maamulkaaga ama IRP, Inc. kaydka rasmiga ah ee IRP. Macluumaad dheeraad ah ayaa laga heli karaa IRP, Mareegahooda www.irponline.org. Waxa jira muuqaal tabobar oo ku jira bogga guriga ee mareegaha oo lagu heli karo Af-Ingiriis, Isbaanish iyo Af-faransiis

Macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan IFTA iyo shuruudaha la xidhiidha IFTA, la xidhiidh wakaaladda ku habboon ee maamulkaaga. Waxa kale oo aad ka heli doontaa macluumaad waxtar leh oo ku saabsan heshiiska kaydka rasmiga ah ee IFTA ee <http://www.iftach.org/index.php>.

Jaantuska 1.3

MASAAFADA BAABUURKA SHAKHSIYEED & DIIWAANKA SHIDAALKA (TUSAALE)

Individual Vehicle Mileage And Fuel Record

Carrier	ABC Carriers Inc.	Account Number	99999999	Driver Name	John Doe Jr.	Unit Number	58
Load Information	Origins: 1/2/04 Pick Up - Maplewood MO 1/3/04 Pick Up - Springfield IL	Destinations:	1/2/04 Delivery - Springfield IL 1/03/04 Delivery - Dayton OH	Driver Comments			
Date	Town/Origin-Jurisdiction Lines-Town Destination	State	Ending Odometer	Miles by Jurisdiction	Highways or Routes Traveled	Name of Fuel Stop and Location	Gallons Purchased
1/2/2004	Beginning State & Odometer Reading	MO	45,869	All other odometer reading will be ending readings.			
	Maplewood MO - IL Line	MO	45,878	9	64		
	MO Line - Springfield IL	IL	45,976	98	55-29	Ted's I-72 Fuel - Springfield IL	98
1/3/2004	Springfield IL - IN Line	IL	46,101	125	29-97-72-57-74		
	IN Line - OH Line	IN	46,259	158	74-32-65-465-70		
	OH Line - Dayton OH	OH	46,297	38	70-49		
Total Trip Miles **			428	Total Jurisdictional Miles **			98
Odometer Miles, Total Trip Miles & Total Jurisdictional Miles Must Agree			Total Jurisdictional Miles **		OFFICE USE ONLY		
			Jurisdiction	Miles	Jurisdiction	Miles	
			MO	9			
			IL	223			
			IN	158			
			OH	38			
Ending Odometer 45,297			OFFICE USE				
Beginning Odometer 45,869							
Total Odometer Miles ** 428							

Note: Beginning odometer reading on this trip must match ending reading from prior trip and ending reading from this trip must be the beginning reading on the next trip.

QAYBTA 2

BAABUURKA OO SI BADBAADO LEH LOO WADO

QAYBTAN WAXAA LOOGU TALAGALAY DARAWALADA GAWAARIDA
GANACSIGA

QAYBTA 2 - BAABUURKA OO SI BADBAAD LEH LOO WADO

Qaybtani waxay daboolaysaa

- Baaritaanka Baabuurka
- Xakamaynta Aasaasiga ah ee Gaarigaaga
- Beddelka Marshooyinka
- Aragtida
- Xiriirka
- Xakamaynta Xawaaraha
- Maaraynta Meesha Banaan
- Aragga Khataraha
- Wadista Baabuurka iyadoo la mashquulsan yahay
- Darawalada Xanaaqa Badan/Ku xanaaqa Jidka
- Baabuur wadista Habeenkii & Daalka Darawalka
- Baabuur ku wadista Ceeryaamada
- Wadista Baabuurka Xiliga Jiilaalka
- Ku Wadista Baabuurka Cimilada Aadka U Kulul
- Barta Waddada Tareenka ay Ka goyso Isgoosyada
- Ku Wadista Baabuurta Buuraha/Dalcadaha
- Wadista Baabuurta Xaaladaha Degdega ah
- Nidaamyada xannibaadda Bareega (ABS)
- Xannibaada Simbiriirixada Gaariga
- Nidaamka Shilalka
- Dabka
- Khamriga, Daroogada Kale, iyo Baabuur Wadista
- Xeerarka Maadada Khatarta ah ee Dhamaan Darawalada Baabuurta Ganacsiga

Qaybtani waxa ay ka kooban tahay aqoonta iyo macluumaadka nabad u wadista Gawaarida Ganacsiga ay tahay inay darawalada ogaadaan. Waa inaad ka baastaa imtixaanka macluumaadkan si aad u hesho shatiga CDL. Qaybtani ma lahan macluumaad gaar ah oo ku saabsan aariyada bareega, baabuurta isku dhafka ah, isjiidyada ama baabuurta rakaabka. Markaad isu diyaarinayso Imtixaanka Kormeerka, waa inaad dib u eegtaa agabka Qaybta 10-aad marka lagu daro macluumaadka qaybtan. Qaybtani waxaa kujira macluumaadka aasaasiga ah ee maadooyinka halista ah ee HAZMAT oo ay tahay in dhammaan darawaladu ay ogaadaan. Haddii aad u baahan tahay shatiga HazMat, waa inaad barataa Qaybta 9.

2.1 – KORMEERKA/BAADHITAANKA BAABUURKA

2.1.1 – Waa maxay sababta Kormeerka

Nabadgelyadu waa sababta ugu muhiimsan ee aad u baarayso gaarigaaga, badbaadada naftaada iyo isticmaalayaasha kale ee wadada.

Cilad baabuur oo la helo inta lagu jiro kormeerku waxay kaa badbaadin kartaa dhibaatooyin dambe. Waxaa laga yaabaa inaad baabuurka kaaga jabo wadada oo ku kici doonta waqti iyo lacag, ama kaba sii daran, shil uu sababo ciladaas.

Sharciyada federaalka iyo gobolka ayaa faraya in darawaladu ay baaraan baabuurtooda. Kormeerayaasha dawladda dhexe iyo kuwa dawladd-goboleedka ayaa sidoo kale laga yaabaa inay baadhaan baabuurtaada. Haddii ay ku qiimeeyaan in gaadhigu aanu badbaado lahayn, waxay ka saarayaan "shaqada" ilaa inta laga hagaajinayo.

2.1.2 – Noocyada Baadhitaanka/Kormeerka Baabuurka

Kormeerka safarka ka horeeya. Kormeerku wuxuu kaa caawin doonaa inaad hesho dhibaatooyin sababi kara shil ama baabuurka oo jabo.

Inta lagu jiro safarka. Badbaadada awgeed waa inaad:

- La soco saacadaha gaariga inay tilmaamayaan wax cilad ah.
- Isticmaal dareenkaaga si aad u hubiso dhibaatooyinka (fiiri, dhegayso, wax uri oo wax dareen).
- Hubi walxaha muhiimka ah marka aad joogsato sida:
 - Taayirrada, giraangiraha taayiraha iyo madaxa giraanta.
 - Bareegyada.
 - Nalalka iyo Noqodsiiye
 - Bareegyada iyo Xiriirka korantada ee tareelaha.
 - Qalabka isku-xidhka tareelaha.
 - Qalabka ilaalinta gawaarida xamuulka.

Kormeerka Safarka Kadib iyo Warbixinta. Waa inaad ku samaysaa kormeer ka dib dhamaadka safarka, maalinta ama safar kasta oo shaqo aad ku shaqaysey. Waxa ku jiri kara buuxinta warbixinta xaaladda gaadhiga, oo aad taxayso wixii dhibaato ah ee aad aragtay. Warbixinta kormeerku waxa ay caawisaa wadaha gaariga in uu ogaado marka baabuurku u baahan yahay dayactir.

2.1.3 – Waxa la Raadinayo

Ciladaha Taayirka

Cadaadiska aariyada oo aad u badan ama aad u yar.

Xaalad xun ku sugan. Waxaad u baahan tahay ugu yaraan 4/32-inji oo qoto dheer oo ah cambiirta taayirrada hore ah. Waxaad u baahan tahay 2/32 inji taayirada kale. Maro waa inay ka soo bixin tumanka ama gidaarka taayiraha.

Dilaac ama waxyeelo kale.

"Kala saarida taayirka.

"Taayirada labada xabo ah oo is-gaadha ama qaybaha kale gaadhiga.

Cabbirrada aan is-lahayn, waa in aan lagu isticmaalin isla gaadhi.

Taayirada nooca toosan iyo nooca xagasha leh oo la wada isticmaalo.

Daloolyada laga aariyeeyo taayirka oo go'an ama jaban.

Taayirada dib loo habeeyay, dib loo duubay, ama dib loo hagaajiyay ee taayirrada hore ee baska. Kuwani waa mamnuuc.

Ciladaha giraanta iyo giraanta lugaha

Giraagiraha oo cilad soo gaarto.

Mirirka agagaarka boolasha giraangiraha waxay la macno tahay in boolasha dabacsanaadaan - hubi inay adag yihiin. Ka dib marka taayirka la beddelo, wax yar ka dib joosho oo dib u hubi in boolasha ay adag yihiin.

Jeebada taayarka, boolbeeri ama boolasha oo maqan waxay la macno tahay khatar.

Digsiga taayirka oo aan kan saxda ahayn, qaloocan ama jaban waa khatar.

Taayirrada ama riinka lagu oo alxaman ma ahan mid ammaan ah.

Haanta bareega ama kabta bareega qabanaysa oo xun

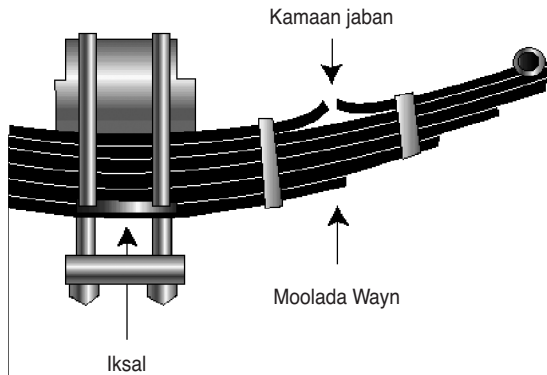
Haanta bareega oo jaban.

Kabta bareega oo leh saliid, garaaso ama saliida bareega.

Dufta saaran kabta bareega oo dhamaata, maqan ama jaban.

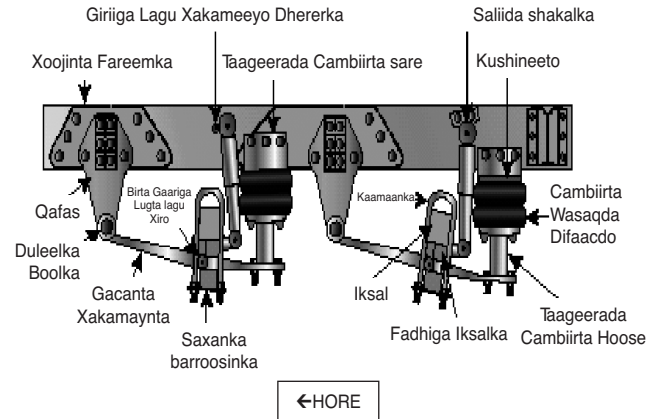
Jaantuska 2.3

CILADAH KU AH BADBAADADA: KAMAAN JABAN OO KU JIRA MOOLADA

Jaantuska 2.4

QAYBAHA AARIYADA

Ciladaha Nidaamka Iskaalmiintada. Nidaamka iskaalmiintada wuxuu u ogolaan karaa qiiqa sunta ah inuu galo shirka ama shirka jiiifka. Raadi:

- Tuubooyinka qiiqa ee dabacsan, jaban, ama iskaalmiintada oo maqan, jijimaha codka yareeyo, dhuunta qiiqa kabaxa ee iskaalmiintada ama iskaalmiintada qiiqa kor u bixisa.
- Jeebada taayarka, boolasha, kaamanla oo dabacsan, jaban ama maqan
- Nidaamka iskaalmiintada ee ku xoqaya qaybaha nidaamka saliida, taayirada ama qaybaha kale ee dhaqaaqa ee gaadhiga.
- Qaybaha iskaalmiintada ee wax daadinaya.

Qalabka degdega ah. Baabuurta waa in lagu qalabeeyaa qalabka gurmada ama degdega ah. Raadi:

- Dab-demiska
- Fiyuusyada korantada ee isbeerka ah (haddii aan lagu rakibin sanduuqa fiyuusyada).
- Aaladaha digniinta ee baabuurta baarkinka kujiro (calaamada digniinta ee saddex xagalka ah ama ugu yaraan 6 fiyuus ama 3 dareere oo gubanaya).

Gawaarida xamuulka qaada. Waa in aad hubisaa in aanu gaadhigu rarkiisu xad dhaaf ahayn oo rarku yahay mid dheellitiran oo la hubiyay ka hor safar kasta. (fiiri qaybta 3) Haddii xamuulku ka kooban yahay maadooyin khatar ah, waa inaad hubisaa waraaqaha saxda ah iyo calaamadaynta. (firi qaybta 9)

2.1.4 – Imtixaanka Kormeerka ee Shatiga CDL

Si aad u hesho shatiga CDL, waxaa lagaa doonayaa inaad ka baasto Imtixaanka Kormeerka Baabuurka. Waa lagu tijaabin doonaa si loo eego haddii aad ogtahay in baabuurkaagu badbaado u yahay wadista. Waxa lagu waydiin doonaa inaad samayso baadhis Baabuur gaadhigaaga. Waa in aad tilmaantaa/taabto oo aad magacowdaa shayga aad kormeerayso oo aad u sharaxdaa kormeeraha waxa aad baadhayso iyo sababta. Qaybta 10 ee buug-yarahan ayaa kuu sheegaysa waxa la baarayo iyo sida loo baarayo. Habka kormeerka todoba-tallaabo ee soo socda waa inuu noqdaa mid faa'iido leh.

2.1.5 – Habka Kormeerka Toddoba-Tallaabo ah

Qaabka Kormeerka. Waa inaad si isku mid ah u sameeyso kormeer mar kasta si aad u barato dhammaan tillaabooyinka oo aad u yarayso suurtagalminada inaad wax illowdo.

U soo dhawaada Baabuurka. Ka war qab xaalada guud. Eeg burbur ama baabuur dhinac u janjeera. Ka fiiri gaadhiga hoostiisa saliid, qaboojiye, garaaso, ama shidaal daadanaya. Ka hubi agagaarka baabuurka khataraha waxyaabaha khatarka ku ah dhaq-dhaqaaqa baabuurka (dadka, baabuurta kale, walxaha, fiilooyinka meelaha hoose suran, addimada, iwm.).

Hagaha Kormeerka Baabuurka

Tallaabada 1: Dulmarka Baabuurka

Dib u Eegista Warbixinta Baadhista Baabuurka U dambaysay. Dareewalada waxaa laga yaabaa inay qoraal ku sameeyaan warbixinta baaritaanka baabuurka maalin kasta. Maamulka gaadiidka waa inuu dayactiraa shay kasta oo ku jira warbixinta ee saameeya badbaadada iyo inuu caddeeyo warbixinta in dayactir la sameeyay ama aan loo baahnayn. Waa inaad saxiixdaa warbixinta kaliya haddii cilladaha la xusay oo la caddeeyay in la dayactirayo ama aan loo baahnayn in la dayactiro.

Tallaabada 2: Hubi Qayabaha kala duwan ee Matoorka

Hubi in Bareegga Baarkinku ay daaran yihiin iyo/ama Taayarada taako la galiyay. Waxaa laga yaabaa inaad kor u qaaddo koofanaha, shirka aad hoos u leexiso (waxyaabaha dabacsan meel fiican dhig si aanay u dhicin oo aanay wax u jebin) ama u fur albaabka qaybta matoorka. Hubi kuwan soo socda:

- Heerka saliidda matoorka.
- Heerka qaboojiyaha matoorka; xaalada tuubooyinka.
- Heerka awooda ee saliida isteerinka; xaaladda tuubada (haddii ay qalabaysan tahay).
- Heerka dareeraha muraayadda hore lagu dhaqo.
- Heerka saliida baytariga, isku xidhka, iyo xidhidhaynta (batterigu waxa laga yaabaa inuu meel kale yaalo).
- Heerka dareeraha gudbinta tooska ah (waxaa laga yaabaa inuu u baahdo in matoorka daaran yahay).
- Hubi suunka cidhiidhiga iyo xidhashada xad-dhaafka ah (beddelka, bamka biyaha, cadaadiyaha aariyada) - baro inta "la banayn karo" suumanka marka si sax ah loo hagaajiyo, mid walbana hubi.
- Wax ka daadanaya matoorka (shidaalka, qaboojiye, saliid, isteerinka korantada, dareeraha haydarooliga, dareeraha baytariga).
- Galka fiilooyinka korantada oo dillaacay, duugoobay.

Si taxadar leh hoos ugu dhig koofanaha gaariga, shirka gaarigaama albaabka qaybta matoorka.

Tallaabada 3: Daar Matoorka oo Baadh Gudaha Shirka

Gal oo Daar Matoorka

Hubi inuu bareegga baarkinku daaran yahay.

Gali marshada meel dhexdhexaad ah (ama "park" haddii gaarigu yahay otomaatig).

Daar Matoorka; dhegayso dhawaaqyo aan caadi ahayn.

Haddii qalabaysan yahay, hubi nalalka tilmaamayaasha Nidaamka Bareega (ABS). Iftiinka daashka waa inuu shidmaa ka dibna damaa.

Haddii ay daaran tahay ABS si sax ah uma shaqeeyo. Tareelayaasha oo kaliya, haddii iftiinka jaalaha ah ee ka baxaya qaybta dambe ee tareelaha, ABS si fiican uma shaqeeyo.

Fiiri Saacadaha gaariga

Cadaadiska saliidda waa in uu si caadi ah ku yimaadaa ilbiriqsiyo gudahood kadib marka matoorka la shido. Fiiri sawirka 2.5

Cadaadiska aariyada waa inuu ka dhismaa 50 ilaa 90 psi saddex (3) daqiiqo gudahood. Dhis cadaadiska aariyada si aad u kontorooshid istaaga aariyada

(badanaa agagaarka 120 - 140 psi). Ogoow shuruudaha gaarigaaga.

Ambiyeer beegaha/foolt beegaha waa inay ahaadaan kuwo caadi ah.

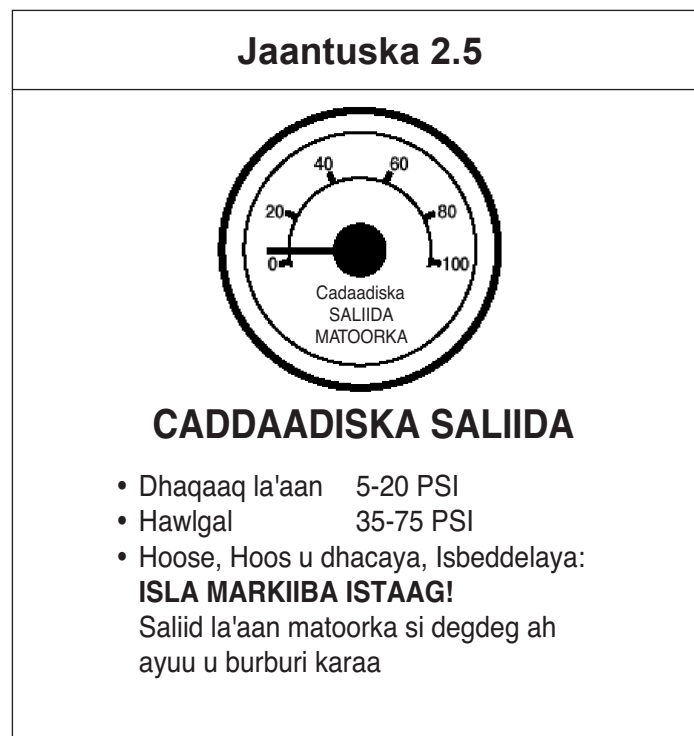
Heerkulka qaboojiyaha waa inuu si tartiib tartiib ah u bilaabmaa ilaa heerka caadiga ah ee hawlgalka.

Heerkulka saliidda matoorka waa in uu si tartiib tartiib ah u bilaabmo ilaa heerka caadiga ah ee hawlgalka.

Nalalka digniinta iyo saliidda, qaboojiyaha, dallacaadda digniinta wareegga iyo nalalka nidaamka bareegga ka-hortagga waa inay isla markiiba bakhtiyaan.

Hubi Xaalada Koontaroolada. Ka hubi dhammaan kuwan soo socda dabacsanaan, dhejis, dhaawac, ama meel aan habboonayn:

- Taayir uu dareewalku wareejiyo si uu gaariga u wado.
- Kileesh.
- Sheelaro ("sheelaro").
- Xakamaynta bareega:
 - Bareega cagta.
 - Bareega tareelaha(haddii baabuurku mid leeyahay).
 - Bareega baarkinka.
 - Faleemo-toor (haddii baabuurku mid leeyahay).
- Xakamaynta gudbinta.
- Qaybiyaha korontada ee Iksalka hore iyo kan dambe (haddii baabuurku leeyahay mid).
- Hoonka gaariga.
- Kiristaalo.
- Nalalka:
 - Nalalka hore.
 - Isboot leer.
 - Daar calaamada.
 - Israaca/calaamada khatarta.
 - Baarkinka, bannaynta, aqoonsiga, beddelka calaamadeeyaha.

Hubi Aaladaha La socodka Taraafikada / Muraayadaha iyo Muraayadaha hore ee gaariga. Ka eeg Aaladaha La socodka Taraafikada / Muraayadaha iyo muraayadaha hore dillaaca, wasakhda, istiikarada sharci darrada ah, ama caqabadaha kale si aad si cad u aragto. Nadiifi oo hagaaji sida loogu baahdo.

Hubi Qalabka Gurmada

Hubi qalabka badbaadada:

- Dab damiska sida saxda ah loo dabeeyay.
- Calaamadaha digniinta ee (3) saddexagalka oo casaan ah , 6 fiyuus ama 3 dareere ah oo gubanaya
- Fiyuusyo koronto oo isbeer ah (haddii aan gaariga lahayn sanduuqyada fiyuusyada).

Hubi walxaha ikhtiyaariga ah sida:

- Silsilad (halkay xaaladaha jiilaalka u baahan yihiin).
- Qalabka beddela taayirrada.
- Liiska lambarada telefoonada gurmada.
- Foomka ka warbixinta shilalka (baakad).

Tallaabada 4: Demi matoorka oo hubi nalalka

Hubi in bareegga baarkinku uu diyaarsan yahay, dami matoorka, oo qaado furahaaga. Daar nalalka hore (nalka hoose) iyo israaca ama calaamada degdega ah ee afar geesoodka ah, oo kasoo bax baabuurka.

Tallaabada 5: Samee Kormeer Agigoo soconaya

Aad baabuurka hortiisa oo iska hubi in nalka aan footarada aan ahayn ay shidan yihiin iyo israaca inay shaqaynayaan.

Riix isboot leerka oo hubi in nalalka footara ah ay shaqaynayaan.

Demi nalalka hore iyo nalalka israaca.

Daar nalalka baarkinka, bannaynta, calaamadeeyaha dhinaca iyo nalalka aqoonsiga.

Daar feejarada midig, oo billow socodka kormeerka agagaarka.

Guud

Soco oo kormeer.

Nadiifi dhammaan nalalka, noqodsiiyayaalka iyo galaasyada markaad socoto.

Iska hubi daaqaadaha dillaacsan, jajaban ama maqan.

Dhinaca Darawalka ee Baabuurka

Muraayadda albaabka darawalku waa inay nadiif ahaataa.

Qataarka lbaabka waa inay si sax ah u shaqeeyaan.

Shaaga hore ee dhanka bidix:

- Xaaladda giraangiraha iyo digsigaa taayarka - inaysan maqnayn, qaloocsanayn, jeebada taayarka maqnayn, boolasha maqnayn, ama calaamad kasta oo si khaldan uah.
- Xaaladda taayirrada - si habboon loo buufiyay, duleelka aariyada iyo boolasha ay fiican yihiin, aysan jirin jeexyo halis ah, barar, ama duug aysan ahayn.
- Isticmaal kiyaawe si aad u tijaabiso boolasha mirirka leh, taas oo muujinaysa dabacsanaan.
- Heerarka saliidda ee kushineetada inay caadi tahay, aan jirin wax daadasho ah.

Qaybta bidix ee gaariga:

- Xaaladda moolada, kaamaanka, shakalka, kaamaanka.
- Xaalada saliida shakalka.

Bareega hore ee dhanka bidix:

- Xaalada haanta bareega ama saxanka.
- Xaalada tuubooyinka.

Hore

- Xaaladda iksalka hore:
 - Xaaladda nidaamka isteerinka.
 - Ma jiraan qaybo dabacsan, xidhan, qaloocan, dhaawacmay ama maqan.
 - Waa in uu qabtaa habka isteerinka si loo tijaabiyo dabacsanaanta.
- Xaaladda muraayadda hore:
 - Hubi burbur oo nadiifi, hadday wasakh tahay.
 - Hubi garbaha kiristaalada hore si aad u hesho xooga moolada ee ku habboon.
 - Hubi in kiristaalada aysan wax cilad lahayn , goomadu "adag tahay" iyo badqabkeeda.
- Nalalka iyo Noqodsiyeyaasha:
 - Baarkinka, nadiifinta iyo nalalka aqoonsiga oo nadiif ah, shaqeynaya oo midab ku habboon (jaale qab xagga hore).
 - Noqodsiyeyaasha oo midabka saxda ah leh oo nadiif ah (jaale qab ah xagga hore).
 - Baaqa leexashada midig ee hore iftiin nadiif ah, shaqaynaysa oo midab ku habboon (jaale qab ah ama caddaan calaamadaha hore u soo jeeda).

Dhanka Midig

Dhinaca hore ee midig: hubi dhammaan walxaha sida lagu sameeyay dhinaca hore ee bidix.

Qataarada shirka aasaasiga ah iyo kuwa sare ayaa la isticmaalayaa (haddii nakhshad matoorka-ka-sare)

Haamaha shidaalka midig:

- Si badbaado leh u rakiban, aan dhaawacmin ama daadinaynin.
- Shidaalka khadka ka gudba waa sugan yahay.
- Haamaha ay ku jiraan shidaal ku filan.
- Dabool leh oo xafidsan.

Xaaladda qaybaha muuqda:

- Gadaasha dambe ee matoorka - aan daadinaynin.
- Gudbinta - aan daadinaynin.
- Nadaamka iskaalmiintada- sugan, aan daadinaynin, aan taabanaynin fiilooyinka, shidaalka ama tuubooyinka shidaalka.
- Fareemka iyo kuwa isdhaafka ah - ma jiraan qalooc iyo dildilaacyo.
- Tuubooyinka hawada iyo fiilooyinka korantada - ayaa laga ilaaliyaa xajinta, xoqidda, dhamaadka.
- Sidaha taayirka isbeerka ah ama bagaaliyaha aan dhaawacmin (haddii uu qalabaysan yahay).
- Taayirka spare-ka iyo/ama taayirrada si sugan loogu rakibay bagaaliyaha.
- Taayirka dheeraadka ah iyo shaagag ku filan (xajmiga saxda ah, si habboon loo buufiyay).

Hubinta xamuulka (gaadiidka):

- Shixnadaha sida saxda ah loo xannibay, la isku xidhay, xidhan, katiinadaysan, iwm.
- Difaaca shirka oo dhamaystiran, ammaan ah (haddii loo baahdo).
- Boorarka geeska, isteekyada xoog badan, oo aan waxyeello lahayn, si habboon loo dejiyay (haddii ay qalabaysan yihiin).
- Darbaal (haddii loo baahdo) oo si sax ah loo xafiday si looga hortago jeexjeexa, xadhdhaka goosashada ama xannibaadda Qalabka Kormeerka Taraafikada / Muraayadaha.
- Haddii ay ka weyn yihiin, dhammaan calaamadaha loo baahan yahay (calanka, laambadaha, iyo noqodsiyeyaasha) si badbaado leh oo habboon u rakiban iyo dhammaan oggolaanshaha loo baahan yahay ee ku jiraan gacanta darawalka.
- Albaabada qaybta xamuulka waa inay kujiraan xaalad wanaagsan, si ammaan ah u xidhan, xidhan oo loo baahan yahay shaabado ammaan oo meesha yaal.

Qaybta Midig ee Dambe

Xaaladda giraangiraha iyo digsigaa taayirka --Inaysan maqnayn,qalloocnayn,boolasha maqnayn ama jeebada maqnayn .

Xaaladda taayirrada--si habboon loo buufiyay, daloolada yaayarada iyo boolasha inay hagaajisan yihiin, aan lahayn jeexitaan halis ah, barar, duugnimo, taayirada aan is xoqin, waxna aan ku dhax jirin dhaxdooda.

Taayirada isku nooca ahayn, tusaale, taayirada nooca toosan iyo nooca xagasha leh oo la isku qasin.

Taayirada si siman isku mid ah (cabbir isku mid ah).

Kushineeto/dabool aan wax ka daadanaynin.

Habka isku xidha baabuurka iyo taayirkiisa:

- Xaalada moolada, kaamaanka, shakalka, iyo kaamaanka.
- Iksal aamin ah.
- Iksal awood leh oo aan daadanaynin saliida geerka (saliid geerka).
- Xaaladda jiidaha/xoojiye, jub-dhowrayaasha.
- Xaalada saliida shakalka.
- Haddii iksalka dib loo celin karo ay qalabaysan tahay, hubi xaalada habka qaabka. Haddii aariyo ku shaqaynayso, hubi inay daadasho jirto.
- Xaalada qaybaha socodka aariyada.

Bareega:

- Hagaajinta bareega.
- Xaalada haanta bareega ama saxanka.
- Xaaladda tuubooyinka--fiiri duugoow kasta oo xoqan awgeed ku yimaada.

Nalalka iyo Noqodsiiyayaasha:

- Nalalka calaamadeeyaha-dhinaca nadiifka ah, shaqeeya, iyo midabka saxda ah (cas xagga danbe, kuwa kale jaale qab ah).
- Noqodsiiyayaasha geeska oo nadiif ah oo midab ku habboon (cas xagga dambe, kuwa kalena ah jaale qab ah).

Nalalka

dambe iyo Noqodsiiyayaasha:

- Nalalka dambe iyo aqoonsiga nalalka ay nadiif yihiin, shaqaynayaan, iyo midabka saxda ah (cas xagga dambe).
- Noqodsiiyayaasha oo nadiif ah oo midab ku habboon (cas xagga dambe).
- Nalalka dambe inay nadiif yihiin, shaqaynayaan, oo midab ku habboon (cas xagga dambe).
- Baaqa leexashada dambe ee midig oo shaqaynaysa, iyo midabka saxda ah (cas, jaalle, ama jaale qab ah xagga dambe).

Taariigooyinka inay jiraan, nadiif yihiin, oo sugan yihiin.

Tabaati inay jiraan, aan wax gaarin, si fiican loo xidhin, aan dhulka ku jiidmaynin, ama taayirada xoqaynin.

Xamuulka badqabka ah(gaadiidka).

Shixnadaha sida saxda ah loo xannibay, la isku xidhay, xidhan, katiinadaysan, iwm.

Albaabka dambe ee baabuurka oo kor u taagan yihiin oo si habboona loo sugay.

Albaabka dambe ee baabuurka oo aan wax cilad ah lahayn, biraha geesaha oo si habboon loo sugay.

Darbaalka (haddii loo baahdo) si habboon loo xafiday si looga hortago jeexjeexa, jeexjeexa, ama xannibaadda mid ka mid ah Aaladaha La-socodka Taraafiga ee gadaal-u-eegis / Muraayadaha ama nalalka dambe.

Haddii dhererkoodu wayn yahay, ama ballaadhkiisu wayn yahay, hubi in dhammaan calaamadaha iyo/ama nalalka dheeraadka ah/calannada ay si badbaado leh u rakiban yihiin oo dhammaan

oggolaanshaha loo baahan yahay uu gacanta ku hayo darawalka.

Albaabada danbe ayaa si amaan ah u xidhan, xidhan.

Dhinaca Bidix

Hubi dhammaan walxaha sida loo sameeyay dhinaca midig, oo lagu daray:

- Baytariga(yaasha) (haddii aan lagu rakibin qaybta matoorka).
- Sanduuqa baytarigu si ammaan ah baa loogu rakibay gaadhiga.
- Sanduuqa waxa uu leeyahay dabool sugan.
- Baytariyada ayaa laga ilaaliyay dhaqdhaqaaqa.
- Baytarigu aan jabnayn ama aan daadanaynin.
- Dareeraha ku jira bayteriga heer ku habboon (marka laga reebo nooca dayactirka-la'aanta ah).
- Duleelyada bayteriga oo si adag loo adkeeyey (marka laga reebo nooca dayactirka-la'aanta).
- Duleelyada bayteriga oo ka madax banaan aaladaha shisheeye (marka laga reebo nooca dayactirka-la'aanta ah).

Talaabada 6: Hubi Nalka Baaqa

Soo gal oo dami nalalka

Dami dhammaan nalalka.

Daar nalalka joogsiga (qabo bareega gacanta ee tareelaha ama caawiye hakuu qabto bareega)

Daar nalalka baaqa u leexashada dhanka bidix.

Bax oo eeg nalalka

Bidixda u leexashada baaqa iftiin nadiif ah, shaqaynaysa oo midab ku habboon (jaale qab ah ama caddaan calaamadaha hore u jeeda).

Baaqa nalaka ee reefiska iyo labaduba waxay joojiyaan nalalka nadiifka ah, shaqeynaya, iyo midabka saxda ah (cas, jaalle, ama jaale qab ah).

Gal gaariga

Hubi suunka badbaadada.

Demi nalalka aan loogu baahnayn wadista gaariga.

Hubi dhammaan waraaqaha loo baahan yahay, caddaynta safarka, oggolaanshaha, iwm.

Hubi dhammaan qataarada dabacsan ee ku jira shirka (waxaa laga yaabaa inay farageliyaan hawlgalka kontaroolada ama shil ku galiyaan).

Shid matoorka.

Tallaabada 7: Bilow Matoorka oo Hubi

Nidaamka Bareega

Tijaabi Daadashada Haydarooliga. Haddii uu baabuurku leeyahay bareega hayiyrooliga ah, qabo baalaha bareega saddex jeer. Ka dib cadaadis adag saar baalladda bareega oo hay ilaa shan ilbiriqsi. Baalada waa inaanu dhaqaaqin. Haddii ay sidaas dhacdo, waxaa laga yaabaa inay jirto daadasho ama dhibaato kale. Hagaaji kahor inta aanad wadin gaariga. Haddii baabuurku leeyahay bareega aariyada, samee hubinta lagu sifeeyay qaybaha 5 iyo 6 ee buugan.

Tijaabi Bareegyada Baarkinka

Xiro suunka badbaadada.

Hagaaji bareega baarkinka (korontada oo kaliya).

Sii daa bareegyada baarkinka tareelaha (haddii ay khuseyso).

Geli gaariga marsho hoose gali.

Si tartiib ah hore ugu jiid barreega baarkinka si aad u hubiso in bareeggu qabsamayo.

Ku celi isla tillaabooyinka tareelaha wata bareegyada baarkinka gawaarida ee la dhigay iyo bareegyada baarkinka korantada oo la sii daayay (haddii ay khuseyso).

Haddii aanu qaban gaadhigu, waa ciladaysan yahay; hagaaji.

Tijaabinta Adeegga Joojinta Bareega

Ku soco ilaa shan mayl saacaddii.

Si adag u riix baalaha bareega.

"U jiidida" hal dhinac ama dhinaca kale waxay la macno tahay in bareega ciladaysan yahay.

"Dareen kasta" kasta oo aan caadi ahayn ee bareega ama joojinta oo daahdo waxay macnaheedu noqon kartaa dhibaato.

Haddii aad aragto wax aan ammaan ahayn inta lagu jiro kormeerka, hagaaji. Sharciyada federaalka iyo gobolka ayaa mamnuucaya ku shaqaynta gaadhi aan badbaado lahayn.

2.1.6 – Kormeerka inta lagu jiro safarka

Si joogto ah u hubi hawlgalka gaadhiga

Waa inaad hubisaa:

- Qalabka.
- Cabirka cadaadiska aariyada (haddii aad leedahay bareega aariyda).
- Cabirka heerkulka.
- Cabirka cadaadiska.
- Ambiyeer beege/foolt beege.
- Qalabka Kormeerka Taraafikada / Muraayadaha
- Taayirada.
- Xamuulka, darbaalada xamuulka.
- Nalalka.
- Iwm.

Haddii aad aragto, maqasho, ursato, ama aad dareento wax dhibaato keeni karo, hubi.

Baaritaanka Badbaadada. Darawalada gaadiidka xamuulka qaada iyo cagafyada xamuulka qaada marka ay xamuulka qaadayaan waa in ay hubiyaan ilaalinta shixnadda 50 mayl ee ugu horeysa safarka iyo 150 mayl kasta ama saddexdii saacadoodba mar (mid kasta oo soo horeeya) kadib.

2.1.7 – Kormeerka Safarka Kadib iyo Warbixinta

Waxa laga yaabaa inaad maalin kasta samayso warbixin qoraal ah oo ku saabsan xaaladda gaadhiga aad wadatay. Ka warbixi shay kasta oo saameeya badbaadada ama ay suurtoagal tahay inuu horseedo cilad farsamo.

Qaybta-hoosaadka 2.1

Tijaabi aqoontaada

Warbixinta baadhista baabuurka waxay u sheegaysa matoorka siday dhibaatooyinka laga yaabo inay u baahan yihiin hagaajin. Ku hay nuqulka warbixintaada gaariga hal maalin. Habkaas, darawalka ku xiga ayaa wax ka baran kara dhib kasta oo aad la kulantay.

1. Waa maxay sababta ugu muhiimsan ee loo samaynayso baadhista gaadhiga?
2. Waa maxay waxyaalaha ay tahay inaad hubiso inta aad safarka ku jirto?
3. Sheeg qaybo ka mid ah nidaamka isteerinka ee muhiimka ah.
4. Sheeg cilladaha nidaamka ka joojinta qaarkood.
5. Waa maxay saddexda nooc ee qalabka gurmada degdega ah ee ay tahay inaad haysato?
6. Waa maxay qoto dheeraanta ugu yar ee taayirada hore? Taayirada kale?
7. Sheeg waxyaabaha ay tahay in aad ka hubiso dhinaca hore ee gaadhigaaga inta lagu jiro kormeerka socodka.
8. Maxay tahay in laga hubiyo haruubka giraangirta lugta?
9. Immisa xabo oo ah calaamadaha saddex xagalka ah ee digniinta oo casaan ah ayaa ah inaad sidato?
10. Sidee baad ugu tijaabisaa bareega haydarooliga markay daadasho jirto?
11. Maxaad u gelisaa furaha gaariga jeebkaga inta lagu jiro kormeerka?

Su'aalahaani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 2.1.

2.2 – KONTOROLKA AASAASIGA AH EE BAABUURKAAGA

Si aad u kaxayso gaadhi si badbaado leh, waa in aad xakamayso xawaaraha iyo jihada uu u socdo. Hawlaha badbaadada leh ee gaadiidka ganacsigu waxay u baahan yihiin xirfad:

- Sheelaraynta.
- Hagida
- Joojinta
- Reefiska badbaadada leh

Xidh suunka markaad jidka ku jirto. Qabo bareega baarkinka marka aad ka baxayso gaadhigaaga.

2.2.1 – Sheelaraynta

Gadaal ha aadin markaad matoorka kiciso. Waxaa laga yaabaa inaad qof gadaashaada taagan aad ku dhufato gaariga. Haddii aad haysato gaadhiga marshada ah, kileesh lugta saar ka hor inta aanad lugtaada midig ka qaadin bareega. Dhig bareegga baarkinka mar kasta oo loo baahdo si aan dib ugu noqonin. Bareega baarkinka qabo marka aad ku dartid awooda injiinka kugu filan si aanad dib ugu noqonin. Gaadhi-cagaf-cagaf-cagaf oo ku qalabaysan bareega gacanta ee tareelaha, galka gacanta waxa la marsiin karaa si aanu dib u noqon.

Si tartiib ah oo tartiib tartiib ah xawaaraha ugu dar si aanu baabuurku u socod xumaynin. Sheelaraynta qallafsan waxay sababi kartaa cilad farsamo. Marka la jiidayo tareelaha, sheelaraynta qallafsan waxay dhaawici kartaa isku xidhka.

Si tartiib tartiib ah u xawli marka jiidisku xumaado, sida roobka ama barafka. Haddii aad isticmaasho awood aad u badan, taayirrada way kala wareegi karaan. Waxaad lumin kartaa xakamaynta. Haddii taayirrada bilaabaan inay kala wareegtaan, cagtaada ka qaad sheelaraaha.

2.2.2 – Hagida Isteerinka

Si adag ugu qabo isteerinka labada gacmood. Gacmahaagu waa inay ahaadaan dhinacyada iska soo horjeeda ee giraangirta isteerinka. Haddii aad ku dhufato xayndaab ama dalool (god), isteerinka wuxuu ka bixi karaa gacmahaaga ilaa aad si adag aad u qabato mooyee.

2.2.3 – Joojinta

Si tartiib tartiib ah uga soo kac bareega. Inta uu le'eg yahay cadaadiska bareegga ee aad u baahan tahay si aad u joojiso baabuurka waxay ku xirnaan doontaa xawaaraha baabuurka iyo sida ugu dhakhsaha badan ee aad u baahan tahay inaad u istaagto. Xakamee cadaadiska si uu baabuurku u yimaado meel siman oo badbaado leh. Haddii aad haysato gudbinta geerka, ku riix kileeshka marka matoorku ku dhow inaanu shaqaynin.

2.2.4 – Reefiska badbaadada leh

Sababtoo ah ma arki kartid wax kasta oo ka dambeeya gaarigaaga, reefiska marwalba waa khatar. Ka fogow reefiska mar kasta oo aad awooddo. Markaad dhigato baabuur baarkin dhigto, isku day inaad dhigato si aad hore ugu soo baxdo markaad baxayso. Marka aad reefis galayso, halkan waxaa ah dhawr xeer oo badbaado oo fudud:

- Ka bilow booska saxda ah.
- Eeg jidkaaga.
- Isticmaal Aaladaha La Socodka Gaadiidka / Muraayadaha labada dhinac.
- Si tartiib ah reefis u gal.
- Dib u laabo oo u leexo dhanka darawalka mar kasta oo ay suurtagal tahay.
- Isticmaal caawiye mar kasta oo ay suurtagal tahay.
- Xeerarkan ayaa marba mid looga hadlay hoos.

Ka bilow booska saxda ah. Dhig baabuurka meesha ugu fiican si uu kuugu ogolaado inaad si badbaado leh reefis u gasho. Booskani waxa uu ku xidhnaan doonaa nooca reefiska la samaynayo.

eeg Waddadaada. Fiiri tubta safarkaaga ka hor intaadan bilaabin. Soo bax oo ku wareeg baabuurka. Ka hubi dhinacyada iyo dusha sare ee tubtaada, gudaha iyo agagaarka jidka uu gaadhigu mari doono.

Isticmaal Aaladaha La Socodka Gaadiidka / Muraayadaha Labada Dhinac. Hubi Aaladaha La Socodka Taraafiga ee dibadda ah / Muraayadaha labada dhinac si joogto ah. Kasoo bax baabuurka oo hubi jidkaga haddii aanad hubin.

Aayar reefis u gal. Had iyo jeer si tartiib ah reefis u gal intii suurtagal ah. Isticmaal marshada reefiska ee ugu hooseeya. Sidaas ayaad si fudud ugu sixi kartaa khaladaad kasta oo isteerinka ah. Waxaad sidoo kale si dhakhso ah u joojin kartaa haddii loo baahdo.

Dib u laabo oo u leexo dhanka darawalka. Ku laabo dhinaca darawalka si aad si fiican wax u aragto. U laabashada dhanka midig aad bay khatar u tahay sababtoo ah ma arki kartid sidoo kale. Haddii aad dib u soo noqoto oo aad u leexato dhinaca darawalka, waxaad daawan kartaa gadaasha gaadhigaaga adiga oo ka eegaya daaqada dhinaca. Isticmaal taageerada dhinaca darawalka--xita haddii ay la macno tahay in aad ku wareegtid baloogga si aad gaarigaaga u dhigto booskan. Badbaadada lagu daray waa u qalantaa.

Isticmaal Caawiye Markaad Awooddo. Waxaa jira meelo badan oo aadan arki karin. Taasi waa sababta caawiye uu muhiim u yahay. Caawiyuhu waa inuu istaagaa meel u dhow gadaasha gaadhigaaga halkaas oo aad ka arki karto caawiye. Kahor intaadan bilaabin reefiska, samee calaamado gacmeed oo aad labadiinuba fahmaystaan. Ku heshiia baaq macnaheedu yahay "joojinta."

Reefiska Tareelaha. Markaad reefis galinayso baabuurka, xamuulka toosan, ama baska, waxaad u leexisaa xagga sare ee isteerinka jihada aad rabto inaad tagto. Markaad reefis galinayso tareelo, waxaad u leexinaysaa isteerinka jihada ka soo horjeeda. Marka tareelaha bilaabo inuu leexdo, waa inaad u rogtaa taayirrada dhinaca kale si aad u raacdo tareelaha.

Mar kasta oo aad reefis galinayso tareelaha, isku day in aad u dhigto gaadhigaaga si aad reefiska aad toos ugu gasho. Haddii aad reefis ku galayso waddo qaloocan, ku laabo dhinaca darawalka si aad wax u aragto.

Si tartiib ah reefis u gal

Tani waxay kuu ogolaan doontaa inaad sameyso sixid ka hor intaadan ka fogaan koorsada.

Isticmaal Qalabka La Socodka Gaadiidka / Muraayadaha

Aaladaha Kormeerka Wadooyinka / Muraayadaha ayaa kaa caawin doona inaad aragto haddii tareelaha u socdo dhinac ama dhinaca kale.

Sax ka bixida wadada isla markiiba

Isla marka aad aragto tareelaha oo ka sii baxaya dariiqa saxda ah, sax adiga oo u rogaya meesha sare ee isteerinka jihada loo socdo.

Hore u soo jiid

Markaad reefis galinayso tareelaha, samee jiid-jiid si aad dib ugu dhigto gaadhigaaga hadba sida loogu baahdo.

2.3 – BEDDELKA GEERKA

Si sax ah u beddelka geerka waa muhiim. Haddi aanad gaadhiga geli karin geerka saxda ah marka aad wadato, waxa kaa yaraan doona xakamaynta.

2.3.1 – Beddelka Geerka

Qaabka aasaasiga ah ee beddelka geerka. Baabuurta culculus ee leh **beddelka geerka ee aan la wada socon waxay u baahan yihiin kileesh labanlaab ah** si loo beddelo geerka. Haddii lagu qalabaysan yahay gudbinta geerka, kileeshka labajibbaaran looma baahna. Tani waa habka aasaasiga ah:

- Ka kac sheelaraha, riix kileeshka oo geli foolo dhexdhexaad isla waqti isku mid ah.
- Ka kac kileeshka.
- U ogolow in matoorka iyo geerka inay u gaabiyaan rpm ee looga baahan yahay ee geerka xiga (tani waxay qaadanaysaa ku celcelin).
- Riix kileeshka oo geli marshada sare isla markaas.
- Ka kac kileeshka oo riix sheelaraha isla markaas.

Beddelka marshada iyadoo la adeegsanayo kileeshka laba jibaaran waxay u baahan tahay ku celcelin. Haddii aad ku sii dheeraato foolada, waxaa laga yaabaa inay kugu adkaato inaad gaadhiga geliso geer kale. Hadday sidaas tahay, ha isku dayin inaad xoog ku muquuniso. Ku soo noqo foolo, sii daa kileeshka, kordhi xawaaraha matoorka si uu ula ekaado xawaaraha wadada, oo isku day markale.

Ogaanshaha goorta geerka la beddelayo. Waxaa jira laba siyaabood oo lagu garto goorta la beddelayo:

- **Isticmaal Xawaaraha Matoorka (rpm).** Baro buug-gacmeedka darawalka ee gaarigaaga oo baro qiyaasta rpm ee shaqaynaysa. Fiiri jiire matoor, oo beddel geerka marka matoorkaagu gaadho meesha ugu sareysa ee kala duwanaanshaha. (Qaar ka mid ah baabuurta cusub waxay isticmaalaan isbeddel "horumar leh": rpm ee aad ku beddesho ayaa kor u kacaya markaad beddesgo geerka. Soo ogow waxa ku habboon gaadhiga aad ku shaqayn doonto.)
- **Isticmaal Xawaaraha Waddada (mitir saacadiiba).** Baro xawaaraha uu marsho kastaa ku fiican tahay. Kadib, adigoo isticmaalaya saacada xawaaraha, waxaad ogaan doontaa marka aad geerka beddelayso.

Labada hab, waxaad ku baran kartaa isticmaalka dhawaqa matoorka si aad u ogaato goorta geerka la beddelayo.

Habka aasaasiga ah ee Dejinta Geerka

Ka kac sheelaraaha, riix kileeshka, oo u gudub foolo dhexdhexaad isla markaas.

Ka kac kileeshka.

Riix sheelaraaha, kordhi xawaaraha matoorka iyo geerka rpm ee looga baahan yahay marshada hoose.

Riix kileeshka oo u beddel marshada hoose isla markaas.

Ka kac kileeshka oo riix sheelaraaha isla markaas.

Geer celin, sida geer kordhinta, waxay u baahan tahay ogaanshaha goorta geerka la bedelayo. Isticmaal jiire matoor ama saacada xawaaraha iyo geer hoosaadka rpm saxda ah ama xawaaraha waddada.

Shuruudo gaarka ah ee looga baahan yahay Geer celinta waa:

- **Kahor Inta aanad Buur ka dagin.** Hoos u dhig oo usoo dhaadhac xawaare aad xakamayn karto adigoo si adag u isticmaalin bareega. Haddii kale bareega ayaa kululaan karta oo lumin kara awooddooda bareega.
Geer celinta ka hor inta aanad fuulida buur/dalcad. Hubi inaad ku jirto marsho hoose oo kugu filan, oo caadiyan ka hoosaysa qalabka loo baahan yahay si aad isla buurta ugu fuulsho.
- **Kahor intaan Gelin Qalooc.** Hoos u dhig xawaare badbaado leh, oo geer celin u samee dhinaca midig ka hor inta aanad gelin qalooca. Tani waxay kuu ogolaanaysaa inaad xoogaa awood ah ku isticmaasho qalooca si aad uga caawiso gaadhigu inuu xasiloon yahay marka uu leexanayo. Waxa kale oo ay kuu ogolaanaysaa inaad xawaarayso isla marka aad ka baxdo qalooca.

2.3.2 – Iksalka dambe ee Beddelka Xawaaraha iyo Kaambiyaha

Iksalka dambe ee Beddelka Xawaaraha iyo Kaambiyaha ayaa loo isticmaalaa baabuur badan si ay u bixiyaan marshooyin dheeraad ah. Caadi ahaan waxaad iyaga ku xakameysaa marshada ama shido kabaalka geerka ee gudbinta muhiimka ah. Waxaa jira qaabab badan oo kala duwan oo isbeddel ah. Baro habka saxda ah ee aad marsho ku beddesho gaadhiga aad wadi doonto.

2.3.3 – Geerka Otomaatikiga Ah

Baabuurta qaar ayaa leh geerka otomaatika ah. Geerka Otomaatikiga Ah waxaa laga yaabaa inaysan ku siin geeri dheeri ah baabuurta xamuulka qaarkood. Waxaad dooran kartaa mid hoose si aad u hesho bareega matoorka marka aad geer celin samaynayso. Heerarka hoose ayaa ka hortagaya geer kordhinta inuu kor u dhaafo geerka la doortay (haddii aan kontoroolka xawaaraha rpm la dhaafin). Aad bay muhiim u tahay in la isticmaalo saamaynta bareega marka aad geer celin samaynayso.

Fadlan ogoow: Haddii aad qaadata oo aad ka baasto imtixaanka Baabuurta Ganacsiga oo ku qalabaysan geerka oomaatika ah, xannibaad "E" ayaa la saarayaa shatiga CDL-gaaga oo kaa xaddidaya in aad ku shaqeysid Baabuurta Ganacsiga oo leh geerka aan otomaatika ahayn.

2.3.4 – Faleemo-toor

Gaadiidka qaarkood waxay leeyihiin "faleemo-toor." Faleemo-toor waxay caawiyaan inay hoos u dhigaan xawaaraha baabuurka, iyagoo yaraynaya baahida loo qabo isticmaalka bareegyadaada. Waxay yareeyaan duugowga bareega waxayna ku siinayaan hab kale oo aad hoos ugu dhigto xawaaraha gaariga. Waxaa jira afar nooc oo asaasi ah oo Faleemo-toor oo ku shaqeeya (Qiic, matoorka, haydarooliga, iyo korontada). Dhammaan faleemo-toor waa damin karaa ama demin karaa darawalku. Baabuurta qaarkood awoodda ridootada ayaa wax laga beddeli karaa. Marka "shido," faleemo-toor waxay adeegsadaan awooddooda bareegga (taageerrada wadista oo keliya) mar kasta oo aad ka kacdo sheelaraaha.

Sababtoo ah aaladahani waxay noqon karaan kuwo buuq badan, hubi inaad ogtahay halka isticmaalkooda laga ogol yahay.

Digniin. Marka ay taayirrada ay dhamaadaan, faleemo-toor waxa uu sababi kartaa inay simbirixoodaan. Sidaa darteed, waa in aad damisaa dib u dhigista mar kasta oo jidku qoyan yahay, baraf yahay, ama baraf daboolan yahay.

Qayb-hoosaadyada 2.2 iyo 2.3 Tijaabi aqoontaada

1. Waa maxay sababta aad reefis uga galayso dhanka darawalka?
2. Haddii buur lagugu istaajiyo, sidee u bilaabi kartaa inaad dhaqaaqdo adigoon dib u soo dhicin?
3. Marka aad reefis galayso, maxay muhiim u tahay in la isticmaalo caawiye?
4. Waa maxay baaqa gacanta ee ugu muhiimsan ee ah in adiga iyo caawiyahaaga aad ku heshiisaan?
5. Waa maxay labada shuruudood ee gaarka ah oo ah meesha looga baahan yahay geer celinta?
6. Goorma ayaad ah inaad samayso geer celinta gawaarida otomaatiga ah?
7. Faleemo-toorka waxay kaa ilaalinaysaa inaad simbirirtoonin marka waddadu ay qoyan tahay. Run mise been?
8. Waa maxay labada dariiqo ee lagu garto goorta la bedelayo geerka?

Su'aalahan ayaa laga yaabaa inay ku jiraan imtixaanka. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 2.2 iyo 2.3.

2.4 – ARAGTIDA

Si aad u noqoto darawal badbaado leh waxaad u baahan tahay inaad ogaato waxa ka socda agagaarka gaadhigaaga. In aan si fiican wax loo eegin waa sababta ugu weyn ee sababta shilalka.

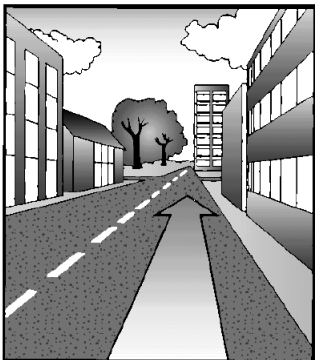
2.4.1 – Horay Araga

Dhammaan darawaliinta ayaa horay eega; laakiin qaar badan aad uma eegaan hortooda.

Ahmiyadda ay leedahay in aad horay sii eegto. Sababta oo ah joojinta ama beddelka haadka waxay qaadan kartaa masaafada aad u badan, ogaanshaha waxa taraafikada ka samaynayso dhinacyadaaga oo dhan aad ayey muhiim u tahay. Waxaad u baahan tahay inaad si fiican u eegto hortaa si aad u hubiso inaad haysato meel aad ku samayso dhaqdhaqaaqyadan si badbaado leh.

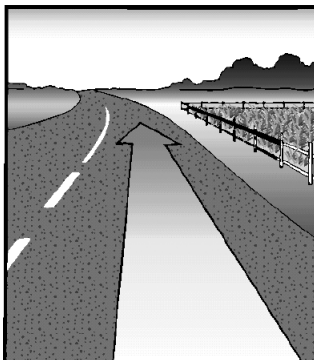
Intee in le'eg ayaa ayaa la eegayaa hortaa. Inta badan darawalada wanaagsan waxay hoay usii eegaan eegaan ugu yaraan 12 ilaa 15 ilbiriqsi. Taas macnaheedu waa in aad horay u sii eegto masaafada aad ku safri doonto 12 ilaa 15 ilbiriqsi kahor. Xawaaraha hooseeya, taasi waa qiyaastii hal baloog. Xawaaraha jidka weyn wuxuu ku dhow yahay rubuc mayl. Haddii aanad sidaa hore u sii eegayn, waxa laga yaabaa inaad si degdeg ah u istaagto ama aad samayso isbedel haadka degdega ah. Inaad eegto 12 ilaa 15 ilbiriqsi ka hor macnaheedu ma'aha inaad u fiirsan waxyaabaha kuu dhow. Darawalada wanaagsani waxay dareenkooda u rogaan rogaan hor iyo gadaal, meel dhow iyo meel fog. Jaantuska 2.6 waxa uu muujinayaa fogaanta in la eego.

Jaantuska 2.6

**BAABUUR KU WADISTA
MAGAALADA**

12-15 ilbiriqsi waxay ku saabsan
tahay Hal Balook

JIDKA WAYN OO FURAN

12-15 ilbiriqsi waa qiyaastii Rubuc-Mayl

Raadi gaadiidka. Eeg baabuurta ku soo socota jidka weyn, haadkaaga, ama leexanaya. Ka war qab nalalka bareega ee baabuurta gaabinaya. Markaad aragto waxyaalahan aadka u fog, waxaad bedeli kartaa xawaarahaaga, ama bedeli kartaa haadkaaga haddii loo baahdo si looga fogaado dhibaato. Haddii nalka taraafiggu uu cagaar ahaa muddo dheer waxa ay u badan tahay in uu is beddelo ka hor intaadan halkaas gaarin. Biloow inaad hoos u dhigto oo diyaar u noqo inaad istaagto.

Ka Warqab Xaaladaha Wadooyinka. Raadi buuraha iyo qaloocyada - wax kasta oo aad u baahan doonto inaad xawaaraha gaabiso ama aad haadka baddasho. U fiirso calaamadaha taraafigga iyo calaamadaha kale. Haddii iftiinku cagaar ahaa muddo dheer, waxay u badan tahay inuu isbedeli doono ka hor intaadan halkaas gaarin. Biloow inaad hoos u dhigto xawaaraha oo diyaar u noqo inaad istaagto. Calaamadaha taraafikada ayaa laga yaabaa inay kuu sheegaan xaaladaha wadooyinka halkaasoo laga yaabo inaad beddesho xawaaraha.

2.4.2 – Aragtida Dhinacyada iyo Qaybta dambe

Waa muhiim in la ogaado waxa ka socda gadaashaada iyo dhinacyada. Si joogto ah u hubi Aaladaha La-socodka Taraafikada / Muraayadaha. Marar badan iska hubi xaaladaha gaarka ah.

Qalabka Kormeerka Taraafikada / hagaajinta muraayadaha. Aaladaha La socodka Taraafikada/Isku-habaynta Muraayadaha waa in la hubiyaa ka hor bilowga safar kasta oo waxa kaliya oo si sax ah la eegi karaa marka tareelaha si toos ah u taagan yahay. Waa inaad hubisaa oo aad hagaajisaa Aaladaha La socodka Taraafiga / Muraayadaha kasta si aad u muujiso qayb ka mid ah gaadiidka. Tani waxay ku siin doontaa barta tixraaca oo aad ku xukumayso booska sawirada kale.

Baaritaanada joogtada ah. Waxaad u baahan tahay inaad si joogto ah u hubiso qalabkaaga Kormeerka Taraafikada / Muraayadaha si aad uga digtoonaato taraafikada oo aad u hubiso gaadhigaaga.

Taraafiko. Ka eeg Aaladahaga La socodka Taraafikada / Muraayadaha baabuurta labada dhinac iyo xagga dambe. Xaalad degdeg ah, waxa laga yaabaa inaad u baahato inaad ogaato inaad haadka si degdeg ah u beddelan karto. Isticmaal Aaladahaaga La Socodka Wadooyinka / Muraayadaha si aad u ogaato baabuurta ku dhaafayo. Waxa jira "meelo aadan arkin" oo Aaladaha La socodka Taraafiga/ Muraayadaadu aanay ku tusi karin. Si joogto ah u hubi Aaladahaaga La socodka Taraafiga/Muraayada si aad u ogaato halka ay baabuurta kale ku hareeraysan yihiin, iyo si aad u aragto haddii ay soo galeen aaga aadan waxbo ka arkin.

Hubi gaadhigaaga. Isticmaal Qalabka La Socodka Gaadiidka/Muraayadaha si aad isha ugu hayso taayiradaada. Waa hal dariiqo oo lagu ogaado dabka taayirka. Haddii aad sidato shixnad furan, waxaad isticmaali kartaa Aaladaha La-socodka Gaadiidka/Muraayada si aad u hubiso. U fiirso xarkaha dabacsan, duubyada, ama silsiladaha dabacsan. U fiirso darbaal aan sifiican u xirnayn.

Xaaladaha gaarka ah. Xaaladaha gaarka ah waxay u baahan yihiin in ka badan inta caadiga ah ee Aaladaha Kormeerka Taraafiga / hubinta muraayadaha. Kuwani waa isbeddellada haadka, leexashada, isku-darka, iyo dhaqdhaqaaqyada adag.

Isbeddellada Haadka. Waxaad u baahan tahay inaad hubiso Aaladahaaga La socodka Taraafikada / Muraayadaha si aad u hubiso in qofna aanu ku garab joogin ama aanu ku dhaafin.

Hubi Aaladahaaga La Socodka Wadooyinka / Muraayadaha:

- Kahor intaadan bedelenin haadka, hubiso inuu jiro boos kugu filan.
- Ka dib markaad calaamad dirtay, si aad u hubiso in aanu qofna soo gelin meel aadan wax ka arki karin.
- Ka dib markaad bilowdo beddelashada haadka, si aad laba jeer u hubiso in jidkaagu banaan yahay.
- Ka dib markaad dhameeyso beddelka haadka.

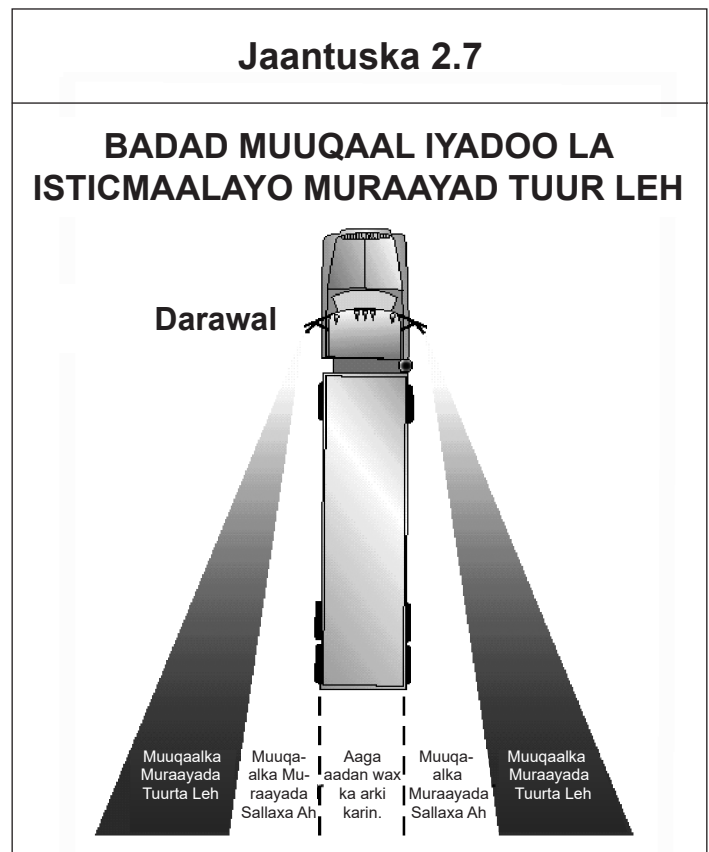
Leexashada. Markeeda, hubi Aaladahaaga La socodka Taraafikada / Muraayadaha si aad u hubiso in gaadhigu aanu waxba ku dhacaynin.

Ku biira. Marka la isku darayo, isticmaal Aaladahaaga La socodka Taraafikada / Muraayadaha si aad u hubiso in farqiga taraafikku uu weyn yahay oo kugu filan inaad si badbaado leh u gasho.

Dhaqdhaqaaq adag. Mar kasta oo aad baabuur ku waddo meel u dhow, hubi Aaladaha La-socodka Taraafiga / Muraayadahaaga inta badan. Hubi inaad haysato boos kugu filan.

Sida loo isticmaalo Aaladaha La socodka Taraafiga / Muraayadaha. Si sax ah u isticmaal Aaladaha La socodka Taraafiga / Muraayadaha adiga oo si degdeg ah u hubinaya oo fahmaya waxa aad aragto.

Markaad isticmaalayso Aaladahaga La Socodka Wadooyinka/ Muraayada marka aad waddadu ku jirto, si dhakhso ah u hubi. Dib iyo hor u eeg inta u dhaxaysa Aaladaha La-socodka Taraafikada / Muraayadaha iyo waddada ka horeysa. Diiradda ha saarin Aaladaha La socodka Taraafikada / Muraayadaha muddo aad u dheer. Haddii kale, waxaad u safri doontaa masaafo aad u fog adoon ogeyn waxa hortaada ka dhacaya. Baabuur badan oo waaweyn ayaa leh qallooca (muraayada oo kale, "caad," "dhibic," "ballaaran") muraayadaha Aaladaha Kormeerka Taraafiga / Muraayadaha waxtarka leh. Laakiin wax walba waxay u muuqdaan inay ka yar yihiin aaladaha Kormeerka Taraafiga ee isku dhafan / muraayadaha marka loo eego haddii aad si toos ah u eegayso. Arrimuhu sidoo kale waxay u muuqdaan kuwo ka fog sida ay dhab ahaantii yihiin. Waa muhiim in taas la garto oo la ogolaado. Jaantuska 2.7 waxa uu tusayaa goobta aragga iyada oo la isticmaalayo aaladaha Kormeerka Taraafiga ee isku xidhan.

2.5 – XIRIIRINTA

2.5.1 – Baaq waxa aad damacsan tahay

Darawalada kale ma ogaan karaan waxaad samaynayso ilaa aad u sheegto mooyee.

Calaamadinta waxaad damacsan tahay inaad sameyso waxay muhiim u tahay badbaadada. Waa kuwan qaar ka mid ah xeerarka guud ee baaqa.

Leexashada. Waxaa jira saddex xeer oo wanaagsan oo loo isticmaalo baaqa leexashada:

- Mar hore baaq bixi Si fiican u baaq ka hor intaadan leexanin. Waa habka ugu wanaagsan ee looga ilaalin karo dadka kale inay isku dayaan inay ku dhaafaan.
- Si joogto ah baaq u bixi. Waxaad u baahan tahay labada gacmood ku qabato isteerinka si aad si badbaado leh ugu leexato. Ha burin baaqa ilaa aad dhammayso leexashada.
- Dami baaqaaga Ha iloobin inaad damiso baaqa leexashada ka dib markaad shiddo (haddii aanad lahayn baaqa is-buriya)

Isbeddellada Haadka. Shidi baaqaaga leexashada ka hor inta aanad bedelin haadka. Si tartiib ah oo habsami leh u beddelo haadka. Habkaas darawalka aanad arkin waxa laga yaabaa inuu fursad u helo inuu hoonka yeeriyo, ama uu iska ilaaliyo gaadhigaaga.

Qaboojinta gaariga. U dig darawalada kaa dambeeya markaad aragto inaad u baahan tahay inaad gaariga qaboojiso. Dhawr taabasho yar oo bareega ah -- oo ku filan inay shido nalalka bareega -- oo u digaysa darawallada kaa dambeeya. Isticmaal nalalka israacayaasha wakhtiyada aad si tartiib tartiib ah u wadid baabuur ama la joojiyo. Uga dig darawaliinta kale haddii ay jirto mid ka mid ah xaaladaha soo socda:

- Dhibaato haddii ay horay ka jirto. Baaxadda gaadhigaagu ayaa laga yaabaa inay ku adkaynayso darawalada kaa dambeeya inay arkaan khataraha soo socda. Haddii aad aragto khatar u baahan in la qaboojiyo gaariga, u dig darawalada kaa dambeeya adiga oo shidaya nalalka bareega.
- Leexashada adag. Inta badan darawalada baabuurta ma yaqaaniin sida tartiib tartiib ah ee aad u socoto si aad u leexiso baabuur weyn. Sii darawalada kaa dambeeya digniin adiga oo goor hore bareegga qabanaya gaarigana qaboojinaya.
- Ku joogsiga Waddada. Darawalada xamuulka ah iyo kuwa baska ayaa mararka qaar istaaga wadada si ay rarka ama rakaabka uga soo dejiyaan, ama u istaagaan isgoyska tareenka. U dig darawallada ku dawa socda adigoo shidaya nalalka bareega. Si lama filaan ah ha u joogsan.
- Si tartiib ah u wad gaariga. Darawaliintu inta badan ma gartaan sida ugu dhakhsaha badan ee ay usoo qabanayaan gawaarida ka horeeya ilaa ay uga soo dhawaadaan.

Haddii ay tahay in aad si tartiib ah u waddid gaariga, digniin sii darawallada ku dawa socda adiga oo shidaya fareejooiyinka haddii ay sharci tahay. (Sharciyada ku saabsan isticmaalka fareejayaasha way ku kala duwan yihiin gobol ilaa gobol kale. Hubi sharciyada gobolada meesha aad gaari doonto.)

Ha maaulin gaadiidka. Darawalada qaarkood waxay isku dayaan inay caawiyaan kuwa kale iyagoo u baaqaya marka ay amaan tahay in la gudbo. Waa inaad samayn tan. Waxaad sababi kartaa shil. Waa lagu eedayn karaa oo waxay kugu kici kartaa kumanaan doolar.

2.5.2 – Sheegida Joogitaankaaga

Darawalada kale waxaa laga yaabaa inaysan arkin gaarigaaga xitaa marka uu si cad u arko. Si looga caawiyo ka hortagga shilalka, u sheeg inaad halkaas joogto.

Markaad gudbayso. Mar kasta oo aad ku dhowdahay inaad dhaafto baabuur, lugeeye, ama baaskiil wado, u qaado inaysan ku arkin. Waxay si lama filaan ah u mari karaan hortaada. Marka ay sharci tahay, si khafiif ah u taabo hoonka ama, habeenkii, nalalkaaga ka iftiimi laydhka hoose ilaa kan sare iyo kuwa dambe. Oo, si taxadar leh u wad si aad uga fogaato shil xiitaa haddii aanay ku arkin ama ku maqlin.

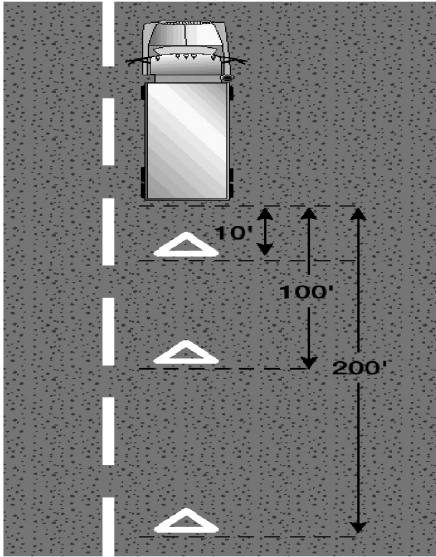
Marka ay adagtahay in wax la arko. Waaberiga, gabal dhaca, roobka, ama barafka, waxaad u baahan tahay inaad fududayso in lagu arko. Haddii ay dhibaato kaa haysato inaad aragto baabuurada kale, darawallada kale dhib ayay ku qabi doonaan inay ku arkaan. Daar nalalkaaga. Isticmaal nalalka hore, ma aha oo kaliya aqoonsiga ama nalalka astaanta. Isticmaal nalalka hoose; nalalka saa'idka waxay dhibi karaan dadka maalintii iyo sidoo kale habeenkii. Haddii aad u baahan tahay inaad isticmaasho kiristaalada nalalkaada hore waa inay shidan yihiin.

Marka Gaariga Jidka Dhiniciisa Lagu Baarkin Gareeyo. Markaad jidka ka baxdo oo aad istaagto, hubso inaad shido israacayaasha. Tani waa muhiim habeenkii. Ha aaminin nalka dambe inuu digniin ku siiyaan. Darawaliin ayaa shil ku galay dhabarka danbe ee gaadhii baarkin kujira sababtoo ah waxay moodayeen inuu si caadi ah u socday.

Haddii ay tahay inaad ku istaagto waddo ama garabka waddo kasta, waa inaad daartaa qalabka digniinta degdegga ah toban daqiiqo gudahood. Dhig qalabka digniinta meelaha soo socda:

Jaantuska 2.8

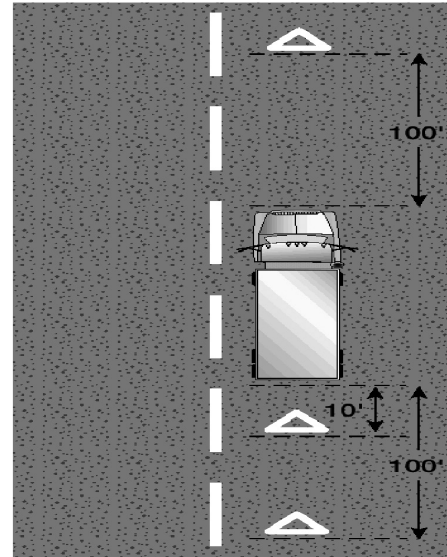
Jid Wayn oo Aan La Qaybiyay

- Haddii ay tahay inaad ku istaagto ama marto waddo hal-jid ah ama qaybsan, dhig qalabka digniinta 10 fuudh, 100 fuudh, iyo 200 fuudh dhanka baabuurta ka soo socdaan. Fiiri Jaantuska 2.8.

Jaantuska 2.9

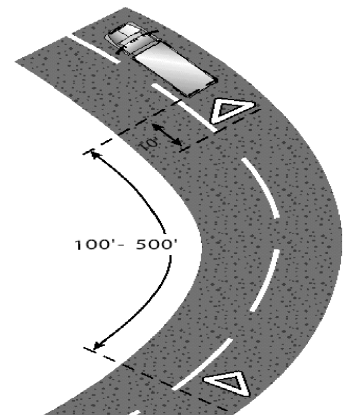
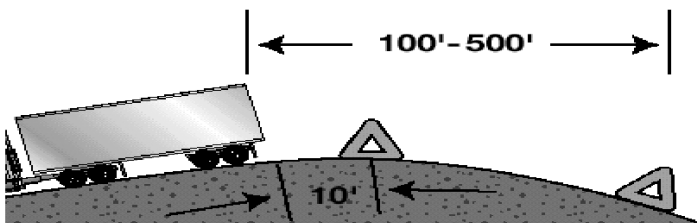
Jid-Laba Haad ah ama Jid Wayn oo Aan La Qaybin

- Haddii aad ku istaagto waddo laba haad ah oo gaadiidka labada jiho u qaadaysa ama waddo weyn oo aan la kala qaybin, dhig qalabka digniinta meel 10 fuush u jirta geesaha hore ama dambe si aad u calaamadiso meesha uu baabuurka yaallo iyo 100 fuudh oo ka dambeeya iyo ka hor baabuurka, garabka ama haadka aad ku istaagtay. Fiiri Jaantuska 2.9.

Jaantuska 2.10

ARAGTIDA OO LAGAA XANNIBO

- Dib uga laabo buur kasta, qalooca, ama xannibaadda kale ee ka ilaalinaysa darawaliinta kale inay arkaan baabuurka 500 fuudh. Haddii leenka aragtidu ay xaniban tahay buur ama qalooca dartii, dhig calaamada saddexagalka ah meel dib ugu oo qaybta dambe oo wadada ah si digniin loo bixiyo. Fiiri Jaantusyada 2.10.

Markaad dhigayso calaamada saddexagalka ah, dhig inta u dhaxaysa adiga iyo gaadiidka soo socda si aad badbaadadaada u ilaaliso.

(Si darawalada kale way ku arki karaan.)

Isticmaal hoonka marka loo baahdo. Hoonkaaga wuxuu dadka kale ogeysiin karaa inaad halkaas joogto. Waxay kaa caawin kartaa inaad iska ilaaliso shil.

Isticmaal hoonka marka loo baahdo. Si kastaba ha ahaatee, way ka nixin kartaa dadka kale waxayna noqon kartaa khatar marka loo isticmaalo si aan loo baahnayn.

2.6 – XAKAMAYNTA XAWAARAH

Baabuurka oo xawaarihiisa aad u dheereeya waa sababta ugu weyn ee shilalka dhimashada keenta. Waa inaad wax ka beddeshaa xawaarahaaga iyadoo ku xiran xaaladaha wadista. Kuwaas waxaa ka mid ah isliska u dhaxeeya cagta baabuurka iyo wadada, qalooca, muuqaalka, taraafiga iyo buuraha/dalcadaha.

2.6.1 – Joojinta Masaafada

"Fahanka Masaafada + Masaafada Jawaabta + Masaafada Joojinta = Wadarta Masaafada Joojinta

Fahanka Masaafada. "Tani waa masaafada uu gaarigaagu socdo laga bilaabo wakhtiga ay indhahaagu arkaan khatar ilaa ay maskaxdaadu aqoonsato. Waqtiga dareemada ee darawalka soo jeeda waa 3/4 ilbiriqsi. Xawaare dhan 55 mayl saacadiiba, waxaad ku soconaysaa 60 fuudh gudaha 3/4 ilbiriqsi ama ilaa 81 talaabo ilbiriqsiiba.

Ka falcelinta Masaafada. Masaafada la gooyay laga soo bilaabo markii ay maskaxdaadu u sheegto cagtaada inaad sii dayso sheelaraaha ilaa cagtaadu dhab ahaantii riixayso badhka bareega. Celceliska darawalka waxa uu leeyahay waqtiga ka falcelinta oo ah 3/4 ilbiriqsi. Tani waxay u dhigantaa ilaa 60 fuudh oo dheeraad ah oo lagu safray 55 mayl saacadiiba.

Masaafada Qabashada Bareega. Fogaanta ay qaadanayso in la joogsado marka bareega la qabto. 55 mayl saacadiiba oo laamiga qalalan oo bareega fiican leh, waxay ku qaadan kartaa gaadhi culus ilaa 390 fuudh inuu istaago. Waxay qaadataa qiyaastii 4 1/2 ilbiriqsi. 45 mayl saacadiiba, waxay qaadanaysaa 310 fuudh, dhererka garoon kubbadda cagta, si loo joojiyo gaadhigaaga.

Wadarta masaafada joogsiga. Xawaaraha 55 mayl saacadiiba, waxay qaadan doontaa ilaa lix ilbiriqsi inuu joogsado gaarigaagu wuxuu socon doonaa ilaa 450 fuudh.

Saamaynta Xawaaruhu ku leeyahay Masaafada Joogsiga. Mar kasta oo aad laba jibaarto xawaarahaaga, waxay ku qaadanaysaa ilaa afar laab in ka badan inuu joogsadu gaadhigaagu waxa uu yeelan doonaa afar laab awooda wax burburiyo haddii uu shil galo. Xawaaraha sare waxay si aad ah u kordhisaa masaafada joogsiga. Adigoo wax yar gaabinaya, waxaad wax badan ku kasban kartaa masaafada bareegga oo yaraato. Fiiri Jaantusyada 2.11.

Jaantuska 2.11				
Joogsiga Jaantuska Masaafada				
Mayl Saacadiiba	Intee in le'eg ayuu riigu ku socon karaa hal ilbiriqsi gudahood	Masaafada Ka Falcelinta Darawalka	Masaafada Bareega ee Gaadiidka	Wadarta Masaafada Joogsiga
15 mayl saacadiiba	22 fuudh/talaabo.	17 fuudh.	29 fuudh.	46 fuudh.
30 mph	44 fuudh.	33 fuudh.	115 fuudh.	148 fuudh.
45 mph	66 fuudh.	50 fuudh.	260 fuudh.	310 fuudh.
50 mph	73 fuudh.	55 fuudh.	320 fuudh.	375 fuudh.
55 mph	81 fuudh.	61 fuudh.	390 fuudh.	451 fuudh.

Saamaynta Miisaanka Baabuurku ku leeyahay Masaafada Joogsiga. Inta uu baabuurka culus yahay, shaqada badan waa inuu bareega qabto si uu gaariga u istaago, iyo kulaylka badan oo ay nuugayaan. Laakin bareega, taayirada, moolada, iyo saliida shakalka ee baabuurta cululus waxaa loogu talagalay in ay si fiican u shaqeeyaan marka baabuurka si buuxda loo raro. Baabuurta faaruqa ah waxay u baahan yihiin masaafada joogsiga weyn sababtoo ah isliska u dhaxeeya cagta baabuurka iyo wadada oo yar awgeed. Way soo boodboodi kartaa oo xidhi kartaa taayirkeeda, taasoo siinaysa bareeg aad u liita. (Tani inta badan ma aha kiiska basaska.)

2.6.2 – Xawaaraha ku habboon Dusha Waddada

Ma madi kartid ama ma joojin kartid baabuur ilaa uu jiro islis u dhaxeeya cagta baabuurka iyo wadada,. Jiidista waa isliska u dhaxeeya cagta baabuurka iyo wadada, Waxaa jira qaar ka mid ah xaaladaha waddooyinka oo yareeya isliska u dhaxeeya cagta baabuurka iyo wadada oo xawaaraha hoose ayaa loo baahan yahay.

Dusha Sibiqa ah. Waxay qaadan doontaa waqti dheer in la joogsado, wayna adkaan doontaa in la leexiyo iyada oo aan la boodboodin, marka waddadu ay simbiririxan tahay. Waddooyinka qoyan waxay labanlaaban karaan masaafada joogsiga. Waa in aad aayar u waddid gaariga si aad u awooddo si aad ugu joogsato masaafada la mid ah tan waddo qallalan. Iska yaree xawaaraha qiyaastii saddex meelood meel (tusaale, ka gaabin 55 ilaa 35 mayl saacadiiba) marka ay wadada qoyan tahay. Barafka xad dhaafka ah, yaree xawaaraha nus meel, ama ka badan. Haddii dusha sare ay baraf tahay, u yare xawaaraha gurguurashada oo jooji baabuurka isla marka aad si badbaado leh u samayn karto.

Aqoonsiga Meelaha Sibiqa Ah. Mararka qaarkood way adag tahay in la ogaado in waddadu ay simbiririxan tahay. Waa kuwan qaar ka mid ah calaamadaha waddooyinka sibiqa ama simbirixda ah:

- **Goobaha hadhka leh.** Qaybaha hadhka ee waddadu waxay ahaan doonaan baraf iyo sibiqa ka dib marka meelaha bannaan ay dhalaalaan.
- **Buundooyinka.** Marka heerkulku hoos u dhaco, buundooyinka way barafowaa ka hor inta aanay wadadu barafowin. Si gaar ah uga taxaddar marka heerkulku ku dhow yahay 32 darajo Faranhayt.
- **Barafka dhalaalaysa.** Dhalaal yar ayaa ka dhigi doonaa barafka mid qoyan. Barafka qoyan aad ayuu uga simbiririx badan yahay barafka aan qoyanayn.
- **Barafka madow.** Barafka madow waa lakab khafiif ah oo cad oo aad arki karto wadada hoosteeda. Waxay ka dhigaysaa wadada mid qoyan. Mar kasta oo heerkulku ka hooseeyo barafka oo wadadu u ekaato qoyan, iska ilaali barafka madow.
- **Barafowga Baabuurta.** Habka ugu fudud ee lagu hubin karo barafku waa in la furo daaqadda oo la dareemo xagga hore ee muraayadda, taageerada muraayadda, ama anteenada. Haddii uu baraf leeyihiin kuwan, dusha sare ee waddadu waxa ay u badan tahay in ay baraf yeelanayso.
- **Kadib Markii Roobku Bilaawdo.** Isla markii uu roobku da'o, biyuhu roobka waxay ku qasmayaan saliidda ay waddada kaga tageen baabuurta. Tani waxay ka dhigaysaa wadadu mid simbiririx miirana h. Haddii roobku sii socdo, roobka saliidda dhaqi doonaa.
- **Taayarida Gaariga oo Dhulka ka Kaco.** Cimilada qaarkeed, biyo ama barafka ku urursamo waddada. Marka ay tani dhacdo, gaadhigaagu taayirka gaariga dhulka ayuu ka kacayaa. Waxay la mid tahay ku kor socoshada biyaha oo kale -- taayirrada waxay lumiyaan xiriirkii ay la lahaayeen waddada oo waxay leeyihiin wax yar ama jiidis aad u yar. Waxaa laga yaabaa inaad awoodin inaad isteerinka saarto ama aad bareega qabato. Waxa aad dib u hanan kartaa xakamaynta adigoo ka kacaya sheelaraha oo riixaya kileeshka. Tani waxay hoos u dhigi doontaa gaarigaaga oo u ogolaan doonta taayirrada inay si xor ah u leexdaan. Haddii taayarada baabuurka dhulka ka kacaan, ha isticmaalin bareega si aad u qaboojiso. Haddii taayirrada ay bilaabaan inay simbiririxdaan, riix kileeshka si ay si xor ah u leexdaan.

Ma qaadanayso biyo badan si taayarada gaariga dhulka uga kacaan. Taayarada gaariga oo dhulka ka kaco waxay ku dhici kartaa xawaare ugu hooseeya oo ah 30 mayl saacadiiba haddii ay jiraan biyo badan. Taayarada gaariga oo dhulka ka kaco waxay u badan tahay inay dhacdo haddii cadaadiska taayirku hooseeyo, ama taayarka dhamaado. (Digsiga taayirka ku jira ayaa biyaha qaadayaan, hadday mool dheer ahayn, si fiican uma shaqeeyaan.)

Dusha sare ee waddooyinka ee ay biyuhu ku ururin karaan waxay abuuri karaan xaalado sababa in taayaraha baabuurka dhulka ka kacaan. U fiirso noqodka cad, taayirrada biyaha ay firdhiyaan, iyo dhibcaha roobka ee waddada. Kuwani waa calaamadaha biyo fadhiyo. Si gaar ah uga digtoonow inaad gaari ku dhax wado dhiigooyinka. Biyuhu inta badan waa mool waxayna sababi karaan inay taayarada baabuurta dhulka ka kacaan.

2.6.3 – Xawaaraha iyo Qaloocayada

Darawaliintu waa inay xawaarahooda hagaajiyaan marka qallooc ka galayaan wadada. Haddii aad si degdeg ah aad qallooc u gasho dhakhso gasho, laba shay ayaa dhici kara. Taayirrada waxay lumin karaan jiidiskooda oo si toos ah ayay u sii socon karaan, waxaadna ka baxaysaa wadada. Ama, taayirrada ayaa laga yaabaa inay sii wadaan jiidiskooda oo baabuurku uu gadoomo. Tijaabooyinku waxay muujiyeen in baabuurta xamuulka ah ee leh xuddunta cufis jiidadka aadka u sarraysa ay ku rogi karaan xadka xawaaraha loogu talagalay qalooca.

Ku gaabso xawaare badbaado leh ka hor inta aanad gelin qalooca. Ku qabasha bareega qalooca waa khatar sababtoo ah way fududahay in taayirrada isgalaan oo ay simbiririxoodaan. Qabooji hadba sida loogu baahdo. Weligaa ha dhaafin xadka xawaaraha loogu talagalay qalooca. Gali marsho kuu ogolaanaysa inaad wax yar sheelarayso markaad galayso qalooca. Tani waxay kaa caawin doontaa inaad xakamayso.

2.6.4 – Xawaaraha iyo Fogaanta Kaa Horayso

Waa inaad had iyo jeer awood u yeelatid inaad joogsato meel fog oo aad hore u arki karto. Ceeryaamada, roobka, ama xaalado kale ayaa laga yaabaa inay u baahdaan inaad hoos u dhigto si aad u awoodo inaad joogsato meel fog oo aad arki karto. Habeenkii, ma arki kartid meel fog oo leh adigoo isticmaalayo nalka hoose marka loo barbardhigo nalalka wayn. Marka ay tahay inaad isticmaashid laydhka hooseeya, qabooji gaariga.

2.6.5 – Xawaaraha iyo socodka Gaadiidka

Markaad ku dhex waddo taraafikada culus, xawaaraha ugu badbaadada badan waa xawaaraha baabuurta kale. Baabuurta isla jihada u xawaaraynaya uma badna inay midba midka kale ku dhaco. Gobolo badan, xadka xawaaruhu wuu ka hooseeyaa baabuurta xamuulka qaada iyo basaska marka loo eego baabuurta yar yar. Waxay ku kala duwanaa kartaa ilaa 15 mayl saacadiiba. Si taxadar leh u isticmaal markaad bedelanayso haadka ama aad marayso mid ka mid ah waddooyinkan. Ku wad xawaaraha taraafikada, haddii aad awooddo adigoo ku socon xawaare sharci darro ah ama aan badbaado lahayn. Ku dawo soco masaafe badbaado leh.

Sababta ugu weyn ee darawaladu u dhaafaan xadka xawaaruhu waa inay wakhtiga badbaadiyaan. Laakiin, qof kasta oo isku daya inuu ku xaxeeyo xawaare ka dheereeya xawaaraha taraafikada ma awoodi doono inuu waqti badan badbaadiyo. Khataraha ku lug leh maaha mid u qalma. Haddii aad ka dheereyso xawaaraha taraafikada kale, waa inaad sii wadato inaad dhaaftaanka baabuurada kale. Tani waxay kordhinaysaa fursada shilka, wayna ka daal badan tahay. Daalka ayaa kordhiya fursada shilka inuu dhaco. Daba socodka gaadiidka ayaa ka badbaado badan oo ka sahlana.

2.6.6 – Hoos u Dhaca Xawaaraha

Xawaaraha gaadhigaagu waxa uu ku kordhi hoos sababtoo ah cufisjiidadka awgeed. Hadaafkaaga ugu muhiimsan waa inaad doorato oo aad ilaaliso xawaaraha aan aad ugu dheerayn:

- Wadarta culeyska baabuurka iyo xamuulka.
- Dhererka dalcada.
- Saraynta dalcada.
- Marxalada wadada.
- Cimilada.

Haddii xadka xawaaraha la dhejiyo, ama ay jirto calaamad muujinaysa "Xawaaraha Badbaadada ugu badan," weligaa ha dhaafin xawaaraha la muujiyay. Sidoo kale, raadi oo dhegayso calaamadaha digniinta ee tilmaamaya dhererka iyo dhererka darajada. Waa inaad isticmaashaa saamaynta bareegga matoorka sida dariiqa ugu muhiimsan ee lagu xakameynayo xawaarahaaga hoos u dhaca. Saamaynta bareegga ee matoorka ayaa ah mid ugu saraysa marka uu udhowaado rpm-yada la xakameeyo oo gudbintu ay ku jirto geerarka hoose. Badbaadso bareega si aad u awoodo inaad qaboojiso ama aad u istaagto sida looga baahan yahay xaaladaha waddooyinka iyo gaadiidka. U rog gudbintaada marsho hoose ka hor inta aanad hoos u dhigin darajada oo isticmaal farsamooyinka saxda ah ee bareega. Fadlan si taxaddar leh u akhri qaybta ku saabsan sida si nabad ah loogu dhaadhaco hoos u dhaca dhaadheer ee "Baabuur ku wadista Buuraha".

2.6.7 – Goobaha Shaqada ee Waddooyinka

Gaadiidka oo xowli ku socda ayaa ah sababta koowaad ee dhaawaca iyo dhimashada ka dhacda goobaha shaqada ee waddooyinka. U fiirso xadadka xawliga ah ee la dhejiyay mar walba markaad ku soo dhowaanayso oo aad ku dhex waddo aagga shaqada. U fiirso saacada xawaarahaaga, hana u oggolaan in xawaarahaagu kor u kaco markaad dhex marayso qaybo dhaadheer oo dhismaha waddada ah. Iska yaree xawaarahaaga cimilada xun ama xaaladaha waddooyinka. Xawaarahaaga yaree xitaa marka shaqaaluhu u dhow yahay wadada.

Qayb-hoosaadyada 2.4, 2.5 iyo 2.6 Tijaabi aqoontaada

1. Intee in le'eg ayaa buuggu leeyahay waa inaad eegtaa?
2. Maxay yihiin labada shay ee ugu muhiimsan ee hore loo raadinayo?
3. Waa maxay habka ugu muhiimsan ee aad ku aragto dhinacyada iyo qaybta dambe ee gaarigaaga?
4. Waa maxay macnaha "xiriirka" marka laga hadlayo wadista badbaadada leh?
5. Xagee la dhigayaa noqodsiiyeyaasha marka lagu istaago wado wayn oo kala qaybsan?
6. Waa maxay saddexda shay ee uu ka kooban yahay masaafaha joogsiga?
7. Haddii aad laba jibaar aad ku socota, masaafahaaga joogsiga maku kordhismayaa labo ama afar jeer?
8. Taraakyada maran ayaa leh bareegga ugu fiican. Run mise been?
9. Waa maxay taayarada gaariga oo dhulka ka kaco ?
10. Waa maxay "barafka madow"?

Su'aalahan ayaa laga yaabaa inay ku jiraan imtixaanka. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 2.4, 2.5, iyo 2.6.

2.7 – MAARAYNTA BOOSKA

Si aad u noqoto darawal badbaado leh, waxaad u baahan tahay meel bannaan oo ku wareegsan gaadhigaaga oo dhan. Marka arrimuhu khaldamaan, meesha bannaan waxay ku siinaysaa wakhti aad ku fikirto oo aad tallaabo qaaddo.

Si aad meel bannaan u hesho marka ay wax qaldamaan, waxaad u baahan tahay inaad maareyso booska. Inkastoo tani run u tahay dhammaan darawallada, waxay aad muhiim ugu tahay baabuurta waaweyn. Waxay qaataan meel banaan waxayna u baahan yihiin meel banaan oo ay ku joogsan karaan oo ay ku leexan karaan.

2.7.1 – Meel bannaan oo kaa horaysa

Dhammaan meelaha bannaan ee ku wareegsan gaadhigaaga, waa aagga baabuurka ka horreeya -- meesha aad ku jirto --taas ayaa ugu muhiimsan.

Baahida loo qabo meel banaan oo kaa horaysa. Waxaad u baahan tahay meel banaan oo kaa horaysa haddii ay dhacdo inaad si lama filaan ah u istaagto. Sida ay sheegayaan wararka shilka, gaadiidka xamuulka ah iyo kuwa basaska ah ee inta badan ku kaca kuwa ka horeeya. Sababta ugu badan ayaa ah in si dhow loo dawa socdo. Xasuusnoow, haddii baabuurka kaa horreeya uu ka yar yahay kaaga, waxay u badan tahay inuu si dhaqso ah u istaagi karo. Waxaa laga yaabaa inaad shil gasho haddii aad si dhow u dawa socoto.

Intee in le'eg oo meel banaan ah ayaa idin dhaxayn karta? Intee in le'eg ayay tahay oo meel banaan ah ayaa la rabaa inay hortaada ahaato? Hal sharci oo wanaagsan ayaa sheegaya inaad u baahan tahay ugu yaraan hal ilbiriqsi gaari kasta oo dhererkiisa yahay 10 fuudh xawaarooyinka ka hooseeya 40 mayl saacadiiba. Xawaarooyinka badan, badbaadadaada awgeed waa inaad ku dartaa 1 ilbiriqsi. Tusaale ahaan, haddii aad wadato baabuur dhirirkiisa yahay 40 fuut ah, waa in aad 4 ilbiriqsi uga tagtaa inta u dhaxaysa adiga iyo baabuurka ka horreeya. Riig 60-fuudh ah, waxaad u baahan doontaa 6 sekan. In ka badan 40 mayl saacadiiba, waxaad u baahan doontaa 5 ilbiriqsi baabuur 40 talaabo ah iyo 7 sekan gaadhi 60 talaabo ah. Fiiri sawirka 2.12.

Si aad u ogaato banaanka ee aad haysato, sug ilaa gaadhiga ka horeeya uu kaga tago hadh wadada, calaamada laami, ama calaamad kale oo cad. Kadibna u tiri ilbiriqsiyo sidan oo kale ah: "kun-iyo-kow, kun-iyo-labo" iyo wixii la mid ah, ilaa aad ka gaarto isla goobta. La barbar dhig tirintaada qaanuunka hal ilbiriqsi tobankii fuudh oo dherer ah.

Haddii aad wadato baabuur dhererkiisa yahay 40 fuudh ah oo aad tiriso kaliya 2 ilbiriqsi, aad ayaad ugu dhowdahay. Wax yar dib u dhig oo mar kale tiri ilaa aad ka hesho 4 ilbiriqsi oo fogaan ah (ama 5 sekan, haddii aad ku socoto in ka badan 40 mayl saacadiiba). Ku celcelin yar ka dib, waxaad ogaan doontaa ilaa inta ay tahay inaad ka dambayso. Xusuusnow inaad ku darto 1 ilbiriqsi xawaaraha ka sarreeya 40 mayl saacadiiba. Sidoo kale xasuusnoow in marka wadadu ay simbiririxan tahay, aad u baahantahay meel banaan oo wayn oo aad ku istaagto.

2.7.2 – Meesha bannaan ee ka dambaysa

Ma joojin kartid kuwa kale inay si dhow kuu soo dawa socdaan. Laakiin waxaa jira waxyaabo aad samayn karto si aad uga dhigto mid ammaan ah.

Dhanka midig ku soco. Baabuurta culculus ayaa inta badan la daba socdaa marka ay la jaanqaadi waayaan xawaaraha taraafikada. Tani waxay badanaa dhacdaa markaad kor u socoto. Haddii rar culus uu xawaarahaaga yaraynayo, joog haadka midigta ah haddii aad awooddo. Markaad dalcada fuulayso, waa inaad dhaafin gaadhi kale oo gaabinaya ilaa aad si degdeg ah oo badbaado leh ugu dhaafi karto mooyee.

Si badbaado leh ula macaamilka Baabuurta ku dawa socota.

Baabuurka weyn, inta badan way adag tahay in la arko haddii gaadhigu gadaashaada kuugu dhow yahay iyo in kale. Waxa laga yaabaa in lagu daba socdo:

- **Marka aad si tartiib ah u safrayso.** Darawalada ku xaniban baabuurta aayarka socda ayaa inta badan si dhow u daba socda.
- **Cimilada xun.** Darawallo badan oo baabuur ayaa si dhow u daba socda baabuurta waaweyn marka ay cimiladu xun tahay, gaar ahaan marka ay adagtahay in la arko wadada kaa horeysa.

Haddii aad isku aragto in dabada lagu dabaa socdo, waa kuwan waxyaabo aad samayn karto si aad u yarayso fursadaha shilka:

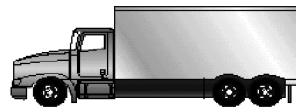
- **Ka fogow isbedelada degdega ah.** Haddii ay tahay inaad xawaaraha hoos u dhigto ama aad leexato, hore u dir baaqa, oo aad si tartiib tartiib ah u yarayso xawaaraha.
- **Kordhi masaafadaada aad daba socota.** Inaad meel banaysato waxay kaa caawin doontaa in aad iska ilaaliso in aad si lama filaan ah u samayso isbedel xawaare ama jiho. Waxa kale oo ay u fududaynaysaa daba inuu kugu soo ag wareego.
- **Ha xawaaraynin.** Waxaa badbaado badan in lagugu dabo socdo xawaare hoose marka loo eego xawaaraha sare.
- **iska ilaali been guurka.** Ha shidin nalkaaga dambe ama ha shidin nalalaka bareega. Raac tallooyinka kor lagu soo xusay.

Jaantuska 2.12

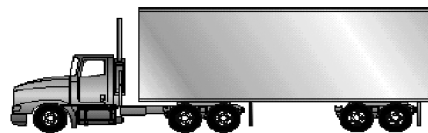
QAACIDADA BAABUURADA CULCULUS

Masaafada u dhaxaysa oo la cayimay

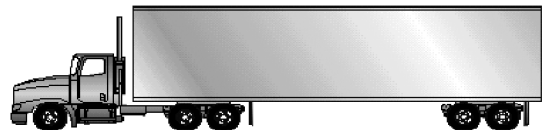
- 1 ilbiriqsi ayaa loo baahan yahay baabur kasta oo 10 fuudh dhererkiisa yahay marka xawaaraha uu ka hooseeyo 40 MPH (Mayl Saacadiiba)
- In ka badan 40 MPH (Mayl Saacadiiba) isticmaal isla qaacidada, ka dibna ku dar 1 ilbiriqsi xawaaraha dheeraadka ah

Taraag 40 fuudh ah (ka hooseeya 40 mayl Saacadiiba) = 4 ilbiriqsi

Taraag 50 fuudh ah (ka badan 40 mayl Saacadiiba) = 6 ilbiriqsi

Taraag 60 fuudh ah (ka hooseeya 40 mayl Saacadiiba) = 6 ilbiriqsi

2.7.3 – Meelaha banaan ee dhinacyada

Baabuurta Ganacsiga inta badan waa ballaadhan yihiin oo waxa ay qaataan inta badan haadka. Darawalada badbaadada leh ayaa isticmaala meelaha yar oo banaan ee ay haystaan. Waxa aad tan samayn kartaa adiga oo gaadhigaga ku haynaya barta haadkaaga, kana fogow in aad cid kale garab socoto.

Bartamaha Haadkaaga Ku Soco. Waxaad u baahan tahay inaad baabuurkaaga ku hayso haadkaaga si aad u ilaaliso badqabka labada dhinac. Haddi uu baabuurkaagu wayn yahay, waxa aad haysataa meel yar oo lagugu dhaafo.

Ku Safarka Geeska kuwa kale. Waxa jira laba khatarood oo ku jira garab socodka gaadiidka kale:

- Darawal kale ayaa laga yaabaa inuu si lama filaan ah u beddelo dariiqyada oo uu kuugu soo jeesto.
- Waxaa laga yaabaa inaad ku xannibanto markaad u baahato inaad bedelato haadka.

Raadso meel banaan oo aanad u dhawayn taraafikada kale. Marka gaadiidku badan yihiin, waxaa laga yaabaa inay adkaato in la helo meel bannaan. Haddii ay qasab tahay inaad u dhowaato baabuurta kale, isku day inaad inta suurtoogalka ah ay jirto meel bannaan oo u dhaxaysa adiga iyo iyaga. Sidoo kale, dib u dhac ama horay u soco si aad u hubiso in darawalka kale uu ku arki karo.

Dabaylaha xooggan. Dabaylaha xooggani waxay adkeeyaan inaad ku sii jirto haadkaaga. Dhibaataadu inta badan way uga sii daran tahay baabuurta fudud. Dhibaataadan waxay si gaar ah u xun tahay marka laga soo baxayo buundooyinka dhulka hoos mara. Haddii aad ka fogaan karto ha garab socon dadka kale marka dabaylaha isgoosyadu ay saamayn kugu yeelan karaan.

2.7.4 – Dusha sare ee Banaan

Ku dhaca walxaha sare waa khatar. Hubi inaad had iyo jeer dushaada sare banaan tahay.

Ha u qaadan in dhereryada ku dhejisan buundooyinka iyo meelaha sare ay sax yihiin. Dib-u-xadhigista ama baraf ayaa laga yaabaa inay hoos u dhigtay nadiifinta ilaa markii cabbirka meesha lagu dhejiyay. Culayska baabuurka xamuulku wuxuu beddelaa dhererkiisa. Baabuurka maran ayaa ka dheer kan raran. Waxa aad ka heshay buundada hoosteeda markii baabuurka rarnaa waxa laga yaabaa inaanay ahayn waxaad samayn karto markaad madhan tahay.

Haddii aad ka shakisan tahay inaad haysato meel ammaan ah oo aad kaga gudbi karto, si tartiib ah u soco. Haddii aadan hubin inaad mari karto, qaad waddo kale.

Digniinahana waxaa badanaa lagu dhejiyaa buundooyinka hoose ama marinnada hoose, laakiin mararka qaarkood sidaas ma'ahan.

Wadooyinka qaar waxay sababi karaan in baabuurku gees u leexdo. Waxaa jiri kara dhibaato nadiifinta walxaha hareeraha wadada, sida calamadaha, geedaha, ama garabyada buundada. Meesha ay tani dhibaato tahay, u leexo in yar oo u dhaw bartamaha wadada.

Kahor intaadan dib ugu soo laaban aag, bax oo iska hubi walxaha is-dul-saaran sida geedaha, laamaha, ama fiilooyinka korantada. Way fududahay inaad seegto araggooda intaad reefiska ku socota. (Sidoo kale hubi khataraha kale isku markaas.)

2.7.5 – Booska Hoose

Darawallo badan ayaa illoobay meesha bannaan ee baabuurtooda hoosteeda ah. Meeshaas waxay noqon kartaa mid aad u yar marka baabuurka si weyn loo raro. Tani waxay inta badan dhibaato ku tahay waddooyinka qardajeexa ah iyo kuwa aan laamiga ahayn. Biyo-mareennada ee hareeraha waddooyinka waxay sababi karaan in cidhifyada baabuurta qaarkood ay jiidaan. Si taxaddar leh uga gudub hogaga noocaas ah.

Jidadka tareenada waxay ku dhegi karaan dhowr inji, waxayna sababi karaan dhibaatooyin. Tani waa dhibaato gaar ahaan marka la jiidayo tareelada dhulka ku dhagan iyo halka dusha sare ee hareeraha waddooyinka ay ka dhammaadaan. Ha qaadan khatarta ah inaad meel ku xannibanto.

2.7.6 – Booska Leexashada

Baaxadda ku wareegsan baabuurka xamuulka ama baska ayaa markooda muhiim ah. Sababtoo ah leexasho wayn iyo lugaha baabuurka oo jidka ka baxo, baabuurta waaweyn waxay ku dhici karaan baabuurta kale ama walxaha marka ay leexanayaan..

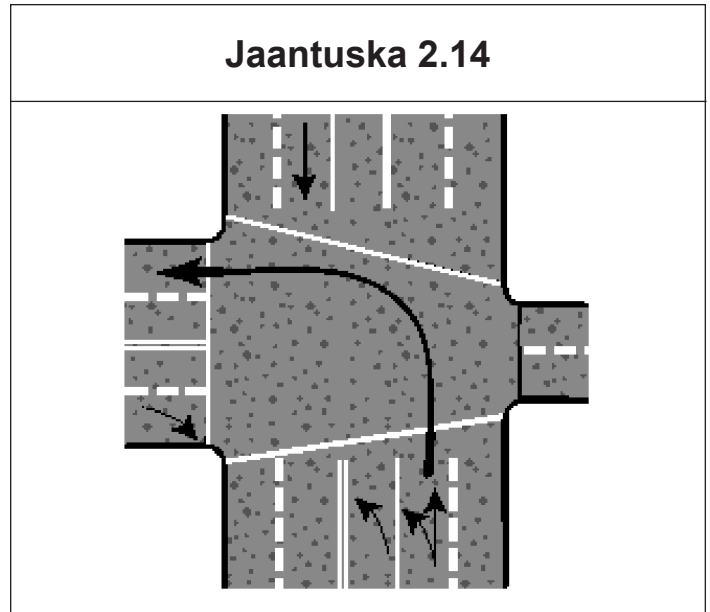
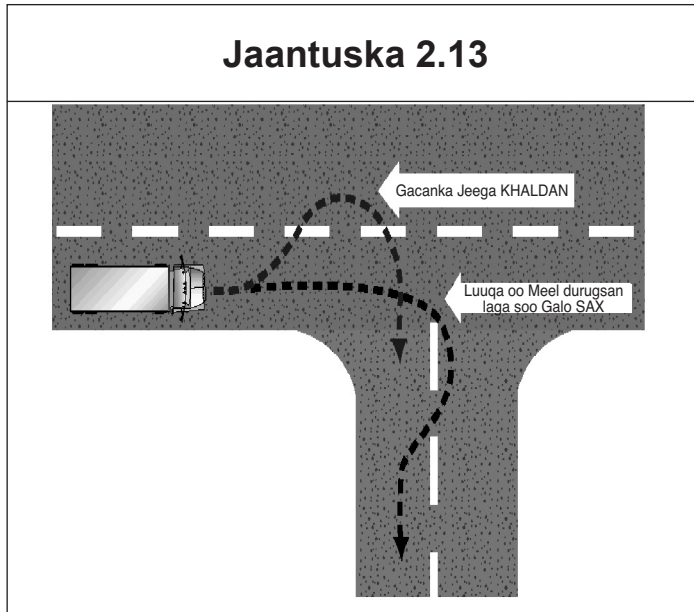
Midig u Leexashada. Waa kuwan xeerar kaa caawinaya ka hortagga shilalka u leexashada dhanka midig:

- Si tartiib ah u leexo si aad naftaada iyo dadka kaleba siiso wakhti dheeraad ah si aad uga fogaato dhibaatooyinka.
- Haddii aad wadato gaadhi weyn ama bas aan u leexan karin dhanka saxda ah isagoon oo aan gelin haad kale, meel fog kasoo leexo si aad u dhamaystirto leexashada. Gadaasha dambe ee gaadhigaaga u dhawee cidhifka wadada. Tani waxay ka joojin doontaa darawalada kale inay kaa dhaafaan dhanka midigta.
- Dhanka bidix aad ha ugu leexan markaad bilawdo leexashada. Darawalka ku dawa socda ayaa laga yaabaa inuu u maleeyo inaad bidix u leexanayso oo isku dayo inuu kaa dhaafo dhaafo midig. Waxa laga yaabaa inaad ku shil gasho gaadhiga kale markaad dhammaystirayso leexashadaada.

- Haddii ay qasab tahay inaad u gudubto haadka soo socda si aad u leexiso, ka fiirso baabuurta kugu soo socda. Sii meel ay maraan ama ay ku joogsadaan. Si kastaba ha ahaatee, ha uga bixin iyaga, sababtoo ah waxaa laga yaabaa inaad wax ku dhufato qof gadaashaada taagan. Fiiri Jaantusyada 2.13.

Bidix u leexashada. U leexashada dhanka bidix, hubi inaad kala barto isgoyska ka hor inta aadan bilaabin u leexashada dhanka bidix. Haddii aad si dhakhso ah u leexato, dhinaca bidix ee gaadhigaagu waxa laga yaabaa inuu ku dhaco baabuur kale sababtoo ah qaybta dambe oo baabuurka oo leexato.

Haddii ay jiraan laba haad oo leexasho leh, mar walba qaado haadka leexashada. Ha ka bilaabin haadka gudaha sababtoo ah waxaa laga yaabaa inaad u leexato dhanka midig si aad ugu leexato. Darawaliinta dhanka bidixda ayaa si fudud loo arki karaa. Fiiri Jaantusyada 2.14.

Isgoosyada Wadooyinka. Isgoosyada waddooyinka casriga ah ayaa laga dhisayey guud ahaan Mareykanka tan iyo horraantii 1990-meeyadii iyo guud ahaan Pennsylvania tan iyo 2005.

Isgoosyada wareegyada ayaa la xaqiijiyay inay aad uga ammaan badan yihiin uguna hufan yihiin isgoosyada dhaqanka, iyo sidoo kale, noocyada kale ee isgoosyada kala wareega ah.

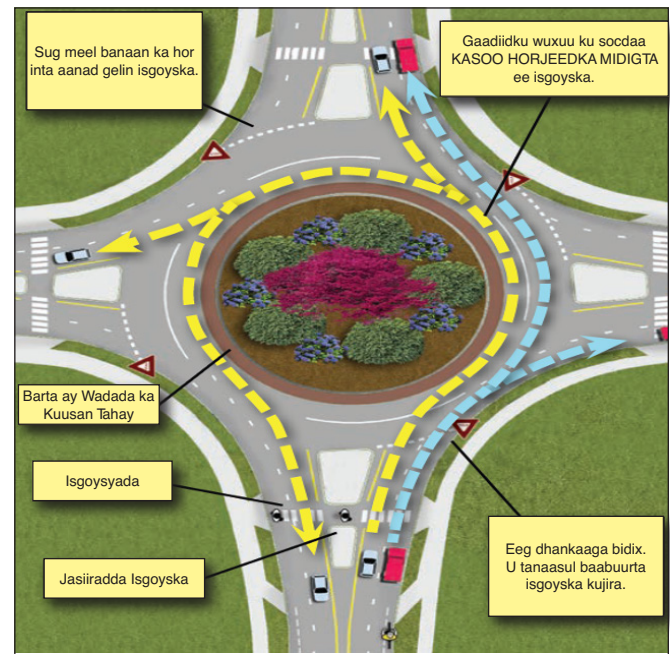
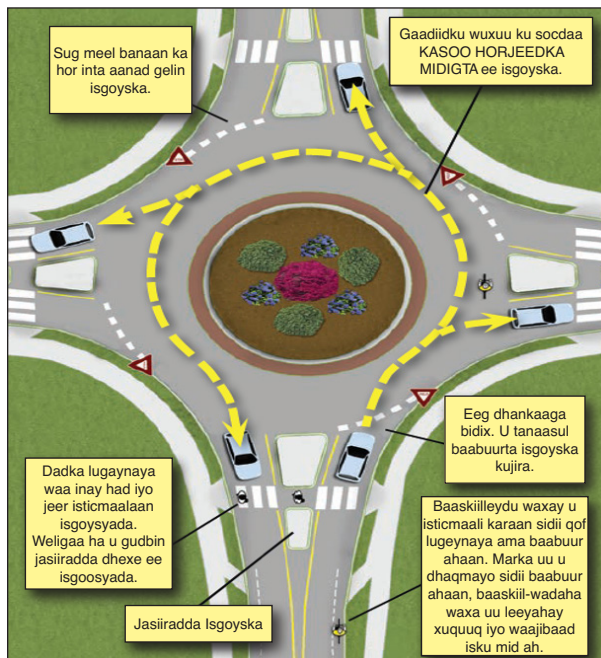
Qodobbada muhiimka ah ee lagu maro isgoosyada:

- U tanaasul dadka lugaynaya.
 - U tanaasul baabuurta wadada soo galayaan. Gaadiidka wareegaya ayaa xaq u leh dariiqa.
 - Haddii loo baahdo, tanaasul ilaa laga helayo aad ka helayso boos kugu filan taraafikada.
 - U wad si tartiib ah oo ka soo horjeeda dhanka midig si aad uga fogaato rogrogasho ama miisaanka oo wareego.
 - Taraaga waa inuu ku sii nagaadaa waddada wareegta.
 - Taayirada tareelaha waa in ay raacaan barta wadda ay ka kuusan tahay sida loogu baahdo.
 - Gebiyada taraaga waxa kale oo laga yaabaa inay yaalliin cidhifyada dibadda ee jidka wareegaya iyo/ama marinnada laga soo galo.
 - Meelaha qaar baabuurta waaweyn iyo kuwa waaweynba waxay u baahan karaan inay ku wareegaan hareeraha wareega si ay u sameeyaan leexashada saxda ah ee la rabo.
- Isgoosyadan waa in lagu samayn karo dhaqdhaqaaqa loo baahan yahay.

Isgoosyada waddooyinka haadadka badan ayaa si naadir ah loogu talagalay in baabuurta waaweyn isku mar soo galaan. Sidaa darteed, baabuurta waxay caadi ahaan u baahan yihiin inay isticmaalaan labada haad ee ku dhex jira jidka wareegga iyo waxa kale oo laga yaabaa inay u baahdaan inay isticmaalaan labada haad ee gelitaanka iyo ka bixista.

Macluumaad Dheeraad ah oo Ku saabsan Isgoosyada:

- <https://www.penndot.gov/ProjectAndPrograms/RoadDesignEnvironment/RoadDesign/Pages/Roundabouts.aspx>
- <https://safety.fhwa.dot.gov/intersection/innovative/roundabouts/>
- Daabacaada 578 - Isgoosyada Halka Haad Ah, Macluumaadka Guud iyo Talooiyinka Wadista ee Gaadiidleyda
- Daabacaada 579 – Isgoosyada, Xogta Guud ee Baaskiilka iyo Dadka Lugeynaya
- Daabacaada 580 – Isgoosyada Haadadka Badan, Macluumaadka Guud iyo Talooiyinka Wadista Gaadiidka

2.7.7 – Booska loo baahan yahay in laga gudbo ama laga galo gaadiidka

Ka digtoonow cabbirka iyo miisaanka gaadhigaaga marka aad gudbayso ama galayso taraafikada. Waa kuwan waxyaabo muhiim ah oo u baahan in maskaxda lagu hayo:

- Sheelaraynta gaabiska ah awgeed iyo booska ay baabuurta waaweyni u baahan yihiin, waxa laga yaabaa inaad u baahato boos aad uga weyn si aad u gasho taraafikada Sug boos weyn ee tarafiggu si aad jidka usoo gasho.
- Sheelaraynta way ku kala duwan tahay culayska. U ogolow boos dheeraad ah haddii gaarigaagu si culus u raran yahay.
- Kahor intaadan bilaabin ka wareegashada wadada, iska hubi inaad kasoo wareegan karto ka hor inta aysan taraafiggu ku soo gaarin.

2.8 – ARAGGA KHATARTA

2.8.1 – Muhiimadda Aragga Khatarta

Waa maxay Khatartu? Khatartu waa xaalad kasta oo keenta in safarkeennu noqdo mid aan badbaado lahayn. Xaalad waddo ama isticmaalaha kale ee wadada (darawal, baaskiil wade, lugeeye) oo ah halis suurtagal ah waxay noqon kartaa khatar. Tusaale ahaan, baabuur kaa horreeyaa waxa uu u socdaa dhinaca jidka looga baxo, laakiin nalalkooda bareega ayaa shidmaya iyagoo si adag u bilaawaya inay bareega qabtaan. Tani waxay la macno noqon kartaa in dareewalku aanu hubin in uu qaado wadada ku ridayso jidka ka baxaan. Waxaa laga yaabaa inay si lama filaan ah ugu soo laabtaan wadada weyn. Baabuurkani waa khatar. Haddii darawalka baabuurka uu ku hor gooyo, hadda ma aha khatar kaliya; waa xaalad degdeg ah.

Aragga Khatarta waxay kuu ogolaanaysaa inaad u diyaargarowdo. Waxaad heli doontaa wakhti dheeraad ah oo aad wax ku qabato haddii aad aragto khataro ka hor inta aanay noqon xaalad degdeg ah. Tusaalaha kore, waxaa laga yaabaa inaad beddesho haad ama aad xawaaraha hoos u dhigto si aad uga hortagto shil haddii baabuurka uu si lama filaan ah kuugu hor gooyo. Aragtida khatartan waxay ku siinaysaa waqti aad ku hubiso Aaladdaada Kormeerka mTraffic / Muraayadda oo dir baaqa beddelashada haadka. In la diyaar garoowo waxay yaraynaysaa khatarta. Darawalkii aan arkin khatarta ilaa uu baabuurka gaabinayay uu wadada weyn ee hortooda ah soo galo wuxuu ku qasbanaan doonaan in uu sameeyo wax aad u lama filaan ah. Bareegga degdega ah ama isbeddelka haadka degdega ah ayaa aad ugu dhow inuu keeno shil.

Barashada in la arko Khatarta. Inta badan waxaa jira tilmaamo kaa caawin doona inaad aragto khataraha. Inta badan oo aad baabuur wadid, si fiican ayaad u baran kartaa inaad aragto khataraha. Qaybtani waxay ka hadlaysaa khataraha ay tahay inaad ka digtoonaato.

2.8.2 – Waddooyinka Khatar ah

Gaariga qabooji oo aad uga taxaddar haddii aad aragto mid ka mid ah khataraha soo socda:

- **Goobaha Shaqada.** Marka dadku ay ka shaqeynayaan wadada, waa khatar. Waxaa jiri kara haad dhuuban, leexasho fiican, ama wadooyin aan sinnayn. Darawalada kale ayaa inta badan mashquulsan oo si aan badbaado lahayn u wada baabuurada. Shaqaalaha iyo baabuurta dhismaha ayaa laga yaabaa inay jidka soo galaan. Si tartiib ah oo taxadar leh u wado agagaarka goobaha shaqada. Isticmaal israacyada afar-geeska ah ama nalalka bareega si aad ugu digto darawalada kaa dambeeya. Sharci ahaan, waa inaad shid nalalka hore. Ganaaxyada waa la kordhiyey xadgudubyada aagagga shaqada!
- **Dejinta.** Mararka qaarkood laamigu wuxuu si ba'an u dhacaa meel u dhow cidhifka wadada. Ku waditaanka baabuurka meel u dhow geeska waxay baabuurka u leexin karaa dhinaca wadada. Tani waxay sababi kartaa in dusha sare ee gaarigaagu uu ku dhaco walxaha wadada dhinaceeda ah (calaamadaha, geedaha). Sidoo kale, way kugu adkaan kartaa in isteerinka la hayo marka geesaha wadada la marayo, oo aad ka baxayso wadada, ama aad ku soo laabanayso.
- **Alaabooyin shisheeye.** Waxyaabaha kusoo dhaco wadada waxay noqon karaan khataro. Waxay khatar ku noqon karaan taayirradaada iyo digsigga giraangirahaaga. Waxay dhaawici karaan baalooyinka korontada iyo bareegga. Waxay gali taayirada dhaxdooda waxayna sababi karaan dhaawac daran. Caqabadaha qaarkood oo u muuqda kuwo aan waxyeello lahayn waxay noqon karaan kuwo aad khatar u ah. Tusaale ahaan, kartoonada ayaa laga yaabaa inay madhan yihiin, laakiin waxa kale oo laga yaabaa inay ku jiraan qaar adag ama walxo culus oo waxyeello geysan kara. Waxa la mid ah joon loolararka warqadaha iyo dharka. Waa muhiim inaad ka digtoonaato dhamaan shay kasta, si aad u arki karto goor hore oo aad uga fogaato iyaga adoon samaynin dhaqdhaqaaq degdeg ah oo aan badbaado lahayn.
- **Soo gelida/Ka bixida Jidadka Wayn.** Jidka wayn iy jidadka laga leexdo waxay si gaar ah khatar ugu yihiin Baabuurta Ganacsiga. Meelaha laga soo galo iyo meelaha looga baxo jidadka badanaa waxay leeyihiin calaamado xawaaraha xaddidan oo lagu dhajiyay. Xasuusnoow, xawaarayaashani waxay badbaado u noqon karaan baabuurta, laakiin waxaa laga yaabaa inaanay ammaan u ahayn baabuurta waaweyn ama kuwa aadka loo raro. Meelaha laga baxo oo dagaandaga ah oo leexda isla markaas waxay noqon kartaa khatar gaar ah. Hoos u dagaandaga waxay adkeynaysaa in xawaaraha la dhimo. Bareegga iyo leexashada isku maka ahr waxay noqon kartaa dhaqan khatar ah. Hubi inaad si tartiib tartiib ah u socoto ka hor intaadan fuulin qaybta qalooca ee meelaha wadada looga baxo ama laga soo galo.

2.8.3 – Darawalada Khatarta Ah

Si aad naftaada iyo dadka kaleba u ilaaliso, waa inaad ogaataa marka darawaliinta kale ay samayn karaan wax khatar ah. Tilmaamaha qaar ee khatarta noocan ah ayaa looga hadlay hoos:

- **Aragti la Xannibay.** Dadka aan arki karin kuwa kale waa halis aad khatar u ah. Ka digtoonow darawallada aragtooda xanniban yahay. Caasiyada, gawaarida rarka/xaamuulka, iyo baabuurta daaqaadooda dambe laga xannibay waa tusaale. Gawaarida kirada waa in si taxadar leh loo ilaaliyo. Darawaladooda ayaa inta badan aan la qabsan aragtida xaddidan ee ay ka qabaan dhinacyada iyo gadaasha baabuurka. Xilliga jiilaalka, baabuurta leh dhaxan, baraf daboolan, ama daaqaadaha barafku daboolen waa khatar.
- Baabuurtu waxa laga yaabaa inay qayb ahaan qarsamaan isgoysyada ama luuqyada. Haddii aad arki karto oo keliya xagga danbe ama cidhifka hore ee gaadhiga laakiin aanad arki karin darawalka, markaa kuma arki karaan. Digtoonow sababtoo ah waxaa laga yaabaa inay dib uga noqdaan ama ay soo galaan haadkaaga. Had iyo jeer u diyaar garow inaad joogsato.
- **Gaadiidka xamuulka qaada waxay soo bandhigi karaan khatar.** Xirmooyinka ama albaabada baabuurta ayaa inta badan xanniba aragtida darawalka. Darawalada caasiyada, baabuurta boostada, iyo gaadiidka maxaliga ah ayaa inta badan way degdegaan waxaana laga yaabaa inay si lama filaan ah uga soo baxaan baabuurkooda ama ay ku kaxeeyaan baabuurkooda jidka taraafigga.
 - **Baabuurta baarkinka kujiro waxay noqon kartaa khataro,** gaar ahaan marka dadku bilaabaan inay kasoo baxaan. Ama, waxa laga yaabaa inay si lama filaan ah u kiciyaan oo dhankaaga u kaxeeyaan. U fiirso dhaqdhaqaaqa gudaha baabuurka ama dhaqdhaqaaqa baabuurka taas oo muujinaysa in dad ay gudaha ku jiraan. U fiirso nalalka bareega ama nalalka kaydka ah, qiiga, iyo calaamado kale oo uu darawalku ee tusaya inuu darawalka dhaqaaqi rabo.
 - **Ka taxaddar baska joogsaday.** Rakaabku waxa laga yaabaa inay ka gudbaan baska hortiisa ama gadaashiisa, oo inta badan kuma arki karaan.
 - **Mootooyinka iyo feesbooyinka waxay noqon karaan khataro iman kara,** maxaa yeelay way adkaan kartaa in la arko ama si sahlan loo eego. U diyaar garow wadayaasha mootada.
 - **Dadka lugaynaya iyo Baaskiilada sidoo kale waxay noqon karaan khataro.** Dadka lugeynaya, kuwa ordaya, iyo baaskiil wadayaasha ayaa laga yaabaa inay wadada ku jiraan dhabarkooda ku jeedo taraafikada, sidaas darteed kuma ku arki karin. Mararka qaarkood waxay xiran yihiin sameecadaha dhegaha, sidaas darteed kuma maqli karaan. Tani waxay noqon kartaa khatar. Maalmaha roobka da'o, dadka lugeynaya waxaa laga yaabaa inaysan ku arkin sababo la xiriiira koofiyadaha ama dalladaha. Waxaa laga yaabaa inay ku degdegayaan inay ka cararaan roobka oo laga yaabo inayna iska fiirsan gaadiidka. Marka ay ku arkaan, marna nabad ma aha in qof lugaynaya loo gacan haadiyo wakhti kasta iyo gaar ahaan meelaha aan calaamadda lahayn ama meelaha wadada laga jaro.

Waa kuwan qodobbo aad ku xasuusan karto ee ku saabsan baaskiilayda ee aad kua kulmi karto waddada:

1. Markaad u dhowdahay ama aad dhaafayso baaskiilka, xawaaraha yaree.

2. Kahor intaadan gudbin, waa inaad marka hore go'aansatid inaad ka wareegi karto baaskiil-wadaha. Hubi inaad iska hubiso gaadiidka soo socda. Markaad gudbayso, **waa inaad ogolaataa ugu yaraan afar fuudh** inta u dhaxaysa gaadhigaaga iyo baaskiilka si aad si badbaado leh ugu gudubto. Haddii loo baahdo iyo haddii aad si badbaado leh u samayn karto, waxaa lagu oggol yahay inaad ka gudubto xariiqda jaalaha ah ee labanlaaban si aad u ilaaliso afarta fuudh ee u dhexeeya gaarigaaga iyo baaskiilka.
 3. Inaad bidix u leexanayso mooyaane, baaskiilayda ku socda xawaaraha ka hooseeya baabuurada dhaafaya waa in ay u socdaan dhanka midig ee wadada waana in ay u socdaan jihada ay u socdaan taraafikada inteeda kale. Si kastaba ha ahaatee, shardigan waa laga dhaafay waddooyinka leh halka haad oo jiho kasta ah.
 4. Marka uu jiro hal haad oo kaliya, baaskiil wadayaasha waxay isticmaali karaan qayb kasta oo ka mid ah haadka si ay uga fogaadaan khataraha wadada, oo ay ku jirto ka fogaanshaha badbaadsan ee baabuurta taagan iyo kuwa baarkinka kujira.
 5. Darawalayaashu ma gali karaan dariiqa baaskiil wadaha kaas oo si toos ah u fuulaya wado ama garab socda.
 6. Kadib marka aad ka gudubto baaskiil wadaha, hoos u dhigin xawaaraha hana u istaagin si degdeg ah. Joogsiga degdega ah wuxuu u horseedi karaa baaskiil wadaha inuu ku dhaco gaarigaaga
 7. Ma qasbi kartid baaskiil wadaha inuu wadada ka baxo. Haddii aad sidaas sameyso, waxaa laga yaabaa in lagugu soo oogo dembi.
 8. Baaskiilayda waxaa loo tixgaliyaa inay yihiin wadayaasha baabuurta oo kale waxaana laga filayaa inay adeecaan dhamaan sharciyada wadooyinka; si kastaba ha ahaatee, waxaa laga yaabaa in ay ku socdaan wax ka yar xawaaraha ugu yar ee la dhajiyay mana laga yaabaa in loo tixraaco xannibaadda gaadiidka. Baaskiilayda waxaa laga yaabaa inay ku socdaan garabka, laakiin loogama baahna inay sidaas sameeyaan.
 9. Ha yeerin hoonkaaga meel u dhow wadayaasha baaskiillada, ilaa ay tahay inaad sidaa samayso si aad isaga ilaaliso shil.
- **Mashquuliyayaasha.** Dadka mashquulsan waa khatar. U fiirso meesha ay eegayaan. Haddii ay meel kale ka eegayaan, kuma arki karaan. Laakin ka digtoonow xataa marka ay ku eegayaan. Waxa laga yaabaa inay rumaystaan inay xaq u leeyihiin inay jidka maraan.
 - **Caruurta.** Caruurta waxay u muuqdaan inay si dhakhso ah u dhaqmaan iyagoon hubin taraafikada. Caruurta midba midka kale la ciyaaraya waxaa laga yaabaa in aysan fiirin taraafikada waana khatar halis ah.
 - **Hadallayaalka.** Darawalada ama dadka lugaynaya ee wada hadlaya waxa laga yaabaa inaanay si fiican uga fiirsan gaadiidka.
 - **Shaqaalaha.** Dadka ka shaqeeya laamiga ama agtooda waa calaamad khatar ah. Shaqadu waxay ku abuurtaa mashquul wadayaasha kale waxaana laga yaabaa in shaqaalaha laftoodu aanay ku arkin.
 - **Baabuurta Jalaatada.** Qofka iibinaya jalaatada waa tilmaan khatar ah. Caruurta waxaa laga yaabaa kuu dhow yihiin oo aanay ku arkin.
 - **Baabuurta Ciladaysan.** Dareewalada beddelanaya taayirka ama hagaajinta matoor inta badan ma fiirsadaan khatarta ay taraafikada waddooyinku iyaga ku tahay. Inta badan waa taxadar la'aan. Taayirada giriiga saaran ama koofane furan loo qaaday waa astaan khatar ah.
 - **Shilalka.** Shilalka ayaa si gaar ah khatar u ah Dadka shilka galay waxaa laga yaabaa in aysan raadin taraafikada. Darawalada gudbaya waxay u muuqdaan inay eegaan shilka. Dadku inta badan waxay ku ordaan wadada iyagoon eegin. Baabuurta way yarayn karaan ama u istaagi karaan si lama filaan ah.
 - **Dukaamaysatada.** Dadka jooga iyo agagaarkeeda goobaha wax laga dukaameysto inta badan ma daawadaan taraafikada sababtoo ah waxay raadinayaan bakhaar ama fiirinayaan daaqadaha dukaanka.
 - **Darawalada wareersan.** Darawalada wareersan ayaa inta badan si lama filaan ah u beddela jihada ama waxay istaagaan digniin la'aan. Jahwareerku waa wax caadi ah wadooyinka waawayn ama meelaha leexda iyo isgoysyada waaweyn. Dalxiisayaasha aan aqoon aagga waxay noqon karaan kuwo aad khatar u ah. Tilmaamaha dalxiisayaasha waxaa ka mid ah shandadaha baabuurka iyo taarikada ka baxsan gobolka. Ficilada lama filaan ah (istaaga bartanka wadada, beddelidda haadka sabab la'aan, nalalka fareejooyinka oo si lama filaan ah u daaran) ayaa tilmaan u ah jaahwareerka. Laba-labaynta waa tilmaan kale, oo ay ku jiraan baabuurka oo si tartiib ah loo wado, isticmaalka bareega, ama joogsiga bartamaha isgoyska. Waxa kale oo laga yaabaa inaad aragto darawallo eegaya calaamadaha waddooyinka, maabka, iyo nambarada guriga. Darawaladan ayaa laga yaabaa in aanay ku arkin.
 - **Darawalada aayarka socda.** Darawaliinta ku guuldareysta inay xawliga caadiga ah ilaaliyaan waa khatar. Inaad hore u aragto baabuurta sida tartiibta ah u socota waxay ka hortagi kartaa shil. Baabuurta qaar, dabcigooda, waa kuwo gaabis ah, araggooduna waa calaamad khatar ah (mootada, mishiinnada beeraha, mishiinnada dhismaha, cagafyada, baabuurta fardaha iwm.). Qaar kuwan ka mid ah waxay yeelan doonaan calaamad "baabuurka tartiibka u socda" si ay kuugu digaan. Kani waa saddex xagal cas oo leh xarun liimi ah. U fiirso.
 - **Dareewalada ku baaqaya leexashada waxay noqon karaan khatar.** Darawalada ku baaqaya leexashada ayaa laga yaabaa inay ka gaabiyaan in ka badan intii la filayay ama ay joogsadaan. Haddii ay si adag ugu leexanayaan luuq ama waddo baabuur, waxa laga yaabaa inay si tartiib ah u socdaan. Haddii dadka lugeynaya ama baabuurta kale ay xannibaan, waxaa laga yaabaa inay ku istaagaan waddada. Baabuurta bidix u leexanaysa waxa laga yaabaa inay ka joogsadaan baabuurta soo socota.

- **Darawalada degdegaya.** Darawalada ayaa laga yaabaa inay dareemaan in gaariga xaamuulka uu ka hor istaagayo inay gaaraan meesha ay waqtigii loogu talagalay. Dareewalada noocaan ah waxaa laga yaabaa inay ku dhaafaan iyada oo aan jirin masaafada badbaado leh ee taraafikada ku soo socda, iyagoo jaraya meel aad ugu dhow hortaada. Darawalada soo galaya wadada ayaa laga yaabaa inay kugu hor gooyaan si ay uga fogaadaan inay ku xannibmaan gadaashaada, taasoo kugu keenayso inaad bareega qabato. Ka digtoonow tan oo u fiirso darawalada degdegaya.
- **Darawaliinta Aan Garashadooda Joogin.** Darawalada hurda, khamro badan soo cabay, isticmaalaya daroogooyin, ama kuwa buka waa khatar.

Tilmaamaha qaar ee lagu garto darawalladan waa:

- Haad beddelasho badan ama dhinac u socosha badan.
- Ka tagista wadada (taayirrada midig oo garabka ku soo dhaca, ama ku dhaca cidhifka).
- Istaagida wakhtiga khaldan (ku istaaga nalka cagaaran, ama sugitaanka wakhti aad u dheer goobta joogsiga).
- Daaqadda oo furan iyadoo cimilada qabow yihiin.
- Xawaaraynta ama qaboojinta gaariga si lama filaan ah, aad u dheeraynta ama aad u gaabinta.

Ka digtoonow darawaliinta sakhaansan iyo darawallada hurda habeenka saqda dhexe.

- **Dhaqdhaqaaqa Jirka ee Darawalka oo tilmaan ahaan loo isticmaalo.** Darawaliintu waxay eegaan jihada ay u leexan rabaan. Waxaa laga yaabaa inaad mararka qaarkood ka hesho tilmaan madaxa darawalka iyo dhaqdhaqaaqa jirka oo ah in darawalku uu leexan rabo, inkasta oo calaamadaha leexashadu aanay shidanayn. Dareewalada oo eegaya garbahooda ayaa laga yaabaa inay macnaheedu tahay inay haadka beddelan rabaan. Tilmaamahan waxaa si fudud loogu arkaa wadayaasha mootada iyo baaskiil wadayaasha. Daawo isticmaalayaasha wadooyinka oo isku day inaad sheegto inay samayn karaan wax khatar ah iyo in kale.
- **Khilaafaadka.** Waxaad ku jirtaa isku dhac markaad tahay inaad beddesho xawaaraha iyo/ama jihada si aad uga fogaato inaad qof ku dhacdo. Iska horimaadyadu waxay ka dhacaan isgoysyada ay baabuurta ku kulmaan, marka la iska hor yimaado (sida luuqyada jidka laga soo galo) iyo meelaha loo baahan yahay isbeddelka haadka (sida dhammaadka haadka, oo ku khasbaya in loo dhaqaaqo haad kale oo taraafig ah). Xaaladaha kale waxaa ka mid ah socodka gaabiska ah ama istaaga gaadiidka ee haadka taraafigga, iyo goobaha shilalka. Iska ilaali darawalada kale ee isku dhaca sababtoo ah waxay kugu yihiin khatar. Marka ay ka fal-celiyaan isku dhacan, waxa laga yaabaa inay sameeyaan waxyaabo isku dhaca kusoo gelin kara.

2.8.4 – Had iyo jeer qorshe yeelo

Waa inaad had iyo jeer raadisaa khataraha. Sii wad inaad barato si aad u aragto khataraha wadada. Si kastaba ha ahaatee, ha iloobin sababta aad u raadinayso khataraha - waxay isu rogi karaan xaalado degdeg ah. Waxaad raadisaa khataraha si aad waqti ugu hesho qorshe aad uga baxsato xaalad kasta oo degdeg ah. Markaad aragto khatar, ka fikir xaaladaha degdega ah ee ka dhalan kara oo garo waxaad samayn lahayd. Had iyo jeer u diyaargarow inaad qaado tallaabo ku saleysan qorshayaashaada. Sidan, waxaad noqon doontaa darawal diyaarsan, difaac ah kaas oo hagaajin doona badbaadada iyo sidoo kale badbaadada dhammaan isticmaaleyaasha wadooyinka.

Qayb-hoosaadyada 2.7 iyo 2.8

Tijaabi aqoontaada

1. Sidee ku ogaataa inta ilbiriqsi ee soo ee masaafada daba socodka aad haysato?
2. Haddii aad wadato gaadhi 30 fuudh ah oo ku socda 55 mayl saacadiiba, immisa ilbiriqsi ee masaafada daba socodka socota ayaad ogolaan kartaa?
3. Waa inaad yaraysaa masaafada daba socodka haddii qof si dhow kuu daba socdo. Run mise been?
4. Haddii aad u leexato bidixda ka hor intaadan midig u leexan, darawal kale ayaa laga yaabaa inuu isku dayo inuu kaa dhaaf dhanka midigta. Run mise been?
5. Waa maxay khatartu?
6. Maxaad u samaysaa qorshayaal degdeg ah markaad aragto khatar?

Su'aalahan ayaa laga yaabaa inay ku jiraan imtixaanka. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 2.7 iyo 2.8

2.9 – WADISTA BAABUURKA ADIGOO MASHQULSAN

Mashquulinta darawalku waa wax kasta oo dareenkaaga ka saaraya wadista baabuurka. Mar kasta oo aad baabuur wadato oo dareenkaaga oo buuxda aanu saarnayn hawsha wadista, waxaad khatar gelinaysaa naftaada, rakaabka, gaadiidka kale iyo dadka lugaynaya. Wadista adigoo mashquulsan waxay sababi kartaa shilal, taasoo keenta dhaawac, dhimasho ama burbur hantiyeed.

Hawlaha baabuurka dhexdiisa ee dareenkaaga jeedin kara waxaa ka mid ah: la hadalka rakaabka; hagaajinta raadiyaha, CD-ga ama kontaroolada cimilada; cunista, cabbitaanka ama cabida sigaarka; akhrinta khariidada ama suugaan kale; wax soo dhacay oo soo qaadayso; ku hadalka taleefanka gacanta ama raadiyaha CB; akhrinta ama dirida fariimaha gaaban; isticmaalka nooc kasta oo qalabka diiwaangeliya macluumaadka ku saabsan habdhaqankaaga wadista ama qalabka elektarooniga ah (sida hababka dhax-marida, raadiyaha yar, kaaliyaha dhijitaalka ah ee shakhsi ahaaneed, kombiyuutarada, iwm.); qarowga ama lagu mashquulo waxyaabo kale oo maskaxeed; iyo kuwo kale oo badan.

Waxqabadyada suurtagalka ah ee ka dhici kara meel ka baxsan gaadiidka socda: taraafikada dibadda, baabuurta ama dadka lugeynaya; dhacdooyinka dibadda sida booliisku qof jiitaan ama goob shil; iftiinka qorraxdu /qorrax dhacaysa; walxaha wadada dhexdeeda; dhismaha waddooyinka; akhrinta boodhadhka ama xayaysiisyada kale ee waddooyinka; iyo qaar kale oo badan.

2.9.1 – Dhibaatada Shilalka ee ka dhalata Wadista Baabuurka Adigoo Mashquulsan

Daraasaadka Sababaha Shilalka Baabuurta Ganacsiga (LTCCS) waxa ay sheegtay in boqolkiiba 8 shilalka waaweyn ay dhaceen markii darawalada Baabuurta Ganacsiga (CMV) ay dibadda ka mashquuleen iyo 2 boqolkiiba shilalka waaweyn ee baabuurta ganacsiga ay dhaceen markii darawalku gudaha gaariga ku mashquulay.

Qiyaastii 5,500 oo qof ayaa sannad kasta ku dhimata waddooyinka Mareykanka, waxaana lagu qiyaasaa 448,000 oo qof oo ku dhaawacma shilalka baabuurta ee ay ku lug leeyihiin darawaliinta aan feejignayn (Xaqiiqooyinka Badbaadada Gaadiidka NHTSA: Wadista Baabuurka Adigoo Mashquulsan).

Cilmi-baadhistu waxay tilmaamaysaa in culayska ku hadalka taleefanka gacanta - xitaa haddii aanu gacmo-la'aan ahayn - ay maskaxda luminayso 39% tamarta ay sida caadiga ah u hurayso wadista badbaadsan. Darawalada isticmaala qalabka gacanta ayaa aad ugu dhow inay galaan shil halis ah oo keeni kara dhaawac. (NHTSA mareegaha wadista baabuurka adigoo mashquulsan, www.distracted.gov).

2.9.2 – Saamaynta Wadista Baabuurka Adigoo Mashquulsan

Saamaynta wadista baabuurka adigoo mashquulsan waxaa ka mid ah garaadka gaabiska ah, kaas oo sababi kara in aad dib u dhigto garashada ama gabi ahaanba aad ku guuldareysato inaad dareento dhacdo taraafikada oo muhiim ah; go'aan qaadashada daahday iyo ficil aan haboonayn, taas oo kuu keeni karta in aad dib u dhigto qaadashada talaabada saxda ah ama aad geliso wax khalad ah isteerinka, xawaaraha ama bareega.

2.9.3 – Noocyada Mashquulinta

Waxaa jira sababo badan oo keena mashquulinta, kuwaas oo dhamaantood leh suurtagalnimada inay kordhiyaan khatarta.

Mashquulka jireed - mid kugu keena in aad gacmaha ka qaada isteerinka ama indhuu aad ka qaado wadada, sida inaad soo qabsato shay.

Mashquulka maskaxda ah - dhaqdhaqaaqyada maskaxdaada ka fogeeya wadada, sida la sheekaysiga rakaabka ama ka fikirida wax dhacay maaliintii.

Mashquul jireed iyo mid maskaxeed - xitaa fursad weyn oo shil ayaa dhici karto, sida ku hadalka taleefanka gacanta; ama diritaanka ama akhrinta fariimaha qoraalka ah.

2.9.4 – Taleefanka Gacanta/Moobaylka

49 CFR Qaybta 383, 384, 390, 391 iyo 392 ee Shuruucda Badbaadada Gaadiidka Dawlada Dhexe (FMCSRs) iyo Xeerarka Qalabka Khatarta ah (HMR) ayaa xaddidaya isticmaalka taleefoonnada gacanta ay isticmaalaan darawalada Baabuurta Ganacsiga (CMVs); oo fuliyaa cunaqabataynta cusub ee darawalka u qalmida darawaliinta CMV-yada ee ku guul daraystay inay u hoggaansamaan xaddidaadda Federaalka; ama kuwa leh xukuno badan oo ku saabsan ku xad-gudbida sharciga gobolka ama deegaanka ama xeerka xakamaynta taraafikada baabuurta ee xaddidaya isticmaalka taleefoonnada gacanta. Intaa waxaa dheer, maamulayaasha baabuurta waa ka mamnuuc inay u baahdaan ama u oggolaadaan darawaliinta CMV-yada inay isticmaalaan taleefannada gacanta.

Isticmaalka taleefannada gacanta ee gacanta lagu qaato waxa ay ka dhigan tahay, "iyada oo la isticmaalayo ugu yaraan hal gacan oo lagu qabto taleefanka gacanta si loo sameeyo xidhiidh cod; " garaaca taleefanka gacanta adigoo riixaya wax ka badan hal badhan "; ama "ka guurista booska fadhiga ee wadista iyadoo lagu xiray suunka kursiga si loo gaaro taleefanka gacanta". Haddii aad doorato inaad isticmaasho mobaylka markaad ku shaqaynayso CMV, waxaad isticmaali kartaa oo keliya taleefoonka gacanta ee gacanta ka xorta ah kaas oo ku yaal meel kuu dhow oo lagu shaqayn karo si waafaqsan sharciga si loo sameeyo xidhiidhin cod ah.

Shatiga CDL-kaaga waa laga qaadi doonaa ka dib laba ama in ka badan oo lagu xukumo sharciga gobolka ee ku saabsan isticmaalka telefoonka gacanta marka laga shaqaynayo CMV. Xannibaada waa 60 maalmood ee dembiga labaad ee aad gasho 3 sano gudahood iyo 120 maalmood dembiyada aad gasho oo saddex ama ka badan 3 sano gudahood. Intaa waxaa dheer, ku xadgudubka ugu horreeya iyo mid kasta oo ka dambeeya ee mamnuucida noocan oo kale ah ayaa lagu soo rogay ciqaab madani ah oo la saarayo darawaladaas, ganaax lacageed oo dhan ilaa \$ 2,750. Maamulayaasha baabuurta waa in aanay u ogolaan ama u baahnayn darawaladu in ay isticmaalaan taleefanka gacanta ee marka ay wadaan baabuurka. Loo-shaqeeyayaasha waxa kale oo laga yaabaa in lagu xukumo ganaax lacageed oo dhan ilaa \$11,000. Waxa jira xaalad degdeg ah oo ka reeban oo kuu ogolaanaysa inaad isticmaasho taleefoonnada gacanta ee gacanta haddii loo baahdo si aad ula xidhiidho saraakiisha sharci fulinta ama adeegyada kale ee degdegga ah.

Cilmi baaristu waxay muujineysaa in jaanisayada ku lug lahaanshiyaha dhacdo halis ah oo badbaado leh (tusaale, shil, shil ku dhow, leexashada haad aan ula kac ahayn) ay 6 jeer ka weyn tahay darawalada CMV ee ku hawlan garaacista taleefanka gacanta marka ay wadaan baabuur marka loo eego kuwa aan samayn.

Darawalada taleefon garaacaya ayaa indhahooda ka qaaday wadada celcelis ahaan mudo dhan 3.8 ilbiriqsi. Xawaaraha 55 mayl saacadiiba (ama 80.7 fuudh ilbiriqsigiiba, tani waxay la mid tahay darawalka ku socda 306 fuudh, qiyaastii dhererka garoonka kubbadda cagta, isaga oo aan eegin waddada.

Mas'uuliyaddaada koowaad waa inaad si badbaado leh u maamushid baabuurka. Si tan loo sameeyo, waa inaad si buuxda diiradda u saartaa hawsha wadista.

Ogsoonow in aaladaha gacmo-la'aanta la'aanta la isticmaali karo aanay ay sidoo kale kaa mashquulin karan wadida baabuurka si la mid ah taleefonada gacanta. Feejignaanta ayaa laga weeciyay hawsha wadista marka la isticmaalayo labada aalad.

2.9.5 – Fariimaha Gaaban

49 CFR Qaybta 383, 384, 390, 391, 392, Shuruuca Badbaadada Gaadiidka Dawlada Dhexe (FMCSR) waxay mamnuucaysaa in darawalada baabuurta ganacsiga ay diraan fariimaha gaaban (CMV) marka ay ka shaqeynayaan ganacsiga gobolada dhexdooda; oo fuliyaa cunaqabataynta cusub ee darawalka u-qalmiitaanka darawallada CMV-yada kuwaas oo ku guul daraystay inay u hoggaansamaan mamnuuciddan Federaalka; ama kuwa leh xukuno badan oo ku saabsan ku xad-gudbida sharciga gobolka ama deegaanka ama xeerka xakamaynta taraafikada baabuurka ee mamnuucaya qoraalka marka baabuurka la wado. Intaa waxaa dheer, maamulayaasha baabuurta waa ka mamnuuc inay u baahdaan ama u oggolaadaan darawalladooda inay ku mashquulaan fariimaha gaaban marka ay baabuurka wadaan.

Dirista fariinta gaaban macneheedu waa in gacanta lagu galo qoraalka, ama qoraalka laga akhriyo, qalab elegtaroonig ah. Tan waxa ku jira, laakiin aan ku xaddidnayn, adeegga fariimaha gaaban, ii-maylka, fariimaha degdega ah, amar ama codsi gelitaanka bogga shabakadda caalamiga ah, ama ka qaybgalka nooc kasta oo kale oo ah soo-celinta qoraalka ama gelitaanka, isgaarsiinta hadda ama mustaqbalka.

Qalabka elegtarooniga ah waxa ku jira, laakiin aan ku xaddidnayn, taleefanka gacanta; kaaliyaha dhijitaalka ah ee shakhsi ahaaneed; bogag; kombuyuutar; ama qalab kasta oo loo isticmaalo in lagu galo, qoro, diro, helo, ama lagu akhriyo qoraalka.

CDL kaaga waa laga xannibi doonaa ka dib laba ama in ka badan oo xukun ah oo ku saabsan sharci kasta oo gobolka ah oo ku saabsan dirista fariimaha gaaban marka la shaqaynayo CMV. Xannibaada waa 60 maalmood ee dembiga labaad ee aad gasho 3 sano gudahood iyo 120 maalmood dembiyada aad gasho oo saddex ama ka badan 3 sano gudahood. Intaa waxaa dheer, ku xadgudubka ugu horreeya iyo mid kasta oo ka dambeeya ee mamnuucida noocan oo kale ah ayaa lagu soo rogay ciqaab madani ah oo la saarayo darawalladaas, ganaax lacageed oo dhan ilaa \$ 2,750. Waa in maamulayaasha baabuurta aysan oggolaanin ama uga baahan darawaladooda inay ku mashquulaan dirista fariinta gaaban marka ay baabuur wadaan. Waxaa jira xaalad degdeg ah oo ka reeban oo kuu oggolaanaysa dirista fariinta gaaban haddii loo baahdo si aad ula xidhiidho saraakiisha fulinta sharciga ama adeegyada kale ee degdega ah.

Cadeymaha ayaa sheegaya in fariinta qoraalku ay xitaa ka khatarsan tahay ku hadalka taleefanka gacanta sababtoo ah waxay u baahan tahay inaad eegto shaashad yar oo aad gacantaada ku isticmaasho. Qoraalka fariinta waa mashquulka ugu welwelka badan sababtoo ah waxay ku lug leedahay mashquul jireed iyo maskaxeed oo isla socda.

Cilmi baaristu waxay muujineysaa in jaanisayada ku lug lahaanshiyaha dhacdo halis ah oo badbaado leh (tusaale, shil, shil ku dhow, leexasho haad aan ula kac ahayn) ay 23.2 jeer ka weyn tahay darawalada CMV ee ku hawlan dirista fariimaha gaaban marka ay baabuur wadaan marka loo eego kuwa aan wadin. Diritaanka ama helidda fariinta gaaban waxay indhahaaga ka qaadaysaa waddada celcelis ahaan 4.6 ilbiriqsi. 55 mayl saacadiiba, waxaad ku safri doontaa 371 fuudh, ama dhererka garoon kubbadda cagta oo dhan - iyadoon loo eegin wadada.

2.9.6 – Ha wadin baabuur adigoo mashquulsan

Hadafkaagu waa inuu ahaadaa inaad baabi'iso dhammaan waxyaabaha kaa mashquuliya baabuurka ka hor inta aanad bilaabin wadida baabuurka. Gaaritaanka yoolkan waxaa samayn kara:

- Qiimaynta dhammaan waxyaalaha keeni kara mashquulka ka hor inta aanad wadin baabuurka.
- Samaynta qorshe ka hortag ah si loo dhimo/ciribtiro waxyaabaha keeni kara mashquulka.
- Inaad filato inay dhacaan waxyaabo ku masquuliyoo.
- Ka wadhadlida xaaladaha suurtagalka ah ka hor inta aanad bilaawin wadida gaariga.
- Iyada oo lagu saleysan qiimeynta mashquulinta suurtagalka ah, waxaad dejin kartaa qorshe ka hortag ah si aad u yareeyso / meesha uga saarto waxyaabaha ku mashquulin kara.

Haddii darawaladu ka falceliyaan nus ilbiriqsi kadib sababo la xiriira mashquul, shilalka ayaa labanlaabmaya. Talooyin aad raacdo si aanad u mashquulin:

- Demi dhammaan qalabka isgaadhsiinta.
- Haddi ay qasab tahay in aad isticmaashid taleefanka gacanta, hubi inuu kuu dhawyahay, oo la isticmaali adigoo gacmaha isticmaalaynin, adeegso sameecadaha dhegaha ama fur sameecada hadalka, isticmaal garaacida codka; ama isticmaal sifada gacmo la'aanta. Darawaliintu uma hoggaansamaan haddii ay si ammaan darro ah u gaaraan taleefanka gacanta, xitaa haddii ay doonayaan inay isticmaalaan hawsha gacma-la'aanta.
- Ha qorin ama ha akhriyin fariinta qoraalka ah ee taleefonka gacanta markaad baabuurka wado.
- Baro astaamaha iyo qalabka gaarigaaga, ka hor inta aadan bilaawin wadida gaariga.
- Ku hagaaji dhammaan kontaroolada baabuurta iyo Aaladda La-socodka Gaadiidka/Muraayada adigoo raacaya dookhyadaada ka hor intaadan wadin.

- Horay usii borogaraami barnaamijka Idaacadaha oo qaado CD-yada aad jeceshahay.
- Ka nadiifi baabuurka shay kasta oo aan loo baahnayn oo sug rarka. Dib u eeg khariidada, borogaraam garee GPS-ka oo qorshee jidkaaga ka hor intaadan bilaabin baabuur wadida.
- Ha isku dayin inaad wax akhrido ama qorto intaad baabuurka wado.
- Iska ilaali sigaar cabista, cunista iyo cabbitaanka khamrada marka aad baabuurka wado. Goor hore u bax si aad ugu oggolaato naftaada waqti aad ku istaagto oo aad wax cunto.
- Ha galin wada sheekaysi adag ama shucuurta leh oo aad la yeelanayso dadka kale.
- Hubi ballan qaadka dadka kale ee kujira baabuurka si ay ugu dhaqmaan si mas'uuliyad leh iyo inay ka taageeraan darawalka si uu u yareeyo waxyaabaha mashquulka keeno.

2.9.7 – Ka Digtoonow darawalada kale ee Mashquulsan

Waxaad u baahan tahay inaad aqoonsato darawalada kale ee ku hawlan nooc kasta oo ka mashquulinayo baabur wadista. Aqoonsi la'aanta darawalada kale ee mashquulsan waxay kaa ilaalin kartaa inaad si sax ah u aragto ama uga jawaabto si sax ah wakhtiga si looga hortago shil. U fiirso:

Baabuurta laga yaabo in ay ku dul wareegaan xariiqaha qaybiya haadka ama haad iyaga u gaar ah.

Baabuurta ku socota xawli aan toos ahayn.

Darawalada ku mashquulsan khariidado, cunto, sigaar cabis, telefoonada gacanta, ama shay kale.

Darawalada u muuqda inay ku lug leeyihiin wada sheekaysiga rakaabka.

Sii darawalka mashquulsan meel kufilan oo dabo soco masafo badbaado leh.

Aad uga taxaddar marka aad dhaafayso darawal u muuqda in uu mashquulsan yahay. Darawalka kale waxaa laga yaabaa inuusan ka warqabin joogitaankaaga, waxaana laga yaabaa inay hortaada ku goyaan gaariga.

2.10 – DARAWALIINTA GARDARADA BADAN/XANAAQA WADADA

2.10.1 – Waa Maxay?

Wadista gardarrada iyo ku xanaaqa wadada ma'ahan dhibaato cusub. Si kastaba ha ahaatee, adduunka maanta, halkaas oo gaadiidyaada culus iyo socodka gaaban iyo jadwalka ciriiriga ah ay yihiin wax caadi ah, darawallo badan ayaa carada iyo niyad-jabka ku qaataa gudaha baabuurtooda. Waddooyinka cidhiidhiga ah uma dulqaataan khaladaadka, taas oo keenta shaki iyo cadaawad ka dhex jirta darawallada oo ku dhiirigeliya inay si shakhsi ah u qaataan khaladaadka darawalada kale.

Wadista gardarada ah waa ficilka ku shaqaynta gaadhiga si ku dheehan danaystinimo, dhiirran, ama maagid, iyada oo aan loo eegin xuquuqda iyo badbaadada dadka kale. (tusaale ahaan, haadka oo si joogto ah u beddeleto iyo si lama filaan oo ogeysiis la'aan ah.)

Ku xanaaqa wadada waa ka shaqaynta gaadhi iyada oo ujeedadu tahay in waxyeelo loo geysto dadka kale ama jidh ahaan loo weeraro darawal ama baabuurkooda.

2.10.2 – Ha Noqon Darawal Gardaran

Sida aad dareemayso ka hor intaadan xitaa kicin gaadhigaaga ayaa wax badan ku leh sida walaaca uu saamayn doonto markaad gaadhiga wado.

Iska yaree walaaca ka hor iyo markaad baabuurka wadid. Dhegayso muusig "fudud in la dhagaysto".

Sii gaari wadista dareenkaaga oo buuxa. Ha u oggolaan inaad naftaada ku mashquuliso ku hadalka taleefankaaga gacanta, wax cunista, iwm.

Ka fiirso wakhtiga aad rabto inaad safarto. Filo dib u dhac sababo la xiriiro taraafikada, dhismooyinka, ama cimilada xun oo ku xisaabtan dib u dhacaas.

Haddii aad ka daahi doonto intii aad filaysay wax aan ahayn – la tacaal. Neef dheer qaado oo aqbal dib u dhaca.

U niyad samoow oo wax fiican ka filo darawalada kale. Isku day inaad qiyaasto sababta ay jidkaas gaariga ugu wadaan. Sabab kasta ha ahaatee, waxba kaama galin adiga.

Hoos u dhig oo ilaali masaafadaada daba socodka ha ahaato mid macquul ah.

Si tartiib ah ha ugu socon haadka bidix ee taraafikada.

Ka fogaow gacan ka hadalka. Gacmahaaga ku hay isteerinka. Iska ilaali inaad samayso dhaqdhaqaaq kasta oo ka cadhaysiin kara darawal kale, xitaa u muuqda hadalka aan dhibka lahayn oo xanaaq muujin karo sida inaad madaxa ruxdo. Noqo darawal taxaddar leh oo edeb leh. Haddii darawal kale uu u muuqdo mid doonaya inuu kaa hor yimaado, dheh, "Soo dhawoow." Jawaabtan waxay dhowaan kuu noqon doontaa caado oo kuma dhibi doontid falalka darawaliinta kale.

2.10.3 – Waxa ay tahay inaad sameyso marka uu ka hor yimaado darawal gardaro miiran ah

Ugu horrayn, samee isku day tub kasta oo aad uga wareegan karto.

Candhuuftaada dib u laq. Ha kula tartamin adiga oo xawaaraha kordhinaya ama iskudayaya inaad adigu iska haysato haadka safarkaaga. Ka fogaow fiirmada fool-ka-foolka ah.

Iska dhaga tir tilmaanta oo diid inaad ka falceliso.

U sheeg darawalada gardarada leh mas'uuliyiinta ku habboon adiga oo siinaya sharraxaadda baabuurka, lambarka taargada, goobta, jihada loo socdo, iyo haddii ay suurtagal tahay sharraxaadda darawalka.

Haddii aad haysato taleefanka gacanta, oo aad si badbaado leh u samayn karto wicitaan, wac booliiska.

Haddii darawalka gardaran uu ku lug yeesho shil jidka, joogso meel ammaan ah oo ka fogow goobta shilku ka dhacay, sug inta uu booliisku imaanayo, oo ka warbixi habdhaqanka wadista ee aad markhaati ka ahayd.

Qayb-hoosaadyada 2.9 iyo 2.10

Tijaabi aqoontaada

1. Maxay yihiin taloobooyinka qaar in la raaco si aadan u noqon darawal mashquulsan?
2. Sidee ugu isticmaashaa qalabka isgaadhsiinta ee gaadhigu si taxadar leh?
3. Sidee ku garan kartaa darawalka mashquulsan?
4. Waa maxay faraqiga u dhaxeeya wadista gardarrada ah iyo ku xanaaqa wadada?
5. Maxaad samaysaa markaad la kulanto darawal kugu gardarooda?
6. Maxay yihiin waxyaalaha qaar oo aad samayn karto si aad u yarayso walbahaarka ka hor iyo intaad gaadhiga wadid?

Su'aalahan ayaa laga yaabaa inay ku jiraan imtixaanka. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 2.9 iyo 2.10.

2.11 – WADISTA GAARIGA HABEENKII IYO DAALKA DARAWALKA

2.11.1 – Aad bay Khatar U tahay

Waxaad halis weyn ugu jirtaa markaad baabuur waddo habeenkii. Darawaliintu ma arki karaan khataraha sida ugu dhaqsaha badan sida iftiinka maalinta, sidaas darteed waxay haystaan wakhti yar oo ay kaga jawaabaan. Darawalada sida kadiska ah shilka ku qabsado awood badan uma lahan inay ka fogaadaan shil.

Dhibaatooyinka wadista habeenkii waxay ku lug leeyihiin darawalka, wadada, iyo baabuurka.

2.11.2 – Qodobbada Darawalka

Aragti. Dadku si fiican uma arki karaan habeenkii ama iftiin yar. Sidoo kale, indhahoodu waxay u baahan yihiin wakhti ay ku qabsadaan si ay wax ugu arkaan iftiin yar. Dadka intiisa badan ayaa tan ogaado markii ay soo galeen tiyaatarka filimada mugdiga ah.

Iftiinka Dhalaalaya. Darawalada waxa indhatira karo wakhti gaaban iftiinka dhalaalaya. Indho la'aantan waxay qaadanaysaa waqti in laga soo kabto. Darawalada da'da weyn ayaa si gaar ah u dhib qaba iftiinka. Dadka intiisa badan waxa si ku meel gaadh ah u indho tiray unugyada falaashka kaamirada ama laydhka iftiinka sare ee gaadhiga soo socda. Waxay qaadan kartaa dhowr ilbiriqsi si aad uga soo kabsato iftiinka. Xitaa laba ilbiriqsi oo indho la'aanta uu sababo iftiinka waxay noqon kartaa khatar. Baabuurka ku socda 55 mayl saacadiiba waxa uu socon doonaa in ka badan kala badh masaafada garoon kubbadda cagta inta lagu jiro wakhtigaas. Si toos ah ha u eegin nalalka dhalaalaya markaad baabuurka wadid. Eeg dhanka midig ee wadada. La soco dhinacyada marka qofka kuu soo socda uu shido nalal aad u ifaya.

Daal iyo Feejignaan la'aan. Daalku waa daal jidheed ama maskaxeed oo ay sababi karto culays jidheed ama maskaxeed, hawlo soo noqnoqda, jirro ama hurdo la'aan. Sida khamriga iyo maandooriyaha, waxay wax u dhimaysaa araggaaga iyo garashadaada. Daalku wuxuu keenaa khaladaad la xiriira xawaaraha iyo fogaanta, wuxuu kordhiyaa halistaada inaad shil gasho, wuxuu kugu keenaa inaad arag oo aad uga jawaabto khataraha sida ugu dhaqsaha badan; waxayna saamaynaysaa awoodaada inaad qaadata go'aamo muhiim ah. Marka aad daalan tahay, waxaa laga yaabaa inaad ku hurdooto oo aad isteerinka gadaashiisa oo aad shil gasho, dhaawacanto ama disho naftaada ama kuwa kale.

Baabur wadista adigoo daalan ama hurdo ku haysa waa mid ka mid ah sababaha ugu horreeya ee keena isku dhaca waddooyinka. NHTSA ayaa ku qiyaastay in 100,000 oo shil ah oo ay booliisku sheegeen sannadkii ay ka dhasheen dad waday baabuur iyagoo hurdaysan. Marka loo eego Sahanka Hurdada ee Qaranka Mareykanka, 60% dadka Mareykanka ah waxay gaari wadeen iyagoo hurdo dareemaya iyo in ka badan seddex meelood meel (36 boqolkiiba ama 103 milyan oo qof) ayaa qirtay inay dhab ahaantii seexdeen iyagoo isteerinka gacanta ku hayo. Darawalada waxaa laga yaabaa inay dareemaan hurdo gaaban oo hurdo ah oo soconaysa dhowr ilbiriqsi oo keliya ama ay seexdaan waqti dheer. Si kastaba ha ahaatee, fursada isku dhaca ayaa si aad ah usii kordhaya.

Kooxaha Khatarta kusii jira

Khatarta shil ku iman karta hurdada awgeed si isku mid ah uguma qaybsana dadka oo dhan. Shilalka waxay u badan yihiin inay dhacaan wakhtiyada hurdo la'aanta sida ugu badan loogu dhawaaqo, tusaale ahaan, inta lagu jiro habeenkii iyo duhurkii. Dadka intiisa badan aad ayay uma feejigno habeenkii, gaar ahaan saqda dhexe kadib. Tani waxay si gaar ah run u tahay haddii aad baabuur waday muddo dheer. Sidaa darteed shakhsiyaadka habeenkii kaxeeya waxay aad ugu dhow yihiin inay la kulmaan shilalka ay sababeen hurdo la'aanta.

Cilmi-baadhistu ayaa lagu ogaaday in ragga da'da yarta, kuwa waqti gaar ah shaqeeya, darawallada Gawaarida Ganacsiga ah, gaar ahaan darawallada safarada dheer gala iyo dadka qaba hurdo la'aanta muddada gaaban ama muddada gaaban inay halis dheeraad ah ugu jiraan inay galaan shil hurdo-dhac ah. Ugu yaraan 15% dhammaan shilalka baabuurta xamuulka waxaa sababa daal.

Daraasad uu Kongareesku uu sameeyay oo lagu sameeyay 80 darwalyaasha baabuurta xamuulka qaada ee Maraykanka iyo Kanada ayaa lagu ogaaday in darawaladu ay celcelis ahaan hurdaan wax ka yar 5 saacadood maalintii. (Wakaaladda Federaalka ee Badbaadada Gaadiidka, 1996) Ma ahan wax yaab leh in Guddiga Qaranka ee Badbaadada Gaadiidka (NTSB) uu soo sheegay in darawalada hurdo la'aanta ah ay sabab u yihiin in ka badan kala badh shilalka keena dhimashada darawaliinta baabuurka. (NTSB, 1990) Dhimashada darawal kasta oo baabuurka xamuulka ah, saddex ilaa afar qof oo kale ayaa dhinta. (NHTSA, 1994).

Calaamadaha digniinta ee Daalka

Marka loo eego ra'yi ururinta hurdada ee National Sleep Foundation ee Maraykanka, 60% dadka Maraykanku waxay gaari wadeen iyagoo hurdo dareemaya halka 36% ay qirteen inay dhab ahaantii ku seexdeen iyagoo gaari wado sannadkii hore. Si kastaba ha ahaatee, dad badan ma sheegi karaan haddii ama goorta ay ku dhow yihiin inay seexdaan. Halkan waxaa ah calaamado ku sheegi kara inaad istaagto oo aad nasato:

Inay kugu adkaato inaad wax diirada saarto, indho-milicsi badan ama daboolka indhaha oo ku cuslaado.

Hamaansiga si isdaba joog ah ama indhaha oo aad xoqato.

Qarow; ama fikirka goos gooska ah.

Inay kugu adkaato inaad xusuusato dhowrkii mayl ee la soo dhaafay; meelaha laga baxo ama calamadaha taraafigga oo aad waydo.

Inaad dhib ku qabto inaad madaxa kor u hayso.

Haadkaaga oo aad uga soo leexanayso, inaad u dhawaato ama ku dhufanayso xariijimaha geeska jidka.

Dareen degenaansho la'aan iyo xanaaq.

Marka aad daalan tahay inaad isku daydo inaad "isadkayso" aad ayay uga khatar badan tahay darawallada intooda badan sidaas uma maleeyaan. Waa sababta ugu weyn ee keena shilalka dhimashada. Haddii aad aragto calaamado daal ah, jooji baabuurka oo seexo habeenkii ama seexo 15 – 20 daqiiqo ah.

Khatar ma ku jirtaa?

Ka hor intaadan baabuur wadin, ka fiirso inaad:

Hurdo la'aan ah ama daalan (6 saacadood oo hurdo ah ama wax ka yar ayaa saddex jibaaraysaa halistaada).

La ildaran hurdo la'aan (hurdo-la'aan), hurdo xumo, ama deyn hurdo.

Wadista masaafo dheer iyada oo aan la helin nasasho kugu habboon.

Wadista gaariga habeenkii oo dhan, gabal-gaabkii ama marka aad caadi aad seexato. Shilal baabuurka xaamuulada ah waxay dhacaan saqda dhexe iyo 6 subaxnimo

Qaadaashada daawooyinka suuxinta (daawooyinka niyad-jabka, kiniinada hargabka, daawooyinka xasaasiyada).

Shaqeynta in ka badan 60 saacadood todobaadkii (waxay ku kordhinaysaa halista shilalka boqolkiiba 40%).

Ka Shaqeynta in ka badan hal shaqo, iyo shaqadaada ugu weyn ay tahay shaqo wareega.

Keli ku wadid baabuurka waddo dheer, miyi ah, mugdi ah ama wado caajis badan ah.

Duulaya, beddelka aagga wakhtiga.

Ka hortagga hurdo la'aanta safarka ka hor:

Hel hurdo kugu filan - dadka waaweyn waxay u baahan yihiin 8 ilaa 9 saacadood si ay u ilaaliyaan feejignaantooda.

U diyaari jidka si taxadar leh si aad u ogaato wadarta fogaanta, meelaha joogsiga iyo tixgalinta saadka kale.

Qorshee safarkaaga saacadaha aad sida caadiga ah u soo jeedo, ma ahan saqda dhexe ee habeenkii.

La safar rakaab.

Ka fogow daawooyinka keena hurdada.

La tasho dhakhtarkaaga haddii aad la ildaran tahay hurdo maalintii ah, ay dhib kugu tahay hurdada habeenkii ama aad hurdo badan qaadato.

Ku dar jimicsiga nolol maalmeedkaaga si aad u hesho tamar badan.

Joogteynta feejignaanta markaad baabuurka wado:

Iska ilaali itiinka iyo himbiriisiga adigoo isticmaalaya muraayadaha indhaha.

Is qabooji adigoo furaya daaqada ama isticmaal mukeefka.

Ka fogow cuntooyinka culus.

Ka digtoonow wakhtiga hoos u dhaca inta lagu jiro maalinta.

Qof kale ha ku raaco, oo baabuurka marba qof ha wado.

Qaado nasiino xilliyeed ah - qiyaastii 100 mayl ama 2 saacadood kasta inta lagu jiro safarrada dhaadheer.

Jooji baabuurka oo hel xoogaa nasasho ama hurdo qaado.

Isticmaalka kafeega ayaa kordhin kara feejignaanta dhowr saacadood, laakiin ha cabbin wax badan. Ugu dambayntii wuu ku daalin doonaa. Ha isku hallaynin kafeega si aad uga hortagto daalka.

Ka fogow daroogooyinka. In kasta oo laga yaabo inaad kusoo jeedo in muddo ah, kuma yeeli doonaan inaad feejignaato.

Haddii aad hurdaysan tahay, daawaynta kaliya ee badbaadada leh waa inaad ka baxdo waddada oo aad xoogaa seexato. Haddii aadan yeelin, waxaad halis gelisaa noloshaada iyo nafta kuwa kale.

2.11.3 – Qodobbada Jidadka

Iftiinka oo liita. Maalintii waxaa badanaa jira iftiin ku filan oo si fiican wax loogu arko. Tani run ma'ahan habeenkii. Meelaha qaar waxaa laga yaabaa inay leeyihiin nalal iftiin leh, laakiin meelo badan ayaa yeelan doona iftiin liita. Wadooyinka badankooda waxa laga yaabaa inaad isku halayso laydhadka hore.

Iftiin yar waxay la macno tahay inaad awoodin inaad aragto khataraha iyo sidoo aad maalintii u aragta oo kale. Isticmaalayaasha wadooyinka ee aan lahayn nalal way adag tahay in la arko. Waxaa jira shilal badan oo habeenkii ah oo ay ku lug leeyihiin dadka lugeynaya, kuwa ordaya, baaskii wadayaasha, iyo xayawaanka.

Xitaa marka ay jiraan nalal, goobta wadadu waxay noqon kartaa jahawareer. Baaqa gaadiidka iyo khataraha way adkaan kartaa in lagu arko gadaasha calamadaha, daaqadaha dukaamada, iyo nalalka kale.

Si tartiib ah u wad marka nalku xumaado ama uu ku wareerinayo.

Si tartiib ah u wad si aad u hubiso inaad joogsan karto masaafe aad hore u arki karto.

Darawalada sakhraansan. Darawalada sakhraansan iyo darewalada isticmaala maandooriyaha ku jira ayaa naftooda iyo adigaba khatar kugu ah Si gaar ah u digtoonow wakhtiyada xidhitaanka ee baararka iyo maqaaxiyaha. U fiirso darawalada ay dhib ku tahay inay haadkooda joogaan ama xawligooda joogteeyaan, kuwaas oo u istaaga sabab la'aan, ama muujiya calaamado kale oo ah inay isticmaaleen khamro ama daroogo.

2.11.4 – Qodobbada Gaadiidka

Nalalka hore. Habeenkii laydhkaga hore ayaa ah isha ugu weyn ee nalkaaga oo aad ku arki karto dadka iyagana ay kugu arki karaan. Kuma arki kartid laydhkaaga hore sida aad wax u aragto maalintii. Nalalka hoose waxaad ku arki kartaa ilaa 250 fuudh, halka nalalka sare aad ku arki karto ilaa 350-500 fuudh. Waa inaad hagaajisaa xawaarahaaga si aad ugu istaagi karto masaafe ay ishaada qaban karto. Tani waxay la macno tahay inaad si tartiib ah u socoto si aad u awoodo inaad ku joogsato inta u dhaxaysa laydhkaaga hore. Haddii kale, marka aad aragto khatar, ma heli doontid wakhti aad ku istaagto.

Wadista baabuurta habeenkii aad bay khatar u ahaan kartaa haddii ay dhibaato kaa haysato laydhka hore. Nalalka hore ee wasakhaysan ayaa laga yaabaa inay bixiyaan kala badh iftiinkii la rabay inay bixiyaan. Tani waxay yaraynaysaa awoodaada aragtida, waxayna adkaynaysaa dadka kale inay ku arkaan. Hubi in nalalkaagu nadiif yihiin oo ay shaqaynayaan. Nalalka hore waxay noqon karaan kuwo aan la hagaajin Haddi ay jihada saxda ah loo jeedinin, kuuma siin doonaan aragti fiican oo waxay indhatiri karaan darawallada kale. Qof u qalma ha hubiyo in si sax ah loo hagaajiyay.

Nalalka kale. Si adiga si sahal ah laguugu arko, kuwan soo socdaa waa inay nadiif ahaadaan oo si sax ah u shaqeeyaan:

- Noqodsiyeyaaasha.
- Nalalka dambe.
- Nalalka Aqoonsiga.
- Nalka calaamadaha
- Nalalka Astaanta.

Fareejooyinka iyo nalalka bareega. Habeenkii fareejooyinka iyo nalalka bareega ayaa aad muhiim u ah si darawalada kale u fahmaan waxaad rabto inaad samayso. Hubi inaad haysatid areejooyin oo nadiif ah oo shaqaynaya iyo nalka joogsiga.

Kiristaalada iyo Aaladda Kormeerka Taraafiga / Muraayada. Habeenkii aad ayey uga muhimsan tahay marka loo fiiriyo maalintii in la helo muraayadda hore ee nadiifka ah iyo Aaladda Ilaalinta Taraafiga oo nadiif ah/Muraayada. Iftiinka dhalaalaya habeenkii waxay sababi karaan wasakh muraayaddaada hore ama Aaladda La-socodka Taraafikada/Muraayada si ay u abuurto dhaladhalaal u gaar ah, oo xannibaysa aragtidaada. Dadka intiisa badan waxa ay la kulmeen baabuur u kaxaynta xagga qorraxdu mar ay soo baxayso ama ay qarka u saaran tahay inay dhacdo, waxayna ogaadeen in ay waxbo ka arki muraayadda hore oo u ekayd mid hagaagsan maalintii. Ka nadiifi muraayadaha hore gudaha iyo dibaddaba si aad ammaan ugu wadid gaariga habeenkii.

2.11.5 – Habka Wadista Baabuurta Habeenkii

Habraaca safarka kahor. Hubi inaad nasatay oo aad feejigan tahay. Haddii ay hurdo ku hayso, seexo intaadan gaadhiga wadin! Xitaa hurdo yar waxay badbaadin kartaa noloshaada ama nafta kuwa kale. Haddii aad xidhato muraayadaha indhaha, hubi inay nadiif yihiin oo aan xoqnayn. Ha xidhin muraayadaha indhaha habeenkii. Samee kormeer buuxa oo baabuurkaaga ah. U fiirso si aad u hubiso dhammaan nalalka iyo noqodsiyeyaaasha, oo aad nadiifiso kuwa aad gaadhi karto.

Ka fogow inaad dadka kale indho tirto. Iftiinka laydhkaaga hore waxay dhibaato u keeni kartaa darawaliinta dhankaaga u soo socda. Waxa kale oo ay dhibi karaan wadayaasha u socda isla jihada aad u socoto, marka nalalkaagu iftiimiyo qaybta dambe ee Aaladda Kormeerka Taraafiga / Muraayada. Diin ka dhig nalalkaaga ka hor inta aanay indhaha ka qabanin darawallada kale. Diin ka dhig nalalkaaga meel 500 fuudh u jirta gaadhiga kugu soo socda iyo markaad dawa socota baabuur kale oo 500 fuudh kuu jira.

Ka fogow dhaladhalaalka nalalka baabuurta soo socda. Toos ha u eegin nalalka baabuurta soo socda. Wax yar eeg dhanka midig ee haadka saxda ah ama cidhifyada wadada, haddii la heli karo. Haddii darawalada kale aysan daaranin nalalkooda hoose, ha isku dayin inaad "ka aarsato" adigoo daaraya laydhkaaga sare. Tani waxay kordhinaysaa iftiinka darawalada soo socda waxayna kordhisaa fursada shilka.

Isticmaal nalalka sare marka aad awooddo. Darawalada qaarkood waxay sameeyaan khaladka ah inay had iyo jeer isticmaalaan nalalka hoose. Tani waxay hoos u dhigaysaa awooddooda inay wax hortooda arkaan. Isticmaal nalalka sare marka ay badbaado tahay oo ay sharci tahay in sidaas la sameeyo. Isticmaal marka aanad ujirin 500 fuudh gaadhi kugu soo socda. Sidoo kale, ha u oggolaan in gudaha shirkaaga uu aad u iftiimo. Tani waxay adkeynaysaa in dibadda la arko. Dami nalalka shirka, oo gaabi nalalkaaga intii aad awoodid si aad weli u akhrido cabbirada.

Haddii aad hurdo, joogso meesha ugu dhow ee nabdoon. Dadku inta badan ma gartaan sida ay ugu dhow yihiin inay seexdaan xitaa marka indhahooda daboolan yihiin. Haddii aad si badbaado leh sidaas u samayn karto, isku fiiri muraayad. Haddii ay hurdo ku hayso, ama aad dareento hurdo, jooji baabuur-wadidda! Waxaad ku jirtaa xaalad aad khatar u ah. Daawada kaliya ee badbaadada leh waa hurdada.

2.12 – KU WADISTA BAABUURKA CEERYAAMADA

Ceeryaamo ayaa dhici karta wakhti kasta. Ceeryaamada waddooyinka waaweyn waxay noqon kartaa mid aad khatar u ah. Ceeryaamada badanaa waa lama filaan, muuqaalkuna si degdeg ah ayuu u xumaan karaa. Waa inaad u fiirsato xaaladaha ceeryaamada oo u diyaargarow inaad yarayso xawaarahaaga. Ha u qaadan in ceeryaamadu yaraan doonto ka dib markaad gasho.

Talada ugu fiican ee ku kaxaynta baaburta ceeryaamada waa inaad ku ka xaynin. Waxaa fiican in aad ka baxdo wadada meel nasasho ah ama meelaha ay istaagaan gawaarida xamuulka ilaa inta ay aragtidu ka wanaagsanaanayso. Haddii ay tahay inaad baabuur wado, hubi inaad tixgeliso kuwa soo socda:

- U hoggaansan dhammaan calaamadaha digniinta ceeryaamada.
- Qaboogi xawwaraha gaarigaaga intaadan gelin ceeryaamada.
- Daar dhammaan nalalkaaga. Isticmaal nalalka hore ee iftiinkooda hooseeya iyo nalalka ceeryaamada si aad u aragto sida ugu wanaagsan xitaa maalintii, kana digtoonow darawalada kale ee laga yaabo inay illoobeen shidida nalalkooda.
- Daar nalalkaaga israaca 4 fareejo. Tani waxay siin doontaa baabuurta kaaga soo socota xagga dambe fursad degdeg ah oo ay ku arkaan gaarigaaga.
- Ka fiirso baabuurta ee socda wadada dhinaceeda. In hortaada lagu arko nalalka dambe ama nalka hore waxa laga yaabaa inaanay tilmaan dhab ah u ahayn halka ay tahay wadadu kaa horeyso. Gaadhigu waxa laga yaabaa in aanu wadada ku jirin gebi ahaanba.
- U adeegso noqodsiyeyaasha waddada dhinaceeda hage ahaan si aad u go'aamiso sida jidka kaa horeeya uu u qaloocan karo.
- Dhageyso taraafikada aadan arki karin.
- Iska ilaali inaad dhaafto baabuurta kale.
- Ha joogsan wadada dhinaceeda, ilaa ay daruuri tahay mooyee.
- U diyaargarow joogsiyada degdeg ah.

2.13 – WADISTA BAABUURTA XILLIGA BARAFKA

2.13.1 – Hubinta Gaadiidka

Hubi in baabuurkaagu diyaar yahay ka hor intaadan wadin xilliga barafka. Waa inaad samaysaa kormeer joogto ah, adigoo fiiri gaar ah u leh waxyaabaha soo socda.

Qaddarka qaboobjiyaha iyo Biyaha raytooraha. Hubi in nidaamka qaboobjinta uu buuxo oo uu jiritaanka biyaha raytooraha kugu filan inuu kujiro nidaamka si looga ilaaliyo barafowga. Tan waxaa lagu hubin karaa tijaabiyaha qaboobjiyaha gaarka ah.

Dhalaalinta iyo Qalabka kuleylinta. Hubi in qalabka wax lagu dhalaalinayo uu shaqaynaayo. Waxay u baahan yihiin wadista baabuurta si badbaadada leh. Hubi in kuleyliyaha uu shaqeynayo, iyo inaad taqaan sida loo shaqeeyo. Haddii aad isticmaasho kuleyliyeyaasha kale oo aad filayso inaad u baahan tahay (tusaale, Aaladda La-socodka Gaadiidka / Kuleyliyeyaasha muraayadaha, kuleyliyeyaasha sanduuqa baytariga, kuleyliyeyaasha haanta shidaalka), hubi hawlgalkooda ka hor intaadan bilaabin safarkaaga.

Masaxayaasha iyo Dhaqayaasha. Hubi in kiristaalada ay xaaladdoodu ay wanaagsan tahay. Hubi in kiristaaladu ay ku cadaadinayaan daaqaada si adag si ay si nadiif ah ugu tirtiraan muraayada hore, haddii kale waxaa laga yaabaa in aanay si fiican u xaaqin barafka. Hubi in dhaqaha kiristaalada ay shaqeynayso oo dareere wax lagu dhaqo ku jiro kaydka weelka.

Isticmaal dhaqaha kiristaalada si aad uga hortagto qaboobjinta dareeraha dhaqaha. Haddii aadan si fiican wax u arki karin markaad baabuurka wadid (tusaale, haddii masaxayaashaadu ay ku guuldareystaan), si badbaado leh u jooji gaariga oo hagaaji cilada.

Taayirada. Hubi inaad haysatid taayiro kugu filan. Taayirada waduhu waa in ay bixiyaan jiidasho si ay ugu riixaan riigga dusha laamiyada qoyan iyo dhex mara barafka. Taayirada isteerinka waa in ay lahaadaan jiidashada si ay u kontoroolaan gaariga. Lug ku filan ayaa gaar ahaan muhiim u ah xaaladaha jiilaalka. Waa inaad haysataa ugu yaraan 4/32 inji oo qoto dheer oo kasta oo weyn ee taayirada hore ah iyo ugu yaraan 2/32 inji taayirada kale. Wax intaa ka badan ayaa kasii fiicnaan lahayd. Isticmaal cabbir si aad u go'aamiso haddii aad haysato cambiir kugu filan oo khuseeya wadista badbaadada leh.

Silsiladaha taayirka. Waxaa laga yaabaa inaad isku aragto xaalado aadan kaxeyn karin silsilad la'aan, xitaa si aad u gaarto meel nabdoon. Sido tirada saxda ah ee silsiladaha iyo isku xirka dheeraadka ah. Hubi inay ku habboon yihiin taayirrada darawalnimadaada. Ka hubi silsiladaha jillaabyada jaban, xidhiidhiyeyaasha isku xirka ee xidhan ama jabay, iyo silsiladaha dhinac ee qaloocan ama jaban. Baro sida loo xiro silsiladaha ka hor inta aadan u baahnayn inaad ku sameyso barafka. Silsilada taayirka waa in la qaadaa marka gaariga lagu wado xilliga barafka.

Nalalka iyo Noqodsiyeyaasha. Hubi in nalalka iyo noqodsiyeyaasha ay nadiif yihiin. Nalalka iyo muraayadaha ayaa si gaar ah muhiim u ah xilliga cimilada xun. Hubi wakhti ka waqti marka ay cimiladu xun tahay si aad u hubiso inay nadiif yihiin oo si sax ah u shaqaynaayan.

Daaqadaha iyo Aaladaha La socodka Taraafikada / Muraayadaha. Ka saar baraf kasta, barafka dhagaxa ah, iwm., kiristaalada, daaqadaha, iyo Aaladda La-socodka Taraafikada/Muraayada ka hor inta aanad bilaabin. Isticmaal xogaha kiristaalada, burushka barafka, iyo nadiifiyaha barafka sida loogu baahdo.

Gacan qabsiga Shirka, Talaabooyinka, iyo deega gaariga. Ka saar dhammaan barafyada iyo barafyada gacan qabsiga shirka, deega gaariga, iyo talaabooyinka taas oo ay tahay inaad isticmaasho si aad u gasho tagaasida ama inaad wado baabuurka. Tani waxay yaraynaysaa khatarta simbirixada.

Daboolka Raytooraha iyo Aalada matoorka ka difaacdo qabowga. Barafka ka saar daboolka raytooraha. Hubi in aalada matoorka difaacdo aanu si adag u xidhmin. Haddii daboolka raytooraha uu barafka xiro ama aalada matoorka ka difaacdo qabowga aad loo xiro, matoorku ayaa laga yaabaa in xad dhaaf u kululaado oo shaqada istaajiyo.

Nidaamka Iskaalmiintada. Nidaamka Iskaalmiintada waxay si gaar ah khatar u tahay marka hawo-qaadista shirku ay liidato (daaqaadaha oo kor loo qaado, iwm.). Xidhiidhada dabacsan waxay u oggolaan karaan kaarboon monoksaydh sun ah inay ku dhex daadato gaadhigaaga. Gaaska Kaarboon monoksaydh wuxuu sababi karaa hurdo. Qadar badan wuu ku dili kartaa. Ka hubi nidaamka iskaalmiintada qaybaha dabacsan iyo dhawaaqyada iyo calaamadaha wax daadanaya.

2.13.2 – Gaari Wadista

Dusha Sibiqa ah. Si tartiib ah oo habsami leh ugu wad waddooyin simbiririx ah. Haddii ay aad simbirirax u tahay, waa inaad wadin gabi ahaanba. Joogso meesha ugu horeysa ee nabdoon.

Si tartiib ah oo tartiib ah u bilow gaariga. Marka ugu horeysa ee la bilaabo, hel dareenka wadada. Ha deg-degin.

Hubi inuu baraf jiro. Ka hubi baraf inuu ka jiro wadada, gaar ahaan buundooyinka iyo buundooyinka wadada kor maro. Qiiq la'aanta baabuurada kale ayaa muujineysa in baraf uu ka curtay wadada. Sidoo kale, hubi Aaladdaada La-socodka Taraafikada/Kiristaala inay baraf leeyihiin iyo in kale. Haddii ay baraf leeyihiin, waddadu waxay u badan tahay inay sidoo kale noqon doonto baraf.

Ku xir leexinta iyo qabashada bareega marxalada gaar ah. Si tartiib ah u leexo sida ugu macquulsan. Aad hau qaban bareega, hana isticmaalin bareega matoorka ama xawaareeyaha. (Waxay sababi karaan in taayirrada ay dul maraan meelo sibiqa leh.)

Ku xir xawaaraha marxaldo gaara ah. Ha dhaafin baabuurta gaabinaya ilaa lagama maarmaan ay tahay mooyaane. Si tartiib ah u soco oo hortaada la soco adigoo xawaare macquul ah ku socda. Iska ilaali inaad xawaaraha yarayso oo xawaaraha kordhi. Qaloocyada ku gal xawaare tartiib tartiib ah bareegna haqabin inta aad ku jirto qalooca. La soco in marka heerkulku kor u kaco oo uu barafku bilaabo inuu dhalaalo, waddadu waxay noqonaysaa mid simbiririxan leh. Aad u sii yaree xawaarahaaga.

Ku hagaaji meelaha baanaan marxallado ku habboon. Ha garab socon baabuurada kale. Masaafo sii gawaarida aad dawa socoto. Marka aad aragto saxmad taraafik kaa horaysa, xawaaraha yaree ama joogso inta ay saxmada ka yaraanayso. Isku day inaad goor hore saadaaliso joogsiyada oo tartiib tartiib u yaree xawaarahaaga. U fiirso meelaha barafka lagu xaaqo, iyo sidoo kale taraakyada milixda iyo ciida, oo sii meel banaan.

Bareegyada oo qoyan. Markaad baabuur ku wadid roobabka culus ama biyo fadhiyo, bareegaagu wuu qoyi doonaa. Biyaha ku jira bareega waxay sababi karaan in bareega uu daciifo noqdo, si aan sinnayn u istaago, ama uu qabsamo. Tani waxay keeni kartaa la'aanta awoodda bareegga, taayirrada inay isgalaan, dhinac u leexashada ama dhinaca kale, iyo kala wareega baabuurka haddii aad tareelo jiido.

Ka fogoow inaad ku dhex waddo hogaga moolka dheer ama biyaha qulqulaya haddii ay suurtagal tahay.

Haddii kale, waa inaad:

- Xawaaraha yaree oo geli gudbinta geerka hoose.
- Si tartiib ah u qabo bareega. Tani waxay ku riixaysaa dhinacyda haanta bareega ama saxannada waxayna ka ilaalisaa dhoobada, ciidda, iyo biyaha inay soo galaan markaad biyaha la dhex marayo.
- Kordhi rpm-ka matoorka oo ka gudub biyaha adigoo cadaadis khafiif ah saaraya bareega.
- Markaad ka baxdo biyaha, ku hay cadaadiska khafiifka ah ee bareega masaafo gaaban si aad u kululayso matoorka.
- Samee joogsiga tijaabada marka aad nabdoon tahay inaad sidaas samayso. Dib u eeg si aad u hubiso in qofna aanu ku dawa socon, ka dib qabo bareega si aad u hubiso in ay si fiican u shaqaynayaan. Haddii kale, sii qalaji sida kor lagu sharaxay. (DIGNIIN: Ha isticmaalin cadaadis aad u badan oo bareega ah iyo sheerlaraha isku mar, ama waxaad ku kulaylin kartaa haanta bareega iyo geesaha).

2.14 – KU WADISTA BAABUURTA CIMILADA AADKA U KULUL

2.14.1 – Hubinta Gaadiidka

Samee kormeer caadi ah, laakiin fiirso gaar ah u yeelo walxaha soo socda:

- **Taayirada.** Intaadan wadin ka hor hubi kor u qaadista taayirka iyo cadaadiska hawada. Kormeer taayirada labadii saacadoodba ama 100 mayl kasta markaad baabuur ku wadid cimilo aad u kulul. Cadaadiska hawadu wuxuu kordhiyaa heerkulka. Ha u oggolaan in hawadu soo baxdo haddii kale cadaadisku aad ayuu u hooseeyaa marka taayirku qaboobayaan. Haddii taayirka uu aad u kulul yahay in la taabto, joogso ilaa taayirka uu qaboobo. Haddii kale taayirka ayaa qarxi kara ama dab qabsan kara.k
- **Saliida Matoorka.** Saliida matoorka waxay caawisaa in matoorku qaboobo, iyo sidoo kale garaaso ka helo. Hubi inay jirto matoorka ku jirto saliida ku filan. Haddii aad leedahay cabbirka heerkulka saliidda, hubi in heerkulku ku jiro xadka saxda ah intaad baabuur wadato.
- **Biyaha Qabooyiyaha Matoorka.** Kahor intaadan bilaabin, hubi in nidaamka qabooyinta matoorku uu haysto biyo ku filan iyo biyaha raytooraha sida waafaqsan tilmaamaha soo saaraha matoorka. (Biyaha raytooraha waxay kaa caawinaysaa matoorka marka uu kulul yahay iyo marka uu qabow jiro.) Markaad baabuur wadid, hubi heerkulka biyaha ama cabbirka heerkulka

qaboojiyaha waqti ka waqti. Hubi inay ku sii jirto heerka caadiga ah. Haddii cabirku uu ka sarreeyo heerkulka ugu sarreeya ee badbaadada leh, waxaa laga yaabaa inay jiraan wax khaldan oo ku keeni kara cillad matoorka iyo suurtagalnimada dab. Jooji baabuurka sida ugu dhakhsaha badan ee suurtoogalka ah iskuna day inaad ogaato waxa khaldan.

Baabuurta qaar ayaa leh muraayadaha aragga, weelasha qaboojiyaha ee buux dhaafinaya, ama weelasha soo kabashada qaboojiyaha. Kuwani waxay kuu oggolaanaysaa inaad hubiso heerka qaboojiyaha inta matoorku uu kulul yahay. Haddii weelku aanu ka mid ahayn nidaamka la cadaadiyo, furka si badbaado leh ayaa looga saari karaa waxaana lagu dari karaa qaboojiyaha xitaa marka matoorku ku jiro heerkulka shaqada.

Waligaa ha ka saarin daboolka raytooraha ama qayb ka mid ah nidaamka cadaadiska ilaa uu nidaamku qaboobo. Uumiga iyo biyaha karkaraya waxay ku buufi karaan cadaadis waxayna sababi karaan gubasho daran. Haddii aad gacantaada oo wax saarnayn aad ku taabato karto furka raytooraha, waxay u badan tahay inay qabow tahay oo la furo.

Haddii qaboojiye lagu daro nidaam aan lahayn haanta soo kabashada ama haanta buuxdhaafay, raac talaabooyinkan:

- Demi matoorka.
 - Sug ilaa matoorku uu ka qaboobo.
 - Ilaali gacmaha (isticmaal galoofisyada ama maro adag).
 - Daboolka raytooraha si tartiib ah ugu rog joogsiga koowaad, kaas oo sii daaya shaabada cadaadiska.
 - Dib u noqo inta cadaadiska laga sii daynayo habka qaboojinta.
 - Marka cadaadiska oo dhan la sii daayo, hoos u riix furka oo wareeji si aad furka uga saarto.
 - Muuqaal ahaan u eeg heerka qaboojiyaha oo ku dar qaboojiye badan haddii loo baahdo.
 - Beddel furka oo u leexi dhanka meesha xidhan.
- **Summanka Matoorka.** Baro sida loo hubiyo cidhiidhiga suunka raabada ee gaarigaaga adigoo riixaya suumanka. Suunka dabacsan uma rogi doono bamka biyaha iyo/ama marawaxada si sax ah. Tani waxay keeni doontaa kulayl xad dhaaf ah. Sidoo kale, ka hubi suunka dildilaaca ama calaamadaha kale ee duugowga. Tani waxay si gaar ah run u tahay marka ay cimilada kulul yihiin. Suunka dillaacsan waa khatar ku yihiin badbaadada.
 - **Tuubooyinka.** Hubi in tuubooyinka qaboojiyaha ay xaaladdoodu wanaagsan tahay. Tuubada jaban marka aad waddid waxa ay u horseedi kartaa cillad matoorka iyo xitaa sababi kartaa dab.

2.14.2 – Wadista Baabuurka

- **Ka fiirso daamurka laamiga.** Daamurka ku yaal laamiga waddada ayaa si joogto ah u soo baxa dusha sare marka ay cimilada aad u kulul yihiin. Baraha daamurku "laamiga uu ka soo baxo" ee dusha sare waa kuwo lagu simbiririxooda.
- **Si tartiib ah u soco si aad uga hortagto kulaylka.** Xawaaraha sare wuxuu kuleyl badan ku abuura taayirada iyo matoorka. Xaaladaha saxaraha kulaylka ayaa laga yaabaa inuu kordho ilaa heer uu khatar yahay. Kuleylku wuxuu kordhin doonaa fursadaha taayirrada ama xitaa dabka, iyo cilladda matoorka.

Qaybaha 2.11, 2.12, 2.13, iyo 2.14

Tijaabi aqoontaada

1. Waa inaad isticmaashaa laydhka hoose mar kasta oo aad awooddo. Run mise been?
2. Maxaad samaysaa ka hor intaadan gaadhin wadin haddii ay hurdo ku hayso?
3. Waa maxay saamaynta ay ku keeni karaan bareegyada qoyay? Sideed uga fogaan kartaa dhibaatooyinkan?
4. Waa inaad hawada ka siisaa daysaa taayirrada kulul si uu cadaadisku caadi ugu soo noqdo. Run mise been?
5. Si badbaado leh ayaad uga saari kartaa daboolka raytooraha hadii uu matoorku aanu kulayl ahayn. Run mise been?

Su'aalahan ayaa laga yaabaa inay ku jiraan imtixaanka. Haddii aadan ka jawaabi karin dhamaantood, dib u akhri qodobada 2.11, 2.12, 2.13, iyo 2.14.

2.15 – ISGOYSYADA JIDKA TAREENADA-WEYN

Isgoysyada tareenada iyo jidadka wayn waa nooc gaar ah oo isgoys ah halkaas oo waddadu ka gudubto wadada tareenada.

Isgoysyadani had iyo jeer waa khatar. Isgoys kasta oo noocaas ah waa in loo dhawaadaa iyadoo la filayo in tareen yimaado. Aad bay u adag tahay in la qiimeeyo masaafada uu tareenku u jiro isgoyska iyo sidoo kale xawaaraha tareenka soo socda.

2.15.1 – Noocyada Isgoysyada

Isgoysyada dadban. Isgoysyada noocan ah ma laha nooc ka mid ah qalabka xakamaynta taraafiggu. Go'aanka istaaga ama sii socoshada gabi ahaanba waxay ku jirtaa gacmahaaga. Isgoysyada dadban waxay kaaga baahan yihiin inaad aqoonsato isgoyska, raadi tareen kasta oo isticmaalaya dariiqyada oo go'aanso haddii ay jirto meel cad oo ku filan oo aad si badbaado leh uga gudubto. Isgoysyada dadban waxay leeyihiin calaamado digniin ah oo wareeg ah oo jaale ah, calaamado laami ah iyo isgoysyada si ay kaaga caawiyaan aqoonsiga goynta.

Isgoysyada firfircoon. Isgoysyada noocan ah waxaa lagu rakibay isgoyska taraafikada si loo xakameeyo gaadiidka isgoyska. Aaladahan firfircoon waxa ka mid ah nalalka cas ee biligleynaya, leh ama aan lahayn gambaleel iyo nalalka cas oo biligleynaya gambaleelka iyo albaabada.

2.15.2 – Calaamadaha digniinta iyo Aaladaha

Calaamadaha Digniinta Hore. Calaamadda digniinta wareega, jaalaha-madow ayaa la dhigayaa ka hor isgoyska dadwaynaha ee tareenada weyn. Calaamadda digniinta hore waxay kuu sheegaysaa inaad hoos u dhigto, fiiriso oo aad dhegaysato tareenka, una diyaargarowda inaad istaagto waddooyinka haddii tareen yimaado. Dhammaan rakaabka iyo hazmat-ka sida baabuurta waa in ay istaagaan. Fiiri Jaantusyada 2.15.

Calamadaha Laamiga. Calaamadaynta laamiga waxay la mid tahay calaamadda digniinta hore. Waxay ka kooban yihiin "X" oo leh xarfaha "RR" iyo calaamad ha dhaafin oo ku taal waddooyinka labada haad. Fiiri Jaantusyada 2.16.

Sidoo kale ma jirto calaamada aagga laga gudbo ee waddooyinka labada haad ah. Waxaa laga yaabaa in uu jiro khad joogsi cad oo lagu rinjiyeeyay laamiga ka hor inta uusan marin jidka tareenka. Dhanka hore ee baabuurka waa inuu ka dambeeya xariiqdan inta lagu istaagayo isgoyska.

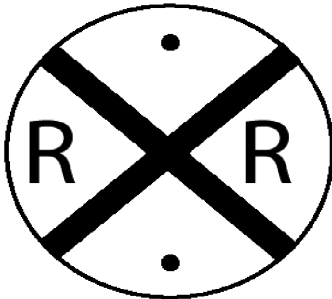
Calaamadaha isdhaafsiga. Calaamadani waxay calaamad u tahay ka gudubka. Waxay kaaga baahan tahay inaad ka soo baxdo jidka saxda ah ee tareenka. Haddi aanu jirin khad joogsi cad oo lagu rinjiyeeyay laamiga, baabuurta loo baahan yahay in ay joogsadaan waa in ay istaagaan wax aan ka badnayn 15 fuudh ama in ka badan 50 fuudh u jira wadada tareenka ee ugu dhow. Marka waddadu ka gudubto in ka badan hal waddo, calaamad ka hoosaysa is-dhaafsiga ayaa tilmaamaysa tirada taraagyada. Fiiri Jaantusyada 2.17.

Calaamadaha Nalalka Cas ee biligleynaya. Meelo badan oo isgoysyada tareenada-weyn, calaamadda ka gudubka waxay leeyihiin nalal cas oo biligleynaya iyo gambaleelo. Marka nalalka bilaabaan inay bigleeyaan, joogso! Tareen ayaa soo socda. Waxaa lagaa rabaa inaad jidka u bannayso tareenka. Haddii ay jiraan wax ka badan hal waddo, hubi in dhammaan jidadku nadiif yihiin ka hor inta aadan gudbin. Fiiri Jaantusyada 2.18.

Albaabada. Meelo badan oo tareen iyo waddooyinka iska gooyaan ayaa leh daaqaado leh iftiin cas oo dhalaalaya iyo gambaleelo.. Joogso marka ay nalalku bilaabaan inay iftiimaan iyo ka hor inta aanu albaabku hoos loogu soo dhigin haadka. Ha dhaqaain ilaa albaabadu kor u kacayaan oo nalalkuna ay joojiyaan biliglaynta. Soco marka ay nabdoon tahay. Fiiri Jaantusyada 2.18.

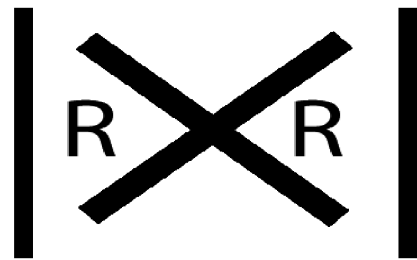
Jaantuska 2.15

CALAAMADA DIGNIINTA WAREEG AH EE JAALAH AH

Jaantuska 2.16

CALAAMADAHA LAAMIGA

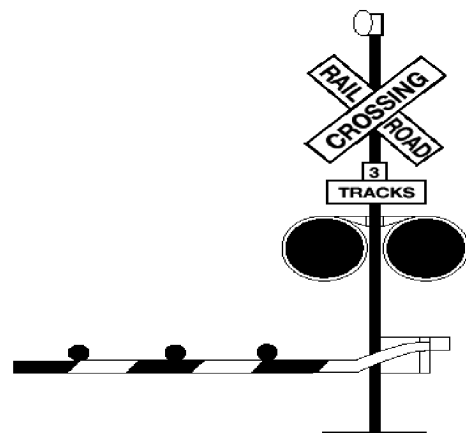
Jaantuska 2.17

TARAAGYADA DHAWRKA LUGOOD QABA

Jaantuska 2.18

IRDAHA/LAYDHKA

2.15.3 – *Hababka Wadista*

Weligaa ha kula tartamin Tareenka goynta jidka. Weligaa ha isku dayin inaad tareen kula tartanto meelaha laga gudbo jidka. Aad bay u adagtahay in la qiimeeyo xawaaraha tareenka soo socda.

Yaree Xawaaraha. Xawaaraha waa in la dhimaa iyadoo la raacayo awoodaada inaad aragto tareenada ku soo socda jiho kasta, xawaaruhuna waa in lagu hayaa meel taasoo kuu ogolaanaysa inaad joogsato wax yar oo ka mid ah wadooyinka haddii ay lagama maarmaan noqoto.

Ha filanin inaad Maqasho Tareen. Tareenadu waxaa laga yaabaa in aan laga mamnuucin ama laga mamnuuco in ay hoon yeeriyaan marka ay kusoo socdaan isgoysyada qaarkood. Isgoysyada dadweynaha ee tareenada aysan yeeriyaan hoon waa in lagu gartaa calaamado. Sawaxanka gudaha gaadhigaaga waxa kale oo laga yaabaa inuu kaa hor istaago inaad maqasho hoonka tareenka ilaa uu tareenku si khatar ah ugu soo dhawaado isgoyska.

Ha isku hallayn calaamadaha. Waa inaad ku hallayn oo keliya jiritaanka calaamadaha digniinta, albaabada, ama calan wadaha si aad uga digto habka tareennada. Si gaar ah uga digtoonow meelaha isgoysyada ah ee aan lahayn albaabbo ama calaamado iftiin cas oo biligleynaya.

Jidka labada haad leh wuxuu u baahan yahay hubin laba jeer ah. Xusuusnow in tareen ku socda barta waddada ay ka kuusan tahay inuu kaa qarin tareen jidka kale marayo. Eeg labada dhinac ka hor intaanad gudbin. Ka dib markii hal tareen uu ka gudbo isgoysyada, hubi in tareeno kale aysan u dhawaan ka hor intaysan bilaabin guud ahaan gudbida wadooyinka.

Goobaha Gawaarida iyo Isgoysyada Tareenka ee Magaalooyinka iyo Caasimada. Goobaha Gawaarida iyo isgoysyada tareenka ee magaalooyinka iyo magaalooyinka ayaa khatar la mid ah isgoysyada tareenka ee baadiyaha. Si taxaddar leh ugu wajah.

2.15.4 – *Si Nabadda u istaagida Isgoysyada Jidka Tareennada*

Joogsi buuxo ayaa looga baahan yahay isgoysyada tareenada mar kasta:

- Dabeecadda xamuulka ayaa ka dhigaysa joogsi qasab ah marka loo eego shuruudca gobolka ama federaalka.
- Joogsigan oo kale sharcigu waa u baahan yahay.

Markaad joogsato hubi inaad:

- Hubi gaadiidka kaa dambeeya marka aad si tartiib tartiib ah u joogsanayso. Isticmaal goobta la istaagi karo ee wadada wayn, haddii la heli karo.
- Daar israacayaasha

2.15.5 – *Ka gudubka Waddooyinka Tareenada*

Isgoysyada tareenada ee leh dariiqooyin dhaadheer ayaa sababi kara in unuggaagu uu ku xirmo waddooyinka.

Weligaa ha oggolaan in xaaladaha tarafiggu dabin kugu ridaan oo kugu qasbayso inaad ku istaagto waddooyinka tareenka. Hubi inaad ka gudbi karto dhammaan dariiqyada tareenka ka hor intaanad bilaabin goynta wadada. Waxay qaadataa tareelaha caadiga ah ugu yaraan 14 ilbidhiqsi si ay ugu gudubto hal waddo tareen iyo in ka badan 15 ilbiriqsi si looga gudbo labo waddo tareen.

Ha badalin geerka marka aad goynayso jidadka tareenada.

2.15.6 – *Xaaladaha Gaarka ah*

La soco! Tareelahan waxay ku dhegi karaan isgoysyada kor u taagan:

- Gawaarida dhulka ku dhagan (tareelooyinka walxaha culus qaado, gawaarida laga guuro, gaadhi-guud, tareelooyinka xoolaha lagu qaado).
- Cagaf halka iksal leh oo jiidaya tareelaha dheer oo leh qalab dejiya oo loo diyaariyey in uu la jaanqaado cagafta laba-iksah leh.

Haddii sabab kasta ha ahaatee aad ka bixi waydo wadada tareenka, ka bax baabuurka oo ka fogow jidka tareenka. Hubi calaamadaha ama guryaha claamadaha ee isgoyska si aad u hesho macluumaadka ogeysiinta degdegga ah. Wac 911 ama lambarka kale ee gurmada. Bixi goobta laga gudbo tareenka adiga oo isticmaalaya dhammaan calaamadaha lagu garan karo, gaar ahaan lambarka DOT, haddii la dhejiyay.

2.16 – *KU WADISTA BAABUURTA BUURTA*

Wadista buuraha, cufisjiidadku door weyn ayuu ka ciyaaraa. Kor u qaadis kasta, cufisjiidadku hoos ayuu kuu dhigayaa. Dalcada haday taagan atahay, waa inta ay sii adkaynayso fuulida, iyo/ama mar kasta uu miisaanka cuslaado -- waa in aad isticmaali doontaa marsha hoose si aad u fuusho buuraha ama dalcadaha. Hoos-u-dhac dheer, hoos-u-dhac, cuf-jiidadku waxay sababtaa in xawaaraha gaadhigaagu kordho. Waa inaad doorataa xawaare badbaado leh oo ku habboon, ka dib isticmaal marsho hooseeysa, iyo farsamooyinka habboon ee bareega. Waa in aad horay u sii qorsheysaa oo aad xog ka heshaa dalcad kasta oo dhaadheer oo ku jira jidka aad safarayso. Haddii ay suurtagal tahay, la hadal darawallada kale ee wax ka yaqaano dalcadaha si aad u ogaato xawaaraha badbaadada leh.

Waa inaad si tartiib tartiib ah u socotaa si kugu filan si bareegaaga dib kuugu celiyo iyada oo aan aad u kululaanaynin. Haddii bareega ay kululaadaan, waxa laga yaabaa inay bilaabaan inay "libdhaan." Tani waxay ka dhigan tahay inaad si adag u adeegsato si aad u hesho awood joojin isku mid ah. Haddi aad si adag u isticmaasho bareega, way sii libdhaysaa ilaa aanad gabi ahaanba joojin karin.

2.16.1 – Dooro "xawaaraha nabdoon"

Tixgalintaada ugu muhiimsan waa inaad doorato xawaare aan aad ugu badnayn:

- Wadarta culeyska baabuurka iyo xamuulka.
- Dhererka dalcada.
- Saraynta dalcada.
- Marxalada wadada.
- Cimilada.

Haddii xadka xawaaraha la dhejiyo, ama ay jirto calaamad muujinaysa "Xawaaraha Badbaadada ugu badan," weligaa ha dhaafin xawaaraha la muujiyay. Sidoo kale, raadi oo u fiirso calaamadaha digniinta ee muujinaya dhererka iyo dhererka dalcada.

Waa inaad u isticmaashaa saamaynta bareegga ee matoorka sida habka ugu muhiimsan ee lagu xakameynayo xawaarahaaga. Saamaynta bareegga ee matoorka ayaa ah mid ugu saraysa marka uu udhowaado rpm-yada la xakameeyo oo gudbintu ay ku jirto geerarka hoose. Badbaadso bareega si aad u qaboojiso baabuurkaaga ama u istaagto sida looga baahan yahay xaaladaha wadooyinka iyo gaadiidka.

2.16.2 – Dooro geerka saxda ah ka hor intaadan ka soo degin dalcada

Beddel gudbinta geerka hoose ka hor inta aanad hoos usii gudbin geerka kasii hooseeya. Ha isku dayin inaad hoos u dhigto xawaarahaaga ka dib marka xawaarahaagu kor u kacay. Ma awoodi doontid inaad u beddesho marsha hoose. Waxaa laga yaabaa inaad xitaa awoodin inaad dib ugu soo noqoto dhammaan marshooyinka oo dhamaan saamaynta matoorka waa ay lumin doontaa. Ku qasbidda gudbinta otomaatika ah oo geerka hooseeya aad xawaare sare ku beddesho waxay dhaawici kartaa gudbinta sidoo kale waxay keeni kartaa luminta dhammaan saameynta bareegga matoorka.

Baabuurta waaweyn ee xamuulka ah, qaanuunka doorashada marshada waa in aad isticmaashid hal marsho oo ku socda marka aad dalcada kasoo dagayo ee aad u baahan lahayd si aad fuusho dalcada. Si kastaba ha ahaatee, baabuurta cusubi waxay leeyihiin islis hooseeya iyo qaababka la hagaajiyay si loo badbaadiyo dhaqaalaha shidaalka. Waxa kale oo laga yaabaa inay leeyihiin matooro aad u awood badan. Tani waxay ka dhigan tahay inay kor ugu fuuli karaan buuraha oo waxay yeelan karaan islis hooseeya iyo jiidista hawadu inay dib ugu celiyaan si ay dib ugu celiyaan marka dalcada laga dagayo. Sababtaas awgeed, darawalada baabuurta ganacsiga casriga ah waxaa laga yaabaa inay isticmaalaan marsha hoose marka ay ka dagayaan dalcada oo ka badan intii looga baahnaa si loo fuulo dalcada. Waa inaad ogaataa waxa ku habboon gaadhigaaga.

2.16.3 – Bareega oo Lumo ama Qabsami maayo

Bareegyada waxaa loo qaabeeyey si kabta bareega qabanaysa ama suufka ay ugu xoqaan haanta bareega ama saxanadaha si ay u qaboojiyaan gaariga. Bareega waxa uu abuuraa kulayl, laakiin bareega waxa loo qorsheeyay in ay qaataan kulayl badan. Si kastaba ha ahaatee, bareegyadu way lumi karaan ama qabsami kari waayaan sababo la xiriiira xad dhaafka ah awgeed ee ay sababto isticmaalkooda oo aad u badan oo aan ku tiirsanayn saamaynta bareega matoorka.

Bareega oo lumo wuxuu sidoo kale saameeyaa wax ka bedelkiisa. Si qaab badbaado leh loo xakameeyo baabuurka, bareeg kastaa waa inuu sameeyaa qaybtiisa shaqada. Bareegyada aan la hagaajinin/beddelin waxay joojin doonaan inay qaybtooda shaqada maraka loo fiiriyo kuwa la hagaajiyay. Bareegyada kale ayaa kululaan kara oo libdhi kara, mana jiri doono bareeg ku filan oo la heli karo si loo xakameeyo baabuurka. Bareegyadu waxay si dhakhso ah uga bixi karaan hagaajinta, gaar ahaan marka aad loo isticmaal; Sidoo kale, dhinacyada bareega dhakhso dhamaadaan markay kulul yihiin. Sidaa darteed, hagaajinta bareega waa in si joogto ah loo hubiyaa.

2.16.4 – Farsamada Bareega Saxda ah

Xusuusnow. Icticmaalka bareega meelaha dheer iyo/ama dalcadaha ayaa u ah taageero saamaynta bareega matoorka. Mar haddii baabuurku ku jiro marshada saxda ah ee hooseysa, kuwa soo socda ayaa ah farsamooyinka bareegga habboon:

- Si adag u qabo bareeg si aad u dareento gaabis qeexan.
- Marka xawaarahaaga laga dhigo ku dhawaad shan mayl saacadiiba oo ka hooseeya xawaarahaaga "badbaadada", sii daa bareega. (Qabashada bareegga waa inuu socdaa ilaa saddex ilbiriqsi.)
- Marka xawaarahaagu uu kordho oo gaadho xawarahaaga "badbaadada" ah, ku celi tillaabooyinka 1 iyo 2.

Tusaale ahaan, haddii xawaarahaaga "badbaadada" yahay 40 mayl saacadiiba, ma qaban doontid bareega ilaa uu xawaaruhu gaadho 40 mayl saacadiiba. Hadda waxaad si adag u qabanaysaa bareega si aad si tartiib tartiib ah u yarayso xawaarahaaga ilaa 35 mayl saacadiiba ka dibna sii daa bareega. Ku celi sidan inta jeer ee loo baahdo ilaa aad ka gaarto dhamaadka dalcada. Dalcadaha jidka ka baxo ayaa laga dhisay buuro badan oo laga soo dhaadhaco. Dalcadaha jidka ka baxo ayaa la sameeyaa si ay u joojiyaan baabuurta bareega goostay si nabad ah iyada oo aan waxyeello loo geysan darawallada iyo rakaabka. Dalcadaha jidka ka baxsan waxay isticmaalaan sariir dheer oo dabacsan, walxo jilicsan si ay u gaabiyaan baabuurta bareega goostay, mararka qaarkoodna ay weheliso taag.

Ogoow dalcadaha ka baxsan ee ku yaalo jidkaaga. Calamadu waxay u muujinayaan darawallada halka ay ku yaalaan dalcadaha jidka ka baxsan. Dalcadaha jidka ka baxsan ayaa badbaadiya nolosha, qalabka iyo xamuulka. Icticmaal haddii aad lumiso bareegaaga.

Qayb-hoosaadyada 2.15 iyo 2.16

Tijaabi aqoontaada

1. Waa maxay qodobbada go'aamiya doorashadaada xawaaraha "badqabka ah" markaad kasoo dagaan dagayso dalcad?
2. Waa maxay sababta ay tahay inaad marshada saxda ah ka hor inta aanad ka dagaan dagin dalcada?
3. Qeex farsamada bareegga ee ku habboon marka aad kasoo dagaan dagayso dalcad.
4. Gawaadhi nooc ee ah ayaa ku xannibmi kara isgoysyada jidadka tareenka?
5. Intee in le'eg ayay qaadanaysaa in tareelaha caadiga ah ay ka gudbaan jidka tareenka labada dhinaca h?

Su'aalahan ayaa laga yaabaa inay ku jiraan imtixaanka. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 2.15 iyo 2.16.

2.17 – WADISTA GAWAARIDA GURMADKA

Xaalad deg deg ah oo dhanka gaadiidka ah ayaa dhacda marka ay isku dhacaan labo baabuur. Xaaladaha degdega ah ee baabuurta waxay dhacaan marka taayirrada, bareega, ama qaybaha kale ee muhiimka ah ay qabsami waayaan. Raacitaanka hab-dhaqannada badbaadada ee buug-yarahan waxa ay kaa caawin kartaa ka hortagga xaaladaha degdega ah. Laakin haddii ay xaalad degdeg ahi dhacdo, fursadahaaga inaad ka fogaato shil waxay ku xidhan tahay sida wanaagsan ee aad tallaabo u qaaddo. Tallaabooyinka aad qaadi karto ayaa hoos lagu falanqeynayaa.

2.17.1 – Jihaynta si looga fogaado shil

Joojinta had iyo jeer ma'ahan waxa ugu badbaada badan ee la sameeyo marka ay xaalad degdeg ahi jirto. Marka aanad haysan meel ku filan oo aad ku istaagto, waxa laga yaabaa inaad ka leexato waxa soo socda. Xasuusnoow, waxaad had iyo jeer u jeedsan kartaa inaad seegto caqabad si ka dhaqso badan intaad ka istaagi lahayd. (Si kastaba ha ahaatee, baabuurta culculus iyo tareelada ayaa laga yaabaa inay rogaan.)

Labada Gacmood Ku Hay Isteerinka. Si aad dhaqso ugu jeedsato, waa inaad si adag ugu haysaa isteerinka labada gacmood. Sida ugu fiican ee labada gacmood loogu haysto isteerinka, haddii ay jirto xaalad degdeg ah, waa inaad halkaas ku hayso gacmahaaga mar kasta.

Sida dhakhsada leh oo badbaado leh ee loo kala fireeyo. Kala firayn degdeg ah ayaa loo samayn karaa si badbaado leh, haddii loo sameeyo sida saxda ah. Waa kuwan qaar ka mid ah qodobbada ay isticmaalaan darawallada badbaadada leh:

- Ha qabanin bareega markaad kala firaynayso. Aad bay u fududahay inay taayirradaada isgalaan markaad kala firaynayso. Haddii taasi dhacdo, waxaa laga yaabaa in xakamaynta gaariga gacataada ka baxo.
- Ha kala wareegin/firaynin wax ka badan inta loo baahdo si aad uga leexato wax kasta oo jidkaaga ku jira. Mar walbo aad u kala firayso, way sii weynaanaysaa fursadaha in gaariga aad xakamayn wayso ama uu rogmo.
- U diyaargarow inaad "dhanka kale isteerinka u leexiso," taas oo ah, inaad lugaha u leexiso jihada kale, markaad dhaafto wax walbo oo ku jiray jidkaaga. Ilaa aad u diyaarsan tahay in aad isteerinka dhanka kale u leexiso mooyaane, ma awoodid inaad si dhakhso leh u sameyso. Waa inaad ka fikirtaa isteerinka degdega ah iyo isteerinka oo loo leexiyo jihada kale inay yihiin laba qaybood oo ka mid ah hal tallaabo oo wadista baabuurka ah.

Xaga loo leexinaayo Isteerinka. Haddii dareewal soo socda uu haadkaaga soo galay, u leexashada dhanka midigtaada ah ayaa ugu fiican. Haddii dareewalkaasi uu ogaado waxa dhacay, jawaabta dabiiciga ahi waxay noqon doontaa inay ku noqdaan haadkooda.

Haddii shay kaa xannibayo jidkaaga, jihada ugu fiican ee aad ku hagi karto isteerinka waxay ku xidhaan doontaa xaaladda.

Haddii aad isticmaalaysay Aaladdaada La Socodka Taraafiga/Muraayada, waxaad ogaan doontaa haadka madhan oo si badbaado leh loo isticmaali karo. Haddii garabkaagu maran yahay, inaad dhanka midig aado ayaa ugu fiicnaan karta. Qofna uma badna inuu garabkaga ku socdo laakiin waxaa laga yaabaa in qof kaa dhaafayo dhanka bidix. Waxaad ogaan doontaa haddii aad isticmaalaysay Aaladda La-socodka Taraafiga/Muraayada Haddii labada dhinacba lagaa xannibo, u dhaqaaqid dhanka midig ayaa ugu fiicnaan karta. Ugu yaraan qofna kuma qasbi doontid haadka ka soo horjeeda ee taraafigga iyo suurtagalnimada shil fool-ka-fool ah inuu dhaco.

Ka Bixida Waddada. Xaaladaha degdega ah qaarkood, waxa laga yaabaa inaad kabaxdo wadada. Waxa laga yaabaa in ay ka khatar yaraato halkii aad shil baabuur kale ku dhici lahayd.

Inta badan garbaha ayaa ku filan si ay u taageeraan culeyska baabuurka weyn, sidaas darteed, waxay bixiyaan waddo baxsad ah oo diyaar ah. Waa kuwan qaar ka mid ah tilmaamaha, haddii aad ka baxdo waddada.

Ka fogoow bareega. Haddii ay suurtagal tahay, iska ilaali isticmaalka bareega ilaa xawaarahaagu uu hoos ugu dhaco ilaa 20 mayl saacadiiba. Dabadeed si tartiib ah bareega u qabo si aad uga fogaato inuu gaariga kula simbiririxooda.

Ku hayso Laamiga labo lugood oo Shaag ah, haddii ay suurtagal tahay. Tani waxay gacan ka geysanaysaa ilaalinta xakamaynta.

Ku joog garabka. Haddii garabku banaan yahay, ku dul soco ilaa gaadhigaagu uu ka joogsado. Markay nabdoon tahay, baaq oo hubi Aalladda La-socodka Taraafikada/Muraayada ka hor intaadan dib ugu soo jiidin waddada.

Ku soo noqoshada Waddada. Haddii lagugu qasbo inaad ku laabato wadada ka hor intaadan istaagin, isticmaal nidaamka soo socda:

- Si adag u qabso isteerinkaaga oo si fiican u leexo si aad si badbaado leh ugu soo noqoto wadada. Ha isku dayin inaad si tartiib tartiib ah ugu soo laabato wadada. Haddii aad sameyso, taayiradaadu waxay isu qabsan karaan si lama filaan ah oo waxaad lumin kartaa xakamaynta.
- Marka labada taayir ee hore ay dul saaran yihiin dusha laamiga ah, isla markiiba u leexi isteerinka. Laba leexin waa in la sameeyaa sida hal jeer "oo isteerinka labada dhinac loo kala leexiyo".

2.17.2 – Sida Loo Joojiyo Si Dhakhso ah oo Badbaado ah

Haddii qof si lama filaan ah kuugu soo baxo, jawaabtaada dabiiciga ah waa inaad qabato bareega. Tani waa jawaab wanaagsan haddii ay jirto masaafu ku filan oo lagu joojin karo, oo aad si sax ah u isticmaasho bareega.

Waa inaad bareega u qabataa qaab gaadhigaga ku hayn doona mid toosan oo kuu ogolaanaya inaad leexiso haddii ay daruuri noqoto. Waxaad isticmaali kartaa habka "bareegga la kantaroolo" ama habka "bareegga oo la qabto hadana laga kaco".

Bareega la xakameeyey. Habkan, waxaad u qabataa bareega sida ugu adag ee aad awoodo u adag adigoon xiraynin taayirrada. Ka dhig dhaqdhaqaaqa isteerinka mid aad u yar intaad tan samaynayso. Haddii aad u baahan tahay inaad isteerinka wax ka beddesho ama haddii taayiraddu is galaan, sii daa bareega. Dib u qabo sida ugu dhakhsaha badan ee aad awooddo.

Bareega oo la qabto hadana laga kaco

Wado qabo bareegaaga oo dhan.

Kakac bareegaaga marka taayirrada ay isgalaan.

Isla marka ay taayarada bilaabaan inay rogrogmaan, mar labaad si buuxda u qabo bareega. (Waxay qaadan kartaa ilaa hal ilbiriqsi in taayiraddu bilaabaan inay rogmaan ka dib markaad sii dayso bareega. Haddii aad dib u qabato bareegga ka hor inta aanay taayirrada bilaabin inay rogrogmaan, baabuurku ma toosi doono.)

Ha Jaam garaynin Bareega. Joojinta degdega ah macnaheedu ma'aha inaad hoos ugu riixdo bareega inta aad awooddo. Taasi waxay ilaalin doontaa oo kaliya is gelin doontaa taayirrada oo waxay sababaysaa inuu gaaga leexleexdo. Haddii taayirrada ay leexleexdaan, ma xakamayn kartid baabuurka.

Fiiro gaar ah: Haddii aad kaxayso gaadhi leh bareegyada isgala, waa in aad akhridaa oo raacdaa tilmaamaha laga helo Buugga soo saaraha baabuurka oo aad wax ka ogaato si aad dhaqso u istaagi karto.

2.17.3 – Bareega oo Qabsami waayo/Ciladoowo

Bareegyada lagu hayo xaalad wanaagsan ayaa dhif ah inay qabsami waayaan/ciladoowaan. Inta badan cilada bareegyada haydarooliga ah waxay ku dhacdaa mid ka mid ah labada sababood midkood: (Bareegyada aariyada ayaa looga dooday Qaybta 5.)

- Waayida cadaadiska haydarooliga ah.
- Bareega wuu dhuma marka la fuulayo buuraha dhaadheer.

Luminta Cadaadiska Haydarooliga ah. Marka nidaamku aanu kor u qaadin cadaadiska, baareega waxa uu dareemi doonaa isbuunyo ama waxa uu taaban doonaa sagxada. Waa kuwan waxyaabo aad samayn karto.

Geer celin. Gelinta gaadhiga marsho hoose waxa ay kaa caawin doontaa in la yareeyo xawaaraha gaadhigaaga.

Bambgaree garee bareega. Mararka qaarkood bambagareynta bareega waxay dhalin doontaa cadaadis haydarooliga ah oo ku filan si uu u joogsado gaariga.

Isticmaal Bareegga Baarkinka. Baarkinka ama biriiga degdega ahi way ka duwan tahay nidaamka bareegga haydarooliga ah. Sidaa darteed, waxaa loo isticmaali karaa in lagu yareeyo xawaaraha gaariga. Si kastaba ha ahaatee, hubi inaad riixdo badhanka siideynta ama jiid kabaalka sii daynta isla wakhtiga aad isticmaasho bareega degdega ah si aad ula qabsato cadaadiska barreega ugana ilaaliso taayirrada inay isgalaan.

Raadi Jidka Baxsashada. Markaad qaboojinayso baabuurka, raadi waddo aad uga baxsato -- garoon bannaan, waddo dhinac ah, ama meel bannaan. Fuulida dalcad ama buurta waa hab wanaagsan oo xawaaraha lagu yarayn oo lagu joojin karo baabuurka. Hubi inaanu gaadhigu bilaabin inuu gadaal usoo noqonin ka dib markaad istaagto. Geli marsho hoose, qabo bareega baarkinka, oo haddii loo baahdo, dawada gssho caqabad joojin doonta baabuurka.

Bareega oo qabsami waayo marka gaariga buur kasoo dagayo. Aayar oo la socda iyo bareegga si sax ah ayaa had iyo jeer ka hortagaya fashilinta bareega oo qabsami waayo marka gaariga buur kasoo dagayo. Mar haddii uu bareega xumaado, si kastaba ha ahaatee, waa inaad dibadda u eegtaa gaadhigaaga wax aad ku joojiso.

Rajadaada ugu fiican ayaa ah meel aad ka baxsato. Haddii uu jiro mid, waxaa jiri doona calaamado kuu sheegaya arrintaas. Isticmaal. Dalcadaha jidka kabaxsan waxay inta badan ku yaalaan dhowr mayl xagga sare ee hoos dalcada. Sannad kasta, boqollaal darawaliin ah ayaa ka fogaada in ay dhaawacmaan naftooda ama waxyeello soo gaadha baabuurtooda iyaga oo isticmaalaya meelaha ay ka baxsadaan. Qaar ka mid ah meelaha lagu baxsado waxay isticmaalaan quruurux jilicsan oo ka hortagta dhaqdhaqaaqa baabuurka oo keenta inuu joogsado. Kuwo kalena dalcad ayay fuulaan, iyagoo isticmaalaya buurta si ay gaariga u joojiyaan iyo quruuruxa jilicsan si ay meesha ugu qabtaan. Kahor intaadan ku wadin buuraha, waa inaad ogaataa meelaha lagu baxsado ee ku yaal wadadaada.

Dareewal kasta oo lumiya bareegiisa oo hoos u sii socda waa inuu isticmaalo meel lagu baxsado haddii la heli karo. Haddii aadan isticmaal, fursadahaaga inaad gasho shil halis ah ayaa aad u sii badan karta.

Haddii aan la heli karin meel lagu baxsado, qaado jidka ugu khatarta yar ee aad ku baxsan karto - sida garoon ama waddo dhinac ah oo bannaan ama kor u leexata. Go'aan qaado isla marka aad ogaato in bareegaagu aanu shaqaynayn. Inta aad sugto, waa inta xawaaraha gaadhigu u sii kordho, wayna adkaan doontaa in la istaajiyo.

2.17.4 – Taayirrada oo Banjaro

Aqoonso Banjarka Taayirka. Inaad si dhakhso leh oo aad u ogaato in taayarkaagu banjaro waxay kuu ogolaan doontaa inaad hesho wakhti dheeraad ah oo aad kaga falceliso. Inaad haysato dhowr ilbiriqsi oo dheeri ah si aad u xasuusato waxa ay tahay inaad sameyso ayaa ku caawin karta. Calaamadaha ugu waaweyn ee banjarka taayirka waa:

- **Cod.** Qaylada dheer ee "sawaxan dheer" ee qaraxa oo kale ah waa calaamad si fudud loogu aqoonsan karo. Sababtoo ah waxay qaadan kartaa dhowr ilbiriqsi in gaarigaagu ka falceliyo, waxaa laga yaabaa inaad u maleyso inuu ahaa baabuur kale. Laakin mar kasta oo aad maqasho qaraxa taayirka ah, sida ugu badbaado badan waa inaad u malayso inuu kaaga yahay.
- **Gariir.** Haddii baabuurku si xoog leh u dhufto ama u gariiro, waxay calaamad u noqon kartaa in mid ka mid ah taayirrada uu si ba'an u qarxay. Taayarka dambe, taasi waxay noqon kartaa calaamadda kaliya ee aad hesho.
- **Dareen.** Haddii isteerinka ka dareento "culays," waxay u badan tahay inay calaamad u tahay in mid ka mid ah taayirrada hore u banjaray. Mararka qaarkood, banjarka ku yimaado taayirka dambe wuxuu keeni doonaa in baabuurka uu hore iyo gadaal u simbiiriyo ama "qaybta dambe ee gaariga uu wareegto." Si kastaba ha ahaatee, taayirada dambe ee laba-xabo ah ayaa badanaa ka hortaga midan.

Kajawaabida Banjarka Taayirka. Marka taayirka xumaado, gaadhigaagu khatar buu ku jiraa. Waa inaad isla markiiba:

- **Si Adag u Qabso Isteerinka.** Haddii taayirka hore uu banjaro, wuxuu ka bixin karaa isteerinka gacantaada. Sida kaliya ee taas looga hortagi karo waa in aad si adag ugu qabsato isteerinka labada gacmood mar walba.
- **Ha qabanin Bareega.** Waa dabiici in aad rabto in aad qabato bareega marka lagu jiro xaalad degdeg ah. Si kastaba ha ahaatee, bareegga marka uu taayirku uu banjaro waxay sababi kartaa luminta xakamaynta. Ilaa aad ku dhowdahay inaad inaad wax ku dhacdo mooyaane, ha qabanin ilaa xawaaraha gaariga uu hoos u dhaco. Ka dib si tartiib ah u qabo bareega, ka bax wadada, oo istaag.
- **Hubi Taayirada.** Kadib markaad joogsato, bax oo hubi taayirada oo dhan. Sidan samee xitaa haddii baabuurku u muuqdo mid si fiican u shaqaynaya. Haddii mid ka mid ah taayiradaad labada ah ay baxaan, sida kaliya ee aad ku ogaan karto waa adigoo dibadda u baxa oo fiiriya.

2.18 – NIDAAMYADA BAREEGGA EE IS XIRA (ABS)

ABS waa nidaam kombuyuutaraysan oo ka ilaaliya taayirradaada inay xidhmaan inta lagu jiro qabashada adag ee bareega.

ABS waxay siyaado dheeraad ah ay ku tahay bareegaaga caadiga ah. Ma yaraynayso mana kordhinayso awoodda bareegaaga caadiga ah. ABS waxa ay shaqeysaa kaliya marka taayirrada ay ku dhow yihiin inay xirmaan.

ABS qasab ma'aha inay soo gaabinayso masaafadaada joogsiga, laakiin waxay kaa caawinaysaa inaad gaadhiga ilaaliso inta lagu jiro qabashada bareega adag.

2.18.1 – Sida ay u Shaqeeyaan Nidaamyada Bareegga ee Is Xira

Dareemayaasha ayaa ogaan kara marka ay taayirada ay isxiri rabaan. Unug kantaroolka elegtarooniga ah (ECU) ayaa markaa hoos u dhigi doona cadaadiska bareega si looga fogaado isgalka taayirrada.

Cadaadiska bareega ayaa la hagaajiyay si loo bixiyo bareegga ugu badan iyada oo aan cabsanaynin inay taayarada isgalaan.

ABS waxay u shaqeysaa si ka dhaqso badan sida uu darawalku uga jawaabi karo isgalka taayirrada. Waqtiyada kale oo dhan nidaamka bareegu wuxuu u shaqayn doonaa si caadi ah.

2.18.2 – Baabuurta Looga Baahan Yahay Inay Leeyihiin Nidaamyada Bareega Is xira

Waaxda Gaadiidku waxay u baahan tahay in ABS lagu xiro:

- Taraakyada xaamuulka oo leh bareeg hawo oo la soo saaray Maarso 1, 1997 ama kadib.
- Baabuurta bareega hawada leh ee kale, (taraakyada, basaska, tareelaha, iyo tareelooyinka la jiido) oo la dhisay ama ka dib March 1, 1998.
- Taraakyada leh bareega haydarooliga ah iyo basaska leh qiimaynta guud ee miisaanka gaadhiga oo dhan 10,000 rodol ama ka badan oo la dhisay Maarso 1, 1999 ama kadib. Baabuur xaamuulka oo la soo saarau taariikhahan ka hor ayaa si ikhtiyaari ah loogu qalabeeyay ABS.

2.18.3 – Sida loo ogaado haddii Baabuurkaagu ku qalabaysan yahay ABS

Cagafyada, baabuurta xamuulka ah, iyo basaska waxay yeelan doonaan laambadaha ABS ee tilmaamaysa ee jaalaha ah ee qaybta qalabka.

Tareelayaasha ayaa dhinaca bidix ku yeelan doona nalalka ABS ee tilmaamaysa cillada ee jaalaha ah, midkoodna xagga hore ama xagga dambe.

Tareelaha la jiido ee la sameeyay Maarso 1, 1998 ama kadib, ayaa looga baahan yahay inay laambad ku yeeshaan dhanka bidix.

Sida nidaamka hubinta baabuurta cusub, laambadda cilladdu waxay ku timaadaa bilawga si loo hubiyo guluubka, ka dibna si degdeg ah u baxdaa. Nidaamyada qadiimka ah, laambaduhu way shidnaan karaan ilaa aad kaxayso wax ka badan shan mayl saacadiiba.

Haddii laambadda ay shidnaato ka dib hubinta guluubka, ama ay shidnaato mar aad jidka uusho, waxa laga yaabaa inaad lumisay xakamaynta ABS.

Xaaladda qaybaha la jiido ee la soo saaray ka hor inta aysan u baahnayn Waaxda Gaadiidka, waxaa laga yaabaa inay adag tahay in la ogaado haddii ay ku qalabaysan yihiin ABS. Baabuurka hoostiisa ka eeg Unugga Xakamaynta Elektarooniga ah (ECU) iyo kuwa ka imanaya xagga dambe ee bareega.

2.18.4 – Sidee ABS ay kuu caawiso

Markaad si adag bareega ugu qabato dusha meel simbiririxah ah ee gaadhi aan lahayn ABS, waxaa laga yaabaa in taayiradahaagu isgalaan. Marka ay taayada isgalaan, waxa aad luminaysaa xakamaynta isteerinka. Marka taayirradaada is galaan, waxa laga yaabaa in aad simbiririxoota, gaariga kala wareego, ama xitaa gaadhiga inuu gadoomo.

ABS waxay kaa caawinaysaa inaad iska ilaaliso isgalka taayirrada oo aad ilaaliso xakamaynta. Waxaa laga yaabaa ama laga yaabaa inaad awoodin inaad si dhakhso leh ugu istaagto ABS, laakiin waa inaad awood u yeelatid inaad ka leexato caqabad adigoo bareegga qabanayo, oo aad iska ilaaliso simbiririxada ay keento bareegga oo aad loo qabto.

2.18.5 – ABS ee Cagafta Kaliya ama Tareelaha oo Keliya

Haysashada ABS kaliya cagafta, kaliya tareelaha, ama xitaa hal iksal kaliya, ayaa wali ku siinaysa kontorool dheeraad ah baabuurka inta lagu jiro qabashada bareega. Si caadi ah u qabo bareega.

Marka kaliya cagaftu leeyahay ABS, waa inaad awood u yeelatid inaad ilaaliso kontoroolka isteerinka, waxaana yaraanaysa fursadda kala wareega. Laakin isha ku hay tareelaha oo qabo bareega (haddii aad si badbaado leh u samayn karto) haddii uu bilaabo inuu lusho.

Marka kaliya tareelaha leeyahay ABS, tareelahay aadbay u yartahay inuu lulmo, laakiin haddii aad lumiso kontoroolka isteerinka ama kala wareego, barreega kakac (haddii aad si badbaado leh u samayn karto) ilaa aad dib uga hananayso kontoroolka.

2.18.6 – Qabashada Bareega iyadoo la Isticmaalayo ABS

Marka aad kaxayso baabuur leh ABS, waa in aad bareega u qabataa sida had iyo jeer aad u qaban jirtay. Si kale haddii loo dhigo:

- Isticmaal kaliya xoogga bareegga ee lagama maarmaanka ah si aad si badbaado leh u joogsato oo aad u maamusho.
- Si isku mid ah u qabo bareega, iyada oo aan loo eegin haddii ABS ku xiran yahay baskaaga, cagaftaada, tareelahaaga, ama labadaba.
- Markaad xawwaraha yarayso, la soco cagaf-cagafkaaga iyo tareelahaaga oo haqaban bareega (haddii ay ammaan tahay in sidaas la sameeyo) si aad u maamusho.

Waxaa jira hal kaliya oo ka reeban nidaamkan. Haddii aad ku wado baabuur toos ah ama isku-dara ABS la shaqaynaya dhammaan iksalada, joogsiga degdega ah, waxaad si buuxda u qaban kartaa bareega.

Haddii ABS-gaagu si sax ah u shaqeeyo, bareegga "oo la qabto hadana laga kako" waa inaan la isticmaalin.

2.18.7 – Qabashada bareega Haddii ABS Aanu Shaqaynayn

ABS la'aanteed weli waxaa jira shaqada bareega oo caadi ah. Wad oo jooji sida aad had iyo jeer u qaban jirtay.

Baabuurta leh ABS waxay leeyihiin nalal jaale ah oo tilmaamaya cillada si ay kuu sheegaan haddii shay aanu shaqaynayn.

Sida nidaamka hubinta baabuurta cusub, laambadda cilladdu waxay ku timaadaa bilawga si loo hubiyo guluubka, ka dibna si degdeg ah u baxdaa. Nidaamyada qadiimka ah, laambaduhu way shidnaan karaan ilaa aad kaxayso wax ka badan shan mayl saacadiiba.

Haddii laambadu shidnaato ka dib hubinta guluubka, ama uu shidanto mar aad jidka ku jirto, waxa laga yaabaa inaad lumisay kontoroolka ABS ee hal ama ka badan taayirrada. Xasuusnoow, haddii ABS kaa xumaado, wali waxaad haysataa bareega caadiga ah. Si caadi ah u wad, laakiin nidaamka hala hagaajiyo sida ugu dhakhsiyaha badan.

2.18.8 – Xusuusinta Badbaadada

ABS kuma oggolaan doono inaad si degdeg ah u waddo baabuurka, aad si dhow ula socoto, ama aad taxaddar yar u waddo. ABS kama hor istaagi doonto korontada ama ka leexashada simbiririxada. ABS waa in ay ka hortagtaa simbiririxada bareega ama kala wareega baabuurka, laakiin ma aha kuwa ay sababaan giraangiraha taayarka ama si degdeg ah u socda kala wareega.

ABS qasab ma gaabinayso masaafada joogsiga. ABS waxay kaa caawin doontaa ilaalinta xakamaynta baabuurka, laakiin had iyo jeer ma gaabinayso masaafada joogsiga.

ABS ma kordhin doonto ama ma dhimi doonto awoodda joogsiga kama dambaysta ah-ABS "waxay siyaado" ku tahay bareegyadaada caadiga ah, ma'ahan beddelkooda.

ABS ma beddeli doonto habka aad sida caadiga ah ugu qabato bareega. Xaaladaha bareega ee caadiga ah, gaadhigaagu waxa uu joogsan doonaa sida uu had iyo jeer u istaago. ABS waxaa la isticmaalaa kaliya marka uu taayirku sida caadiga ah isgalo sababo la xiriira bareega oo aad loo qabto.

ABS ma ma beddeli doonto bareeg xun ama bareega oo aan sifiican loo dayactirin.

Xusuusnow: Habka badbaadada baabuurka ee ugu fiican wali waa darawal badbaado leh.

Xasuusnoow: Baabuurka u wad si aadan waligaa u baahanin inaad isticmaasho ABS.

Xusuusnow: Haddii aad u baahan tahay, ABS waxay kaa caawin kartaa inaad ka hortagto shil halis ah.

2.19 – XAKAMAYNTA IYO SOO KABASHADA SIMBIRIRIXADA

Simbiririxada waxay dhacdaa mar kasta oo taayirrada ay lumiyaan qabashadooda waddada. Tan waxa loo sababeeyaa afar siyaabood midkood:

- **Bareega xad dhaafka ah.** Si adag oo bareegga loo qabto iyo taayirrada oo isgalo. Simbiririxada sidoo kale waxay dhici kartaa marka la isticmaalayo xawaaraha faleemo-tooraha oo ay waddadu ay simbiririxan tahay.
- **Isteerinka xad dhaafka ah.** Wareejinta taayirrada in ka badan inta uu baabuurka la wareejin karo.
- **Sheelaraynta Xad dhaafka ah.** Siinta awood aad u badan taayirrada wadista, taasoo keenaysa inay miiqdaan.
- **Kuwadida Xawaare aad u dheereeya.** Simbiririxada baabuurta inta badan waxay ka dhalataa baabuur wadista degdeg ah xaaladaha waddooyinka. Darawalada wax ka beddela wadistooda iyaagoo tixgelinaya xaaladaha si xad dhaaf Uma sheelareeyaan oo Bareegana aad uma Qabtaan ama isteerinka kuma leexiyaan xawaare aad u badan.

2.19.1 – Simbiririxada Taayarada

Ilaa hadda waxa ugu caansan ee simbiririxada barafka waa mid ay taayirrada dambe ku lumiyaan jiidista oo sababta bareegga xad dhaafka ah ama sheelaraynta. Simbiririxada ay sababto sheelaraynta badanaa waxay ku dhacaan baraf ama barafka fadhiya. Ka qaadida cagtaada sheelaraaha ayaa si fudud u joojin karta. (Haddii ay tahay meel lagu simbiririxoon kara , riix kileeshka. Haddii kale, matoorka waxa uu ka ilaalin karaa taayirrada in ay si xor ah u ruqaansadaan oo ay dib u soo ceshadaan jiidista.)

Simbiririxada taayirrada dambe waxay yimaaddaan marka taayirrada dambe ay isgalaan. Sababtoo ah taayirrada xiran ayaa ka jiid yar marka loo eego taayirrada rogrogmi kara, taayirrada dambe waxay inta badan dhinac u leexdaan iyagoo isku dayaya inay "la qabsadaan" taayirrada hore. Baska ama xamuulka tooska ah, baabuurka wuxuu u simbiririxan doonaa dhinac "jidkana kabaxo." Gawaadhida jiidista taayirrada, taayarka oo baxo ayaa u oggolaan kara taayarka in uu dhinac u riixo baabuurka jiididda, taas oo keenaysa inaan gaariga si dhakhso u kala wareego. Fiiri Jaantusyada 2.19.

2.19.2 – Sixitaanka Simbiririxada Taayarada

Samee kuwan soo socda si aad u saxdo Simbiririxada Taayarada:

- **Qabo bareega.** Tani waxay u oggolaan doontaa in taayirrada dambe ay dib u wareegtaan, oo ka ilaaliso taayirrada dambe in aanay sii simbiririxan. Hadday baraf saaran tahay, riix kileeshka si aad u oggolaato taayirrada inay si xor ah u leexdaan.
- **Si degdeg ah u leexo.** Marka baabuurku bilaabo inuu dhinac u qalloocdo, **si dhaqsiiyo leh** u leexi jihada aad rabto in baabuurka uu u maro wadada. Waa inaad si degdeg ah u rogtaa shaagagga.
- **Wareejinta Isteerinka.** Marka uu baabuurku dib ugu soo noqdo wadada, waxa ay leedahay u janjeera in uu sii leexdo. Haddii aanad si dhakhso ah u leexin isteerinka dhinaca kale, waxa laga yaabaa in aad is aragto adigoo u sii simbiririxoonaya dhanka kale.

Barashada in aad ka joogsato bareega, isteerinka si deg deg ah u leexi, riix kileeshka, oo leexinta isteerinka waxa ay qaadataa tababar badan. Meesha ugu fiican ee aad ka heli karto dhaqankan waa meel weyn oo baabuurta lagu wado ama "meelaha lagu tijaabiyo baabuurta."

2.19.3 – Simbiririxada Taayirrada Hore

Si degdeg u wadista xaaladaha qaar ayaa sababa inta badan lugaha hore in ay isgalaan. Sababaha kale waxaa ka mid ah la'aanta taayirrada hore iyo xamuulka la raray si aan miisaan ku filan ugu dhicin iksalka hore. Simbiririxada taayirrada hore, cidhifka hore wuxuu u janjeeraa inuu si toos ah u socdo iyadoon loo eegin inta aad isteerinka leexinayso. Meelaha simbiririxada leh, waxaa laga yaabaa inaad awoodin inaad qalooc gasho.

Marka simbiririxada taayirrada hore ay dhacaan, sida kaliya ee lagu joojin karo waa in xawaaraha baabuurka hoos loo dhigo. Ha leexin iyo/ama bareega oo si adag loo qabto. Hoos u dhig sida ugu dhaqsaha badan adiga oo aan is dhaafin.

Qayb-hoosaadyada 2.17, 2.18 iyo 2.19 Tijaabi aqoontaada

1. Joojintu had iyo jeer ma'aha waxa ugu badbaado badan ee la sameeyo marka ay xaalad degdeg ah jirto. Run mise been?
2. Waa maxay faa'iidooyinka qaar ee ku aadan inaad midigta u baxdo halkii aad ka aadi lahayd bidix marka ay jirto caqabad?
3. Waa maxay "dalcadaha jidka ka baxo?"
4. Haddii taayirku qarxo, waa inaad si adag u qabataa bareega si aad dhaqso u joogsato. Run mise been?
5. Sidee ku ogaan kartaa in gaadhigaagu leeyahay bareega is xira?
6. Waa maxay farsamada saxda ah ee bareegga marka la wado gaadhi leh bareega is xira?
7. Sidee buu bareega is xira kuu caawinayaan?

Su'aalahan ayaa laga yaabaa inay ku jiraan imtixaanka. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 2.17, 2.18, iyo 2.19.

2.20 – NIDAAMYADA SHILALKA

Markaad shil gasho oo aanad dhaawac halis ah ku gaarin, waxaad u baahan tahay inaad wax ka qabato si aad uga hortagto jareexo ama dhaawac kale. Tallaabooyinka aasaasiga ah ee la qaadayo shil kasta waa:

- Ilaali aagga.
- Ogeysii maamulka.
- Daryeel kuwa dhaawacmay.

2.20.1 – Ilaali Aagga

Waxa ugu horreeya ee lagu sameeyo goobta shilku waa in laga ilaaliyo shil kale inuu ka dhaco isla goobtaas. Si loo ilaaliyo aagga shilka:

- Haddii gaadhigaagu uu shil galay, isku day in aad gaarigaaga ka bixiso wadada. Tani waxay kaa caawin doontaa ka hortagga shil kale waxayna u oggolaan doontaa taraafikada inay dhaqaaqdo.
- Haddii aad u istaagayso inaad caawiso, dhig gaarigaaga meel ka fog shilka. Goobta shilku ka dhacay isla markiiba waxa loo baahan doonaa baabuurta degdega ah.
- Daar calaamada khatarta/Israaca.
- Dhigo calaamadaha saddex xagalka ah ee digniinta si aad uga digto taraafikada kale. Hubi in darawalada kale ay arki karaan sida ugu dhakhsiyaha badan si looga fogaado shilka.

2.20.2 – Ogeysii Maamulka

Haddii aad haysato teleefan gacanta ama CB, wac gargaar ka hor intaadan ka bixin gaadhigaaga. Haddii kale, sug ilaa goobta shilku ka dhacay si habboon loo ilaaliyo, dabadeed wac ama qof u dir booliiska. Isku day inaad go'aamiso meesha aad joogto si aad u bixiso goobta saxda ah.

2.20.3 – Daryeelka kuwa dhaawacmay

Haddii qof u tababaran uu shilka ku jiro oo uu caawinayo dadka dhaawaca ah, wadada u banee ilaa lagu weydiisto inaad caawiso. Haddii kale, samee sida ugu wanaagsan ee aad u caawin karto dadka dhaawacmay. Waa kuwan qaar ka mid ah tillaabooyinka fudud ee la raacayo marka caawimaada la bixinayo:

- Ha dhaq-dhaqaajin qof si xun u dhaawacmay ilaa ay jirto khatarta dab ama gudubka taraafikada ay ka dhigayso lama huraan mooyee.
- Jooji dhiigbaxa culus adigoo cadaadis toos ah saaraya nabarka.
- Qabowga ka ilaali qofka dhaawacmay.

2.21 – DABKA

Dabka baabuurada taraakyada waxay sababi karaan khasaare iyo dhaawac. Baro sababaha keena dabka iyo sida looga hortago. Ogoow waxa la sameeyo si loo damiyo dabka.

2.21.1 – Sababaha Dabka Keena

Kuwa soo socda waa qaar ka mid ah sababaha keena dabka baabuurku:

- **Shilalka kadib.** Shidaalka daadanaya, isticmaalka khaldan ee ololka.
- **Taayirada.** Taayirada aan aariyada fiican lahayn iyo kuwa istaabto.
- **Nidaamka Korontada.** Bareesyada fiilooyinka gaagaaban oo ay ugu wacan tahay dahaarka dhaawacan, xidhiidhada dabacsan.
- **Shidaalka.** Darewal sigaar cabbaya, shidaal aan habboonayn, isku xidhka shidaalka dabacsan.
- **Xamuulka.** Shixnad guban karta, xamuul si khaldan u xidhan ama raran, hawo xumo.

2.21.2 – Ka Hortagga Dabka

U fiirso kuwa soo socda:

- **Kormeerka safarka ka horeeya.** Samee kormeer dhamaystiran oo ku saabsan korantada, shidaalka, iyo nidaamyada qiiqa, taayirrada, iyo xamuulka. Hubi inaad hubiso in dab-demiska dabaysan yahay
- **Kormeerka Jidka.** Ka hubi taayirada, digsiyada, iyo xamuulka calaamadaha kulaylka mar kasta oo aad joogsato inta lagu jiro safarka.
- **Raac habraacyada badbaadada leh.** Raac habraacyada badbaadada saxda ah si aad u shido gaadhiga, adeegsato bareega, maaraynta ololka, iyo hawlaha kale ee dhalin kara dab.
- **La socoshada.** Hubi aaladaha iyo cabbiraadaha had iyo jeer calaamadaha kulaylka isticmaalna Aaladda La-socodka Gaadiidka / Muraayada si aad u raadiso calaamadaha qiiqa taayirada ama baabuurka.
- **Digniin.** U adeegso taxadarka caadiga ah si aad ula tacaasho wax kasta oo guban kara.

2.21.3 – Dab damiska

Ogaanshaha sida loola dagaallamo dabka waa muhiim. Darawalada oo garan waayay waxay sameeyaan ayaa dabka uga sii daray. Ogoow sida dab-demisku u shaqeeyo. Baro tilmaamaha ku daabacan dab-damiska ka hor intaadan u baahanin Waa kuwan qaar ka mid ah hababka la raaco haddii uu dab dhaco.

Ka bax Jidka. Talaabada ugu horeysa waa in gaariga laga saaro wadada oo uu istaago. Marka sidaas la sameeyo:

- Dhigo gaarigaaga meel bannaan, oo ka fog dhismayaasha, geedaha, burushka, baabuurta kale, ama wax kasta oo laga yaabo inuu dab qabsan karo.
- Ha soo gelin xarunta adeegga!
- Ogeysii adeegyada gurmada dhibaataada iyo goobtaada.

Ka ilaali dabka inuu sii fido. Kahor intaadan isku dayin inaad damiso dabka, iska hubi inuusan sii faafin. Dabka matoorka, dami matoorka sida ugu dhakhsaha badan ee aad awooddo. Ha furin koofanaha haddii aad ka fogaan karto. Xumbo ku fur daaqada dambe ee gaariga, raytooraha, ama dhinaca hoose ee baabuurka.

Dabka xamuulka ah ee ku dhex jira baabuurka ama sanduuqa tareelaha, albaabada xir, gaar ahaan haddii alaabtaadu ka kooban tahay waxyaabo khatar ah. Furitaanka albaabada baabuurka waxay siin doontaa dabka ogsijiin waxayna sababi kartaa inuu si dhakhso ah usii gubo.

Dami dabka. Waa kuwan qaar ka mid ah xeerar la raaco si loo demiyo dabka:

- Markaad isticmaalaysa dab-demiyaha, ka fogaaw dabka intii suurtoagal ah.
- Diirada saar ama salka dabka, ololka kore ha daminin.

Isticmaal Dab-bakhtiiye Sax ah

Jaantusyada 2.20 iyo 2.21 ayaa si faahfaahsan u sharaxaya nooca dab-bakhtiiyaha loo isticmaalo heerka dabka.

Dab damiska nooca B:C waxaa loogu talagalay inuu ka shaqeeyo dabka korontada iyo dareeraha gubanaya.

Nooca A: B:C waxaa loogu talagalay inuu ka shaqeeyo daminta alwaaxyada, warqadaha, iyo sidoo kale maryaha.

Biyaha waxaa lagu isticmaali karaa alwaax, warqad, ama maro, laakiin haku isticmaalin biyaha dab koronto ah (waxay sababi karaan shoog) ama dab shidaal (waxay faafin doontaa ololka).

Taayirka gubanaya waa in lagu qaboojiyo biyo. Biyo badan ayaa laga yaabaa in loo baahdo.

Haddii aadan hubin waxa la isticmaalayo, gaar ahaan dabka maadooyinka khatarta ah, sug dabdemiska.

Dhanka dabaysha ka mar. Dabayshu ha qaado bakhtiyaha dabka intii ay ololka dhankaaga u soo qaadi lahayd.

Sii wad ilaa wax kasta oo gubanaya la qaboojiyo. Maqnaanshaha qiiqa ama ololka macnaheedu ma'aha in dabku aanu dib u bilaabi karin.

Qayb-hoosaadyada 2.20 iyo 2.21

Jaantuska 2.20	
Qaybta / Nooca Dabka	
Nooca	Nooca
A	alwaax, warqad, gubasho caadi ah Ku dami qaboojinta iyo deminta Isticmaalka Biyaha ama Kiimikada Qalalan
B	Batrool, Saliid, garaaso, dareereyaal kale oo garaasada leh Ku dami qiiqa, qaboojinta ama kiimikooyinka qallalan. Gaashaanka kulaylka iyadoo la isticmaalayo Kaarboon labo Oksaydh
C	Qalabka Korontada Dabka Ku dami Walxaha Aan Korontada Qaadin sida Kaarboon labo Oksaydh ama Kiimikada Qalalan. HA ISTICMAALIN BIYO
D	Dabka ku jira biraha guban kara Dami adiga oo isticmaalaya budo khaas ah oo lagu damiyo

Jaantuska 2.21	
Qaybta Dabka/Nooca Dab-demiska	
Nooca Dabka	Nooca Dab-demiska
B ama C	Kiimikada Qalalan ee Joogtada ah
A, B, C, ama D	Kiimikada Qalalan ee Ujeedo Badan Loo Isticmaalo
D	Kiimikada Qalalan ee Kaaliyam (K) ee Soosaliga ah
B ama C	Kiimikada Qalalan ee Kaaliyam Koloraydh (KCL)
D	Budada Qalalan ee Gaarka ah
B ama C	Kaarboon Labo Oksaydh (qallalan)
B ama C	Caamilka Halojiinta (Gaaska)
A	Biyo
A	Biyo leh Biyaha Raytooraha
A ama B	Biyaha, Habka Uumiga raran
B, Qaar ka mid ah A	Xumbo

Tijaabi aqoontaada

1. Maxay yihiin waxyaalaha qaar in lagu sameeyo goobta shilka si looga hortago shil kale?
2. sheeg laba sababood oo keena dabka taayirka.
3. Waa maxay noocyada dab bakhtiye B:C oo aan u wacnayn?
4. Markaad isticmaalayso dab-bakhtiyahaaga, waa inaad u dhawaataa sida ugu macquulsan dabka?
5. Sheeg waxyaabaha sababa dabka qabsada baabuurta qaarkood.

Su'aalahan ayaa laga yaabaa inay ku jiraan imtixaanka. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 2.20 iyo 2.21.

2.22 – KHAMRIGA, DAWOYINKA KALE, IYO BAABUUR WADISTA

2.22.1 – Khamriga iyo Baabuur Wadista

Khamriga oo la cabbo ka dibna baabuurka la wado aad ayay khatar u tahay waana dhibaato halis ah. Dadka cabba khamriga waxay ku lug leeyihiin shilalka gaadiidka taasoo sababta in ka badan 20,000 dhimasho sannad kasta. Khamrigu wuxuu wax u dhimaa shaqada murqaha, wakhtiga falcelinta, aragtida og, iyo aragtida habeenkii. Waxa kale oo ay saamaysaa qaybaha maskaxda ee xukuma xukunka iyo xakamaynta. Garashadaada oo tagto waxay ka bilaabataa cabitaanka ugu horeeya.

Waa inaad ogaataa:

- Sida khamriga ugu shaqeeyo jidhka bini'aadamka.
- Sida ay u saamayso wadista baabuurta.
- Sharciyada ku saabsan cabbitaanka khamriga iyo baabuur Wadista.
- Khatarta sharciga, maaliyadeed, iyo tan badbaadada ee cabitaanka khamriga iyo baabuur wadista.

Xaqiiqda ku saabsan Khamriga

Waxaa jira fikrado badan oo khatar ah oo ku saabsan isticmaalka khamriga. Darawalka rumaysta fikradahan khaldan waxay u badan tahay in uu dhibaato galo. Waa kuwan tusaalayaal:

- **Sida Khamrigu u Shaqeeyo.** Khamrigu si toos ah ayuu caloosha uga baxaa dhiiggana u raacaa waxaana loo sii gudbiyaa maskaxda. Ka dib marka maskaxda marto, boqolkiiba in yar ayaa laga raacda kaadida, dhididka, iyo neefsashada, inta soo hartayna waxaa loo gudbiyaa beerka. Beerku waxa uu socodsiiin karaa oo keliya saddex-meelood meel hal wiiqiyadood oo khamri ah saacaddii, taas oo aad uga yar khamriga ku jira cabitaanka caadiga ah. Tani waa qiime go'an, marka kaliya, ma aha qaxwo madow ama qubeyska qabow, ayaa miirkaaga soo celin doona. Haddii aad qaadata cabbitaan si dhakhso badan jidhkaaga uga takhalusi karto, waxaad yeelan doontaa khamri badan oo jidhkaaga ku jiro, baabuur wadistaaduna aad ayaa loo saamayn doontaa. Ribnaanta Khamriga Dhiiga (BAC) waxay caadi ahaan cabbirtaa xaddiga khamriga ee jidhkaaga ku jira. Fiiri Jaantusyada 2.22.
- **Waa maxay Cabbitaan?** Waa aalkolada ku jirta cabitaannada kuwaas oo saameeya waxqabadka aadanaha. Wax farqi ah ma samaynayso haddii khamrigaasi ka yimi "dhawr kabasho" ama laba koob oo khamri ah ama laba xabbo oo khamriga adag ah. Dhammaan cabitaannadan soo socda **waxa ay ka kooban yihiin qaddar isku mid ah oo khamri ah:**
 - Koob 12-wiiqiyadood oo 5% khamro ah.
 - Koob 5-wiiqiyadood ah oo 12% khamri ah.
 - Xabad 1 1/2-wiiqiyadood ah oo ah 80 khamri ah.
- **Maxaa go'aamiya Ribnaanta Khamriga ee Dhiigga?** Ribnaanta Khamriga ee Dhiigga (BAC) waxaa lagu go'aamiyaa inta alkaahool ah ee aad cabto (cabidda khamriga badan macnaheedu waa BAC sare), sida ugu dhakhsaha badan ee aad cabbayso (cabitaanka degdega ah macnaheedu waa BAC sare), iyo miisaankaaga (qofka yar ma'aha inuu cabbo wax badan si uu u gaadho isla BAC).

Jaantuska 2.22

Waa maxay Cabbitaan? Waa aalkolada ku jirta cabitaannada kuwaas oo saameeya waxqabadka aadanaha. Wax farqi ah ma samaynayso haddii khamrigaasi uu ka yimid "dhawr kabasho oo khamri ah," ama laba koob oo khamri ah, ama laba qaadasho oo khamri ah. Qiyaasta Khamriga ee Ku Jirta Dhiiga

Cabbitaannada	Miisaanka Jirka Rodol Ahaan								Saamaynta
	100	120	140	160	180	200	220	240	
0	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	Kaliya Xadka Wadista Baabuurta si Badbaadada leh
1	.04	.03	.03	.02	.02	.02	.02	.02	Garasho Xumada Ayaa ka Bilaawata
2	.08	.06	.05	.05	.04	.04	.03	.03	Xirfadaha Baabuur Wadista Ayaa Saamaynay Cigaabaha Dambiyada
3	.11	.09	.08	.07	.06	.06	.05	.05	
4	.15	.12	.11	.09	.08	.08	.07	.06	
5	.19	.16	.13	.12	.11	.09	.09	.08	
6	.23	.19	.16	.14	.13	.11	.10	.09	Ganaaxyada Dambiyada ee Saktraanka Sharciga ah
7	.26	.22	.19	.16	.15	.13	.12	.11	
8	.30	.25	.21	.19	.17	.15	.14	.13	
9	.34	.28	.24	.21	.19	.17	.15	.14	
10	.38	.31	.27	.23	.21	.19	.17	.16	

Ka jar .01% 40 kii daqiiqo kasta oo aad cabto khamro. Hal cabitaan waa 1.5 oz. oo ah 80 khamri cad, 12 oz. biirka, ama 5 oz. khamriga tablewine.

- **Khamriga iyo Maskaxda.** Khamrigu wuxuu saameeyaa in badan oo maskaxda ah marka BAC ay jirka kusii badato. Qaybta hore ee maskaxdu waxay saamaysaa xukunka iyo is-xakamaynta. Mid ka mid ah waxyaalaha xun ee arrintan ku saabsan ayaa ah inay ka ilaalin karto dadka cabbaya inay ogaadaan inay sakhraansan yihiin. Iyo, dabcan, garashada wanaagsan iyo is-xakamaynta ayaa gabi ahaanba lama huraan u ah wadista badbaadada leh.

Markasta ay BAC jirkaaga ay ku badato, xakamaynta muruqa, aragga, iyo isuduwidada ayaa aad iyo aad loo saameeya. Saamaynta baabuurka waxa ka mid noqon kara:

- U dhaxaynta Labo Haad.
- Dhakhso, xamaasad bilaabanaysa.
- Aan baaqaynin, ku guuldaraysiga isticmaalka nalalka.
- Iska indho-tirka calaamadaha joogsiga iyo nalalka cas.
- Dhaafitaanka khaldan.

Fiiri Jaantusyada 2.23.

Saamayntan waxay ka dhigan tahay korodhka fursadaha shil iyo fursadaha aad ku waayi karto shatigaaga darawalnimada. Tirakoobka shilalka ayaa muujinaya in fursada shilku ay aad uga badan tahay darawalada khamrada cabbaya marka loo eego darawalada aan cabin.

- **Sida Khamrigu u Saameeyo Baabuur Wadista.** Dhammaan darawalada waxaa saameeya cabitaanka khamriga. Khamrigu wuxuu saameeyaa garashada, aragga, isuduwidada, iyo waqtiga falcelinta. Waxay keentaa khaladaad baabuurka wadista, sida:
- kordhinta wakhtiga ka falcelinta khataraha.
- Si degdeg ah u wadida ama ayaar wadida baabuurta.
- Ku waditaanka baabuurka haad khaldan.
- Dulmarka cidhifka wadada.
- Haad beddelashada Khatarta Ah.

2.22.2 – Daroogooyinka Kale

Khamriga ka sokow, daroogooyinka kale ee sharciga ah iyo kuwa sharci darrada ah ayaa marar badan la isticmaalaa. Sharciyadu waxay mamnuucayaan haysashada ama isticmaalka daroogooyinka badan marka aad shaqada ku jirto. Waxay mamnuucayaan in qofku ku jiro saameyn ka timaadda "maaddo xakameysan," amfitamiin (oo ay ku jiraan "kala-baxyo," "kiniini kujira sarkhaamiye," iyo "sarkhaamiye"), daroogada, ama wax kale oo kasta oo keeni kara in darawalka uu noqdo mid aan ammaan ahayn. Tan waxa ku jiri kara noocyo kala duwan oo dawooyin dhakhtar uu soo qoray iyo kuwa aan la qorin (daawoyinka qabow), kuwaas oo ka dhigi kara darawalka inuu lulmoodo ama haddii kale saameyn ku yeelan kara awoodda baabuur wadista badbaadada leh. Si kastaba ha ahaatee, haysashada iyo isticmaalka daroogada uu dhakhtarku u qoro darawalka waa la ogol yahay haddii dhakhtarku u sheego darawalka in aysan saameyn ku yeelan doonin awoodda baabuur wadista badbaadada leh. Hubi in dhakhtarkaagu uu ka warqabo dhammaan daawooyinka aad qaadanayso sababtoo ah isdhexgalka suurtoogalka ah ee u dhexeeya daawooyinka laga yaabo inay saameeyaan baabuur wadistaada.

U fiirso calaamadaha digniinta ee ku qoran dawooyinka iyo daawooyinka sharciga ah, iyo amarrada dhakhtarka ee ku saabsan saamaynta suurtoogalka ah. Ka fogow daroogada sharci darrada ah.

Ha isticmaalin wax daawo ah oo daalka qarabaya -- daawaynta kaliya ee daalka waa nasasho. Khamrigu wuxuu ka dhigi karaa saamaynta daroogooyinka kale mid aad u xun. Xeerka ugu nabdoon waa ha isku darin daroogooyinka iyo wadista gabi ahaanba.

Isticmaalka maandooriyaha ayaa keeni kara shilal baabuur oo keena dhimasho, dhaawac iyo burbur hantiyeed. Waxaa intaa dheer, waxay keeni kartaa xadhig, ganaax, iyo xukun xabsi ah. Waxa kale oo ay la macno noqon kartaa dhamaadka qofka xirfadiisa wadista.

Jaantuska 2.23

Saamaynta Kordhinta Mugga Khamriga ee Ku Jira Dhiiga		
Mugga Khamriga ee Ku Jira Dhiiga waa qadarka khamriga ee dhiigaaga ku jira ee lagu diiwaan galiyay milligaraam alkohol ah 100 millilitir oo dhiig ah walbo. Ribnaanta Khamriga ee Dhiigga (BAC) waxa AY ku xidhan yahay cadadka dhiiga (kaas oo la kordha miisaanka) iyo qadarka khamriga aad cabto wakhti ka dib (sida dhakhsaha aad u cabto). Sida ugu dhakhsaha badan ee aad u cabto, Ribnaanta Khamriga ee Dhiigga (BAC) kor ayuu u kacayaa, sababtoo ah beerku wuxuu xamili karaa kaliya hal cabitaan saacaddii - inta kale waxay ku uruursaa dhiigaaga.		
Ribnaanta Khamriga ee Dhiigga (BAC)	Saamaynta Jirka ay Ku Leedahay	Saamaynta Xaalada Wadista Baabuurka
.02	Dareen khafiif ah, diirimaad jidhka oo yar.	In yar oo la xannibay
.05	Nasasho la dareemi karo.	Feejignaan yar, iska war qab yar, daciifnimo dhanka garashada ah ayaa bilaabmaysa.
.08	Garasho xumo qeexan ee & go'aan qaadasho xumo.	Xadka wadista sakhradda, garasho xumo & go'aan qaadasho xumo.
.10*	Qaylo badan, dabeecad laga xishoodo oo suurtoogal ah, isbeddel dhanka dhaqanka ah.	Wakhtiga falcelinta oo yaraado.
.15	Isku dheelidir la'aan & dhaqdhaqaaq, si cad u sarkhaansan.	Aan awoodin inuu gaariga wado.
.30	Qaar badan ayaa miyir daboolmo.	
.40	Intooda badan ayaa way miir daboolmaan, qaarna way dhintaan.	
.50	Neeftsashada ayaa joogsata, qaar badan way dhintaan.	
* Ribnaanta Khamriga ee Dhiigga (BAC) oo .10 macnaheedu waa 1/10 ee 1 % (ama 1/1000) ee wadarta khamriga ee ku jirta dhiigaaga.		

BEEN	RUNTA
Khamrigu wuxuu kordhiyaa awooddaada baabuur wadista	Khamrigu waa daroogo kaa dhigi doonta inaad aad u feejignaan oo yaraynaysa awoodaada inaad si badbaado leh u wado baabuurta
Dadka qaar aad ayey u cabbi karaan wax saameyn ahna ma dareemayaan	Qof kasta oo wax cabba waxaa saameeya khamriga
Haddii aad wax badan cunto marka hore, ma sakhraami doontid	Cuntadu kama ilaalin doonto inaad sakhraanto
Qaxwaha iyo hawo nadiif ah oo yar ayaa ka caawin doonta khamriye cab inuu miyirkiisa soo noqda	Wakhtiga kaliya ayaa ka caawin doona khamriye cab uu miyir-qabi karo - qaababka kale ma shaqeeyaan
Khamriga Biir kaliye cab- uma xoog badna sida khamriga waaynka ama wiskiga	Dhawr kabasho oo khamri ah ayaa la mid ah dhowr qaadasho oo khamriga oo wiski ah ama dhawr koob oo khamri ah

2.23 – XEERARKA ALAABTA KHATARTA AH EE DHAMMAAN WADAYAASHA GAWAARIDA GANACSIGA AH

Dhammaan darawaladu waa inay wax ka ogaadaan walxaha khatarta ah. Waa in aad garan kartaa xamuulka khatarta ah, waana in aad ogaataa in aad qaadi karto iyo in kale adiga oo aan haysan shatiga CDL ee aad ku raacsan tahay walxaha khatarta ah.

Jaantuska 2.24

Qeexitaannada Heerka Khatarta		
Nooca	Magaca Nooca	Tusaale
1	Walxaha qarxa	Rasaasta, Diinimo, Baaruuda
2	Neefta	Barobayn, Ogsajiin, Hiliyam
3	Dab qabsan kara	Shidaal, asitoon
4	Adkaha dabka qabsan kara	Taraqa, Fiyuusyada
5	Oksideeyayaasha	Amooniyam naytareyt, Haydarojiin Berogsaydh
6	Sunta	Sunta cayayaanka, Arsinik
7	Kaahfale	Yuraaniyam, Bulutooniya
8	Laafe	Haydarookaloorik asiidh, dareeraha baytariga
9	Maadooyinka kale ee Halista ah	Foomaldhihaydh, Asbestoos
Midna	ORM-D (Maadooyinka Kale ee la Kontoroolo-Lagu isticmaalo Guriga)	Saliida tinta lagu buufiyo ama Dhuxusha
Midna	Dareerayaasha Guban kara	Saliida Shidaalka, Dheecaanka Fudud

2.23.1 – Maxay yihiin Walxaha halista ah?

Maadooyinka khatarta ah waa alaabooyin halis u ah caafimaadka, badbaadada, iyo hantida inta lagu jiro gudbintooda. Fiiri Jaantusyada 2.24.

2.23.2 – Waa Maxay Sababta Sharciyo u Jiraan?

Waa inaad raacdaa xeerar badan oo ku saabsan qaadista maadooyinka halista ah. Ujeeddada xeerarku waa:

- In la maareeyo alaabta.
- La shaaciyi khatarta.
- Hubimta darawaliinta iyo qalabka badbaadada leh.

Si aad u maarayso alaabta. Alaabooyin badan oo khatar ah ayaa dhaawici kara ama dili kara marka la taabto. Si darawalada iyo kuwa kale looga ilaaliyo xiriirka, sharcigu wuxuu u sheegaa alaab-qeybiyayaasha sida ay si badbaado leh ay ugu baakadaynayaan. Xeerarka la midka ah ayaa u sheegaya darawalada sida loo raro, rari karo, iyo dejinta taangiyada tirada xaamuulka ah. Kuwani waa xeerar xakameyn ah.

Si loo Shaaciyo Khatarta. Diraha wuxuu isticmaalaa warqadda rarida iyo calaamadaha dheemanka u qaabaysan si loogu digo shaqaalaha dekada iyo darawallada khatarta. Waraaqda rarida ayaa qeexaysa maadooyinka halista ah ee la rarayo. Dalabka rararka, biilasha rarka iyo cadaymaha waa cadaynta dhamaan waraaqaha rarida. Dirayaasha alaabta waxay ku dhejiyaan calaamadaha digniinta khatarta ah ee afarta inji ah oo inta badan

lagu calaamadeeyo xirmooyinka maadooyinka halista ah. Calaamadahan waxay dadka kale ka wargeliyaan khatarta jirta. Haddii calaamadda dheemanka ahi aanay ku habboonayn weelka, dirayaasha alaabta waxay ku dhejiyaan calaamadda meesha alaabta lagu riday. Tusaale ahaan, haamaha neefta oo aan lagu dhajin karin calaamado waxay lagu dhajin doonaa kartoon yar ama summado la dhejiyay. Calaamaduhu waxay u eg yihiin tusaalooyinka lagu muujiyey jaantuska 2-25.

Haddii uu dhaco shil ama daadasho/duubasho maaddo halis ah, waxaa dhici karta in aad dhaawacanto oo aadan awoodin in aad sharaxdo halista maaddooyinka aad sideyso. Dab-demisayaasha iyo booliisku waxay ka hortegi karaan ama yareyn karaan waxyeellada ama dhaawaca haddii ay ogaadaan maaddooyinka halista ah ee la siday. Nolashaada iyo tan dadka kale waxay ku xirnaan kartaa in si dhakhso leh loo helo waraaqaha rarida ee maaddooyinka halista ah. Sababtaas awgeed, waa inaad xirtaa waraaqaha rarida ee la xidhiidha maaddooyinka halista ah ama aad ku hayso dusha waraaqaha kale ee la dhoofinayo. Sidoo kale waa inaad haysaa waraaqaha rarida:

- Ku rid jeebka ku yaalo albaabka darawalka, ama
- Meel laga arki karo lagana gaari karo marka gaariga la wado, ama
- Kursiga darawalka marka aad gaadhiga ka maqan tahay.

2.23.3 – Jadwalka Maaddooyinka Khatarta ah

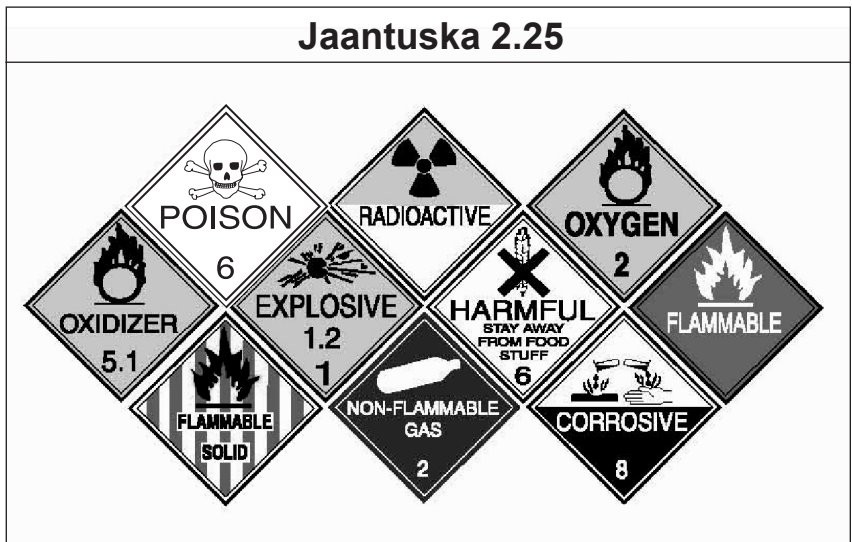
Calaamadaha waawayn waxaa loo isticmaalaa in looga digo dadka kale maaddooyinka halista ah. Calaamadaha waawayn waa calaamado lagu dhejiyay bannaanka baabuurka kuwaas oo tilmaamaya heerka khatarta ee xamuulka. Gaari leh boorar digniin ah waa in uu leeyahay ugu yaraan afar boorar oo isku mid ah. Waxay ku dhejiyaan hore, gadaal, iyo labada dhinacba. Boorarku waa in si cad looga akhrisan karaa dhammaan afarta jiho. Waa inay ahaadaan ugu yaraan 9.84 (250mm) inji oo laba jibbaaran, oo toos u taagan, u samaysan qaab dheeman ah. Taangiyada xamuulka iyo baakadaha kale ee badan ayaa muujinaya lambarka aqoonsiga waxa ku jira boodhadhka ama muraayadaha liimiga ah.

Lambarada Aqoonsiga waa koodh afar lambar ah oo ay adeegsadaan jawaabayaasha koowaad si ay u aqoonsadaan maaddooyinka halista ah. Lambarka aqoonsiga ayaa laga yaabaa in loo isticmaalo in lagu aqoonsado wax ka badan hal kiimiko oo ku jira waraaqaha rarida. Lambarka aqoonsiga waxaa ka horayn doona xarfaha "NA" ama "UN". Hagaha Jawaabta Degdegga ah ee US DOT (ERG) waxa ay taxdaa kiimikooyinka iyo lambarrada aqoonsiga ee loo qoondeeyay.

Dhammaan baabuurta sida maaddooyinka halista ah uma baahna inay haystaan calaamado. Xeerarka ku saabsan calaamadaha waaweyn waxay ku yaalliin qaybta 9 ee buug-yarahan. Waxaad kaxaysan kartaa baabuur sidda maaddooyinka halista ah haddii uusan u baahnayn calaamadayn. Haddii ay u baahato calaamado waawayn, ma wadi kartid ilaa shatiga darawalkaaga uu haysto shatiga uu ku qaadi karo walxaha halista ah. Fiiri Jaantusyada 2.26.

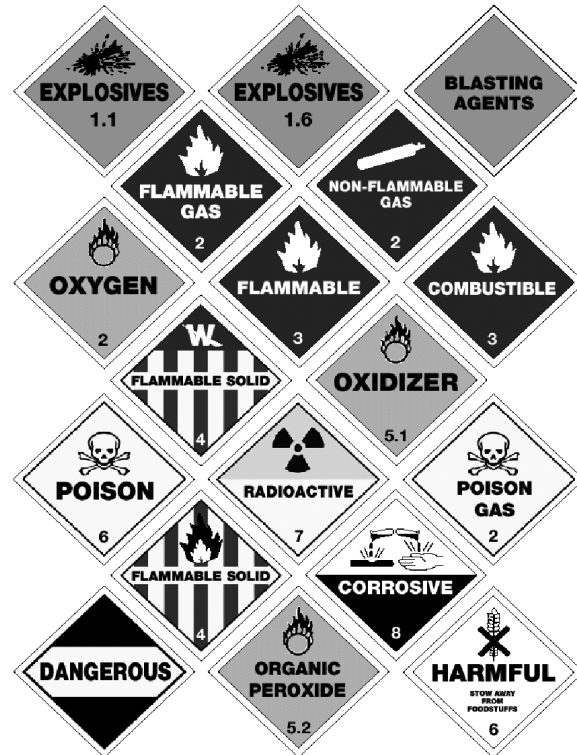
Xeerarku waxay u baahan yihiin dhammaan darawallada wada baabuurta calaamadaysan inay u bartaan sida si badbaado leh loo raro loona safran karo maaddooyinka khatarta ah. Waa inay haystaan shatiga darawalnimada Baabuurta Ganacsiga oo ay ku jiraan agabka khatarta ah. Si aad u hesho fasaxa loo baahan yahay, waa inaad ku baastaa imtixaan qoraal ah oo ku saabsan maaddooyinka ku jira Qaybta 9 ee buug-yarahan. Waxa kale oo aad u baahan doontaa shatiga taangiga haddii aad ku rarto alaabada halista ah taangiga xamuulka qaada gaadhi ka weyn 26,000 rodol, qiimaynta miisaanka guud ee gaadhiga ama baabuurta qaarkood ee qaada dareerayaasha ama neefta. Dareeraha ama neefta ma ahan inay noqdaan maado khatar ah. Shatiga taangiga waxa loo baahan yahay oo kaliya haddii gaadhigaagu u baahan yahay Nooca A ama B CDL oo gaadhigaagu uu leeyahay haanta xamuulka si joogto ah ugu xidhan mug kasta leh; ama gaadhigaagu uu sido taangiga la qaadi karo oo tankiisa yahay 1,000 gaalon ama ka badan.

Jaantuska 2.25

Darawalada u baahan shatiga lagu qaado maadooyinka halista ah waa in ay bartaan sharciyada calaamadaha waaweyn. Haddii aadan ogeyn in gaarigaagu u baahan yahay calaamadaha waaweyn, weydii loo shaqeeyahaaga. Weligaa ha kaxaysan gaadhi u baahan calaamadaha waaweyn ilaa aad haysato shatiga maadooyinka khatarta ah. In sidaas la yeelo waa dembi. Marka la joojiyo, waa lagu sheegi doonaa oo laguuma oggolaan doono inaad sii wado baabuurkaaga. Waxay kugu kici doontaa waqti iyo lacag. Ku guuldareysiga inaad calaamadaha waaweyn ku dhejiso marka loo baahdo waxay halis gelin kartaa noloshaada iyo dadka kale haddii aad shil gasho. Caawimaada degdega ahi ma ogaan doonaan xamuulkaaga khatarta ah ee aad wado. Dareewalada qaada maadooyinka khatarta ah waa inay sidoo kale ogaadaan alaabooyinka ay isla rari karaan karaan, iyo kuwa aan la isla rari karin. Xeerarkani waxay sidoo kale ku jiraan qaybta 9. Kahor intaadan rarin baabuur wax ka badan hal nooc oo badeecad ah, waa inaad ogaataa inay badbaado tahay in la wada raro. Haddii aadan aqoon, weydii loo-shaqeeyahaaga oo la tasho sharciyada.

Jaantuska 2.26 Calaamadaha Waaweyn

Qayb-hoosaadyada 2.22 iyo 2.23 Tijaabi aqoontaada

1. Daawoyinka caadiga ah ee hargabku waxay kaa dhigi karaan inaad hurdo. Run mise been?
2. Maxaad samaynaysaa hadii ay hurdo ku qabato markaad gaadhiga wadid?
3. Kafeega iyo hawo saafi ah oo ayaa ka caawin doonta qof khamro cabo inuu miirkiisa usoo noqda. Run mise been?
4. Waa maxay calaamada maadooyinka khatarta ah?
5. Waa maxay sababta calaamadaha waaweyn loo isticmaalo?
6. Waa maxay "hurdada daynta" ah?
7. Waa maxay calaamadaha khatarta ah la xiriirta baabuur wadista adigoo daalan mise hurdo ku haysa?

Su'aalahan ayaa laga yaabaa inay ku jiraan imtixaanka. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 2.22, 2.23, iyo 2.24.

QAYBTA 3

BADBAADADA QAADISTA XAMUULKA

**QAYBTAN WAXAA LOOGU TALAGALAY DARAWALADA GAWAARIDA
GANACSIGA**

QAYBTA 3 - BADBAADADA QAADISTA XAMUULKA

Qaybtani waxay daboolaysaa

- Baaritaanka Xamuulka
- Miisaanka Xamuulka iyo Dheelitirka
- Xuminta Xamuulka
- Shixnad U Baahan Feejignaan Gaar Ah

Qaybtani waxay kuu sheegaysaa sida xamuulka si badbaado leh loogu soo raro. Waa inaad fahantaa xeerarka badbaadada xamuulka ee aasaasiga ah si aad u hesho CDL.

Haddi aad si khalad ah u rarto xamuulka ama aanad habsan, waxay khatar ku noqon kartaa dadka kale iyo naftaadaba. Shixnadaha dabacsan ee ka dhaca baabuurka waxay sababi karaan dhibaatooyin xagga gaadiidka ah kuwa kalena waa la dhaawaci karaa ama waa la dili karaa. Shixnadaha dabacsan ayaa wax yeeli kara ama ku dili kara marka aad joogsato ama shil degdeg ah. Gaadhigaaga waxaa waxyeelo gaadhsiin kara culays xad dhaaf ah. Isteerinka waxaa saameyn ku yeelan kara sida gaariga loo raro, taasoo adkeyneysa in la xakameeyo gaariga.

Haddii aad rartid oo aad xafiddo rarka laftaada iyo hadii kalaba, adigaa ka mas'uul ah:

- Kormeerida xamuulkaaga.
- Aqoonsiga culeyska xad dhaafka ah iyo miisaan aan dheeli tirnayn.
- Ogaanshaha shixnaddaada si habboon loo sugay oo ma qarinayso aragtidaada hore iyo dhinacyada.
- Ogaanshaha alaabtaada ma xaddidayso helitaanka qalabka degdegga ah.

Haddii aad damacsan tahay in aad qaaddo walxo halis ah oo u baahan boodhadh baabuurkaaga, waxa kale oo aad u baahan doontaa in aad haysato rukhsada maadooyinka khatarta ah. Qaybta 9 ee buug-gacmeedkan ayaa leh macluumaadka aad u baahan tahay si aad uga gudubto tijaabada maadooyinka halista ah.

3.1 – BAADHITAANKA XAMUULKA

Iyada oo qayb ka ah kormeerkaaga, hubi in aanu gaadhigu rarkiisu xad dhaaf ahayn oo rarka uu yahay mid dheellitiran oo si sax ah loo xafiday.

Bilowga kadib. Hubi xamuulka iyo qalabkiisa mar labaad gudaha 50 mayl ee ugu horeeya ka dib markaad safar bilowdo. Samee hagaajin kasta oo loo baahan yahay.

Dib u hubi. Dib u hubi xamuulka iyo ilaalinta aaladaha markasta oo loo baahdo inta lagu jiro safarka si aad u ilaaliso rarka. Waxaad u baahan tahay inaad mar kale baarto:

- Ka dib markaad baabuur wadatay 3 saacadood ama 150 mayl.
- Ka dib nasasho kasta oo aad qaadata markaad baabuur wadid.

Shuruucda federaalka, gobolka, iyo deegaanka ee miisaanka baabuurka ganacsiga, ilaalinta shixnadaha, daboolida rarka, iyo halka aad kaxaysan karto baabuurta waaweyn way ku kala duwan yihiin meel ilaa meel. Ogow sharciyada meesha aad ku wadi doonto.

3.2 – MIISAANKA XAAMUULKA IYO ISU-DHEELITIRNAANKA

Adiga ayaa ka mas'uul ah in aan culeys badan lagu saarin. Kuwa soo socda waa qaar ka mid ah qeexitaannada miisaanka ay tahay inaad ogaato.

3.2.1 – Qeexitaannada ay tahay inaad ogaato

Qiimaynta Guud ee Miisaanka Baabuurka (GVWR). GVW ugu badnaan ee ay soo saaruhu ku qeexen hal gaadhi iyo culayskiisa.

Qiimaynta Guud ee Miisaanka Isku-darka (GCWR). GCW ugu badnaan ee uu soo saaraha u cayimay isku darka gaarka ah ee baabuurta iyo culayskiisa.

Miisaanka Axle. Miisaanka lagu kala qaado dhulka hal bir ama hal xabo oo faashas ah.

Cadka taayirada. Miisaanka badbaadada ugu badan ee taayirku ku qaadi karo cadaadis cayiman. Qiimayntan waxa lagu sheegay dhinaca taayir kasta.

Nidaamka ka joojinta. Nidaamyada hakinta waxay leeyihiin qiimeynta awoodda culeyska soo saaraha.

Awoodda Qalabka Isku-xidhka. Aaladaha isku xidha waxa lagu qiimeeyay miisaanka ugu badan ee ay jiidi karaan ama qaadi karaan.

3.2.2 – Xadka Miisaanka Sharciga ah

Waa inaad miisaanka ku ilaalisaa xadka sharciga ah. Goboladu waxay leeyihiin ugu badnaan GVWs, GCWs, iyo miisaanka faaska. Badanaa, miisaannada faaska ugu sarreeya waxaa dejiyaa buundada. Nadaamka buundada ayaa u ogolaanaysa culeeska ugu badan ee faasaska isku dhow. Tani waa si looga hortago culeyska xad dhaafka ah ee buundooyinka iyo waddooyinka. Markaad u dhowdahay buundada waa inaad hubisaa xadka miisaanka ka hor intaadan gudbin.

Rarka xad dhaafka ah waxay saamayn xun ku yeelan kartaa isteerinka, biriiga, iyo xakamaynta xawaaraha. Baabuurta xamuulka qaada waa inay si tartiib tartiib ah u socdaan kor u korista. Kaaga darane, waxaa laga yaabaa inay ku kordhiyaan xawaare aad u badan marka la dagaayo. Joogsiga fogaanta ayaa kordha. Biriigyadu way fashilmi karaan marka lagu qasbo inuu si adag u shaqeeyo.

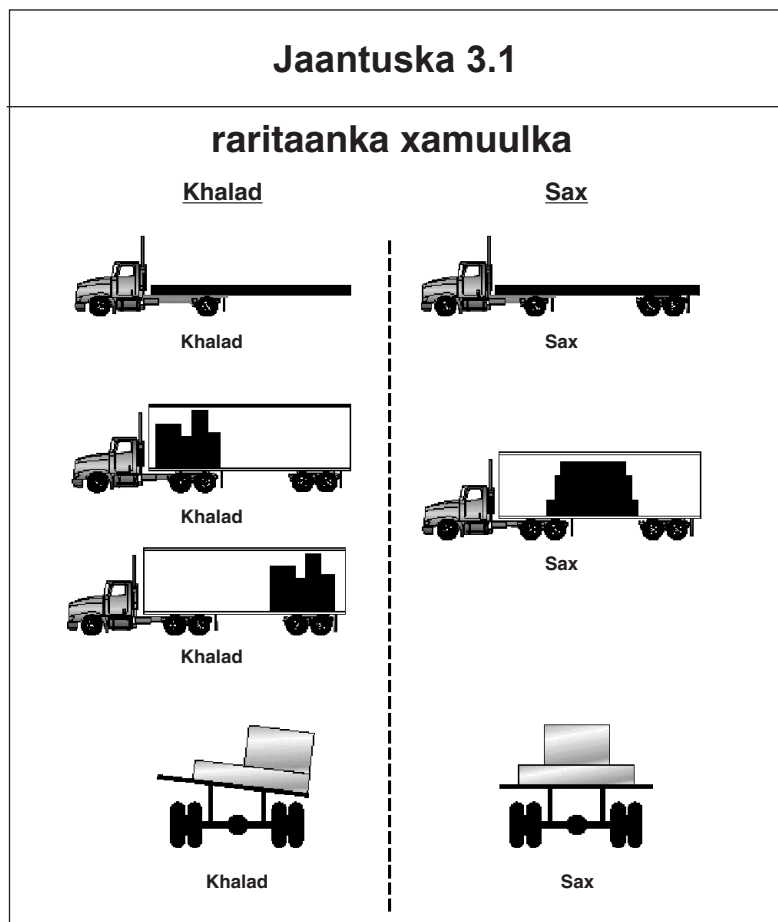
Xilliga cimiladu xun tahay ama buuraha, waxaa laga yaabaa inaysan ammaan ahayn in lagu shaqeeyo miisaanka ugu sarreeya ee sharciga ah. Tan xisaabta ku dar intaadan wadin.

3.2.3 – Ha noqonin kuwa ugu sarreeya-culus

Dhererka xarunta dhexe ee baabuurka ayaa aad muhiim ugu ah maaraynta badbaadada leh. Xarun sare oo xudunta cufisjiid ah (xamuulka korka saaran ama xamuulka culus) waxay la macno tahay inaad u badan tahay inaad ka gudubto. Waxay ugu khatarsan tahay qalooca, ama haddii ay tahay inaad leexato si aad uga fogaato khatar. Aad bay muhiim u tahay in la qaybiyo xamuulka si uu u hooseeyo inta suurtogalka ah. Geli qaybaha ugu culculus ee rarka hoostooda qaybaha ugu fudud.

3.2.4 – Dheelitir Miisaanka

Isku dheelitirnaanta miisaanka oo xumaada waxay ka dhigi kartaa maaraynta baabuurka mid aan badbaado lahayn. Xamuulka waa in uu ahaado mid isku dheeli tiran meesha rarka Miisaanka badan ee dabada isteerinka waxay keeni kartaa isteerin adag. Waxay dhaawici kartaa faashka isteerinka iyo taayirada. Xagasha hore ee aan aadka loorarin (sababta oo ay u rogto miisaanka oo aad u fog xagga dambe) waxay ka dhigi kartaa daabka isteerinka mid aad u fudud si uu si badbaado leh u dhaqaaqiyo. Miisaanka aadka u yar ee xaglaha wadista waxay keeni kartaa jiidid xumo. Taayirrada wadista waxa laga yaabaa inay si fudud u wareegaan. Xilliga cimiladu xun tahay, waxaa laga yaabaa in baabuurku aanu sii socon karin. Miisaanka la raray si uu u jiro xudun sare oo cufisjiid ah ayaa keenaysa fursad weyn oo is rogid. Baabuurta sariiraha fidsan, waxa kale oo jirta fursad weyn oo ah in culaysku dhinac u wareego ama ka dhaco. Fiiri sawirka 3.1.

3.3 – HUBINTA XAMUULKA

3.3.1 – Xannibaadda iyo Xakamaynta

Xannibaadda waxaa loo isticmaalaa xagga hore, dhabarka, iyo/ama dhinacyada gabal shixnad si aanay u silcin.

Xannibaadda waxa loo qaabeeyey inay ku habboon tahay xamuulka. Waxa lagu xidhay sagxada alaabta si looga hortago dhaqdhaqaaqa xamuulka. Xakamaynta ayaa sidoo kale loo isticmaalaa si looga hortago dhaqdhaqaaqa xamuulka. Xakamaynta waxay ka baxdaa qaybta sare ee alaabta ilaa dhulka iyo/ama darbiyada qaybta xamuulka.

3.3.2 – Shixnadaha Xamuulka – Hoosta looga xiro

Dabaqyada fidsan ama taayirada aan dhinacna lahayn, xamuulka waa in la hubiyaa si aanu u dhaqaaqin ama u dhicin. Gawaarida xiran, xiriddu waxay sidoo kale noqon kartaa mid muhiim ah si looga hortago shixnadda wareejinta taasoo saameyn karta maaraynta baabuurka. Xidhiidhku waa inuu noqdaa nooca saxda ah iyo xoogga saxda ah. Xoogga isku dhafka ah ee dhammaan xiritaannada xamuulka waa inay ahaadaan kuwo xooggan oo kor u qaadaya hal jeer iyo bar culeyska gabalka shixnadda. Xeerarka federaalku waxay u baahan yihiin wadarta guud ee xadka culayska shaqada ee nidaam kasta oo sugitaan ah oo loo isticmaalo in lagu sugo qodob ama koox maqaallo ah oo ka soo horjeeda dhaqdhaqaaqa waa in uu ahaadaa ugu yaraan nus jeer miisaanka qodobka ama kooxda maqaallada. Waa in la isticmaalo qalabka saxda ah ee xidhiidhiyaha, oo ay ku jiraan xadkhaha, xarkaha, silsiladaha, iyo qalabka kicinta (winches, ratchets, clanching components). Xirmooyinka waa in si sax ah loogu dhejiyaa baabuurka (qabo, boolal, biro, faraanti). Fiiri Jaantusyada 3.2.

Xamuulku waa inuu lahaadaa ugu yaraan hal xidhid tobankii fiit ee xamuulka. Hubi inaad haysato xidhiidhyo kugu filan si loo daboolo baahidan. Si kasta oo xamuulku u yar yahay, waa inuu lahaadaa ugu yaraan laba xidhidh oo haya.

Waxaa jira shuruudo gaar ah si loo sugo biraha kala duwan ee culus. Soo ogow waxay yihiin haddii aad qaadi doonto culaysyadan oo kale.

3.3.3 -Birta kofanaha

Looxyada madax-dhamaadka hore ("birta kofanaha") ayaa kaa ilaalinaya alaabtaada haddii ay dhacdo shil ama joogsi degdeg ah. Hubi in dhismaha-dhamaadka hore uu xaalad fiican ku jiro. Qaab dhismeedka dhamaadka hore waa inuu xannibaa dhaqdhaqaaqa hore ee xamuul kasta oo aad sido.

3.3.4 – Dabool Shixnad

Waxaa jira laba sababood oo aasaasi ah oo loo daboolo xamuulka:

- Si dadka looga ilaaliyo xamuulka daadanaya.
- Si rarka looga ilaaliyo cimilada.

Ilaalinta daadadku waa shuruud badbaado oo gobolo badan oo kajirta. Baro sharciyada gobolada aad ku dhex wadid. Si aad u hubiso sharciyada PA tixraac Xeerka Gaadiidka Pennsylvania Ciwaanka 75.

Waa in aad mar mar marka aad baabuur wadato ku fiiriso daboolida alaabtaada Aaladda Kormeerka Taraafiga/Muraayada. Daboolka duuban ayaa jeexjeexi kara, daaha ka qaadi kara rarka, oo suurtoagal ah inuu xannibo aragtidaada ama qof kale.

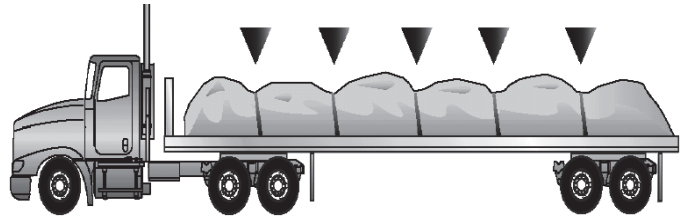
3.3.5 – Xamuulka iyo weelka lagu shubay

Culayska weelka daboolan ku jira ayaa guud ahaan la isticmaalaa marka xamuulka qayb ahaan lagu qaado tareen ama markab. Kugeynta Gaadhida xamuulku waxay dhacdaa bilowga iyo/ama dhamaadka safarka. Weelasha qaarkood waxay leeyihiin qalab u gaar ah oo lagu xidho ama qufulo kuwaas oo si toos ah ugu xidha jir gaar ah. Kuwo kalena waa in lagu raro taraaro sariir fidsan. Waa in si fiican loo xafido sida xamuulka kale. Ma baari kartid rarka xiran, laakiin waa inaad hubisaa inaad dhaafin culeyska guud iyo culeyska xajmiga.

Jaantuska 3.2

QALABKA XIRITAANKA

Xamuulku waa inuu lahaadaa ugu yaraan hal xidhid 10 cagood kasta. Hubi inaad haysato xidhiidhyo kugu filan si loo daboolo baahidan. Si kasta oo xamuulku u yaraado, waa in uu ahaadaa ugu yaraan laba xidhidh oo haya.

3.4 – XAMUULKA U BAAHAN FEEJIGNAAN GAAR AH

3.4.1 – Xajmi qallalan

Taangiyada xajmiga q ee qallalan waxay u baahan yihiin daryeel gaar ah sababtoo ah waxay leeyihiin xudun sare oo cufisjiid ah, culeyskuna wuu is bedeli karaa. Si aad ah uga digtoonow (a tartiib ah oo taxadir leh) wareegyada wareegyada oo samaynta leexleex fiiqan.

3.4.2 – Hilib La Laadlaad ah

Hilibka laalaada (hilibka lo'da la laalaada, doofaarka, idaha) ee baabuurka qaboojiyaha ah wuxuu noqon karaa culays aad u deggan oo leh xudun cufisjiideed oo sarreeya. Taxaddar gaar ah ayaa loo baahan yahay qaloocyada fiiqan sida jaranjarooyinka ka baxa iyo korkooda. tartiib u soco.

3.4.3 – Xoolaha

Xooluhu waxay ku dhex wareegi karaan tareelaha, taasoo keenaysa maarayn aan ammaan ahayn. Iyada oo wax ka yar rar buuxa, isticmaal madaxyada xajmiga beenta ah si aad xooluhu isugu xidhmaan. Xataa marka la isku xidho, daryeel gaar ah ayaa loo baahan yahay sababtoo ah xooluhu waxay ku tiirsan yihiin qaloocayada. Tani waxay beddeshaa xudunta cuf-isjiidadka waxayna ka dhigaysaa rogrogis badan.

3.4.4 – Culayska Weyn

Dhererka dheeraadka ah, ballaadhka, iyo/ama culeyska xad dhaafka ah waxay u baahan yihiin oggolaansho gaadiid oo gaar ah. Wadista waxay ku kooban tahay waqtiyo gaar ah. Qalab gaar ah ayaa laga yaabaa in loo baahdo sida calaamadaha "culees ballaaran", nalalka biligleynaya, calanka, iwm. Culayska noocaan ah waxa laga yaabaa inuu u baahdo booliis galbinaysa ama baabuurta duuliyaha oo sita calaamadaha digniinta iyo/ama nalalka biligleynaya. Culaysyadan gaarka ah waxay u baahan yihiin daryeel gaar ah.

Qaybta 3 Tijaabi aqoontaada

1. Waa maxay afarta shay ee la xidhiidha xamuulka ay darawaladu masuul ka yihiin?
2. Immisa jeer ayay tahay inaad joogsato inta aad jidka ku jirto si aad u hubiso alaabtaada?
3. Sidee buu uga duwan yahay Miisaanka Isku-darka Guud?
4. sheeg laba xaaladood oo miisaanka sharciga ah ee ugu badan aanu ammaan ahayn.
5. Maxaa dhici kara haddii aanad miisaan kugu filan ku lahayn dabada hore?
6. Waa maxay tirada ugu yar ee isku xidhka ee rarka sariirta fidsan?
7. Waa maxay tirada ugu yar ee isku xidhka ee culayska 20 cagood?
8. sheeg labada sababood ee aasaasiga ah ee daboolida xamuulka sariir furan.
9. Maxaad hubisaa ka hor intaadan qaadin rar xiran?

Su'aalahaani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qaybta 3.

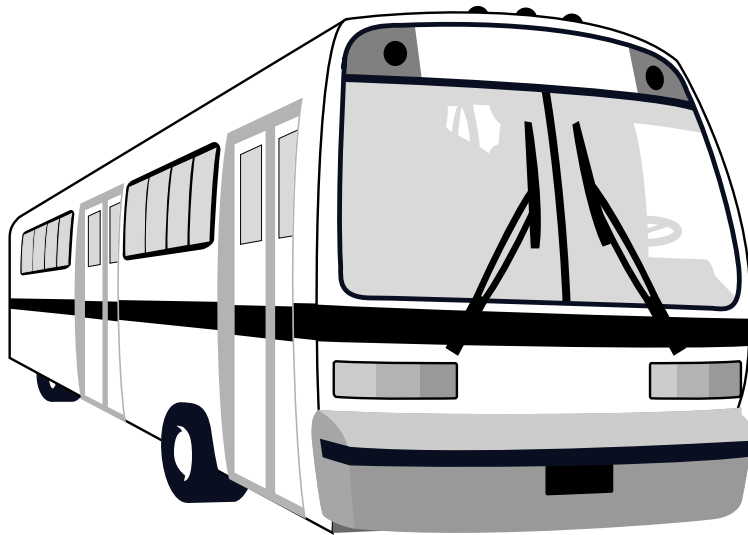
FARQADDA LABAAD

- 4. Qaadista Rakaabka Si Badbaado ah**
- 5. Bareegyada Aariyada**
- 6. Gawaarida Isku-Dhafka ah**
- 7. Laba Isjiid Iyo Seddex Isjiid**
- 8. Baabuurta Taangiga ah**
- 9. Maadooyinka Khatarta ah**

**GO'AANSO QEEYBAHAN
KEEBAA U BAAHAN INAAD BARATO**

QAYBTA 4

QAADISTA RAKAABKA SI BADBAADO AH

**QAYBTAN WAXA LOOGU TALAGALAY DARAWAYAASHA U BAAHAN
TAAGEERADA RAKAABKA**

QAYBTA 4 - QAADISTA RAKAABKA SI BADBAADO AH

Qaybtani waxay daboolaysaa

- Baaritaanka Baabuurka
- Rarida & Safarka
- Waddada
- Safarka Kadib Kormeerka Gaadhiga
- Dhaqanka Mamnuuc ah
- Isticmaalka Albaabka Bareega

Darawalada basku waa inay haystaan shatiga darawalnimada xamuulka haddii ay wadaan baabuur loogu talagalay inay qaadaan in ka badan 16 ama in ka badan, oo ay ku jiraan darawalka ama 11 ama ka badan haddii ay wadaan baska dugsiga.

Darawalada basku waa inay haystaan aqoonsiga rakaabka shatiga darawalnimada xamuulka. Si aad u hesho taageerada waa inaad ka gudubtaa imtixaan aqooneed qaybaha 2 iyo 4 ee buug-gacmeedkan. (Haddii baskaagu leeyahay biriiga hawada, waa inaad sidoo kale ku gudubtaa imtixaanka aqoonta qaybta 5.) Waa inaad sidoo kale ku gudubtaa imtixaannada xirfadaha looga baahan yahay fasalka gaadhiga aad wadato.

4.1 – BAADHITAANKA BAABUURKA

Kahor intaadan baska wadin, waa inaad hubisaa inuu badbaado leeyahay. Waa inaad dib u eegtaa warbixinta kormeerka ee uu sameeyay darawalkii hore. Kaliya haddii cilladaha horay loo soo sheegay la cadeyay in la dayactiray ama aan loo baahnayn in la dayactiro, waa inaad saxiixdo warbixinta darawalka hore. Tani waa caddayntaada in cilladihii hore loo soo sheegay la hagaajiyay.

4.1.1 – Nidaamyada Gaadiidka

Hubi in waxyaalahani ay si fiican u shaqaynayaan ka hor inta aanad Wadin:

- biriiga adeega, oo ay ku jiraan isku xidhka tuubada hawadu (haddii baskaagu leeyahay isjiid ama gari yar oo isjiid ah).
- Bareega baarkinka.
- Habka hagida.
- Nalalka iyo Noqodsiiyeyaasha.
- Taayirada (taayirrada hore waa inaanay lahayn taayir gurmey).
- Hoon.
- Masaxadaha muraayada hore
- Aaladda Dabagalka Taraafikada ee Aragga dambe / Muraayada ama Qalabka La-socodka Taraafikada / Muraayada.
- Qalabka isku-xidhka (haddii ay jiraan).
- Taayirrada iyo digsiyaasha.
- Qalabka degdega ah.

Hubi in baskaagu leeyahay dab-bakhtiyaha iyo milicsadayaasha xaaladaha degdega ah (3 saddex xagal oo milicsada ama ugu yaraan 6 fiyuus ama 3 dareere gubanaya) fiyuusyo koronto, haddii aan lagu rakibin qalabka wareegga wareegga.

4.1.2 – Gelida Albaabada iyo baanelada

Markaad hubiso bannaanka baska, xidh meelaha lagabaxa oo xaalad degdeg ah. Sidoo kale, xidh albaab kasta oo geli kara (booshadaha, adeegga musqusha, injiinka, iwm.)Kahor intaadan wadin.

4.1.3 – Gudaha baska

Dadku waxay mararka qaarkood waxyeelleeyaan basaska aan la ilaalin. Had iyo jeer hubi gudaha baska ka hor intaadan wadin si aad u hubiso badbaadada dadka saaran. Jidadka iyo jaranjarooyinka waa inay had iyo jeer banaan yihiin. Qaybaha soo socda ee baskaagu waa inay ku jiraan xaalad shaqo oo badbaado leh:

- Gacan kasta iyo birta.
- Daboolada Sagxada.
- Qalabka calaamadaynta, oo ay ku jiraan qeyiyaha degdega ah ee musqusha, haddii basku leeyahay musqul.
- Gacanada ka bixitaanka degdega ah.

Kuraasta waa inay badbaado u ahaadaan raacayaasha. Kuraasta oo dhan waa in si ammaan ah loogu xidhaa baska.

Waligaa ha ku wadin albaabka ama daaqada xaalada degdega ah ee furan. Calaamadda "Bixitaanka Degdegga ah" ee ku yaal albaabka degdegga ah waa in si cad loo arki karaa. Haddii uu jiro nalka albaabka degdega ah ee cas, waa inuu shaqeeyaa. Shid habeenkii ama wakhti kasta oo kale oo aad isticmaasho nalalkaaga dibadda.

4.1.4 – Qulqullada Saqafka

Waxaad xidhaa kqaar ka mid ah dillaacyada saqafka degdega ah meel bannaan oo hawo cusub ah. Ha ka tagin iyaga oo furan sidii caadada caadiga ahayd. Maskaxda ku hay ogolaanshaha sare ee baska marka aad wadatid iyaga oo furan.

4.1.5 – Isticmaal suunka fadhigaaga!

Kursiga darawalku waa inuu lahaadaa suunka. Had iyo jeer u isticmaal badbaadada.

4.2 – RARIDA IYO BILAWGA SAFARKA

Ha u ogolaanin rikaabka inay ka tagaan shandadyada ay sitaan albaabka ama marinka. Waa in uusan jirin wax ladhigo mariinka oo laga yaabo in uu kufiyo fuushannada kale. Uhubi shandadyada iyo xamuulka siyaabaha ka fogaanaya burburka iyo:

- U oggolow darawalka inuu si xor ah oo fudud u dhaqaaqo.
- U oggolow raacayaasha inay ka soo baxaan daaqad kasta ama albaab kasta markay xaalad degdeg ah jirto.
- Ka ilaali rikaabka dhaawaca haddii wax ku soo dhacaan ay dhacaan ama isbeddelaan.

Jaantuska 4.1

Qeexitaannada Heerka Khatarta		
Nooca	Magaca Nooca	Tusaale
1	Walxaha qarxa	Rasaasta, Diinimo, Baaruuda
2	Neefta	Barobayn, Ogsajiin, Hiliyam
3	Dab qabsan kara	Shidaal, asitoon
4	Adkaha dabka qabsan kara	Taraqa, Fiyuusyada
5	Oksideeyeyaasha	Amooniyan naytareyt, Haydarojiin Berogsaydh
6	Sunta	Sunta cayayaanka, Arsinik
7	Kaahfale	Yuraaniyam, Bulutooniya
8	Laafe	Haydarookaloorik asiidh, dareeraha baytariga
9	Maadooyinka kale ee Halista ah	Foormaldhihaydh, Asbestoos
Midna	ORM-D (Maadooyinka Kale ee la Kontoroolo-Lagu isticmaalo Guriga)	Saliida tinta lagu buufiyo ama Dhuxusha
Midna	Dareerayaasha Guban kara	Saliida Shidaalka, Dheecaanka Fudud

4.2.1 – *Sharciga Naafada Maraykanka (ADA)*

Sharciga Naafada Maraykanka (ADA) wuxuu noqday sharci 1990kii. ADA waa sharciga xuquuqda madaniga ah kaas oo mamnuucaya takoor ka dhanka ah shakhsiyaadka naafada ah dhammaan qaybaha nolosha guud, oo ay ku jiraan shaqooyinka, dugsiyada, gaadiidka, iyo dhammaan goobaha guud iyo kuwa gaarka ah ee u furan dadweynaha guud. Ujeedada sharciga waa in la hubiyo in dadka naafada ah ay helaan xuquuq iyo fursad la mid ah kuwa kale. ADA waxay siisaa ilaalinta xuquuqda madaniga ah shakhsiyaadka naafada ah oo la mid ah kuwa la siiyo shakhsiyaadka iyadoo lagu salaynayo isir, midab, jinsi, asal qaran, da', iyo diin. Waxay dammaanad qaadaysaa fursadaha siman ee shakhsiyaadka naafada ah ee hoyga dadweynaha, shaqada, gaadiidka, gobolka iyo adeegyada dawladda hoose, iyo isgaarsiinta.

4.2.2 – *Maadooyinka halista ah*

U fiirso xamuulka ama shandad ay ku jiraan maadooyinka khatarta ah. Inta badan maadooyinka halista ah laguma qaadi karo baska. Maadooyinka halista ah ee la ogolyahay waa inay buuxiyaan shuruudaha qaarkood.

Jadwalka Maadooyinka Khatarta leh ee Federaalka ayaa muujinaya agabka khatarta ah. Waxay khatar ku yihiin caafimaadka, badbaadada, iyo hantida inta lagu jiro gaadiidka. Xeerarku waxay uga baahan yihiin alaab-qeybiyayaal inay ku calaamadiyaan weelasha walxaha halista ah ee leh magaca shayga, lambarka aqoonsiga, iyo calaamadda khatarta. Waxaa jira sagaal afar-inch oo kala duwan, calaamado khatar ah oo dheeman u samaysan. Fiiri Jaantusyada 4.1. U fiirso calaamadaha dheemanka u samaysan. Ha rarin wax khatar ah ilaa aad hubiso in sharcigu ogolyahay mooyee.

4.2.3 – *Maadooyinka Khatarta ah ee la Mamnuucay*

Basaska waxa laga yaabaa inay qaadaan rasaasta hubka yar-yar ee ku suntan ORM-D, saadka isbitaalka degdega ah, iyo dawooyinka. Waxa aad qaadi kartaa xaddi yar oo ah maadooyin kale oo khatar ah haddii diraage aanu si kale u diri karin. Basaska waa inaan waligood qaadin:

- Qaybta 2.3 sunta ah, dareeraha Heerka 6 sunta, sunta ilmada, walxo shiirka dhibsiga leh .
- In ka badan 100 rodol oo sunta heerka 6 adag ah.
- Qalabka qarxa ee ku jira meelaha ay dadka kujiraan, marka laga reebo rasaasta hubka yar.
- Maadooyinka shucaaca leh ee lagu calaamadiyay meesha ay dadku kujiraan.
- In ka badan 500 rodol oo ah maadooyinka halista ah ee la ogolyahay, iyo in aan ka badnayn 100 rodol ee nooca kasta.

Rakaabku waxay mararka qaarkood raacaan baska shay khatar ah oo aan calaamadayn, taas oo laga yaabo inayan garanayn inay ammaan tahay. Ha u ogolaan rakaabku inay wataan khataraha caadiga ah sida baytariyada baabuurta ama shidaalka.

4.2.4 – *Khadka Badbaada Rakaabka Taagan*

Qofna ma istaagi karo Khadka Badbaada Rakaabka Taagan ee hore ee kursiga dareewalku. Basaska loo qaabeeyey inay ogolaadaan inay istaagaan waa inay lahaadaan xariiq laba inji ah oo dhulka ah ama habab kale oo lagu tuso wadayaasha meel aanay istaagi karin. Tan waxaa lagu magacaabaa Khadka Badbaada Rakaabka Taagan. Dhammaan fuushannada taagan waa inay gadaashiisa joogaan.

4.2.5 – *Meeshaada*

Markaad imaanayso meesha loo socdo ama joogsiyada dhexe ku dhawaaq:

Goobta.

Sababta joogsiga.

Waqtiga bixitaanka xiga.

Lambarka baska.

Xusuusi raacayaasha ka soo degaya baska in ay qaataan alaabahooda. Haddii mariinku uu ka hooseeyo kuraasta, xasuusi kuwa raacayaasha jaranjarada hoos u socota. Tan waa in uu ku dhawaaqaa dareewalku ka hor inta aanu si buuxda u joogsan.

Darawalada baska masaafada dheer waa in aysan u ogolaan dadka raacaya baska ilaa wakhtiga laga baxayo. Tani waxay kaa caawin doontaa ka hortagga xatooyada ama kharribadda baska.

4.3 – WADADA

4.3.1 – *Kormeerka Rakaabka*

Qaar badan oo kireystayaal ah iyo kuwa magaalada dhexmara ayaa leh qawaaniinta raaxada iyo badbaadada rakaabka. Sheeg sharciyada ku saabsan sigaarka, cabbitaanka, ama isticmaalka raadiyaha iyo cajaladaha (qalabka elektaroonigga ah) bilowga safarka. Sharaxaada shuruucda bilowga waxay kaa caawin doontaa inaad iska ilaaliso dhib hadhow.

Markaad baabuur wadato, si qoto leh u dhugo gudaha baskaaga iyo sidoo kale wadada ka horeysa, dhinacyada, iyo danbe. Waxa laga yaabaa inaad ku xasuusiso raacayaasha shuruucda, ama inaad gacmaha iyo madaxa ku hayso gudaha baska.

4.3.2 – Joogsiyada

Rakaabku way turunturoon karaan marka ay fuulayaan ama ka dagayaan, iyo marka basku bilaabo ama istaago. U dig raacayaasha inay daawadaan tillaabada markay baska ka baxayaan. Sug intay fadhiistaan ama is adkeeyeen ka hor inta aanad bilaabin. Bilawga iyo joojinta waa in ay ahaadaan sida ugu fudud ee suurtoogalka ah si looga fogaado dhaawaca darawalka.

Mararka qaarkood, waxaa laga yaabaa inaad lakulantid rakaab sakhsaansan ama qaswade ah. Waa inaad hubisaa badbaadada rakaabkan iyo sidoo kale kuwa kale. Haku dajin rakaabka noocaas ah meel ay ammaan aan u aheyn iyaga. Waxa laga yaabaa inay ka badbaado badan tahay joogsiga soo socda ee la qorsheeyay ama meel iftiin fiican leh oo ay dad kale joogaan. Qaar badan oo ka mid ah sidayaasha ayaa leh tilmaamo lagu maareeyo rakaabka qaska.

4.3.3 – Shilalka soo noqnoqdo

Shilalka baska ee ugu soo noqnoqoshada badan. Shilalka baska ayaa inta badan ka dhaca isgoysyada. Si taxaddar leh u isticmaal, xitaa haddii calaamadda ama calaamadda joogsiga ay koontaroolayso taraafikada kale. Basaska dugsiga iyo basaska waaweyn ayaa mararka qaarkood xaqayaa Aaladda La-socodka Taraafikada/Muraayada ama waxay ku dhufaan baabuurta socota marka ay ka soo baxayaan boosteejada baska. Xusuusnow banaanka uu baskaagu u baahan yahay, oo ka fiirso tirarka iyo geedaha joogsiga. Ogow inta uu le'eg yahay firaqaa u baskaagu u baahan yahay si uu u dardargeliyo oo uu ugu daro taraafikada. Sug inta faraaqa u furmo ka hor inta aanad ka bixin joogsiga. Weligaa ha u qaadan in darawalada kale ay joogsan doonaan si ay fursad kuu siiyaan marka aad calaamad tusto ama bilowdo inaad ka baxdo.

4.3.4 – Xawaaraha Curfyada ama leexashada

Shilalka qalooca ah ee dadka dila iyo basaska burburiya waxay ka dhashaan xawli xad dhaaf ah, inta badan marka roobka ama barafku uu wadada ka dhigo mid sibiig ah. Qalooca kasta oo wuxuu leeyahay "xawaaraha naqshadeynta" badbaadsan. Cimilada wanaagsan, xawaaraha la dhejiyay waa badbaado baabuurta laakiin waxaa laga yaabaa inuu aad ugu sarreeyo basas badan. Soojiid wanaagsan, basku wuu rogti karaa; jiid-jiid liidata, waxa laga yaabaa inay ka siibto qalooca.

Si tartiib ah u yaree xawaarahaaga ka hor inta aadan gelin leexleexyada, ka dibna si yar u xawaaree inta aad ku jirto leexleexyada. Haddii baskaagu u janjeero dhanka ka baxsan ee qalooca banka leh, aad ayaa u degdegaysaa.

4.3.5 – Joosiyada Isgoysyada Jidka tareenada-weyn

Joogso Isgoysyada RR:

- Daar baskaaga afar-jidka ah
- Jooji baskaaga inta u dhaxaysa 15 iyo 50 cagood ka hor tareenada kuugu dhow.
- Dhageyso oo fiiri labada jiho ee tareenada soo socda. Waxaa lagaa rabaa inaad furto albaabkaaga hore iyo daaqada darawalka si aad u wanaajiso awoodaada inaad aragto ama maqasho tareen ku soo socda. Demi dhammaan qalabka dhawaaqa sii daaya. Rakaabka aamusi haddii loo baahdo.
- Kahor intaadan goyn ka dib marka uu tareenku gudbo, iska hubi in aanu tareen kale u imanayn dariiqyada kale.
- Haddii baskaagu leeyahay geer ka gacanta, waligaa ha beddelin geerka markaad ka gudbayso jidka.

Uma baahnid inaad joogsato, laakiin waa inaad si taxadar leh u hubisaa tareenada iyo baabuurta:

- Isgoysyada baabuurta.
- Jidadka tareenada ee loo isticmaalo kaliya wareejinta warshadaha gudaha degmada ganacsiga.
- Meesha uu nin booliis ah ama calanka wade uu hagayo taraafikada.
- Haddi taraafikada ka gudubta wadooyinka lagu maamulo ishaarada taraafig iyo calaamada taraafiggu yahay cagaar.
- Isgoysyada lagu calaamadeeyay sida "laga dhaafey" ama "laga tagay."
- Waa inaad joojisaa hadii aad rakaab sido iyo inkale.

4.3.6 – Buundooyinka kala Baxo

Buundooyinka kala Baxo:

- Buundooyinka kala Baxo aan lahayn nalka ama kaaliyaha kontoroolka taraafigga.
- Jooji 50 cagood ka hor sawirka buundada.
- Fiiri si aad u hubiso in usha dadban gabi ahaanba xidhan yahay ka hor intaadan gudbin.

- Uma baahnid inaad joojiso, laakiin waa inaad hoos u dhigtaa oo aad hubisaa inay nabdoon tahay, marka:
 - Waxaa jira iftiin taraafik oo muujinaya cagaar.
 - Buundada waxa ay leedahay kaaliyaha ama sarkaalka taraafigga kaas oo koontaroola taraafikada mar kasta oo buundadu furto.

4.4 – KORMEERKA BAABUURKA SAFARKA KA DIB

Kormeer baskaga dhamaadka shaqo kasta. Haddi aad u shaqayso side gaadiid isaga kala goosha gobolada, waa in aad u buuxisaa warbixin qoraal ah oo baadhiseed bas kasta oo la wado. Warbixintu waa inay qeexdaa bas kasta oo ay taxdaa cillad kasta oo saamaynaysa badbaadada ama keeni karta burbur. Haddii aysan jirin cillado, warbixintu waa inay sidaas dhahdaa.

Rakaabka ayaa marmar waxyeelo u geysta qaybo la xidhiidha badbaadada sida gacmaha, kuraasta, meelaha laga baxo ee degdega ah, iyo daaqadaha. Haddii aad soo sheegto waxyeeladan dhamaadka shaqada, makaaniga ayaa hagaajin kara ka hor inta uusan baska mar kale bixin. Darawalada gaadiidka dadweynaha waaweyn waa in sidoo kale hubiyaan in aaladaha tilmaamaya rakaabka iyo qufulada albaabka biriiga ay u shaqeeyaan si sax ah.

4.5 – DHAQAMADA MAMNUUCA AH

Ka fogow inaad baska kushubto shidaal iyadoo rakaab saaran ilaa aad daruuri u tahay mooyee. Waligaa shidaal haoga shidaal shubin dhisme xiran dhexdiis oo ay saaran yihiin rakaab.

Ha la hadlin rakaabka, hana ku lug yeelan wax kale oo mashquuliya, markaad baabuur wadato.

Ha jiidin ama ha riixin baska dansan ah oo ay la socdaan dad raacaya baabuurka, haddii aan ka degi lahaa ay ahaan lahayd mid aan ammaan ahayn. Kaliya jiid ama u riix baska meesha nabdoon ee kuugu dhow si aad rakaabka uga dejiso. Raac tilmaamaha loo-shaqeeyahaaga ee jiidida ama riixida basaska dansan.

4.6 – ISTICMAALKA QUFULKA ALBAABKA

Tababarayaasha gaadiidka dadweynaha ee magaalooyinka ayaa laga yaabaa inay yeeshaan bareega iyo nidaamka isku xidhka xawaaraha. Qufulku wuxuu quseeyaa bareegga adeegga wuxuuna ku hayaa ceejinta meel aan shaqaynayn marka albaabka danbe uu furmo. Qufulku wuxuu sii daayaa markaad xirto albaabka dambe. Ha u isticmaalin sifadan badbaadada meesha aad ka isticmaali laheyd bareega barkinka.

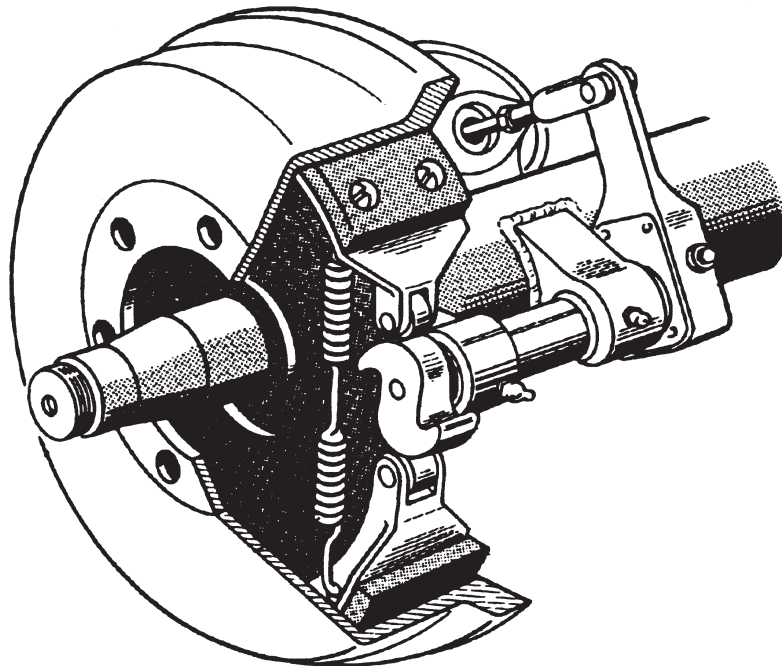
Qaybta 4 Tijaabi aqoontaada

1. Magacaw waxyaalaha qaar oo aad u hubiso gudaha baska inta lagu jiro kormeerka.
2. Waa maxay maadooyinka halista ah ee aad baska ku qaadi karto?
3. Waa maxay maadooyinka halista ah ee aadan baska ku qaadi karin?
4. Waa maxay Khadka Badbaada Rakaabka Taagan?
5. Miyay dhib leedahay meesha aad ka dhigto rakaab carqaladaynaya baska?
6. Intee in le'eg ayay u jirtaa isgoysyada tareenada kahor inta aadan istaagtaa?
7. Goorma ayay tahay inaad istaagto ka hor intaadan ka gudbin buundada barbaraha?
8. Xusuusta ka sifee "dhaqanada la mamnuucay" ee ku qoran buug-gacmeedka.
9. Albaabka danbe ee baska taraansitku waa inuu furnaa si loo saaro barriga. Run mise been?

Su'aalahaani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 4.

QAYBTA 5

BAREEGYADA AARIYADA

**QAYBTAN WAXA LOOGU TALAGALAY DARAWAYAAL KU WADA BAARISKA
HAWADA**

QAYBTA 5 - BAREEGYADA AARIYADA

Qaybtani waxay daboolaysaa

- **Qaybaha Nidaamka Bareega Hawada**
- **Nidaamyada Bareega Hawada ee Laba-geesoodka ah**
- **Kormeerka Bareegyada Hawada**
- **Isticmaalka Bareegyada Hawada**

Qaybtani waxay kuu sheegaysaa bareegyada hawada. Haddii aad rabto in aad ku kaxayso baabuur ama bas bareegga hawada leh, ama aad jiid jiid barreega hawadu leedahay, waxaad u baahan tahay inaad akhrido qaybtan. Haddii aad rabto in aad ku jiid jiid barreega hawada ah, waxa kale oo aad u baahan tahay inaad akhrido Qaybta 6, Gawaarida Isku-Dhafka ah. Waxaad u baahan doontaa xannibaadda biriiga hawada laga saaro shatiga haddii gaadhigaagu u baahan yahay CDL oo uu yahay biriiga hawadu qalabaysan yahay.

Bareegyada hawadu waxay adeegsadaan hawo cadaadis leh si ay bareegyadu u shaqeeyaan. Bareegyada hawadu waa hab wanaagsan oo badbaado leh oo lagu joojiyo baabuurta waaweyn iyo kuwa culculus, laakiin biriiga waa in si fiican loo ilaaliyo oo si sax ah loo isticmaalo.

Bareega Aariyada runtii waa sadex nidaam oo kala duwan, biriiga adeega, biriiga baarkinka, iyo biriiga degdega ah:

- Nidaamka biriiga adeeggu waxa uu quseeyaa oo sii daayaa biriiga marka aad isticmaashid bareega wakhtiga wadista caadiga ah.
- Nidaamka bareegga baarkinku wuxuu quseeyaa oo sii daayaa bareegyada baarkinka marka aad isticmaashid kantaroolka bareegga.
- Nidaamka biriiga degdega ahi waxa ay isticmaashaa qaybo ka mid ah adeega iyo nidaamka bareegyada baarkinka si ay u joojiyaan gaadhiga nidaamka cilad biriiga.

Qaybaha nidaamyadan ayaa si faahfaahsan looga hadlay hoos.

5.1 – NIDAAMKA QEYBAHA BAREEGGA HAWADA

Waxa jira qaybo badan oo ka mid ah nidaamka bareegga hawada. Waa inaad wax ka ogaataa qaybaha halkan lagaga hadlay.

5.1.1 – Hawo-mareenka

Hawa mareenka waxa uu hawada ku shubaa haamaha kaydinta aariyada (kaydadka). Hawa Mareenka hawadu waxa uu mishiinka ku xidhaa gears ama suunka v-suunka. Hawa mareenka waxaa laga yaabaa in hawada la qaboojiyo ama waxaa lagu qaboojin karaa habka qaboojinta injiinka. Waxa laga yaabaa in ay leedahay sahay shidaal oo u gaar ah ama waxaa lagu subkay saliidda matoorka. Haddii hawa mareenada uu leeyahay sahayda saliidda, hubi heerka saliidda ka hor intaadan wadin.

5.1.2 – Kantaroolaha Cadaadiska

Hagaha ayaa koontaroolaya marka hawa mareenka hawadu ay hawada ku shubi doonto haamaha kaydinta aariyada. Marka cadaadiska haanta hawadu uu kor u kaco heerka "goynta" (qiyaastii 120-140 rodol hal-square-inch ama "psi"), hagaha wuxuu joojiyaa inuu hawada soo shubo. Marka cadaadiska taangiga uu ku dhaco cadaadiska "la gooyey" (qiyaastii 100 psi), hagaha wuxuu u oggolaanayaa kombarada inuu bilaabo inuu mar kale bangareeyo.

5.1.3 – Haamaha Kaydka Aariyada

Haamaha kaydinta hawada waxaa loo isticmaalaa in lagu xajiyo hawo laisku cariirayay. Tirada iyo xajmiga taangiyada hawadu way ku kala duwan yihiin baabuurta. Taangiyada ayaa hayn doona hawo ku filan si ay ugu ogolaato in biriiga la isticmaalo dhawr jeer, xataa haddii cariirayaha uu shaqada joojiyo.

5.1.4 – Meelaha Taangiyada Hawada laga nadiifiyo

Hawada ciriiriga ah waxaa badanaa ku jirtaa xoogaa biyo ah iyo xoogaa saliid cariiriyada ah, taas oo u xun nidaamka bareegga hawada. Tusaale ahaan, biyuhu waxay ku barafuubaan cimilada qabow waxayna sababi karaan inuu bareega guuldareysto. Biyaha iyo saliiddu waxay u muuqdaan inay ku ururaan gunta hoose ee haanta hawada. Hubi in aad gabi ahaanba baneyso haamaha hawada. Haanta hawo kasta waxay ku qalabaysan tahay tuubada biyaha saarta xaga hoose. Waxaa jira laba nooc:

- Gacanta lagu qabto iyadoo la leexinayo rubuc wareeg ama iyadoo la jiidayo fiilada. Waa inaad adigu iska daadisaa taangiyada dhamaadka maalin kasta oo baabuur wadid. Fiiri Jaantusyada 5.1.
- Si toos ah - biyaha iyo saliidda si toos ah ayaa loo eryaa. Taangiyadan waxaa laga yaabaa inay ku qalabaysan yihiin biyo-mareenka gacanta sidoo kale. Haamaha hawada otomaatiga ah ayaa laga heli karaa qalabka kuleyliyaha koronto. Kuwani waxay ka hortagaan qaboojinta qulqulka tooska ah ee cimilada qabow

5.1.5 – Uumi-baxiyaha Khamriga

Qaar ka mid ah hababka bareegga hawada waxay leeyihiin uumi alkolo si ay khamriga u geliyaan nidaamka hawada. Tani waxay kaa caawinaysaa in la yareeyo khatarta barafka ee cinjirka bareega hawada iyo qaybaha kale inta lagu jiro cimilada qabow. Barafka ku dhex jira nidaamka waxa uu ka dhigi karaa biriiggu guul daraystay.

Hubi weelka khamriga oo buuxi sida loo baahdo, maalin kasta inta lagu jiro cimilada qabow. Nadiifinta haanta hawada ee maalinlaha ah ayaa weli loo baahan yahay si looga takhaluso biyaha iyo saliidda. (ilaa uu nidaamku leeyahay nadiifinta dareeraha tooska ah.)

5.1.6 – Cinjirka Badbaadada

Cinjirka badbaadada ayaa lagu rakibay taangiga ugu horreeya cariiriyaha hawadu waxay ku shubtaa hawada. Cinjirka badbaadada ayaa ka ilaaliya taangiga iyo nidaamka intiisa kale cadaadis badan. Cinjirka waxaa lagu wadaa inuu ku furmo 150 psi. Haddii cinjirka badbaadada hawo, sii daayo, waxbaa khaldan. Cilada ha hagaajiyo makaanik.

5.1.7 – Caga saarta Bireega

Waxa aad saartay biriiga adiga oo hoos u riixaya baabuurka biriiga. (Waxa kale oo loo yaqaan cinjirka cagta ama cinjirka treadle.) Riixidda cagsaarka si adag waxay khusaysaa cadaadis hawo oo dheeraad ah. Ks kicida cagsaarta biriiga waxay yaraynaysaa cadaadiska hawada waxayna sii daysaa biriiga. Sii daynta biriiga waxay u ogolaataa in hawo cadaadisku ay ka baxdo nidaamka, markaa cadaadiska hawada ee taangiyada waa la dhimaa. Waa in lagu sameeyaa cariirada hawada. Cadaadiska iyo sii daynta baydalka si aan loo baahnayn waxay hawada ku sii deyn kartaa si ka dhakhso badan inta cariirayaha uu bedeli karo. Haddii cadaadisku aad u hooseeyo, biriiggu ma shaqayn doono.

5.1.8 – Biriiga Aasaaska

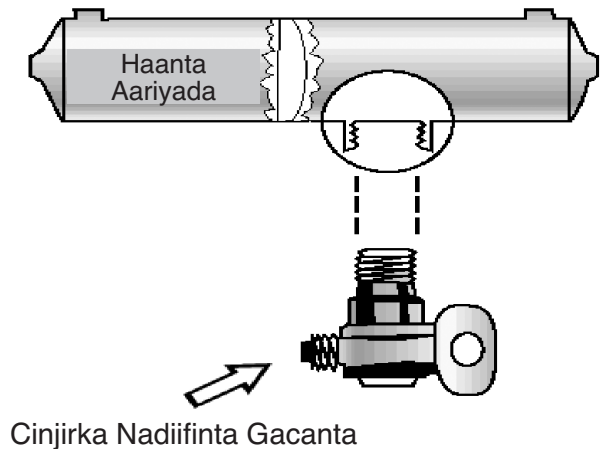
Brigaaga aasaaska ayaa lagu isticmaalaa giraangiraha kasta. Nooca ugu caansan waa barreegga durbaanka s-cam. Qaybaha biriiga ayaa lagaga hadlay hoos.

Durbaannada, Kabaha, iyo Dahaarka jebiye. Durbaannada biriiga waxay ku yaalliin cidhif kasta oo ka mid ah faashashka gaadhiga. Taayirrada waxay ku dheggaan yihiin durbaanka. Habka bareega waa gudaha durbaanka. Si loo joojiyo, kabaha biriiga iyo dahaarka ayaa lagu riixaa gudaha durbaanka. Tani waxay sababtaa is jiid jiid, kaas oo gaabinaya baabuurka (oo abuuraya kulayl). Kulaylka durbaanka uu qaadan karo dhaawac la'aan wuxuu ku xiran yahay inta uu le'eg yahay iyo inta biriiga la isticmaalayo. Kuleyl badan ayaa ka dhigi kara joojinta shaqada.

Bariiga S-cam. Marka aad riixdo cagsaarta biriiga, hawo ayaa lagu sii daayaa qol kasta oo biriiga. Cadaadiska hawadu waxa uu usha ka saarayaa, isaga oo dhaqaajinaya hagaajinta caajiska ah, (qalab la hagaajin karo oo loo isticmaalo in lagu kabo xidhashada kabaha biriiga) sidaas awgeed waxa uu maroojinayaa kamarad bireega. Tani waxay u rogaysaa s-cam (waxaa loogu yeeraa sababtoo ah waxay u qaabaysan tahay xarafka "S"). S-cam ka ayaa kabihii bireega iskaga fogeeyay midba midka kale oo ku riixay gudaha durbaanka biriiga. Marka aad sii dayso caga saarka biriiga, s-cam-ku dib ayuu isu rogaa oo il baa kabaha biriiga ka soo jiida durbaanka, taas oo u ogolaanaysa taayirrada si xor ah mar kale u rogmaan. Fiiri Jaantusyada 5.2.

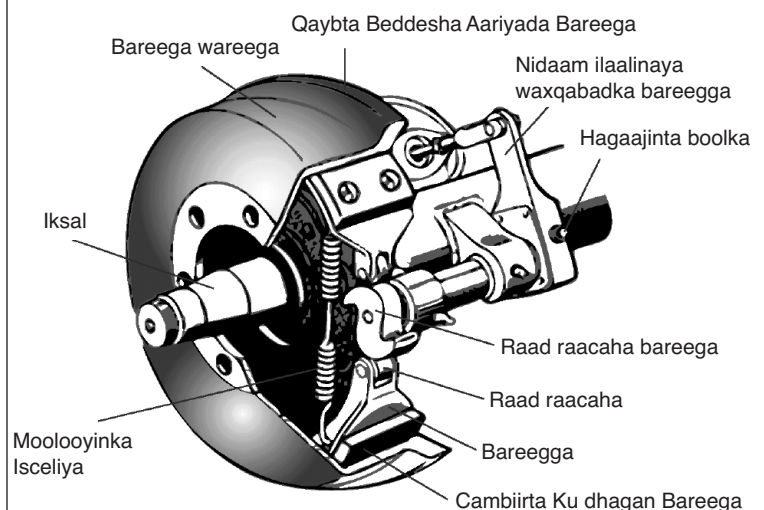
Bareega jeexjeexa. Nooca biriiga ah, usha riixida qolka bireegu waxay si toos ah u riixdaa jeex inta u dhaxaysa darafyada labada kabood ee biriiga. Tani waxay kala fogaynaysaa iyaga oo ka soo horjeeda gudaha durbaanka biriiga. Bareegyada jeexjeexa ayaa laga yaabaa inay lahaadaan hal qol oo bireega ah, ama laba qol oo biriiga, oo riixaya jeexjeexyada labada daraf ee kabaha biriiga. Nooca biriiga jexjeexaya waxa laga yaabaa in uu is hagaajiyo ama waxa uu u baahan karaa hagaajin gacanta ah.

Jaantuska 5.1

Jaantuska 5.2

BAREEGA WAREEGA

Biriigyada saxanka ah. Bareegyada saxanka ee hawo ku shaqeeyo, cadaadiska hawadu wuxuu ku shaqeeyaa qolka biriiga iyo hagaajinta dabacsan, sida s-cam brakes. Laakiin halkii s-cam, "kiyaawe awoodeed" ayaa la isticmaalaa. Cadaadiska qolka bireega ee hagaajinta caajisku wuxuu rogaa kiyaawaha korontada. Kiyaawaha korontadu wuxuu isku dhejiyaa saxanka ama rotorka inta u dhaxaysa suufka dahaarka biriiga ee caliper, oo la mid ah c-clamp weyn.

biriiga jeexjeexa iyo biriiga saxanka way ka yar yihiin biriiga s-cam.

5.1.9 – Cabbiraadaha sahayda cadaadiska

Dhammaan baabuurta leh bareegyada hawadu waxay leeyihiin cabbirka cadaadiska ku xiran haanta hawada. Haddii baabuurku leeyahay nidaamka bareegga hawada ee laba geesoodka ah, waxaa jiri doona cabbir nus kasta oo nidaamka ah. (Ama hal cabbir oo leh laba irbaddood.) Nidaamyada laba-geesoodka ah ayaa laga hadli doonaa mar dambe. Qiyaasahani waxay kuu sheegayaan inta uu le'eg yahay cadaadiska ku jira taangiyada hawada.

5.1.10 – Isticmaalka Cabbirka Cadaadiska

Cabbirkaani waxa uu tusinayaa inta uu le'eg yahay cadaadiska hawada ee aad ku isticmaaleyso biriiga. (Cabirkani kuma wada xirna dhammaan baabuurta.) Kordhinta cadaadiska isticmaalka si loo qabto isla xawaaraha waxay la macno tahay in biriiggu uu sii yaraanayo. Waa inaad hoos u dhigtaa oo aad isticmaashaa geer hoose. Baahida cadaadiska kordhay waxa kale oo sababi kara biriiga oo ka baxay hagaajinta, daadad hawadu, ama dhibaatooyinka makaanikada.

5.1.11 – Digniinta Cadaadiska Hawada Hoose

Digniinta cadaadiska hawada hooseeya ayaa looga baahan yahay baabuurta leh bareegyada hawadu. Digniinta aad arki karto waa inay timaadaa ka hor inta cadaadiska hawada ee taangiyada uusan hoos uga dhicin 55 psi. (Ama badhkii cadaadiska hagaha ayaa jaray cadaadiska baabuurta da'da ah.) Digniintu badanaa waa iftiin cas. Waxa kale oo laga yaabaa inuu soo baxo buuqa.

Nooc kale oo digniin ah waa "wig wag." Qalabkani waxa uu ku ridayaa cudud makaanik aragtidaada marka cadaadiska nidaamku hoos uga dhaco 55 psi. Wig Wag toos ah oo toos ah ayaa ka soo bixi doonta aragtidaada marka cadaadiska nidaamka uu ka sarreeyo 55 psi. Nooca dib-u-dejinta gacmeed waa in lagu meeleeeyaa meel "ka baxsan" gacanta. Meesha kuma sii jiri doonto ilaa cadaadiska nidaamka uu ka sarreeyo 55 psi.

Basaska waaweyn waxaa caadi u ah aaladaha digniinta cadaadiska hoose inay ku calaamadiyaan 80-85 psi.

5.1.12 – Nalka Bareega

Darawallada kaa dambeeyaa waa in loo digaa marka aad biriiga qabatid. Nidaamka bareegga hawadu waxa uu tan ku sameeyaa daare koronto oo ku shaqeeya cadaadiska hawada. Daare damiyaha waxa uu daaraa nalka biriiga marka aad shido bareegga hawada.

5.1.13 – Cinjirka Xakamaynta Barriga hore

Qaar ka mid ah baabuurta da'da weyn (la sameeyay ka hor 1975) waxay leeyihiin bireega hore ee xaddidaya cinjirka iyo kontoroolka kabiinke. Kantaroolka waxaa badanaa lagu calaamadeeyaa "caadi" iyo "sibiqsan." Markaad gashid kontoroolka booska "sibiqsan", cinjirka xaddidaya wuxuu jarayaa cadaadiska hawada "caadiga ah" ee barriga hore kala bar. Cinjirada xaddidaya ayaa la isticmaalay si loo dhimo fursadda taayirrada hore ay ugu boodaan meelo simbiririxan leh. Si kastaba ha ahaatee, waxay dhab ahaantii yareeyaan awoodda joojinta baabuurka. Barreega taayirrada hore ayaa ku wanaagsan dhammaan xaaladaha. Tijaabooyinku waxay tuseen simbirixida hore ee taayirrada ka imanaya bareeggu uma badna xataa barafka. Hubi in kantaroolku ku jiro booska "caadiga ah" si uu u yeesho awood joogsi caadi ah.

Baabuur badan ayaa leh cinjiraha xaddidaya taayirrada hore ee otomaatiga ah. Waxay hawada ku yareeyaan biriiga hore marka laga reebo marka biriiga la saaro aad u adag (55 psi ama cadaadis codsi ka badan). Cinjiradaan laguma xakamayn karo darawalku.

5.1.14 – Biriigyada Moolada

Dhammaan baabuurta xamuulka qaada, cagaf-cagafyada, basaska waa in lagu qalabeeyaa biriiga degdega ah iyo bareegyada baarkinka. Waa in lagu hayaa xoog makaanik ah (maxaa yeelay cadaadiska hawadu aakhirka wuu daadan karaa). Biriiga Moolada ayaa inta badan loo isticmaalaa in lagu daboolo baahiyahan. Marka aad baabuur wadid, moolooyinka xoogga leh waxaa dib u celinaya cadaadiska hawada. Haddii cadaadiska hawada la saaro, moolada ayaa qabanayaa bareegyada. Xakamaynta biriiga ee baarkinka ayaa u ogolaanaysa darawalka inuu hawada ka saaro barriga moolada. Tani waxay u ogolaanaysaa bareega moolada inay qabtaan. Daadashada nidaamka biriiga hawada, kaas oo sababa in hawada oo dhan ay lunto, waxa kale oo ay sababi doontaa in ilihii ay xidhaan biriiga.

Cagafyada iyo bareegyada guga ee tooska ah ayaa si buuxda u shidmi doona marka cadaadiska hawadu hoos ugu dhaco inta u dhaxaysa 20 ilaa 45 psi (sida caadiga ah 20 ilaa 30 psi). Ha sugin inta uu biriiggu si toos ah u howlgalo. Marka nalka digniinta cadaadiska hoose ee hawada marka hore ay shidaan, keen baabuurka meel nabdoon isla markaaba, intaad weli xakamayn karto biriiga.

Awooda bareegga ee biriiga moolada waxay ku xidhan tahay in biriiga la hagaajiyo. Haddi aan biriiga si fiican loo hagaajin, biriiga caadiga ah iyo kuwa degdega ah/barriga dhigashadu si sax ah uma shaqayn doonaan.

5.1.15 – Koontaroolada Bareegyada Baarkinka

Baabuurta cusub ee leh bareegga hawadu, waxa aad saaraysaa bareegyada baarkinka adiga oo isticmaalaya buro kontorool oo-jiid ah oo dheeman u samaysan. Waxaad u soo saartaa guntimaha si aad u saarto barreega baarkinka (brakes moolada), oo u riix si aad u sii dayso. Baabuurta da'da weyn, biriiga baarkinka waxa laga yaabaa in ay maamusho kabaal. Isticmaal bareegga baarkinka markasta oo aad baarkin gasho.

Taxaddar. Waligaa ha u riixin cagasaarka biriiga marka uu bireega moolada shidanyahay. Haddii aad sameyso, biriiga waxaa waxyeeli kara isku dhafka xoogaga moolada iyo cadaadiska hawada. Nidaamyo badan oo biriig ah ayaa loo qaabeeyey si aanay tani u dhici doonin. Laakiin dhammaan nidaamyada sidaas looma dejin, kuwa jirana waxaa laga yaabaa inaanay had iyo jeer shaqayn. Waxaa aad u fiican in la horumariyo caado ah in aan hoos loo riixin cagasaarka biriiga marka biriiga moolada uu shido.

Wax ka bedelka cinjirka controlka. Baabuurta qaar waxa laga yaabaa in gacanta lagu hago looxa dash-ka loo isticmaalo si tartiib-tartiib ah loogu xidho biriiga guga. Tan waxa loo yaqaan cinjirta leexleexata. Waa lagu xiray bareega moolada si aad u dareento ficilka biriiga. Inta badan oo aad dhaqaajiso kabaalka kantaroolka, waxaa sii adkaanaya bareegyada moolada ee soo socda. Waxay u shaqeeyaan habkan si aad u xakamayso biriiga moolada haddii biriiga adeeggu xumaado. Markaad dhigayso gaadhi leh cinjirka kontoroolka wax-bedelka, u dhaqaaq kabaalka ilaa inta uu gaadhi doono oo ku hay meesha qalabka wax lagu xidho.

Kontoroolka Baarkinka laba haadka ah. Marka cadaadiska ugu weyn ee hawadu uu lumo, bareegyada moolada ayaa soo kacaya. Gaadiidka qaarkood, sida basaska, waxay leeyihiin haan hawo gaar ah oo loo isticmaali karo in lagu sii daayo biriiga moolada. Tani waa si aad u dhaqaajiso baabuurka masaafo gaaban ama xaalad degdeg ah. Mid ka mid ah cinjirada waa nooca riix-jiidka waxaana loo isticmaalaa in lagu dhejiyo bareegyada moolada si loo qabto. Cinirkakale waa moolada ku xiran yahay booska "baxsan". Markaad riixdo kontoroolka, hawo ka timaada haanta hawada ee goonida ah waxay sii daynaysaa biriiga guga si aad u dhaqaaqdo. Marka aad sii dayso badhanka, bareega moolada ayaa mar kale soo shimaya. Hawo ku filan oo keliya ayaa ku jirta taangiga goonida ah si tan loo sameeyo dhowr jeer. Sidaa darteed, si taxadar leh u qorshee markaad soconeyso. Haddii kale, waxaa laga yaabaa in lagu joojiyo meel khatar ah marka sahayda kala duwani ee hawada ay dhamaato. Fiiri Jaantusyada 5.3.

5.1.16 – Nidaamyada xannibaadda bareega (ABS)

Cagaf-cagafyada leh biriiga hawada ee la dhisay March 1, 1997 ama ka dib, iyo baabuurta kale ee bareegyada hawada, (baabuurta waaweyn, basaska, taayirrada, iyo caruusadaha beddelka) ee la dhisay March 1, 1998 ama ka dib, ayaa loo baahan yahay in lagu qalabeeyo bareega isxira. Baabuur xamuulka oo badan oo la dhisay taariikhahan ka hor ayaa si ikhtiyaari ah loogu qalabeeyay ABS. Hubi summada caddaynta taariikhda la sameeyay si aad u go'aamiso haddii gaadhigaagu ku qalabaysan yahay ABS.

ABS waa nidaam kombuyuutaraysan ah oo ka ilaalinaya taayirradaada inay xirmaan inta lagu jiro isticmaalka biriiga adag. Baabuurta leh ABS waxay leeyihiin nalal huruud ah oo cilladaysan si ay kuu sheegaan haddii wax aanu shaqaynayn.

Cagafyada, baabuurta xamuulka ah, iyo basaska waxay yeelan doonaan laambadaha ABS ee tilmaamaysa ee jaalaha ah ee qaybta qalabka.

Tareelada ayaa dhinaca bidix ku yeelan doona nalalka ABS ee cilladaysan ee jaalaha ah, midkoodna xagga hore ama xagga dambe. Dolliyada la soo saaray Maarso 1, 1998 ka dib ayaa looga baahan yahay inay laambad ku yeeshaan dhinaca bidix.

Baabuurta cusub, laambadda cilladdu waxay ku timaadaa bilowga si loo hubiyo guluubka, ka dibna si degdeg ah u bakhtiya. Nidaamyada duugga ah, laambadu way shidnaan karaan ilaa aad kaxayso wax ka badan shan mph.

Haddii nalku uu shido ka dib hubinta guluubka, ama uu shido mar aad jidka ku jirto, waxa laga yaabaa inaad lumisay kontoroolka ABS hal ama in ka badan.

Xaaladda qaybaha la jiido ee la soo saaray ka hor inta aysan u baahnayn Waaxda Gaadiidka, waxaa laga yaabaa inay adag tahay in la ogaado haddii ay ku qalabaysan yihiin ABS. Ka fiirso gaadhiga hoostiisa qaybta kontoroolka elegtarooniga ah (ECU) iyo fiilooyinka xawliga taayirrada ee ka imanaya xagga dambe ee biriiga.

ABS waxay siyaado dheeraad ah ay ku tahay bareegaaga caadiga ah. Ma yaraynayso mana kordhinayso awoodda bareegaaga caadiga ah. ABS waxa ay shaqeysaa kaliya marka taayirrada ay ku dhow yihiin inay xirmaan.

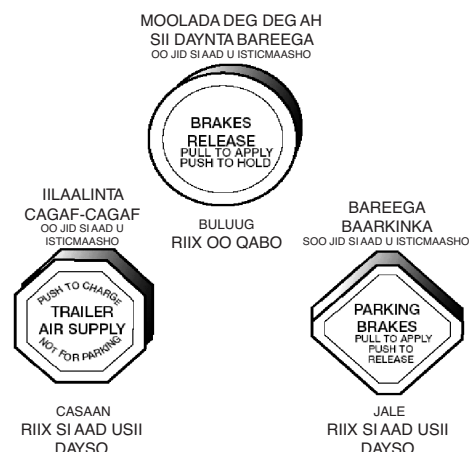
ABS qasab maaha inay soo gaabinayso masaafadaada joogsiga, laakiin waxay kaa caawinaysaa inaad gaadhiga ilaaliso inta lagu jiro braking adag.

Jaantuska 5.3

CINJIRTA ILAALINTA CAGAF CAGAFTA & HAWLGALINTA BAREEGA DEGDEGGA AH

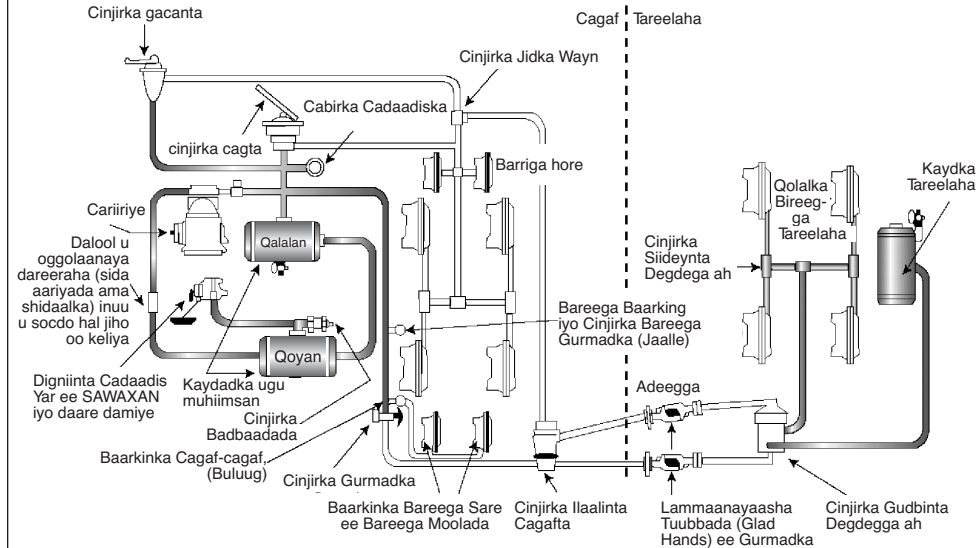
Cinjirka ilaalinta cagaf

- Bixiya sahayda hawada
- Si toos ah ayuu u xirmayaa haddii sahayda hawadu hoos u dhacdo marka la wado Bareegyada baarkinka, marka la xiro, xir valve ka ilaalinta cagaf oo deji guga isku mar.

Jaantuska 5.4

NIDAAMKA BAREEGA HAWADA IYO GOOBTA (Nidaamka Hal Wareeg ah)

Qayb-hoosaad 5.1 Tijaabi aqoontaada

1. Waa maxay sababta haamaha hawada loo bameeyay?
2. Waa maxay cadaadiska sahayda loo isticmaalo?
3. Dhammaan baabuurta leh bareegyada hawada, waa inay lahaadaan digniin digniin cadaadis oo hoose. Run mise been?
4. Waa maxay bareega moolada?
5. Bareega taayirrada hore waxay ku fiican yihiin dhammaan shuruudaha. Run mise been?
6. Sidee ku ogaanaysaa in gaadhigaagu ku qalabaysan yahay bareega isxira?

Su'aalahaani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 5.1.

5.2 – NIDAAMKA BAREEGA HAWADA LABA-GEESOODKA AH

Baabuurta culculus ayaa badqabka u isticmaala hababka bareegga hawada ee laba geesoodka ah. Nidaamka biriiga labada haad ah waxa uu leeyahay laba hab oo kala duwan oo biriiga hawada ah, kuwaas oo isticmaala hal xidhmo oo kontaroolada biriiga ah. Nidaam kastaa wuxuu leeyahay haamo hawo u gaar ah, tubooyinka, xadkhaha, iwm. Hal nidaam ayaa sida caadiga ah ku shaqeeya biriiga caadiga ah ee xagasha danbe ama faalalka. Nidaamka kale wuxuu ku shaqeeyaa bareegyada caadiga ah ee dabada hore (iyo suurtoagal ah hal gees gadaal). Labada nidaamba waxay siiya hawada tareelaha (haddii uu jiro mid). Nidaamka koowaad waxa loo yaqaan "primary system". Midda kale waxaa loo yaqaan nidaamka "secondary". Fiiri Jaantusyada 5.4.

Kahor intaadan wadin gaadhi leh hawo laba geesood ah, waqti u ogolow cadaadiska hawadu inay dhisto ugu yaraan 100 psi ee nidaamka hoose iyo kan sareba. Fiiri cabbirada cadaadiska hawada aasaasiga ah iyo kan sare (ama cirbadaha, haddii nidaamku leeyahay laba irbaddood oo hal cabbir ah). U fiirso iftiinka digniinta cadaadiska hawada hooseeya. Iftiinka digniinta iyo qaylo-dhaanta waa in la damiyaa marka cadaadiska hawadu ee labada nidaam uu kor u kaco qiimaha uu dejiyay soo-saaraha. Qiimahani waa inuu ka badan yahay 55 psi.

Iftiinka digniinta iyo qaylo-dhaanta waa in ay shidaan ka hor inta aanu cadaadiska hawadu hoos uga dhicin 55 psi labada habba. Haddii ay tani dhacdo markaad baabuur wadid, waa inaad isla markiiba istaagtaa oo aad si badbaado leh u dhigtaa baabuurka. Haddii hal nidaam hawo uu cadaadisku aad ugu hooseeyo, bareegyada hore iyo kan dambe midkoodna si buuxda uma shaqayn doono. Tani waxay ka dhigan tahay inay kugu qaadanayso waqti dheer inaad joojiso. Keen baabuurka meel nabdoon, oo ha hagaajiyo nidaamka bareegga hawada.

5.3 – KORMEERIDA BAREEGGA HAWADA

Waa inaad isticmaashaa nidaamka baadhista todobada tallaabo ee aasaasiga ah ee lagu qeexay Qaybta 2 si aad u baadho gaadhigaaga. Waxa jira waxyaabo badan oo lagu baadho baabuurka barriga hawadu leeyahay marka loo eego mid iyaga la'aanteed. Waxyaabahan hoos ayaa looga wada hadlay, sida ay ugu habboon yihiin habka todobada tallaabo.

5.3.1 – Inta lagu jiro Talaabada 2 ee hubinta Qolka Matoorka

Hubi hawo-cadaadiyaha Suunka (cadaadiyaha suunka lagu wado). Haddii kombaresarada hawadu suunka lagu wado, hubi xaalada iyo cidhiidhiga suunka. Waa in ay ku jirtaa xaalad wanaagsan.

5.3.2 – Inta lagu jiro Tallaabada 5 Kormeerka Socodka

Ka hubi Isku-habaynta Hagaajinta dabacsan ee Bareega S-cam Brakes. Baakin dhulka siman oo xir taayirrada si aad uga ilaaliso in baabuurku dhaqaaqo. Sii daa bareegyada baarkinka si aad u dhaqaaajiso hagayaasha caajiska ah. Isticmaal gacmo-gashiyo oo si adag u jiid qalab kasta oo jilicsan oo aad gaari karto. Haddii qalabeeyaha caajisku uu dhaqaaqo in ka badan hal inch halka usha riixdu ay ku dhegagan tahay, waxay u badan tahay inay u baahan tahay hagaajin. Hagaaji ama ha hagaajiso. Gawaarida leh cidhiidhi badan oo biriiga aad bay u adag tahay in la joojiyo. Bareegyada aan la hagaajin ayaa ah dhibaataada ugu badan ee laga helo baarista waddooyinka. Amman ahaw. Hubi hagaajinta dabacsan

Dhammaan baabuurta la dhisay tan iyo 1994kii waxay leeyihiin habab toos ah oo hagaajinta dabacsan ah. In kasta oo hagaagsanaanta dabacsan is-qabtaan inta lagu jiro codsiyada biriiga buuxa, waa in la hubiyaa.

Hagayaasha tooska ah waa in aan gacanta lagu hagaajin marka laga reebo marka ay dayactir ku samaynaayan biriiga iyo inta lagu jiro rakibaadda hagaajinta dabacsan. Baabuurka ku qalabaysan hagaajinta otomaatiga ah, marka istaroogga riixitaanka uu dhafo xadka saxda ah ee biriiga, waa calaamad muujinaysa in cilad farsamo ay ka jirto hagaajinta lafteeda, dhibka qaybaha biriiga ee aasaasiga ah ee la xidhiidha, ama in hagaajiyaha si khaldan loo rakibay.

Gacanta hagaajinta otomaatig ah si loo keeno dhaqdhaqaaqa pushrod-ka joojinta xadka sharciga guud ahaan waxay qarinaysaa dhibaato farsamo mana xallinayso. Intaa waxaa dheer, hagaajinta joogtada ah ee hagaajiyaasha tooska ah waxay u badan tahay in ay keento in uu xilli hore xidho qalabeeyaha laftiisa. Waxaa lagu talinayaa in marka biriiga ku rakiban toosiyayaasha otomaatiga ah la ogaado in aysan hagaajineyn, darawalku sida ugu dhakhsaha badan u qaado baabuurka goobta dayactirka si loo saxo dhibaataada. Hagaajinta gacanta ee hagaha fudud ee tooska ah waa khatar sababtoo ah waxay siin kartaa darawalka dareen been ah oo ammaan ah oo ku saabsan waxtarka nidaamka bareegga.

Hagaajinta gacanta ee toosiyaha otomaatiga ah waa in loo isticmaalaa oo kaliya cabbir ku meel gaar ah si loo saxo u hagaajinta xaalad degdeg ah sababtoo ah waxay u badan tahay in biriiga uu si dhaqsa ah dib uga soo noqon doono hagaajinta maadaama nidaamkani inta badan aanu hagaajinayn dhibaataada toosinta ee hoose.

(Fiir gaar ah: Isku hagaajiyayaasha dabacsan ee tooska ah waxaa sameeya warshado kala duwan oo dhammaantood isku si uma shaqeeyaan. Sidaa darteed, Buugga Adeegga soo saaraha ee gaarka ah waa in lagala tashadaa ka hor inta aan cilad-saarin dhibaataada hagaajinta biriiga).

Hubi durbaanka (ama saxannada), dahaarka, iyo tubooyinka. Durbaannada bareega (ama saxannada) waa in aanay yeelan dildilaacyo ka badan kala badh ballaca aagga is jiid jiidka. Dahaarka (walaxda jajaban) waa in aanay noqon kuwo dabacsan ama lagu qooyay saliid ama dufan. Waa inaysan si khatar ah u dhuuban. Qaybaha makaanikada waa in ay jiraan, oo aan jabin ama maqanayn. Hubi tubooyinka hawada ee ku xidhan qolalka biriiga si aad u hubiso in aan la jarin ama aanay xidhnayn xoqidda awgeed.

5.3.3 – Talaabada 7 Hubinta bareega hawada ee u dambaysa

Samee hubsiinada soo socda halkii aad ka samayn lahayd hubinta biriiga hayiyrooliga ee lagu muujiyay Qaybta 2, Tallaabada 7: Hubi habka biriiga.

Tijaabi heerka daadinta hawada. Nidaamka hawada oo si buuxda loo dallacay (caadi ahaan 120-140 psi), dami mishiinka, sii daayo birta baarkinka, oo waqtiga hoos u dhaca cadaadiska hawada. Heerka khasaaruhu waa inuu ka yaraado laba psi hal daqiiqo gudaheed baabuurta keligood ah iyo in ka yar saddex psi hal daqiiqo gudaheed baabuurta la isku daray. Cadaadiska hawada ee la dhisay ilaa goynta hagaha (120 - 140 psi), dami mishiinka, qoor taayiradaada (haddii loo baahdo), sii daa bareegga baarkinka (dhammaan baabuurta), iyo valve ilaalinta cagafyada (baabuurka isku dhafka ah); oo si buuxda u mari bareegga cagta. Qabo bareegga cagta hal daqiiqo. Hubi cabbirka hawada si aad u aragto in cadaadiska hawadu uu hoos u dhaco in ka badan saddex rodol hal daqiiqo gudaheed (hal baabuur ama afar rodol hal daqiiqo gudaheed (baabuurka isku-dhafka ah). Haddii cadaadiska hawadu uu ka dhaco in ka badan saddex psi hal daqiiqo gudaheed baabuurta kelida ah (in ka badan afar psi ee baabuurta la isku daray), heerka luminta hawadu aad buu u badan yahay. Hubi inay hawadu soo daadato oo hagaaji intaadan gaadhiga wadin. Haddii kale, waxa aad waayi kartaa biriiga marka aad baabuur wadiid.

Tijaabi calaamada Digniinta Cadaadis Hoose. Xir mishiinka marka aad hayso cadaadis hawo oo kugu filan si aanay digniinta cadaadiska hoose u shidin. Daar korantada oo daar oo dami baydalka biriiga si loo yareeyo cadaadiska haanta hawada. Digniinta cadaadiska hawada hooseeya waa in soo shidmaa ka hor inta uusan cadaadisku hoos ugu dhicin 55 psi ee haanta hawada (ama haanta leh cadaadiska hawada ugu hooseeya, ee nidaamyada hawo-dual). Fiiri Jaantusyada 5.5.

Haddii digniinta digniintu shaqayn waydo, waxaad lumin kartaa cadaadiska hawada mana ogaan doontid. Tani waxay sababi kartaa bareegga degdega ah ee ah ee nidaamka hawada hal wareeg ah. Labada hab ee kala ah masaafada joogsiga ayaa la kordhin doonaa. Keliya bareegga xaddidan ayaa la samayn karaa ka hor inta aanu biriiga moolada iman.

Hubi in bareega moolada uu si toos ah u yimaado. Ku baarkin dhulka siman, xayir taayirrada, sii daa bareegyada baarkinka marka aad hayso cadaadis hawo oo kugu filan si aad u samayso, oo dami mishiinka. Sii wad inaad hawada ka saarto cadaadiska hawada adiga oo kor u qaada oo ka saaraya baalladda biriiga si loo yareeyo cadaadiska haanta. cinjirka ilaalinta cagafyada iyo barreegga baarkinka waa inuu xiraa (ka soo baxaa) gaariga isku dhafka cagaf-tareelaha iyo cinjirka bareega waa inuu xiraa (ka soo baxa) isku darka kale iyo noocyada baabuurta marka cadaadiska hawadu uu ku dhaco qeexitaanka soo saaraha (20 - 45 psi). Tani waxay keeni doontaa in bareega moolada uu yimaado.

Hubi heerka dhiska cadaadiska hawada. Marka matoorku uu ku shaqaynayo wareega daqiiqabaa, cadaadisku waa inuu ka dhismaa 85 ilaa 100 psi 45 ilbiriqsi gudahooda hawada laba seed ah. (Haddii baabuurku ka weyn yahay taangiyada hawo ee ugu yar, wakhtiga soo qabashada wuu dheeraan karaa oo weli wuu badbaadi karaa. Hubi sifooyinka soo saaraha.) Nidaamyada hawada kaliya (kahor 1975), shuruudaha caadiga ah waa kor u kaca cadaadiska min 50 ilaa 90 psi 3 daqiiqo gudahood iyadoo mishiinka uu ku socdo xawaare aan shaqaynayn oo ah 600-900 rpm.

Haddii cadaadiska hawadu aanu si dhakhso ah u kicin, cadaadiskaagu aad ayuu hoos ugu dhici karaa inta lagu jiro gaadhiga, una baahan joogsi degdeg ah. Ha wadin ilaa aad ka xaliso dhibaataada.

Hubi Cadaadiska Hawada Ku-meel-gaadhka Hawada iyo Ku-baxa. Ku buufinta cadaadiyaha hawadu waa inay bilaabataa qiyaastii 100 psi oo ay joogsato qiyaastii 120-140 psi. (Fiiri tilmaamaha soo saaraha.) Tijaabi matoorka si degdeg ah isagoon soconin. Hagaha hawadu waa in uu gooyaa kombaresarada hawada marka la eego cadaadiska la cayimay ee soo saaraha. Cadaadiska hawada ee ay tusiyaan cabbiradaada ayaa joojin doona kor u kaca. Iyada oo matoorku baagamuundayaayo, qabo oo sii daa biriiga si aad u yarayso cadaadiska haanta hawada. Cadaadiyaha waa inuu lajaanqaadaa qiyaastii cadaadiska goynta ee la cayimay ee soo saaraha. Cadaadisku waa inuu bilaabo inuu kordho.

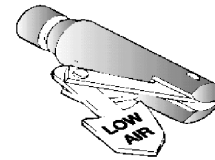
Haddii hagaha hawadu aanu u shaqayn sida kor lagu sharaxay, waxay u baahan kartaa in la hagaajiyo. Hagaha aan si sax ah u shaqayn waxa laga yaabaa in aanu haynin cadaadiska hawada ku filan ee wadista badbaadada leh.

Jaantuska 5.5

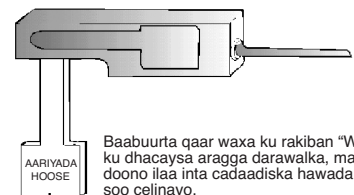
AALADAHA DIGNIINKA CADAADISKA AARIYADA HOOSE

Iftiin

AALADA DIGNIINTA AARIYADA HOOSE

AALADA DIGNIINTA AARIYADA HOOSE

Baabuurta qaar waxa ku rakiban "Wig-Wag" oo ku dhacaysa aragga darawalka, mana sii socon doono ilaa inta cadaadiska hawada la rabo laga soo celinayo.

Tijaabi Bariigga Baarkinka. Jooji baabuurka, qaba bareegga baarkinka, oo si tartiib ah ugu jiid meel hoose si aad u tijaabiso in bareeggu uu hayn doono.

Tijaabi bareega adeegyada. Sug cadaadiska hawada ee caadiga ah, sii daa biriiga baarkinka, si tartiib ah u dhaqaaji baabuurka (qiyaastii shan mph), oo si adag u mari biriiga adoo isticmaalaya badhka biriiga. U fiirso baabuur kasta oo "u jiidaya" hal dhinac, dareen aan caadi ahayn, ama tallaabo joogsi oo daahday.

Tijaabadani waxa laga yaabaa inay ku tusto dhibaatooyin, kuwaas oo aanad garanayn ilaa aad uga baahan tahay biriiga wadada.

qayb-hoosaadka 5.2 iyo 5.3.

Tijaabi aqoontaada

1. Waa maxay nidaamka biriiga labo seedka hawo?
2. Waa maxay hagaajinta caajisku?
3. Sidee u hubin kartaa hagaajinta dabacsan?
4. Sidee baad u tijaabin kartaa digniinta cadaadiska hoose?
5. Sidee ku hubin kartaa in biriiga moolada uu si toos ah u shido?
6. Waa maxay heerka ugu badan ee daadinta?

Su'aalahaani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 5.2 iyo 5.3.

5.4 – ISTICMAALKA BAREEGYADA HAWADA

5.4.1 – Joogsiyada caadiga ah

Hoos u riix cagsaarka bareega. Xakamee cadaadiska si uu baabuurku u yimaado meel siman oo badbaado leh. Haddii aad leedahay gudbinta gacanta, ha ku riixin xajinta ilaa uu wareega matoorka daqiiqabaa hoos ugu dhow yahay shaqo la'aan. Marka la joojiyo, dooro qalabka bilowga.

5.4.2 – Bareegyada leh Bareegyada isxira

Markaad si adag bareega ugu qabato dusha meel simbiririxah ah ee gaadhi aan lahayn ABS, waxaa laga yaabaa in taayiradahaagu isgalaan. Marka ay taayada isgalaan, waxa aad luminaysaa xakamaynta isteerinka. Marka taayirradaada kale ay xidhmaan, waxa laga yaabaa in aad simbirixada, gaariga isdaba rogmo, ama xataa aad miiqdo gaadhiga.

ABS waxay kaa caawinaysaa inaad iska ilaaliso xidhitaanka taayirrada. Kumbuyuutarku wuxuu dareemaa quful soo socda, wuxuu yareeyaa cadaadiska bareegga ilaa heer badbaado leh, waxaadna ilaalinaysaa xakamaynta.

Waxaa laga yaabaa ama laga yaabaa inaad awoodin inaad si dhakhso leh ugu istaagto ABS, laakiin waa inaad awood u yeelatid inaad ka leexato caqabad adigoo bareegga qabanayo, oo aad iska ilaaliso simbiririxada ay keento bareegga oo aad loo qabto.

Haysashada ABS kaliya cagafta, kaliya tareelaha, ama xitaa hal iksal kaliya, ayaa wali ku siinaysa kontorool dheeraad ah baabuurka inta lagu jiro qabashada bareega. Si caadi ah u qabo bareega.

Marka kaliya cagaftu leeyahay ABS, waa inaad awood u yeelatid inaad ilaaliso kontoroolka isteerinka, waxaana yaraanaysa fursadda kala wareega. Laakin isha ku hay tareelaha oo qabo bareega (haddii aad si badbaado leh u samayn karto) haddii uu bilaabo inuu lusho.

Marka kaliya tareelaha leeyahay ABS, tareelahay aadbay u yartahay inuu lulmo, laakiin haddii aad lumiso kontoroolka isteerinka ama kala wareego, barreega kakac (haddii aad si badbaado leh u samayn karto) ilaa aad dib uga hananayso kontoroolka.

Marka aad wadato cagaf-cagaf-tareelaha isku-darka ABS, waa in aad joojisaa sida had iyo jeer. Si kale haddii loo dhigo:

- Isticmaal kaliya xoogga bareegga ee lagama maarmaanka ah si aad si badbaado leh u joogsato oo aad u maamusho.
- Si la mid ah u qaba bareega, iyada oo aan loo eegin haddii aad ABS ku leedahay cagaf-cagaf, tareelaha, ama labadaba.
- Markaad xawwaraha yarayso, la soco cagaf-cagafkaaga iyo tareelahaaga oo haqaban bareega (haddii ay ammaan tahay in sidaas la sameeyo) si aad u maamusho.

Waxaa jira hal ka reeban oo kaliya ee nidaamkan, haddii aad had iyo jeer wadato baabuur toos ah ama isku-dar ABS ka shaqeeya dhammaan faashashka, joogsiga degdega ah, waxaad si buuxda u codsan kartaa biriiga.

ABS la'aanteed, waxaad weli leedahay hawlihii bareegga caadiga ahaa. Wad oo jooji sida aad had iyo jeer u qaban jirtay.

Xasuusnoow, haddii ABS kaa xumaado, wali waxaad haysataa bareega caadiga ah. Si caadi ah u wad, laakiin dhaqso u u dayac tir nidaamka.

5.4.3 – Joojinta Degdegga ah

Haddii qof si lama filaan ah kuugu soo baxo, jawaabtaada dabiiciga ah waa inaad qabato bareega. Tani waa jawaab wanaagsan haddii ay jirto masaafo ku filan oo lagu joojin karo, oo aad si sax ah u isticmaasho bareega.

Waa inaad bareega u qabataa qaab gaadhigaga ku hayn doona mid toosan oo kuu ogolaanaya inaad leexiso haddii ay daruuri noqoto. Waxaad isticmaali kartaa habka "bareega la kontorooley" ama habka "bareega mindida".

Bareega la xakameeyey. Habkan, waxaad u qabataa bareega sida ugu adag ee aad awoodo u adag adigoon xiraynin taayirrada. Ka dhig dhaqdhaqaaqa isteerinka mid aad u yar intaad tan samaynayso. Haddii aad u baahan tahay inaad isteerinka wax ka beddesho ama haddii taayiraddu is galaan, sii daa bareega. Dib u qabo sida ugu dhakhsaha badan ee aad awooddo.

Bareega fooda.

- Biriiga uqabo sida ugu adag aad awoodo.
- Kakac bareegaaga marka taayirrada ay isgalaan.
- Isla marka ay taayarada bilaabaan inay rogrogmaan, mar labaad si buuxda u qabo bareega. (Waxay qaadan kartaa ilaa hal ilbiriqsi in taayiraddu bilaabaan inay rogrogmaan ka dib markaad sii dayso bareega. Haddii aad dib u qabato bareega ka hor inta aanay taayirrada bilaabin inay rogrogmaan, baabuurku ma toosi doono.)

Fiiri gaar ah: Haddii aad kaxayso gaadhi leh bareegyada qufulka, waa in aad akhridaa oo raacdaa tilmaamaha laga helay Buugga Mulkiilaha si uu dhaqso u istaago.

5.4.4 – Masaafada Joogsiga

Fogaanta joogsiga waxaa lagu sifeeyay Qaybta 2 ee hoos timaada "Masaafada xawaaraha iyo joojinta." Biriiga hawada waxaa jira dib u dhac dheeri ah - "Brake Lag". Tani waa wakhtiga loo baahan yahay si uu bareeggu u shaqeeyo ka dib marka badadka biriiga la riixo. Biriigyada haydarooliga (loo isticmaalo baabuurta iyo kuwa fudud/dhexe), biriiga ayaa isla markiiba shaqeeya. Si kastaba ha ahaatee, bareegyada hawadu, waxay qaadataa wakhti yar (hal ilbiriqsi ama ka badan) in hawadu dhex socoto xariiqyada barriga. Haddaba, wadarta masaafada joogsiga ee baabuurta leh nidaamka biriiga hawadu waxa uu ka kooban yahay afar arrimood oo kala duwan.

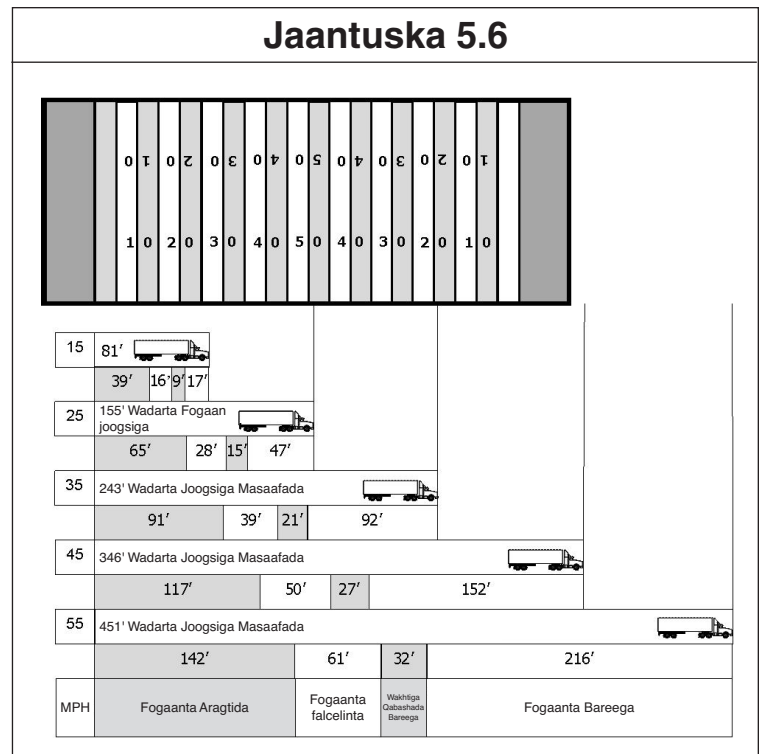
Fogaanta Dareenka + Fogaanta Falcelinta + Fogaanta Barriga + Fogaanshaha Joogsiga = Wadarta Joogsiga Joogsiga

Fogaanta joogsiga hawada ee 55 mph ee laamiga qalalan wuxuu ku darayaa ilaa 32 cagood. Markaa 55 mph ee celceliska darawalka ku hoos jira xaalad jiidasho wanaagsan iyo biriiga, wadarta fogaanta joogsiga ayaa ka badan 300 cagood. Fiiri Jaantusyada 5.6.

5.4.5 – Bareega oo Lumo ama Qabsami maayo

Bareegyada waxaa loo qaabeeyey si kabta bareega qabanaysa ama suufka ay ugu xoqaan haanta bareega ama saxanadaha si ay u qaboojiyaan gaariga. Bareega waxa uu abuuraa kulayl, laakiin bareega waxa loo qorsheeyay in ay qaataan kulayl badan. Si kastaba ha ahaatee, bareegyadu way lumi karaan ama qabsami kari waayaan sababo la xiriira xad dhaafka ah awgeed ee ay sababto isticmaalkooda oo aad u badan oo aan ku tiirsanayn saamaynta bareega matoorka.

Isticmaalka xad-dhaafka ah ee biriiga adeeggu waxay keentaa kulayl xad-dhaaf ah waxayna keentaa in biriiga uu dhoco. Biriiggu wuxuu ka dhashaa kulayl xad dhaaf ah oo keenaya isbeddel kiimikaad ee dahaarka biriiga, kaas oo yareeya is jiid jiidka, sidoo kalena keenaya balaadhinta durbaanka biriiga. Marka ay durbaannada kululaynta balaadhaan, kabaha bireega iyo dahaarka waa in ay meel fog u dhaqaaqaan si ay ula xiriiraan durbaanka, xoogga xiriirkana waa la dhimaa. Isticmaalka xad dhaafka ah ee joogtada ahi waxa uu kordhin karaa bareega ilaa inta gaadhigu aanu hoos u dhigi karin ama la joojin karin. Bareega oo lumo wuxuu sidoo kale saameeyaa wax ka bedelkiisa. Si qaab badbaado leh loo xakameeyo baabuurka, bareeg kastaa waa inuu sameeyaa qaybtiisa shaqada. Bareegyada aan la hagaajinin/beddelin waxay joojin doonaan inay qaybtooda shaqada maraka loo fiiriyo kuwa la hagaajiyay. Bareega kale ayaa markaa kulaylka badan kara oo libdhi kara, mana jiri doono biriig ku filan oo la heli karo si loo xakameeyo baabuurka. Bareegyadu waxay si dhakhso ah uga bixi karaan hagaajinta, gaar ahaan marka ay kulul yihiin. Sidaa darteed, inta badan hubi hagaajinta bareega.

5.4.6 – Farsamada ku Haboon bareega (SNUB Braking)

Xusuusnow. Isticmaalka bareega hoos-u-dhis dheer iyo/ama joog hooseba waa kabitaanka saamaynta bareegga ee matoorka. Mar haddii baabuurku ku jiro geerka saxda ah ee hooseeya, waxa soo socdaa waa farsamada bareegga habboon:

1. Si adag u qabo bareega si aad u dareento gaabis qeexan.
2. Marka xawaarahaaga loo dhimay ku dhawaad shan mile saacadii ka hooseeya xawaarahaaga "ammaan", sii daa biriiga. (Qabashada bareegga waa inuu socdaa ilaa saddex ilbiriqsi.)
3. Marka uu xawaarahaaga ku kordho xawaarahaaga "ammaan", ku celi talaabooyinka 1 iyo 2.

Tusaale ahaan, haddii xawaarahaaga "badbaadada" yahay 40 mayl saacadiiba, ma qaban doontid bareega ilaa uu xawaaruhu gaadho 40 mayl saacadiiba. Hadda waxaad si adag u qabanaysaa bareega si aad si tartiib tartiib ah u yarayso xawaarahaaga ilaa 35 mayl saacadiiba ka dibna sii daa bareega. Ku celi tan mar kasta oo loo baahdo ilaa aad ka gaadhayso dhamaadka hoos u dhigista.

5.4.7 – Cadaadiska Hawada Hoose

Haddii digniinta cadaadiska hawada hooseeya uu yimaado, istaag oo si badbaado leh u dhig gaarigaaga sida ugu dhakhsaha badan. Waxaa laga yaabaa in ay jirto daloolo hawo ah oo ku jirta nidaamka. Xakamaynta Baarkinka ayaa suurtagal ah kaliya marka hawo ku filan ay ku sii jirto taangiyada hawada. Biriiga moolada ayaa iman doona marka cadaadiska hawadu u dhaco inta u dhaxaysa 20 ilaa 45 psi. Baabuurka aadka u raran wuxuu qaadan doonaa masafo dheer inuu joogsado sababtoo ah biriiga moolada kuma shaqeeyo dhammaan faalalka. Gawaadhida sida u fudud ee lagu raran yahay ee maraya waddooyinka sibiqsan ayaa laga yaabaa inay ka baxaan kontoroolka marka uu bareega gugu yimaado. Aad bay uga badbaado badan tahay in la joogsado iyadoo hawo ku filan taangiyada ku jirto si loo isticmaalo bareega cagta.

5.4.8 – Bareegyada Baarkinka

Mar kasta oo aad dhigato, isticmaal bareegga baarkinka, marka laga reebo sida hoos lagu xusay. La soo bax bareega kantaroolka baarkinka si aad u mariso bareegyada baarkinka, u riix si aad u sii dayso. Xakameyntu waxay noqon doontaa buro jaale ah, oo dheeman u eg oo lagu calaamadiyay "bareegyada baarkinka" ee baabuurta cusub. Baabuurta da'da weyn, waxa ay noqon kartaa buro buluug ah oo wareegsan ama qaab kale (ay ku jirto kabaal kolba dhinac u lulaya ama kor iyo hoos).

Ha isticmaalin bareegyada baarkinka haddii barreegu uu aad u kululaado (laga bilaabo marka aad hoos u soo degtay), ama haddii biriiga uu aad u qoyan yahay heerkulka qaboojinta. Haddii la isticmaalo iyadoo ay aad u kulul yihiin, kuleylku wuu dhaawici karaa. Haddii loo isticmaalo heerkulka qaboojinta marka bareegyadu aad u qoyan yihiin, way barafobi karaan si aanu gaadhigu dhaqaaqin. Isticmaal xagamaha taayirrada dusha sare si aad u qabato baabuurka. Bareega kulul ha qaboojiso ka hor inta aanad isticmaalin barriga. Haddii biriigagu qoyan yahay, si fudud u isticmaal bareega marka aad ku wadid geer hoose si aad u kululayso oo aad u engejiso.

Haddi gaadhigaagu aanu lahayn biyo mareeno hawo daadis oo toos ah, daadi haamahaaga hawo dhamaadka maalin kasta oo shaqo si aad uga saarto qoyaanka iyo saliida. Haddii kale, bareega wuu guul dareysan karaa.

Weligaa ha uga tagin gaadhiga adigoon cidina ilaalin adiga oo aanad xidhin barreega baarkinka ama aanad xayirin taayirrada. Baabuurkaagu waxa laga yaabaa inuu rogrogmado oo uu keeno dhaawac iyo waxyeelo.

Qayb-hoosaad 5.4

Tijaabi aqoontaada

1. Waa maxay sababta aad ugu jirto geerka saxda ah ka hor inta aanad buurta kicin?
2. Waa maxay arrimaha sababi kara in biriigagu yaraado ama fashilmo?
3. Isticmaalka bareega ee hoos u dhaca dheer ayaa ah kaliya kabida saamaynta barking ee matoorka. Run mise been?
4. Haddii aad ka maqan tahay gaadhigaaga wakhti yar oo kaliya, uma baahnid inaad isticmaasho bareega baarkinka. Run mise been?
5. Immisa jeer ayaa aad nadiifinaysaa haamaha hawada?
6. Sidee u jabinaysaa marka aad wadato cagaf-cagaf isku dafka ABS?
7. Waxaad wali haysaa hawlaha biriiga caadiga ah haddii ABS-gaagu aanu shaqaynayn. Run mise been?

Su'aalahani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 5.4.

QAYBTA 6

GAWAARIDA ISKU-DHAFKA AH

**QAYBTAN WAXAA LOOGU TALAGALAY DARAWAYAASHA U BAAHAN
SHAHAADADDA "A" SHATIGA DARAWALNIMADA GANACSIGA**

QAYBTA 6 - GAWAARIDA ISKU-DHAFKA AH

Qaybtani waxay daboolaysaa

- Wadista Gawaarida Isku-dhafka ah si ammaan ah
- Bareegyada gawaarida Hawada ee Isku-dhafka ah
- Nidaamka Bareegyada Kahortagga Qufulda
- Isku-xirka iyo Kala-saaridda
- Kormeerka Gawaarida Isku-dhafka ah

Qaybtani waxay bixisaa xogta lagama maarmaanka u ah marista imtixaanada gawaarida isku-dhafka ah (cagaf-cagaf-taayilar, laba-isjiid, saddex-isjiid baabuur toosan oo leh tareelo) Macluumaadkani wuxuu kuu siinayaa aqoonta ugu yar ee lagama maarmaanka u ah wadista gawaarida isku-dhafka ah Waa inaad sidoo kale akhrisaa Qaybta 7 haddii aad rabto inaad gudubto imtixaanka laba isjiidyada iyo saddex isjiidyada.

6.1 – WADISTA GAWAARIDA ISKU-DHAFKA AH SI AMMAAN AH

Gawaarida isku-dhafka ahi guud ahaan waa culus yihiin, way dheer yihiin, waxayna u baahan yihiin xirfad wadis dheeraad ah marka loo eego gawaarida ganacsi ee kaligood ah. Tani waxay ka dhigan tahay in darawallada gawaarida isku-dhafka ah ay u baahan yihiin aqoon iyo xirfad ka badan kuwa wadayaa gawaarida kaliyoodka ah. Qaybtan, waxaan ka hadlaynaa arrimo muhiim ah oo badbaado ah oo si gaar ah u khuseeya gawaarida isku-dhafka ah.

6.1.1 – Khatarta Gadoonka Gawaarida

In ka badan kala badh dhimashada darawallada xamuulka waxay ka dhalataa gadoodka baabuurta. Marka xamuul badan kor laga saaro gaariga, xudunta cuf-jiidadka waxay sare uga kacdaa heerka waddada. Baabuurka ayaa markaa si sahlan u rogmaya. Gawaarida si buuxda u raran waxay toban jeer uga rogmasho badan yihiin kuwa madhan marka shil dhaco.

Labadan arrimood ayaa kaa caawin doona inaad ka hortagto rogmada: ku hay xamuulka meel u dhow dhulka sida ugu macquulsan, oo si tartiib ah ugu wad u laami wareegyada. Hoos u dhigida xamuulka ayaa xitaa aad uga muhiimsan baabuurta isku dhafka ah marka loo eego gawaarida tooska ah Sidoo kale, hubi in xamuulka uu si siman ugu fadhiisto bartamaha gaariga. Haddii rarku hal dhinac u socdo si uu tareenku u tiirsado, waxay u badan tahay inuu rogmado. Hubi in xamuulkaagu bartamaha yaallo oo si fiican u fidsan yahay. (Qaybinta xamuulku waxay ku xusan tahay qaybta 3 ee buug-gacmeedkan.)

Rogmadka wuxuu dhacaa marka aad si xawaare sare leh u leexato. Si tartiib ah ugu leexashada gooladaha, korista iyo ka-dagista turaan turrooyinka waxay yareynaysaa khatarta rogmada. Ka fogow isbeddel degdeg ah ee seedka, gaar ahaan marka gaarigu si buuxda u raran yahay.

6.1.2 – Si deggan u leexo

Gawaarida wata traaylarrada waxay leeyihiin saameyn halis ah oo loo yaqaan "crack-the-whip". Markii aad si degdeg ah u beddesho haadka/seedka, saameynta "crack-the-whip" waxay sababi kartaa in tareelaha rogmo. Waxaa jira shilal badan oo uu kaliya rogmado tra.eelaha

"Xoojin gadaaleed" ayaa sababta saameynta qataarka gaariga. Jaantuska 6.1 wuxuu muujinayaa siddeed nooc oo ah gaadiid is-dhafan iyo xoojinta gadaaleed ee mid walba uu leeyahay marka la sameeyo isbeddel haad degdeg ah. Rigg-yada leh saameynta ugu yar ee crack-the-whip ayaa lagu muujiyay sare, halka kuwa ugu badan leh lagu muujiyay hoose. Xoojinta gadaaleed ee 2.0 waxay ka dhigan tahay in tareelaha dambe uu laba jeer ka rogmasho badan yahay cagaf cagafka-ka. Waxaad arki kartaa in saddex isjiidlaysaasha ay leeyihiin xoojin gadaaleed oo ah 3.5. Tani waxay ka dhigan tahay in la rogi karo tareelaha ugu dambeeya ee saddexleyda 3.5 jeer si fudud marka la barbar dhigo cagaf shan-jiid leh.

Si tartiibsan oo habsami leh u leexo marka aad jiidayso tareele. Haddii aad si lama filaan ah u dhaqaajiso isteerinka, tareelaha wuu rogmi karaa. Raac masaafo ku filan baabuurta kale (ugu yaraan 1 ilbiriqsi 10 cagood oo dhererka gaarigaaga ah, iyo ilbiriqsi kale haddii aad kusocotid in kabadan 40 mph). Eeg si dheer oo hore si aad uga fogaato lama filaan kugu dhaca iyo in aad u baahato in aad si degdeg ah u beddesho haadka/seedka. Habeenkii, si tartiib ah u wad si aad ugu aragto caqabadaha iftiinka baabuurka ka hor inta aysan noqon waqti dambe oo aanad si deggan u istaagi karin ama u leexan karin. Hoos u dhig xawaaraha si aad u gaarto xawaare ammaan ah ka hor intaadan leexin.

6.1.3 – Fariinka Hore u Qabso

Xakamee xawaarahaaga, ha ahaato baabuurku mid buuxa ama maran. Gawaarida waaweyn ee isku dhafka ah waxay si ka dheer u istaagaan marka ay maran yihiin marka loo eego marka si buuxda loo raro. Marka gaarigu yar yahay rarankiisu ama madhan yahay, biraha adag ee hakinta iyo fariinada xooggan waxay keenaan jiidasho liidata, waxayna sababi karaan boodbood taasoo si sahlan u xannibi karta taayirrada. Tareela-haagu wuu duuli karaa wuuna ku dhici karaa baabuur kale. Cagaf-cagaf-kaagu si dhakhso leh ayuu jackknife u geli karaa. Fiiri Jaantuska 6.2. Waa inaad si gaar ah uga taxadartaa wadista cagafyada "bobtail" (cagaf aan tareele yar wadin). Tijaabooyin ayaa muujiyay in "bobtail"-ka ay si adagtahay inay u istaagaan si habsami leh. Waxay ku qaataan waqti ka dheer istaagga marka loo barbardhigo cagaf wata rimoor si buuxda loo raray.

Gaar kasta oo isku dhafan ah, u daa fogaansho badan oo raaca ah oo hore u fiiri si aad u awoodo inaad hore u fariinto. Ha la yaabin oo waa in aad samaysaa "argagax" joogsi.

Jaantuska 6.1

SAAMAYNTA NOOCA ISKU-DHAFKA EE WAYNAYNTA GALBEEDKA

- 5-cagaf cagaf-cagaf ah oo leh 45 fuudh.

- 3-cagaf cagaf-cagaf ah oo leh 27 fuudh.

- Moto laba jibaaran 45 fuudh ah

- B-tareen laba jibaaran 27 fuudh

- Buur dhagax laba jibaaran 45 fuudh.

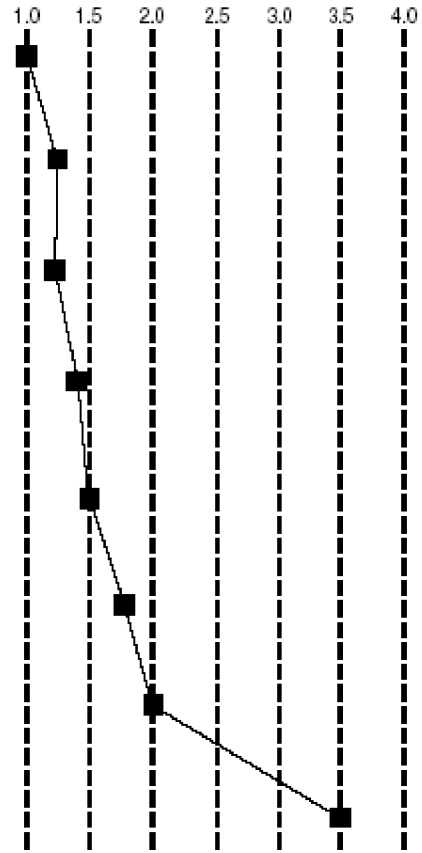
- Gaadhi xamuul ah oo buuxa oo California ah

- 65 ft. labanlaaban 27 fuudh.

- Sadex jibbaar 27 fuudh

6.1.4 – Isgoysyada Jidka Tareenka iyo Waddada

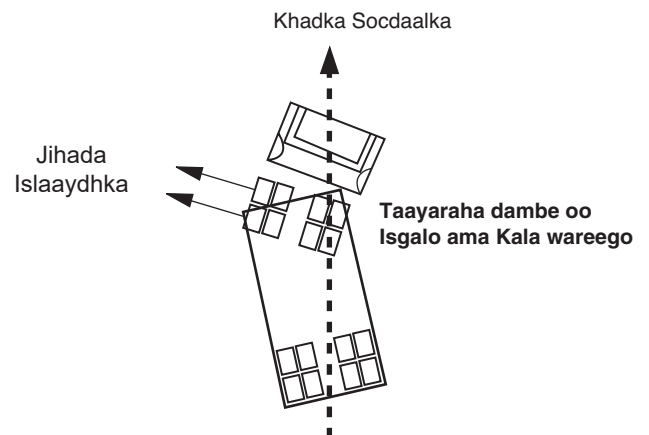
Isgoysyada tareenka iyo waddada waxay sababi karaan dhibaatooyin, gaar ahaan marka la jiidayo tareele leh meel hoose oo dhulka u dhow.

Tareelahan waxay ku dhegi karaan isgoysyada kor u taagan:

- Gawaarida dhulka ku dhagan (tareelooyinka walxaha culus qaado, gawaarida laga guuro, gaadhi-guud, tareelooyinka xoolaha lagu qaado).
- Cagaf halka iksal leh oo jiidaya tareelaha dheer oo leh qalab dejiya oo loo diyaariyey in uu la jaanqaado cagafta laba-iksal leh.

Haddii sabab kasta ha ahaatee aad ka bixi waydo wadada tareenka, ka bax baabuurka oo ka fogow jidka tareenka. Hubi calaamadaha ama guryaha calaamadaha ee isgoyska si aad u hesho macluumaadka ogeysiinta degdegga ah. Wac 911 ama lambarka kale ee gurmada. Sheeg goobta isgoyska adigoo adeegsanaya calaamadaha la garan karo, gaar ahaan lambarka DOT haddii la dhejiyay.

Jaantuska 6.2

6.1.5 – Ka Hortag In Tareelaha uu simbiirixiro

Marka taayirrada tareelaha ay qufulmaan, tareeluhu wuu leexan doonaa ama luli doonaa. Tani waxay u badan tahay inay dhacdo marka tareelaha madhan yahay ama si yar u raran yahay. Noocan kala wareega ah waxaa badanaa loo yaqaanaa "kala wareega ee tareelaha". Fiiri Jaantuska 6.3.

Habka loo joojiyo simbiirixada tareelaha waa sidaan:

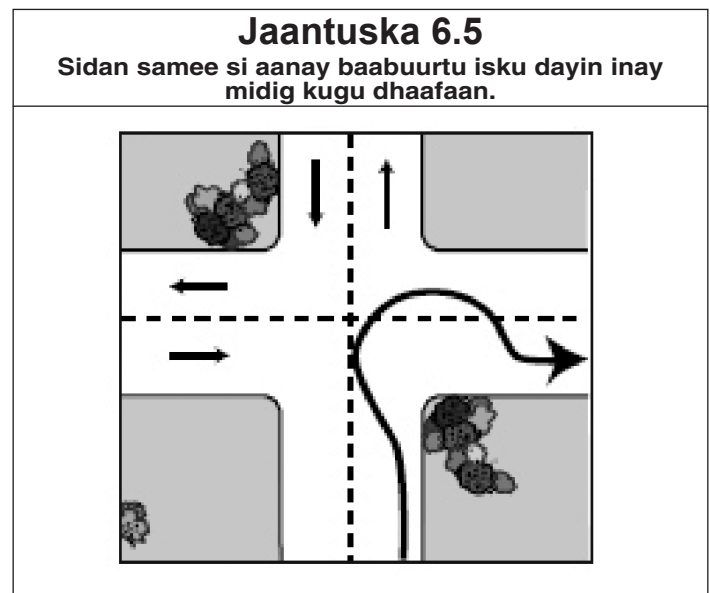
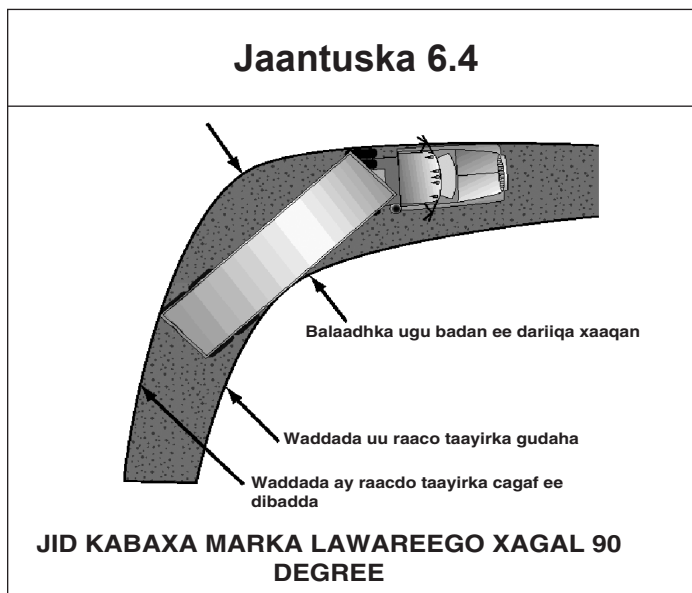
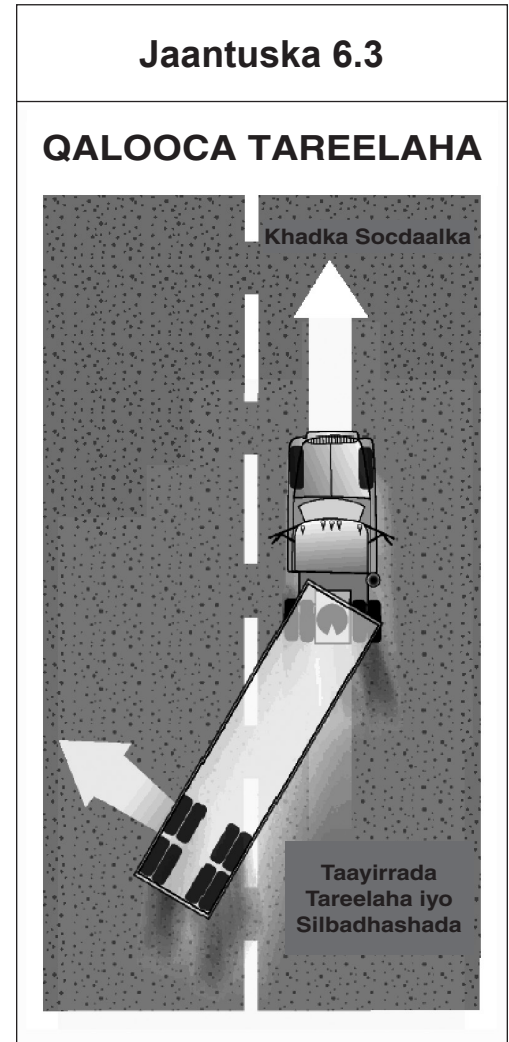
- **Aqoonso simbiirixada.** Habka ugu horreeya uguna fiican ee lagu garto in tareeluhu simbiirixayo waa inaad ku aragto aaladda la socodka taraafikada ama muraayadda. Goorta aad si xoog leh u isticmaaleyso fariinka, fiiri aaladda la socodka taraafikada ama muraayadda si aad u xaqiijiso in tareelaha-ku joogo meeshii la rabay. Marka tareelaha ka baxo haadkaaga, aad bay u adagtahay in laga hortago kala wareega gaariga.
- **Jooji Isticmaalka fariinka.** Sii daaya bareegga si aad dib ugu hesho jiidashada. Ha u isticmaalin bareegga gacanta ee tareelaha (haddii aad mid leedahay) si aad "u toosiso giraagirta." Tani waa wax khaldan in la sameeyo tan iyo markii bireega ku yaal taayirrada taayirrada ay sababeen simbiirixida meesha ugu horeysa. Marka taayirrada tareelada ay qabsadaan wadada mar labaad, tareelaha ku wuxuu bilaabi doonaa inuu raaco cagafyada oo uu toosiyo.

* (laga bilaabo R.D. Ervin, R.L. Niconger, C.C. MacAdam, iyo P.S. Fancher, "Saamaynta cabbirka iyo miisaanka doorsoomayaasha xasiloonida iyo xakamaynta aadalaha waaweyn ee xamuulka," Jaamacadda Michigan Transport Research Institute, 1983).

6.1.6 – Meel Dheer Ka soo Gal Wadada

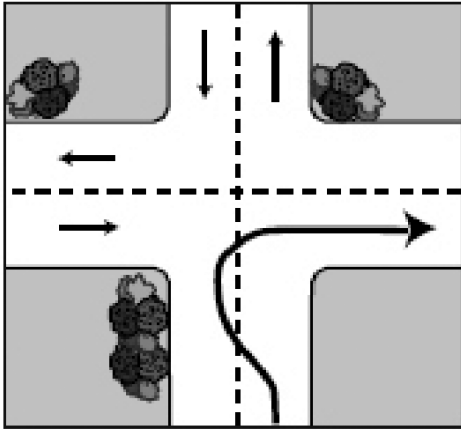
Marka baabuurku gees ka wareego, taayirrada danbe waxay raacaan waddo ka duwan ta taayirrada hore. Tan waxaa loogu yeeraa jid kabax ama "khiyaanada." Jaantuska 6.4 waxa uu muujinayaa sida jid kabaxa u keenayo dariiqa ay raacdo cagaf-cagafku in uu ka ballaadhan yahay riigga laftiisa. Baabuurta dheer ayaa wax badan ka baxa jidka. Taayirrada dambe ee cutubka awoodda leh (gaariga ama cagaf-cagafyada) ayaa ka saari doona qaar, taayirrada dambe ee tareelaha ayaa xitaa ka sii dari doona in kabadan. Haddii ay jiraan wax ka badan hal tareele, taayirrada danbe ee tareelaha ugu dambeeya ayaa inta badan ka fogaan doona seedka saxda ah. Ku leexi cidhifka hore oo ballaadh ku wareegsan gees si aanu cidhifku u dhaafin jidka, dadka lugaynaya, baabuurta kale iwm. Si kastaba ha ahaatee, ku hay qaarka danve baabuurkaaga meel u dhow cidhifka. Tani waxay ka joojin doontaa darawalada kale inay kaa dhaafaan midig. Haddii aadan dhammayn karin leexashadaada adoon gelin haad kale oo taraafig ah, u leexo markaad dhammayso leexashada. Fiiri jaantuska 6.5 iyo 6.6.

Tani way ka fiican tahay u luitaanka ballaaran ee bidix ka hor inta aanad bilaabin leexashada sababtoo ah waxay ka ilaalin doontaa darawalada kale inay kaa dhaafaan midigta. Fiiri Jaantuska 6.7. Haddii darawaladu dhanka midig u gudbaan, waxaa laga yaabaa inaad ku shil gasho markaad jeebsato.

Jaantuska 6.6

Ha samayn saan.

6.1.7 – Garab Gelinta Tareelaha

Reefis Gelinta Tareelaha. Markaad gadaal ka riixayso baabuurka, xamuulka toosan, ama baska, waxaad u leexisaa xagga sare ee isteerinka jihada aad rabto inaad tagto. Markaad reefis galinayso tareelo, waxaad u leexinaysaa isteerinka jihada ka soo horjeeda. Marka tareelaha bilaabo inuu leexdo, waa inaad u rogtaa taayirrada dhinaca kale si aad u raacdo tareelaha.

Mar kasta oo aad garab gasho tareelada, isku day in aad meel dhigto gaadhigaaga si aad ugu soo laabato xariiq toosan. Haddii ay tahay inaad ku soo laabato waddo qaloocan, ku laabo dhinaca darawalka si aad wax u aragto. Fiiri Jaantusyada 6.8.

Eeg Waddadaada. Fiiri tubta safarkaaga ka hor intaadan bilaabin. Soo bax oo ku wareeg baabuurka. Ka hubi banayntaada dhinacyada iyo dusha sare, gudaha iyo agagaarka jidka gaadhigaaga.

Isticmaal Aaladda La Socodka Gaadiidka / Muraayada Labada Dhinac. Hubi Aaladda Dabagalka Taraafiga ee bannaanka/ Muraayada labada dhinac si joogto ah. Ka bax baabuurka oo dib u eeg jidkaaga haddii aanad hubin.

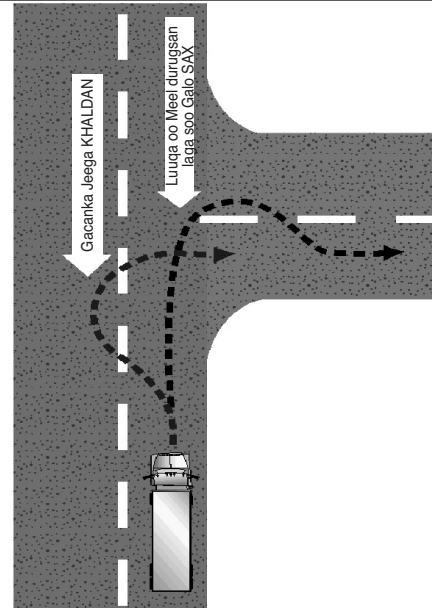
Aayar reefis u gal. Tani waxay kuu ogolaan doontaa inaad sameyso sixid ka hor intaadan ka fogaan koorsada.

Si dhakhso ah u sax socodka. Isla marka aad aragto tareelaha oo ka sii baxaya dariiqa saxda ah, sax adiga oo u rogaya meesha sare ee isteerinka jihada loo socdo.

Hore u soo jiid. Markaad reefis galinayso tareelaha, samee jiid-jiid si aad dib ugu dhigto gaadhigaaga hadba sida loogu baahdo.

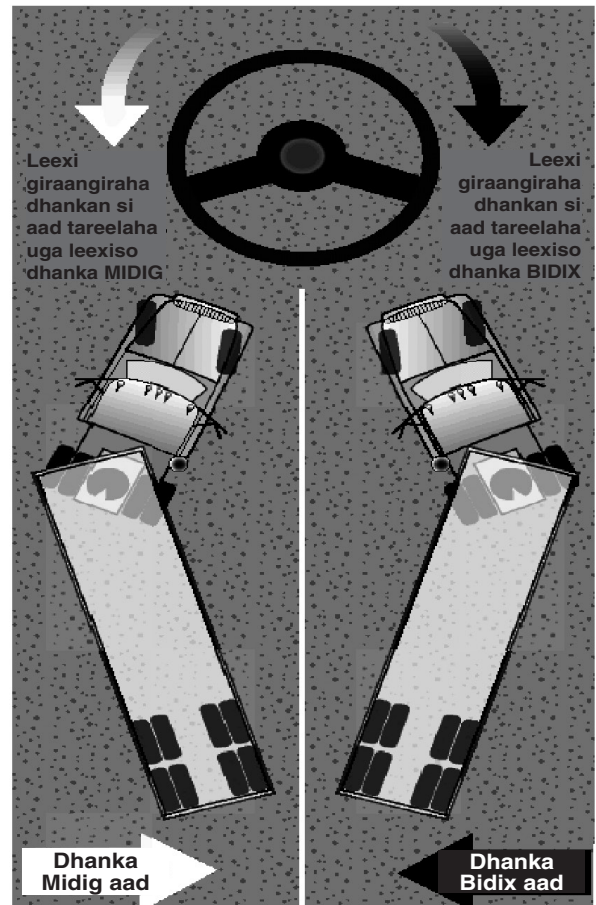
Caawin hel marka ay suurtagal tahay.

Jaantuska 6.7

Jaantuska 6.8

REEFIS GALINTA TAREELAHA

Qayb-hoosaad 6.1

Tijaabi aqoontaada

1. Waa maxay labada shay ee muhiimka ah si looga hortago rogrogga?
2. Marka aad si lama filaan ah u leexato adigoo jiidaya isjiid, tareelahee ayay u badan tahay inuu rogmo?
3. Maxaad u isticmaaleen bareegaha gacanta tareelaha si aad u toosiso midida booda ee tareelaha?
4. Waa maxay jid kabaxa?
5. Marka aad dib u celiso tareelaha, waa inaad dhigataa gaadhigaaga si aad dib ugu soo celiso dariiqa qaloocan ee dhinaca darawalka. Run mise been?
6. Nooca tareelada ah ayaa ku xayirmi kara isgoysyada wadooyinka tareenada?

Su'aalahani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 6.1.

6.2 – ISKU-DARKA BAABUURTA BAREEGA HAWADA

Waa inaad barataa Qaybta 5: Bareegga Hawada ka hor intaadan tan akhriin. Gawaadhida isku dhafka ah ee habka bareegu u leeyahay qaybo lagu xakameeyo bareegyada tareelada, marka lagu daro qaybaha lagu sheegay qaybta 5. Qaybahan hoos ayaa lagu sifeeyay.

6.2.1 – Cinjirka tareelaha gacanta

Cinjirka gacanta ee tareelaha (sidoo kale loo yaqaan cinjirka la riixo ama Johnson bar) ayaa ka shaqeeya biriiga tareelaha. Cinjirka gacanta tareelaha waa in loo isticmaalo kaliya si loo tijaabiyo biriiga tareelaha. Ha u isticmaalin wadista baabuurta sababtoo ah khatarta samaynta simbirixida tareelka. Bareega cagta waxa uu hawada u soo diraa dhamaan bareegyada baabuurka (ay ku jiraan tareelada(yada)). Waxaa jirta khatar aad u yar oo keeni karta simbirixida ama midida booda marka la isticmaalayo kaliya bareega cagta.

Waligaa ha u isticmaalin canjirka gacanta si aad baarkin u dhigto sababtoo ah hawada oo dhami waxaa laga yaabaa inay ka soo daato furista biriiga (ee tareelada aan lahayn moolada). Had iyo jeer isticmaal bareegga baarkinka marka aad dhiganeyso baarkinka. Haddii tareelaha ku aanu lahayn biriiga moolada, u isticmaal taayirrada taayirrada si aanu gaadhigu dhaqaaqin.

6.2.2 – Cinjirka Ilaalinta Cagaf

Cinjirka ilaalinta cagaf-cagafu waxa ay hawo ku haysaa habka bareegga cagaf-cagaf-ta ama gaadhiga waa haddii uu taleeraha jabo ama uu xumaado. Cinjirka ka hortagga cagaf-cagafku waxa gacanta ku haya cinjirka kantaroolka "saabka hawada tareelaha" ee taksigu. Cinjirke kantaroolku wuxuu kuu ogolaanayaa inaad furto oo aad xidho cinjirke ilaalinta cagaf. Cinjirka ilaalinta cagaf-cagafku si otomaatig ah ayuu u xidhmi doonaa haddii cadaadiska hawadu hooseeyo (inta u dhaxaysa 20 ilaa 45 psi). Marka cinjirka cagaf-cagafku xiro, wuxuu joojiyaa hawo kasta oo ka baxda cagafyada. Waxay sidoo kale u ogolaataa hawada inay ka baxdo khadka degdegga ah ee tareelaha. Tani waxay keentaa in bareega degdegga ah ee gaadhiga la socdo ay shaqeeyaan, iyadoo suurtagal ah in la waayo xakameyn. Bareega degdegga ah ayaa gadaal laga daboolaa.)

6.2.3 – Xakamaynta keydka Aariyada ee Tareelaha

Kantaroolka sahayda hawada tareelaha ee baabuurta cusub waa buro siddeed geesood ah oo cas, kaas oo aad isticmaasho si aad u xakamayso cinjirka ilaalinta cagafyada. Waxaad u soo riixdaa si aad u siiso tareelaha hawo, oo u soo saar si aad hawada u damiso oo aad u xidho bareegyada degdegga ah ee tareelada. Cinjirka ayaa xiri doona (soo baxaya) (sidaas darteed xiritaanka cinjirka ilaalinta cagaf) marka cadaadiska hawadu u dhaco inta u dhexeysa 20 ilaa 45 psi. Kantaroolada cinjirka ilaalinta cagaf ama "xaalad degdeg ah" ee baabuurta da'da weyn waxaa laga yaabaa inaysan si toos ah u shaqayn. Waxaa jiri kara kabaal oo aan ahayn buro. Booska "caadiga ah" waxaa loo isticmaalaa jiidashada tareelaha. Meesha "xaalad degdeg ah" waxa loo isticmaalaa in hawada lagu damiyo oo la saaro bareegyada degdegga ah ee tareelada.

6.2.4 – Tuubooyinka Aariyada ee Tareelaha

Baabuur kasta oo isku-dhafaan waxa uu leeyahay laba khad hawo, khadka adeegga iyo khadka degdegga ah. Waxay u dhexeeyaan cagaf-cagaf kasta ilaa tareelaha, tareelaha ilaa dooliga, dooli ilaa tareelaha labaad, iwm.

Leenka Adeega Hawada. Khadka adeegga (sidoo kale loo yaqaan khadka kontoroolka ama xariiqda signalka) waxa uu qaadaa hawo, kaas oo ay xukumaan bireega cagtu ama bireega gacanta tareelada. Iyadoo ay ku xiran tahay sida aad u cadaadineyso bareega cagta ama cinjir gacmeedka, cadaadiska khadka adeegga ayaa si isku mid ah isbeddelaya. Khadka adeeggu wuxuu ku xidhan yahay cinjirka-ka gudbinta. Ciniradaan waxay u ogolaanayaan in bareega tareelada si ka dhakhso badan loo mariyo si ka badan haddii kale suurtoogalka ah.

Khadka Hawada Degdegga ah. Khadka degdegga ah (sidoo kale loo yaqaan khadka soo galiyaha) wuxuu leeyahay laba ujeedo. Marka hore, waxay siisaa hawada taangiyada aariyada tareelada. Marka labaad, khadka degdegga ah ayaa koontaroolaya bareega degdegga ah ee baabuurta la isku dhafka ah. Luminta cadaadiska hawada ee khadka degdegga ah ayaa sababa in bareega degdegga ah ee

tareelaha uu yimaado. Cadaadiska lumay waxaa sababi kara tareelaha jaban, oo kala goysa tuubada hawada degdega ah. Ama waxaa sababi kara tuubo, tuubo bir ah, ama qayb kale oo jaban, oo hawada siisata. Marka khadka deg-degga ahi uu lumiyo cadaadiska, waxay sidoo kale keentaa cinjirta ka ilaalinta cagaf-cagafku inuu xidhmo (kubbada sahayda hawada ayaa xidhmi doonta (soo baxaysa).

Khadadka degdega ah waxaa badanaa lagu calaamadeeyaa midabka cas (tuubada cas, lamaanayaasha cas, ama qaybo kale) si looga ilaaliyo inay ku dhex milmaan khadka adeegga buluuga ah.

6.2.5 – Lamaanayaasha Tuubbada (Glad Hands)

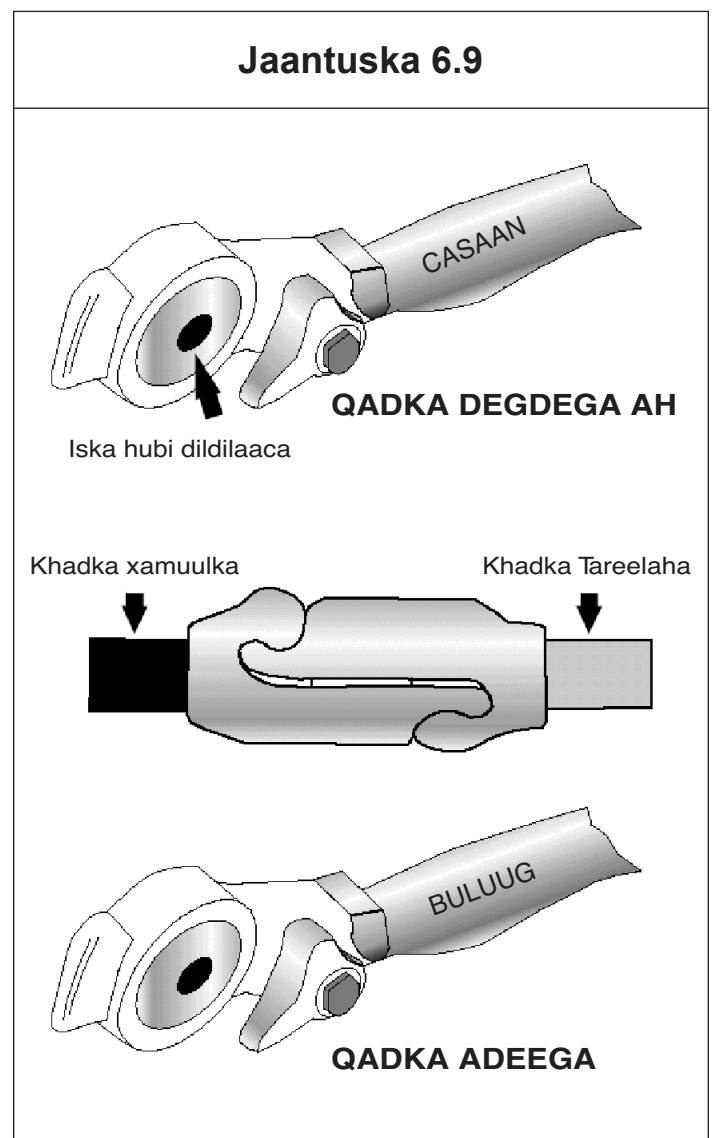
Lamaanayaasha tuubbada (Glad Hands) waa aaladaha isku xidha ee loo isticmaalo in lagu xidho adeegga iyo khadadka hawada degdega ah ee ka soo baxa xamuulka ama cagaf-cagafyada. Lamaanayaashu waxay leeyihiin shaabad caag ah, kaas oo ka hortagaya in hawadu ka baxdo. Nadiifi lamaanayaasha iyo xirmooyinka caagga ka hor inta aan la sameyn xiriirinta. Markaad isku xirayso glad hands, ku cadaadi labada shaabadood adiga iyo lamaanayaashu xagal 90 darajo midba midka kale ah. Leexinta glad hand ee ku dheggaan tuubada ayaa ku biiri doonta oo xidhi doonta lamaanayaasha.

Markaad isku xirayso, iska hubi inaad lamaanayaasha tuubbada (Glad Hands)ka isku dhejiso. Si looga fogaado khaladaadka, midabada ayaa mararka qaarkood la isticmaalaa. Buluugga waxaa loo isticmaalaa khadadka adeegga, casaankana waxaa loo isticmaalaa khadadka gargaarka degdega ah (bixinta) Mararka qaarkood, biraha birta ah waxay ku dheggaan yihiin xariiqyada ay ku qoran yihiin erayada "adeegga" iyo "xaalad degdeg ah". Fiiri sawirka 6.9.

Haddii aad ka gudubto khadadka hawada, hawada sahayda ayaa loo diri doonaa khadka adeegga halkii aad ka dallaci lahayd taangiyada aariyada tareelaha Hawada ma heli doonto si loo sii daayo bareegyada guga ee traaylarka (bareegyada baarkinka). Haddii moolada bareega aanu soo dayn marka aad riixdo kantaroolka sahayda hawada tareelaha hubi xidhiidhka khadka hawada.

Tareelayaashe hore ma laha moolada bareegyada. Haddii keydka hawada ku jirta taangiga hawadu ay ka soo daatay ma jiri doono biriig degdeg ah, taayirrada taayirduna si xor ah ayay u leexan doonaan. Haddii aad ka gudubto khadadka hawada, waad kaxeyn kartaa laakiin ma yeelan doontid biriiga tareelada. Tani waxay noqon doontaa mid aad khatar u ah. Had iyo jeer tijaabi biriiga tareelaha ka hor intaadan ku wadin cinjirka gacanta ama adigoo jiidaya sahayda hawada (taractada ilaalinta cinjirka) kontaroolka. Si tartiib ah ugu soo jiid iyaga oo wata geer hoose si aad u hubiso in biriiggu shaqeeyo.

Baabuurta qaar waxay leeyihiin "dhaf dhintay" ama lamaaneyaal dhumuc ah oo tuuboyinka lagu xidho marka aan la isticmaalin. Tani waxay ka ilaalin doontaa biyaha iyo wasakhda inay galaan lamaanaha iyo khadadka hawada. Isticmaal lamaanayaasha dhumucyada leh marka khadadka hawadu aanay ku xidhnayn tareelaha. Haddi aanay jirin lamaanayaasha dhumucyada, lamaanayaasha Tuubbada (Glad Hands) ayaa mararka qaarkood la isku xidhi karaa (iyadoo ku xidhan isku-xidhka). Aad bay muhiim u tahay in sahayda hawada la nadiifiyo.

6.2.6 – Taangiyada Aariyada Tareelaha

Dabagal kasta iyo dooli beddel kasta wuxuu leeyahay hal ama in ka badan haamo hawo. Waxaa lagu buuxiyey khadka degdegga ah (saadka) ee cagafyada. Waxay bixiyaan cadaadiska hawada loo isticmaalo in lagu shaqeeyo bareegyada traaylarka. Cadaadiska hawada waxaa laga soo diraa taangiyada hawada oo loo diro biriiga iyadoo la adeegsanayo cinjiraha qaada

Cadaadiska ku jira khadka adeega ayaa sheegaya inta cadaadis ee ay tahay in cinjirka-ka gudbinta ay u diraan bareegyada tareelaha. Cadaadiska ku jira khadka adeega waxaa maamula bireega (iyo barriga gacanta traaylarka).

Waa muhiim inaad u oggolaan in biyaha iyo saliidda ay ku bataan taangiyada hawada. Haddii aad samayso, biriiga waxa laga yaabaa in aanu si sax ah u shaqayn. Taangi kastaa waxa korkiisa ku yaal tuubada kasaarta ama qaada oo waa in aad daadiso haan kasta maalin kasta. Haddii taangiyadaagu leeyihiin ilo dibada toos ah, waxay ilaalin doonaan qoyaanka intiisa badan. Laakin wali waa inaad furto ilaha si aad baneyso u hubiso.

6.2.7 – Xiridda cinjirada

Xirida cinjirada (sidoo kale loo yaqaan cocks-out) ayaa loo isticmaalaa adeega iyo bixinta khadadka hawada ee gadaasha tareelada loo isticmaalo in lagu jiido taraafikada kale. Shabaqyadani waxay oggolaadaan in la xidho khadadka hawada marka tareelaha kale aan la jiidin. Waa in aad hubisaa in dhammaan cinjirada ku ay ku yaalliin meel bannaan marka laga reebo kuwa ku yaal gadaasha traaylarka u dambeeya, kaas oo ay tahay in la xidho.

6.2.8 – Adeegga Tareelada baarkinka iyo bareega degdega ah

Tareelada cusubi waxay leeyihiin biriiga moolada sida baabuurta xamuulka ah iyo cagafyada xamuulka qaada. Si kastaba ha ahaatee, dooliyada beddelka iyo tareelada la dhisay ka hor 1975 looma baahna inay yeeshaan biriiga moolada. Kuwa aan haysan bareegyada moolada waxay leeyihiin biriiga degdega ah, kuwaas oo ka shaqeeya hawada lagu kaydiyo taangiga hawada tareelaha. biriiga degdega ahi waxa ay timaadaa mar kasta oo cadaadiska hawada ee khadka degdega ahi uu lumo. Taayiradan ma laha bareeg baarkinka. biriiga degdega ahi waxa ay timaadaa mar kasta oo cidhifka sahayda hawada la soo saaro ama tareenka la gooyo. Diidashada weyn ee khadka degdega ah waxay keeni doontaa in cinjirta ilaalinta cagaf-cagafku xidhmo oo bareegga degdega ah ee tareelaha uu yimaado. Laakiin bareegyadu waxay hayn doonaan oo keliya ilaa iyo inta uu jiro cadaadiska hawadu ee haanta hawada tareelaha.

Ugu dambeyntii, hawadu way soo bixi doontaa ka dibna ma jiri doonto biriig. Sidaa darteed, aad bay muhiim ugu tahay badbaadada in aad had iyo jeer isticmaashid ceejinta taayirrada marka aad dhiganayso tareelada bilaa biriiga moolada.

Waxaa laga yaabaa inaad dareemin daadad weyn oo khadka adeegga ah ilaa aad isku daydo inaad joojiso. Kadib, luminta hawada ee ka timaadda daadinta ayaa hoos u dhigi doonta cadaadiska haanta hawada si degdeg ah. Haddii uu hoos u dhaco, bareegga degdega ah ee tareelaha ayaa soo shidi doona.

Qayb-hoosaad 6.1 Tijaabi aqoontaada

1. Waa maxay sababta aadan u isticmaalin cinjirka gacanta tareelaha marka aad waddid?
2. Sharaxaad ka bixi waxa uu qabanayo xakamaynta sahayda hawada tareelaha.
3. Qeex waxa khadka adeega loogu talagalay.
4. Waa maxay khadka hawada ee degdega ah loogu talagalay?
5. Maxaad u isticmaashaa ceejinta marka aad dhiganayso tareelaha bilaa biriiga moolada?
6. Xagee ayay ku yaalliin furayaasha cinjirada?

Su'aalahaani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 6.2.

6.3 – NIDAAMYADA XAKAMAYNTA BAREEGA

6.3.1 – Tareelada waxaa looga baahan yahay ABS

Dhammaan tareelada iyo dolliyada beddelka ee la dhisay ama ka dib Maarso 1, 1998, ayaa looga baahan yahay inay yeeshaan ABS. Si kastaba ha ahaatee, tabeelayaal badan iyo dollies beddelka oo la dhisay taariikhdan ka hor ayaa si ikhtiyaari ah loogu qalabeeyay ABS.

Tareelada ayaa dhinaca bidix ku yeelan doona nalalka ABS ee cilladaysan ee jaalaha ah, midkoodna xagga hore ama xagga dambe. Fiiri Jaantusyada 6.10. Tareelaha la jiido ee la sameeyay Maarso 1, 1998 ama kadib, ayaa looga baahan yahay inay laambad ku yeeshaan dhanka bidix.

Marka laga hadlayo baabuurta la soo saaray ka hor taariikhda loo baahan yahay, way adkaan kartaa in la ogaado haddii cutubku ku qalabaysan yahay ABS. Baabuurka hoostiisa ka eeg Unugga Xakamaynta Elektarooniga ah(ECU) iyo kuwa ka imanaya xagga dambe ee bareega.

6.3.2 – Qabasha Bareega iyadoo la Isticmaalayo ABS

ABS waxay siyaado dheeraad ah ay ku tahay bareegaaga caadiga ah. Ma yaraynayso mana kordhinayso awoodda bareegaaga caadiga ah. ABS waxa ay shaqeysaa kaliya marka taayirrada ay ku dhow yihiin inay xirmaan.

ABS qasab ma'aaha inay soo gaabinayso masaafadaada joogsiga, laakiin waxay kaa caawinaysaa inaad gaadhiga ilaaliso inta lagu jiro qabashada bareega adag.

ABS waxay kaa caawinaysaa inaad iska ilaaliso xidhitaanka taayirrada. Kumbuyuutarku wuxuu dareemaa quful soo socda, wuxuu yareeyaa cadaadiska bareegga ilaa heer badbaado leh, waxaadna ilaalinaysaa xakamaynta.

Haysashada ABS oo keliya tareelaha, ama xitaa hal faashad, wali waxay ku siinaysaa kontorool badan oo baabuurka inta lagu jiro biriiga.

Marka kaliya tareelaha leeyahay ABS, tareelahay aadbay u yartahay inuu lumo, laakiin haddii aad lumiso kontoroolka isteerinka ama kala wareego, barreega kakac (haddii aad si badbaado leh u samayn karto) ilaa aad dib uga hananayso kontoroolka.

Marka aad wadato cagaf-cagaf-tareelaha isku-darka ABS, waa in aad joojisaa sida had iyo jeer. Si kale haddii loo dhigo:

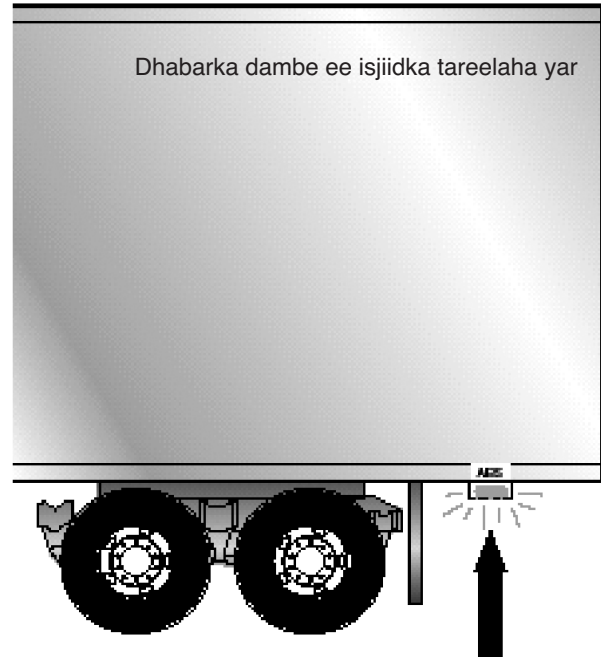
- Isticmaal kaliya xoogga bareegga ee lagama maarmaanka ah si aad si badbaado leh u joogsato oo aad u hagto.
- Si la mid ah u qabo bareega, iyada oo aan loo eegin haddii aad ABS ku leedahay cagaf-cagaf, tareelaha, ama labadaba.
- Markaad xawwaraha yarayso, la soco cagaf-cagafkaaga iyo tareelahaaga oo haqaban bareega (haddii ay ammaan tahay in sidaas la sameeyo) si aad u maamusho.

Xasuusnoow, haddii ABS kaa xumaado, wali waxaad haysataa bareega caadiga ah. Si caadi ah u wad, laakiin nidaamka hala hagaajiyo sida ugu dhakhsiyaha badan.

ABS kuma oggolaan doono inaad si xowli ah u waddo, si dhow ula socoto, ama aad taxaddar yar u waddo.

Jaantuska 6.10

TIJAABINTA NIDAAMKA ABS

Tijaabada leerka ee ABS

6.4 – ISKU-XIDHKA IYO KALA FURKA

Ogaanshaha sida saxda ah ee lammaanaha iyo kala furka lamaanaha loo guursado ayaa aasaas u ah hawlgalka badbaadada leh ee baabuurta la isku daray. Si khaldan u xirida ama furida waxay noqon kartaa mid aad khatar u ah. Tallaabooyinka isku-xidhka iyo kala furka guud iyo ayaa hoos ku taxan. Waxa jira farqi u dhexeeya riigagyada kala duwan, markaa baro tafaasiisha isku xidhka iyo furista baabuurta aad ku shaqayn doonto.

6.4.1 – Isku Xirka Isjiidyada

Tallaabada 1. Kormeer Taagerada Shanaad:

- Hubi qaybaha burburay/ maqan.
- Hubi si aad u aragto in ku rakibida cagaf-cagaftu ay tahay mid sugan, wax dildilaac ah ma jiraan, iwm.
- Hubi in saxanka shanaad ee giraangiraha uu subagsan yahay sidii loo baahnaa. Ku guuldareysiga in lagu sii hayo saxanadda shanaad ee taayirrada saliiddaysan waxay sababi kartaa dhibaatooyin isteerinka sababtoo ah isliska u dhexeeya cagaf-cagafyada iyo traaylarka.
- Hubi haddii shaagagga shanaad uu ku habboon yahay isku-xidhka:
 - Shaaga ayaa hoos u janjeersaday dhanka dhamaadka cagafta.
 - Daanka way furan yihiin.
 - Gacan ku furka badbaadada ee booska qufulka tooska ah.
 - Haddii aad leedahay taayir shanaad oo simbiriirixaya, hubi inuu xidhan yahay.
 - Hubi in boqor tareelaha aanu leexin ama jabin.

Tallaabada 2. Hubi aagga oo ceeji taayirrada:

- Hubi in agagaarka baabuurka uu nadiif yahay.
- Hubi in taayirrada tareelada ay ceejisan yihiin ama biriiga moolada ay shidaa yihiin.
- Hubi in xamuulka (haddii ay jiraan) laga ilaaliyo dhaqdhaqaaqa sababtoo ah cagaf-cagaf lagu lammaaninayo tareelaha.

Tallaabada 3. Booska cagaf:

- Si toos ah cagaf-cagaf-udhig tareelaha hortiis. (Weligaa dib ha ugu soo noqon tareelaha xagal sababtoo ah waxaad u riixi kartaa dhinaca oo aad jebiso geerka soo degista)
- Hubi booska, addoo isticmaalaya meel ka baxsan Aaladda Kormeerka Taraafiga/Muraayada, adiga oo hoos u eegaya labada dhinac ee tareelaha.

Tallaabada 4. Si tartiib ah ugu laabo:

- U laabo ilaa shaagaga shanaad kaliya taabto tareelaha.
- Haku dhicin tareelaha.

Tallaabada 5. Cagafta sug:

- Qabo bareegga joogsiga.
- Dhig gudbinta dhexdhexaad.

Tallaabada 6. Hubi Dhererka Traaylarka:

- Dabagalku waa inuu ahaadaa mid hoose oo ku filan in uu kor u yara qaado cagaf-cagafku marka cagafku hoos yimaado. Kor u qaad ama hoos u dhig tareelada sida loo baahdo. (Haddii tareeluhu aad u hooseeyo, cagaf-cagafku waxa laga yaabaa inuu garaaco oo uu waxyeelleeyo sanko tareelaha; haddii uu jiidhu aad u sarreeyo, waxa laga yaabaa inaanay si sax ah ugu xirmin.)
- Hubi in boqorka-ka iyo shaagagga shanaad ay isla siman yihiin.

Tallaabada 7. Ku xidh Khadadka Hawada Tareelaha:

- Fiiri shaabada glad hands oo ku xidh khadka hawada cagaf cagafyada degdega ah gacanta farxadda degdega ah.
- Fiiri shaabada glad hands oo ku xidh khadka hawada ee adeega cagaf-cagaf adeega glad hand.
- Hubi in khadadka hawada si badbaado leh loo taageeray halka aan la burburin ama aan la qabsan doonin inta cagaf-cagaftu ay ku hoos jiraan tareelada.

Tallaabada 8. U keen Hawo Tareelaha:

- Laga soo bilaabo oofanaha, ku riix "saabka hawada" buro ama ka dhaqaaji kontoroolka valve ilaalinta cagaf "xaalad degdeg ah" una guuri booska "caadiga ah" si aad hawo u siiso nidaamka bireega tareelaha.
- Sug ilaa cadaadiska hawadu uu caadi yahay.
- Hubi nidaamka bareegga ee khadadka hawada ee go'ay:
 - Dami matoorka si aad u maqasho bareega.
 - Qaba oo sii daa biriiga tareelaha oo dhegayso codka bareegyada tareelada oo la qabanayo oo la sii daayo. Waa inaad maqashaa biriiga oo dhaqaaqa marka la riixo iyo hawo baxso marka biriiga la sii daayo.

- Hubi cabirka cadaadiska hawada ee nidaamka bireegga hawada calaamadaha luminta hawada weyn.
- Marka aad hubiso in biriiga tareelaha shaqaynayo, billow matoorka.
- Hubi in cadaadiska hawadu uu caadi yahay.

Tallaabada 9. Xir bareegyada tareelaha:

- Soo saar "saabka hawada" ama ka dhaqaaji kontoroolka cinjirka ilaalinta cagaf "caadi" una guuri "xaalad degdeg ah."

Tallaabada 10. Geli hoosta tareelaha:

- Isticmaal geerka ugu hooseeya ee reefiska.
- Garab gali cagafka si tartiib ah ugu hoos jira tareelaha si aad uga fogaato kudhacida boqorada si adag.
- Joogso marka boqorka lagu xidho shaagagga shanaad.

Tallaabada 11. Hubi isku xidhka amaanka:

- Kor u qaad qalabka dedidda ee tareelaha wax yar dhulka.
- Si tartiib ah u soo jiid cagaf-cagafku iyadoo uu wali xidhan yahay bireegga tareelaha si aad u hubiso in tareenka uu ku xidhan yahay cagafyada.

Tallaabada 12. Gaadhi sugan:

- Dhig gudbinta dhexdhexaad.
- Gali bareegga joogsiga.
- Demi matoorka oo qaado furaha si aanu qof kale u dhaqaajin gaadhiga intaad ku hoos jirto.

Tallaabada 13. Kormeer Isku-xidhka:

- Isticmaal toosh, haddii loo baahdo.
- Hubi in aanay meel bannaan u dhexayn shaagagga sare iyo kan hoose. Haddii meel bannaani jirto, wax baa khaldan (boqorka waxa laga yaabaa inuu korka ka saaran yahay daanka shanaad ee giraangiraha ah, iyo tareelaha si fudud ayay u furfurmi doontaa).
- Gal hoosta tareelaha oo eeg dhabarka danbe shaagagga shanaad. Hubi in daanka shanaad ee giraangiraha ay xidheen hareeraha gunta boqorka.
- Hubi in kabaalka qufulku ku jiro booska "xirida".
- Hubi in daboolka badbaadada uu ku yaal meel ka saraysa kabaalka qufulka. (Shanaadyada taayirrada qaarkood qabsashada waa in gacanta lagu dhejiyaa.)
- Haddii isku-xidhku aanu sax ahayn, ha wadin unugga isku-xidhan; hagaaji.

Tallaabada 14. Ku xidh Xadhiga Korontada oo hubi Khadadka Hawada:

- Ku xidh xadhigga korontada ee jiid jiidka oo xidh qabashada badbaadada.
- Ka hubi labada khadadka hawada iyo khadka korontada si aad u ogaato calaamadaha burburka.
- Hubi in hawada iyo xadkhaha korontada aanay ku dhicin qaybaha dhaqaaqa ee gaadhiga.

Tallaabada 15. Kor u qaad Taageerada hore ee tareelaha(Taayirrada Taageerada):

- Isticmaal geer hoose (haddii uu qalabaysan yahay) si aad u bilawdo kor u qaadida qalabka soo degaya. Marka miisaanku ka madax banaanaado, u beddel geerka sare.
- Kor u qaad qalabka soo degida ilaa dhan. (Weligaa ha ku wadin qalabka degista qayb ka mid ah oo keliya sababtoo ah waxaa laga yaabaa inay ku qabato waddooyinka tareenada ama waxyaabo kale.)
- Ka dib markii aad kor u qaaddo qalabka degista, si badbaado leh u sugo xajinta xadhigeeda.
- Marka miisaanka buuxa ee tareelaha uu ku dul taagan yahay cagaf:
 - Hubi in ku filan banaantahay inta u dhaxaysa xagga dambe ee jir cagafta iyo geerka degitaanka. (Markuu cagaf-cagafku si fiican u leexdo, waa inaanu ku dhicin geerka degitaanka.)
 - Hubi in uu jiro kala fogaansho ku filan inta u dhaxaysa dusha sare ee taayirrada cagaf-cagafyada iyo sanko tareelaha.

Tallaabada 16. Ka saar xannibayaasha taayirrada tareelaha:

- Ka saar oo ku kaydi xannibayaasha taayirrada meel ammaan ah.

6.4.2 – Kala furka Isjiidyada

Tallaabooyinka soo socda ayaa kaa caawin doona inaad si badbaado leh u kala furtid:

Tallaabo 1. Goobta Riigga:

- Hubi in oogada goobta baarkinku ay taageeri karto miisaanka tareelaha.
- Hayso cagaf-cagaf la safan tareelaha. (Ka soo bixinta xagal waxay dhaawici kartaa geerka soo degaya.)

Tallaabada 2. ka fududee Cadaadiska Qufulka Daanka:

- Demi keydka hawada ee tareelaha hawada si aad u xidho biriiga tareelaha.
- Ka yaree cadaadiska daaman quful taayir shanaad adiga oo si tartiib ah u garab galneysid. (Tani waxay kaa caawin doontaa inaad sii deyso kabaalka shanaad ee qufulka taayirrada.)
- Shido bareegyada baarkinka marka cagaf-cagaftu ay riixayso boqorka. (Tani waxay ku hayn doontaa riiga cadaadiska ka saaraya daanka qufulka.)

Tallaabada 3. Ceeji Taagerada tareelaha:

- Ceeji taayirrada tareelaha haddii tareelaha aanu lahayn biriiga moolada ama haddii aanad hubin. (Hawada ayaa ka soo daadan karta haanta hawada ee tareelaha, iyadoo sii deynaysa biriiga degdega ah. Ceejin la'aan, tareelaha wuu dhaqaaqi karaa.)

Tallaabada 4. Hoos u Dhig Geerka degitaanka:

- Haddii tareelaha madhan yahay, hoos u dhig geerka degitaanka ilaa uu xidhiidh adag la samaynayo dhulka.
- Haddii tareelaha la raro, ka dib marka geerka degitaanka xiriir adag la sameyso dhulka, u rog wareegtada marsho hoose dhowr wareeg oo dheeri ah.
- Tani waxay ka qaadi doontaa xoogaa culeys ah cagafyada. (Ha ka qaadin tareelaha shaaga shanaad.) Tani waxay noqon doontaa:
 - U fududee fur furka shaagagga shanaad.
 - U fududee xirxirida marka xigta.

Tallaabada 5. Ka saar Khadadka Hawada iyo Xadkhaha Korontada:

- Ka saar khadadka hawada tareelaha. Ku xidh khadka hawada lammaanayaasha tuubbada (Glad Hands) oo leh lammaanayaasha xabaalaha leh ee ku yaal dhabarka goofanaha ama isku dheji.
- Ku xidh fiilada korontada leh hoos si aad uga ilaalisoo in qoyaanku soo galo.
- Hubi in khadadka la taageeray si ayan wax ugaarin inta aad wado cagafyada.

Tallaabada 6. Fur giraangiraha shanaad:

- Kor u qaad qufulka gacanta siidaynta.
- U soo jiid gacanta siideynta si aad u "furtid" booska.
- Lugaha iyo cagaha ka fagee taayirrada dambe ee cagafyada si aad uga fogaato dhaawac halis ah haddii baabuurku dhaqaaqo.

Tallaabada 7. Kajiid Qeyb Cagaf-cagaf wadada Tareelaha:

- Hore u soo jiid cagaf ilaa taayirka shanaad uu ka soo baxayo tareelaha hoostiisa.
- Ku jooji qolofka cagaf-cagafyada hoostiisa (waxay ka ilaalisaa tareekaha inuu dhulka ku dhaco haddii qalabka soo degaya uu dumo ama quuso).

Tallaabada 8. Cagafta sug:

- Qaba biriiga baarkinka.
- Gee gudbinta si dhexdhexaad ah.

Tallaabada 9. Kormeer Tareelaha Taageerada:

- Hubi in dhulku uu taageerayo tareelaha.
- Hubi in geerka soo degsta aanu dhaawacmin.

Tallaabada 10. Kajiid Cagaf-cagafka tareelaha:

- Sii daa bareegyada baarkinka.
- Hubi aagga oo hore u wad cagaf-cagafku ilaa ay ka baxayso.

6.4.3 – Isku-xiritaanka gumeerka gaariga

Tallaabada 1. U baadh gumeerka gaariga

Kahor inta aanad shaqayn, hubi qaybaha duugoobay, burburay, ama maqan, oo hubi in fuulisti ay ayaan tahay. Haddii jillaabku aanu ku xidhnayn dusha sare ee korka, xadhigga pintle waxa uu ka sooci karaa gaadhiga kaas oo, haddii aan laga fogaan, keeni karta dhimasho ama dhaawac halis ah.

Tallaabada 2. Fur qufulka oo fur furka

Fur oo ka saar biinka qufulka ee xidhan, haddii ay khasayso (Jaantuska 16).

Ka qaad gacanta qufulka oo ka fogee baabuurka ilaa uu qufulku ka leexdo kursiga qufulka ee jidhka jilitaanka.

Fur furka adiga oo u rogaya isku xirka xargaha ilaa baabuurka ilaa uu taallo meesha ugu toosan, ka dibna sii daa gacanta qufulka. (Jaantuska 17 iyo 18)

Tallaabada 3. Bar-jiidhida hoose oo meel ku dheji

Ku dhig isha barbaradka geeska jillaabka oo hoos u dhig meesha.

Tallaabada 4. Quful gumeerka gaariga

Riix xadhiga xidhan. Marka si sax ah loo xiro, gacanta qufulku wuu rogman doonaa oo kor ayuu u dhaqaaqi doonaa ilaa uu la daadado meesha sare ee daboolka (Jaantuska 19).

Geli biinka qufulka ee xirxiran dhexda xirmada oo quful godadka, oo xidh pin qufulka siliga ku xidhan, haddii ay khasayso (Jaantuska 16).

Ku guuldaraysiga in si sax ah loo xidho xadhigga waxa ay keeni kartaa kala go'a gaadhiga iyo gaadhiga kaas oo hadii aan laga hortagin keeni karta dhimasho ama dhaawac halis ah.

6.4.4 – Kala furfurida gumeerka gaariga

Tallaabada 1. Dhig dusha sare ee Level

Dhigga gaadhiga dusha sare oo deggan oo xira tayarta gaadhiga.

Tallaabada 2. Ka saar Xidhiidhiyaha Korontada, Bareega badbaadada iyo Silsilada Badbaadada

Ka saar xidhiidhiyaha korantada.

Ka saar xidhiidhka badbaadada.

Ka saar silsiladaha badbaadada baabuurka wax jiidayo.

Tallaabada 3. Fur isjiidka

Fur isjiidka oo fur.

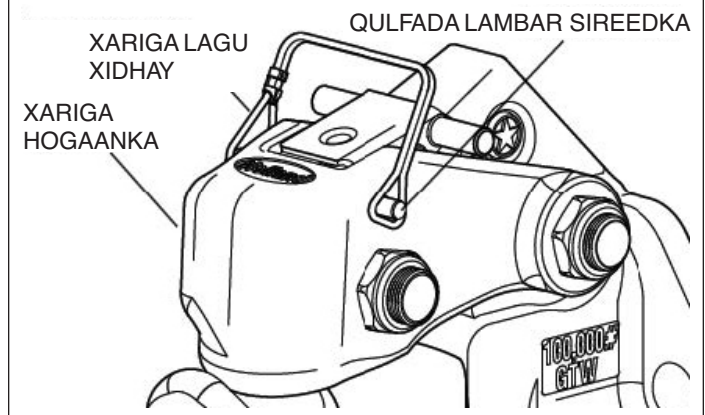
Tallaabada 4. Ka eeg Dusha sare ee Taageerada Saxda ah

Kahor intaadan fidin waalka, hubso in oogada dhulka ee ka hoosaysa suufka jackka ay taageeri doonto culayska carrabka.

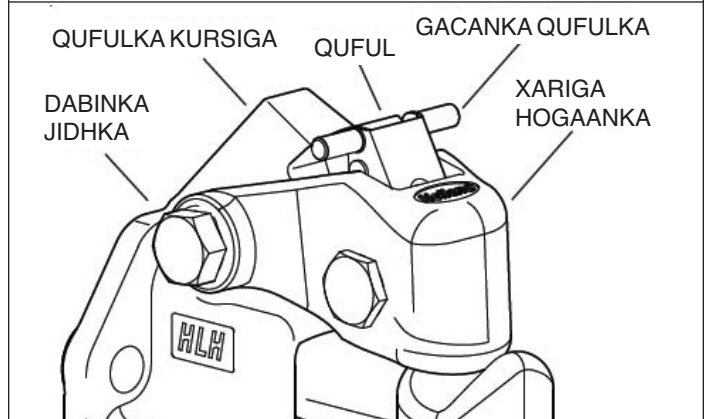
Tallaabada 5. Ku rog gacanta waalka

Ku wareeji gacanta waalka si aad u dheeraysato oo aad ugu wareejiyo culayska carrabka isjiid jiidka tareelajha.

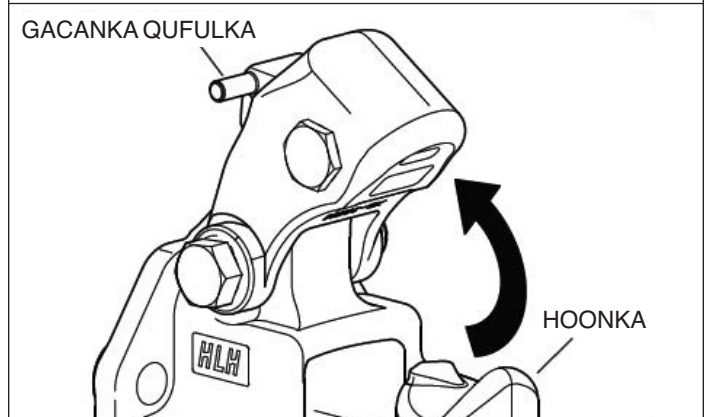
Jaantuska 16

Jaantuska 17

Jaantuska 18

Tallaabada 6. Kor u qaad lamaanayaasha tareenka

Kor u qaad lamaanayaasha Tareelaha ee jiid jiidka.

Tallaabada 7. Hore u wad u wad

Gaadhiga hore u sii jiid.

6.4.5 – Iskuxirka birta shaaga-

Tallaabada 1. Ka saar fur furaha badbaadada oo wareeg Bar daboolka Nabdoonaanta

Ka saar fur furka badbaadada (2), soo kabso oo ku hay lowska is-qufula (12) dhinac ka dibna fur furka badbaadada (2a) oo dami furaha hagaajinta (3) ugu yaraan shan leexo. U rog dhanka baarka daboolka badbaadada (4) si uu gabi ahaanba u furmo.

Tallaabada 2. Gadaal uqaad xamuulka

Gaadhiga si tartiib tartiib ah gadaal ugu qaad ilaa isha barbaradka koobka kubbadda (6) ay si sax ah uga sarayso kubbada isku xidhka barbaraha (5).

Tallaabada 3. Hoos udhig saabka shaaga

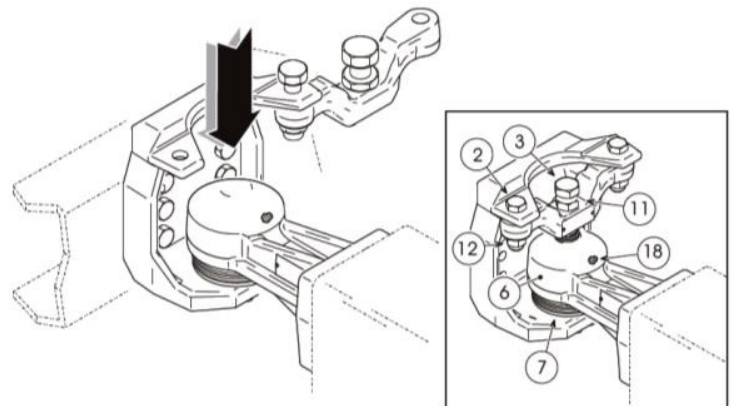
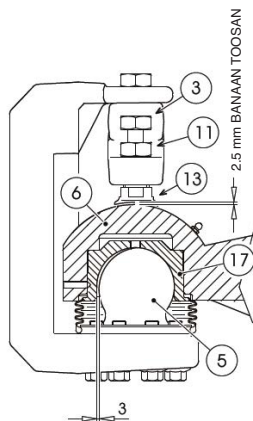
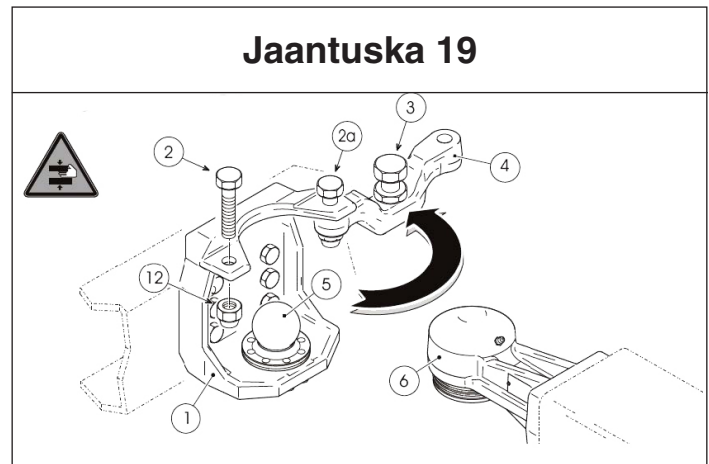
Hoos u dhig laydhka barbaradka ilaa isha barbaradka koobka kubbadda (6) ay si buuxda u daboolayso kubbada isku xidhka barbaraha (5).

Tallaabada 4. wareeji Barka Dabka badqabka

U wareeji baarka daboolka badbaadada gudaha (4) oo ku dheji furka qufulka (2) oo ay la socdaan lowska is-qufulaya. Ku dheji labada boolal ee qufulka (2, 2a) oo ay la socdaan lowskooda is-qufulka ah (12, 12a) meel u dhaxaysa 350 ilaa 400 Nm.

Tallaabada 5. Hagaji furaha hagaajinta

Hagaji furaha hagaajinta (3) ilaa laga gaadho kala fogaanshiyaha toosan ee 0.3 - 0.5 mm ee saxanka waardiyaha (13) iyo koobka kubbadda (6). Goobta quful leh lowska miiska (11). Haddii ay dhacdo in baarka daboolka badbaadada (4) uusan si qumman u fariisan doonin fadhigiisa, safarka si adag ayaa loo mamnuucay.

Tallaabada 6. Ka ilaali Kubadda Isku-xidhka iyo Cidhifka Barroosinka ee Kubadda

Ka ilaali qaybta wali ka muuqata kubbada isku xidhka (5) daboolka ilaalinta boodhka caagga ah ee celiya (7). Si sax ah oo toos ah ugu dheji kubbadda lafteeda.

Tallaabada 7. Garaase mari birta shaaga

Si toos ah ugu garaasee gudaha godka boolka (6) ibta dufanka (18).

6.4.6 – Kala furka birta shaaga

Tallaabada 1. Daar Bareegga Tareelaha

Hubi in biriiga tareeluhu shido.

Tallaabada 2. Ka saar daboolka oo fur furayaasha

Ka saar daboolka ilaalinta boodhka caagga ah (7). Dabci furka hagaajinta (3) iyo lowska miiska (11). Fur fur furka badbaadada (2a) oo ka saar fur furka badbaadada (2) oo ay la socdaan lowska is-qufulaya (12).

Tallaabada 3. U rog dhinaca baarka daboolka badbaadada iyo kor u qaad Tareelaha birta shaaga

U rog dhanka baarka (4) daboolka badbaadada si uu u furmo. Kor u qaad barbaradka jiid jiidka ilaa kubbadda isku xidhka barbaraha (5) ay si buuxda u muuqato, ka dibna si tartiib ah u sii wad jiidka. U rog baarka daboolka badbaadada gudaha (4) ilaa uu dib ugu soo hoydo gurigiisa.

Tallaabada 4. Quful furka badbaadada oo adkee waalka qufulka

Fit in safety lock screw (2) and tighten in self-locking nut (12).

6.4.7 – Isku-xidhka Qoorta isjiidka

Haddii aad isku xirayso isjiid ama giraangiraha shanaad, nidaamku wuu ka yara duwan yahay qaataha iyo kubbadda, laakiin ma aha mid aad u adag.

Tallaabada 1. Fur furka oo garaasee isjiidka

Ku fur furka xidhidhka isku xidhaha isjiidka. Hubi in kubbada isjiidka si fiican loo gataaayay

Tallaabada 2. Lamaaniyaha booska oo xidh xidhka

Lamaaniyaha tareelaha si toos ah u dhig kubbadda oo hoos u dhig goos gooska booska oo xidh xidhka.

Tallaabada 3. Ku xidh Silsilad Badbaadada

Ku xidh silsiladaha badbaadada. Xasuusnoow in dhammaan tareelada uu sharcigu uga baahan yahay inay yeeshaan silsilado badbaado.

Tallaabada 4. Ku Xidho Fiilooyinka Iftiin-ka Tareelaha

Ku xidh fiilooyinka iftiinka tareelaha isku xidhka baabuurkaaga. Hubi dhammaan nalalkaaga, oo ay ku jiraan nalalka biriiga.

Tallaabada 5. Hoos dhig oo dhig jaakooyinka tareelaha

Gebi ahaan hoos oo dhig jaakadaha tareelaha, taas oo u oggolaanaysa in miisaanku ku dul qabsado gaadhiga jiidista.

6.4.8 – Kala furka Qoorta Isjiidka

Tallaabada 1. Ka saar biinanka badbaadada iyo jeex

Si fudud ka saar biinanka badbaadada iyo clip.

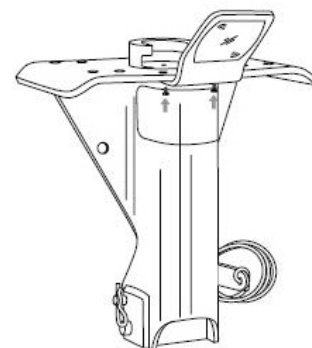
Tallaabada 2. Ku wareeji gacanta oo kor u qaad Tareelaha Kubada

U rog gacanta booskan (Sawir. B) oo kor u qaad tareelaha ka baxsan kubada. Lammaanuhu wuxuu si toos ah ugu soo laaban doonaa booska.

Tallaabada 3. Ku rakib biinka iyo kiliibka badbaadada

Ku rakib biinka badbaadada iyo kiliib. (Jaantuska. B)

Jaantuska B

Qayb-hoosaadyada 6.3 iyo 6.4 Tijaabi aqoontaada

1. Maxaa dhici kara haddii tareelaha aad u sarreeyo markaad isku daydo inaad lamaansato?
2. Isku xidhka ka dib, intee in le'eg ayay tahay in ay ahaato inta u dhaxaysa shaagaga shanaad ee sare iyo kan hoose?
3. Waa inaad eegtaa dhabarka shaagagga shanaad si aad u aragto haddii uu ku xidhan yahay biinanka. Run mise been?
4. Si aad u wadid waxa aad u baahantahay in aad kor u qaaddo qalabka soo degaya kaliya ilaa ay ka qaadayso marshi biyeedka. Run mise been?
5. Sidee ku ogaan kartaa in tareelahaage-kaagu ku qalabaysan yahay bareega isxira?

Su'aalahaani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 6.3 iyo 6.4.

6.5 – BAADHITAANKA BAABUURKA ISKU-DHAFKA AH

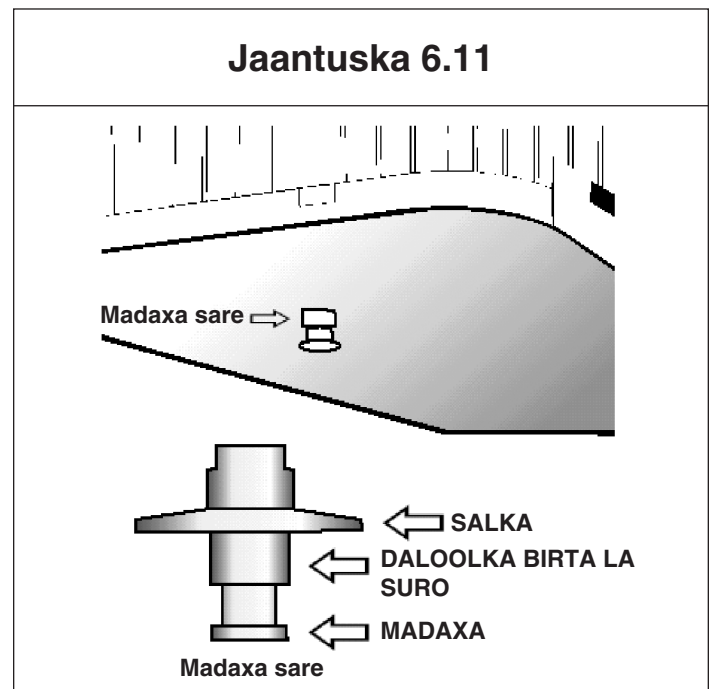
Isticmaal nidaamka kormeerka todoba tallaabo ee lagu sifeeyay Qaybta 2 si aad u baadho gaadhigaaga isku-darka ah. Waxa jira waxyaalo badan oo lagu baadho gaadhi isku dhafan marka loo eego hal gaadhi. (Tusaale ahaan, taayirrada, lugaha, nalalka, muraayadaha, iwm.) Si kastaba ha ahaatee, waxa kale oo jira waxyaabo cusub oo la hubinayo. Kuwan hoos ayaa lagaga hadlay.

6.5.1 – Waxyaabo dheeraad ah oo la hubinayo inta lagu jiro Kormeerka Socodka

Samee kormeeradaan marka lagu daro kuwa hore ugu taxan qaybta 2.

Aagagga Nidaamka Isku-xidhka:

- Hubi giraangiraha shanaad (hoose):
 - Si badbaado leh ugu rakiban fareemka.
 - Ma jiraan qaybo maqan ama dhaawacmay.
 - Garaaso ku filan.
 - Ma jiro meel bannaan oo muuqata oo u dhaxaysa shaagagga sare iyo kan hoose.
 - Quful daaman agagaarka shank, ma madaxa kingpin. Fiiri Jaantusyada 6.11.
 - Sii daa cudud si sax ah u fadhiisatay iyo xidhid badbaado/quful ku hawlan.
- Hubi taayirrada shanaad (sare):
 - Haruubka hoose ee gaariga si ammaan ah ugu fareemka tareelaha.
 - Madaxa sare ma dhaawacmin.
- Xadkhaha hawada iyo korantada ee tareelaha:
 - Xadkhaha korantada ayaa si adag loo xidhay oo la hubiyay.
 - Khadadka hawadu waxay si sax ah ugu xidhan yihiin gacmo faraxsan, ma jirto hawo soo daataan, si habboon loo sugay iyada oo ku filan leexashada.
 - Dhammaan khadadka xor ka ah waxyeellada.
- Shaaga Shanaad ee Tareelaha:
 - Islaaydh ma dhaawacmin ama qaybo ayaa maqan.
 - Si sax ah garaaso loo mariyay.
 - Dhammaan biinanka qufulku way jiraan oo meel bay ku xidhan yihiin.
 - Haddii hawadu ku shaqeyso--hawo soo daadan ma jirto.
 - Hubi in taayirka shanaad aanu aad u fogayn in qaabka cagaf-cagafku uu ku dhici doono geerka soo degaya, ama taksigu uu ku dhacay jiidka, inta lagu jiro leexashada.

Geerka soo degista:

- Si buuxda u kacay, ma jiraan qaybo maqan, oo aan qalloocin ama aan si kale dhaawacmin.
- Gacanta wareejiyaha oo la hubiyay.
- Haddii awooddu shaqeyso, ma jiraan hawada ama daadinta hydraulic.

6.5.2 – Isku darka Baarista bareega Baabuurka

Samee hubintan marka lagu daro Qaybta 5.3: Kormeerida Nidaamyada Bareegga Hawada.

Qaybta soo socotaa waxay sharxaysaa sida loo hubiyo bareegyada hawada ee baabuurta la isku dhafan. Iska hubi bareega laba isjiid ama saddex isjiid ah sidaad u samayn lahayd gaadhi kasta oo isku dhafan.

Hubi in hawadu u socoto Dhammaan Tareelayaasha. Isticmaal bareegga baarkinka cagaf-cagafyada iyo/ama qoob taayirrada si aad u qabato gaariga. Sug inta cadaadiska hawadu uu caadi u gaadho, ka dibna riix batoonka "saabka hawada tareelaha". Tani waxay siin doontaa hawada khadadka gurmadka Isticmaal bireegga gacanta ee tareelaha si aad hawo u siiso khadka adeegga. Aad qaybta dambe ee tareelaha. Fur khadka degdegga ah ee daminta ee qaybta dambe ee tareelaha. Waa inaad maqashaa hawo baxaysa, taasoo muujinaysa in nidaamka oo dhan la dabeeyay. Xir daloolka khadka degdegga ah. Fur furaha khadka adeegga si aad u hubiso in cadaadiska adeeggu uu marayo dhammaan tareelayaasha (tijaabadani waxa ay u malaynaysaa in bareeg-gacanta tareelaha ama baydalka adeegga uu shiran yahay), ka dibna xidh valve. Haddii aadan maqlin hawo ka baxeysa labada xariiq, hubi in daloolada hawada ee tareelada iyo tareelada la jiido ay ku yaalliin boos FURAN. Waa INAAD haysatid hawo ilaa qaybta dambe si ay bareegyadu u shaqeeyaan.

Tijaabada Ilaalinta Daloolada. Dabee nidaamka bareegga hawada ee tareelaha. (Taasi waa, dhisida cadaadiska hawada caadiga ah oo riix "saabka hawada" gudaha.) Demi matoorka. Dhowr jeer u dul qaad oo ka bax baydalka bareega si aad u yarayso cadaadiska hawada ee taangiyada. Xakamaynta hawada tareelaha (sidoo kale loo yaqaan kontoroolka daloolka ilaalinta cagaf) waa in la xidhaa (soo baxa) (ama ka tagtaa "caadi" ilaa "xaalad degdeg ah") marka cadaadiska hawadu uu ku dhaco kala duwanaanshaha cadaadiska ee uu cayimay soo saaraha. (Badanaa inta u dhaxaysa 20 ilaa 45 psi) oo aan ka yarayn 20 psi oo aan ka badnayn 45 psi

Hadii aanu waalka ilaalinta cagafku si sax ah u shaqaynayn, tuubada hawada ama bireegga taayirrada ayaa daadin kara hawada oo dhan. Tani waxay sababi kartaa in bareegga degdegga ahi yimaado, iyada oo ay suurto gal tahay in la lumiyo xakamaynta.

Tijaabi Bareega Degdegga ah ee Tareelaha. Dabee nidaamka bareegga hawada tareelaha oo hubi in tareelaha si xor ah u duuban yahay. Ka dib joogso oo soo saar kantaroolka sahayda hawada tareelaha (sidoo kale loo yaqaan kontoroolka daloolka ilaalinta cagaf ama daloolka degdegga ee tareelaha) ama dhig booska "xaalad degdeg ah". Si tartiib ah ugu soo jiid tareelaha si aad u hubiso in bareegga degdegga ah ee tareelaha ku yaallo.

Tijaabi Bareega Adeegga Tareelaha. Hubi cadaadiska hawada ee caadiga ah, sii daa bareegyada baarkinka, si tartiib ah u dhaqaaji baabuurka, oo isticmaal bareega tareelaha gacanta kontoroolka (daloolka gacanka), haddii uu qalabaysan yahay. Waa inaad dareentaa in bareega markuu qabsamaya. Tani waxay kuu sheegaysaa in bareegyada tareeluhu ay isku xidhan yihiin oo ay shaqaynayaan. (Bareega is jiid jiidka waa in lagu tijaabiyaa cinjirka gacanta laakiin lagu xakameeyo hawlgalka caadiga ah iyada oo la adeegsanayo baydalka cagta, kaas oo khuseeya hawo bareegyada adeega ee taayirada oo dhan.)

Qayb-hoosaad 6.5

Tijaabi aqoontaada

1. Waa kuwee cinjirada damiska ay tahay in ay furmaan yaase xidhan?
2. Sidee baad u tijaabin kartaa in hawadu ku socoto dhamaan tareelayaasha?
3. Sidee baad u tijaabin kartaa cinjirka ka ilaalinta cagaf?
4. Sidee u tijaabin kartaa biriiga degdegga ah ee tareelaha?
5. Sidee baad u tijaabin kartaa biriiga adeega tareelaha?

Su'aalahaani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddi aanad dhamaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 6.5.

QAYBTA 7

LABA ISJIID IYO SEDDEX ISJIID

**QAYBTANI WAXAY U GAAR TAHAY DARAWALADA JIIDI DOONA LABA AMA
SADDEX ISJIID TAREELO OO XAMUUL AH.**

QAYBTA 7 - LABA ISJIID IYO SEDDEX ISJIID

Qaybtani waxay daboolaysaa

- Jiidista Labo-isjiid/Sadex-isjiid
- Isku xidhka iyo Kala furka
- Kontoroolka Labo-isjiid/Sadex-isjiid
- Hubinta Bareega aariyada ee Labo-isjiid/Sadex-isjiid

Qaybtani waxa ay haysaa macluumaadka aad u baahan tahay si aad uga gudubto imtixaanka aqoonta CDL si aad si badbaado leh ugu wadid baabuur laba iyo saddex isjiid leh. Waxay ka sheekaynaysaa sida ay muhiimka u tahay in aad looga taxadaro marka lagu wado in ka badan hal tareelo, sida si sax la isugu xiro oo loona kala furo, iyo wax ku saabsan in si taxadar leh loogu baaro isjiidyada labada iyo saddexda ah. (Sidoo kale waa inaad barataa qaybaha 2, 5, iyo 6.)

7.1 – JIIDIDDA LABO-ISJIID/SADEX-ISJIID

Si gaar ah u taxaddar u muuji marka aad wado tareelo laba iyo saddex isjiid ah. Waxaa jira waxyaabo badan oo khaldami kara, laba-laab/saddex isjiid way ka xasillooni yar yihiin baabuurta kale ee ganacsiga. Dhinacyada walaaca laga qabo ayaa looga hadlay hoos.

7.1.1 – Ka ilaali Tareelaha in uu rogmo

Si aad uga hortagto in tareelada inay rogmadaan, waa in aad si tartiib ah u leexataa oo aad si tartiib ah ugu wareegtaa geesaha, taagyada, dagaandaga, iyo qaloocayada. Xawaaraha badqab u ah tareelo caadi ah ama gaariga xaamuulka marka qalooc laga galayo ayaa laga yaabaa in xawaarahaas ku badan yahay labo-isjiid/saddex-isjiid.

7.1.2 – Ka digtoonow Saameynta Kala Wareega Tareelaha

Laba-isjiid iyo saddex-isjiid ayaa aad ugu dhow inay gadoomaan marka loo barbar dhigo baabuurta kale ee isku-dhafka ah sababtoo ah isbeddelka degdeg ah xagga jihada ah. Waa inaad si tartiib ah isteerinka u maamushaa markaad tareelaha wado. Tareelaha ugu dambeeya ee isjiidka waxay u badan tahay inuu rogmo. Haddii aadan fahmin isbeddel degdeg ah xagga jihada ah, baro qayb-hoosaadka 6.1.2 ee buug-yarahan.

7.1.3 – Si buuxda u baadh

Waxa jira qaybo badan oo muhiim ah oo la hubinayo marka aad haysato laba ama saddex tareelo. Hubi dhamaantood. Raac habraacyada lagu sifeeyay qaybtan dambe.

7.1.4 – Horey u sii fiiri

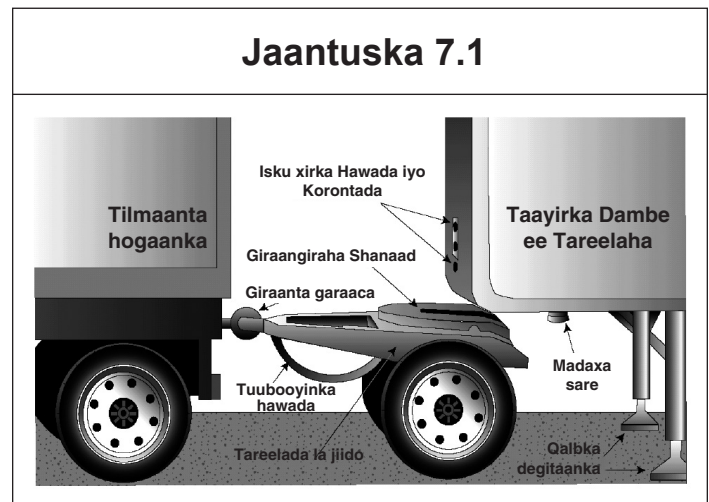
Labo iyo saddex isjiid waa in si habsami leh loo wadaa si looga fogaado rogmashada ama inuu gaarigaaga kala wareego. Sidaa darteed, horay sii fiiri si aad u yarayn karto ama u bedelan karto haadka si tartiib tartiib ah marka loo baahdo.

7.1.5 – Maamul meel bannaan

Laba-isjiid iyo saddex-isjiid waxay qaataan meel ka badan baabuurta kale ee Baabuurta Ganacsiga. Ma dheera oo kaliya, laakiin sidoo kale waxay u baahan yihiin boos dheeraad ah sababtoo ah lama wareejin karo ama looma joojin karo si lama filaan ah. Masaafe xoogo ah ka dambee baabuurta ku hor socota. Hubi inaad leedahay nusqaamo waaweyn oo kugu filan ka hor inta aanad galin ama ka gudbin taraafikada. Hubi inay dhinacyahaada banaan yihiin ka hor inta aanad bedelin haadka.

7.1.6 – Xaaladaha xun xun

Ka taxadar xaaladaha xun xun. Cimilada xun, xaaladaha simbiririga ah, iyo ku wadista buurta, waa inaad si gaar ah uga taxadirtaa haddii aad wado laba iyo saddex isjiid. Waxaad yeelan doontaa dherer ka weyn iyo dhidibyo dhintay marka loo eego darawalada kale. Waxaa aad suurtagal u ah in uu gaariga simbiririxooda iyo baabuurka oo la xakamayn waayo.

7.1.7 – Baarkin Gelinta Gaadhiga

Iska hubi inaad gelin meel aadan si toos ah uga soo bixin karin. Waxaad u baahan tahay inaad ka warqabto sida meelaha baabuurta la dhigto loo habeeyo si looga fogaado inuu bixitaanka kugu adkaado.

7.1.8 – Nidaamyada xannibaadda Bareega ee Tareelada la jiido

Tareelada la jiido ee la hagaajiyay Maarso 1, 1998 ama kadib, ayaa looga baahan yahay inay leeyihiin nidaamyada xannibaada bareega. Tareeladan waxay lahaan doonaan laambad jaale ah oo ku taal dhinaca bidix.

7.2 – ISKU XIDHKA IYO KALA FURKA

Ogaanshaha sida saxda ah ee loo uro ama loo xiro waxay aasaas u tahay hawl gal badbaado leh ee labada isjiid ama saddexda isjiid. Si khalidan u xirida ama furida waxay noqon kartaa mid aad khatar u ah. Tallaabooyinka isku xirida ama kala urka ee labada ama saddexda isjiid ayaa hoos ku xusan.

7.2.1 – Isku xirka Tareelaha isjiidka leh

Si amaan leh u soo qaad isjiidka dambe ee tareelaha

Hadii tareelaha dahayn aanu lahayn bareeg, cagafta ku dhawee tareelaha, ku xidh khadka degdega ah, dabee taangiga tareelaha, oo ka fur khadka degdega ah. Tani waxay dejin doontaa bareegyada degdegga ah ee tareelaha (haddii boolasha si sax ah loo hagaajiyo). Taako u dhig taayirrada haddii aad wax shaki ah ka qabtid bareega.

DIGNIIN: CAGAFTA IYO TAREELAHA YAR SIDII LOO SHARAXAY HORE

Si loo maareeyo si ammaan ah waddada, tareelaha yar ee culeeska waa inuu ka dambeeyaa cagata. Tareelaha fudud waa inuu ahaadaa xagga dambe.

Tareelada la jiido waa qalab isku xidhan oo ka kooban hal ama laba wareeg iyo taayir shanaad kaas oo tareelaha yar lagu lammaanin karo gadaasha cagaf-tareelaha waxayna hagaajinayaan fadhi hoose oo adag. Fiiri Jaantusyada 7.1.

Tareelada la jiido haka dambeeyaan tareelada wax jiido

Sii daa bareega adiga oo furaya haanta hawada. (Ama, haddi tareelaha leeyahay bareeg, isticmaal kontoroolka bareegga baarkinka.)

Haddii masaafada aysan aad u weyneyn, tareelaha la jiido geli qaybta hore ee gaariga adigoo isticmaalayo gacaantaada.

Ama, isticmaal cagaf-cagafyada iyo tareelaha ugu horreeya si aad u soo qaadatid beddelka tareelaha la jiido:

- U soo dhawee tareelaha la jiido inta suurtagalka ah.
- Tareelaha yar ku xir qaybta hore ee madaxa tareelaha.
- Ku xir birta gawaarida lagu xiro si loo jiido ama loo qaado.
- Tareelaha yar ku hay meel sare ah oo sugan.
- Soo jiid tareelaha yar sida kugu dhow oo sanku u saar qaybta hore ee tareelaha kale.
- Hoose u dhig taageerada tareelaha yar.
- Tareelaha yar ka saat tareelaha hore.
- Tareelaha yar ku aad wajiga hore ee tareelaha labaad oo ku aadan barta madaxa la galiyo.

Ku xiriiri tareelaha la jiido qaybta hore ee tareelaha

Gadaal booska ugu soo celi tareelaha oo ah qaybta hore ee miisaanka qaado.

Tareelaha yar sur tareelaha ka horeeya.

Ku xir birta gawaarida lagu xiro si loo jiido ama loo qaado.

Taageerada qalabka beddelka ee sugan ee booska sare.

Ku xiriiri tareelaha la jiido qaybta dambe ee tareelaha kale

Hubi in bareegyada tareelada ay xiran yihiin iyo/ama taayirrada taako loo dhigay.

Hubi in dhererka tareelaha uu sax yahay. (Waa in ay inyar ka hoosaysa badhtamaha shaagagga shanaad, markaa tareelaha wax yar ayaa kor loo qaadayaa marka tareelaha yar lasoo hoos galiyo.)

Ku hay tareelaha la jiido qaybta dambe ee tareelaha kale.

Kor u qaad qalabka degitaanka meel dhulka ka fog si aad uga hortagto burbur haddii tareelaha uu dhaqaaqo.

Tijaabi isku xidhka adiga oo ka soo jiidaya biinka qaybta labaad tareelaha.

Samee hubin muuqaal ah oo ku saabsan isku xirka. (Ma jirto meel bannaan oo u dhaxaysa shaagaga sare iyo kan hoose ee shanaad. Isgalka ilkaha ee ku xiran madaxa sare.)

Ku xidh silsiladaha badbaadada, tuubooyinka hawada, iyo xadkhaha iftiinka.

Xir taangiga hawada ee tareelaha la jiido oo xir duleelada tuubooyinka dambe ee tareelaha labaad (adeegga iyo xidhidhyada degdega ah).

Fur daloolyada xiran ee qaybta dambe ee tareelaha koowaad (iyo tareelaha la jiidayo haddii ay qalabaysan yihiin).

Kor u qaad qalabka soo degista gabi ahaanba.

Dabee bareegga tareelada (ku riix "saabka hawada"), oo ka hubi hawo xagga danbe ee tareelaha labaad adoo furaya xiritaanka khadka degdega ah. Haddii cadaadiska hawadu aanu jirin, waxbaa qaldamay oo bareega ma shaqayn doono.

7.2.2 – Kala-furida Tareelaha Isjiidka ah

Fur Tareelaha dambe

Baabuurka si toosan oo siman u dhig dhul siman.

Qabo bareegyada baarkinka si uusan baabuuka u dhaqaaqin.

Taako u dhig taayirrada tareelaha labaad haddii aanay lahayn bareeg moolada.

Hoos u dhig qalabka degitaanka ee tareelaha labaad si aad culeys uga qaadid tareelaha la jiidayo.

Xir duleelada aariyada ee tareelaha la jiidayo ee koowaad (iyo tareelaha la jiidayo haddii ay sidaas tahay)

Ka saar tareelaha la jiidayo dhammaan xadkhaha korantada iyo hawada meel fiican dhig.

Sii daa bareega tareelaha la jiidayo.

Sii daayo taayirrada shanaad ee tareela la jiido.

Si tartiib ah horay u jiid cagafta, tareelaha koowaad, iyo tareelaha la jiido si aad uga soo hoos bixiso tareelaha kale.

Fur Tareelaha la jiido

Hoos u dhig qalabka degitaanka ee tareelaha la jiidayo.

Ka bixi silsiladaha badbaadada.

Qabo bareega moolada ee tareelada la jiido ama taayirrada taako u dhig.

Ka fur birta gawaarida lagu xiro si loo qaado ee ku xiran tareelaha ugu horreeya.

Si tartiib ah u soo jiid tareelaha la jiido.

Digniin: Weligaa ha furinbirta gawaarida lagu xiro si loo jiido iyadoo tareelaha la jiidayo uu wali hoos ku jiro. Birta lagu jiidayo tareelaha ayaa laga yaabaa inay kor u kacdo, oo ay suurtoagal tahay inay keento dhaawac, oo ay adkaato in dib loo xiro.

7.2.3 – Isku xirka iyo Kala furfurka Saddexda Isjiid

Ku xir Cagafta/Tareelaha Koowaad ilaa Tareelaha Labaad/Sadexaad

Cagafta ku xir tareelaha koowaad. Isticmaal habka horeba loogu sharraxay isku-xidhka cagafta iyo tareelaha. Ku durji tareelaha la jiido booskiisa oo ku xir tareelaha koowaad midka labaad adigoo isticmaalaya habka isku xirka isjiidyada. Xiritaanka saddexda isjiid hadda way dhammaystiray.

Kala fur tareelada saddexda-isjiid

Fur tareelaha saddexaad adigoo jiidaya tareelaha la jiido, ka dibna ka siib dolly-ga adigoo isticmaalaya habka isku-xidhka labanlaabyada. Fur tareelaha saddexaad adigoo jiidaya tareelaha la jiidayo addoo isticmaalaya habka horay loo sharraxay.

7.2.4 – Isku xidhka iyo kala furidda isku dhafka kale

Hababka ilaa hadda la sharaxay waxay khuseeyaan isku-dhafka caadiga ah ee cagata iyo tareelaha. Si kastaba ha ahaatee, waxa jira habab kale oo la isku xidho oo la isku xidho noocyada badan ee baabuurta tareelada ah iyo cagaf-cagafyada la isku daray ee la isticmaalo. Waxaa jira kuwo aad u badan oo lagu soo koobi karin buug-yarahan. Waxaad u baahan doontaa inaad barato habka saxda ah ee aad isugu xiro ama loo kala furo gaadhiga aad u kaxayn doonto iyada oo la raacayo soo saaraha iyo/ama sifooyinka mulkiilaha.

7.3 – KORMEERKA LABADA-ISJIID IYO SADDEXDA ISJIID

Isticmaal nidaamka kormeerka todoba tallaabo ee lagu sifeeyay Qaybta 2 si aad u baadho gaadhigaaga isku-darka ah. Waxa jira waxyaalo badan oo lagu baadho gaadhi isku dhafan marka loo eego hal gaadhi. Qaar badan oo ka mid ah alaabtan way ka badan yihiin waxa aad ka heli karto hal baabuur. (Tusaale ahaan, taayirrada, lugaha, nalalka, muraayadaha, iwm.) Si kastaba ha ahaatee, waxa kale oo jira waxyaabo cusub oo la hubinayo. Kuwan hoos ayaa lagaga hadlay.

7.3.1 – Baaritaanada dheeraadka ah

Samee jeegaggaan marka lagu daro kuwa horey ugu taxan Qeybta 2, Tallaabada 5: Samee Kormeerka Socodka.

Aagagga Nidaamka Isku-xidhka

Hubi taayirrada shanaad (hoose):

- Si badbaado leh ugu rakiban fareemka.
- Ma jiraan qaybo maqan ama dhaawacmay.
- Garaaso ku filan.
- Ma jiro meel bannaan oo muuqata oo u dhaxaysa shaagagga sare iyo kan hoose.
- Xirida dhabannada agagaarka birta la suro, ma aha madaxa sare.
- Sii daa cudud si sax ah u fadhiisatay iyo xidhid badbaado/quful ku hawlan.

Hubi taayirrada shanaad (sare):

- Haruubka hoose ee gaariga si ammaan ah ugu fareemka tareelaha.
- Madaxa sare ma dhaawacmin.

Leemanka hawada iyo korantada ee tareelaha:

- Xadhkaha korantada ayaa si adag loo xidhay oo la hubiyay.
- Khadadka hawadu waxay si sax ah ugu xidhan yihiin gacmo faraxsan, ma jirto hawo soo daataan, si habboon loo sugay iyada oo ku filan leexashada.
- Dhammaan khadadka xor ka ah waxyeellada.

Shaaga Shanaad ee Tareelaha:

- Islaaydh ma dhaawacmin ama qaybo ayaa maqan.
- Si sax ah garaaso loo mariyay.
- Dhammaan biinanka qufulku way jiraan oo meel bay ku xidhan yihiin.
- Haddii hawadu ku shaqeyso, ma jirto hawo soo daadan.
- Hubi in taayirka shanaad aanu aad u fogayn in qaabka cagaf-cagafku uu ku dhici doono qalabka soo degaya, ama kaabuhu uu ku dhici doono tareelaha, inta lagu jiro leexashada.

Qalbka degitaanka oo

Si buuxda saro loogu qaaday, ma jiraan qaybo ka maqan, oo qalloocan ama aan si kale u dhaawacmin.

Gacanta wareejiyaha oo la hubiyay.

Haddii koronta ku shaqeyso, ma lahan meel aariyo ka baxayso.

Tareelada Labada iyo Saddexda Isjiidka ah

Xir meelaha aariyada ka baxdo (dhinaca dambe ee gaadiidka, khadadka adeegga iyo degdegga):

- Qaybta hore tareelaha: FURAN.
- Qaybta dambe ee tareelaha: XIRAN.
- Duleelada taangiga aariyada ee Tareelaha la jiido: WAA XIRAN YAHAY.

Hubi in leenka hawada la taageeray oo madaxa iyo ilkaha ay si fiican isugu xiran yihiin.

Haddii taayar isbeer lagu qaado tareelada la jiido, hubi inuu sugan yahay.

Hubi in isha tareelada la jiidayo ay ku jirto birta gawaarida lagu xiro si loo jiido .

Hubi in birta gawaarida lagu xiro si loo jiido ay dhuujisan tahay .

Silsilada badbaadada waa in lagu habsadaa tareelada .

Hubi in xadkhaha iftiinka ahi ay si adag ugu jiraan bareesyada tareenka.

7.3.2 – Waxyaabo dheeraad ah oo la hubinayo inta lagu jiro Kormeerka Socodka

Samee hubintan marka lagu daro cutubka 5.3, Kormeerida Nidaamyada Bareegga Hawada.

7.4 – HUBINTA BAREEGYADA LABADA-ISJIID/BAREEGA AARIYADA EE SADDEXDA-ISJIID

Iska hubi bareegyada tareelada labada isjiid ama saddexda isjiid sida aad u samayn lahayd baabuur kasta oo isku-dhafaan. Qodob hoosaadka 6.5.2 ayaa sharaxaya sida loo hubiyo bareegyada hawada ee baabuurta isku dhafaan. Waa inaad sidoo kale ku samaysaa baaritaanka soo socda tareelada labadda isjiid ama saddexda isjiid.

7.4.1 – Baaritaano dheeri ah oo bareega aariyada ah

Hubi in hawadu u socoto Dhammaan Tareelayaasha (Laba iyo Saddexda isjiid). Isticmaal bareegga baarkinka cagaf-cagafyada iyo/ama qoob taayirrada si aad u qabato gaariga. Sug inta cadaadiska hawadu uu caadi u gaadho, ka dibna riix batoonka "saabka hawada tareelaha". Tani waxay siin doontaa hawada khadadka gurmada Isticmaal bareegga gacanta ee tareelaha si aad hawo u siiso khadka adeegga. Aad qaybta dambe ee tareelaha. Fur khadka degdegga ah ee daminta ee qaybta dambe ee tareelaha. Waa inaad maqashaa hawo baxaysa, taasoo muujinaysa in nidaamka oo dhan la dabeeyay. Xir daloolka khadka degdegga ah. Fur furaha khadka adeegga si aad u hubiso in cadaadiska adeeggu uu marayo dhammaan tareelayaasha (tijaabadani waxa ay u malaynaysaa in bareeg-gacanta tareelaha ama baydalka adeegga uu shiran yahay), ka dibna xidh valve. Haddii aadan maqlin hawo ka baxeysa labada xariiq, hubi in daloolada hawada ee tareelada iyo tareelada la jiido ay ku yaalliin boos FURAN. Waa INAAD haysatid hawo ilaa qaybta dambe si ay bareegyadu u shaqeeyaan.

Tijaabada Ilaalinta Daloolada. Dabee nidaamka bareegga hawada ee tareelaha. (Taasi waa, dhisida cadaadiska hawada caadiga ah oo riix "saabka hawada" gudaha.) Demi matoorka. Dhowr jeer u dul qaad oo ka bax baydalka bareega si aad u yarayso cadaadiska hawada ee taangiyada. Xakamaynta hawada tareelaha (sidoo kale loo yaqaan kontoroolka daloolka ilaalinta cagaf) waa in la xidhaa (soo baxa) (ama ka tagtaa "caadi" ilaa "xaalad degdeg ah") marka cadaadiska hawadu uu ku dhaco kala duwanaanshaha cadaadiska ee uu cayimay soo saaraha. (Badanaa inta u dhaxaysa 20 ilaa 45 psi oo aan ka yarayn 20 psi oo aan ka badnayn 45 psi).

Haddii daloolka ilaalinta cagaf-cagafku aanu si fiican u shaqayn, tuubada hawada ama biriiga tareenka ayaa ka daadi kara dhammaan hawada cagafyada. Tani waxay sababi kartaa in bareegga degdegga ahi yimaado, iyada oo ay suurto gal tahay in la lumiyo xakamaynta.

Tijaabi Bareega Degdegga ah ee Tareelaha. Dabee nidaamka bareegga hawada tareelaha oo hubi in tareelaha si xor ah u duuban yahay. Ka dib joogso oo soo saar kantaroolka sahayda hawada tareelaha (sidoo kale loo yaqaan kontoroolka daloolka ilaalinta cagaf ama daloolka degdegga ee tareelaha) ama dhig booska "xaalad degdeg ah". Si tartiib ah ugu soo jiid tareelaha si aad u hubiso in bareegga degdegga ah ee tareelaha ku yaallo.

Tijaabi Bareega Adeegga Tareelaha. Hubi cadaadiska hawada ee caadiga ah, sii daa bareegyada baarkinka, si tartiib ah u dhaqaaji baabuurka, oo isticmaal bareega tareelaha gacanta kontoroolka (daloolka gacanka), haddii uu qalabaysan yahay. Waa inaad dareentaa in bareega markuu qabsamaya. Tani waxay kuu sheegaysaa in bareegyada tareeluhu ay isku xidhan yihiin oo ay shaqaynayaan. (Bareega is jiidka waa in lagu tijaabiya waalka gacanta, laakiin lagu xakameeyo hawlgalka caadiga ah iyadoo la adeegsanayo baydalka cagta, kaas oo khuseeya hawo bareegyada adeega taayirrada oo dhan.)

Qaybta 7

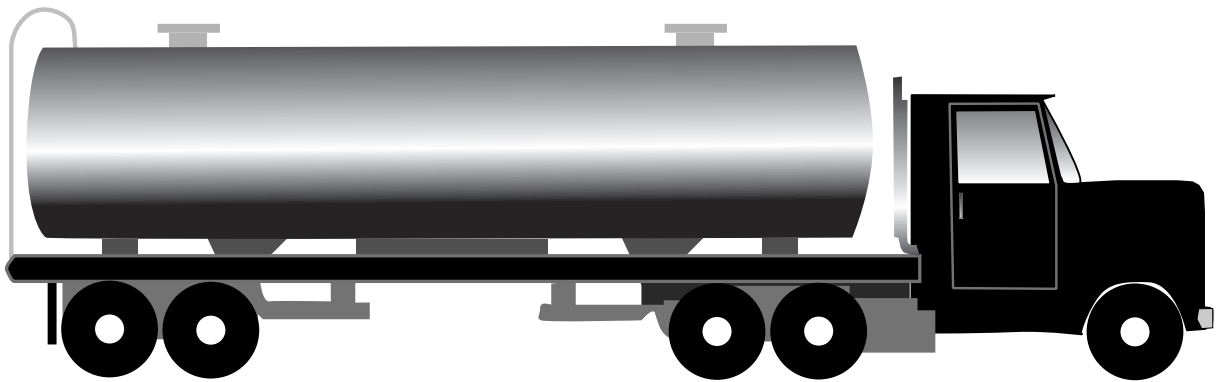
Tijaabi aqoontaada

1. Waa maxay tareelada la jiiido?
2. Tareelada la jiiido ma leeyihiin bareega moolada?
3. Waa maxay saddexda hab ee aad isticmaali karto si aad u hubiso tareelaha labaad ka hor inta aan la isku xidhin?
4. Sidee baad u hubisaa si aad u hubiso in dhererka tareelaha sax yahay ka hor inta aan la isku xidhin?
5. Maxaad hubisaa markaad samaynayso hubin muuqaal ah ee isku xidhka?
6. Maxay tahay sababta aad tareelaha ka soo jiidanayso tareelaha ka hor inta aadan ka furin tareelaha uu ku xiran yahay?
7. Maxay tahay inaad hubiso markaad kormeerayso tareelada la jiiido? Birta gawaarida lagu xiro si loo jiiido?
8. Ma qasabaa in daloolada ku yaalo qaybta dambe ee tareelada ay furmaan ama xirmaan?
Tareelaha koowaad oo labo isjiid ku xiran? Tareelaha dhexe oo saddex isjiid ku xiran?
9. Sidee baad u tijaabin kartaa in hawadu ku socoto dhamaan tareelayaasha?
10. Sidee ku ogaanaysaa in tareelahaaga la jiiido ku qalabaysan yahay bareega ka ilaaliyo inay lugaha isgalaan?

Su'aalahani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qaybta 7.

QAYBTA 8

BAABUURTA TAANGIGA AH

**QAYBTAA WAXAA LOOGU TALAGALAY DARAWALADA WADA BAABUURTA
TAANGIYADA AH EE QAADA NEEFTA AMA DAREERAHA**

QAYBTA 8 - BAABUURTA TAANGIGA AH

Qaybtani waxay daboolaysaa

- **Kormeerida Baabuurta Taangiyada**
- **Wadida Baabuurta Taangiyada**
- **Xeerarka Wadista Badbaadada Ah**

Qaybtani waxay haysaa macluumaadka loo baahan yahay si looga gudbo imtixaanka aqoonta shatiga CDL ee wadista gaadhiga taangiga ah. (Sidoo kale waa inaad barataa qaybaha 2, 5, 6, iyo 9). Shatiga taangiyada ayaa looga baahan yahay baabuurta qaarkood ee qaada dareeraha ama neeta. Dareeraha ama neefta ma ahan inay noqdaan maado khatar ah. Shatiga taangiga ayaa loo baahan yahay haddii gaadhigaagu u baahan yahay Heerka A ama B ee shatiga CDL oo aad rabto inaad ku qaado neef ama dareere taangi ama taangiyada isagoo leh awood shaqsi lagu qiimeeyay in ka badan 119 gaalon iyo awooda la qiimeeyay ee 1000 gaalon ama ka badan oo si joogto ah ama ku meel gaadh ah ugu xidhan gaadhiga ama fadhiga gaariga. Shatiga taangiyada ayaa sidoo kale looga baahan yahay baabuurta heerka C marka baabuurka loo isticmaalo in lagu qaado maadooyinka halista ah ee dareeraha ama neefta ah ee taangiyada la qiimeeyay ee kor ku xusan.

Kahor intaadan la rarin, dejin, ama aadan wadin taangi, baar baabuurka. Tani waxay hubinaysaa in baabuurku badbaado u yahay inuu qaado dareeraha ama neefta oo uu badbaado u yahay wadista.

8.1 – BAADHITAANKA BAABUURTA TAANGIYADA

Baabuurta taangiyada waxay leeyihiin shay gaar ah oo aad u baahan tahay inaad hubiso. Baabuurta taangiyada ayaa leh noocyo iyo cabbirro kala duwan. Waxaad u baahan tahay inaad hubiso buug-gacmeedka hawladeenka gaadhiga si aad u hubiso inaad garanayso sida loo baadho gaadhigaaga taangiga.

8.1.1 – Daadashada

Dhammaan baabuurta taangiyada, shayga ugu muhiimsan ee lagu hubinayo waa inay daadasho jirto. Ka hubi baabuurka hoostiisa iyo agagaarkiisa calaamadaha wax soo daadanaya. Ha ku dhex qaadin dareere ama neef taangi wax daadinaya. In sidaas la yeelo waa dembi. Waa lagu tilmaami doonaa oo lagaa ilaalin doonaa inaad sii wadid baabuur. Waxa kale oo aad masuul ka noqon kartaa nadiifinta wax kasta oo daadanaya. Guud ahaan, hubi kuwa soo socda:

- Ka hubi qaybta kore ee taangiga ama qolfokeeda in uu jiro dillaac ama daadasho.
- Hubi qaadashada, sii daynta, iyo duleelyada. Hubi in tubooyinka ay ku sugan yihiin goobta saxda ah ka hor inta aanad rarin, dejin, ama dhaqaajin gaadhiga.
- Ka hubi tubooyinka, isku xirka, iyo tubooyinka kale inay wax daadinayaan, gaar ahaan agagaarka kala-goysyada.
- Hubi daboolka godadka iyo hawo-mareennada. Hubi in dabooladu leeyihiin fur oo ay si sax ah u xiran yihiin. Iska ilaali hawo-mareennada si ay si sax ah u shaqeeyaan. Weligaa ha kaxaysan gaadhi taangi ah oo leh duleelo furan ama godad haboogan.

8.1.2 – Hubi Qalabka Loo Isticmaalo Ujeedooyinka Gaarka ah

Haddii gaarigaagu leeyahay mid ka mid ah qalabkan soo socda, hubi inuu shaqeeyo:

- Xirmooyinka soo kabashada uumiga.
- Xadhkaha goynta iyo isku xidhka.
- Nidaamyada daminta degdega ah.
- Dab-damis gaariga ku dhax yaalo.

8.1.3 – Qalabka Gaarka ah

Hubi qalabka degdega ah ee looga baahan yahay gaarigaaga. Soo ogow qalabka lagaa rabo inaad qaado oo hubi inaad haysato (oo uu shaqaynayo).

8.2 – WADISTA BAABUURTA TAANGIYADA

Ku-qaadista dareeraha ee taangiyada waxay u baahan tahay xirfado gaar ah sababtoo ah xuddun cufisjiidadka oo sareeysa iyo dhaqdhaqaaqa dareeraha. Fiiri Jaantusyada 8.1.

8.2.1 – Xuddun Cufisjiidadka oo Saraysa

Xuddun Cufisjiidadka oo Saraysa waxay ka dhigan tahay in culeyska miisaanka badankiisa lagu qaado meel sare oo ka baxsan waddada. Tani waxay gaadhiga qaybta sare ka dhigaysaa mid culus oo si fudud u rogmi karo. Taangiyada dareeraha ah ayay gaar ahaan fududahay inay rogmaan. Tijaabooyin la sameeyay ayaa muujiyay in taangiyada ay ku rogmi karaan xadadka xawliga ah ee ku qoran barta waddooyinka ka leexdaan. Qaad qaloocyada jidadka weyn iyo qaloocyada taaga ah si aad uga hooseeya xawaaraha la dhejiyay wadada.

8.2.2 – Khatarta Ruxmashada

Ruxmashada dareeraha wuxuu ka dhashaa dhaqdhaqaaqa dareeraha ee taangiyada qayb ahaan la buuxiyey. Dhaqdhaqaaqa wuxuu saameyn xun ku yeelan karaa maaraynta. Tusaale ahaan, marka uu gaariga istaagayo, dareeraha ayaa hor iyo gadaal u ruxmanaya. Marka ay mawjadu ku dhufato qaybta dambe ee taangiga, waxay u janjeertaa inay ku riixdo baabuurka jihada ay mawjadu u socoto. Haddii baabuurku uu ku socda meel simbiiriixan leh sida barafka, mowjadu waxay tuuri kartaa baabuur isgoyska. Darawalka taangiga dareeraha ah waa in uu aad u yaqaanaa sida loo maamulo gaariga.

8.2.3 – Qaybinta Taangiyada

Taangiyada dareeraha ah qaarkood waxa loo qaybiyaa dhawr haamo oo yaryar iyadoo loo qaybinayo dhawr qaybood. Marka la raraynayo oo la dejinayo taangiyada yaryar, darawalku waa inuu fiiri gaar ah u leeyahay qaybinta miisaanka. Taangiyada si siman u buuxi oo ha saarin culays badan xagga hore iyo xagga dambe ee baabuurka.

8.2.4 – Taangiyada Daloolan

Taangiyada dareeraha ee daloolan ee waxay leeyihiin daloolo u ogolaanaya dareeraha inuu dhex maro. Daloolaha waxa ay gacan ka geysanayaan xakamaynta qulqulka dareeraha ee hor iyo gadaal u ruxmaya. Waxaa jiri doona ruxniin hor iyo gadaal ah oo aan badnayn marka loo eego taangiyada aan lahayn daloolada. Ruxanka dhinac-ilaa-dhanac ah ayaa wali dhici karta. Tani waxay sababi kartaa rogrogan

8.2.5 – Taangiyada aan lahayn Daloolyada Gudaha Ah

Taangiyada aan lahayn Daloolyada Gudaha Ah (mararka qaarkood loo yaqaan "hogaga jilicsan") malahan wax yareeya socodka dareeraha. Sidaa darteed, ruxruxanka hor iyo gadaal ah aad buu u xoog badan yahay. Taangiyada aan lahayn Daloolyada Gudaha Ah waa kuwa qaada alaabta cuntada (tusaale ahaan caanaha). (Xeerarka nadaafada ayaa mamnuucaya isticmaalka daloolyaha gudaha ah sababtoo ah way adagtahay nadiifinta gudaha taangiyada.) Aad uga digtoonow (si aayar oo taxaddar leh) oo u wad taangiyada si siman, gaar ahaan marka aad wadida bilaawayso iyo markaad joojinayso.

8.2.6 – Booska Banaan

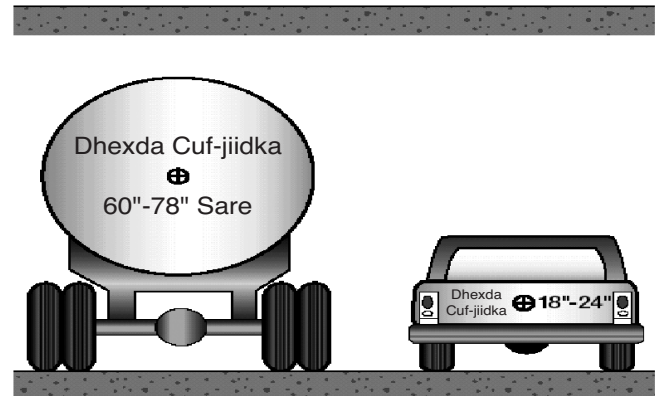
Weligaa ha rarin taangiga xamuulka oo buuxa. Dareeraha ayaa fidsama marka ay qandac noqdaan waana in aad boos uga tagtaa qolka dareeraha fidsamaya. Tan waxa loo yaqaanaa "booska banaan." Maadaama dareeraha kala duwani ay ku fidsamaan xaddi kala duwan, waxay u baahan yihiin xaddi kala duwan oo boos banaan ah. Waa inaad ogaataa shuruuda booska loo baahan yahay marka aad soo dhaaminayso dareere badan.

8.2.7 – Intee in le'eg ayaa la rarayaa?

Taangiga buuxa oo dareere cufan ah (sida asiidhyada qaar) waxa laga yaabaa inay dhaafto xadka miisaanka sharciga ah. Sababtaas awgeed, waxa laga yaabaa inaad badi qayb ahaan taangiyada ka buuxiso dareere culus si aad u buuxiso xadka sharciga ah. Qadarka dareeraha lagu shubayo taangiga waxay ku xidhan tahay:

- Qadarka dareeraha ayaa ku fidi doona inta lagu jiro socodka.
- Culayska dareeraha.
- Xadka miisaanka sharciga ah.

Jaantuska 8.1

8.3 – XEERARKA WADISTA EE BADBAADADA LEH

Si aad u kaxayso baabuurta taangigu si badbaado leh, waa inaad xasuusnaataa inaad raacdo dhammaan sharciyada wadista badbaadada leh. Qaar ka mid ah sharciyadan ayaa hoos ku taxan:

8.3.1 – Si tartiib ah u wad

Sababtoo ah xuddunta cufis jiidadka oo sareysa iyo qulqulka dareeraha, waa inaad bilowdaa, hoos u dhigtaa, oo aad u joojisaa si habsami leh. Sidoo kale, si habsami leh u leexo markaad haadka beddalanayso.

8.3.2 – Xakamaynta Ruxanka (bareek qabashada)

Cadaadis joogto ah ku hay bareega. Si degdeg ah ha u dayn bareega marka aad joogsanayso.

Meel kore bareega kasoo qabo kordhi masaafadaada soo socota.

Haddii ay tahay inaad si degdeg ah u joogsato si aad isaga ilaaliso shil, isticmaal bareega la kantaroolay ama bareega oo dhawr mar la qabto. Haddii aadan xasuusan sida loogu joojiyo isticmaalka hababkan, dib u eeg qayb-hoosaadka 2.17.2. Sidoo kale, xasuusnoow haddii aad si degdeg ah u isteerinka u wareejiyo markaad bareegga qabanayso, gaadhigaagu wuu rogmi karaa.

8.3.3 – Qaloocyada

Iska yaree xawaaraha ka hor qaloocyada, ka dibna si tartiib ah u xawaaree inta aad ku jirto qalooca. Xawaaraha la dhejiyay qalooca ayaa laga yaabaa inuu aad ugu badan yahay baabuurka taangiga ah.

8.3.4 – Masaafada Istaaga

Maskaxda ku hay inta dhul banaan ah ee aad u baahan tahay si aad baabuurkaaga u joojiyo. Xasuusnoow in waddooyinka qoyani ay laba jibaaraan masaafada joogsiga caadiga ah. Baabuurta taangiyada ee faaruq ah waxay ku qaadan kartaa waqti badan inay istaagaan marka loo barbardhigo kuwa buuxa.

8.3.5 – Simbiriirixada Gaariga

Isteerinka aad ha u wareejin, aad ha u shalaraynin, ama bareegga aad ha u qaban. Haddi aad samayso, gaadhigaagu waxa laga yaabaa in uu simbiriirixooda Taangiyada taangiga, haddii taayirrada ama taayirrada tareelaha ay bilaawaan inay simbiriirixdaan, gaadhigaagu waxa laga yaabaa inuu gaarigaaga kala wareego. Marka baabuur kasta bilaabo inuu simbiriirixdo, waa inaad qaaddaa tallaabo aad ku soo celinayso jiidista taayirrada.

Qayb-hoosaad 8 Tijaabi aqoontaada

1. Siday daloolaha uga duwan yihiin xakamaynta dareeraha?
2. Baabuurka taangiga maka leexan karaa meelaha laamiyada ay ka qaloocan tihiin, taaga ah ama meelaha dagaandaga ah xaddiga xawaaraha meesha lagu qoray?
3. Sidee bay taangiyada yaryar ee siman uga duwan yihiin wadista kuwa daloolaha leh?
4. Waa maxay saddexda shay ee go'aaminaya mugga dareeraha aad qaadi karto?
5. Waa maxay waxa dhuma inta lagu guda jiro wax safrinta?
6. Sidee ku caawin kartaa xakamaynta ruxmashada?
7. Waa maxay labada sababood ee daryeelka gaarka ah lagama maarmaanka u ah marka la wado baabuurta taangiyada?

Su'aalahan ayaa laga yaabaa inay ku jiraan imtixaanka. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qaybta 8.

QAYBTA 9

MAADOOYINKA KHATARTA AH

QAYBTAN WAXA LOOGU TALAGALAY DARAWALYAASHA QAADAYA
MAADOOYINKA KHATARTA AH EE U BAAHAN CALAAMADAYNTA

QAYBTA 9 - MAADOOYINKA KHATARTA AH

Qaybtani waxay daboolaysaa

Ujeeddada Xeerarka

- Wax ku Shubista Booyadaha, Dajinta, iyo Calaamadeynta Haamaha Weyn
- Mas'uuliyadaha Darawalka
- Xeerarka Wadista iyo Joogsiga
- Xeerarka Isgaarsiinta
- Xaaladaha Degdega ah
- Rarista iyo Dajinta

Maadooyinka khatarta ah waa alaabooyin halis u ah caafimaadka, badbaadada, iyo hantida inta lagu jiro gudbintooda. Ereyga badanaa waxaa lagu soo gaabiyaa HAZMAT, taasoo laga yaabo inaad ku aragto calaamadaha waddooyinka, ama HM ama HME marka laga hadlayo xeerarka dawladda. Maadooyinka khatarta ah waxaa ka mid ah walxaha qarxa, noocyo kala duwan ee neefta ah, walxaha adag, dareeraha guban kara iyo kuwo qarxi kara, iyo walxo kale. Sababta oo ah halista iyo cawaaqibka ka dhalan kara, dhammaan heerarka dowladda waxay xakameeyaan sida loo maareeyo maadooyinka khatarta ah.

Xeerarka Maadooyinka Khatarta ah (HMR) waxaa laga helaa qaybaha 171-180 ee cinwaanka 49 ee Xeerka Federaalka. Tixraaca caamka ah ee xeerarkan waa 49 CFR 171-180.

Xeerarka HAZMAT ee Waaxda Ammaanka Gudaha waxaa laga helaa qaybta 1572. Halkani waa meesha laga xusay in Qiimaynta Khatarta Amniga Federaalka looga baahan yahay dhammaan shakhsiyaadka codsanaya Oggolaanshaha qaadista HAZMAT ay ku qaadayaan Gawaariyadooda Xaamuulka(CDL).

Jadwalka Maadooyinka Khatarta ah ee xeerarka ku jira wuxuu ka kooban yahay walxahan ku xusan liiskan. Si kastaba ha ahaatee, liiskani ma ahan mid dhammaystiran. Go'aanka in maado khatar tahay iyo in kale waxay ku saleysan tahay astaamaheeda iyo go'aanka qofka rarkaas diraya, haddii ay buuxinayso qeexida maadooyinka khatarta ah sida ku xusan xeerarka iyo in kale.

Xeerarku waxay farayaan in baabuurta qaadaya sida noocyada ama tirada qaarkood ee maadooyinka khatarta ah in lagu dhejiyo calaamado digniin ah oo u samaysan qaab dheeman ah ee loo yaqaano placards(kaartada ogaysiiska).

Qaybtani waxaa loogu talagalay inay kaa caawiso fahamka dooraaga iyo masuuliyadahaaga markaad daabulayso walxaha khatarta ah. Maadaama xeerarka dowladda ay si joogto ah isu beddelayaan, suurtagal ma aha in si buuxda loo dammaanad qaado saxnaanta dhammaan macluumaadka qaybtaan ku xusan. Waa lama huraan in aad haysato nuqul cusub oo dhammaystiran oo xeerarka ah. Xeerarkan waxaa ku jira qeexida dhammaan ereyada muhiimka ah.

Waa in aad leedahay Shatiga Darawalnimada Gawaarida Ganacsiga ah (CDL) oo leh oggolaanshaha HAZMAT kahor intaadan kaxeeyn baabuur kasta oo loo adeegsado gaadiidka qaadista maadooyinka khatarta ah ama maado kasta ama sun kasta oo si gaar loogu sheegay xeerka 42 CFR 93. Waa inaad ka baastaa imtixaan qoraal ah oo ku saabsan xeerarka iyo shuruudaha, isla markaana aad dhamaystirtaa Qiimeynta khatarta ammaanka Federaalka si aad u hesho oggolaanshahan.

Xeerarka federaalka ee la bixiyey si loo taageero Xeerka USA PATRIOT waxay farayaan in la dhameeyo Qiimeynta Khataraha Ammaanka Federaalka. PennDOT waa inuu oggolaansho ka helo Dowladda Mareykanka. Waaxda Amniga Gudaha, Maamulka Ammaanka Gaadiidka (TSA) kahor inta aan la bixin Oggolaanshaha Maadooyinka Khatarta ah.

Wax kasta oo aad u baahan tahay inaad ogaato si aad uga baasto imtixaanka qoraalka ah waxa ku jiraan qaybtaan. Si kastaba ha ahaatee, tani waa bilow oo kaliya. Darawalada intooda badan waxay u baahan yihiin inay wax badan ogaadaan inta ay shaqada ku jiraan. Wax badan ayaad baran kartaa adigoo akhrinaya oo fahmaya xeerarka federaalka iyo kuwa dowlad goboleedka ee khuseeya maadooyinka khatarta ah, iyo sidoo kale ka qeybgalka koorsooyinka tababarka ee walxaha khatarta ah. Shaqaaleeyahaaga, kuleejyada iyo jaamacadaha, iyo ururro kala duwan ayaa badanaa waxay bixiyaan koorsooyinkan. Nuqullo ka mid ah xeerarka federaalka (49 CFR) waxaad ka heli kartaa xarumaha daabacaadda dowladda ee deegaankaaga ama daabacayaal kale oo ka tirsan warshadaha ee wax daabaca. Xafiisyada ururada ama shirkadaha badanaa waxay hayaan nuqullo xeerarka oo loogu talagalay darawalada. Ogoow halka aad ka heli karto nuqul kuu gaar ah si aad ugu isticmaasho shaqada.

Wixii faahfaahin dheeraad ah ee ku saabsan shuruudaha federaalka booqo www.fmcsa.dot.gov.

Xeerarku waxay waajibinayaan tababar iyo imtixaan dhammaan darawalada ku lug leh gaadiidka lagu qaado maadooyinka khatarta ah. Shaqaaleeyahaaga ama wakiil loo xilsaaray waa inuu bixiyo tababarkan iyo imtixaankan. Shaqaaleeyahaaga maadooyinka khatarta ah waa in ay diiwaan ka hayaan tababarka shaqaale kasta intuu shaqaalahaasi la tacaalayo maadooyinka khatarta ah, iyo 90 maalmood kadib. Xeerarku waxay farayaan in shaqaalaha ka shaqeeyo maadooyinka khatarta ah la tababaro oo la imtixaamo ugu yaraan hal mar saddexdii sanaba. Shahaadada tababarka ee walxaha kaahfalayaasha ah ee taariikhaysan waa in uu darawalku sitaa. Tababarku waa in uu dhacay labadii (2) sano ee ugu dambeysay haddii darawalku **qaado** walxaha kaahfalayaasha ee jidka gaarka ah la mariyo.

Dhammaan darawalada waa in lagu tababaraa halista amni ee la xiriirta gaadiidka lagu qaado walxaha khatarta ah. Tababarkani waa inuu ka koobnaado sida loo garto loolana tacaalo khatarta amni ee suuragalka ah.

Xeerarku sidoo kale waxay farayaan in darawalada qaarkood helaan tababar gaar ah kahor inta aysan wadin baabuur sida neefta guban karta ama maadooyinka kaahfalayaasha jidka gaarka ah la mariyo. Sidoo kale, darawalada qaada haamaha xamuulka iyo kuwa la qaadi karo waa in la siiyo tababar khaas ah. Shaqaaleyaha darawalka ama wakiil loo xilsaaray waa inuu bixiyo tababarkaas.

Goobaha qaar waxay u baahan yihiin rukhsad si looga raro walxaha qarxa qaarkood ama qashinka badan ee maadooyinka khatarta ah. Gobollada iyo degmooyinka sidoo kale waxay ka dalban karaan darawalada inay raacaan wadooyin gaar ah oo loogu talagalay maadooyinka khatarta ah. Dawladda federaalku waxay u baahan kartaa ogolaansho ama ka-dhaafitaan walxaha khatarta ah ee gaarka ah sida shidaalka gantaallada. Ogoow rukhsadaha, ka-dhaafidada, iyo wadooyinka gaarka ah ee ku saabsan meelaha aad gaariga ku wadayso.

Wixii faahfaahin dheeraad ah ee ku saabsan shuruudaha federaalka booqo www.fmcsa.dot.gov.

Sharciga gobollada iyo federaalka wuxuu farayaa in dhammaan darawalada baabuurta ganacsiga ee sida Maadooyinka Khatarta ah (HazMat) ee doonaya inay sii haystaan oggolaanshaha HazMat (Oggolaanshaha H ama X ee Gawaarida Xaamulka) ayaa ah inay qaataan oo ay ka baasaan imtixaanka qoraalka ah ee Af-ingiriisiga ah ee ku saabsan aqoonta HAZMAT iyo in ay dhammaystiraan Qiimeynta Khataraha Ammaanka kahor cusbooneysiinta Shatiga darawalnimada ee Gawaarida Ganacsiga ah (CDL).

Darawalada Gawaarida Ganacsiga ee haysta shatiga CDL oo leh HazMat waxay heli doonaan "Ogeysiiska Dib-u-shahaadaynta Maadooyinka Khatarta ah" (DL-746CD) qiyaastii toddobo (7) bilood kahor intuu dhicin shatigooda CDL, oo wata Foomka Qiimeynta Khataraha Ammaanka (DL-288). Ogeysiiskani wuxuu kuu noqonayaa oggolaanshaha imtixaanka, waana in aad qaadataa markaad samaynayso imtixaanka dib-u-shahaadaynta.

Darawalada ganacsiga ee doonaya inay sii haystaan HazMat waa in ay sida ugu dhakhsaha badan u tagaan goobta imtixaanka ee ay doorteen kadib marka ay helaan Ogeysiiska Dib-u-shahaadaynta. Laga soo bilaabo 5/31/05, darawalada cusbooneysiinaya shatiga CDL oo wata oggolaanshaha HazMat waa in ay si guul leh u dhammaystiraan Qiimeynta Khataraha Ammaanka Federaalka.

Waxay dhaqan gashay Maayo 31, 2005

Darawalada waa in ay dhameeyaan waxyaabaha hoos ku qoran kahor inta aan dib loo siin shatiga CDL oo wata HazMat:

- Ka baas imtixaanka aqoonta dib-u-shahaadaynta HAZMAT.
- Tag Xarunta Shatiga Darawalnimada oo keen caddeynta muwaadinnimada Mareykanka ama xaalada socdaalka ee kugu haboon.
- Buuxi foomka codsiga Qiimeynta Khataraha Ammaanka Federaalka.
- Bixi kharashka foomka codsiga Qiimeynta Khataraha ee TSA.
- Bixi kharashka hubinta faraha ee FBI-da.
- Faraha halaga qaado Qiimeynta Khataraha Ammaanka Federaalka.
- PennDOT waa inay helaan oggolaansho ka timaadda Waaxda Amniga Gudaha ee Federaalka, Maamulka Ammaanka Gaadiidka (TSA) si aad u qaado maadooyinka khatarta ah.
- Gudbi codsiga cusboonaysiinta.
- Bixi kharashka cusbooneysiinta ee gobolka Pennsylvania.

FIIRO GAAR AH:

Haddii qofku ka baaso imtixaanka ku noqoshada ah ee HAZMAT laakiin natiijada aan lagu darin rikoodhka darawalka kahor cusboonaysiinta shatiga CDL, Shatiga CDL-ka cusub **ma muujin** doono oggolaanshaha "H" ama "X". Haddii ay tani dhacdo oo loo baahdo oggolaanshaha HazMat, darawalku WAA IN uu codsadaa shatiga CDL HazMat ee Oggolaanshaha Bartaha iyo inuu dhammeeyo imtixaanka aqoonta HAZMAT si uu u helo oggolaanshaha "H" ama "X".

Faahfaahin dheeraad ah waxaa lagu bixiyay Buugga Dib-u-shahaadaynta Oggolaanshaha Maadooyinka Khatarta ah (PUB 288). Buuggan waxaa laga heli karaa boggeena internetka www.dmv.pa.gov.

SU'AALAHADA IYO JAWAABAHADA

- S. Immisa jeer ayaan u baahanahay inaan qaato oo aan ka baaso imtixaanka HazMat?
- J. Kahor cusboonaysiinta shatiga CDL kasta, tusaale, ka hor taariikhda dhacistaanka ee lagu daabacay shatiga CDL kaaga.
- S. Ma la ii xasuusin doonaa markaan u baahanahay inaan qaato Imtixaanka Dib-u-shahaado-siinta HazMat?
- J. Haa Waaxda Gaadiidka ee Pennsylvania waxay u soo diri doontaa Ogeysiisyada Dib-u-Celinta HAZMAT DHAMMAAN shaqsiyaadka haysta oggolaanshaha HAZMAT ee shatiga CDL ku dhawaad todoba (7) bilood kahor taariikhda uu dhacayo shatiga CDL-kooda.
- S. Maxaa dhacaya haddii aan waayo ama meel khaldan dhigo Ogaysiiska Dib-u-shahaado-siinta HAZMAT?
- J. Looma baahna inaad soo bandhigto Ogaysiiska Dib-u-shahaado-siinta HAZMAT markaad tagto Xarunta Shatiga Darawalnimada si aad u bilowdo qiimeynta khatarta amniga ama aad u gasho imtixaanka aqoonta HAZMAT.

- S. Immisa fursadood ayaan haystaa si aan uga gudbo Imtixaanka Dib-u-shahaado-siinta HazMat?
- J. Sida imtixaanada kale ee shatiga CDL, waxaa lagu siin doonaa fursad aad ku gali karto imtixaanka saddex (3) jeer. Haddii aad ku dhacdo imtixaanka marka saddexaad, waxaa lagu qasbi doonaa inaad hesho Ruqsadda Barashada (Learner's Permit) oo aad mar kale gasho Imtixaanka Aqoonta ee HAZMAT.
- S. Maxaa dhacaya haddii aanan ka baasin imtixaanka HAZMAT ka hor taariikhda uu dhacayo shatiga CDL-kayga?
- J. Haddii aadan ka gudbin imtixaanka HAZMAT marka shatiga CDL-kaagu dhaco, waxaa lagaa qaadi doonaa oggolaanshaha waxaana laga mamnuuci doonaa inaad wadi karin gaari qaada maadooyinka khatarta ah ilaa aad ka hesho Ruqsad Barasho, oo aad ka baasto Imtixaanka Aqoonta HAZMAT, oo aad si buuxda oo guul leh u dhamaystirto Qiimeynta Khatarta Amniga ee Federaalka.
- S. Xaggee ayaan ka gali karaa imtixaanka qoraalka ah ee HAZMAT?
- J. Imtixaanka HAZMAT waxaa lagu gali karaa goob kasta oo laga qaado Imtixaanada Aqoonta shatiga CDL. Buug-yare ka kooban liiska goobaha imtixaanka ayaa lagu lifaaqi doonaa Ogaysiiska Dib-u-shahaado-siinta HAZMAT (DL-746CD).
- S. **Maxay ka koobantahay qiimeynta Khatarta Amniga Federaalka?**
- S. Guud ahaan, darawalada CDL ee dalbada oggolaanshaha HAZMAT ama cusboonaysiiya shatiga CDL-kooda oo leh oggolaanshaha HAZMAT, waxaa laga rabaa inay:
- Bixiyaan caddeyn muujinaysa dhalashada Mareykanka ama xaalada socdaalka ee saxda ah Xarunta Shatiga Darawalnimada ee PennDOT
 - Gudbiyaan "Codsiga Qiimeynta Khatarta Amniga" ee Federaalka (Foomka DL-288, oo laga heli karo mareegaha PennDOT www.dmv.pa.gov)
 - Bixiyaan dhammaan kharashaadka federaalka sida ku xusan DL-288. Kharashaadka federaalka waxaa ka mid ah kharashka Qiimeynta Khatarta Amniga Federaalka (baadhitaanka taariikhda dambiyada ee federaalka) iyo kharashka faraha FBI-da.
 - Farahooda lagu qaado goob la oggolaaday oo PennDOT leedahay.
 - Helaan oggolaansho ka timaada TSA kahor inta aan la siin oggolaanshaha HAZMAT
- Faahfaahin dheeraad ah waxaa laga heli karaa mareegaha Adeegyada Darawalada iyo Gawaarida ee PennDOT oo ah, www.dmv.pa.gov
- S. Intee jeer ayay tahay in darawalada CDL HAZMAT ay codsadaan Qiimeynta Khatarta Amniga Federaalka oo farahana laga qaado?
- J. Mar kasta oo oggolaanshaha HAZMAT la siiyo ama la cusboonaysiiyo.
- S. Ma u baahanahay inaan galo imtixaanka darawalnimada haddii aan helo Ruqsadda Barashada ee HAZMAT?
- J. Maya. Waxaa kaliya lagaa doonayaa inaad gasho oo aad ka gudubto Imtixaanka Qoraalka ee Aqoonta HAZMAT.

9.1 – UJEEDDADA XEERARKA

9.1.1 – In la xakameeyo Maaddada

Qaadista maaddooyinka khatarta ah waxaa ay noqon kartaa mid halis ah. Xeerarku waxaa loogu talagalay inay adiga, dadka kugu hareeraysan, iyo deegaanka ilaaliyaan. Waxay barayaan dirayeyaasha sida loogu xirxiro maaddooyinka si ammaan ah iyo darawalada sida loo raro, loo qaado, loogana dejiyo. Kuwan waxaa loo yaqaan "xeerarka xakameynta."

9.1.2 – In faahaahinta halista la wadaago

Si faahaahinta halista loola wadaago, dirayeyaashu waa inay u digaan darawalada iyo dadka kale ee la shaqeeya khatarta maaddada. Xeerarku waxay ku waajibinayaan dirayeyaasha inay geliyaan calaamadaha digniinta halista, bixiyaan waraaqaha rarida, xogta jawaabta degdega ah, iyo calaamadaha waaweyn ee digniinta. Talaabooyinkani waxay halista si faahaahsan ula wadaagayaan diraha, qaadaha, iyo darawalka.

9.1.3 – In la xaqiijiyo Darawalo iyo Qalab ammaan ah

Si aad u hesho oggolaanshaha HAZMAT shatiga CDL-kaaga, waa inaad ka baastaa imtixaan qoraal ah oo ku saabsan qaadista maaddooyinka halista ah. Si aad imtixaanka uga gudubto, waa inaad taqaannaa sida loo:

- Aqoonsado waxa ay yihiin maaddooyinka halista ah.
- Si ammaan ah loogu raro oo looguna dejiyo alaabaha.
- Si habboon ugu dhejinta calaamadaha gaadhigaaga, sida ay xeerarku dhigayaan.
- Si nabad ah u qaado alaabaha.

Bar xeerarka oo raac. Raacista xeerarka waxay yareynaysaa halista dhaawaca ee ka iman karta maaddooyinka halista ah. Qaadista murta iyadoo la jebinayo xeerarka waa arrin khatar ah. Haddii aan la raacin xeerarka, waxaa laga yaabaa in lagu mutaysto ganaaxyo, xabsi, ama in lagaa qaado shatiga CDL-kaaga.

Kormeer gaadhigaaga kahor iyo inta lagu jiro safarka kasta. Booliiska ama laamaha amniga ayaa joojin kara oo kormeer ka gaadhigaaga. Marka lagu joojiyo, waxay eegi karaan waraaqaha rarida, calaamadaha gaadhiga, oggolaanshaha HAZMAT ee shatigaaga, iyo aqoontaada ku saabsan maaddooyinka halista ah.

9.2 – QAADISTA MAADDOOYINKA HALISTA AH — DOORKA QOF WALBA

9.2.1 – Diraha

Waxay u diraan badeeco meel kale iyagoo adeegsanaya gaari, tareen, markab, ama diyaarad.

Waxay adeegsadaan xeerarka maaddooyinka halista ah si ay u go'aamiyaan:

- Lambarka aqoonsiga.
- Magaca saxda ah ee rarida.
- Nooca halista.
- Kooxda xirxirida.
- Xirxirida saxda ah.
- Calaamadaha iyo qoraalada saxda ah.
- Calaamadaha waaweyn ee saxda ah.

Waa inay xirxiraan, calaamadeeyaan, oo sumadeeyaan maaddooyinka; diyaariyaan waraaqaha rarida; bixiyaan xogta jawaabta degdegga ah; oo bixiyaan calaamadaha waaweyn.

Waa in lagu caddeeyaa waraaqaha rarida in alaabtu si waafaqsan xeerarka loo diyaariyey, marka lag reebo aan maaddooyinka lagu qaadaayo haamaha maraakiibta.

9.2.2 – Qaadaha

Waxay alaabta ka qaadaan diraha kuna geeyaan goobtii loo waday.

Kahor inta aan la qaadin alaabta, waxay hubiyaan in diruhu si sax ah u sharxay, u calaamadeeyay, u sumadeeyay, isla markaana u diyaariyay rarida.

Wuu diidayaan alaabaha aan si sax ah loo diyaarin.

Waxay ku wargalinayaan shilalka iyo dhacdooyinka la xiriira maaddooyinka halista ah hay'adaha dowladda ee ku shaqada leh.

9.2.3 – Darawalka

Wuxuu hubiyaa in diruhu si sax ah u aqoonsaday, u calaamadeeyay, uguna sumadeeyay maaddooyinka halista ah.

Wuxuu diidaa rarida xirmooyinka ama daadanaya.

Wuxuu gaadhiga ku dhejiyaa calaamadaha waaweyn haddii loo baahdo marka la rarayo.

Wuxuu si nabad ah oo degdeg la'aan ah u qaadaa alaabta.

Wuxuu raacaa dhammaan xeerarka gaarka ah ee ku saabsan qaadista maaddooyinka halista ah.

Wuxuu ku kaydiyaa waraaqaha rarida iyo xogta jawaabta degdegga ah meel sax ah.

9.3 – XEERARKA ISGAARSIINTA

9.3.1 – Eray Bixin

Erayo iyo weedho gaar ah ayaa leh macne khaas ah marka laga hadlayo maaddooyinka halista ah. Qaarkood waxay yeelan karaan macne ka duwan kan aad caadi ahaan u taqaan. Erayada iyo weedhaha qaybtaan waxaa laga yaabaa inay imtixaankaaga ku jiraan. Macnaha erayada kale ee muhiimka ah waxaa laga heli karaa qeexitaanka erayada ee dhammaadka Qaybta 9.

Nooca halista ee maaddadu waxay muujinayaa halista la xiriirta maaddadaas. Waxaa jira sagaal sagaal nooc oo halis ah oo kala duwan. Noocyada maaddooyinka ku jira qaybahan waxaa lagu muujiyay Jaantuska 9.1.

Waraqadda rarida waxay faahfaahinaysaa maaddooyinka halista ah ee la qaadayo. Amarrada rarida, biilasha rarida, iyo diiwaannada rarka dhammaantood waa waraaqaha rarida. Jaantuska 9.6 wuxuu muujinayaa tusaale waraqad raris ah.

Jaantuska 9.1

Jaantuska Maaddooyinka Halista ah			
Nooca	Qaybta	Magaca Nooca ama Qaybta	Tusaalooyinka
1	1.1	Qaraxyo Weyn	Diinimo
	1.2	Saadaalinta Khatarta	Olol
	1.3	Khataraha Dabka	Soo bandhig Baaruuda
	1.4	Tirada Badan	Rasaas
	1.5	Aan aad loo saamaynaynin	Qalabka Qarxa ee Hawlaha Qarxinta
2	2.1	Gaaska Dabka Qabsan karo	Barobayn
	2.2	Gaaska Aan Dabka Qabsan	Hiliyam
	2.3	Neefta Sunta/ Sunta ah	Fuluuriin, La Cadaadiyey
3	-	Dareereyaal guban kara	Shidaal
4	4.1	Gaaska Dabka Qabsan karo	Amooniyaan Bikreet
	4.2	Si kedis ah u Guban kara	Foosfooras cad oo Qoyan
	4.3	Si Kedis Ah U Gubi Kara Marka Qoyan	Naatriyaam
5	5.1	Oksideeyeyaasha	Amooniyam Naytreet
	5.2	Orgaanik Beroksaydh	Metaayl Etaayl Keetoon Beroksaydh
6	6.1	Sun (Maadada sunta ah)	Potassium Cyanide
	6.2	Walxaha Caabuqa Keena	Fayraska Kudka
7	-	Kaahfale	Yuraaniyaam
8	-	Laafe	Dareeraha Baytariga
9	-	Maaddooyinka kale ee Halista ah	Bolikoloriin Bayfenayl (PCB)
Midna	-	ORM-D (Qalabka kale ee Guryaha La Xakameeyay)	Waxaha Dhadhanka cuntada siiyo, Daawooyinka
	-	Dareerayaasha Guban kara	Saliidda Shidaalka

Haddii uu dhaco shil ama daadasho/duubasho maaddo halis ah, waxaa dhici karta in aad dhaawacanto oo aadan awoodin in aad sharaxdo halista maaddooyinka aad sideyso. Dab-demisayaasha iyo booliisku waxay ka hortegi karaan ama yareyn karaan waxyeellada ama dhaawaca haddii ay ogaadaan maaddooyinka halista ah ee la siday. Nolashaada iyo tan dadka kale waxay ku xirnaan kartaa in si dhakhso leh loo helo waraaqaha rarida ee maaddooyinka halista ah. Sababtaas awgeed xeerarku waxay u baahan yihiin:

- Dirayaashu waa in ay si sax ah u sharraxaan agabka halista ah oo ay ku daraan lambarka telefoonka gurmadka degdegga ah ee ku qoran waraaqaha raridda.
- Gaadiidleyda iyo darawallada waa in ay si dhaqso leh uga helaan waraaqaha raridda ee agabka halista ah, ama ay dusha uga dhigaan waraaqaha kale, isla markaana ay la socdaan macluumaadka gurmadka degdegga ah ee la rabo.
- Darawalladu waa in ay hayaan waraaqaha raridda ee maadada halista ah:
 - Ku jirta boorso ku dheggan albaabka darawalka, ama
 - meel si cad loo arki karo oo gacanta lagu gaari karo iyadoo suunka kursiga la xiranyahay, ama
 - korka kursiga darawalka marka uu gaariga ka maqanyahay.

9.3.2 – Calaamadaha Xirmooyinka

Dirayaashu waxay dhigaan calaamado digniin ah oo afargeesleyaal u eg oo lagu calaamadaynayo xirmooyinka intooda badan ee maaddooyinka halista ah. Calaamadahan waxay dadka kale ka wargeliyaan khatarta jirta. Haddii calaamadda afargeeska ahi aysan ku habboonayn xirmada, dirayaashu waxay calaamadda ku dhejin karaan kartoon yar oo si ammaan ah ugu xiran xirmada. Tusaale ahaan, haamaha neefta oo aan lagu dhajin karin calaamado waxay lagu dhajin doonaa kartoon yar ama summado la dhejiyay. Calaamadu waxay u egyihiin sida tusaalooyinka lagu muujiyay Jaantuska 9.2.

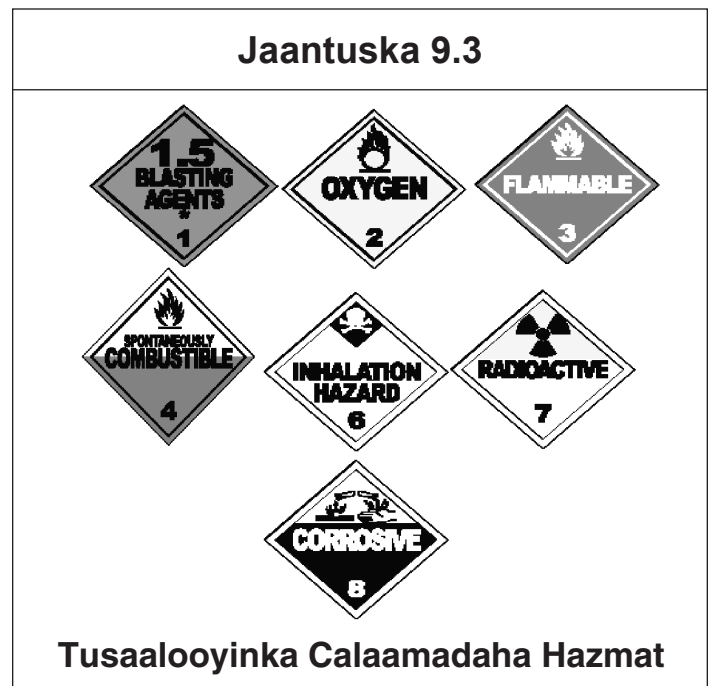
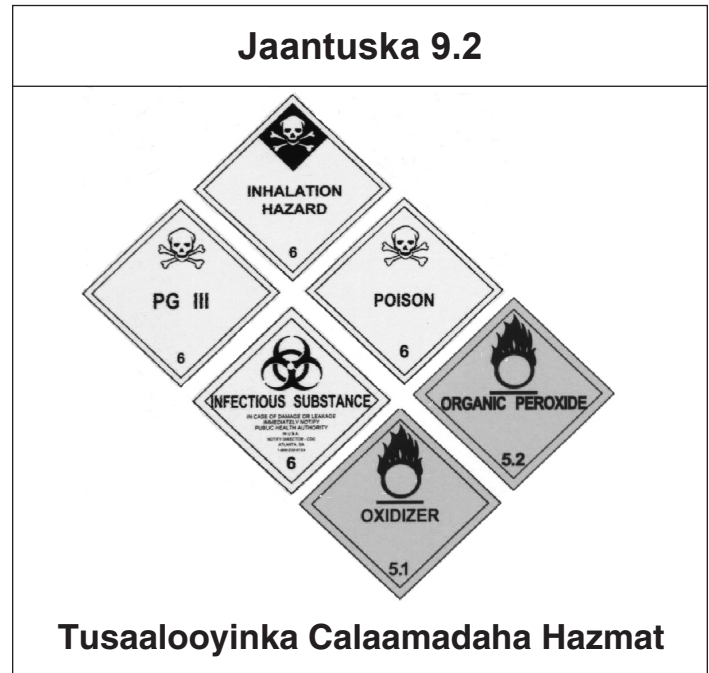
9.3.3 – Liisaska Alaabooyinka La Xakameeyo

Boorarka digniinta. Boorarku waxaa loo adeegsadaa in lagu wargeliyo dadka kale loogana digo agabka halista ah. Boorarku waa calaamado lagu dhejiyo dibadda gaariga iyo xirmooyinka waaweyn si loo muujiyo nooca khatarta ee shixnadda. Gaari leh boorar digniin ah waa in uu leeyahay ugu yaraan afar boorar oo isku mid ah. Waxa lagu dhejiyaa hore, gadaal, iyo labada dhinac ee gaariga. Fiiri Jaantusyada 9.3. Boorarku waa in si cad looga akhriisan karaa dhammaan afarta jiho. Waxay cabbirkoodu yahay ugu yaraan 9.84 inji (250mm) afar geesood, qaab dheeman ah u samaysan. Boorarku waa in lagu dhejiyaa meel midabkeeda ka duwan yahay kan boorka. Haamaha rarida iyo xirmooyinka waaweyn waxay muujinayaan lambarka aqoonsiga ee waxa ku jira boorarka, looxyo oranji ah, ama shaashado cad oo afar geesleyaal ah, kuwaasoo la eg cabbirka boorka.

Lambarada aqoonsiga waa afar-god ah oo ay adeegsadaan gurmadka ugu horreeya si ay u aqoonsadaan walxaha halista ah. Hal lambar aqoonsi ah ayaa mararka qaar loo isticmaalaa in lagu garto kiimikooyin kala duwan. Xarfaha “NA” ama “UN” ayaa ka horrayn doona lambarka aqoonsiga. Buugga Hagidda Gurmadka Degdegga ah ee Waaxda Gaadiidka Mareykanka (ERG) waxa uu xambaarsan yahay kiimikooyinka iyo lambarrada aqoonsiga ee loo qoondeeyay.

Waxaa jira saddex liis oo waaweyn oo ay adeegsadaan dirayaashu, gaadiidleyda, iyo darawalladu marka ay doonayaan in ay aqoonsadaan maaddooyinka halista ah. Kahor inta aan la rarin maado, ka raadi magaca maadadaas saddexda liis ee laga heli karo Xeerarka Maaddooyinka Halista ah. Qaar ka mid ah walxaha ayaa ku jira dhammaan liisaska, qaar kalena waxa ay kujiraan oo keliya hal liis. Had iyo jeer hubi liisaskan soo socda:

- Qaybta 172.101 – Jadwalka Maaddooyinka Halista ah.
- Lifaafa A ee Qaybta 172.101, Liiska Maaddooyinka
- Halista ah iyo Qadarka la Wargelinayo.
- Lifaafa B ee Qaybta 172.101, Liiska Maaddooyinka Wasakheeya Biyaha Badaha.

Jadwalka Maadooyinka Halista ah. Jaantuska 9.4 waxa uu muujinayaa qayb ka mid ah Jadwalka Maadooyinka Halista ah. Tiirka 1-aad waxa uu tilmaamayaa qaabka raridda ee uu saameeyo iyo faahfaahin kale oo la xiriirta sharraxaadda raridda. Shanta tiir ee xiga waxay muujiyaan magaca raridda ee walxaha, nooca halista, lambarka aqoonsiga, kooxda xirmada, iyo calaamadaha loo baahan yahay. Lix astaamood oo kala duwan ayaa ka soo muuqan kara **Tiirka 1-aad** ee jadwalka.

- (+) Waxay muujisaa magaca saxda ah ee raridda, nooca halista, iyo kooxda xirmada in la isticmaalo xitaa haddii ay maadadadu aysan buuxin qeexida nooca halista.
- (A) Waxay ka dhigan tahay maadooyinka halista ah ee lagu sharraxay Tiirka 2-aad ay hoos yimaaddo HMR kaliya marka hawada lagu safriyo, marka laga reebo inay tahay maadooyinka halista ah ama qashinka halista ah.
- (W) Waxay ka dhigan tahay in maadooyinka lagu sharraxay Tiirka 2-aad ay hoos yimaaddo HMR marka la doonayo in biyaha lagu safriyo, marka laga reebo inay tahay maadooyinka halista ah, ama walxaha wasakheeya badda.
- (D) Waxay ka dhigan tahay in magaca raridda ee saxda ahi uu ku habboon yahay raridda gudaha, balse laga yaabo inaysan ku habboonayn raridda caalamiga ah.
- (I) Waxay tilmaamaysaa magaca saxda ah ee raridda loo adeegsado raridda caalamiga ah. Magac kale oo rarid ah ayaa la isticmaali karaa haddii kaliya rariddu tahay mid maxalli ah.
- (G) Waxay ka dhigan tahay in maadooyinka halista ah ee lagu sharraxay Tiirka 2-aad ay tahay magac guud oo rarid ah. Magac guud oo rarid ah waa in uu la socdo magac farsamo oo lagu qoray waraaqaha raridda. Magaca farsamadu waa kiimikada gaar ah ee ka dhigaysa alaabta mid halis ah.

Tiirka 2-aad waxa uu bixiyaa magacyada raridda ee saxda ah iyo sharraxaadda maadooyinka la xakameeyo. Waxyaabaha ku qoran liiskan waxaa loo kala hormariyay si waafaqsan alifbeetada si sahlan loogu helo. Jadwalka waxa uu muujinayaa magacyada raridda ee saxda ah iyada oo la adeegsanayo farta caadiga ah. Waraaqaha rariddu waa in ay muujiyaan magacyada saxda ah ee raridda. Magacyada lagu muujiyay qoraalka janjeera ma aha magacyada saxda ah ee raridda.

Tiirka 3-aad wuxuu muujinayaa nooca khatarta ee maadooyinka ama gelinta "La mamnuucay". Marnaba ha qaadin maado la "Mamnuucay". Waxa aad ku dhejisaa boorarka raridda iyadoo la eegayo tirada iyo nooca khatarta. Waxaad go'aansan kartaa boorarka aad adeegsanayso haddii aad garanayso saddexdan arrimood:

- Nooca khatarta ee maadada.
- Qadarka la qaadayo.
- Wadarta guud ee dhammaan agabka halista ah ee nooc kasta oo gaarigaaga saaran.

Tiirka 4-aad waxa uu xambaarsan yahay lambarka aqoonsiga ee walax kasta oo magaceedu sax yahay. Lambarrada aqoonsiga waxaa ka horeeya xarafka "UN" ama "NA". Xarafka "NA" waxa uu la xiriiraa magacyada rarida saxda ah ee kaliya laga isticmaalo gudaha Mareykanka iyo marka laga dhoofinayo ama laga keenayo Kanada. Lambarka aqoonsiga waa inuu ku muuqdaa warqadda rarida isagoo ka mid ah faahfaahinta rarida, sidoo kalena waa inuu ka muuqdaa xirmooyinka. Sidoo kale waa inuu ka muuqdaa taangiyada xamuulka iyo xirmooyinka kale ee waawayn. Booliska iyo dab-damisyadu waxay u isticmaalaan lambarkan si ay si dhakhso leh ugu aqoonsadaan maadada khatarta ah.

Tiirka 5-aad waxa uu muujinayaa kooxda wax xirxirta (oo lagu muujiyo tirooyinka Roomaanka) ee loo qoondeeyay maadada.

Tiirka 6-aad wuxuu muujinayaa calaamadaha digniinta khatarta ah ee rarayaasha looga baahan yahay inay ku dhejiyaan xirmooyinka maadooyinka khatarta ah. Alaabooyinka qaarkood waxay u baahan yihiin in lagu dhejiyo in ka badan hal calaamad sababtoo ah halisyo kala duwan oo kujira awgeed.

Tiirka 7-aad waxa uu xusayaa shuruudaha dheeraadka ah (khaaska ah) ee khuseeya maadadan. Marka uu jiro qoraal ku jira tiirkan, waa inaad eegtaa xeerarka federaalka si aad u hesho faahfaahin dheeraad ah. Tirooyinka 1 ilaa 6 ee tiirkan waxay muujinayaan in maadada khatarta ah ay tahay sun neefsasho lagu cabi karo (PIH). Alaabta PIH ah waxay leeyihiin shuruudo gaar ah oo la xiriira warqadaha rarida, calaamadaynta, iyo boorarka.

Tiirka 8-aad waa tiir saddex qaybood leh oo muujinaya qaybaha sharciga ee tilmaamaya shuruudaha xirxirka ee maado kasta oo khatar ah.

Fiiri gaar ah: Tiirarka 9 iyo 10 kama quseeyaan gaadiidka waddooyinka.

Lifaaqa A ee 49 CFR 172.101 – Liiska maadooyinka khatarta ah iyo qiyaasta la isugu gudbin karo. Waaxda Gaadiidka (DOT) iyo Hay'adda Ilaalinta Deegaanka (EPA) waxay rabaan in la ogaado daadinta walxaha khatarta ah. Waxay ku qoran yihiin Liiska Walxaha Khatarta ah iyo Qiyaasta Warbixinta. Fiiri Jaantusyada 9.5. Tiirka 3-aad ee liiska wuxuu muujinayaa qiyaasta la warbixin karo (RQ) ee alaab kasta. Marka maadooyinkan la rarayo iyadoo qiyaasta RQ ama ka badan lagu jiro hal xirmo, raruhu wuxuu ku muujinayaa xarafka RQ warqadda rarida iyo xirmada. Xarafka RQ wuxuu ka muuqan karaa ka hor ama ka dib faahfaahinta aasaasiga ah. Adiga ama shaqaalahaaga waa inaad ka warbixisaa daadasho kasta oo ka mid ah maadooyinkan haddii ay gaarto qiyaasta warbixinta.

Haddii erayada HALISTA NEEFSASHADA ay ka muuqdaan warqadda rarida ama xirmada, xeerarku waxay farayaan in la muujiyo calaamadda KHATARTA SUNTA NEEFSASHADA ama NEEFTA SUNTA AH, iyadoo kuxiran tahay xaaladda. Calaamadahan waa in lagu daraa calaamadaha kale ee laga yaabo inay alaabtu u baahato iyadoo ku saleysan nooca khatarta ee alaabta. Had iyo jeer muuji calaamada nooca khatarta iyo calaamada KHATARTA SUNTA NEEFSASHADA, xitaa haddii ay tahay tiro yar.

Lifaaqa B ee 49 CFR 172.101 - Liiska Sunta Badda

Lifaaqa B waa liis ka kooban kiimikooyin waxyeelo u leh nolosha badda. Marka gaadiidka waddooyinka la adeegsanayo, liiskani waxa uu khuseeyaa oo keliya kiimikooyinka ku jira weel leh awood dhan 119 galoon ama ka badan oo aan wadan calaamad ama summad sida uu dhigayo xeerka HMR.

Xirmooyin kasta oo jumlo ah oo ay ku jirto sunta badda waa in lagu muujiyaa calaamada Sunta Badda (saddex-xagal cad oo kalluun ah oo ay "X" ku dul taalo). Calaamaddan (ma ahan calaamado waawayn) sidoo kale waa in lagu dhejiyaa bannaanka baabuurka. Intaa waxaa dheer, qoraal waa in lagu sameeyaa warqadaha rarida ee u dhow sharraxaadda walaxda: "Marine Pollutant"

Jaantuska 9.4

49 CFR 172.101 Jadwalka Maadooyinka Halista ah

Astaamo	Sharaxaadda Maadooyinka Halista ah & Magacyada Raridda ee Saxda ah	Nooca Halista ama Qaybta	Lambarka Aqoonsiga	PG	Koodhadhka Calaamadaha	Qodobbada Gaarka ah (172.1010)	Xirmooyinka (173.***)		
							Waxyaabaha aan Ku jirin	Aan-waaweynayn	Xirmooyin waaweyn
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8A)	(8B)	(8C)
A	acetaldehyde Amooniyam	9	UN1841	III	9	IB8, IP3, IP7, T1, TP33	155	204	240

Jaantuska 9.5

**Lifaaqa A ee 49 CFR 172.101
Liiska Maadooyinka Khatarta ah iyo Qadarka La Warbixin Karo**

Walxaha Khatarta Ah	Ereyada isku macnaha ah	Qadarka Laga Warbixin Karo (RQ) Rodol (Kiiloogaraam)
Finayl merakabtan	Bensiinetiyool, Tiyofoinool	100 (45.4)
Fenylmercuric acetate	Meekiyyuuri, (acetato-0) Finayl	100 (45.4)
Phenylthiourea Phorate	Thiourea, finayl	100 (45.4)
Fosjiin	Asiidhka fosorodhaaytooyik, O,O-dhaayetaayl S-(etaayltiyo), metaaylestar	10 (4.54)
Fosfiin	Kaarboonyl koloraydh	10 (4.54) *
Asiidhka Fosfooraska	Haydaroojiin Fososfaydh	100 (45.4)
Asiidhka Fosfooraska, dhaayetaayl		5000(2270)
4-niitrofinayl estar	Dhaayetaayl-p niitrofinayl fosfayt	100 (45.4)
Asiidhka Fosforaaska, milixda (2+) balambam (2:3)	Fosfooraska balambamka	1 (.454)

Jaantuska 9.6

WARQADDA RARIDA

KU:		ABC Corporation 88 Valley Street Anywhere, VA	KU SOCOTA:	DEF Corporation 55 Mountain Street Nowhere, CO	Bogga 1 ee 1
Tirada	HM	Sharaxaada			Miisaanka
1 Dhululubo	Qadarka Laga Warbixin Karo (RQ) ("RQ" waxay ka dhigan tahay in tani tahay qadarka laga warbixin karo.)	UN1076, Fosfojiin, 2.3, Sunta, Khatarta Neefsashada, Aagga A (UN1076 waa Nambarka Aqoonsiga ee ku jira Safka 4-aad ee Jadwalka Maadooyinka Khatarta ah. Fosfojiin waa magaca saxda ah ee rarida, waxaana laga helayaa Safka 2-aad ee Jadwalka Maadooyinka Khatarta ah. 2.3 waa Nooca Khatarta, waxaana laga helaa Safka 3-aad ee Jadwalka Maadooyinka Khatarta ah.)			25 rodol.
Tani waa shahaado muujinaysa in maadooyinka kor ku xusan si sax ah loo kala saaray, loo sharaxay, loo baakadeeyay, loo calaamadeeyay, loona sumadeeyay, isla markaana ay ku jiraan xaalad sax ah oo u diyaarsan in la raro, sida ay dhigayaan xeerarka Waaxda Gaadiidka.					
Diraha:	DEF Corporation		Qaadaha:	Saftey First	
Laga soo xigtay:	Smith		Laga soo xigtay:		
Taariikhda:	Oktoobar 15, 2003		Taariikhda:		
Tilmaamo Gaar ah: Xiriirka Degdeg ah oo 24 saac ah, John Smith 1-800-555-5555					

9.3.4 – Warqadda Rarida

Warqadda rarida ee lagu muujiyay Jaantuska 9.6 waxay sharxaysaa shixnad. Warqadda rarida ee walxaha khatarta ah waa in ay ka kooban tahay:

- Lambarrada bogagga haddii warqadda rarida ay ka badan tahay hal bog. Bogga koowaad waa in lagu sheegaa tirada guud ee bogagga. Tusaale ahaan, "Bogga 1 ee 4".
- Sharaxaad sax ah oo rarid ah ee maada kasta oo khatar ah.
- Shahaadada diraha oo uu saxiixay diruhu, taasoo sheegaysa in shixnadda loo diyaariyay si waafaqsan xeerarka.

9.3.5 – Sharaxaadda Shayga

Haddii warqadda rarida ay ka hadasho badeecooyin khatar ah iyo kuwo aan khatar lahayn, walxaha khatarta ah waa in ay:

- Marka hore la galiyaa.
- Lagu muujiyo midab kala duwan ama
- lagu calaamadeeyo "X" ka hor sharaxaadda raridda (lambarka aqoonsiga, magaca raridda, nooca khatarta, kooxda baakaynta) ee ku qoran safka lagu magacaabo "HM". Haddii ay jirto tiro la warbixin karo, "RQ" ayaa loo isticmaali karaa beddelkii laga isticmaali lahaa "X".

Sharaxaadda aasaasiga ah ee maadada khatarta ah waxay ka kooban tahay: lambarka aqoonsiga, magaca saxda ah ee raridda, nooca ama qaybta khatarta, iyo kooxda baakaynta haddii ay jirto, iyadoo la raacayo nidaamkaas. Kooxda baakayntu waa lagu muujiyaa tirooyinka Roomanka waxaana laga yaabaa in ay horreeyaan xarafka "PG".

Magaca raridda, nooca khatarta, iyo lambarka aqoonsiga lama soo gaabin karo ilaa ay si gaar ah u oggolaadeen xeerarka maadooyinka khatarta ah. Sharaxaaddu sidoo kale waa in ay muujisaa:

- Tirada guud iyo cabbirka loo adeegsaday..
- Tirada iyo nooca baakadaha (tusaale: "6 Fuusto")
- Xarafka RQ, haddii ay jirto tiro laga warbixin karo.
- Haddii xarafyada RQ soo muuqdaan, maadada walaxda khatarta ah (haddii aanu ku jirin magaca raridda).
- Haddii ay tahay "n.o.s." ama sharaxaad guud, magaca farsamada ee maadooyinka khatarta ah.
- Dhamaan walxaha leh xarafka "G" (Guud) ee Safka 1-aad, waxaa lagu muujinayaa magaca farsamada ee maadada khatarta ah.

Warqadaha raridda sidoo kale waa in ay xusaan lambarka taleefanka degdegga ah (in laga reebo mooyee). Lambarka taleefanka degdegga ah waxaa mas'uul ka ah diraha. Waxaa isticmaali kara dadka gurmanaya xaaladaha degdegga ah si ay u helaan macluumaad ku saabsan walxaha khatarta ah ee ku lug leh daadashada ama dabka.

Lambarka taleefanka waa in uu noqdaa:

Lambarka qofka bixinaya maadada khatarta ah ee la rarayo (haddii diraha ama bixiyuhu yahay adeeg-bixiyaha xogta jawaabta degdegga ah (ERI)); ama

Lambarka hay'ad ama urur aqbalaya mas'uuliyadda bixinta xogta faahfaahsan ee ku cad faqradda (a)(2) ee qaybtaan. Qofka diiwaangashan ee adeeg bixiyaha ERI waa in lagu aqoonsadaa magaca ahaan, lambarka heshiiska, ama aqoonsi kale oo gaar ah ee uu siiyay adeeg bixiyaha ERI, laguna muujiyo warqadda raridda.

Dirayaashu sidoo kale waa in ay siiyaan xogta jawaabta degdegga ah ee gaadiidka qaadadaya maadada khatarta ah ee la dirayo. Macluumaadka jawaabta degdegga ah waa in lagu isticmaali karaa meel ka baxsan gaariga, isla markaana waa inay bixisaa tilmaamo ku saabsan sida loola tacaalo si ammaan ah ee dhacdooyinka la xiriiira maadada. Waa in uu ka koobnaadaa magaca raridda ee maadooyinka khatarta ah, halista caafimaadka, dabka, qaraxa, iyo hababka hore ee wax looga qaban karo daaditaanka, dabka, iyo daaditaanka maadooyinka.

Macluumaadkan waxa uu ku jiri karaa warqadda raridda ama dokumeenti kale oo xambaarsan sharaxaad guud iyo magaca farsamada ee maadada khatarta ah. Ama waxaa laga heli karaa buug hagaha ah sida Buugga Tilmaamaha Jawaabta Degdegga ah (ERG). Maamulka gaadiidleyda ayaa laga yaabaa inay ka caawiyaan rarida iyagoo dhigaya Buugga Tilmaamaha Jawaabta Degdegga ah (ERG) baabuur kasta oo sidda maadooyinka halista ah. Darawalka waa in uu siiyo macluumaadka jawaabta degdegga ah hay'ad kasta oo heer federaal , gobol, ama deegaan ah oo ka jawaabeysa dhacdo la xiriiira maadooyinka khatarta ah ama mid baaritaan ku sameyneysa.

Wadarta guud, tirada iyo nooca baakadaha waa in ay ka hor muuqataa ama ka dambeysaa sharaxaadda aasaasiga ah. Nooca baakadaynta iyo unugga cabbirka waa la soo gaabin karaa. Tusaale ahaan:

- 10 Qoraallada Dabagalka Xamuulka Ah. UN1263, Rinjiga, 3, PG II, 500 rodol.

Diraha qashinka khatarta ah waa in uu ku horreysiiyo erayga "QASHIN" magaca saxda ah ee maadada ku qoran warqadda raridda (cadaynta qashinka khatarta ah). Tusaale ahaan:

- UN1090, PG II, Qashinka Asitoonka, 3.

Maadada aan khatarta ahayn laguma sharaxi karo iyadoo la adeegsanayo nooca khatarta ama lambar aqoonsi.

Dirayaashu waa in ay hayaan nuqul warqadaha raridda (ama sawir elektaroonik ah) muddo 2 sano ah (3 sano haddii ay tahay qashin khatar ah) kadib marka alaabta uu aqbalo qaadaha ugu horeeya.

Haddii mid uu bixiyo adeega bixiye qaadista oo kaliya oo uusan ahayn diraha rasmiga ah, waa in aad hayso nuqul warqadda raridda (ama sawir elektaroonik ah) muddo 1 sano ah.

OGEYSIIS MUHIIM AH: Si aad u akhrido dhammaan shuruudka rasmiga ah ee la xiriiira qaadista maadooyinka khatarta ah, tixraac Xeerarka Federaalka, Cinwaanka 49, Qaybaha 171-185.

9.3.6 – Shahaadada Diraha

Marka shixnadda soo baakadeeyo maadooyinka khatarta ah, waxa uu xaqiijinayaa in baakadaha loo diyaariyay sida waafaqsan xeerarka. Shahaadada diraha ama shixnadda oo saxiixan waxa ay ku jirtaa warqadda raridda asalka ah. Marka laga reebo marka diruhu yahay gaadiidle gaar ah oo alaabtiisa qaadaya ama marka baakadka uu bixiyo gaadiidleyda (tusaale ahaan, haanta xamuulka). Haddii baakadka si cad aanu ammaan u ahayn ama aanu waafaqsanayn xeerarka HMR, waa la aqbali karaa shahaadada diraha ee la xiriiira baakadaynta saxda ah. Gaadiidleyda qaar waxay leeyihiin xeerar dheeraad ah oo la xiriiira qaadista maadooyinka khatarta ah. Raac xeerarka shirkaddaada marka aad aqbalayso shixnadaha.

9.3.7 – Calaamadaynta iyo Summadeynta Baakadaha

Dirayaashu waxay calaamadihii looga baahnaa si toos ah ugu dhejiyaan baakadka, summad ku lifaaqan, ama calaamad. Calaamad muhiim ah oo baakadka ku jirta waa magaca maadooyinka khatarta ah. Waa isla magaca ku qoran warqadda raridda. Shuruudaha calaamadayntu way kala duwan yihiin iyadoo ku xiran cabbirka baakadka iyo walaxda la qaadayo. Marka loo baahdo, diruhu waxa uu ku dhejin doonaa baakadka waxyaabaha soo socda:

- Magaca iyo ciwaanka diraha ama qaataha.
- Magaca raridda maadooyinka khatarta ah iyo lambarka aqoonsiga.
- Summadaha looga baahanyahay.

Waa fikrad fiican in la is barbardhigo warqadda raridda iyo calaamadaha iyo summadaha. Had iyo jeer hubi in diruhu muujiyo sharaxaadda saxda ah ee ku qoran warqadda raridda, isla markaana xaqiijiyo in summadaha saxda ah lagu dhejiyay baakadaha. Haddii aadan aqoonin maadada, ka codso diraha inuu la soo xiriiro xafiiskaaga.

Haddii xeerarku waajibinayaan, diruhu wuxuu ku dhejin doonaa baakadaha Tirada la soo sheegi karo(RQ), WASAQAYNTA BADA, KHATAR KU KA IYO BAY'ADA AH , KULUL, ama NEEFSASHADA-KHATAR KU AH. Baakadaha ay ku jiraan dhalooyin dareere ah waxay yeelan doonaan calaamado tilmaamaya jihada toosan iyadoo fallaartu afkeeda kor tilmaaysa. Summadaha la isticmaalo had iyo jeer waxay ka tarjumayaan nooca khatarta ee alaabta. Haddii baakadku u baahan yahay in ka badan hal summad, summaduhu waa inay isku dhow yihiin, kana ag dhow yihiin magaca raridda saxda ah.

9.3.8 – Garashada Maadooyinka Khatarta ah

Baro sida loo garto shixnadaha maadooyinka khatarta ah. Si aad u ogaatid haddii shixnadda ay ka kooban tahay walxo khatar ah, fiiri warqadda raridda. Ma leedahay:

- Qoraal ka kooban magaca raridda saxda ah, nooca khatarta, iyo lambarka aqoonsiga?
- Qoraal la muujiyay, ama leh X ama Tirada la soo sheegi karo (RQ) oo ku jira maadooyinka khatarta ah?

Tilmaamo kale oo muujinaya maadooyinka khatar ah:

- Ganacsiga uu diruhu ku jiro muxuu yahay? Ma wuxuu ka ganacsadaa rinjiga? Ma wuxuu ka ganacsadaa qalabka kiimikooyin ah? Ma wuxuu ka ganacsadaa Qalabka cilmi-baarista sayniska? Ma wuxuu ka ganacsadaa qalabka la dagaalanka cayayaanka ama alaabo beereedka? Ma wuxuu ka ganacsadaa walxaha qarxa, rasaasta, ama qaraxyada dabaaldega?
- Ma jiraan haamo leh calaamado dhaymanka ah ama boorar afar gees ah oo goobta yaalo?
- Waa maxay nooca baakadka la rarayo? Dhululubooyinka iyo fuustooyinka waxaa badanaa loo isticmaalaa rarista maadooyinka khatarta ah.
- Ma ku yaallaa baakadka summad muujinaysa nooca khatarta, magaca raridda saxda ah, ama lambarka aqoonsiga?
- Ma jiraan tilmaamo gaar ah oo ku saabsan sida looga taxadarayo?

9.3.9 – Cadaynta Qashinka Khatarta ah

Marka aad qaadayso qashin khatar ah, waa inaad si gacanta ah ku saxiixdaa oo aad xirataa Labiska Cadaynta Qashinka Khatarta ah. Foomku waa inuu muujiyo magaca iyo lambarka cadaynta EPA ee dirayaasha, gaadiidleyda, iyo meesha qashinka loo wado. Dirayaashu waa inay diyaariyaan foomka cadaynta, taariikh ku daraan, kuna saxiixaan gacantooda. U tixgeli foomka cadaynta sidii warqad rarid ah marka aad qashinka wadid. Qashinka kaliya ugu wareeji gaadiidley kale oo isdiwaangashan ama xarun daawayn/qashin-saarid ah. Gaadiid kasta oo qaada shixnadda waa inuu gacanta ku saxiixaa foomka cadaynta. Ka dib markaad geyso shixnadda, hayso nuqulkaaga foomka cadaynta. Nuqul kasta waa inuu lahaadaa dhammaan saxiixyada iyo taariikhaha loo baahanyahay, oo ay ku jiraan kuwa qofka aad qashinka u keentay.

9.3.10 – Calaamadaha waawayn

Ku dheji calaamadaha ku habboon gaariga ka hor intaadan waddin. Kaliya waxaad u oggolaan kartaa inaad wado gaari aan si sax ah loo calaamadeyn kaliya xilliga lagu jiro xaalad degdeg ah si aad u badbaadiso naf ama hanti.

Calaamaduhu waa inay ku yaallaan labada dhinac iyo labada daraf ee gaariga. Calaamad kasta waa inay ahaato:

- Mid si fudud looga arki karo jihada ay u jeeddo.
- Mid si siman loo dhigo oo ay ereyada/lambarradu u akhrismaan bidix ilaa midig.
- Ugu yaraan sadex inji ayay ka fog tahay calaamadaha kale.
- Waa in laga fogeeyo qalab kale sida jaranjarooyin, albaabbo, iyo darbaalaha.
- Waa in la nadiifiyaa oo aan la waxyeelleyn si si fudud loogu arko midabka, qaabka iyo fariinta.
- Waa in lagu dhejiyaa meel leh midab ka duwan si si fiican loogu arko.
- Isticmaalka ereyada sida “Si nabad leh u Wad” iyo hal-ku-dhigyo kale waa la mamnuucay.
- Calaamadda hore waxa lagu dhejin karaa horraanta gaadhiga caga cagafta ama wajiga hore ee tareelaha.

Si aad u go'aamiso calaamadaha la adeegsanayo, waa inaad ogaataa:

- Nooca khatarta ee maadooyinka.
- Qaddarka maadooyinka khatarta ah ee la rari doono.
- Miisaanka guud ee dhammaan noocyada khatarta ah ee gaarigaaga saaran.

9.3.11 – Jadwalka Calaamadaha

Waxaa jira laba jadwal oo calaamado ah: Jadwalka 1 iyo Jadwalka 2. Alaabta ku jirta Jadwalka 1 waa in la calaamadeeyaa xitaa haddii la rari doono qaddar yar. Fiiri Jaantusyada 9.7.

Marka laga reebo baakadaha waaweyn, noocyada khatarta ee Jadwalka 2 waxay u baahan yihiin calaamado marka miisaanka la raro uu gaaro ama dhaaf 1,001 rodol. Ku dar dhammaan qaddarrada ku qoran warqadaha raridda ee alaabta Jadwalka 2 ee saaran gaarigaaga. Fiiri Jaantusyada 9.8.

Waxaad isticmaali kartaa calaamadaha KHATARTA AH halkii aad ka isticmaali lahayd boorar kala duwan ee jadwalka 2 ee khatarta ah marka:

Aad wado 1,001 rodol ama ka badan oo ka kala socda laba ama in ka badan nooc oo kala duwan oo Jadwalka 2 ah, oo aanad meel kaliya ka qaadin 2,205 rodol ama in ka badan hal nooc. Jadwalka 2 agabka heerka khatarta ee hal meel oo kasta. (Waa inaad isticmaashaa calaamadda gaar ah ee maadadaas.)

Calaamadda khatarta ah waa ikhtiyaari, ma ahan shuruud. Had iyo jeer waad calaamadayn kartaa walxaha.

Haddii ereyada KHATAR KU AH NEEFSASHADA ay ku qoran yihiin warqadda raridda ama baakadka, waa inaad tustaa calaamadda NEEFTA SUNTA ama NEEFSASHADA SUNTA marka lagu daro calaamadaha kale ee looga baahan yahay nooca alaabta. Ka-dhaafidda 1,000 rodol ma khuseeyo maadooyinkan.

Uma baahnid inaad isticmaashid WALXAHA QARXA 1.5, OKSIDHEEYAH, iyo boodhadhka KHATARTA LEH haddii baabuur uu ka kooban yahay Qaybta 1.1 ama 1.2 ee walxaha qarxa oo lagu calaamadeeyo WALXAHA QARXA 1.1 ama 1.2. Uma baahnid inaad u isticmaasho calaamada qaybta 2.2 ee GAASKA AAN DABKA QABSAN KARIN ee gaadhiga muujinaya qaybta 2.1 ee NEETA DABKA QABSAN KARTO ama ogsijiinta qaybta 2.2 Calaamadaha OKSIJIINTA.

Maadooyinka leh khatarta heerka labaad ee khatarta ah markay qoyaana waa inay muujiyaan calaamada KHATARTA AH MARKII AY QOYAAN marka lagu daro boodhadh kasta oo kale oo ay u baahan yihiin noocaa khatarta alaabta. Ka-reebista 1,000 rodol ee calaamadaynta ma khusayso maadooyinkan.

Calaamadaha loo adeegsado in lagu aqoonsado nooca halista ah waa in ay leeyihiin lambarka nooca ama qaybta halista ah oo ku qoran geeska hoose ee calaamada. Nooc khatarta ama lambarka qaybta looma oggola boodhadhka loo isticmaalo in lagu aqoonsado heerka khatarta labaad ee shay. Boodhadhka khatarta hoose leh ee sida joogtada ah ugu dhajisan ee aan lahayn lambarka iyo nooca khatarta waa la isticmaali karaa ilaa inta ay ku sii jiraan sifooyinka midabka.

Calaamado ayaa lagu muujin karaa maadooyinka halista ah xitaa haddii aan la waajibin, haddii calaamadu ay qeexayso halista maaddada la qaadayo.

Xirmo xamuul oo weyn waa weel keli ah oo leh tan ka badan 119 galloon. Xirmo xamuul weyn, iyo gaadhiga daabulaya, waa in la calaamadeeyaa xitaa haddii uu leeyahay haraaga maaddo halis ah oo kaliya. Xirmooyin qaarkood oo xamuul waaweyn ah waxaa kaliya laga rabaa in lagu calaamadeeyo labada dhinac ee iska soo horjeeda ama ay muujiyaan summado. Xirmooyinka kale oo dhan ee xamuulka weyn waa in lagu calaamadeeyaa afarta dhinac.

Jaantuska 9.7

Jadwalka Calaamadaynta 1 Qadar kasta	
HADDII BAABUURKAAGU KA KOOBAN YAHAY WAX KASTA OO AH	CALAAMADAYNTA SIDA...
1.1 Qaraxyo Weyn	Walxaha qarxa 1.1
1.2 Khatarta Mashruuca	Walxaha qarxa 1.2
1.3 Khatarta Dabka Badan	Walxaha qarxa 1.3
2.3 Gaasaska Sunta/Khatarta ah	Sunta Neefta
4.3 Si Kedis Ah U Guban Kara Marka Qoyaana	Khatarta ah Markay Qoyaana tahay
5.2 (Orgaanik Berogsaydh, Nooca B, dareere ama adag, heerkulka la xakameeyey)	Orgaanik Berogsaydh
6.1 (Aagga halista neefsashada A & B oo kaliya)	Sun
7 (Calaamadda Yellow III Kaahfalayaasha oo kaliya)	Kaahfale

Jaantuska 9.8

Jadwalka Calaamadaynta 2 1,001 Pound ama ka badan	
Qaybta Walxaha (Nooca Khatarta ama lambarka qaybta iyo sharraxaadda dheeraadka ah, sida ku habboon)	Magaca calaamada
1.4 Aan aad loo saamaynaynin	Walxaha Qarxa 1.4
1.5 Si xad dhaaf ah loo saamaynaynin	Walxaha qarxa 1.5
1.6	Walxaha qarxa 1.6
2.1 Gaaska Dabka Qabsan karo	Gaaska Dabka Qabsan karo
2.2 Gaaska Aan Dabka Qabsan karin	Gaaska Aan Dabka Qabsan karin
3 Dareere Dabka Qabsan karo	Dab qabsan kara
Dareere guban kara	Guban kara*
4.1 Gaaska Dabka Qabsan karo	Adke Dabka Qabsan karo
4.2 Si Kedis ah u Guban kara	Si kedis ah u Guban kara
Oksidiyayaasha	Oksidiyayaasha
5.2 (marka laga reebo orgaanik beroksaydh, Nooca B, dareere ama adag, heerkulka la xakameeyey)	Orgaanik Berogsaydh
6.1 (oo aan ahayn aagga halista neefsashada A ama B)	Sun
6.2 Walxaha Caabuqa keena	(Midna)
8 Laafe	Laafe
9 Maadooyinka Yar ee Halista ah	Heerka 9**
ORM-D	(Midna)
* WALXAHA DABKA QABSAN KARO waxaa loo isticmaali karaa halkii laga isticmaali lahaa SHAY QARXI KARA oo saaran taangiga xamuulka ama taangiga la qaadi karo.	
** Astaanka Heerka 9 loogama baahna gaadiidka gudaha.	

Qaybaha-hoosaadka 9.1, 9.2, iyo 9.3 Tijaabi aqoontaada

1. Dirayaashu waxay xirxiraan alaabta si ay u (buuxi meesha banaan) maaddada.
2. Darawalladu waxay calaamadeeyaan gaadhigooda si ay u (buuxi meesha banaan) khatarta.
3. Waa maxay saddexda arrimood ee aad u baahan tahay inaad ogaato si aad u go'aamiso calaamadaha (haddii loo baahdo) ee aad u baahan tahay?
4. Lambarka aqoonsiga maaddada halista ah waa inuu ka muuqdaa (buuxi meesha banaan) iyo (buuxi meesha banaan). Lambarka aqoonsiga sidoo kale waa inuu ka muuqdaa taangiyada xamuulka iyo xirmooyinka kale ee waaweyn ama dhululubada.
5. Xaggee ayaad ku haynaysaa waraaqaha rarida ee sharxaya maaddooyinka halista ah?

Su'aalahaani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddii aadan ka jawaabi karin dhammaan su'aalaha, dib u akhri qaybaha-hoosaadka 9.1, 9.2, iyo 9.3.

9.4 – RARIDA IYO DEJINTA

Samee wax kasta oo aad kari karto si aad u ilaaliso weelasha maaddooyinka halista ah. Ha isticmaalin qalab kasta oo dhaawici kara weelasha ama xirmooyinka kale inta lagu jiro rarida. Ha isticmaalin qabsato.

9.4.1 – Shuruudaha Rarista Guud

Ka hor inta aadan rarir ama dejin, Qabo bareegga baarkinka. Hubi in gaarigu uusan dhaqaaqaynin.

Alaab badan ayaa noqota kuwo halis badan marka kulaylku uu taabto. Ku rari maaddooyinka halista ah meel ka fog ilaha kulaylka.

Fiiri gaar ah u yeelo calaamadaha muujinaya daadasho ama weel dhaawacmay: QUBASHADA MACNAHEEDA WAA DHIBAATO! Ha daabulin xirmooyinka daadanaya. Marka la eego nooca maaddada, adiga, gaadhigaaga, iyo dadka kale halis ayaad geli kartaan. Waa sharci-darro in la dhaqaaajiyo gaadhi qaadaya maaddo halis ah oo daadanaysa.

Weelasha maaddooyinka halista ah waa in si adag loo xiraa si aysan u dhaqaaqin inta la daabulayo.

Ha cabin sigaar. Markaad rarayso ama dejinayso maaddooyinka halista ah, dabka fagee. Ha oggolaan dadka inay sigaar cabaan meel kuu dhow. Waligaa aaga haku cabin sigaar:

- Nooca 1 (Walxaha Qarxa)
-)Nooca 2.1 (Gaaska dabka qabsan karta)
- Qaybta 3 (Dareeraha Dabka qabsan kara)
- Nooca 4 (Adkaha Dabka qabsan kara)
- Nooca 5 (Oksidheeye)

Ka ilaali in ay dhaq dhaqaan. Weelasha si adag u xir si aysan u dhicin, simbiirir, ama u bood boodin inta la daabulayo. Aad uga digtoonow markaad rarayso weelasha leh tuubooyin ama qalabyada kale ee xiran. Xirmo kasta oo maaddo halis ah waa in si sugan loo hayaa inta la daabulayo.

Ka dib markaad rarid, ha furin xirmo inta aad safarka ku guda jirto. Waligaa ha u gudbin maaddo halis ah xirmo kale inta lagu guda jiro safarka. Waxa laga yaabaa inaad faaruqiso taangi xamuulka, laakiin ha faaruqin xidhmo kale inta ay saaran tahay gaadhiga.

Xeerarka kuleyliyaha Xamuulka. Waxaa jira shuruuc gaar ah ee kuleyliyaha xamuulka marka la rarayo:

- Nooca 1 (Walxaha qarxa)
- Nooca 2.1 (Gaaska Dabka qabsan karta)
- Nooca 3 (Dareeraha Dabka qabsan kara)

Xeerarku waxay inta badan mamnuucaan isticmaalka kuleyliyaha xamuulka, oo ay ku jiraan kuleyliyaha xamuulka/qaybaha qaboojiyaha. Ilaa inaad akhrido dhammaan sharciyada la xidhiidha, ha ku rarin alaabta kor ku xusan meel shixnad ah oo leh kuleyliye.

Isticmaal Booska Xamuulka ee xidhan. Lama oggola inaad ku raro xamuul ka laalaada gadaasha ama dhinacyada baabuurka ee:

- Nooca 1 (Walxaha Qarxa)
- Nooca 4 (Walxaha Adag ee Dabka Qabsan kara)
- Nooca 5 (Oksidheeyayaasha)

Waa inaad ku rartaa walxahan halista ah meel shixnad xiran dhammaantood marka laga reebo xirmooyinka yihiin kuwo:

- Dabka iyo biyaha u adkaysan kara.
- Lagu daboolay daamur u adkaysan kara dabka iyo biyaha.

Ka taxadarida Khataraha Gaarka ah

Nooca 1 (Walxaha Qarxa). Demi matoorka ka hor inta aanad rarin ama dejin wax kasta oo qarxa. Ka dib hubi meesha xamuulka.

Waa inaad:

- Dami kuleyliyeyasha xamuulka. Ka jar ilaha tamarta kuleyliyaha iyo daadi taangiyada shidaalka ee kuleyliyaha.
- Hubi inaysan jirin meelo fiiqan oo waxyeeyn kara xamuulka. Raadso boolal, kiyaawo, musmaarro, jababka muraayadaha, iyo jababka sagxada alwaaxyada.
- Isticmaal dahaarka sagxada oo leh Qaybta 1.1, 1.2, ama 1.3 (Nooca A ama B ee Walxaha Qarxa). Sagxadaha waa in ay ahaadaan kuwa ciriiri ah oo xayndaabku waa inuu noqdaa mid aan bir ahayn ama bir aan xadiid ahayn. (Biraha aan xadiida ahayn waa bir kasta oo aan ku jirin xadiid ama birdhafta xadiida ah.)

Isticmaal taxadar dheeraad ah si aad u ilaaliso walxaha qarxa. Weligaa ha isticmaalin qabsatooyinka ama qalabka kale ee birta ah. Weligaa ha ridin, ha tuurin, hana duuduubin xirmooyinka. Ka ilaali xirmooyinka qarxa xamuulka kale ee keeni kara waxyeelo.

Ha u wareejiin Qeybta 1.1, 1.2, ama 1.3 (Nooca A ama B ee Walxaha Qarxa) baabuur ilaa baabuur kale iyadoo lagu jiro wadada dadweynaha marka laga reebo xaalad degdeg ah. Haddii badbaadadu u baahan tahay wareejiin degdeg ah, deji digniinta cas, calan, ama faynuusta korontada ku shaqaysa. Waa inaad uga digtaa dadka kale ee wadada jooga.

Weligaa ha qaadin xirmooyinka qarxa ee burburay. Ha qaadan xirmo muujinaysa qoyaana yar ama wasakh saliid leh.

Ha rarin Qaybta 1.1 ama 1.2 (Nooca A ee Walxaha Qarxa) saddex laab ama isku dhafka baabuurta haddii:

- Waxaa jira haan shixnad oo calaamadeysan ama calaamadeysan oo isku dhafka ah.
- Baabuurka kale ee isku dhafka ah wuxuu ka kooban yahay:
 - Qaybta 1.1 A (Bilaabaya Qaraxyo).
 - Xirmooyinka Nooca 7 (Maaddooyinka Kaahfaleyaasha ah) oo leh calaamada "Yellow III".
 - Qaybta 2.3 (Sunta Neeta ah) ama Qaybta 6.1 Maaddooyinka (Sunta ah).
 - Maaddooyinka halista ah ee ku jira taangi la qaadi karo, gaar ahaan kuwa ku jira taangiga DOT Spec 106A ama 110A.

Nooca 4 (Adkeeyayaasha Dabka Qabsan kara) iyo Nooca 5 (Oksidheeyaasha). Maaddooyinka nooca 4 waa walxo adag oo la falgala (oo ay ku jiraan dabka iyo qaraxa) biyaha, kulaylka, iyo hawada ama xitaa si kedis ah wax ula falgali karo.

Maaddooyinka Nooca 4 iyo 5 waa in si buuxda loogu raraa gaadhi xidhan ama si adag loogu daboolo. Maaddooyinka Nooca 4 iyo 5 ee noqda kuwo khatar ah marka ay qoyaana, waa in laga ilaaliyaa si aysan u qoyin inta la daabulayo iyo inta la rarayo ama la dejinayo. Maaddooyinka halista ugu inay iskooda isu gubaan ama kulayl sameeyaan waa in lagu raraa gaadiid leh hawo-qaadasho ku filan.

Nooca 8 Maaddooyinka (Laafaha ah/Daxal wax u yeeli karo). Haddii gacanta lagu rarayo, mid mid u rar weelasha jabi kara oo ay ku jiraan dareeraha wax daxalayn kara. Dhinacooda midig kor ha u jeedo. Ha ridin ama ha rogrogin weelasha. Ku rar meel sagaxad ah oo siman. Ku dul saari jargaamaha keliya haddii qeybta hoose awood u leedahay inay qaado miisaanka dusha saaran si ammaan ah.

Ha saarin nitrik asiidhka wax alaab kale korkeed, hana is dul saarin wax ka badan laba (2) weel.

Ku rari baytariyada kaydka leh si dareerahooda uusan u daadan. Dhinacooda midig kor ha u jeedo. Hubi in alaabaha kale aysan ku dhicin ama dab koronto yaysan dhalin.

Weligaa ha saarin dareeraha wax daxaleeya agagaarka ama korka:

- Qaybta 1.4 (Walxaha Qarxa C).
- Qaybta 4.1 (Maaddooyinka Adag ee Dabka qabsan Kara).
- Qaybta 4.3 (Khatarta leh marka ay qoyaana).
- Nooca 5 (Oksidheeyayaasha).
- Qaybta 2.3, Aagga B (Neefta Sunta ah).

Weligaa hala rarin dareeraha wax daxaleeya:

- Qaybta 1.1 ama 1.2 (Walxaha Qarxa ee A).
- Qaybta 1.2 ama 1.3 (Walxaha Qarxa ee B).
- Qaybta 1.5 (Walxaha Balaastada ah).
- Qaybta 2.3, Aagga A (Neefta Sunta ah).
- Qaybta 4.2 (Walxo Iskood u Gubta).
- Qaybta 6.1, PGI, Aagga A (Dareeraha Sunta ah).

Nooca 2 (Neefta La Cadaadiyay) oo ay ku jiraan Dareeraha Qabowga Xad-dhaafka ah ku adkaanin. Haddii gaarigaagu uusan lahayn biraha lagu xiro dhulubada, qaybta sagxada xamuulka waa inuu toosan yahay. Dhululubooyinka waa in ay ahaadaan:

- Kuwa si toos ah loo taagay.
- Loo dhigay isagoo jiifa oo la xoojiyay.
- Biraha kujira gaariga la socda ama sanduuqyo ka hortagaya in ay gadoomaan.

Dhululubaha waxaa loo saari karaa si jiifa (iyagoo jiifa) hadi naqshadeyntooda ay sabab u tahay in duleelka neefta uu ku jeedo meel hawo leh.

Qaybta 2.3 (Neefta Sunta ah) ama Qaybta 6.1 (Maadooyinka Sunta ah). Waligaa ha ku qaadin maadooyinkan weelal isku xiran. Ha rarin xirmooyin leh calaamadda SUN ama KHATARTA SUNTA NEEFSASHADA gudaha shirka darawalka, qolka hurdada, ama cuntooyinka loogu talagalay dadka ama xoolaha. Waxaa jira sharciyo gaar ah oo ku saabsan rarka iyo dejinta walxaha Nooca 2 ee haamaha xamuulka. Waa inaad yeelato tababar gaar ah si aad tan u qabato.

Nooca 7 Maadooyinka (Kaahfalayaasha ah). Xirmooyin ka tirsan Nooca 7 (Kaahfalayaasha) waxay leeyihiin lambarka loo yaqaan "lambarka calaamadaynta." Raruhu wuxuu ku calaamadeeyaa xirmooyinkaas Kaahfalayaasha II ama III, wuxuuna ku daabacayaa lambarka calaamadaynta. Shucaac ayaa ku wareegsan xirmo kasta, isagoo dhex maraya dhamaan kuwa kale ee ku dhow. Si looga hortago tan, tirada xirmooyinka ee hal mar la rari karo waa la xaddiday. U dhawaanshahooda dadka, xoolaha, iyo sawir ku qaadashada waa la xakameeyay. Lambarka calaamadaynta wuxuu sheegaa heerka xakamaynta loo baahan yahay intii lagu jiro rarida. Lambarka calaamadaynta ee guud ahaan rarka hal gaari saaran waa inuusan ka badnaanin 50. Jaantuska 9.10. Jadwalka A ee qaybtaan (49 CFR177.842) wuxuu muujinayaa sharciyada lambarka calaamadaynta. Wuxuu muujinayaa sida ay u dhowaan karaan maadooyinka nooca 7 (Kaahfalayaasha) dadka, xoolaha ama filimada. Tusaale ahaan, ogama tagi kartid xirmo leh lambarka ee 1.1 oo laba tilaabo u jirta dadka ama darbiyada bannaan ee xamuulka.

Xaamuulka isku dhafan. Xeerarku waxay dalbanayaan in qaar ka mid ah xaamulyadan si gaar ah loo raro. Ku ma wada raran kartid isla goobta xamuulka. Jaantuska 9.9 ayaa taxaya tusaalooyin. Xeerarka (Jadwalka Kala Saaridda Maadooyinka halista ah) waxay magacaabaan agabyada kale ee ay tahay inaad kala fogayso.

Jaantuska 9.9

Ha Rarin Miiska	
Isku gaari	Ha rarin
Qaybta 6.1 ama 2.3 (SUNTA ama calaamadaynta maadooyinka sunta la neefsan karo).	Cuntada xoolaha ama aadanaha ilaa iyo haddii xirmada sunta lagu raray si la oggol yahay oo amaan ah. Cuntooyinka waa wax kasta oo aad laqdo. Si kastaba ha ahaatee, biyaha afka lagu dhaqdo, daawada cadayga iyo kareemada maqaarka ma aha cuntooyin.
Qaybta 2.3 (Neefta Sunta ah) Aagga A ama Qaybta 6.1 (Dareeraha Sunta ah), PGI, Aagga A.	Qaybta 5.1 (Oksid), Fasalka 3 (Dareeraha Guban Kara), Fasalka 8 (Dareeraha Wax Daxaleeya), Qaybta 5.2 (Beroksaaydh Orgaanik ah), Qaybta 1.1, 1.2, 1.3 (Nooca A ama B), Qaybta 1.5 (Walxaha Balaastada), Qaybta 2.1 (Neefta Wax Gubi Karta), Nooca 4 (Walxaha Adag ee Guban Kara).
Batariga kaydka oo dabaysan.	Qaybta 1.1 (Walxaha Nooca A).
Nooca 1 (Walxaha wax lagu qarxiyo).	Walxaha kale ee qarxa ilaa ay kujiraan weel ama xirmooyin sharciga oggolaaday.
Qaybta 6.1 (Saynadh ama isku jirka saynadh).	Asiidh, maadooyinka daxalka leh, ama maadooyinka kale ee sii dayn kara asiidhka haydarosaynaydhka. Tusaale ahaan: Saynaydh, Aan Orgaanik ahayn, n.o.s. Arjantam Saynaydh Naatriyam Saynaydh.
Nitrik asiidh (Nooca B).	Maadooyinka kale marka laga reebo in nitrik asiidh aan kor laga saarin maadooyinka kale.

Qayb-hoosaad 9.4 Tijaabi aqoontaada

1. Agagaarka noocyada maadooyinke khatarta ah ee aan agagaarkooda sigaar lagu cabi karin?
2. Saddexdee nooc oo maado khatar ah aan la ogolayn in la saaro tareelo leh qayb kuleyliye/mukeef ah?
3. Ma maado aan daxalaysan baa looga baahan yahay sagxadda xamuulka ee Qaybta 1.1 ama 1.2?
4. Markaad joogto dekedda wax laga raro, waxaa lagu siiyay warqad sheegaysa 100 kartoon oo aasiidka batariga ah. Waxaad hore u haysatay 100 rodol oo Arjantam saynaydh ah oo qalalan. Maxaa taxaddar ah oo aad u baahan tahay inaad qaadato?
5. Magacow nooca khatarta ah oo isticmaalaya tusaha gaadiidka si loo go'aamiyo qadarka la saari karo hal gaari.

Su'aalahaani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddii aadan dhammaan ka jawaabi karin su'aalaha, dib u akhri qaybta 9.4.

9.5 – CALAAMADAYNTA XIRMOOYINKA, RARIDA IYO DEJINTA

Qaamuuska dhamaadka qaybtan waxa uu siinayaa macnaha erayga aad u culus ama wayn. Taangiyada xamuulka waa xirmooyin wayn/culus oo si joogto ah ugu dhagan baabuur. Taangiyada xamuulka ayaa ku dul hadha gaariga marka aad rarayso ama aad rarka ka dajinayso. Taangiyada la qaadi karo waa xirmooyin culus, kuwaas oo aan si joogto ah ugu dhaganayn baabuur. Alaabta waa la rarayaa ama la dejinayaa iyadoo taangiyada la qaadi karo aysan saarnayn gaariga. Taangiyada la qaadi karo ayaa markaa la saarayaa gaadhi si loo qaado. Waxaa jira noocyo badan oo taangiyada xamuulka ah oo la isticmaalo. Taangiyada xamuulka ee ugu caansan waa MC306 ee lagu qaado dareeraha ah iyo MC331 ee lagu qaado neefta.

9.5.1 – Calaamadaynta

Waa inaad ku muujisaa lambarka aqoonsiga walxaha halista ah taangiyada la qaadi karo iyo taangiyada xamuulka iyo xirmooyinka kale ee badan (sida baabuurta iska rogaha). Nambarada aqoonsiga waxay ku jira safka 4 ee Jadwalka Maadooyinka halista ah. Xeerarku waxay u baahan yihiin lambaro madoow oo 100 mm (3.9 inji) ah oo ku yaal baararka liimiga ah, boodhadhka, ama calaamada qaabka dhaymanka u samaysan, haddii aan loo baahnayn boodhadh. Taangiyada xamuulka ee qeexida waa inay muujiyaan calaamadaha taariikhda dib-u-tijaabinta.

Taangiyada la qaadi karo waa inay sidoo kale muujiyaan kireystaha ama magaca mulkiilaha. Waa inay sidoo kale soo bandhigaan magaca rarida ee waxyaabaha ku jira labada dhinac ee iska soo horjeeda. Xarfaha magaca rarida waa in ay ahaadaan ugu yaraan laba inji oo dheer taangiyada la qaadi karo ee leh awooda in ka badan 1,000 galaan iyo dhererka hal inji oo taangiyada la qaadi karo ee leh awood ka yar 1,000 galaan. Nambarka aqoonsiga waa inuu ka muuqdaa dhinac kasta iyo dhammaad kasta oo taangiyada la qaadi karo ama xirmooyinka kale oo qaada 1,000 galaan ama ka badan iyo laba dhinac oo iska soo horjeeda, haddii taangiga la qaadi karo uu qaado wax ka yar 1,000 galaan. Lambarada aqoonsiga waa in ay wali muuqdaan marka taangiga la qaadi karo uu saaran yahay baabuurka. Haddii aysan muuqan, waa inaad muujisaa lambarka aqoonsiga ee labada dhinac iyo darafyada baabuurka.

Weelasha waaweyn ee dhexe (IBCs) waa xirmooyin culus, laakiin looma baahna inay haystaan magaca mulkiilaha ama magaca rarida.

9.5.2 – Rarida Taangiyada/Haamaha

Qofka masuulka ka ah rarka iyo dejinta haanta xamuulka waa inuu hubiyaa in qof aqoon u leh uu had iyo jeer daawanayo. Qofkan daawanaya rarida ama dejinta waa inuu:

- Digtoon yahay.
- Si cad u arag haanta xamuulka.
- U jiraa 25 talaabo taangiga.
- Garanaya khataraha agabyada ku lugta leh.
- Garanaya nidaamka la raacayo xaaladaha degdeg ah.
- Oggolaansho u haysta inuu dhaqaajiyo haanta xamuulka oona sidaas samayn karo.

Waxaa jira sharciyo gaar ah oo loogu talagalay taangiyada xamuulka qaada barobayn iyo amooniyada oomanaha ah.

Xir dhammaan godadka iyo duleelyada ka hor intaadan dhaqaajin taangiga ay kujiraan maadooyinka halista ah, iyadoon loo eegayn inta ay le'eg tahay cadadka taangiga ku jira ama inta fogaantu meesha la gaynayo. Godadka iyo duleelyada waa in la xidhaa si looga hortago in ay daadashada. Waa sharci darro in la raro haanta xamuulka ah ee leh duleel ama dabool furan ilaa ay madhan tahay mooyee sida ku cad 49 CFR 173.29.

9.5.3 – Dareereyaalka Dabka Qabsan kara

Demi matoorkaaga ka hor intaadan rarin ama dejin wax dareere ah oo guban kara. Keliya daar matoorka haddii loo baahdo si loo baahdo bamka. Taangiga xamuulka si sax ah ugu deji ka hor intaadan ka buuxin daloolka bannaan. Dhulka dhig taangiga ka hor inta aanad furin daloolka buuxinta, oo joog dhulka hayaalo ilaa ka dib xidhidhiyaha daloolka buuxinta.

9.5.4 – Neefta la Cadaadiyay

Xir duleelyada dareeraha ka socda ee haanta gaaska cadaadisku saaran yahay marka laga reebo marka la soo dejinayo. Ilaa matoorkaagu ku shaqeeyo bamka wareejinta alaabta, dami marka la rarayo ama la soo dejinayo. Haddii aad isticmaasho matoorka, dami ka dib wareejinta alaabta, ka hor inta aanad xadhigga ka bixin tuubada. Ka saar dhammaan xiriirada rarka/dejinta ka hor inta aanad isku xidhin, furin, ama dhaqaajin taangiga xamuulka. Markasta taako geli taayirada tareeleyaasha waawayn iyo kuwa yaryar si aad uga hortagto inay dhaqaqaan marka laga furo qaybta matoorka.

Qayb-hoosaad 9.5 Tijaabi aqoontaada

1. Waa maxay taangiyada xamuulka?
2. Sidee taangiga la qaadi karaa uga duwan yahay taangiga xamuulka?
3. Matoorkaagu waxa uu ku shaqeeyaa bamka loo isticmaalo marka la keenayo neefta la cadaadiyay. Ma in aad damisaa matoorka ka hor ama ka dib tuubooyinka xadhigga ka dib keenista?

Su'aalahaani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri qayb-hoosaadka 9.5.

9.6 – QALABKA HALISTA AH -- WADISTA IYO XEERARKA BAARKINKA

9.6.1 – Dhigashada Qaybta 1.1, 1.2, ama 1.3 Walxaha Qarxa

Weligaa ha ku baarkin qaybta 1.1, 1.2, ama 1.3 walxaha qarxa meel u jirto shan talaabo oo jidka ah. Marka laga reebo wakhti gaaban oo loo baahan yahay waxyaabaha daruuriga ah ee hawlgalka gaadhiga (tusaale, shiidaalka), ha dhigansin meel u jirta 300 talaabo u jirto:

- Buundo, buundada dhulka hoos marta, ama dhismo.
- Meel dadku isugu yimaadaan.
- Dab furan.

Haddii ay tahay inaad dhigto baabuur si aad shaqadaada u qabsato, si kooban u samee.

Ha dhigan baarkinka gaarka loo leeyahay ilaa qofka iska leh uu ka warqabo khatarta. Qofku waa inuu had iyo jeer daawadaa baabuurka baarkinka la dhigay. Waxa laga yaabaa inaad u ogolaato qof kale inuu ku ilaaliyo kaliya haddii gaadhigaagu yaalo:

- Goobta rarka laga dirayo.
- Goobta gaadiid-wadaha.
- Goobta qofka badeecada la soo wareegay.
- Waxaa lagu ogol yahay inaad kaga tagto gaadhigaaga adigoo cidina ilaalin meel nabdoon. Meel nabdoon waa meel la ogolyahay in lagu dhigto baabuurta aan la ilaalin ee laga soo buuxiyo walxaha qarxa. Magacaabista goobaha nabdoon waxaa inta badan sameeya maamulka deegaanka.

9.6.2 – Baarkin Dhigida Gaari Calaamadaysan oo Safrinaya Maadooyinka Qaybta 1.1, 1.2, ama 1.3 (Nooca A ama B) Walxaha Qarxa

Waxaad dhigan kartaa baabuur calamad leh (oo aan ku rarnayn walxaha qarxa) meel shan talaabo u jirta qaybta la safro ee wadada kaliya haddii shaqadaadu u baahan tahay. Si kooban u samee. Qofku waa inuu had iyo jeer ilaaliyaa baabuurka marka la dhigo geeska ama waddada dadwaynaha. Ha furin tareelo oo ha kaga tagin maadooyinka khatart ah waddada dadweynaha. Ha dhigin baabuurka meel 300 talaabo u jirta dab furan.

9.6.3 – Imaanshaha Baabuurta Baarkinka Yaalo

Qofka u imaanaya baabuur calaamadaysan waa inuu:

- Ku dhex jiraa baabuurka, soo jeedaa, oo ha ku dhex jirin qolka hurdada, ama joogaa meel 100 talaabo u jirta baabuurka oo si cad wax uga arki karo.
- Ka digtoonow khataraha alaabta la qaadayo.
- Ogoow waxa la sameeyo marka ay jiraan xaalado degdeg ah.
- Awood u yeelo inaad dhaqaajiso baabuurka, haddii loo baahdo.

9.6.4 – Ma jiraan wax olol ah!

Waxaa laga yaabaa inuu baabuurka kaa jabo oo aad isticmaasho calaamadaha baabuurta la joojiyay. Isticmaal calaamada saddex-xagalka ee iftiinta ama nalalka korontada ee casaanka ah. Weligaa haku isticmaalin calaamadaha gubanaya, sida olol ama fiyuusyada, agagaarka:

- Haanta loo isticmaalo Nooca 3 (Dareeraha Dabka Qabsan kara) ama Nooca 2.1 (Gaaska Dabka Qabsan kara) hadii raran tahay ama madhan tahay.
- Baabuur ay ku raran yihiin Qaybta 1.1, 1.2, ama 1.3 Walxaha Qarxa.

9.6.5 – Xannibaada Wadooyinka

Gobolada iyo degmooyinka qaarkood waxay u baahan yihiin ogolaansho si loo qaado maadooyinka khatarta ah ama qashinka. Waxa laga yaabaa inay xaddidaan wadooyinka aad isticmaali karto. Xeerarka maxalliga ah ee ku saabsan wadooyinka iyo oggolaanshaha ayaa badanaa isbeddela. Waa shaqadaada darawalnimo inaad ogaato inaad u baahan tahay ogolaansho ama ay tahay inaad isticmaasho wadooyin gaar ah. Hubi inaad haysatid dhammaan waraaqaha loo baahan yahay ka hor intaadan bilaabin.

Haddii aad u shaqayso side, weyddii soo dirahaaga wax ku saabsan xaddidaadaha jidka ama oggolaanshaha. Haddii aad tahay baabuurle madax-bannaan oo aad qorsheyneyso waddo cusub, ka hubi wakaaladaha gobolka halka aad qorsheyneyso inaad ku safarto. Xaafadaha qaar ayaa mamnuuca in maadooyinka halista ah lagu dhex mariyo wadooyinka dhulka hoostooda maraan, buundooyinka, ama wadooyinka kale. Had iyo jeer iska hubi intaadan bilaabin.

Mar kasta oo la calaamadeeyo, ka fogow meelaha dadku ku badan yihiin, dadka badan, wadooyinka dhulka hoostooda ah, jidadka cidhiidhiga ah, iyo luuq-luuqyada. Qaad wadooyinka kale, xitaa haddii aysan ku habboonayn, ilaa aysan jirin waddo kale mooyaane. Weligaa ha kaxaysan gaadhi calamaysan meel u dhow dab furan ilaa aad si badbaado leh u dhaafi karto adigoo joogsan mooyee.

Haddii aad qaadid Qaybta 1.1, 1.2, ama 1.3 walxaha qarxa, waa in aad haysatid qorshe jid oo qoran waana inaad aad raacdo qorshahaas. Sideyaashu waxay sii diyaariyaan qorshaha wadada waxayna siiyaan darawalka nuqul. Waxaa laga yaabaa inaad adigu qorsheyso jidka haddii aad ka soo qaadatid walxaha qarxa meel aan ahayn goobta loo-shaqeeyahaaga. Horay u qor qorshaha. Hayso nuqul ka mid ah inta aad walxaha qarxa aad safrinayso. Ugee shixnadaha qarxa dadka loo idmay oo kaliya ama dhig qolalka qufulan ee loogu talagalay kaydinta walxaha qarxa.

Sidaha waa inuu doortaa dariiqa ugu nabdoon ee lagu rari karo maadooyinka kaahfalayaasha ah. Kadib doorashada dariiqa, qaaduhu waa inuu u sheegaa darawalka agabka maadooyinka kaahfalayaasha ah, oo tuso qorshaha wadada.

9.6.6 – Waa mamnuuc sigaar cabista

Sigaar haku cabin meel 25 talaabo u jirta haanta xamuulka qaada ee loo isticmaalo Nooca 3 (dareeraha guban kara) ama Qaybta 2.1 (neefta). Sidoo kale, sigaar ha ku cabin, ha qaadan janti sigaar, sigaar, ama tuubada sigaarka meel 25 talaabo u jirta baabuur kasta, oo ay ku jiraan:

- Nooca 1 (Walxaha Qarxa)
- Nooca 3 (Dareeraha Guban kara)
- Nooca 4.1 (Adkaha Guban Kara)
- Nooca 4.2 (Lama filaan ah u Guban kara)
- Nooca 5 (Oksidheeyayaasha)

9.6.7 – Shidaalka ku shubo gaariga matoorka oo Dansan

Demi matoorka ka hor intaadan shidin gaadhiga ay ku jiraan maadooyinka khatarta ah. Qofku waa inuu had iyo jeer taagnaadaa afka tuubada, isagoo xakameynaya socodka shidaalka.

9.6.8 – 10 B:C Dab Damiska

Unugga korantada ee baabuurta calaamadaysan waa inay lahaadaan dab-bakhtiye leh UL 10 B:C ama ka badan.

9.6.9 – Hubi taayirada

Hubi in taayirradaadu ay aariyo fiican leeyihiin. Waa inaad baartaa taayir kasta oo saaran gaadhiga bilawga safar kasta iyo mar kasta oo baabuurka baarkin la dhigo. Habka kaliya ee la aqbali karo ee lagu hubin karo cadaadiska taayirka waa in la isticmaalo cabbirka cadaadiska taayirka.

Ha ku wadin gaariga taayir aariyo sii daynayo ama banjarsan marka laga reebo inaad ku socoto meesha ugu dhow ee nabdoon ee lagu hagaajin karo. Ka saar taayir kasta oo kululaado. Dhig meel ammaan ah oo ka fog gaarigaaga. Ha wadin ilaa aad saxdo sababta keentay kulaylka xad dhaafka ah. Xusuusnow inaad raacdo shuruudka ku saabsan baarkinka iyo ka warqabka baabuurta calaamadeysan. Waa in la raacaa xitaa marka la hubinayo, hagaajinayo, ama la bedelayo taayirada.

9.6.10 – Halka la dhigayo waraaqaha rarida iyo macluumaadka ka jawaabida degdega ah

Ha aqbalin shixnad maadooyinka halista ah iyada oo aan si habboon loo diyaarsan warqad dhoofinta. Waraaqda rarida ee maadooyinka halista ah waa in had iyo jeer si fudud loo aqoonsadaa. Dadka kale waa inay si dhakhso ah u heli karaan shil ka dib.

Si cad u kala sooc walxaha halista ah ee waraaqaha rarida iyo kuwa kale adiga oo ku dhejinaya ama ku haynaya dusha sare ee waraaqaha. Markaad gaariga wado, dhig waraaqaha rarida meel aad gaadhi karto (adigoo suunkaagu kuu xidhan yahay), ama gali jeebka albaabka darawalka. Waa in ay si fudud u arkaan qof soo galaya gaariga. Marka aanad gaariga wadin, kaga tag waraaqaha rarida jeebka albaabka darawalka ama kursiga darawalka. Macluumaadka jawaabta degdegga ah waa in lagu hayaa isla goobta warqadda rarida. **Waraaqaha Qaybta 1.1, 1.2 ama, 1.3 Walxaha Qarxa.**

Sidaha waa inuu siiyaa darawal kasta oo qaadaya Qaybta 1.1, 1.2, ama 1.3 walxaha qarxa nuqul ka mid ah Shuruudka Badbaadada Gaadiidka Dawlada Dhexe (FMCSR), Qaybta 397. Siduhu waa inuu sidoo kale bixiyaa tilmaamo qoraal ah oo ku saabsan waxa la

sameeyo haddii uu daaho ama shil galo. Tilmaamaha qoran waa in ay ku jiraan:

- Magacyada iyo nambarada telefoonka ee dadka lala xidhiidhi karo (ay ku jiraan wakiilada sidayaasha ama rarayaasha)
- Nooca walxaha qarxa ee la raray.
- Taxadarrada loo baahan yahay in la sameeyo xaaladaha degdega ah sida dabka, shilalka, ama daadashada.

Darawaliintu waa inay saxiixaan rasiidhka dukumeentiyadan.

Waa inaad taqaanaa, oo aad gacanta ku haysaa markaad baabuurka wado:

- Waraaqaha rarida.
- Tilmaamo degdeg ah oo qoran.
- Qorshaha dariiqa qoran.
- Nuqulka FMCSR, Qaybta 397.

9.6.11 – Qalabka Koloriinta

Darawalka ku qaadaya koloriin taangiyada xamuulka ah waa inuu lahaadaa maaskaro neefta oo la ansixiyay oo baabuurka ku jira.

Darawalku waa inuu sidoo kale haystaa xidhmada degdega ah ee lagu xakameynayo daboolka taangiga xamuulka.

9.6.12 – Joogso Kahor Isgoysyada Jidka Tareenka

Joogso ka hor isgoyska tareenka haddii gaarigaagu:

- Calaamadaysan yahay.
- Qaadaya cadad kasta oo koloriin ah.
- Leh taangiyada xamuulka, hadday raran yihiin ama maran yihiin oo loo isticmaalo maadooyinka halista ah.

Waa inaad shidaa fareejooyinka afar-geesoodka ah oo aad istaagtaa 15 ilaa 50 talaabo ka hor tareenka kuugu dhow. Waxaa lagaa rabaa inaad furto daaqadahaaga hore oo aad eegto oo aad ka dhegaysato labada jiho ee tareennada kuugu soo socda. Soco kaliya marka aad hubiso in tareen aanu imanayn. Ha badalin geerka markaad goynayso wadooyinka.

9.7 – XAALAD DEGDEG AH – MAADOOYINKA HALISTA AH

• Sigaar Ha abbin • Dadka ka fogee	• Uga dig dadka kale • iska ilaali xidhiidhka ama neefsashada

9.7.1 – Buug-tilmaameedka Ka-jawaabista Degdegga ah (ERG)

Waxda Gaadiidku waxay haysaa buug hage loogu talagalay dab-demiska, booliiska, iyo shaqaalaha warshadaha sida ay naftooda iyo dadweynaha uga ilaalin lahaayeen maadooyinka halista ah. Hagaha waxa lagu tilmaamay magaca rarida saxda ah iyo lambarka aqoonsiga maadooyinka khatarta ah. Shaqaalaha degdega ah waxay waxyaalahan ka raadiyaan warqadda rarida. Taasi waa sababta ay muhiim u tahay in magaca rarida saxda ah, lambarka aqoonsiga, summada, iyo calaamadaha ay sax yihiin.

9.7.2 – Shilalka/dhacdooyinka

Darawal xirfadle ahaan, shaqadaada goobta shilku ka dhacay waa in:

- Dadka aad ka fogayso goobta shilka.
- Xaddidaa faafka maadooyinka, kaliya haddii aad si badbaado leh u samayn karto.
- Ku wargeli khatarta maadooyinka halista ah shaqaalaha ka jawaabista degdega ah.
- Sii jawaabayaasha degdega ah waraaqaha rarida iyo macluumaadka jawaabta degdega ah.

Raac liiskan hubinta:

- Hubi si aad u aragto in lammaanahaaga darawalku ay xaaladiisa WANAAGSAN tahay.
- Hay waraaqaha rarida.
- Dadka ka fogee oo mari dhanka daneesha ay jirto.
- Oga dig dadka kale khatarta.
- Caawimo dirso.
- Raac tilmaamaha loo-shaqeeyahaaga.
- Ka ilaali sigaar cabista oo ka fogee ololka furan.

9.7.3 – Dabka

Waxaa laga yaabaa inaad xakamayso dabka yar ee baabuurta xamuulka qaada ee wadada. Si kastaba ha ahaatee, ilaa aad haysato tababarka iyo qalabka aad si badbaado leh u samayn karto mooyee, ha la dagaalamin dabka ka dhasho maadooyinka halista ah. Wax ka qabashada dabka ka dhasha maadooyinka halista ah waxay u baahan tahay tababar gaar ah iyo qalabka difaaca.

Markaad ogaato dab, u waco gargaar. Waxaad isticmaali kartaa dab-damiska si aad uga hor tagto dabka yar yar ee gawaarida xamuulka qaada ka hor intaysan dab-demisku imaan. Taabo albaabbada gawaarida si aad u aragto inay kulul yihiin ka hor inta aanad furin. Hadday kulul yihiin, waxaa laga yaabaa inaad jiro dab qabsaday rarka oo waa inaad furin albaabbada. Albaabada furitaankooda ayaa hawada soo galinaysa waxaana laga yaabaa inay dabka sii kiciso. Hawo la'aan, dab badan ayaa ah qiiqa oo kaliya ilaa dabdamiyayaashu yimaadaan, kuwaas oo waxyeello yar geesta. Haddii shixnaddaadu ay horeba u gubatay, badbaado ma ahan in la dagaallamo dabka. Hayso waraaqaha rarka si aad u siiso shaqaalaha gurmada isla marka ay yimaadaan. Uga dig dadka kale khatarta oo ka fogow.

Haddi aad ogaato in shixnadaha wax daadinayaan, aqoonsa maadooyinka halista ah ee soo daadanaya adiga oo isticmaalaya waraaqaha dhoofinta, sumadaha, ama goobta xidhmada. **Ha taaban waxa daadanaya --- dad badan ayaa naftooda ku dhaawacma iyagoo taabanaya maadooyinka halista ah.** Ha isku dayin inaad ursato si aad u garato maadooyinka soo daadanaya. Neefta sunta ah waxay baabi'in karaan dareenka urta waxayna ku dhaawaci karaan ama ku dili karaan xitaa haddii aanay uraynin. Haddii maadooyinka halista ah ay ka soo daadanayaan weel, laakiin aanay ka soo daadan gaadhigaaga, u kaxee gaariga meesha kuugu dhow oo aad caawimo ka heli karto oo wac shaqaalaha gurmada haddii loo baahdo. Weligaa wax haku cunin, haku cabbin, ama sigaar ha ku dhuuqin waxyaabaha daatay ama qubtay.

Haddii walxaha khatarta ah ay ka soo daadanayaan gaarigaaga, ha u dhaqaajin wax ka badan inta badbaadadu u baahan tahay. Waxaa laga yaabaa inaad ka baxdo wadada oo aad ka fogaato meelaha ay dadku isugu yimaadaan, haddii sameeynta sidaas ay u adeegayso badbaadada. Kaliya dhaqaaji gaarigaaga haddii aad sidaas samayn karto adiga oo aan khatar ku ahayn naftaada ama dadka kale.

Weligaa ha sii wadin wadista maadooyinka halista ah ee ka soo daadanaya gaadhigaaga si aad u heshid goob taleefoon, baarkin, caawimo, ama sabab la mid ah. Xasuusnoow, qaaduhu wuxuu bixiyaa kharashka nadiifinta meelaha baabuurta la dhigto ee wasakhaysan, waddooyinka, iyo godadka biyo-mareennada. Kharashyadu aad bay u badan yihiin, markaa ha ka tagin raad dheer oo wasakhaysan. Haddii walxaha khatarta ah ay ka soo daadanayaan gaarigaaga:

- Gaariga baarkin dhig.
- Sug aamka aagga.
- Halka joog.
- U dir qof kale caawimaad.

Markaad qof u dirayso caawimo, sii qofkaas:

- Sharaxaada xaaladda degdega ah.
- Goobtaada saxda ah iyo jihada safarka.
- Magacaaga, magaca sidaha, iyo magaca bulshada ama magaalada ay ku taalo meesha aad istaagtay.
- Magaca rarida saxda ah, heerka khatarta, iyo lambarka aqoonsiga ee maadooyinka halista ah, haddii aad taqaano.

Tani waa wax aad badan qofka inuu xasuusto. Waa fikrad wanaagsan inaad dhammaan u qorto qofka aad u soo dirayso caawimaad. Kooxda ka jawaabista degdega ahi waa inay ogaadaan waxyaalahan si ay kuu helaan oo ay wax uga qabtaan xaaladda degdega ah. Waxa laga yaabaa inay soo safaan dhawr mayl si ay kuugu yimaadaan. Macluumaadkan ayaa ka caawin doona inay keenaan qalabka saxda ah marka ugu horeysa, iyaga oo aan dib ugu noqonaynin.

Waligaa ha dhaqaajin gaarigaaga, haddii aad sidaa samayso waxay keenaysaa wasakh ama dhaawacaysaa gaadhiga. Dhanka dabaysha mar oo ka fogaad meelaha lagu nasto, meelaha baabuurta la dhigto, kafateeriyada, iyo meheradaha. Weligaa ha isku dayin inaad dib u baakadayso weelasha daadanaya. Ilaa aad leedahay tababar iyo qalab aad ku dayactir karto meelaha daloolaha ah si badbaado leh, ha isku dayin. Wac maamulahaaga ama kormeeraha si aad u hesho tilmaamo iyo, haddii loo baahdo, shaqaalaha gurmada.

9.7.4 – Ka jawaabida Khatarta Gaarka ah

Nooca 1 (Walxaha qarxa). Haddi uu gaadhigaagu jabo ama shil galo isagoo sido walxaha qarxa, uga dig dadka kale khatarta. Ka fogow dadka jidka maraya. Ha u oggolaan in sigaar lagu cabbo ama dab afka furan baabuurka agtiisa. Haddii uu dab dhaco, uga dig qof walba khatarta qaraxa.

Ka saar dhammaan walxaha qarxa ka hor inta aanad kala saarin baabuurta shilku galay. Dhig walxaha qarxa meel ugu yaraan 200 talaabo u jirta baabuurta iyo dhismayaasha lagu jiro. Istaag meel aamin ah.

Nooca 2 (Neefta La Cadaadiyay). Haddii neefta la cadaadiyay ay ka soo daadanaysa gaadhigaaga, uga dig dadka kale khatarta. Kaliya ogolow kuwa rabo inay wax ka qabtaan khatarta ama burburka inay u dhawaadaan. Waa inaad ogaysiisaa shixnadaha haddii neefta la cadaadiyay uu ku lug yeelato shil.

Ilaa aad shidaal ku shubayso mishiinada loo isticmaalo dhismaha wadooyinka ama dayactirka, haka wareejiin neefta la cadaadiyay haan hana u wareejiin mid kale wadada dadwaynaha dhaxdeeda.

Nooca 3 (Dareeraha Dabka Qabsan Kara). Haddii aad qaadayso dareere guban kara oo aad shil gasho ama gaadhigaagu jabo, ka ilaali dadka ag jooga inay isku yimaadaan. Dadka uga dig khatarta. Ka ilaali sigaar cabista. Weligaa ha u qaadin haanta xamuulka qaada ee soo daadanaya meel ka fog inta loo baahan yahay si aad u gaarto meel nabdoon. Ka bax waddada haddii aad si badbaado leh u samayn karto. Ha u wareejiin dareeraha guban kara hal baabuur ha una wareejiin baabuur kale gudaha jidka dadwaynaha marka laga reebo xaalad degdeg ah mooyee.

Nooca 4 (Adkaha Dabka Qabsan Karo) iyo Nooca 5 (Maadooyinka Oksidheeyayaasha). Haddii uu daato adke guban kara ama maadooyinka oksidheeyayaasha, uga dig dadka kale khatarta dabka. Ha furin baakadaha qiiqaya ee adkaha guban kara. Ka saar baabuurka haddii aad si badbaado leh u samayn karto. Sidoo kale, ka saar xirmooyinka aan jabin haddii ay yarayn doonto khatarta dabka.

Nooca 6 (Maadooyinka Sunta ah iyo Walxaha Faafa). Waa shaqadaada inaad naftaada, tan dadka kale iyo hantida ka ilaaliso waxyeello. Xasuusnoow in badeecooyin badan oo lagu sifeeyay sida sunta ay sidoo kale guban karaan. Haddii aad u malaynayso in Qaybta 2.3 (Neefta Sunta ah) ama Qaybta 6.1 (Maadooyinka Sunta ah) laga yaabo inay guban karaan, qaado taxaddarrada dheeraadka ah ee looga baahan yahay dareeraha ama neefta dabka qabsan kara. Ha u ogolaan sigaar, dabka afka furan, ama alxanka. Uga dig dadka kale khataraha dabka, uumiga neefsashada, ama la falgala sunta.

Baabuurka ku lug leh daadashada Qaybta 2.3 (Neefta Sunta ah) ama Qaybta 6.1 (Sunta) waa in laga hubiyaa sun haraa ah ka hor inta aan mar kale la isticmaalin.

Haddii xirmada Qaybta 6.2 (Waxyaabaha Faafa) ay waxyeelo gaarsiiso gacan ku haynta ama gaadiidka, waa inaad isla markiiba la xiriirtaa kormeerahaaga. Xirmooyinka u muuqda inay burbursan yihiin ama muujinaya calaamado daadasho ah waa inaan la aqbalin.

Nooca 7 (Maadooyinka Kaahfalayaasha Ah). Haddii maadooyinka kaahfalayaasha ah ay ku lug leeyihiin xirmo dillaacday ama jabtay, u sheeg wakiilkaaga ama kormeeraha sida ugu dhakhsaha badan. Haddii ay daadato, ama haddii weel gudaha ahi uu dhaawac gaaro, ha taaban oo ha neefsan maadadaas. Ha isticmaalin baabuurka ilaa la nadiifiyo oo lagu hubiyo mitirka sahanka.

Nooca 8 (Maadooyinka Wax Daxaleeyo). Haddi maadooyinka wax daxaleeyo ay daataan ama dilaacaan inta lagu jiro gaadiidka, ka taxdar inaad ka fogaato waxyeelo kale ama dhaawac marka aad gacanta ku hayso weelashaas. Qaybaha gaadhiga ee soo gaadhay dareeraha wax daxaleeyo waa in si fiican loogu dhaqaa biyo. Ka dib marka la dejiyo, dhaq gudaha sida ugu dhakhsaha badan ka hor inta aanad dib loo rarin.

Haddii sii wadida qaadista taangi daadanaya ay tahay mid aan badbaado lahayn, ka bax wadada. Haddii ay nabdoon tahay in sidaas la sameeyo, xannib wixii dareere ah ee ka soo daadanaya baabuurka. Ka ilaali dadka ag jooga dareeraha iyo qiiqiisa. Samee wax kasta oo suurtagal ah si aad uga hortagto dhaawaca naftaada iyo kuwa kaleba.

9.7.5 – Ogeysiiska loo baahan yahay

Xarunta Jawaabta Qaranka waxay caawisaa iskudubaridka jawaabta degdega ah ee khataraha kiimikada. Waa il muhiim u ah booliiska iyo dab-damiska. Waxay leedahay khad lacag la'aan oo 24-saac ah. Adiga ama cida aad u shaqayso waa in aad wacdo marka mid ka mid ah kuwan soo socda ay dhacaan oo ah natiijada tooska ah ee uu sababo shilka maadooyinkan khatarta ah ee hoos ku taxan:

- Qof ayaa la dilay.
- Qofka dhaawacmay oo u baahan isbitaal.
- Khasaaraha hantiyeed ee la qiyaasay oo ka badan \$50,000.
- Dadweynaha guud ayaa la daadgureeyay in ka badan hal saac.
- Hal ama in ka badan oo halbowlayaasha gaadiidka ah ama tas-hiilaadka ayaa xidhan hal saac ama ka badan.
- Dab, jab, daadasho, ama wasakhowga kaahfalayaasha ee laga shakiyay ayaa dhacay.
- Dab, jabiid, daadasho ama wasakhda looga shakisan yahay ayaa dhaca iyada oo ku lug leh shixnad walxaha faafa (bakteeriya ama sun).
- Sii daynta wasakhowga badda tiro ka badan 119 galaan oo dareere ah ama 882 rodol oo adke ah; ama xaalad ka jirta dabeecad noocan oo kale ah (tusaale ahaan, khatarta sii socota ee nolosha ayaa ka jirta goobta shilku ka dhacay) taas, marka lagu saleeyo garashada sidaha, waa in la soo sheegaa.

Xarunta Jawaabta Qaranka • (800) 424-8802

Shaqsiyaadka wacaya Xarunta Jawaabta Qaranka waa inay diyaar u ahaadaan inay bixiyaan:

- Magacooda.
- Magaca iyo ciwaanka sidaha ay u shaqeeyaan.
- Lambarka taleefanka halka lagala xiriiro karo.
- Taariikhda, wakhtiga, iyo goobta shilku ka dhacay.
- Inta uu le'eg yahay dhaawacyada, haddii ay jiraan.
- Kala soocida, magaca, iyo tirada walxaha halista ah ee ku lug leh, haddii macluumaadka noocaas ah la heli karo.

- Nooca dhacdada iyo dabeecadda ku lug lahaanshaha walxaha halista ah iyo haddii ay khatar nololeed oo sii socota ay ka jirto goobta.

Haddii cadad la soo tebin karo oo walax khatar ah ay ku lug leedahay, soo wacuhu waa inuu bixiyaa magaca rarkii iyo tirada walaxda khatarta ah ee la sii daayay.

U diyaargarow inaad siiso loo-shaqeeyahaaga macluumaadka loo baahan yahay sidoo kale. Sidayaalku waa inay ku sameeyaan warbixino qoran oo faahfaahsan 30 maalmood gudahooda ee dhacdada.

CHEMTREC • (800) 424-9300

Xarunta Gurmadka Gaadiidka Kiimikada (CHEMTREC) ee Washington sidoo kale waxay leedahay khad bilaash ah oo 24-saac ah. CHEMTREC waxaa loo sameeyay si ay u siiso shaqaalaha xaaladaha degdegga ah macluumaadka farsamada ee ku saabsan sifooyinka jireed ee walxaha halista ah. Xarunta Jawaabta Qaranka iyo CHEMTREC ayaa xiriir dhow ku jira. Haddii aad wacdo midkood, waxay u sheegi doonaan kan kale dhibaataada marka ay habboon tahay.

Ha uga tagin baakadaha lagu calaamadiyay shoocaaba jaallaha - II (Yellow II) ama Jaallaha - III (Yellow III) meel u dhow dadka, xayawaannada, ama muddo ka badan inta lagu sheegay Sawirka 9.10

Jaantuska 9.10

Kala soocida Kaahfalayaasha Jadwalka A						
LAMBARKA GAADIIDKA GUUD	FOGAANTA UGU YAR TALAABO AHAAN EE UGU DHAW FILIMKA AAN WALI LA DHAMAYSTIRIN					KU SOCOTA DADKA AMA QAYBAHA XAMUULKA
	0-2 saacadood	2-4 saacadood	4-8 saacadood	8-12 saacadood	In ka badan 12 saacadood	
Midna	0	0	0	0	0	0
0.1 ilaa 1.0	1	2	3	4	5	1
1.1 ilaa 5.0	3	4	6	8	11	2
5.1 ilaa 10.0	4	6	9	11	15	3
10.1 ilaa 20.0	5	8	12	16	22	4
20.1 ilaa 30.0	7	10	15	20	29	5
30.1 ilaa 40.0	8	11	17	22	33	6
40.1 ilaa 50.0	9	12	19	24	36	

Noocyada Maadooyinka Khatarta ah

Agabka halista ah waxa loo kala qaybiyaa sagaal qaybood oo halis ah iyo qaybo dheeraad ah oo loogu talagalay badeecadaha macaamiisha ah iyo dareerayaasha guban kara. Fasalada agabka halista ah waxay ku taxan yihiin sawirka 9.11.

Jaantuska 9.11

Qeexitaanka Nooca Khatarta Jadwalka B		
Nooca	Magaca Nooca	Tusaale
1	Walxaha qarxa	Rasaasta, Diinimo, Baaruuda
2	Neefta	Barobayn, Ogsajiin, Hiliyam
3	Dab qabsan kara	Shidaal, asitoon
4	Adkaha dabka qabsan kara	Taraqa, Fiyuusyada
5	Oksideeyeyaasha	Amooniyan naytareyt, Haydarojiin Berogsaydh
6	Sunta	Sunta cayayaanka, Arsinik
7	Kaahfale	Yuraaniyam, Bulutooniya
8	Laafe	Haydarookaloorik asiidh, dareeraha baytariga
9	Maadooyinka kale ee Halista ah	Foormaldhihaydh, Asbestoos
Midna	ORM-D (Maadooyinka kale ee la maamulo oo loogu talagalay safarka gudaha oo kaliya)	Saliida tinta lagu buufiyo ama Dhuxusha
Midna	Dareerayaasha Guban kara	Saliida Shidaalka, Dheecaanka Fudud

Qaybaha-hoosaadka 9.6, iyo 9.7 Tijaabi aqoontaada

- Haddii tareelahaaga calaamadaysan uu leeyahay laba taayir, immisa jeer ayaa aad hubisaa taayirada?
- Waa maxay meel nabdoon?
- Waa meeshee halkaa ugu dhaw ee aad ku baarink garaysan karto gaarigaaga markaad sido maadooyinka Qaybta 1.2 ama 1.3?
- Intee in le'eg ayaad dhigan kartaa gaarigaaga meel u dhaw buundada, wadada dhulka hoostiisa marta, ama dhismo adigoo wado culays la mid ah?
- Waa maxay nooca dab-demiska ee ay tahay in baabuurta calaamadaysan ay wataan?
- Waxaad soo jiidaysaa 100 rodol oo ah Qaybta 4.3 (khatar ah marka qoyan tahay). Ma u baahan tahay inaad istaagto ka hor isgoyska tareenada?
- Meesha nasashada adigoo joogo waxaad aragtay maadooyinka halista ah ee rarkaaga oo si tartiib ah uga soo daadanaya baabuurka. Taleefan ma jiro agagaarka Maxaad kula gudboon inaad samaysid?
- Waa maxay Hagaha Jawaabta Degdegga ah (ERG)?

Su'aalahani waxay noqon karaan qayb ka mid ah imtixaankaaga. Haddii aadan dhammaantood ka jawaabi karin, dib u akhri cutubyada 9.6 iyo 9.7

9.8 – QAAMUUSKA MAADOOYINKA KHATARTA AH

Qaamuuskani waxa uu soo bandhigayaa qeexitaannada ereyada qaarkood ee lagu isticmaalo qaybtan. Qaamuuska ereyada oo dhameystiran waxaa laga heli karaa Xeerarka Maadooyinka Khatarta leh ee Federaalka (49 CFR 171.8). Waa inaad haysataa nuqul cusub oo sharciyadan ah si aad u tixraacdo.

(Fiiro gaar ah: Laguma imtixaani doono qaamuuskan.)

Qaybta 171.8 Sharaxaadaha iyo Waxyaabaha la soo gaabiyay.

Xirmooyinka culus - Xirmooyinka, aan ahayn doomaha, ama markabka, oo ay ku jiraan gaadiidka ama wheelka xamuulka, kaas oo walxaha khatarta ah ay ku raran yihiin iyada oo aan lahayn qaab dhexdhexaad ah oo xakameyn ah oo leh:

1. Tanka ugu badan oo ah 450 L (119 gaalon) sida wheelka dareeraha;
2. Cabbirka ugu badan ee saafiga ah oo ka weyn 400 kiilogaraam (882 rodol) ama ugu badnaan ka weyn 450 L (119 gaalon) oo wheel adag ah; ama
3. Tanka biyaha ee ka badan 454 kiilogaraam (1000 rodol) sida wheelka neefta sida lagu qeexay qaybta. 173.115.

Taangiga xamuulka - Xirmooyinka culus:

1. Waa haan ama taangi loogu talagalay in lagu qaado dareeraha ama neefta oo ay ku jirto qalabyada, xoojinta, qalabyada, iyo xidhiidhiyaha (loogu talagalay "taangiga", eeg 49 CFR 178.345 1(c), 178.337 1, ama 178.338 1, sida lagu dabaqi karo.)
2. Si joogto ah ugu xidhan ama ah qayb ka mid ah gaadhiga, ama aan si joogto ah ugu xidhnayn gaadhiga laakiin taas oo ay sabab u tahay cabbirkiisa, dhismihiisa, ama ku xidhnaanta gaadhiga la raro ama la dejiyo iyada oo aan laga saarin baabuurka; iyo
3. Laguma farsamayn sifada dhululubada, taangiyada la qaadi karo, baabuurta taangiyada, ama taangiyada baabuurta unugyo badan.

Qaade - Qofka rakaabka ama hantida ganacsiga ku qaada baabuur, tareen, diyaarad, baabuur ama markab.

1. Dhulka ama biyaha sida guud, qandaraaska, ama side gaarka ah, ama
2. Diyaarada rayidka ah.

Qaataha alaabta - Meheradda ama qofka shixnadaha loo keenay.

Qaybta - Qayb hoosaadka nooca khatarta.

Wakaalada Ilaalinta Deegaanka (EPA) - MARAYKANKA. Wakaalada Ilaalinta Deegaanka.

FMCSR - Shuruudada Badbaadada Qaadaha Baabuurka ee Federaalka.

Konteenar - Wheel dib loo isticmaali karo oo leh mug dhan 64 kuyuubic fuudh ama ka badan, loo nashqadeeyay oo loo dhisay in loo ogolaado in kor loo qaado iyada oo waxa ku jira aanu waxbo gaarin oo loogu talagalay ugu horrayn in lagu kaydiyo xamuulka (qaab unug) inta lagu jiro safrinta.

Taangiga shidaalka - Haamaha, marka laga reebo taangiga xamuulka, loo isticmaalo in lagu raro dareeraha guban kara ama dabka qabsan kara ama neefta la cadaadiyay ujeeddadu tahay in la keeno shidaalka lagu kicinayo gaadiidka daabulka ee uu ku xiran, ama qalabka kale ee ku shaqeeya safrinta gaadiidka.

Miisaanka guud ama cufka guud - Miisaanka xamuulka oo lagu daray miisaanka waxa ku jira.

Nooca Khatarta - Qaybta khatarta ah ee loo qoondeeyay maadooyinka halista ah ee hoos yimaada shuruudaha qeexida ee Qaybta 173 iyo qodobbada Qaybta. 172.101 Jadwalka. Maado waxa laga yaabaa inay buuxiso shuruudaha qeexaya in ka badan hal nooc oo khatar ah laakiin waxa lagu meeleeyaa hal nooc oo halis ah kaliya.

Maadooyinka halista ah - Walax ama maado uu go'aamiyay Xoghayaha Gaadiidku inay awood u yeelan karaan inay ku keenaan khatar aan macquul ahayn caafimaadka, badbaadada, iyo hantida marka loo rarayo ganacsiyada, oo sidaas loo qoondeeyay. Erayga waxaa ka mid ah walxaha halista ah, qashinka halista ah, wasakhowga badda, agabka heerkulka sareeyo iyo agabka loo qoondeeyay khatarta ah shaxda walxaha halista ah ee §172.101, iyo agabka buuxiya shuruudaha qeexida heerarka khatarta iyo qaybaha §173, cutubka c ee cutubkan.

Walaxda halista ah - Maado, ay ku jiraan isku dhafka iyo milan, taas oo:

1. Ku xusan Lifaafa A ilaa Qaybta 172.101;
2. Oo qayb ka ah, hal xidhmo ah, oo la mid ah ama ka badan tirada la soo wargelin karo (RQ) ee ku taxan Lifaafa A ilaa Qaybta. 172.101; iyo
3. Marka la isku daro ama milan.
 - (i) Raadiyo nuyuuklaaydh, oo waafaqsan cutubka 7 ee Lifaafa A ilaa qaybta. 172.101.
 - (ii) Wixii aan ahayn raadiyo nuyuuklaaydh, waxa uu ku jirtaa ribnaan miisaan ahaan taas oo la mid ah ama ka badan ribnaanta u dhiganta RQ ee maadada, sida ku cad Jaantuska 9.12.

Qeexitaanku ma khuseeyo alaabta batroolka oo ah garaasooyinka ama shidaalka (eeg 40 CFR 300.6).

Qashinka halista ah - Ujeedooyinka cutubkan, macneheedu waa maado kasta oo hoos timaada Shuruudaha Muujinta Qashinka Khatarta ah ee Maraykanka. Wakaaladda Ilaalinta Deegaanka ee lagu qeexay 40 CFR Qaybta 262.

Konteenarka dhexe oo weyn (IBC) – Xirmooyinka adag ama dabacsan ee la qaadi karo, marka laga reebo dhululubo ama taangiga la qaadi karo, oo loogu talagalay in si farsamo ah loo maamulo. Heerarka IBC-yada laga soo saaray Maraykanka waxa lagu sheegay qaybo-hoosaadyada N iyo O §178.

Tirada xadidan - Qadarka ugu badan ee maadada halista ah kaas oo ay jiri karto calaamadayn gaar ah ama ka dhaafitaanka raritaanka.

Calamaynta - Magaca qeexan, lambarka aqoonsiga, tilmaamaha, digniinaha, miisaanka, qeexida, ama calaamadaha UN ama isku darka, looga baahan yahay cutubka hoose ee xirmada dibadda ee maadooyinka halista ah.

Isku qas/jir - Maado ka kooban in ka badan hal iskudar kiimiko ama curiye.

Magaca waxyaabaha ku jira - Magaca rarida saxda ah sida lagu qeexay qaybta. 172.101.

Xirmooyinka aan culayska badnayn - Xirmo, oo leh:

1. Tanka ugu badan ee ah 450 L (119 gaalon) sidii weel dareere ah;
2. Cufnaanta saafiga ah ee ugu badan oo ka yar 400 kiilogaraam (882 rodol) iyo tanka ugu badan ee 450 L (119 gaalon) ama ka yar sidii weel adag; ama
3. Tanka biyaha ee ka badan 454 kiilogaraam (1,000 rodol) ama ka yar sida weelka neefta sida lagu qeexay qaybta. 173.115.
4. Iyadoo aan loo eegin qeexida xaamuulka, cufnaanta saafiga ah ee ugu badan 400 kiilogaraam (882 rodol) ama ka yar bac ama santuuq waafaqsan shuruudaha lagu dabaqi karo xirmooyinka qeexida, oo ay ku jiraan xadaynta tirada badan ee saafiga ah, ee lagu bixiyay qaybta L ee Qaybta 178.

N.O.S. – Si kale looma cayimin.

Meesha weel ku dhex jirta oo aan dareere laga buuxin - Qadarka ay xirmada ay dareere ka buuxin, inta badan waxaa lagu muujiyaa boqolkiiba mugga.

Taangiga la qaadi karo - Xirmooyinka waaweyn (marka laga reebo dhululubo leh awoodda biyaha ee 1,000 rodol ama ka yar) loogu talagalay ugu horrayn in lagu raro, korka laga saaro, ama si ku meel gaadh ah loogu xidho gaadhi ama markab laguna qalabeeyo buufis, dhejisyo, ama qalabyo si loo fududeeyo maaraynta haanta hab farsamo. Kuma jiraan haanta xamuulka ah, gaadhiga taangiga, taangiga gaariga ee unug badan, ama tareelaha sida 3AX, 3AAX, ama 3T dhululubo.

Magaca rarida saxda ah - Magaca maadooyinka halista ah ee lagu muujiyay daabacaadda Roomaanka (maaha farta farcan) ee kujira qaybta. 172.101.

P.s.i ama psi - Rodol halkii oo inji afarjibbaaran.

P.s.i.a. ama psia - Rodol halkii inji oo labajibbaaran oo qiimo sugan ah.

Tirada la soo sheegi karo (RQ) - Tirada lagu cayimay safka 2 ee lifaafa ilaa Qaybta. 172.101 wixii maado ah ee lagu aqoonsaday safka 1 ee lifaafa.

Shahaadada Qaadaha - Qoraal ku qoran warqadda rarida, oo uu saxiixay raraha, sheegaayana inay si habboon u diyaariyeen shixnadda oo waafaqsan sharciga. Tusaale ahaan:

- "Tani waa in la caddeeyo in alaabta kor ku xusan si sax ah loo kala soocay, loo sifeeyey, baakadeeyey, la calaamadeeyey oo la calaamadeeyey, oo ay ku sugan yihiin xaalad ku habboon gaadiidka iyadoo la raacayo xeerarka khuseeya ama Waaxda Gaadiidka." ama;

Jaantuska 9.12

Ribnaanta Walxaha halista ah

Tirada la soo sheegi karo Rodol ahaan (Kiilogaraam)	Culayska Miisaanka	
	Boqolkiiba	PPM
5,000 (2,270)	10	100,000
1,000 (45)	2	20,000
100 (45.4)	.2	2,000
10 (4.54)	.02	200
1 (0.454)	.002	20

- "Waxaan halkan ka cadeynayaa in waxa ku jira shixnaddan si buuxda oo sax ah kor loogu sifeeyay magaca rarida ee saxda ah lana kala saaray, xirxiray, la calaamadeeyay oo la summadeeyay/calaamadeeyay, oo dhan walba ay ku sugan yihiin shuruudo ku haboon gaadiidka * sida waafaqsan xeerarka caalamiga ah iyo kuwa qaranka ee khuseeya."

* Waxaa laga yaabaa in kelmado halkan la geliyo si loo muujiyo habka gaadiidka (tareenka, diyaarada, gaadhiga, markabka).

Waraaqda rarida - Dalabka rarida, biilka rarida, bayaanka, ama dukumeentiga dhoofinta kale ee u adeegaya ujeedo la mid ah oo loo diyaariyay si waafaqsan cutubka C ee Qaybta 172.

Magaca farsamada - Magaca kiimikaad la aqoonsan yahay ama magacooda hadda lagu isticmaalo buugaagta gacanta ee sayniska iyo farsamada, joornaalada, iyo qoraalada.

Gaadiidka wax lagu safriyo - Shixnad sidda baabuur sida baabuur, siteey, cagaf, baabuur, tareelo yar, baabuur taangiga, ama baabuur tareenka ah oo loo isticmaalo daabulka xamuulka nooc kasta. Shixnad kasta oo sida (tareelo, baabuur tareenka, iwm.)waa gaadiid gaar ah.

Xirmada caadiga ah ee UN - Xirmad qeexan oo waafaqsan heerarka ku jira talooyinka Qaramada Midoobay.

UN - Qaramada Midoobay.

FARQADDA SADDEXAAD

- 10M. Imtixaanka Kormeerka Gaariga**
- 11M. Imtixaanka Aasaasiga ah ee
Xirfadaha Xakamaynta Gaariga**
- 12. Imtixaanka Gaari Ku Wadista
Waddada**

**QAYBTAN WAXAA LOOGU
TALAGALAY DARAWALLADA
U BAAHAN INAY QAATAAN IMTIXAAN
XIRFADEED**

QAYBTA 10M

IMTIXAANKA KORMEERKA GAARIGA

**QAYBTANI WAXAY KA CAAWIN DOONTAA DHAMMAAN DARAWWALADA WADA
BAABUURTA GANACSIGA QAADASHADA IMTIXAANKA EE KORMEERKA
GAARIGA**

QAYBTA 10M - IMTIXAANKA BAARITAANKA BAABUURTA

Qaybtani waxay daboolaysaa

- **Kormeerka Gudaha** (Dhammaan Gawaarida)
- **Kormeerka Gawaarida Rakaabka**
- **Kormeerka Gawaarida Baska Dugsiga**
- **Hubinta Hawlaha Iftiinka** (Dhammaan Gawaarida)
- **Kormeerka Dibadda** (Dhammaan Gawaarida)
- **Kormeerka Gawaarida Isku-dhafaan**

Sharciyada federaalka iyo kuwa xukunkuba waxay u baahan yihiin in wadayaasha CDL ay baadhaan gaadhigooda si ay u go'aamiyaan inay badbaado tahay in la wado. Kormeerka baabuurka ayaa kaa caawin doona inaad hesho dhibaatooyin ama cillado keeni kara burbur ama, xataa ka sii daran, shil. Waa muhiim in la kormeero dhammaan qaybaha baabuurta si ay u shaqeeyaan hab habboon.

Inta lagu jiro baaritaankaaga Baaritaanka Baabuurka ee CDL, kormeerkaagu wuxuu diiradda saari doonaa waxyaabaha muhiimka ah ee badbaadada ee hawl-galka gaarigaaga. Inta lagu jiro kormeerkan, waa inaad tustaa inaad leedahay aqoonta lagu go'aaminayo in baabuurku badbaado u yahay wadista. Inta lagu jiro imtixaanka, kaliya waxaa lagaa rabaa inaad kormeertid hal faas baabuur, si kastaba ha ahaatee, waa inaad u diyaargarowdaa inaad samayso kormeer isku mid ah, oo lagu sharaxay qaybta (11M.5.2) ee dhammaan faashashka gaadhiga. Baadhitaanka baabuurka ee loo isticmaalo in lagu qiimeeyo aqoontaada aasaasiga ah kuma koobna dhammaan xeerarka kormeerka ee dawladda dhexe. Waa mas'uuliyaddaada inaad aqoon u leedahay Shuruucda Badbaadada Qaadaha Dawlada Dhexe.

[Aragtida nabdoonaanta, waa inaad isticmaashid ceejinta taayirrada inta lagu jiro baaritaanka Gaariga.] Waa inaad socotaa oo aad ka baxdaa baabuurka si aad u samayso kormeerka. Markaad ka baxayso baabuurka, waa inaad dejisaa bareegyada baarkinka oo aad gelisaa baabuurka mid dhexdhexaad ah.

Marka aad gelayso/ka baxayso baabuurka, waa inaad si badbaado leh uga baxdaa/gashaa adiga oo u jeeda baabuurka oo aad ilaalinayso saddex (3) dhibcood wakhti kasta (marka aad soo galayso/ka baxayso baska, si badbaado leh u gal/ka bax adiga oo u jeeda oo aad si adag u qabsanayso biraha gacanta).

Waxaa kaliya lagaa rabaa inaad hubiso shayada ku jira liiska hubinta ee Baabuurka ee CDL. Waxaad u isticmaali kartaa liiska hubinta ee qaybtan ku qoran tijaabadaada oo aad iska hubiso alaabada markaad dhammaysay, laakiin wax calaamado ama qoraal ah oo dheeraad ah laguma dari karo liiskan ka hor imtixaanka.

Waa inaad magacowdaa, tilmaamtaa iyo/ama aad taabato oo aad si buuxda ugu sharaxdaa imtixaan qaadaha waxa aad ku eegayso shay kasta oo badbaado muhiim ah. Haddii aadan sameyn, ma heli doontid abaalmarin alaabta. [Uma baahnid inaad ku gurguurato baabuurka hoostiisa.] Gaadhi kasta oo leh qaybo calaamadaysan ama calaamadaysan, oo aan ahayn soo saaraha, looma isticmaali karo baaritaanka Baabuurka.

Ku guuldareysiga in la raaco Tilmaamaha ama Sharciga Aan Badbaado lahayn - Ku guul daraysiga inaad raacdo tilmaamaha imtixaanka ee dhamaystirka imtixaanka sida lagu faray waxa ay keeni kartaa guul daro toos ah, waxaana laga yaabaa in tijaabada uu joojiyo baaraha. Had iyo jeer raac tilmaamaha iyo jihooyinka baaraha. Haddii aadan fahmin tilmaamaha, weydii baaraha inuu kuu caddeeyo.

Samaynta "fal aan badbaado lahayn" (tusaale, illowda inaad dejiso biriiga baarkinka), waxay keeni kartaa guuldarro toos ah oo fal aan badbaado lahayn, waxaana laga yaabaa in imtixaanka uu joojiyo baaraha. Badbaadada darawalka, baaraha iyo goobta layliga waa mudnaanta ugu sareysa. Had iyo jeer ka fikir BADBAADADA.

10M.1 – BAARITAANKA GUDAHA (DHAMMAAN GAADIIDKA)

Baro qaybaha baabuurka ee soo socda ee baabuurka aad isticmaali doonto inta lagu jiro baaritaanka CDL ee Baabuurka. Waa inaad awood u yeelatid inaad aqoonsato qayb kasta oo aad u sheegto baaraha waxaad raadinayso ama kormeerayso.

10M.1.1 – Baabuurka Gudihiisa/ Bilawga Matoorka

Tilmaamayaasha Iftiinka

Sharaxaad: Nalalka tusaha boodhka ee calaamadaha, kuwa wax iftiimiya, laydhka sare ee iftiinka hore; Nidaamka ka hortagga qufulka (ABS); iyo Shidaalka Dabaysha Naaftada (DEF)/Naaftada Particulate Filter (DPF).

Sababta loo baadho: Waxay muujisaa shaqooyinka firfircoon ama waxay ka digayaan qaybaha baabuurta.

Kormeerid:

Mid kasta oo ka mid ah walxahan soo socda waa in la eego. Kormeer si aad u hubiso in tilmaamayaasha tusaha shaqeeyaan marka baabuurka bilaabmo iyo marka nalalka u dhigma la shido oo ay ku jiraan:

Tilmaamaha u leexashada bidixda.

Tilmaamaha u leexashada midig.

Tilmaame degdeg ah oo afar-gees ah.

Tilmaamaha iftiinka sare ee iftiinka hore.

Tilmaamaha ABS ee dashboardka; (iyo baabuurta isku dhafka ah oo keliya, dareewalka dambe ee dhinaca tareenka ABS iftiinka waa inuu dami), haddii qalabaysan yahay.

Tilmaamaha DEF, haddii qalabaysan yahay.

Fiiro gaar ah: Kormeerka hawlgalka ee calaamadaha leexashada dhabta ah, tilmaamayaasha afar-geesoodka ah iyo hawlaha laydhka sare waa in si gaar ah loo sameeyaa inta lagu jiro kormeerka hawlgalka nalalka ee lagu sharaxay Qaybta 11.4.

Qalabka Gurmadka

Sharaxaad: Qalabka degdega ah ee loo baahan yahay.

Sababta loo kormeero: Qalabka degdega ah waa inuu jiraa oo xaalad la isticmaali karo ku jira.

Kormeerid:

Eeg saddex (3) xagal oo cas lix (6) fiyuus ama saddex (3) dareere gubanaya.

Eeg dab-damis si fiican loo dallacay oo sugan.

Ka eeg fiyuusyada korantada ee firaqada ah (haddii la isticmaalo) ama aqoonso jebiyayaasha dab jilciyaasha.

Fiiro gaar ah: Haddi baabuurku aanu ku xidhnayn fiyuusyo koronto, waa inaad tan u sheegtaa baaraha oo aad garataa in gaadhigu ku shaqaynayo furayaasha wareegga.

Aaladaha Dabagalka iyo Dabagalka Gaadiidka

Sharaxaad: Muraayadaha dabeysha, muraayadaha, muraayadaha iyo qalabka kale ee la socodka, sida kamaradaha.

Waa maxay sababta loo baadho: dildilaaca, xannibaadaha, istiikarada, ama wasakhda aagga daawashada darawalku waxay keeni kartaa in darawalku waayo aragnimada isbeddelka xaaladaha waddooyinka ama gaadiidka kale ee agagaarka baabuurka.

Kormeerid:

Hubi in muraayada dabeysha hore ay nadiif tahay oo aan lahayn wax xannibaado ah marka laga reebo warqadda wax lagu dhejiyo. Ma jiri karto waxyeelo, sida dildilaaca ama cilladaha galaaska.

Ka eeg in Aaladda La-socodka Taraafikada / Muraayada ay nadiif yihiin oo si sax ah loogu hagaajiyay gudaha, marka la joogo.

Haddii la qalabeeyay, hubi in gadaal iyo daawashada dhinaca qalabka ama kamaradu ay nadiif yihiin oo ay xaalad shaqo ku jiraan.

Qalabku waa in gudaha laga arki karaa, bandhiga muuqaalkuna waa inuu noqdaa mid shaqayn kara oo lagu hagaajiyay daawashada.

Qalabka nadiifinta/Daaweynta

Sharaxaad: Masaxadaha muraayadaha hore iyo kuwa dhaqida.

Sababta Loo Baadho: Muraayadaha nadiifiya waxay hagaajiyaan aragtida inta lagu jiro roobka iyo barafka. Masaxayaasha duuga ah waxay yareeyaan aragga. Dhaqayaasha l Waxay ka caawiyaan inay nadiifiyaan muraayadda hore.

Kormeerid:

U fiirso in gacmaha iyo garbaha masaxadu ay yihiin kuwo sugan, oo aan dhaawacnayn, oo tus masaxadaha si habsami leh u shaqaynaya adiga oo shid iyo deminaya.

Ka eeg dareeraha dhaqayaasha muraayadaha oo tus dhaqdhaqaaqada muraayadaha ay si sax ah u shaqeeyaan iyaga oo dhaqaajinaya mishiinada.

Kuleyliyaha/Dejiyaha

Sharaxaad: Kuleyliya taksi ama qaybta rakaabka oo waxay ka ilaalisaa dhaxan ama uumi in uu ku sameeyo muraayada hore.

Waa maxay sababta loo baadho: Baraf daadiyaha waxa uu hagaajiya aragga, gaar ahaan xilliga qaboobaha.

Kormeerid:

Aqoonso, sharax oo tus kuleyliyaha(yada) iyo qaboojiyaha (yaasha) u shaqeeyaan si sax ah adigoo kashaqaysiinaya kontaroolada.

hoonka (hoonanka)

Sharaxaad: Hawo iyo/ama hoonka koronto oo loo isticmaalo digniinta isticmaalayaasha wadooyinka (tusaale, baabuurta, mootada, baaskiil wadayaasha iyo lugeeyayaasha).

Waa maxay sababta loo baadho: Hoonka waa qalab ay tahay in uu si sax ah u shaqeeyo si loogu digo isticmaalayaasha kale ee wadooyinka joogitaankaaga.

Kormeerid:

U fiirso in hoonka hawada iyo/ama hoonka korantada uu shaqeeyo.

Baarkinka iyo u fiirsadasha biriiga ee Tareelaha

Sharaxaad: Waxay ka ilaalisaa baabuurka inuu dhaqaaqo ama rogmo marka la dhigto.

Waa maxay sababta loo baadho: Breega(yada) baarkinku waa inuu shaqeeyaa marka gaadhigu la dhigo, gaar ahaan marka uu darajo/sare saaran yahay. Baabuurka loo oggolaaday inuu rogmo wuxuu sababi karaa dhaawac ama dhaawac soo gaadha isticmaaleyaasha kale ee wadooyinka ama hantida.

Kormeerid:

Waxaa lagaaga baahan doonaa inaad muujiso u fiirsasho bareegga baarkinka (iyo baarkinka barkinka baarkinka, haddii qalabaysan yahay). Habkan waxa loo qaabeeyey in lagu go'aamiyo in bareegyada baarkinku ay si sax ah u shaqaynayaan, oo ay ka celiyaan in gaadhigu dhaqaaqo.

Bareegga Baarkinka: Iyadoo uu bareega baarkinku socdo (bareegga tareelaha lagu sii daayo baabuurta isku dhafan, haddii ay khuseyso), cagta ka saar barriga adeegga oo hubi in bareega baarkinku uu hayn doono baabuurka adiga oo si tartiib ah u jiidaya bareegga baarkinku.

Biriiga Isreebreebka: Iyada oo bareegga baarkinka la sii daayo iyo barreegga baarkinka tareelaha ay ku hawlan yihiin (baabuurta isku dhafka ah oo keliya), cagta ka saar biriiga adeegga oo hubi in bareegga baarkinka tareelaha uu hayn doono baabuurka adiga oo si tartiib ah u jiidaya bareegga barkinka tareelaha. Sidoo kale waxay gacan ka geysataa hubinta xidhiidhka isku xidhka tareelaha.

Hubinta Bareega Adeegga

Sharaxaad: Nidaamka la raacayo si loo baadho isticmaalka hawo,haydarooliga ama biriiga adeega korontada.

Waa maxay sababta loo baadho: Nidaamkan waxa loogu talagalay in la hubiyo in hawada, haydarooliga ama biriiga adeega korontadu ay si sax ah ugu shaqaynayaan hawlgalka caadiga ah.

Kormeerid:

Waxaa lagaaga baahan doonaa inaad muujiso inaad isticmaasho adeega bareega hawo ama qalab koronto. Habkan waxa loo dejiyay in lagu ogaado in biriiggu uu si sax ah u shaqaynayo, iyo in aanu gaadhigu dhinac ama dhinaca kale u jiidin xawli hoose.

Hore u soo istaag 5 mph, isticmaal adeegga (cagaha) biriiga oo si buuxda u istaag. Hubi si aad u aragto in baabuurku aanu labada dhinac u soo bixin oo uu istaago marka bareega adeega la dhigo. Haddi uu baabuurka u soo jiido labada dhinac ama aanu si fiican u istaagin, biriiga waxa laga yaabaa in aanu si sax ah u shaqayn.

10M.1.2 – Bareegga Hawada ama dareeraha Hubinta Bareeg Haydarooliga ah (oo ku salaysan nooca nidaamka biriiga)

Hubinta biriiga hawada (Gawaadhida ku qalabaysan oo kaliya)

Sharaxaad: Nidaamka la raacayo kormeerka biriiga hawada.

Sababta loo baadho: Qalabyada badbaadada biriiga hawadu way kala duwan yihiin. Nidaamkan waxaa loo qaabeeyey si loo hubiyo in qalabka badbaadadu ay si sax ah u shaqaynayaan maadaama cadaadiska hawadu uu ka soo dhacayo "caadi" ilaa "hawo hoose" xaaladaha. Cadaadiska hawada oo luma waxa ay keeni doontaa in biriiga degdega ahi uu kiciyo taas oo keenaysa joogsi kedis ah oo aan la xakamayn.

Kormeer: Ku guuldareysiga in si sax ah loo sharaxo loona muujiyo (fuliyo) dhammaan afarta (4) qaybood ee hubinta bareegga hawada waxay keeni doontaa guuldarro toos ah ee imtixaanka Kormeerka Gawaarida CDL.

Hababka saxda ah ee lagu baadho nidaamka biriiga hawadu waa sida soo socota:

- 1 **Cabirka hawada iyo hubinta goynta hagaha** - Tuur taayirrada, bilaw baabuurka oo eeg in cabirka hawadu shaqaynayo oo u dhis cadaadiska hawada ee goynta hagaha (qiyaastii 120 – 140 psi) oo ogow cadaadiska goynta gaadhigaaga.
- 2 **Tijaabada Heerka beerdarenta Hawo** - Dami mishiinka, ku celi furaha booska "oo" ama "xajka baytari", sii daa bareegga baarkinka (dhammaan baabuurta), iyo waalka ilaalinta cagaf-cagafyada (gaadiidka isku dhafka ah). Si buuxda u qabo bareegga cagta. Marka cabbiraadda hawadu la dejiyo, qabo bareegga cagta hal (1) daqiiqo. Hubi cabbirka hawada si aad u aragto in cadaadiska hawadu uu hoos u dhaco in ka badan saddex (3) rodol hal (1) daqiiqo gudaheed (hal baabuur ama tareelaha aan lahayn bareeg) ama afar (4) rodol hal (1) daqiiqo (baabuur isku dhafan).
- 3 **Qalabka digniinta hawada Tijaabi** - Adigoon dib u kicin matoorka, hubi in furaha ama awooda korantada ay ku jirto booska "shiran" ama "xajka baytari". Ku bilaw inaad hawada ka saarto cadaadiska hawada adoo isticmaalaya oo sii daaya bareega cagta. Qalabka digniinta hawada hoose (buzzer-ka, iftiin, iyo calan) waa in la hawlgeliyo ka hor inta aan cadaadiska hawadu hoos ugu dhicin 55 psi ama heerka ay cayimayso soo saaraha. Waa mas'uuliyadda codsadhaha in uu ogaado sifooyinka soo saaraha baabuurta.
- 4 **Tijaabada biriiga degdega ah** - Sii wad inaad hawada ka saarto cadaadiska hawada. Bareegga baarkinka (ama biriiga degdega ah) waa in uu xidhaa (soo baxa) inta u dhaxaysa 20 psi iyo 45 psi (aan ka yarayn 20 psi oo aan ka badnayn 45 psi).
 - Tareelada hawada kushaqeeya, cinjirka ilaalinta cagaf-cagafyada iyo bareegga baarkinka tareelaha (ama biriiga degdega ah) waa in la xidho (soo baxa) isku mar ama ka hor waalka baabuurka/cagafyada/baska.
 - Waxaad u baahan doontaa inaad aqoonsato heerka uu soo saarayuhu u cayimay gaadhiga aad ku tijaabinayso. Haddii cinjirada baabuurka aan loogu talagelin inay xidhaan (soo baxaan) waxaad u baahan doontaa inaad dhegaysato codka hawada ka soo baxaysa nidaamka hawada, taasoo tilmaamaysa in la dhigay bareegyada baarkinka (ama degdegga). Haddii baabuurka uu ku qalabaysan yahay hawo kayd ah, waxaad u baahan doontaa inaad sharaxdo in uu jiro hab kayd ah iyo in aanu cinjirka(-yada) xidhmi doonin (soo baxay).

Fiiro gaar ah: Waxaad u baahan doontaa inaad sharaxdo hababka gaarka ah ee ay soo saaruha u cayimeen baabuurka aad ku tijaabinayso. Waa mas'uuliyaddaada inaad ogaato oo aad u sharaxdo baaraha waxyaabaha uu soo saaray baabuurta ee nidaamyada hawada.

AMA

Hubinta biriiga Haydarooliga (Gaadhida Qalabaysan oo kaliya)

Sharaxaad: Nidaamka la raacayo si loo baadho dareeraha biriiga. Noocyada nidaamyada bireega hawo-biyoodka iyo hababka kormeerku way kala duwanaa doonaan.

Sababta loo baadho: Tubbooyinka biyo-xidheenka ah ee burburay, ka daadanaya nidaamka braking ama dareeraha haydarooliga oo hooseeya waxay keeni doontaa qayb ama wadar luminta nidaamka braking taasoo keeni karta masaafada joogsiga ama shil.

Kormeer: Ku guul dareysiga inaad sharaxdo oo aad muujiso jeegaga biriiga hayirooliga si sax ah waxay keeni doontaa guuldarada tooska ah ee baaritaanka CDL Vehicle Inspection. Hubintan waxa loo qaabeeyey si loo arko in biriiga haydarooliga uu si sax ah u shaqeeyo. Adeegso tillaabooyinka hubinta biriiga biyaha ee soo socota iyadoo lagu saleynayo nidaamka gaarigaaga qeexitaankiisa:

Baar in tilmaamayaasha iyo nidaamyada digniinta ay shaqeynayaan, sida uu qeexay soo saaraha, haddii qalabeysan yahay.

Iyada oo gudbinta la dhigo "baakin", garo dhererka caadiga ah ee baydalka bireega oo hubi cadaadiska baydalka [tusaale, ku garaac baydalka bireega saddex (3) jeer, ka dibna hoos u qabo shan (5) ilbiriqsi], ama sida uu qeexay soo saaraha. Baadiyaha biriiga waa in aanu dhaqaaqin (buufis) codsiga hore ka dib waana in uu ahaado mid adag oo haysta qadar ku filan oo kayd ah oo loogu talagalay codsiga baydalka.

Hubi in nidaamka (yada) caawinta awooda biyaha, haddii la qalabeeyay, ay shaqaynayaan, sida uu sheegay soo saaraha.

Fiiro gaar ah: Nidaamyada bareegga biyaha waa kala duwan yihiin. Nidaamkaagu waxa laga yaabaa inuu u baahdo in daarista ku jirto booska "daar" iyo/ama matoorka oo shaqaynaya. Waxaad u baahan doontaa inaad u sharaxdo oo aad tustid baaraha nidaamka gaadiidkaaga sida ay ku qeexday soo saaraha.

10M.2 – RAKAABKA IYO BASKA DUGSIGA KALIYA

Gelitaanka iyo Qaadida Rakaabka

Sharaxaad: Albaabka baska loo isticmaalo gelida ama ka bixista caadiga ah. Wiishka rakaabka ee loo isticmaalo gelitaanka kursiga curyaanka.

Waa maxay sababta loo baadho: Dhammaan rakaabku waa inay awood u yeeshaan inay si badbaado leh u soo galaan oo uga baxaan.

Kormeerid:

Eeg in albaabada (yada) laga soo galo aanay waxyeelo gaarin, si habsami leh u shaqee oo si ammaan ah uga dhaw gudaha.

U fiirso in biraha gacantu ay sugan yihiin iyo, haddii qalabaysan yahay, in nalka(lada) jaraanjarada shaqaynayaan.

Hubi in jaraanjarada gelitaanka ay banaanyihiin, oo xariga aanay dabacsanayn, ama aanay xidhnayn.

Haddii lagu rakibay wiish rakaab ah, ka eeg meelaha ka daadanaya, dhaawacan ama maqan, oo sharax sida wiishka loogu baari karo hawlgal sax ah.

Haddii la qalabeeyo, wiishku waa in si buuxda dib loogu soo jiidaa oo si ammaan ah loo xidhaa.

Bixinta deg dega ah

Sharaxaad: Albaabada baska, dillaacyada saqafka, ama daaqadaha dibadda laga saaro ee loo isticmaalo daadgureynta degdegga ah.

Sababta loo baadho: Waa in meelaha degdegga ah laga baxo si loo bixiyo baxsasho rakaabka inta lagu jiro shil ama xaalad degdeg ah.

Kormeerid:

Hubi in dhammaan meelaha ka baxa xaaladaha degdegga ahi ay calaamadaysan yihiin, aanay dhaawacmin, u shaqeeyaan si habsami leh, uguna xidh gudaha si ammaan ah. Muuji in ugu yaraan hal (1) bixitaan degdeg ah u shaqeeyo si habsami leh, u xidho si ammaan ah, oo aan dhaawacmin. Xaqiiji in bixista iyo digniinta ay si sax ah u shaqeeyaan. Tilmaan oo sharax sida dhammaan meelaha kale ee xaaladaha degdegga ahi u shaqeeyaan.

Hubi in gacanka siideynta si sax ah loogu shaqayn karo gudaha iyo dibadda baabuurka.

Furaha ku jira booska "daran" ama "la dallacay", fiiri in qalabka digniinta ka bixista degdegga ah ay shaqeeynayaan.

Fadhiga Rakaabka

Sharaxaad: Kuraasta gaadhiga ee rakaabka.

Sababta loo kormeero: Kuraasta waa inay badbaado u ahaadaan rakaabka si ay u fariistaan.

Kormeerid:

Hubi in aanay jirin meerar kursi oo jaban oo hubi in looxyada fadhigu ay si adag ugu dheggaan yihiin dhulka.

U fiirso in galka fadhigu si ammaan ah ugu xidhan yihiin neeraryada fadhiga.

Aaladaha La socodka Rakaabka

Sharaxaad: Qalabka La Socodka Gaadiidka / Muraayada iyo agabka la socodka, sida kamaradaha, ee fiirsashada iyo la socodka rakaabka ama ardayda.

Sababta Loo Baadho: Qalabka Kormeerka Gaadiidka Gudaha (rakaabka) iyo Dibadda (sdhiiqa ilaaliyaha, isugudubka iyo kuwa kale) / Muraayadaha ama qalabka kormeerka ee lagu arko oo lagu kormeero rakaabka ama ardayda waxay ka caawiyaan darawalka inuu si nabad ah u arko oo u kormeero rakaabka/ardayda inta lagu jiro wadista, rarista iyo dejinta. Rakaabka/dareewalada gaadhi baska iskuulka waa in ay awoodaan in ay arkaan korista iyo kadajinta rakaabka/ardayda.

Kormeerid:

U fiirso in dhammaan muraayadaha rakaabka ee gudaha iyo dibadda iyo Aaladda La-socodka Taraafikada / xidhmooyinka muraayadaha aan la leexin oo si ammaan ah loogu rakibay iyada oo aan lahayn qaybo ka maqan.

Ka eeg dhammaan muraayadaha rakaabka gudaha iyo dibadda si loo hagaajiyo iyo inay nadiif yihiin.

Haddii la qalabeeyo, hubi in qalabka rakaabka ama kamaradu ay nadiif yihiin lagana arki karo gudaha iyo bandhigga muuqaalku waa shaqayn kara oo lagu hagaajiyay daawashada.

Kormeer muraayadaha ardayda ee isu tilaabada ah (baska dugsiga oo keliya).

10M.3 – BASKA DUGSIGA KALIYA

Iftiinka Ardayga (hore iyo gadaal)

Sharaxaad: Iftiinka shoobarda (haddii qalabaysan yahay), laydhka cambarka ah ee beddelka u shidaya iyo nalalka cas ee baska dugsiga.

Waa maxay sababta loo baadho: Nalalka ardaygu waxa uu u ogolaada dirawalka baska dugsiga in uu la xidhiidho joogitaanka iyo waxa uu u rabo in uu joojiyo/bilawga bilaabo rarista ardayda iyo dejinta baabuurta kale.

Kormeerid:

Nalalka ardayda soo socda waa in la eego, oo la muujiyaa hawlgalka, xagga hore iyo dambe ee baabuurka.

Hubi in nalka shoobarada(haddii qalabaysan yahay) uu shaqaynayo oo aanu jabin. Hubi in tusaha iftiinka shoobaraha ee dashku uu shaqaynayo.

Hubi in nalalka alwaaxda ah ee si kale u biligleynaya (haddii ay qalabaysan yihiin), xagga hore iyo dambe ee baabuurka, ay shaqaynayaan oo aan jabnayn. Eeg in tusaha nalka cambarka biligleynaya ee dashku uu shaqaynayo.

Eeg in nalalka cas ee biligleynaya baabuurka, xagga hore iyo dambe ee baabuurka, ay shaqaynayaan oo aan jabnayn. Eeg in tusaha iftiinka cas ee biligleynaya ee dashku uu shaqaynayo.

Gacanta joojista (yada) iyo gacanta badbaadada

Sharaxaad: Cududda joogsiga iyo badbaadada ee saaran basaska dugsiga ee shaqeeya marka ardaygu soo rarayo ama soo dejinayo la hawlgeliyo.

Waa maxay sababta loo baadho: Gacanta Jooji - Wuxuu uga digayaa darawalada kale baska dugsiga istaago ama la joojiyo. **Gacanta Badbaadada** - Ku qasbaysa ardayda dugsiga inay si fiican uga gudbaan (tusaale, 10 cagood) meel u jirta wajahadda hore ee baska dugsiga ee aragtida darawaliinta.

Kormeerid:

Waxyaabaha soo socda ee badbaadada baska dugsiga waa in la eego iyo sida uu u shaqeeyo, waa in la sharaxo oo la muujiyaa.

Hubi cududda joogsiga - haddii ay qalabaysan yihiin, si ammaan ah ayaa loogu dhejiyay qaabka baabuurka mana jiraan qaybo dabacsan, jaban, ama waxyeelloobay. U fiirso gacanta joogsiga oo si buuxda u fidaysa marka la shaqeeyo, nalalka cududaha joogsiga ayaa shaqaynaya iyo in tilmaame cududda joogsiga ee cidhifka uu shaqaynayo.

Hubi in cududda badbaadada, haddii ay qalabaysan tahay, ay si ammaan ah ugu rakiban tahay qaabka baabuurka oo aanay jirin qaybo dabacsan, jaban, ama waxyeelloobay. Hubi in gacanta badbaadada ay si sax ah u shaqeeyso iyadoo ay la socoto cududda joogsiga, waxay u fidaysaa si buuxda.

Qalabka Dheecaannada Jirka iyo Gurmada Gargaarka Koowaad

Sharaxaad: Qalabka degdega ah ee loo baahan yahay (ay ku jiraan qalabka gargaarka degdega ah iyo qalabka nadiifinta dareeraha jidhka) ee baska dugsiga.

Sababta loo kormeero: Qalabka degdega ah waa inuu jiraa oo xaalad la isticmaali karo ku jira.

Kormeerid:

U fiirso in xirmada gargaarka degdegga ah uu yaallo oo aan shaabadu jabin taasoo muujin karta waxyaabo maqan.

Hubi in xirmada nadiifinta dareeraha jirka ay yaallo oo aan shaabadu jabin taasoo muujin karta waxyaabo maqan.

10M.4 – HUBINTA HAWLAHA LAYDHKA (DHAMMAAN GAADIIDKA)

Hubinta Hawlaha Laydhka

Sharaxaad: Nalalka laydhka, laydhka biimka sare, calaamadaha leexinta, bilayska 4-jidka ah, laydhka nadiifinta, laydhka dambe, iyo nalalka biriiga ee hore, dhinacyada iyo gadaasha gaadhi ganacsi iyo jiidjiid (isku darka kaliya).

Waa maxay sababta loo baadho: Iftiinadu waxay u ogolaadaan darawalka gaadhi xamuulka ah inuu arko oo la arko oo uu la xidhiidho taraafikada kale.

Kormeerid:

Hubi in dhammaan nalalka ku yaal dhinaca hore, dhinacyada iyo gadaasha baabuurka ay shaqeeyaan oo iftiimiyaan marka nalalka u dhigma la shido, oo ay ku jiraan calaamadaha leexashada bidix iyo midig, biliqlayaasha 4 ta wado, laydhka hore ee laydhka hooseeya, laydhka hore ee laydhka, nalalka laydhka ama calaamadaynta, laydhka dambe iyo nalalka biriiga. Eeg in nalalka biriiga ahi ay “shidaan” marka biriiga la qabto oo dami marka biriiga lasiidaayo.

Fiirso gaar ah: gaariga isku dhafka ah, waxaad u baahan tahay oo kaliya in aad eegto gadaasha tareelaha.

Fiir gaar ah: shaqada dhammaan nalalka dibadda waa in laga eego gaariga bannaankiisa. Waxaad waydiisan kartaa baaraha inuu kaa caawiyo kormeerida shaqada dibadda ee nalalka. Waxaad u baahan doontaa inaad ku toosiso baaraha xagga hore, dhinacyada iyo gadaasha baabuurka ama tareelaha (isku darka kaliya), markaad kormeerka samaynayso. Adiga ayaa mas'uul ka ah in aad u sheegto baaraha sida saxda ah ee aad rabto in ay u baaraan marka aad ka kicinayso nalka gudaha baabuurka. Waxaad u baahan doontaa inaad daaqadda dib u rogto oo aad ku hadasho si ku filan si uu imtixaan qaaduhu u maqlo. Haddii aad illowdo ama aad ka tagto iftiin gaar ah, ma heli doontid dhibco.

10M.5 – KORMEERKA DIBADDA (DHAMMAAN GAADIIDKA)

10M.5.1 – Hore ee Baabuurka / Aagga Matoorka (Matoorka Den)

Muraayadaha

Sharaxaad: muraayadaha khafiifka ah ama daboolka xagga hore ee gaadhiga/cagafyada.

Sababta loo kormeero: muraayadaha iftiinka ama daboolyada waa inay nadiif ahaadaan oo aanay waxyeello lahayn si ay nalalka si sax ah ugu shaqeeyaan.

Kormeerid:

Hubi in muraayadaha iftiinka ama daboolku ay yihiin midabka saxda ah, nadiif ah, aan jabin oo aan maqanayn.

Heerarka dareeraha halista ah

Sharaxaad: Saliida injiinka ee saliidda mishiinka; qaboojiyaha qaboojinta mishiinka; dareeraha isteerinka ee caawinta ficilka taayirrada xagga hore; iyo dareeraha bareegga ee baabuurka baabuurka (Breega Haydarooliga oo keliya).

Waa maxay sababta loo baadho: Heerarka dareeraha saxda ah waxay xaqiijiyaan in injiinka, qaboojinta, isteerinka iyo nidaamka biriiga (Breega Haydarooliga kaliya) ay si sax ah u shaqeeyaan oo ay kordhiyaan nolosha mishiinka iyo nidaamyadan.

Kormeerid:

Marka uu matoorku dansan yahay, tilmaan in dareerayaasha la baari doono heerar sax ah oo ay ku jiraan:

saliid engine;

Nidaamka qaboojinta / qaboojiyaha;

dareeraha isteerinka korantada; iyo

dareeraha biriiga (Bareega oo keliya).

Haddi ay khusayso, tilmaan meesha laga eegayo heerka dareeraha iyo halka ay ku yaalaan suufka(yada) ama muraayadaha aragga. Aqoonso inaad hubiso in heerku u dhexeeyo isku-darka iyo calaamadaha buuxa ee shay kasta.

Digniin: Weligaa ha ka bixin daboolka qaboojiyaha haddii matoorku uu kulul yahay.

Dareeraha iyo daadashada Hawada

Sharaxaad: Dareeraha matoorka iyo nidaamyada kale ee baabuurta; iyo daadad hawo, haddii ay khusayso.

Waa maxay sababta loo baadho: Dhacaaha dareeraha waxay muujin kartaa fashilka qaybaha meelaha laga yaabo inaan si sahal ah loo baarin heerarka (tusaale, habka gudbinta ama shidaalka). Diidmada hawadu waxay muujin kartaa cilladda qayb ka mid ah meelaha laga yaabo inaan si sahal ah loo baarin (tusaale, cariiriyaha hawada iyo qaybaha kale ee hawada).

Kormeerid:

Ka raadi gododka biyaha dhulka.

Ka raadi dareere ka tifqanaya hareeraha iyo dhinaca hoose ee matoorka iyo gudbinta.

Ka eeg tuubooyinka iyo xadkaha hawada, haddii ay khusayso, xaalad iyo daadad.

Nidaamka hagida

Sharaxaad: Qaabka u beddela tiirka isteerinka ficil rogida taayirrada.

Waa maxay sababta loo baadho: Qaybaha isteerinka ee daalan, dillaacay, dabacsan ama jabay waxay keeni karaan luminta isteerinka. Dhaqdhaqaaqa isku xidhka ayaa sababi kara in baabuurka uu lulo ama uu la kulmo dhibaatooyin kale oo halis ah.

Kormeerid:

Hubi in sanduuqa isteerinka korontadu uu si badbaado leh u rakiban yahay oo aanu ka daadan.

Hubi in dhammaan tuubooyinka isteerinka iyo isku xidhka aanay dillaacin, xidhnayn ama daadin.

Hubi in nidaamka isteerinka aanu lahayn ,boolal, ama furayaal maqan.

U fiirso in isku xirka, gacmaha, iyo ulaha ku xira sanduuqa isteerinka ilaa giraangiraha aan la gashan ama dillaacin iyo in kala-goysyada iyo saldhigyada aan la gashanayn ama furnayn.

10M.5.2 – Qaybaha Gawaarida/Usheeda Hagidda

Fiiro gaar ah: U diyaargarow inaad samayso kormeer isku mid ah, oo lagu sifeeyay qaybtan (11.5.2) mid kasta oo ka mid ah faashashka gaadhiga.

Taayirada

Sharaxaad: isku jirka taayirrada/wheelku waxay xidhiidh la leeyihiin laamiga.

Waa maxay sababta loo baadho: bararka oo hoos u dhacaa waxa uu kordhiyaa fursada ah in uu ka soo baxo kulaylka xad dhaafka ah sababtoo ah dabacsanaanta taayirka. Qoto dheer ee tumanu waxay kordhisaa saamaynta , waxay yaraynaysaa jiidashada waxayna kordhisaa fogaanta joogsiga.

bararka xad dhaafka ahi waxa uu kordhiyaa fursadaha dhaawac ee taayirka ka soo gaadha godadka iyo luminta jiidashada sababtoo ah tamashlaha yar ee xidhiidhka wadada. Goynta iyo bararku waxay sababi karaan taayirrada shaqada, garaacid, iyo luminta xakamaynta lama filaan ah.

Kormeerid:

Alaabta soo socota waa in lagu eego taayir kasta:

bararka taayirka: Ka eeg bararka saxda ah adiga oo isticmaalaya cabirka taayirka. Hubi in dhammaan afkoda waalka la heli karo.

Xaaladda taayirka: Ka eeg jeexjeexyada iyo burburka jidhka ka dhigaya taayirada ku jira tumanka iyo gidaarka. Hubi in furayaasha waalka aanay maqanayn, iyo afgogga waalka aanay dhaawacmin ama aanay jabin. Ka fiirso kuuskuus iyo barar dhanka gidaarka ah iyo dhexroorka aan is barbar dhigin ee labada taayir.

Qoto duleelka: Ka eeg qoto dheeraanta ugu yar ee lagu tumanayo oo leh cabbir qoto dheer oo lagu tamayo dhammaan godadka waaweyn ee tuman ee ay ku jiraan baararka xidhashada (4/32 ee taayirada dabada isteerinka, 2/32 dhammaan taayirada kale).

Fiiro gaar ah: Ma heli doontid dhibco haddii aad si fudud u laatiid taayirada ama aad isticmaasho burus si aad u hubiso sicir bararka saxda ah. Waa inaad sheegtaa isticmaalka cabirka taayirka.

Fiiro gaar ah: Haddii taayirrada ay ku rakiban yihiin nidaamka bararka taayirrada otomaatigga ah (ATIS) ama nidaamka la socodka cadaadiska taayirka (TPMS) oo leh tuubooyin ku xiran xargaha taayirada, waxaad u baahan tahay oo keliya inaad sheegto in cadaadiska taayirka la kormeero laguna hagaajiyo nidaam otomaatig ah oo hubi inuu si habboon u shaqeynayo.

digsiga taayerka

Sharaxaad: digsiiga birta ah ee taayirrada ay ku rakiban yihiin.

Waa maxay sababta loo baadho: Digsiyada waxyeeloobay waxay keeni karaan luminta taayirka cidhifka, luminta taayir ka yimaadda faaska, luminta cadaadiska hawada ee taayirka, giraangiraha oo ka rogaaya geesta iyadoo ay sabab u tahay burburka geesaha, ama geesaha dillaacsan. Taayirrada burbursan waxay keeni kartaa luminta kontoroolka baabuurka, taasoo keenta shil. Taayirrada iyo cidhifyada waa in laga eegaa xaaladaha keeni kara kala go' taayir ah ama qayb ka mid ah ama luminta taayirka.

Kormeerid:

Ka eeg digsiyada burbur, dillaaca ama qallooc. digsiyada ma yeelan karaan dayactir alxanka. Ka eeg dariiqyada miridhku ka samaysan yahay ee muujin kara in cidhifku ka dabacsan yahay giraangiraha, haddii ay khasayso.

Baadh boolka iyo daldaloollada si aad u hubiso in aanay dheerayn (wareeg ka baxsanayn) oo aanay jirin loos ama boolal maqan ama dabacsan.

Xirayaasha taayirrada (boolka)

Sharaxaad: Waxay ku haysaa giraangiraha faaska.

Waa maxay sababta loo baadho: Liiska boolasha ee dabacsan ama maqan waxay keeni kartaa luminta taayirrada oo u horseedda shil.

Kormeerid:

Hubi in dhammaan boolasha ay joogaan.

U fiirso in boolaha luguhu aanu dabacsanayn oo aanay jirin calaamado muujinaya daxalka ama dunta dhalaalaysa ee muujin kara dabacsanaan.

Hubi in aanay jirin boolal jaban.

Moolada iyo bacaha hawada iyo naxdinta

Sharaxaad: Ilaha caleenta ama gariiradda ee xoogaga gariirada taayirrada ee la abuuray iyadoo lagu rogroganayo oogada waddada. Bacaha hawada ee la socda moolooyinka ama u adeega nidaamka joojinta aasaasiga ah. Gaaska ama aaladaha haga dareeraha (shooga) ee ilaaliya gaadhiga ee dejinaaya gaadhiga.

Waa maxay sababta loo baadho: Ilaha caleenta ah ee dhaawacan ama maqan ama gariiradaha ayaa laga yaabaa inay u horseedaan luminta kontoroolka ama rogroga haddii baabuurku ku dhaco jir ama taayirka. Ilaha rogrogma ayaa laga yaabaa inay ku dhufaan taayirka taasoo keenaysa jug ama faragelin isteerinka. Bacaha hawada ee burburay ama shooggu waxay saamayn karaan maaraynta baabuurka iyo joogsiga fogaanta.

Kormeerid:

Shayada soo socda waa in la baaraa, halka laga arki karo lagana heli karo, dabada kasta:

Ka eeg ilaha caleenta maqan,, dildilaacday, ama jabtay oo eeg in moolooyinku aanay dillaacin, jabin ama aanay ka maqnayn wax qaybo ah.

Eeg ilaha gariiradda ee jabay ama qalloocan oo eeg in taabashadu aanay dillaacin, jabin ama aanay lahayn qaybo maqan.

Hubi in hakinta hawadu ay tahay mid sugan, oo aan dhaawacnayn oo aan soo daadanaynin (haddii qalabaysan yahay).

U fiirso in qalabka shooggu uu yahay mid sugan, oo aan dhaawacnayn oo aan soo daadanaynin (haddii qalabaysan yahay).

Hubi in baabuurka uu fadhiyo heer u siman yahay (hore ilaa danbe iyo dhinac ilaa dhinac).

Fiirso gaar ah: U sheeg baaraha haddii qaybaha hakinta aan la arki karin ama la heli karin, gaadiidka sida basaska gaadiidka ama kuwa tababaraha, oo baar in baabuurka uu fadhiyo heer (hore iyo gadaal iyo dhinac) oo ogow in baabuurka tiirsanaan karo uu muujin karo dhibaato ganaax.

Xadhkaha biriiga / Tuubooyinka / daadinta

Sharaxaad: Sidayaasha hawo ama dareere bareeg ah kulanka biriiga taayirrada.

Waa maxay sababta loo baaro: Luminta dareeraha bareega waxa ay horseedi kartaa luminta awoodda biriiga iyo jawaabta. Cadaadiska hawada oo lumaya waxa laga yaabaa inay keento cariiri shaag.

Kormeerid:

Hubi in tuubooyinka ama xadhkaha ay siin karaan hawo ama dareeraha hawo-biyoodka ee biriiga oo aanay ka daadan.

Ka eeg tuubooyinka ama khadadka dillaac ama xiran ama jajaban.

Hubi in dhammaan tuubooyinka ama laynka isku xidhka iyo xidhidhiyayaasha ay yihiin kuwo sugan.

Fiirso gaar ah: Haddii biriiga korantada yahay, hubi in xadhkaha korantadu ay badbaadsan yihiin, oo daashka aan la xidhin ama aan dillaacin.

Wasakhda bareega

Sharaxaad: Wasakhowga, sida dufanka, saliidda, iwm., taas oo saameyn karta waxqabadka bareegga marka uu gaabinayo ama joojinayo baabuurka.

Waa maxay sababta loo baadho: Waxyaabaha wasakhaysan ee biriiga waxa ay sababi kartaa hoos u dhaca barriga kaas oo keeni kara shil. Wasakhda sidoo kale waxay abuuri kartaa khatar dabeed.

Kormeerid:

Haddii la gaari karo, ka baadh wasakhooyinka sida dufan, saliid, iwm., oo ku dul yaal dahaarka biriiga ama suufka iyo durbaanka ama saxanka wax u dhimi kara awoodaha bareegga.

10M.5.3 – Baabuurka dhinaca

Muraayadaha iyo muujiyayaasha

Sharaxaad: muraayadaha iftiinka ama daboolka iyo mujiyayaasha dhinacyada baabuurka iyo tareelaha (iskudarka kaliya).

Sababta loo kormeero: muraayadaha iftiinka ama daboolka waa inay ka badbaadaan waxyeello nalalka si ay si sax ah ugu shaqeeyaan. Miliciyayaasha waxay ogolaadaan darawalka gaadhi xamuulka in la arko oo lala xidhiidho joogitaanka gaadiidka kale.

Kormeerid:

U fiirso in muraayadaha iftiinka ama daboolyada dhinacyada baabuurka iyo tareelaha (iskudarka kaliya) ay yihiin midabka saxda ah, nadiif ah, aan jabin ama maqan.

Eeg in muraayadaha dhinacyada baabuurka iyo tareelaha (iskudarka kaliya) ay yihiin midabka saxda ah, nadiif ah, aan jabin ama maqan.

Aaladaha La socodka Gaadiidka

Sharaxaad: Muraayada dhinaca ee muuqaalka dambe ee taraafikada dhinacyada iyo gadaasha (dhammaan baabuurta). Qalabka kale ee la socodka, sida kamaradaha, ayaa laga yaabaa in lagu isticmaalo muraayado ama halkii muraayado.

Waa maxay sababta loo baadho: Qalabka la socodka gaadiidka/Muraayada ama aaladaha kale ee la socodka ayaa bixiya muuqaalka dhinacyada iyo gadaasha gaadhiga. Darawalku waa inuu arki karaa gaadiidka kale, gaar ahaan meelaha mugdiga ah.

Kormeerid:

U fiirso in muraayadaha ay nadiif yihiin oo aan dildilaacsanayn iyo Aaladda La-socodka Taraafikada / xidhmooyinka muraayadaha aan la leexin oo ay si ammaan ah ugu rakiban yihiin iyada oo aanay jirin qaybo ka maqan.

Haddii la qalabeeyo, qalabka ama kamaradaha la socodka gadaasha iyo gadaalba waa inay nadiif ahaadaan si gudaha looga eego.

Batariga/Nidaamka Korontada

Sharaxaad: Batariyada siiya socodka korantada ee hawlaha baabuurka ama u adeega sida qayb ama isha aasaasiga ah ee awooda gaadhiga.

Waa maxay sababta loo baadho: Dhaawaca baytariyada, nidaamka korantada ama mishiinka korontada waxa ay sababi kartaa burburka gaadhiga ama koronto la'aanta u horseedda dab gaadhiga korkiisa.

Kormeerid:

Meel kasta oo ku taal:

Hubi in baytariyadu ammaan yihiin, haddii la arki karo.

U fiirso in dhammaan xidhiidhadu ay dhagan yihiin oo aysan muujin calaamadaha daxalka xad-dhaafka ah, haddii la arki karo.

Eeg dhammaan fiilooyinka nidaamka korantada iyo xadhkaha ayaa sugan oo aan dillaacin ama aan xidhnayn.

Hubi in sanduuqa batteriga, daboolka ama albaabku uu sugan yahay, haddii ay khuseyso.

Xusuusin: U sheeg baaraha haddii baytariyadu aanay muuqan ama la heli karin.

Haamaha Shidaalka

Sharaxaad: Weel shidaal ku jiro.

Waa maxay sababta loo baadho: Daadashada waa khatar dab waxayna u keeni karaan khataro wadista baabuurta kale. Shidaalka laamiga qarkiisa saaran waxa uu noqon karaa mid sibi leh.

Kormeer:

U eeg in dhamaan haamaha shidaalka, ay ku jirto taangiyada naftada Exhaust Fuel (DEF), haddi qalabaysan yahay, ay si amaan ah u rakiban yihiin, koofiyada(yada) ay adag yihiin, iyo in aanay jirin wax daadasho ah oo ka imanaya taangiyada ama xadhkaha.

Qaab-dhismeedka

Sharaxaad: Xubnaha qaab dhismeedka ee taageeraya jidhka baabuurka ama jiid jiidka.

Sababta loo baadho: Xubnaha fur furan ama dildilaaca waxa laga yaabaa inay yareeyaan xasiloonaada baabuurka, waxay sababi karaan maaraynta iyo dhibaatooyinka geesaha (tusaale, wareegid, rogrogis suurtagal ah) taasoo keentay in wadarta guud ee xakamaynta baabuurka. Dildilaaca, jebinta ama godadka aagga xamuulka waxay keeni karaan luminta shixnadda.

Kormeerid:

Ka eeg dildilaaca, alxanka jaban, godadka ama waxyeelooyinka kale ee xubnaha jirku ku jiro, oo ay ku jiraan tareelaha, haddii ay khuseyso.

Ka eeg dildilaaca, dillaacyada ama godadka aagga xamuulka ama sagxada, oo ay ku jiraan tareelaha, haddii ay khuseyso.

Hubi in kabaalka sii daynta ee tareelaha iyo biinanka ay ammaan yihiin, haddii ay khuseyso.

10M.5.4 – Dhabarka Gaariga ama Tareelaha

Muraayadaha iyo muujiyayaasha

Sharaxaad: Muraayadaha iftiinka ama daboolada iyo muujiyayaasha dhabarka gaadiidka ama tareenka (kaliya isku-darka).

Sababta loo baadho: muraayadaha iftiinka ama daboolku waa inay kanabad qabo waxyeelada nalalka si ay si sax ah ugu shaqeeyaan. Miliciyayaasha waxay ogolaadaan darawalka gaadhi xamuulka in la arko oo lala xidhiidho joogitaanka gaadiidka kale.

Kormeerid:

Hubi in muraayadaha iftiinka ama daboolka ay yihiin midabka saxda ah, nadiif ah, aan jabin oo aan maqanayn.

Hubi in muujiyaashay midabka saxda ah, nadiif ah, aan jabnayn oo aan maqanayn.

Fiiro gaar ah: gaariga isku dhafka ah, waxaad u baahan tahay oo kaliya in aad eegto gadaasha tareelaha.

10M.6 – GAWAARIDA ISKU-DHAFKA AH

10M.6.1 – Gaadiidka Isku-dhafka ah oo kaliya

Xadhkaha Hawada iyo Korontada / Xidhiidhiyayaasha

Sharaxaad: Qaado hawada iyo korantada unugga korontada una gudbi tareelaha.

Maxay u Baahan Tahay in la baadho: Bareega Hawada - Luminta hawada ee gaadhiga la jiido wuxuu keeni doonaa khasaaro qayb ah ama guud ahaan xakamaynta gaadhiga la jiido. Xaaladda hawadu hooseyso waxay sababi doontaa isticmaalka bareegyada ee tareelaha, taas oo keeni karta luminta xakamaynta oo horseedi karta shil.

Bareegyada Korontada - Luminta xidhiidhka korantada ee tareelaha waxay ku dambayn doontaa luminta guud ee biriiga iyo xakamaynta qaybta la jiido oo waxay keeni kartaa shil.

Khadadka Korontada - khadadka burburay waxay keeni karaan luminta awooda gaadhigu u leeyahay in uu la xidhiidho dhaqdhaqaaqiisa darawalada kale (oo aan leexan, ama nalalka biriiga). In habeenkii aysan ku arki karin baabuurta kale waa khatar weyn oo gaadiidka ah waxayna keeni kartaa shil.

Kormeerid:

U fiirso in isku xidhayaasha hawada iyo korantada ee unugga korantada iyo tareelaha ay fadhiyaan oo la shaabadeeyey, oo aan waxyeello lahayn oo lagu xidhay meel.

Hubi in tuubooyinka hawada iyo xadhkaha korantada aan la gooyin, dildilaacaynin, la kala dillaacin, la duubin, la duubin ama aan dhammaan (xadhkaha birta ah ama kirishbooyada waa in aanay soo bixin). Dhegayso hawo soo daadanayo (nidaamka biriiga hawada oo keliya).

Hubi in xadhkaha korantada iyo xadhkaha hawadu (haddii ay qalabaysan yihiin) aanay qallafsanayn, cidhiidhi ahayn ama qanjabin, ama ku jiidin qaybaha baabuurta ama dhulka.

Fiiro gaar ah: Waa inaad hubisaa isku xidhka unugga korantada iyo tareelaha si aad u hesho credit

Qaybtan ka hadhsan (10.6.1), waxaad u baahan doontaa inaad barato nooca isku xidhka gaadhigaagu ku qalabaysan yahay - oo aad u isticmaali doonto imtixaankaaga Kormeerka Baabuurka:

- Isku-darka Shaagagga Shanaad, ama
- Isku darka afka hore ee rimoorka, ama
- Dhammaan Noocyada Kale ee Isku-dhafka.

KALIYA ISKU DHAFKA GARAANGARTA EE SHANAAD

Saxanka Shaagaga Shanaad

Sharaxaad: Saxanka uu tareelaha ku dul fadhiyo oo uu ku xafido boqorka tareelaha.

Waa maxay sababta loo baadho: Saxanka shanaad ee taayirrada dhaawacan iyo xidhiidhka aan habboonayn ee u dhexeeya cagaf-cagaftu waxay keeni kartaa maaraynta mashaakilaadka, rogaal-celinta, ama kala-tagga cagaf-cagafyada iyo tareelaha horseedda shil.

Kormeerid:

U fiirso in saxanka barafka taayirrada shanaad uu si badbaado leh ugu rakiban yahay baabuurka iyadoo la raacayo meesha shanaad ee taayirka.

Ka eeg dildilaaca, dillaacyada ama dhammashaha xad-dhaafka ah.

Ka eeg subkeynta saxda ah, haddii ay khusayso.

Boqorka, Apron iyo Farqiga

Sharaxaad: biin ku xidha tareelaha iyo cagaf (boqorka) iyo saxanadda birta ah ee ku xidhan boqorka ee bixisa korka nasashada tareelaha shaaga shanaad (gabiyaada)

Waa maxay sababta loo baaro: Dhammad dhaawac loo geysto boqorka waxay keeni kartaa maaraynta mashaakilaadka, rogmitaanka, ama kala soocida cagafyada iyo tareelaha horseedaya shil.

Kormeerid:

Hubi in boqorku meesha yaalo oo aanu qaloocin, dhaawacmin ama aanu xidhnayn.

Hubi in qaybta muuqata ee duleelku aanu qalloocin, dillaacin, ama aanu jabnayn.

Eeg in tareelaha uu si siman ugu jiifo saxanka shanaad mana jirto meel bannaan oo u dhaxaysa faafo iyo shanaad (wax farqi ah ma jiro).

Ka eeg subkeynta saxda ah, haddii ay khusayso.

AMA

EE ISKU DHAFKA AFKA HORE EE RIMOORKAHOO KALIYA

Afka Hore ee Rimoorka

Sharaxaad: Jiid jiidid ama helitaanka isku xidhka kaas oo bar-jiifka ishu ku xidho

Waa maxay sababta loo baadho: Afka rimoorka oo xumaaday ama dhaawacan iyo xidhiidhka aan habboonayn ee u dhexeeya unugga korantada iyo tareelaha waxay keeni kartaa maaraynta mashaakilaadka, rogroga, ama kala goynta unugga korantada iyo tareelaha horseedda shil.

Kormeerid:

U fiirso in afka hore rimoorka si ammaan ah ugu xiran yahay qaabka gaariga.

Ka eeg qaybaha dabacsan ama maqan oo ay ku jiraan biinanka, biinanka, biinanka, xidhmooyinka.

Ka eeg dildilaaca, jajabka ama dhammadka xad-dhaafka ah.

Faraantiga Jiidashada Tareelaha & Luqunta

Sharaxaad: giraanta barbaraha sawirka ama isha ku dheggaan xagga hore ee carrabka tareelaha kaas oo isku xidha jilbaha afka hore ee rimoorka ee isku xidhka. Carrabka jiid jiidka ee ka soo baxa qaabka jir ee tareelaha si uu u oggolaado isku-xidhka iyo leexinta.

Waa maxay sababta loo baadho: Dhammaad, burbur, dildilaaca ama alxanka aan habboonayn ee giraanta barbaraha iyo carrabka jiid jiidka waxay keeni kartaa luminta tareelaha u horseedaysa shil.

Kormeerid:

Hubi in giraanta barbaraha ama isha aanay qalloocin ama lalaabin.

U fiirso in giraanta barbaraha ama isha ay ku xidhan tahay carrabka jiidka oo aanay jirin boolal dabacsan ama maqan, alxanka jaban, ama dildilaaca.

Hubi in giraanta barbaraha ama isha aan la xidhin.

Ka eeg carrabka tareelaha si aad u hesho jeexjeexyada, qallooca, dildilaaca, iyo alxanka jaban iyo in carrabka tareelaha uu taageeri karo culeyska culeyska. Haddii la fidin karo, eeg boolalka, biinanka qufulka iyo biinanka ayaa meesha yaal.

AMA

DHAMMAAN NOOCYADA KALE EE ISKU DHAFKA

Fiiro gaar ah: Nidaamyada isku xidhka ayaa kala duwan. Haddii aad leedahay nooc kale oo ah habka isku xidhka, waxaad u baahan doontaa inaad u sharaxdo baaraha sida uu u shaqeeyo iyo waxa aad kormeerayso.

Jiid Hitch

Sharaxaad: Jiid ama jiidhka qaataha iyo kubbada jiidista, kaas oo lammaanaha tareeluhu ku dul taagan yahay.

Waa maxay sababta loo baadho: Jiidjiid cilad ah ama dhaawacan ama farsamo kale iyo xidhiidhka aan haboonayn ee u dhexeeya unugga korantada iyo tareelaha ku waxay keeni kartaa maaraynta mashaakilaadka, rogmadka, ama kala goynta unugga korantada iyo tareelaha horseeda shil.

Kormeerid:

U fiirso in jiid-jiidka ama farsamooyinka kale uu si ammaan ah ugu xiran yahay qaabka gaariga. Kormeer bar-xakamaynta, haddii qalabaysan yahay.

Ka eeg qaybaha dabacsan ama maqan oo ay ku jiraan biinanka, biinanka, biinanka iyo xajinta, oo ay ku jiraan kubbadda tareelaha ama farsamo kale.

Ka eeg dildilaaca, jajabka ama dhammadka xad-dhaafka ah.

Isku xidhka Tareelaha & carabka

Sharaxaad: Isku xirayaasha tareelaha ku dheggan xagga hore ee carrabka tareelaha ee ku dheggan kubbadda tareelaha. Carrabka jiid jiidka ee ka soo baxa qaabka jir ee tareelaha si uu u oggolaado isku-xidhka iyo leexinta.

Waa maxay sababta loo baadho: Dhamaadka, burburka, dildilaaca ama alxanka aan haboonayn ee isku xidhaha tareelaha iyo carrabka jiid jiidka waxa laga yaabaa inay keento luminta tareelaha, taasoo keenta shil.

Kormeerid:

Hubi in iskuxirayaasha tareelaha aanu qalloocin ama lalaabin.

U fiirso in isku-xidhaha tareelaha-ku uu ku xidhan yahay carrabka tareelaha oo aanay jirin boolal dabacsan ama maqan, alxanka jaban, ama dildilaaca.

Hubi in lamaanaha tareelaha aan la xidhin.

Ka eeg carrabka tareelaha si aad u hesho jeexjeexyada, qallooca, dildilaaca, iyo alxanka jaban iyo in carrabka tareelaha uu taageeri karo culeyska culeyska. Haddii la fidin karo, hubi in boolal, biinanka qufulka iyo biinanka meesha yallaan.

Qalabka Qufulka iyo Badbaadada

Sharaxaad: Xidhida xidhiidhiyaha iyo aaladaha badbaadada ee xidhiidhiyaha meel ku xidha.

Waa maxay sababta loo baadho: Tareelaha wuu is furi karaa inta lagu jiro safarka haddii hababka xidhiidhka aan la sugin. Aaladaha badbaadada waxay caawiyaan in habka qufulku uu jiro oo uu bixiyo gargaar haddii xidhiidhku xumaado.

Kormeerid:

Nidaamka Isku-xidhka Taayirrada Shanaad Keliya

Fiiri farqiga taayirrada shanaad oo eeg in daanka qufulka ama kabaalka si buuxda loo sugay agagaarka kingpin oo hubi ciyaarta u dhaxaysa kingpin iyo quful daanka/ kabaalka.

Hubi in gacanta lagu sii daayo ay ku taallo meesha ay ku hawlan tahay iyo daboolka badbaadada ama qufulka (haddii qalabaysan yahay) uu yaallo.

Ka eeg qufulka taayirrada shanaad (haddii ay qalabaysan yihiin) burburka iyo biinanka ayaa si buuxda u hawlan.

AMA

Kormeer: Dhammaan Nidaamyada Isku-xidhka Kale

Ka eeg habka qufulka ama daboolka qaybaha maqan ama jabay oo hubi in kabaalka siidaynta biinlaha ama xidhidhiyaha ama furaha uu ku xidhan yahay meel oo aad xafido.

Hubi in biinanka badbaadada iyo biinanka fiiqan ay ku jiraan oo aan maqanayn, haddii ay jiraan.

U fiirso in fiilooyinka badbaadada ama silsiladaha ay yihiin kuwo sugan, is-goysmay, oo aanay lahayn gariir iyo caajisnimo xad dhaaf ah, haddii ay jiraan. Xadkhaha goos gooska ah waa in la hawlgeliyaa.

10M.6.2 – Tareelayasha Kaliya

Gear ka degid iyo Nadiifinta

Sharaxaad: Waxay taageertaa cidhifka hore ee tareelaha marka tareelaha ku aanu ku xidhnayn baabuur ama cagaf.

Sababta loo baadho: Qalabka soo degaya waa in si sax ah kor loogu qaadaa si aanu dhulka ugu dhicin inta safarka lagu jiro oo waa inuu nadiifiyaa qaybta dambe ee korantada marka uu leexanayo. Gacanteeda waa in lagu xidhaa baabuurka si aanu u dhaqaaqin oo aanu u garaacin gaadiidka kale. Waxyeello kasta oo soo gaadha taageerrada marsha soo degista waxay keeni kartaa in tareeluhu soo dhaco ama uu dhaco marka la gooyo.

Kormeerid:

Hubi in qalabka soo degaya uu si buuxda kor u qaaday, oo aanay lahayn qaybo ka maqan, gacan-qabashaduna ay sugan tahay, iyo qaabka taageerada iyo suufka degidu aanay dhaawacmin.

Haddii korontadu kushaqeeyo, eeg hawada ama hawo-daaqsinka.

Haddii cagaf-cagaf-yar-yar, baar in shaagagga shanaad uu si habboon u taagan yahay si jir-cagafku u baneeyo qalabka soo degaya inta lagu jiro wareegyada.

Cajaladda Milicsiga

Sharaxaad: Cajalad milicsiga oo ku taal dhinaca iyo danbe ee tareelaha, haddii loo baahdo.

Maxay u Baahan Tahay In La Kormeero: Cajaladaha milicsiga ee ku yaal gaadhiga ayaa u oggolaanaya darawalka gaadiidka ganacsiga in la arko iyo in uu la xidhiidho joogitaanka taraafikada kale.

Kormeerid:

Eeg in cajaladda milicsiga ee dhinacyada iyo dambe ee tareelaha ay yaallo oo si ammaan ah ugu dheggaan baabuurka.

Fiirso gaar ah: Cajaladda milicsiga ayaa looga baahan yahay oo keliya tareelada. Qaar ka mid ah sharciyada ayaa laga yaabaa inay u baahan yihiin basaska dugsiga.

Tijaabada Xirfadaha Kontaroolka Aasaaska ah

Xasuusnoow, Imtixaanka Baadhitaanka Baabuurku waa in la gudbiyaa ka hor intaadan u gudbin imtixaanka Xirfadaha Kontaroolka Aasaasiga ah (oo lagu daboolay qaybta xigta).

Liiska Hubinta nooca A Gaari Xamuul oo leh isjiidka yar ama Gaari & Tareelaha ama Bas & Tareelaha

Gudaha Gaadhiga/Bilowga Mashiinka

- ☐ *hawo ama *dareeraha bareega
- ☐ baarkinka & hubinta biriiga ee tareelaha
- ☐ Hubinta adeega bareega
- ☐ tilmaamayaasha iftiinka
- ☐ qalabka degdega ah
- ☐ muraayada hore & Qalabka la socodka gaadiidka
- ☐ wirs & dhaqdhaqaaqiyaasha
- ☐ kuleyliyaha & qaboojiyaha
- ☐ hoonka

Hubinta Hawlaha Laydhka

- ☐ dhammaan nalalka dibadda

Qeebta hore ee Baabuurka/Aagga Matoorka

- ☐ muraayadaha
- ☐ heerarka dareeraha
- ☐ dareere & hawada oo daadata
- ☐ nidaamyada jiid

Faaska Isteerinka

- ☐ taayirada
- ☐ digsiyaasha
- ☐ lboolalsha
- ☐ moolooyinka/buuraha & bacaha hawada naxdinta
- ☐ xadkhaha biriiga ama tuubooyinka & daadanaya
- ☐ biriiga wasakhaysan

Dhanka Baabuurka

- ☐ muraayadaha & muujiyayaasha
- ☐ aladaha la socodka gaadiidka
- ☐ batteri
- ☐ taangiga(yada) shidaalka/taangi DEF
- ☐ qaab(yada)

Gawaarida Isku-Dhafka ah Kaliya

- ☐ xadkhaha Hawada & korontada & xidhiidhiyayaasha
- ☐ Saxanka Shaagaga Shanaad ama jillaab ama jiid
- ☐ kingpin & apron & farqiga ama giraanta barbaro & carab ama lammaane & carrabka
- ☐ quful & qalabka badbaadada

Tareelaha Kaliya

- ☐ geerka degitaanka & nadiifinta
- ☐ cajalad milicsiga

Qaybta dambe ee Tareelaha

- ☐ muraayadaha & muujiyaasha

Rakaabka iyo Baska Dugsiga Kaliya

- ☐ soo gelida rakaabka & wiish
- ☐ ka baxyada degdega ah
- ☐ fadhiga rakaabka
- ☐ qalabka la socodka rakaabka

Baska Dugsiga Kaliya

- ☐ Nalalka ardayda (hore iyo gadaal)
- ☐ gacmaha joogsada & gacanta badbaadada
- ☐ gargaarka koowaad & xirmooyinka dheecaanka jirka

* Guuldarada tooska ah hadii aan si sax ah loo samayn

Waxaa kaliya lagaa rabaa inaad hubiso shayada ku jira liiska hubinta ee Baadhista CDL. Waxaad u isticmaali kartaa liiska hubinta tijaabadaada oo aad iska hubiso alaabta markaad dhamaystirto, **MAYA** calaamado dheeraad ah ama qoraal ayaa lagu dari karaa liiskan. Waa **INAAD** magacawdaa, tilmaantaa ama aad taabataa oo aad si buuxda u sharaxdaa waxa aad ku eegayso shay kasta oo muhiim u ah badbaadada. Haddii aadan sidaa yeelin, ma heli doontid bundooyin shayga.

Nooca B ama Nooca C liiska hubinta gaadhi toosan ama gaadhi kale oo toosan

Bilawga Baabuurka/Injiinka

- ☐ *hawo ama *Dareeraha bareega
- ☐ baarknka & hubinta biriiga ee tareelaha
- ☐ Hubinta adeega bareega
- ☐ tusayaasha iftiinka
- ☐ qalabka degdega ah
- ☐ muraayadaha dabaysha & Qalabka la socodka gaadiidka
- ☐ masaxayaasha & dhaqdhaqaaqiyaasha
- ☐ kuleyliyaha & qabooyiyaha
- ☐ geeska

Hubinta Hawlaha Laydhka

- ☐ dhammaan nalalka dibadda

Qeebta hore ee Baabuurka/Aagga Matoorka

- ☐ muraayadaha
- ☐ heerarka dareeraha
- ☐ dareere & hawada oo daadata
- ☐ nidaamyada jiid

Faaska Isteerinka

- ☐ taayirada
- ☐ digsiyada
- ☐ furayaasha boolasha
- ☐ Moolada & bacaha hawada & shoogga
- ☐ khadadka biriiga ama tuubooyinka & daadashada
- ☐ wasakhda biriiga

Dhanka Baabuurka

- ☐ muraayadaha & muujiyayaasha
- ☐ aladaha la socodka gaadiidka
- ☐ batteri
- ☐ taangiga(yada) shidaalka/taangi DEF
- ☐ qaab(yada)

Gadaasha Baabuurka

- ☐ muraayadaha & muujiyayaasha

* Guuldarada tooska ah hadaan si sax ah loo samayn

Waxaa kaliya lagaa rabaa inaad hubiso shayada ku jira liiska hubinta ee Baabuurka ee CDL. Waxaad u isticmaali kartaa liiska hubinta tijaabadaada oo aad iska hubiso alaabta markaad dhamaystirto, **MAYA** calaamado dheeraad ah ama qoraal ayaa lagu dari karaa liiskan.

Waa in aad **waa** inmagacaa, tilmaantaa iyo/ama aad taabato oo aad si buuxda u sharaxdo waxa aad ku kormeerayso shay kasta oo muhiim u ah badbaadada. Haddii aadan sidaa yeelin, ma heli doontid bundooyin shayga.

Rakaabka ama Baska Dugsiga

Bilawga Baabuurka/Matoorka

- ☐ *hawo ama *Hawada bareega
- ☐ baarkin & hubinta biriiga ee tareelaha
- ☐ jeegaga adeega
- ☐ tilmaamayaasha iftiinka
- ☐ qalabka degdega ah
- ☐ muraayada hore & Qalabka la socodka gaadiidka
- ☐ wirs & dhaqdhaqaaqiyaasha
- ☐ kuleyliyaha & qabooyiyaha
- ☐ geeska

Rakaabka iyo Baska Dugsiga Kaliya

- ☐ soo gelida rakaabka & wiish
- ☐ ka baxyada degdega ah
- ☐ fadhiga rakaabka
- ☐ qalabka la socodka rakaabka

Baska Dugsiga Kaliya

- ☐ Nalalka ardayda (hore iyo gadaal)
- ☐ gacmaha joogsada & gacanta badbaadada
- ☐ gargaarka koowaad & Xirmooyinka dheecaanka jidhka

Hubinta Hawlaha Laydhka

- ☐ dhammaan nalalka dibadda

Qeebta hore ee Baabuurka/Aagga Matoorka

- ☐ muraayadaha
- ☐ heerarka dareeraha
- ☐ dareere & hawada oo daadata
- ☐ nidaamyada jiid

Faaska Isteerinka

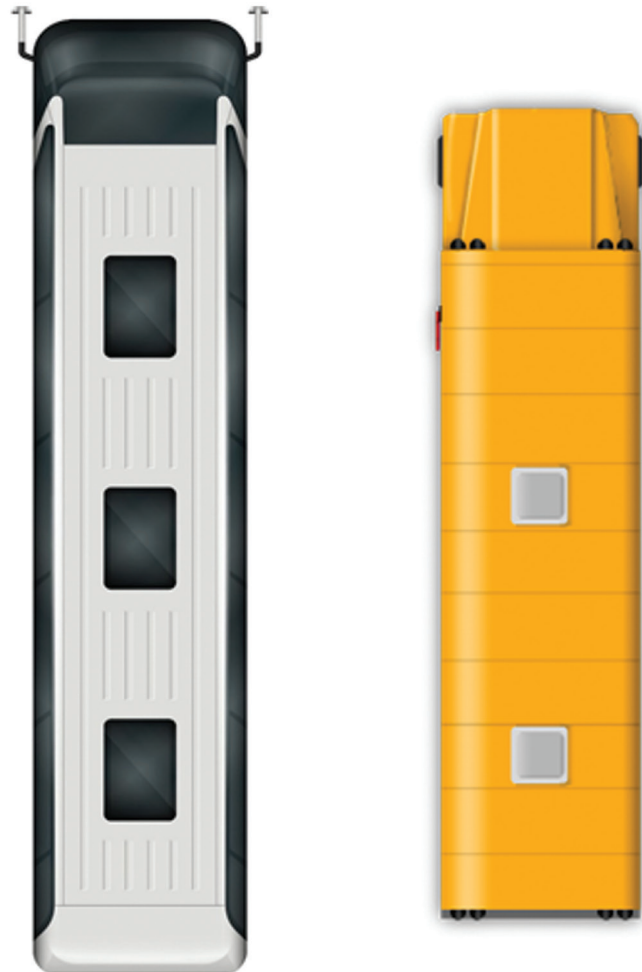
- ☐ taayirada
- ☐ digsiyaasha
- ☐ lboolalsha
- ☐ moolooyinka/buuraha & bacaha hawada naxdinta
- ☐ xadhkaha biriiga ama tuubooyinka & daadanaya
- ☐ biriiga wasakhaysan

Dhanka Baabuurka

- ☐ muraayadaha & muujiyaasha
- ☐ aladaha la socodka gaadiidka
- ☐ batteri
- ☐ taangiga shidaalka/(s) taangi DEF
- ☐ qaab(yada)

Gaadiidka Baabuurka

- ☐ Muraayadaha & milicsadayaasha

*** Guuldarada tooska ah hadaan si sax ah loo samayn**

Waxaa kaliya lagaa rabaa inaad hubiso shayada ku jira liiska hubinta ee Baabuurka ee CDL. Waxaad u isticmaali kartaa liiska hubinta tijaabadaada oo aad iska hubiso alaabta markaad dhamaystirto, **MAYA** calaamado dheeraad ah ama qoraal ayaa lagu dari karaa liiskan. Waa **INAAD** magacawdaa, tilmaantaa ama aad taabataa oo aad si buuxda u sharaxdaa waxa aad ku eegayso shay kasta oo muhiim u ah badbaadada. Haddii aadan sidaa yeelin, ma heli doontid dhibco shayga(yada)

QAYBTA 11M

IMTIXAANKA AASAASIGA AH EE XIRFADAHA XAKAMAYNTA GAARIG

**QAYBTAN WAXAY CAAWIN DOONTAA DHAMAAN WADAWAYAAL XAMUULKA
OO QAADAN DOONA IMTIXAANKA AQOONSIGA AH EE BAABUURTA**

QAYBTA 11M - IMTIXAANKA AASAASIGA AH EE XIRFADAHA XAKAMAYNTA GAARIGA

Qaybtani waxay daboolaysaa

- Dhibcaynta Tijaabada Xirfadaha Kontoroolka Aasaasiga ah
- Layliyada Tijaabada Xirfadaha Aasaasiga ah

Imtixaanka Xirfadaha Kontoroolka Aasaasiga ah, waxaad muujin doontaa xirfadaha aasaasiga ah ee xakameynta gaadiidka ganacsiga iyo inaad ku qiimeyso booskiisa marka la eego walxaha kale.

Waxay tijaabinaysaa xirfadaha aasaasiga ah ee looga baahan yahay xakamaynta badbaadada leh iyo hawlgalka gaadhiga. Noocyada xukunka iyo xirfadaha looga baahan yahay xirfadahan aasaasiga ah ee xakamaynta ayaa sidoo kale looga baahan yahay xaalado badan oo darawalnimo oo kala duwan.

Waxaad heli doontaa dhibco aad u bedeleshada jihada si aad u hesho boos wanaagsan, ka gudubka ama taabato xariiqyada xadka ama koolada iyo booskaaga ugu dambeeya.

Waxaa laga yaabaa in lagu ogolaado inaad ka baxdo baabuurka si aad u hubiso agagaarka baabuurka inta lagu jiro jimicsiga dhabarka. Markaad gelayso/ka baxayso baabuurka, waa inaad isticmaashaa bareega biriigaaga, gaadhiga dhex-dhexaad ka dhigtaa, oo si badbaado leh uga bax/gasha adiga oo u jeeda baabuurka oo dhawraya saddex (3) dhibcood oo xidhiidhka mar walba (marka aad soo galayso baska, hore u wajahdo oo aad si adag u qabsato biraha gacanta).

Haddi wakhti kasta aad furto albaabka, ka kac fadhiga marka aad xakamaynta baabuurka, (ama baska, u soco xagga dambe si aad aragti fiican u hesho), waxa lagu dhalin doonaa muuqaal.

Waxaad heli doontaa tilmaamo gaar ah layli kasta ka hor inta aanad samaynin. Waxaad heli doontaa fursad aad ku waydiiso su'aalo. Waa inaad layliga u dhamaystirtaa sida lagu faray. Haddii aad aragto baaraha oo kor u taagaya gacmahooda (sidan oo kale), joogso oo ku celi gaadhiga gudaha xadadka xadka layliga.

Tijaabada Xirfadaha Kontoroolka Aasaasiga ah waxa ku jiri doona layliyadan soo socda, ha ahaado meel ka baxsan wadada ama meel wadada dhexdeeda ah inta lagu jiro Imtixaanka Waddada:

Talaabada 1 – Horay u Joogso ,

Talaabada 2 – Taageerida Khadka Toosan,

Tallaabada 3 – Dabagalka Foomka Hore, iyo

Tallaabada 4 – Dib U Celinta Soo Celinta Khadka Toosan.

Layligan waxaa lagu muujiyey jaantusyada 11.1 ilaa 11.4 ee bogga 11-4.

11M.1 – DHIBCAHA

Inta lagu jiro leyliga tijaabada Xirfadaha Kontoroolka Aasaasiga ah, waxaa lagu helayaa dhibco:

Soo jiidasho - hore u dhaqaaqidda inta lagu jiro layliga dib-u-celinta si aad uga fogaato xadgudub ama u hesho meel ka wanaagsan waxaa loo tirinayaa "soo jiidasho." Layligan waxaa ka mid ah Layliga 2 - Taageerida Khadka Toosan iyo Layliga 4 - Kaalmada Dib-u-celinta. Baaraha ayaa kudhibco siin doona tirada jeer ee aad joojiso gaariga.

Joojinta iyada oo aan la beddelin jihada looma tiriyo soo jiidasho.

Laguguma ciqaabi doono soo istaagista bilowga ah. Si kastaba ha ahaatee, tirada xad dhaafka ah ee istaagista, ayaa loo tirin doonaa khaladaad. Baarahaagu wuxuu kugu imtixaani doonaa "joojinta" marka uu bixinayo tilmaamaha layligan.

Dib uqaadida - Dib uqaadida kahor hor ubixida si loo baneeyo xadgudubka ama si loo helo boos ka wanaagsan waxa lagu dhibca siiyaa "dib-u-celin." "Backups" waxaa lagu dhibci doonaa Layliga 3 - Dabagalka Ka-hortagga Hore. Baaraha ayaa kugu dhibca siin doona tirada jeer ee aad dib u soo celisay.

Xadgudubka - ka gudubka ama taabashada xadkaha layliga ama koojyada qayb ka mid ah gaadhigaaga, aan ka ahayn muraayadaha gaadhiga (albaab ama xayndaabka) ama qaybaha kale ee gaadhiga gaarka ah ee albaabka Agabka Kormeerka Taraafiga / Dhererka muraayada ama ka sareeya, sida gaadhi baaldi, ayaa loo dhaliyay sidii xad gudub. Qaybaha gaarka ah ee ka hooseeya albaabka Aaladda La socodka Taraafikada / Dhererka muraayadda waxaa loo tiriya sidii "ku xadgudub."

Haddii aad ku xad gudubtay, baaraha ayaa ku joojin doona waana inaad ku celisaa baabuurka gudaha xuduudaha jimicsiga. Waa inaad isla markiiba joojisaa marka baaraha kuu sheego. Baaraha ayaa kugu dhibca siin doona inta jeer ee aad taabato ama ka gudubto xariiqda xadka layliga ama koofiyada. Xadgudub kasta waxa loo tirin doonaa sida khalad.

Eegista - ka bixitaanka gaadhiga marka aad samaynayso layli si aad u hubiso booska baabuurka marka aad gadaal ka taagan tahay. Waxaa laga yaabaa in lagu ogolaado inaad si badbaado leh u istaagto oo aad uga baxdo baabuurka si aad u hubiso booska bannaanka ee baabuurka (fiiri).

Markaad sidaas samaynayso, waa inaad dejisaa bareegyada baarkinka oo aad gelisaa baabuurka meel dhexdhexaad ah. Dabadeed, marka aad ka baxayso/ gelayso baabuurka, waa in aad si badbaado leh u samaysaa adiga oo u jeeda baabuurka oo aad ilaaliso saddex (3) dhibcood oo xidhiidhka gaadhiga mar kasta (marka aad ka baxayso/ gelayso baska, waxa laga yaabaa in aad hore u wajahdo oo aad si adag u qabsato biraha gacanta). Haddi aanad si badbaado leh u galin gaadhiga ama aanad si badbaado leh uga soo bixin/in gaadhiga, waxa ay keeni kartaa in si toos ah u fashilmo fal aan badbaado lahayn.

Haddii aad furto albaabkaaga ama aad ka guurto meel fadhiisatay, waxay u tirin doontaa "muuqaal." Haddii aad furto albaabkaaga inta uu baabuurku socdo (aan ahayn dhex-dhexaad oo baarkin), waxa laga yaabaa inay ku keento fashil toos ah fal aan badbaado lahayn.

Baska, haddii aad u socotid xagga dambe ee baska si aad aragti fiican u hesho, waxa loo xisaabin doonaa "muuqaal."

Waxa laga yaabaa in lagu ogolaado ugu badnaan hal (1) eegmo bilaash ah Layliga 2 - Taageerida khadka toosan, iyo laba (2) muuqaal bilaash ah Layliga 4 - Dib-u-celinta Gadista, si loo hubiyo booska gaadhigaaga. Baarahaaga ayaa kuweydiin doona "daymada" marka uu bixinayo tilmaamaha layligan.

Booska u dambeeya - booska ugu dambeeya ee baabuurka ee layliga dib ucelinta. Waxaa lagugu dhibci doonaa booska ugu dambeeya ee baabuurka ee Layliga 2 - Taageerida Khadka Toosan iyo Layliga 4 - Kaalmada Dib u Celinta.

Waa muhiim in aad layli kasta u dhammayso sida uu imtixaanuhu faray. Baabuurkaagu waa inuu ku jiraa xadka layliga ugu dambeeya (marka laga reebo muraayadaha iyo qaybaha baabuurta gaarka ah ee ka sarreeya muraayadaha albaabka, sida xamuulka baaldiga). Haddi aanad gaadhiga u wareejin meeshiisa ugu danbeyna sida uu ku tilmaamay imtixaanaaga qaaduhu, waa lagu ganaaxi doonaa oo aad ku dhici doontaa imtixaanka Xirfadaha Kontoroolka Aasaasiga ah. WAA IN AAD u dhamaystirtaa layliyada sida lagu faray.

Ku guuldareysiga in la raaco Tilmaamaha ama Sharciga Aan Badbaado lahayn - Ku guul dareysiga in aad raacdo tilmaamaha baaraha ee dhamaystirka layliga sida lagu faray waxa ay keeni kartaa guul daro toos ah waxaana laga yaabaa in tijaabada uu joojiyo baaraha. Had iyo jeer raac tilmaamaha iyo tilmaamaha baaraha. Haddii aadan fahmin tilmaamaha ama aadan fahmin sida loo dhamaystiro leyliga, weydii baaraha inuu kuu caddeeyo. [Haddii la ogolaado, waxaad waydiisan kartaa baaraha inuu ku dhex mariyo goobta layliga.]

Samaynta "fical aan badbaado lahayn" (tusaale, ilowda inaad dejiso biriiga baarkinka ama furitaanka albaabka markaad dhaqaaqayso), waxay keeni kartaa fashil si toos ah u dhaca fal aan badbaado lahayn waxaana laga yaabaa in imtixaanku joojiyo baaraha. Badbaadada darawalka, baaraha iyo goobta layliga waa mudnaanta ugu sareysa. Had iyo jeer ka fikir BADBAADADA.

11M.2 – LAYLIGA

11M.2.1

Layliga 1 - Joogsiga Hore

Waxaad muujin doontaa awoodaada inaad ku qiimeyso dhinaca hore ee gaadhigaaga inta lagu jiro joogsiga la xakameeyey. Horey u sii wado luuqa oo ku jooji qaybta hore ee baabuurka (marka laga reebo qaybaha gaadhiga gaarka ah ee ka sarreeya muraayadaha albaabka, sida gaadhi baaldi) gudaha sanduuqa ku yaal dhamaadka luuqa adoon dhaafin. Waxa aad joojin kartaa hal mar oo kaliya.

Baarahaagu wuxuu tilmaami doonaa qaybta hore ee baabuurkaaga marka uu bixinayo tilmaamaha layligan.

Marka aad istaagto, qaba bareegga baarkinka, u wareeji geerka dhexdhexaad ah oo ku dhawaaq hoona. Baaraha ayaa markaas buundooyin kugu siin doona layliga. Waxaad heli doontaa dhibco haddii qaybta hore ee baabuurka (marka laga reebo qaybaha baabuurta gaarka ah ee ka sarreeya muraayadaha albaabka, sida baaldiga) aanay ku jirin sanduuqa joogsiga. (Fiiri jaantuska 11.1 ee bogga 11-5).

11M.2.2

Layliga 2 - Dhigida Khadka Toosan

Waxaad muujin doontaa kartidaada inaad ku celiso gaadhiga xariiq toosan. Laga soo bilaabo booskaagii la joojiyay ee layliga hore, baaraha ayaa ku weydiin doona inaad horay u soo jiidato oo aad joojiso marka ay gacanta kor u qaadaan (sidan oo kale).

Ka dib si toos ah u dhex mar luuqa ilaa dhinaca hore ee baabuurkaagu ka nadiifiyo koollada ugu dambeeya ee cidhifka fog ee luuqa. (Fiiri jaantuska 11.2 ee bogga 11-5)

Waxaa lagu siin doonaa dhibcaha jiidashada, xadgudubyada iyo booska u dambeeya.

Waxaa lagu oggol yahay hal (1) joogsi bilaash ah waxaana laga yaabaa inaad si badbaado leh uga baxdo baabuurka hal (1) mar kaliya si aad u hubiso agagaarka baabuurka.

Marka aad layliga dhammayso, isticmaal bareegaga baarkinka, u gudub dhexdhexaad oo dhawaaq hoonkaada. Tani waxay ku wargelin doontaa baaraha inaad dhamaystirtay layliga waxayna u ogolaan doontaa inay kugu dhibci siiyo booskaaga ugu dambeeya.

11M.2.3

Layliga 3 - Dabagalka Horudhaca ah

Waxaad muujin doontaa awoodaada aad ku wajahii karto gaadhi agagaarka walxaha kale markaad hore u socoto.

Horey ayaad u wadi doontaa oo aad bidix ugu leexin doontaa iyada oo loo sii marayo dariiqka ka soo horjeeda, adoo ilaalinaya taayirrada dambe ee midig inta u dhaxaysa koontada iyo laynka. Hore u sii wad ilaa aad ka gaadhayso xariiqda xadka.

Waxaa lagu dhibca siin doonaa dib-u-celin, xad-gudbid iyo baneynta raadraaca hore (taayirka dambe ee u dhexeeya koontada iyo xariiqda).

Ma jiraan dib u celin bilaash ah, laguuma ogola inaad ka baxdo baabuurka inta lagu jiro layligan.

Jooji gaadhigaaga marka aad barbar socoto soohdinta dibadda, ka hor ama koontada ku taal dhammaadka ugu fog ee layliga. Ka dib, isticmaal barrigaaga baarkinka, u guuri dhexdhexaad oo ka dhawaaqi hoonkaga. Tani waxay ku wargelin doontaa baaraha inaad dhamaystirtay layliga waxayna u ogolaan doontaa inay lagu dhibci siiyo layliga. (Fiiri jaantuska 11.3 ee bogga 11-5)

11M.2.4

Layliga 4 - Kaalmada Dib-u-celinta

Waxaad muujin doontaa awoodaada inaad dib u dhigto oo aad dhigto gaadhi dhamaadka luuqa. Laga bilaabo barbar socda soohdinta dibadda, dib ugu celi luuqa, adigoo keenaya gadaasha inta badan gaadhigaaga (marka laga reebo qaybaha gaadhiga gaarka ah ee ka sarreeya muraayadaha albaabka, sida gaadhi baaldi) oo u jira saddex (3) cagood xagga danbe ee luuqa.

Ku joogso qaybta dambe ee baabuurka (marka laga reebo qaybaha gaadhiga gaarka ah) ee ku jira saddexda (3) sanduuqa cag ee dhamaadka luuqa.

Baarahaagu waxa uu tilmaami doonaa qaybta danbe ee gaadhigaaga marka uu bixinayo tilmaamaha layligan.

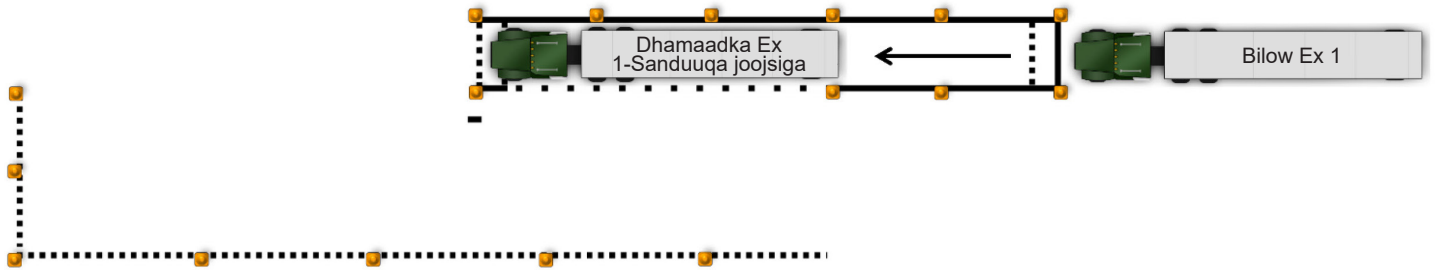
Gaadhigaagu waa inuu toosan yahay luuqa dhexdiisa marka la dhamaystiro. Baabuurkaagu waa inuu si buuxda u dhex jiraa xuduudaha jimicsiga ee la qeexay marka la dhammeeyo (marka laga reebo muraayadaha ama qaybaha kale ee baabuurta gaarka ah ee ka sarreeya muraayadaha albaabka, sida baabuur baaldi ah). Waxaa laga yaabaa inaad dhaafin xariiqda xadka dibadda. (Fiiri sawirka 11.4 ee bogga 11-5)

Waxaa lagu dhibci doonaa istaagista, xadgudubyada iyo booska ugu dambeeya.

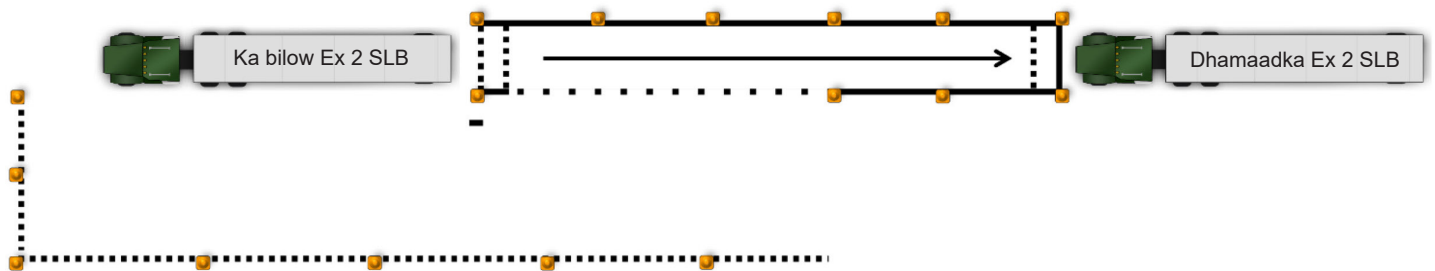
Waxaa lagu ogol yahay laba (2) istaag ah bilaash ah waxaana laga yaabaa inaad ka baxdo baabuurka ugu badnaan laba (2) jeer si aad u hubiso agagaarka baabuurka inta lagu jiro layligan.

Marka aad layliga dhammayso, isticmaal bareegaga baarkinka, u gudub dhexdhexaad oo dhawaaq hoonkaada. Tani waxay ku wargelin doontaa baaraha inaad dhamaystirtay layliga waxayna u ogolaan doontaa inay dhaliyaan booskaaga ugu dambeeya.

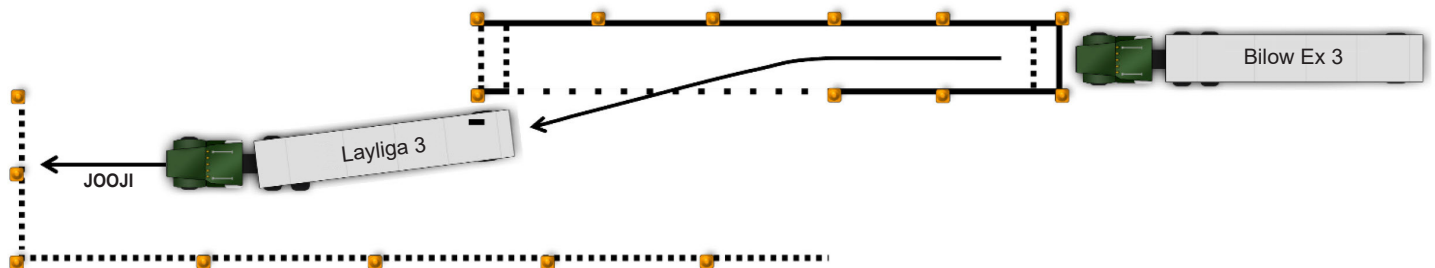
JAANTUSKA 11M.1: LAYLIGA 1 - JOOGSIGA HORE

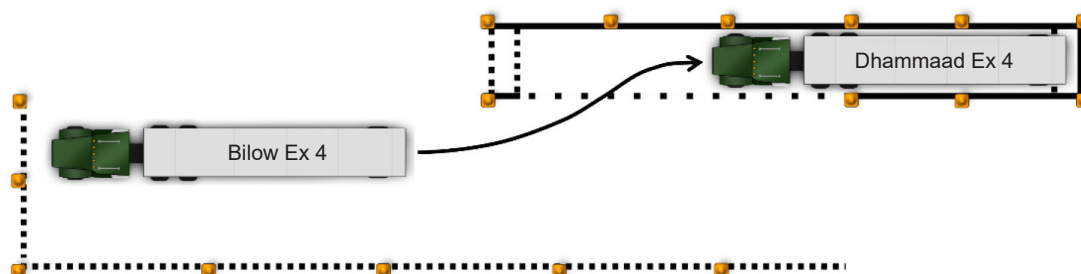
JAANTUS 11M.2: LAYLIGA 2 - BAAKIMADA KHADKA TOOSAN

JAANTUS 11M.3: LAYLIGA 3 - DABAGALKA KA-HORTAGGA HORE

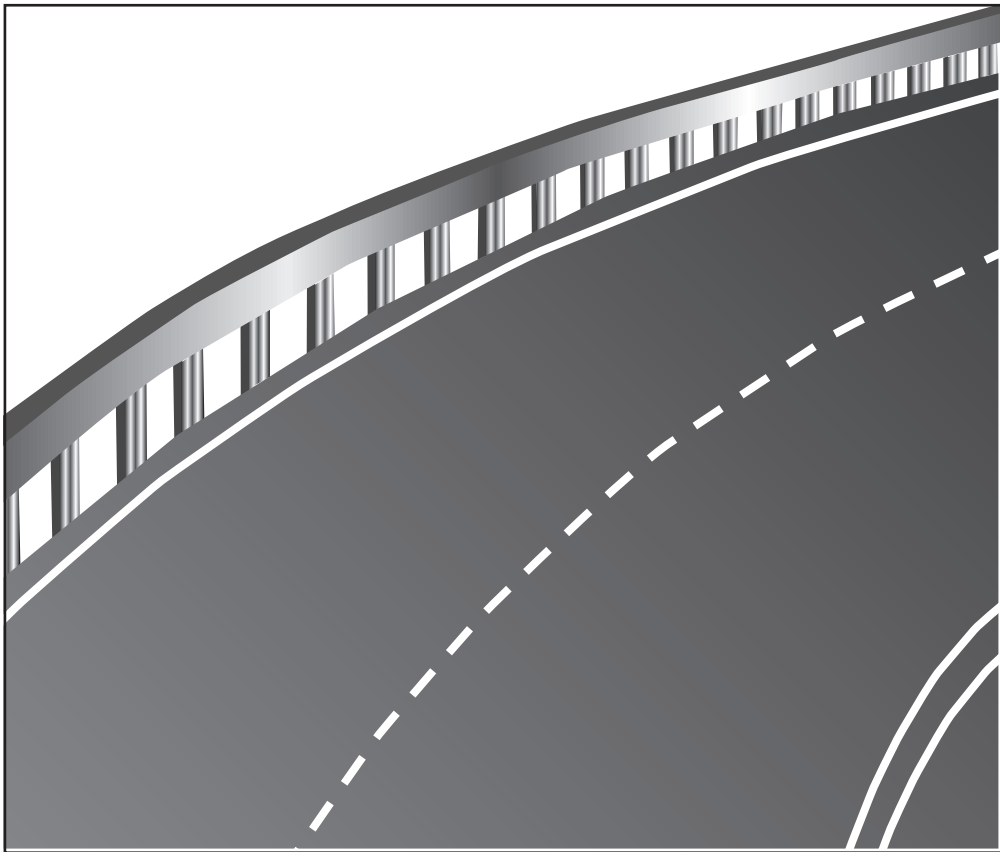

JAANTUSKA 11M.4: LAYLIGA 4 - DIB U CELINTA KAABISTA

QAYBTA 12

IMTIXAANKA GAARI KU WADISTA WADDADA

QAYBTAN WAXAY KA CAAWIN DOONTAA IMTIXAANKA WADDIINTA WADADA

QAYBTA 12 - IMTIXAANKA GAARI KU WADISTA WADDADA

Qaybtani waxay daboolaysaa

- Sidee lagu tijaabin doonaa

Waxaad ku wadi doontaa waddo tijaabo ah oo leh xaalado kala duwan oo taraafig ah. Waqti kasta inta lagu jiro imtixaanka, waa inaad u wadataa si badbaado leh oo masuuliyad leh; waana inaad:

Xiro suunka badbaadada.

U hoggaansan dhammaan calamadaha taraafigga, digniinada, iyo sharciyada.

Shameystir imtixaanka adigoon shil ama xadgudub galin.

Inta lagu jiro imtixaanka wadista, baaraha ayaa kugu dhibca siin doona wadiiqooyinka gaarka ah iyo sidoo kale habdhaqanka darawalnimadaada guud. Waxaad raaci doontaa tilmaamaha baaraha. Tilmaamaha ayaa lagu siin doonaa saas darteed waxaad heli doontaa wakhti badan oo aad ku samayso waxa uu imtixaanuhu ku waydiiyo. Laguma waydiin doono inaad u waddo si aan badbaado lahayn.

Haddii dariiqa imtixaanku aanu lahayn xaalado taraafikada qaarkood, waxa laga yaabaa in lagu waydiiyo inaad jisho xaalad taraafikada. Waxa aad tan samayn doontaa adiga oo u sheegaya baaraha waxaad tahay ama samayn lahayd haddii aad ku jirto xaaladaas taraafig.

12.1 – SIDA LAGUU TIJAABIN DOONAA

12.1.1 – leexashada

Waxaa lagu weydiistay inaad leexiso:

Jihooyinka oo dhan hubi.

Isticmaal calaamadaha leexashada oo si badbaado leh u gal haadka loo baahan yahay leexashada.

Markaad u dhawaato leexashada:

Isticmaal calaamadaha leexashada si aad uga digto kuwa kale wakhtigaaga.

Si tartiib ah u qabooki, beddel marshadaha si aad u ilaaliso tamarta, laakiin ha u leexin si aan badbaado lahayn. Geer dhimashada waxay dhacdaa marka gaadhigaagu ka maqan yahay qalabka (xajin niyad jabsan ama geerka dhexdhexaad ah) in ka badan dhererka gaadhigaaga.

Haddii ay tahay in aad joogsato ka hor intaadan leexan:

Joogso siman adiga oo aan ku dul boodayn.

Jooso si dhammaystiran oo ka dambeeya laynka joogsiga, isgoysyada, ama calaamada joogsiga.

Haddi aad ku istaagto gaadhi kale gadaashiisa, joogso meesha aad ka arki karto taayirada danbe ee baabuurka kaa horeeya (farqi badbaado leh).

Ha u ogolaan gaadhigaagu inuu taraaraxo.

Ka dhig taayirrada hore kuwo toos u jeeda.

Markaad diyaar u tahay inaad leexdo:

Fiiri taraafikada jihooyinka oo dhan.

Labada gacmood ku hay isteerinka inta lagu jiro leexashada.

Sii wad hubinta Aaladdaga La-socodka Gaadiidka/Muraayada si aad u hubiso in baabuurku aanu waxba ku dhicin gudaha leexashada.

Gaadhigu waa inaanu u dhaqaaqin taraafikada soo socda.

Gaadhigu waa inuu ku dhammeeyaa leexashada haadka saxda ah.

Ka dib leexashada:

Hubi in signalka leexashadu uu dansan yahay.

Kor u qaad xawaaraha gaadiidka, isticmaal signalka leexashada, oo u gudub haadka midigta ugu badan markaad nabdoon tahay inaad sidaa samayso (haddii aanad horeba u jirin).

Hubi muraayadaha iyo taraafikada.

12.1.2 – Isgoysyada

Markaad u dhawaato isgoys:

Si fiican u hubi gaadiidka jihooyinka oo dhan.

Si tartiib ah u deji.

Si habsami leh u garaac oo, haddii loo baahdo, beddel geerka.

Haddi loo baahdo, joogso joogsi dhammaystiran (aan lahayn Geer bakhti) gadaasha calamadaha joogsiga, calaamadaha, jidadka laamiyada, ama khadadka joogsiga adigoo ilaalinaya faraqa nabdoon ee gadaashiisa gaadhi kasta oo kaa horeeya.

Baabuurkaagu waa inaanu hore iyo gadaal u rogman.

Markaad baabuur ku dhex waddo isgoyska:

Si fiican u hubi gaadiidka jihooyinka oo dhan.

Hoos u dhig oo u dhug yeelo dadka lugaynaya iyo taraafikada isgoyska.

Ha baddalin laamiyada marka aad marayso isgoyska.

Gacmahaaga ku hay isteerinka.

Marka la marayo isgoyska:

Sii wad hubinta muraayadaha iyo taraafikada.

Si habsami leh u xawaaree oo beddel geerka hadba loo baahdo.

12.1.3 – Ganacsiga Magaalada

Inta lagu jiro qaybtan tijaabada ah, waxaa lagaa filayaa inaad si joogto ah u hubiso taraafikada oo aad ilaaliso fogaanta soo socota ee badbaado leh. Baabuurkaagu waa in uu dhexda u ahaadaa haadka saxda ah (xariiqo midigta ugu badan) waana in aad la socotaa socodka taraafikada laakiin ha dhaafin xadka xawaaraha la dhejiyay.

12.1.4 – Isbeddellada Haadka

Inta lagu jiro qaybo badan oo haad ah oo imtixaanka ah, waxaa lagu waydiin doonaa inaad badasho haad dhanka bidix ah, ka dibna ku noqo midig. Waa inaad marka hore samayso hubinta taraafig ee lagama maarmaanka ah, ka dib isticmaal calaamadaha saxda ah oo si habsami leh u beddesha haadka marka ay nabdoon tahay in sidaas la sameeyo.

12.1.5 – Jidka Weyn/Miyiga/Wadada Soo gelida xadidan

Kahor intaadan galin wadada degdega ah:

Hubi taraafikada.

Isticmaal calaamadaha saxda ah.

Si habsami leh ugu biir haadka saxda ah ee taraafikada.

Marka aad soo gasho jidka degdega ah:

ilaalinta haadka saxda ah, kala dheeraynta gaadhiga, iyo xawaaraha gaadhiga.

Sii wad inaad si fiican u hubiso gaadiidka jihooyinka oo dhan.

Markaad ka baxayso jidka degdega ah:

Samee hubinta taraafig ee lama huraanka ah.

Isticmaal calaamadaha saxda ah.

Si habsami leh u qabooki haadka bixista.

Marka aad ka baxdo meesha laga baxo, waa in aad sii waddaa hoos u dhaca calaamadaha haadka oo aad ilaaliso kala fogaansho ku filan oo u dhaxaysa gaadhigaaga iyo baabuurta kale.

12.1.6 – Jooji/Bilow

Dhaqdhaqaaqan, waxaa lagu weydiin doonaa inaad u jiido gaarigaaga dhanka wadada oo aad istaagto sidii adigoo baxayo oo aad wax ka fiirineyso gaarigaaga. Waa inaad si fiican u hubisaa gaadiidka jihooyinka oo dhan oo aad u gudubtaa haadka ugu midig ama garabka wadada.

Markaad isu diyaarinayso joogsiga:

Hubi gaadiidka.

Daar signalkaaga leexashada midig.

Si habsami leh u deji, si siman u jeheb, beddel marshadaha hadba loo baahdo.

Keen gaadhiga joogsi buuxda adiga geerka dhimashada lahayn.

Marka la joogsado:

Gaadhigu waa inuu barbar socdaa albaabka ama garabka wadada oo si badbaado leh uga baxaa socodka taraafikada.

Gaadhigu waa in aanu xidhin wadooyinka, biyo-baxayaasha dabka, isgoysyada, calamadaha, iwm.

Jooji signalkaaga leexashada.

Daar mishiinadahaaga degdega ah ee afar-geesoodka ah.

Isticmaal biriiga baarkinka.

U dhaqaaji wareegtada geerka dhexdhexaad ama baarkin.

Cagahaaga ka qaad bireega oo ku dheji badadka.

Marka lagu faro inaad dib u bilowdo:

Si fiican u hubi gaadiidka iyo muraayadahaaga jihooyinka oo dhan.

Demi bilayskaaga afar-jidka ah.

Daar signalka leexashada bidix.

Marka taraafoga ogolaado, waa inaad sii daysaa biriiga baarkinka oo aad si toos ah hore ugu sii baxdaa.

Ha leexin shaagagga ka hor inta aanu gaadhigaagu dhaqaaqin.

Hubi gaadiidka jihooyinka oo dhan, gaar ahaan bidixda.

U jahee oo si habsami leh ugu xawaaree haadka saxda ah marka aad nabdoon tahay inaad sidaa samayso.

Mar haddii gaadhigaagu ku soo noqdo socodka taraafikada, jooji calaamadaha leexashada bidix.

12.1.7 – Qalooca

Markaad u soo dhowaanayso qalooca:

Si fiican u hubi gaadiidka jihooyinka oo dhan.

Kahor intaadan galin qalooca, yaree xawaaraha si bareegga dheeraad ah ama beddelidda loogama baahna qalooca.

Baabuurka ku hay haadka.

Sii wad hubinta gaadiidka jihooyinka oo dhan.

12.1.8 – Isgoysyada tareenada

Kahor intaadan gaarin isgoyska, dhammaan darawallada ganacsigu waa inay:

Dhimaan xawaaraha, si habsami leh u joojiyaan, oo u beddelaan marshadaha hadba loo baahdo.

Eeg oo dhegayso joogitaanka tareenada.

Hubi gaadiidka jihooyinka oo dhan.

Ha joojin, ha beddelin geerka, ha gudbin gaadhi kale, ha beddelin waddooyin inta qayb ka mid ah gaadhigaagu ay ku jiraan isgoyska.

Haddii aad wadato bas, baska dugsiga, ama gaadhi ay ku qoran yihiin boodhadh, waa inaad u diyaargarowdaa inaad dhawrto nidaamkan soo socda isgoys kasta oo tareenada (haddii aan laga dhaafin isgoysyada):

Marka uu gaadhigu ku soo dhawaado isgoysyada tareenada, daar shiishadaha afarta dhinac ah.

Ku jooji baabuurka 50 cagood laakiin wax aan ka yarayn 15 cagood u jira tareenka kuugu dhow.

Dhageyso oo ka eeg labada jiho ee ku teedsan jidka tareenka soo socda iyo calaamado muujinaya soo dhowaanshaha tareenka.

Haddii aad bas ka shaqaynayso, waxa kale oo laga yaabaa in lagaa baahdo inaad furto daaqadda iyo albaabka ka hor inta aanad goyn jidka.

Gacmaha ku hay isteerinka marka uu baabuurku ka gudbayo wadooyinka.

Ha joogsan, ha beddelin geerka, ama ha beddelin dariiqyada inta qayb ka mid ah baabuurkaaga uu ka sii socdo jidka.

Tooshiyeyasha afar-geesoodka ah waa in la damiyaa ka dib marka baabuurku ka gudbo jidka.

Sii wad inaad hubiso muraayadaha iyo taraafikada.

Dhammaan waddooyinka imtixaannada wadista baabuurta ma yeelan doonaan isgoys tareen. Waxa laga yaabaa in lagu weydiiyo inaad u sharaxdo oo aad tusiso habraacyada isgoysyada tareenka ee habboon ee baaraha meel la sawiray.

12.1.9 – Buundada/jidadka kormara/

Ka dib markaad ku dhex waddo marin dhaafka, waxaa laga yaabaa in lagu weydiiyo inaad u sheegto baaraha waxa uu yahay caddaynta ama dhererka la dhajiyay. Ka dib markaad dulmarto buundo, waxaa laga yaabaa in lagu weydiiyo inaad u sheegto baaraha waxa xadka miisaanka la dhejiyay uu yahay. Haddii dariiqa imtixaanku aanu lahayn buundo ama wadooyinka kor mara, waxa laga yaabaa in lagu waydiiyo calaamad kale oo taraafig ah. Marka lagu weydiiyo, u diyaargarow inaad aqoonsato oo aad u sharaxdo baaraha calaamad kasta oo taraafig oo ka soo muuqan karta jidka.

12.1.10 – Bixinta Ardayga (Baska Dugsiga)

Haddii aad codsanayso taageerada baska dugsiga, waxaa lagaaga baahan doonaa inaad muujiso ka bixida ardayga. Fadlan tixraac qaybta 10 ee buug-gacmeedkan.

Markaad u soo dhawaato ardayga lasoo qaadaya, waa inaad:

Dhindhid oo u soo dhawaaw xawli aayar ah intaad sii wadato hubinta taraafikada.

Daar nalalka digniinta cambarka iyo calaamadaha leexashada midig.

U dhaqaaq sida ugu fog ee suurtoogalka ah dhanka midig ee qaybta la safray ee wadada.

Dib u hubi taraafikada.

Markaad u istaagto sii dajinta ardayga, waa inaad:

Keen baska dugsiga joogsi dhamaystiran ugu yaraan 10' inch fog ardayda goobta joogsiga.

Geli gudbinta xaaladda dhexdhexaadka/baarkinka oo dejiso birta baarkinka.

Daar gacanta joogsiga iyo nalalka digniinta cas.

Markaad dajinayso ardayda, waa inaad:

La xidhiidh ardayda.

Hubi gaadiidka.

Fur albaabka ardayga.

Hubi ardayda.

Marka ardaydu gudbayaan, waa inaad:

hubisaa gaadiidka.

La xidhiidh ardayda.

Hubi ardayda.

Markaad kasoo bilaabayso ka saarida ardayga, waa inaad:

hubiso dhamaan muraayadaha.

Demi nalalka digniinta oo jooji cududda.

Xir albaabka

Hubi gaadiidka.

Ka xawaaree aagga joogsiga.

12.1.11 – Dhaqanka Wadista Guud

Waxaa lagugu dhibco sin doonaa waxqabadkaaga guud qaybaha habdhaqanka wadista guud ee soo socda:

12.1.11 (a) – Isticmaalka xajiinta (gudbinta gacanta)

Had iyo jeer isticmaal xajinta si aad u beddesho.

Haddii lagu qalabeeyo gudbinta buug-gacmeedka oo aan isla jaan-qaadi karin, waa inaad laba-jibbaartaa markaad beddesho. Ha dib u saarin ama ha jiidin mishiinka. Xajin labanlaab ah ayaa kaliya looga baahan yahay baabuurta ku qalabaysan gudbinta aan la jaanqaadin. Tan waxaa lagu go'aamin karaa joogitaanka Xulashada Kala Duwan.

Ha u fuulin xajinta si aad u xakamayso xawliga, xeebta xajintu niyad jabsan tahay, ama "soo bood" xajinta.

12.1.11 (b) – Isticmaalka geerka (gudbinta gacanta)

Ha shiidin ama ha isku dhicin qalabka.

Dooro geerka aan dib u celin ama mishiinka lugaha.

Ha u wareegin leexashada iyo isgoysyada.

12.1.11 (c) – Isticmaalka biriiga

Ha fuulin ama ha saarin bareega.

Haqaban bareega si xun. Si habsami leh uqaba bareega adigoo isticmaalaya cadaadis joogto ah.

12.1.11 (d) – Isticmaalka Haadka

Ha dhigin baabuurka jiingadaha, laamiyada, ama calaamadaynta haadka.

Ku istaag gadaasha xariiqyada joogsiga, isgoysyada, ama calaamadaha joogsiga.

Buuxi leexashada haadka saxda ah ee waddo haad badan (baabuurku waa inuu ku dhammeeyaa leexashada bidix ee haadka si toos ah dhanka midig ee khadka dhexe).

Dhamee leexashada midig ee dariiqa midig ee ugu badan.

U dhaqaaq ama joog haadka midigta ugu badan ilaa haadku xidhmo mooyee.

12.1.12 – Isteerinka

Ha dhaafin ama ha ka hoos bixin gaadhiga.

Labada gacmoodba ku hay isteerinka mar kasta haddii aanad bedelin. Marka aad dhammayso shaqada, ku soo celi labada gacmood isteerinka.

12.1.13 – Baaritaannada gaadiidka ee joogtada ah

Si joogto ah u hubi gaadiidka.

Si joogto ah u eeg muraayadaha.

Hubi muraayadaha iyo taraafikada ka hor, gudaha iyo ka dib isgoyska.

Iska baadh oo hubi gaadiidka meelaha mugga sare leh iyo meelaha laga filayo in dadka lugaynaya ay joogaan.

12.1.14 – Isticmaalka Ishaarooyinka leexashada

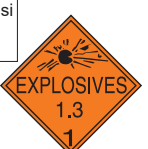
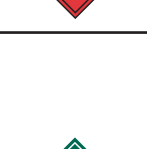
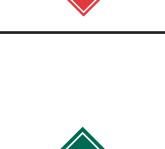
Si sax ah u isticmaal calaamadaha leexinta.

Daar calaamadaha leexashada marka loo baahdo.

Daar calaamadaha leexashada wakhtiyada ku haboon.

Jooji calaamadaha leexashada marka la dhammeeyo beddelka leexashada ama haadka.

HAGAAJINTA BOORARKA BEDDELKA

NOOCA/ QAYBTA KHATARTA	SUMMAD CUSUB	BOOR CUSUB	BOORKII HORE	XUSUUS
Qaybta 1.1				Kani waa boodh Hagaha beddelka oo keliya. Macluumaadka ku saabsan calaamadaynta iyo miisaanka alaabta tixraac: ATA'S Hagaha Agabka Khatarta ah (C11046 - Cusub); ama C1060 - Hore) ama ku ATA'S Hagaha Walxaha Qarxa (C1036)
Qaybta 1.2				
Qaybta 1.3				
Qaybta 1.4				
Qaybta 1.5				
Qaybta 1.6				
Qaybta 2.1				
Qaybta 2.2		 * 		* Waxa loo isticmaali karaa shixnadaha gudaha ee (1) Ogsajiin la cariiriyaya; AMA (2) Dareeraha Qaboojiyaha Ogsajiinta.

Kooxda Waa-faqsanaanta Qaraxyada waxa lagu tusi doonaa meeshii **

HAGAAJINTA BOORARKA BEDDELKA

NOOCA/ QAYBTA KHATARTA	SUMMAD CUSUB	BOOR CUSUB	BOORKII HORE	XUSUUS
Qaybta 2.3				Xamuulka isku Dhafan Marka wadarta miisaanka laba ama in ka badan ee alaabta miiska II ay tahay 1,000 rodol (454 Kg) ama ka badan, waxaa la isticmaali karaa calaamad khatar ah. Haddii 5,000 rodol. (2,268 Kg) ama in ka badan oo ka mid ah agab kasta oo Shaxda II ah ayaa lagu raray hal meel, isticmaal calaamada fasalka.
NOOCA 3				
Dareere guban kara	Dareere guban kara			
Qaybta 4.1				
Qaybta 4.2				Sunta Neefsashada Waxtarka leh 10-1-97 kuwan ayaa loo baahan yahay marka lagu daro Div. 2.3 iyo Div. 6.1 summada hadda jirta iyo warqad boodhadh ah.
Qaybta 4.3				
Qaybta 5.1				
Qaybta 5.2				
Qaybta 6.1 (PGI & PG II)				Walxaha loo aqoonsaday inay sun yihiin neefsashada, iyo warqadda rarida ayaa sheegaysa "Khatarta Sunta-Neefsashada" waa in lagu calaamadiyaa "Khatarta Neefsashada" oo lagu calaamadiyaa "Sun." Baabuurka waa in lagu dhejiyaa "Sun" ama "Gaaska Sunta" sida ku habboon marka lagu daro shuruudaha khatarta aasaasiga ah.
Qaybta 6.1 (PG III)			BOOR MALAHAN	
Fasalka 7 (Yellow III)				
Fasalka 8				
Heerka 9			BOOR MALAHAN	Fiiro gaar ah: 1,000 rodol ka reeban ma khasayso agabkan.

DAABACAADDAN IIB MAAHA

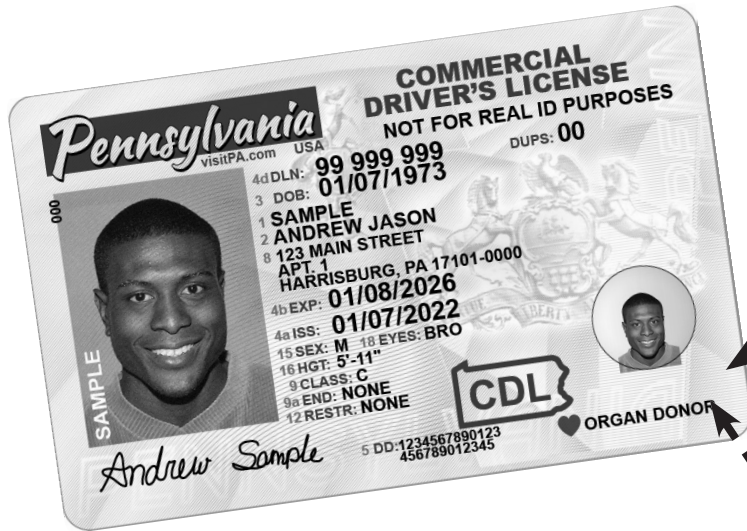
Qoraalkan wuxuu ku saleysan yahay shaqo ay taageertay Maamulka Badbaadada Gaadiidka Federaalka ee Kalluumeysiga hoos yimaada Heshiiska Iskaashiga No. DTFH61-97-X-00017. Wixii fikrado ah, natiijooyin, gab-agabo ama talo bixin kasta oo lagu sheegay daabacadan waa kuwa qoraaga(-yaasha) mana ka tarjumayaan aragtida Maamulka Badbaadada Gaadhi Xamuulka Dawlada Dhexe.

(COPYRIGHT © 2005 AAMVA. Dhammaan xuquuqaha wala xifday)

Qoraalkaan waxa loo sameeyay oo ay siisay Wakaaladaha Shatiga Darawalnimada ee Gobolka (SDLAs) AAMVA ujeedaduna tahay waxbaridda codsabayaasha shatiga darawalnimada (Ganacsi ama mid aan ganacsi ahayn). Ogolaanshaha soo saarista, isticmaalka, qaybinta ama iibinta alaabtan waxa la siiyay SDLA-yada oo kaliya. Ma jiro qayb ka mid ah buuggan oo laguma daabici karo ama laguma gudbin karo qaab kasta ama sinaba, elegta-roonig ah ama makaanik, oo ay ku jiraan sawir-qaadid, duubitaan, ama hab kasta oo kaydinta macluumaadka iyo dib u soo celinta iyada oo aan oggolaansho qoraal ah laga helin qoraaga / daabacaha. Dib-u-daabacaadda, isticmaalka, qaybinta ama iibinta alaabtan waa mamnuuc.

WAAXDA GAADIIDKA EE PENNSYLVANIA

Ereyada Muhiimka ah ee Iarabo in la Xusuusnaado

BIXIYAHA XUBIN

MARKA AAD HESHO RUQSADDAADA, XUSO ERAYADAN MUHIIMKA AH

Waa erayo muhiim u ah kumanaanka kuwa sugaya xubnaha iyo unugyada nafta badbaadiya. Erayada ka caawin kara dadka kale in ay dib u helaan aragooda iyada oo loo marayo beeritaanka araga madow, ka bogsada gubashada si dhakhso ah maqaarka lagu deeqay, ama ku socon kara xanuun la'aan lafaha la tallaalay.

Shakhsiyaadka doorta inay naf badbaadiyaan iyagoo leh "haa" ku deeqida xubnaha iyo unugga waa inay magaca ku-deeqaha dul dhigaan shatiga oo ay saxeexaan kaarka ku-deeqaha. Rabitaanka ku-deeqidda sidoo kale waa in lala wadaagaa qoyska iyo asxaabta si ay u ogaadaan go'aanka muhiimka ah ee la gaaray si loo caawiyo dadka kale.

XAQIIQOYIN DEGDEG AH OO KU SAAB- SAN KU-DEEQIDDA XUBNAHA IYO UNUG- YADA:

- Pennsylvania waxay si xoog leh u taageertaa ku-deeqidda xubnaha iyo unugyada sababtoo ah waxay nafta badbaadisaa iyo fursadaha kobcinta nolosh.
- Ma jiro xad da'da ku deeqida xubnaha. Xadka guud ee da'da ku-deeqidda unugyada iyo unuga madow ee isha waa 70.
- Diimaha waaweyn badankood waxay taageeraan deeqaha.
- Deeqadda waxa la tixgaliyaa kaliya marka dhimashada qofka la sheego.
- Deeqaddu ma horjoogsato qabanqaabada aaska.
- Ma jiro wax kharash ah oo ku baxa qoyska deeq bixiyaha.

SI AAD U HESHO XUBIN IYO KAADHKA BIXINTA UNUGA, WAC:

Pennsylvania Bari:

Hibada Nolosh Barnaamijka

Ku-deeqaha 1-888-DONORS-1

Galbeedka Pennsylvania:

Xarunta xubin

Soo kabashada & Waxbarasho

(CORE) 1-800-DONORS-7

**Wixii macluumaad dheeraad ah ee xubin iyo unug,
wac:**

PA Waaxda Caafimaadka 1-877-PAHEALTH